

PREDLOG ZAKONA

(EVA 2012-3330-0058)

ZAKON O ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJAH

NUJNI POSTOPEK

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Zakon o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 43/2004; v nadaljnjem besedilu: ZEKom-04) je bil sprejet 4. aprila 2004 in je začel veljati 1. maja 2004.

V pravni red Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: RS) je ZEKom-04 prenesel določbe petih direktiv Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU), povezanih s trgov elektronskih komunikacij (v nadaljnjem besedilu: regulativni okvir), in sicer:

- Direktivo 2002/19/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o dostopu do elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajočih naprav ter o njihovem medomrežnem povezovanju (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2002/19/ES),
- Direktivo 2002/20/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o odobritvi elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2002/20/ES),
- Direktivo 2002/21/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o skupnem regulativnem okviru za elektronska komunikacijska omrežja in storitve (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2002/21/ES),
- Direktivo 2002/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o univerzalni storitvi in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji in storitvami (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2002/22/ES),
- Direktivo 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2002/58/ES).

Poleg direktiv regulativnega okvira je ZEKom-04 v pravni red RS prenesel tudi določbe Direktive Komisije 2002/77/ES z dne 16. septembra 2002 o konkurenci na trgih za elektronska komunikacijska omrežja in storitve.

V skladu z določbami teh direktiv je ZEKom-04 uredil zlasti pogoje zagotavljanja elektronskih komunikacijskih omrežij oziroma storitev, obseg in zagotavljanje univerzalne storitve, zagotavljanje konkurence, upravljanje radiofrekvenčnega spektra in oštevilčenja, pravice uporabnikov, zaščito tajnosti in zaupnosti elektronskih komunikacij ter delovanje Agencije za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: agencija) kot neodvisnega regulativnega organa v Republiki Sloveniji. Poleg tega je ZEKom-04 določil še pogoje za omejitev lastninske

pravice, ravnanje operaterjev v izrednih razmerah, delovanje Sveta za elektronske komunikacije Republike Slovenije, uredil pa je tudi nekatera druga vprašanja, ki niso povezana z direktivami regulativnega okvira.

Leta 2006 se je začel pripravljati Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o elektronskih komunikacijah (v nadaljnjem besedilu: ZEKom-A), saj se je v dveh letih po začetku veljavnosti ZEKom-04 pokazalo, da je potrebno ustrezneje urediti nekatera vprašanja. ZEKom-A je hkrati v slovenski pravni red prenesel tudi medtem sprejeto Direktivo 2006/24/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o hrambi podatkov, pridobljenih ali obdelanih v zvezi z zagotavljanjem javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev ali javnih komunikacijskih omrežij, in spremembi Direktive 2002/58/ES (v nadaljevanju Direktiva o hrambi podatkov). Ta direktiva usklajuje določbe držav članic glede obveznosti operaterjev pri hrambi določenih podatkov, ki jih pridobivajo ali obdelujejo, da se zagotovi njihova dostopnost zaradi preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja in pregona hudih kaznivih dejanj.

ZEKom-A je bil sprejet 28. novembra 2006 in je začel veljati 27. decembra 2006.

V letu 2009 je bil sprejet Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o elektronskih komunikacijah (v nadaljnjem besedilu: ZEKom-B), ki je izboljšal predvsem določbe v zvezi z obveznostjo operaterjev pri hrambi posameznih podatkov o prometu v elektronskem komunikacijskem omrežju. ZEKom-B je tudi prilagodil nekatere določbe zaradi lažjega izvajanja predpisov Evropske skupnosti in ustrezneje uredil določena vprašanja, za katera se je pri uporabi zakona pokazalo, da jih je treba drugače urediti, spremeniti oziroma dopolniti, še zlasti glede gradnje elektronskih komunikacijskih omrežij, vključno z možno uporabo javnih sredstev pri gradnji odprtih širokopasovnih omrežij ter boljše ureditve pravic in varstva uporabnikov, vključno z ureditvijo dodatnih pravic in varstva uporabnikov invalidov. Hkrati je ZEKom-B pred rokom za prenos spremenjenih direktiv s področja elektronskih komunikacij iz leta 2009 (glej spodaj) že predvidel možnost naložitve skrajne obveznosti funkcijske ločitve (v noveli imenovane »funkcionalna ločitev«) operaterjem s pomembno tržno močjo s strani agencije in hkrati tudi možnost prostovoljne ločitve vertikalno integriranega operaterja.

ZEKom-B je bil sprejet 18. decembra 2009 in je začel veljati 28. januarja 2010.

Koncem leta 2009 sta bili na področju elektronskih komunikacij sprejeti dve direktivi, Direktiva 2009/140/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o spremembi direktiv 2002/21/ES o skupnem regulativnem okviru za elektronska komunikacijska omrežja in storitve, 2002/19/ES o dostopu do elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajočih naprav ter o njihovem medomrežnem povezovanju in 2002/20/ES o odobritvi elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2009/140/ES) ter Direktiva 2009/136/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o spremembah Direktive 2002/22/ES o univerzalnih storitvah in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji in storitvami, Direktive 2002/58/ES o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij in Uredbe (ES) št. 2006/2004 o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2009/136/ES), ki spreminjata obstoječe direktive regulativnega okvira na področju elektronskih komunikacij, katerih prenos je bil zagotovljen z ZEKom (Uradni list RS, št. 43/04,

86/04-ZVOP-1, 129/06, 102/07 – ZDRad, 110/09 in 33/2011; v nadaljnjem besedilu: ZEKom).

Direktiva 2009/140/ES

Direktiva 2009/140/ES spreminja Direktivo 2002/19/ES tako, da uvaja obveznost funkcijske ločitve, pri kateri mora vertikalno integrirano podjetje ustanoviti operativno ločene poslovne subjekte. Gre za pomemben ukrep, ki se lahko naloži le, kadar se na podlagi analize upoštevne trga ugotovi, da drugi ukrepi niso dovolj učinkoviti za zagotovitev učinkovite konkurence. Ta obveznost povečuje konkurenco v okolju, kjer se izkaže, da so standardna sredstva za izboljšanje napak nezadostna. Druga oblika ločitve, ki jo prinaša Direktiva 2009/140/ES, je prostovoljna ločitev vertikalno integriranega podjetja.

Poglavitna sprememba Direktive 2002/20/ES, ki je bila uvedena z Direktivo 2009/140/ES, je razširitev splošne odobritve z nelicenciranim spektrom. Glavni cilj je zagotoviti, da se radijski spekter uporablja v maksimalno korist za družbo, saj olajšanje dostopa do virov radijskih frekvenc za akterje na trgu prispeva k odstranitvi ovir za vstop na trg. Direktiva določa, da države članice spodbujajo uporabo radijskih frekvenc v okviru splošne odobritve. Individualna podelitev spektra je dovoljena le zaradi preprečevanja škodljivega motenja, zagotavljanja tehnične kakovosti storitve, varovanja učinkovite uporabe spektra ali izpolnjevanja drugih ciljev splošnega interesa, ki jih opredelijo države članice v skladu z zakonodajo Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU). To načelo splošne odobritve velja za nova dovoljenja z možnostjo prenovitve obstoječih dovoljenj.

Namen spremembe regulativnega okvira EU je dokončna vzpostavitev notranjega trga za elektronske komunikacije. Direktiva 2009/140/ES s spremembami Direktive 2002/21/ES določa sodelovanje držav članic oziroma njihovih nacionalnih regulativnih organov z Organom evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (v nadaljnjem besedilu: BEREC), katerega namen je zagotovitev usklajene ureditve v vsej Evropi, kar bo povečalo harmonizacijo in okrepilo enotni trg elektronskih komunikacij. Za zagotovitev učinkovite uporabe regulativnega okvira Direktiva 2009/140/ES krepi neodvisnost nacionalnih regulativnih organov. Reforma regulativnega okvira vključuje tudi opredelitev učinkovite in usklajene strategije upravljanja spektra, da se vzpostavi enotni evropski informacijski prostor in izboljšajo določbe za uporabnike invalide ter tako doseže vključujoča informacijska družba. Direktiva 2009/140/ES vsebuje tudi določbe o varnosti in celovitosti omrežij in storitev, saj je izboljšanje varnosti bistveno za povečanje zaupanja podjetij in državljanov, ki uporabljajo elektronske komunikacije. Spremenjene so bile tudi določbe o konsolidaciji notranjega trga elektronskih komunikacij in notifikacijskem postopku z uvedbo novih elementov kot so nacionalno posvetovanje pred posvetovanjem s Skupnostjo, jasnejše zahteve glede ponovne priglasitve po morebitnem vetu Evropske komisije (v nadaljnjem besedilu: EK) in časovni raspored dokončanja pregledov trga. Uvedel se je tudi postopek za dosledno uporabo sredstev oziroma ukrepov nacionalnih regulativnih organov.

Direktiva 2009/136/ES

Glavni poudarki Direktive 2009/136/ES v okviru sprememb Direktive 2002/22/ES zajemajo izboljšanje preglednosti in informiranosti končnih uporabnikov, boljšo

dostopnost za uporabnike invalide, osnovno povezljivost in kakovost storitev ter storitve v sili in dostop do enotne evropske telefonske številke za klic v sili 112. Namen spremembe določb glede klicev v sili je povečati dostopnost z razširitvijo obveznosti dostopa na nove tehnologije, povečanjem obveznosti operaterjem glede posredovanja lokacije kličočega organom reševanja in z večjim osveščanjem javnosti o uporabi številke 112 v primerih stiske. Z Direktivo 2009/136/ES so nacionalni regulativni organi pooblašteni, da preprečijo poslabšanje kakovosti storitve z določitvijo najnižje ravni kakovosti storitev prenosa po omrežju za končne uporabnike. Prav tako pa morajo skrbeti za enakovrednost pri dostopu in izbiri za uporabnike invalide.

Eden glavnih ciljev spremembe regulativnega okvira EU na področju elektronskih komunikacij je tudi zagotovitev čim višje ravni varstva osebnih podatkov in zasebnosti ter celovitosti in varnosti javnih komunikacijskih omrežij. Direktiva 2009/136/ES s spremembami Direktive 2002/58/ES zagotavlja, da so potrošniki obveščeni, če so bili njihovi osebni podatki ogroženi zaradi kršitve varnosti omrežja. Obvestilo mora vsebovati najmanj opis kršitve varnosti osebnih podatkov, kontaktne točke za pridobitev več informacij in priporočene ukrepe za blažitev morebitnih škodljivih učinkov kršitve. Direktiva 2009/136/ES poleg tega ureja še druga različna vprašanja, med drugim glede večje odgovornosti, ki jo operaterji in nacionalni regulativni organi prevzamejo v zvezi z zaščito in celovitostjo elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev, glede večjih pooblastil pristojnih organov v zvezi z izvajanjem in izvrševanjem, zlasti pri zatiranju neželene elektronske pošte, ter glede pojasnil za uporabo pravil EU glede naprav za zbiranje podatkov in identifikacijo.

Državam članicam je bilo naloženo, da do 25. maja 2011 sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev z navedenima direktivama ter EK takoj sporočijo besedila navedenih predpisov. Doslej je bil realiziran le delen prenos obeh direktiv v ožjem delu.

Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o elektronskih komunikacijah (v nadaljnjem besedilu: ZEKom-C) je bil zagotovljen delen prenos Direktive 2009/140/ES. Namen ZEKom-C je bila prednostna zagotovitev uskladitve nacionalne zakonodaje s spremembami sekundarne zakonodaje EU na področju elektronskih komunikacij le na dveh področjih, ki sta posebno pomembni za regulacijo trgov elektronskih komunikacij s strani agencije. ZEKom-C je tako spremenil in dopolnil le dotedanje zakonske določbe glede naložitve obveznosti funkcijske ločitve (v noveli imenovane »funkcionalna ločitev«) in možnosti prostovoljne ločitve vertikalno integriranega operaterja ter določbe zakona, ki urejajo položaj direktorja agencije (postopek imenovanja direktorja agencije, pogoje za njegovo imenovanje, pogoje za njegovo predčasno razrešitev ter postopek začasne odstranitve direktorja od dela). Direktiva 2009/140/ES namreč zahteva krepitev neodvisnosti nacionalnih regulativnih organov, tudi v zvezi z razrešitvenimi razlogi vodje organa. Razrešitveni razlogi pa morajo biti po navedeni direktivi restriktivni in vezani izključno na neizpolnjevanje pogojev, potrebnih za izpolnjevanje dolžnosti vodje ter so hkrati tudi vnaprej določeni. RS je imela v zvezi z razrešitvenimi razlogi in neodvisnostjo nacionalnega regulativnega organa odprt predsodni postopek s strani EK, ki pa ga je slednja zaprla po sprejemu ZEKom-C, saj je rešitve, ki izhajajo iz ZEKom-C, ocenila za ustrezne.

ZEKom-C je bil sprejet 20. aprila 2011 in je začel veljati 18. maja 2011.

Delna uskladitev z Direktivo 2009/136/ES je bila zagotovljena z Uredbo o ukrepih za končne uporabnike invalide (Uradni list RS, št. 92/2010), ki je tudi že bila uradno notificirana v ustrezno bazo EK. Uredba določa ukrepe za končne uporabnike invalide, ki jih mora zagotavljati izvajalec univerzalne storitve, da se tem uporabnikom omogoči nediskriminacijska uporaba in dostop do javno dostopnih telefonskih storitev, vključno do storitev v sili, imenikov in imeniških služb.

Ob tem velja še omeniti, da sta bila medtem sprejeti tudi noveli Zakona o digitalni radiodifuziji (ZDRad-B) in Zakona o medijih (ZMed-B), oba objavljena v Uradnem listu RS, št. 47/12, ki prav tako delno v ozkem segmentu prenašata posamične določbe iz novega regulativnega okvira (ZDRad-B iz Direktive 2009/140/ES, ZMed-B pa iz Direktive 2009/136/ES).

Ne glede na navedeno pa je potrebno nujno sprejeti nadaljnje ukrepe za prenos direktiv 2009/136/ES in 2009/140/ES ter tako v celoti prenesti spremenjeni regulativni okvir EU s področja elektronskih komunikacij v slovenski pravni red, kar je tudi poglavitni cilj in namen priprave Predloga zakona o elektronskih komunikacijah (v nadaljnjem besedilu: ZEKom-1). Glede na obseg potrebnih sprememb veljavnega ZEKom, ki so pogojene z obsegom sprememb regulativnega okvira EU, je bil iz razloga jasnosti ureditve in upoštevanja pravil nomotehnike pripravljen predlog novega področnega zakona o elektronskih komunikacijah in ne morebitna novelirana oblika obstoječega zakona. Pri tem se je v primerjavi z veljavnim zakonom struktura zakona po poglavjih nekoliko spremenila.

Ker gre torej za nov zakon, ZEKom-1 tako v nacionalni pravni red ne prenaša samo sprememb direktiv regulativnega okvira, ki jih vsebujeta direktivi 2009/136/ES in 2009/140/ES, ampak deloma tudi povzema rešitve veljavnega ZEKom ter hkrati izboljšuje veljavno zakonsko ureditev v delu, ko gre za nacionalne določbe, ali pa je možno zagotoviti jasnejši in boljši način prenosa direktiv, kot so bile že prenesene z veljavnim ZEKom, za katere se je pri uporabi posameznih določb v praksi pokazalo, da je to potrebno in mogoče.

Predlog zakona tako v pravni red RS v celoti prenaša direktive regulativnega okvira:

- Direktivo 2002/19/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o dostopu do elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajočih naprav ter o njihovem medomrežnem povezovanju, zadnjič spremenjena z Direktivo 2009/140/ES (v nadaljnjem besedilu: Direktiva o dostopu),
- Direktivo 2002/20/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o odobritvi elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev, zadnjič spremenjena z Direktivo 2009/140/ES (v nadaljnjem besedilu: Direktiva o odobritvi),
- Direktivo 2002/21/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o skupnem regulativnem okviru za elektronska komunikacijska omrežja in storitve, zadnjič spremenjena z Direktivo 2009/140/ES (v nadaljnjem besedilu: Okvirna direktiva),
- Direktivo 2002/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o univerzalni storitvi in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi

komunikacijskimi omrežji in storitvami, zadnjič spremenjena z Direktivo 2009/136/ES (v nadaljnjem besedilu: Direktiva o univerzalni storitvi),

- Direktivo 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij, zadnjič spremenjena z Direktivo 2009/136/ES (v nadaljnjem besedilu: Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah).

Predlog zakona v nacionalni pravni red prenaša tudi dve direktivi, ki ju je sicer v celoti že prenesel veljavni zakon, in sicer:

- Direktivo Komisije 2002/77/ES z dne 16. septembra 2002 o konkurenci na trgih za elektronska komunikacijska omrežja in storitve (v nadaljnjem besedilu: Direktiva o konkurenci) ter
- Direktivo 2006/24/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o hrambi podatkov, pridobljenih ali obdelanih v zvezi z zagotavljanjem javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev ali javnih komunikacijskih omrežij, in spremembi direktive 2002/58/ES (v nadaljnjem besedilu: Direktiva o hrambi podatkov).

Navedeni direktivi se v času od njunega prenosa z veljavnim zakonom nista spreminjali, zato je njun prenos v predlogu zakona večinoma povzet po veljavnem zakonu. Do sprememb prihaja le na mestih, kjer je uporaba v praksi pokazala, da so potrebne izboljšave nekaterih rešitev.

Zaradi nenotifikacije vseh sprejetih predpisov, ki so potrebni za prenos Direktive 2009/136/ES in Direktive 2009/140/ES, sta nam bili medtem 10. septembra 2012 že vročeni tožbi zoper RS pred Sodiščem Evropske unije, ki se vodita v zadevah C-406/12 in C-407/12. V tožbi EK predlaga Sodišču EU naložitev dnevne kazni za Republiko Slovenijo v skupni višini 13.063,68 EUR, če zakonodaja ne bo sprejeta do izreka sodbe. Glede na navedeno je potrebno čimprejše sprejetje zakona.

Splošno stanje sektorja elektronskih komunikacij v Republiki Sloveniji¹

Vrednost investicij v sektorju elektronskih komunikacij je v letu 2010 znašala 152 milijonov evrov ali za 16% oziroma 29 milijonov evrov manj kot v letu 2009, od leta 2008 pa se je zmanjšala kar za 62% oziroma 249 milijonov evrov. Prihodki, ustvarjeni v sektorju elektronskih komunikacij, so se prav tako zmanjšali in so leta 2010 znašali 1.262 milijonov evrov. Na splošno so bili prihodki v mobilni telefoniji višji kot v fiksni telefoniji. Med prihodki imajo pomemben delež prihodki od storitev medomrežnega povezovanja, ki so se v letu 2010 v primerjavi s predhodnim letom povečali za 116,7 %.

Trg elektronskih komunikacij je osredotočen na Telekom Slovenije d.d. (Telekom), ki je ohranil pomembno vodstvo, čeprav se njegov tržni delež stalno zmanjšuje na vseh trgih in kljub temu, da je vodilni operater na trgu FTTH (T-2 d.o.o.) njegov konkurent.

¹ Povzeto po Poročilu Agencije za pošto in elektronske komunikacije o razvoju trga elektronskih komunikacij za prvo četrtletje 2012, po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije in po pregledu Evropske komisije za leto 2011 (t.i. »Digital Agenda Scoreboard«, ki je bil objavljen 18. 6. 2012 na: http://ec.europa.eu/information_society/digital-agenda/scoreboard/index_en.htm)

Na širokopasovnem trgu je na podlagi odločitve nacionalnega regulativnega organa odprt dostop do optičnih vlaken Telekoma, ki je privedel do nove konkurenčne ponudbe na trgu. Konkurenčni položaj torej kaže znake razvoja na trgu širokopasovnih storitev, ki pa zaenkrat še ni prav velik. Razširjenost širokopasovnih priključkov je eden glavnih kazalcev razvitosti trga elektronskih komunikacij. Naraščanje števila širokopasovnih priključkov se umirja, tako da je bila ob koncu prvega četrtertletja 2012 penetracija glede na gospodinjstva 65,7 %, glede na prebivalstvo pa 24,9 %.

Na trgu fiksne telefonije ima Telekom prek 70-odstotni tržni delež, kar predstavlja visok tržni delež tudi v primerjavi z drugimi državami EU. Na trgu mobilne telefonije je vodilni mobilni operater Mobitel, ki je sedaj združen s Telekomom. Čeprav izgublja tržni delež v korist treh konkurentov (Si.mobil d.d., Tušmobil d.o.o., T-2 d.o.o.), je njegov tržni delež še vedno prek 50,0 %, kar je med najvišjimi tržnimi deleži vodilnega mobilnega operaterja v državah EU.

VoIP in IP storitve se hitro razvijajo, s poudarkom na uvajanju IP telefonije, ki jo običajno ponujajo v paketih v kombinaciji z drugimi storitvami elektronskih komunikacij, kot so širokopasovni internet, IP-televizija in mobilna telefonija.

Za televizijsko oddajanje je značilna največja gostota IPTV v EU in sicer ima 25,4 odstotkov gospodinjstev IP TV povezavo.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Načeloma je cilj priprave predloga zakona prenos spremenjenih določb evropskega regulativnega okvira s področja elektronskih komunikacij v nacionalno zakonodajo. Upoštevajoč dejstvo, da direktive na določenih mestih dopuščajo diskrecijo oziroma državam članicam prepuščajo način urejanja posameznih vprašanj, ali pa določenega vprašanja izrecno ne urejajo, ostaja prostor tudi za druge potrebne spremembe. Predlog zakona želi torej hkrati izboljšati veljavno zakonsko ureditev tudi v segmentu, ko gre za nacionalne določbe ali pa je mogoče zagotoviti jasnejši in boljši način prenosa zadevnih direktiv, za katere se je pri uporabi posameznih določb v praksi pokazalo, da je to potrebno in mogoče.

Vsebinsko gledano je namen priprave predloga zakona pospeševanje razvoja elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev v Republiki Sloveniji in s tem gospodarskega in družbenega razvoja v državi, vključno z razvojem informacijske družbe, kot tudi razvijanje notranjega trga Evropske unije in uveljavljanje legitimnih interesov vseh njenih državljanov. Zato je namen tega zakona tudi zagotavljanje učinkovite konkurence na trgu elektronskih komunikacij, učinkovite uporabe radiofrekvenčnega spektra in elementov oštevilčenja, univerzalne storitve in varstvo pravic uporabnikov, vključno z uporabniki invalidi in uporabniki s posebnimi socialnimi potrebami, ter pravice do komunikacijske zasebnosti uporabnikov javnih komunikacijskih storitev. Končni cilj priprave predloga zakona je varovanje potrošnika z določitvijo pravnih obveznosti na področjih zasebnosti in varstva podatkov, univerzalne storitve in pravic uporabnika.

2.2 Načela

Zakonski predlog vsebinsko uresničuje načela, ki sicer izhajajo že iz samih direktiv, in sicer načela objektivnosti, nediskriminacije, preglednosti in sorazmernosti. Hkrati predlog stremi k zmanjševanju administrativnih ovir v kar največji možni meri. Predlog zakona sledi tudi načelom pravne varnosti z zagotavljanjem jasnosti in predvidljivosti ureditve ob zagotovitvi spoštovanja človekovih pravic.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

Poglavitne rešitve (zlasti nove glede na obstoječ zakon) predloga zakona po poglavjih so:

I Splošne določbe

- podobno kot v obstoječem zakonu se pojasnjuje vsebina predloga zakona. Hkrati se na tem mestu, glede na nedavno razširitev pristojnosti Agencije za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije na področje železniškega prometa, pojasnjuje, da ta predlog zakona ureja pristojnosti, organizacijo in delovanje Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: agencija), sprememba imena agencije namreč v nadaljevanju jasno izhaja iz novega poglavja o agenciji;
- podobno kot v obstoječem zakonu se pojasnjuje namen predloga zakona. Hkrati se posodobljeno, z upoštevanjem sprememb relevantnih direktiv iz leta 2009, navajajo tudi vse direktive, katerih prenos se zagotavlja s tem predlogom zakona;
- podobno kot v obstoječem zakonu se pojasnjujejo v predlogu zakona uporabljeni izrazi, vendar z upoštevanjem sprememb relevantnih direktiv iz leta 2009. Hkrati se iz razloga jasnosti in razumljivosti pojasnjujejo tudi nekateri dodatni, v predlogu zakona na novo uporabljeni izrazi (npr. dostopovna točka, komunikacijski objekt, nevtralnost interneta).

II Pogoji za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev

- iz razloga preglednosti se uvaja novo poglavje, ki zajema področje, ki ga obravnavajo dosednji členi 4. (zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev), 5. (obvestilo) in 6. (plačilo na podlagi obvestila) ter z njimi povezan nadzor iz II. poglavja (Elektronska komunikacijska omrežja in elektronske komunikacijske storitve) obstoječega zakona;
- spreminja se režim določanja letnega plačila, ki ga operaterji morajo plačati agenciji na podlagi obvestila o zagotavljanju javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanju javnih komunikacijskih storitev. S pravilnikom določena razporeditev operaterjev v štiri razrede glede na velikost letnega prihodka iz zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma iz izvajanja javnih komunikacijskih storitev se

nadomešča z zakonsko določbo, ki plačilo posameznega operaterja določa sorazmerno v določenem odstotku od letnega prihodka.

III Gradnja omrežij in pripadajoče infrastrukture

- iz razloga preglednosti se uvaja novo poglavje o gradnji elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture, ki ga zajemajo dosednji členi 7 (graditev in delovanje elektronskih komunikacijskih omrežij), 7a (uporaba proračunskih sredstev) ter z njimi povezan nadzor iz II. poglavja (Elektronska komunikacijska omrežja in elektronske komunikacijske storitve) obstoječega zakona. Prav tako sta v to poglavje prenesena dva člena iz poglavja obstoječega ZEKom o razlastitvi in omejitvi lastninske pravice, in sicer obstoječi 82. ter 83. člen. Pri tem se nove določbe glede na obstoječe tudi vsebinsko delno spreminjajo, in sicer skladno z Okvirno direktivo ter glede na dosedanje izkušnje v praksi;
- glede na to, da se pristojnosti Inšpektorata Republike Slovenije za elektronske komunikacije in elektronsko podpisovanje (v nadaljevanju: IEKEP) s področja elektronskih komunikacij prenašajo na agencijo, je za nadzor nad določbami tega poglavja pristojna agencija (skladno s tem tudi glede vpisa v evidence iz 14. člena predloga zakona);
- opušča se izrecno sklicevanje na dolžnosti, ki za področje gradnje in delovanja elektronskega komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture izhajajo iz druge področne zakonodaje, kot npr. iz predpisov o urejanju prostora, graditvi objektov in varstva okolja (kot to doslej izhaja iz prvega odstavka 7. člena obstoječega zakona). Ugotovljeno je bilo namreč (tudi po posvetovanju z ministrstvom, pristojnim za omenjena področja), da takšno sklicevanje vnaša le nepotrebno zmedo. Enako je bilo ugotovljeno glede pristojnosti za nadzor druge področne zakonodaje. Le-ta je namreč že določena s prej omenjenimi predpisi;
- glede na zgoraj navedeno se v tem poglavju ureja le sektorsko specifične rešitve (za področje elektronskih komunikacij), ki so torej drugačne od že omenjene področne zakonodaje ali pa jih omenjena področna zakonodaja izrecno prepušča drugim zakonom oziroma jih sama ne ureja;
- upoštevane so tudi nekatere aktualno predvidene rešitve predpisov s področja gradnje, vse z namenom zmanjševanja administrativnih ovir za investitorje v elektronska komunikacijska omrežja in pripadajočo infrastrukturo. Navedeno se odraža pri jasnejšem zakonskem pooblastilu resornemu ministru, da glede na stopnjo zahtevnosti gradnje določi enostavne komunikacijske objekte (elektronskih komunikacijskih omrežij), za katera v skladu s predpisi o graditvi objektov ni treba pridobiti gradbenega dovoljenja ter da predpiše, kaj se šteje za vzdrževanje komunikacijskih objektov;
- z namenom olajšanja umeščanja v prostor se dodaja določba, po kateri se za potrebe prostorskega načrtovanja javno komunikacijsko omrežje in pripadajoča infrastruktura šteje za gospodarsko javno infrastrukturo;
- zaradi uskladitve s poglavjem o razlastitvi in omejitvah lastninske pravice (in s tem tudi z določbami Okvirne direktive) se v tem poglavju določa, da je v javno korist

gradnja javnih komunikacijskih omrežij, gradnja elektronskih komunikacijskih omrežij za potrebe varnosti, policije, obrambe in zaščite, reševanja in pomoči, ter gradnja drugih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture na nepremičninah v lasti oseb javnega prava; (glede na ureditev po obstoječem zakonu so dodana omrežja za potrebe varnosti, policije, obrambe ipd.); skladno s tem se tudi vzdrževanje komunikacijskih objektov nanaša na vse tri skupine komunikacijskih omrežij;

- zaradi lažjega omogočanja skupne uporabe zadevnih komunikacijskih objektov in pripadajoče infrastrukture se dodaja obveznost, da je potrebno pri gradnji teh omrežij vedno predvideti in postaviti dostopovno točko, ki omogoča skupno uporabo dostopovnega dela omrežja;
- z določbami o skupni gradnji se povečujejo pristojnosti in aktivnosti agencije v zvezi z gradnjo. Le-ta objavlja pozive investitorjev komunikacijskih omrežij in pozive investitorjev v druge gospodarske javne infrastrukture k skupni gradnji potencialnim (so)investitorjem v elektronska komunikacijska omrežja, kot tudi rešuje spore na zahtevo ene izmed strank, če se same ne dogovorijo o sklenitvi pogodbe o skupni gradnji;
- predvidena je nova obveznost za investitorje v komunikacijska omrežja in pripadajočo infrastrukturo ter v druge gospodarske javne infrastrukture, ki se financirajo iz javnih sredstev, da pri gradnji te infrastrukture hkrati položijo tudi prosto kabelsko kanalizacijo, če glede na podatke iz evidence (to je zbirnega katastra gospodarske javne infrastrukture) na predvidenem območju takšna kanalizacija še ne obstaja. Takšna kabelska kanalizacija mora biti (pod enakimi pogoji) na voljo vsem osebam, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja;
- obstoječa določba o uporabi javnih sredstev se dopolnjuje le v manjši meri, saj je po novem zaradi učinkovitejšega nadzora o izkazanem tržnem interesu za gradnjo širokopasovnega omrežja potrebno pisno obveščati tudi agencijo, da vzpostavi bazo teh podatkov;
- skladno z Okvirno direktivo, razlogom transparentnosti ter zaradi možnosti boljše regulacije se v določbi, ki govori o vpisu v evidenco (to je v kataster gospodarske javne infrastrukture, ki se vodi pri Geodetski upravi Republike Slovenije), razširja krog zavezancev za predložitev podatkov za vpis, ki se od lastnikov javnih komunikacijskih omrežij razširja tudi na lastnike tistih elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture, katerih gradnja je (skladno s tem zakonom) v javno korist; poleg navedenega lahko agencija za potrebe izvajanja določbe o skupni uporabi od teh zavezancev zahteva tudi podatke o razpoložljivosti komunikacijskih omrežij in objektov; nova pa je tudi določba, po kateri lastnik javnega komunikacijskega omrežja sporoča Geodetski upravi Republike Slovenije tudi podatke o zmogljivosti omrežne priključne točke za vpis v kataster gospodarske javne infrastrukture.

IV Razlastitev in omejitev lastninske pravice

- novost glede na obstoječo ureditev je določba, da je služnost v primeru gradnje javnih komunikacijskih omrežij, ki se financirajo iz javnih sredstev, na

nepremičninah v lasti države ali samoupravne lokalne skupnosti neodplačna. Določba torej velja zgolj za primere, ko gradnjo javnih komunikacijskih omrežij financirata država ali občina. V praksi se je namreč izkazalo, da so stroški za plačilo služnosti na nepremičninah v lasti oseb javnega prava visoki ter da je dogovarjanje za višino denarnega nadomestila v teh primerih dolgotrajno in podaljšuje samo gradnjo;

- vsebinsko se pretežno ohranjajo določbe poglavja VII. (Razlastitev in omejitve lastninske pravice) iz obstoječega zakona. Omogočanje posegov v lastninsko pravico je namreč, skladno z Okvirno direktivo, nujno potrebno zaradi omogočanja graditve, postavitve, obratovanja ali vzdrževanja javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture, elektronskih komunikacijskih omrežij za potrebe varnosti, policije, obrambe in zaščite, reševanja in pomoči ter drugih elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture, vendar pri slednjih le, če gre za nepremičnine v lasti oseb javnega prava;
- v določbi, ki govori o predstavitvi in zaščiti obstoječih komunikacijskih omrežij, se iz razloga jasnosti in pravne varnosti pojasnjuje, da investitor gradnje komunalnih in drugih objektov ne odgovarja za morebitno škodo in ga ne bremenijo stroški predstavitve, če komunikacijsko omrežje ni vpisano v evidenco.

V Radiofrekvenčni spekter

- posebej je poudarjeno, da je agencija, ki na podlagi javnega pooblastila upravlja z radiofrekvenčnim spektrom Republike Slovenije, pri tem vezana na strateške usmeritve ministrstva, pristojnega za elektronske komunikacije, ter strateške dokumente RS in EU;
- uvajata se načeli tehnološke in storitvene nevtralnosti, s čimer se teži k povečani prožnosti upravljanja in dostopa do spektra. Navedeno ob upoštevanju minimalnih tehničnih standardov prinaša prost izbor tehnologij, ki se uporabljajo v radiofrekvenčnih pasovih, predvidenih za elektronske komunikacijske storitve, oziroma svobodno izbiro storitev, ki se izvajajo v teh pasovih. Izjeme od načel tehnološke in storitvene nevtralnosti lahko določi agencija s splošnim aktom ob upoštevanju zakonskih kriterijev;
- spreminja se pristop k določitvi režima uporabe radijskih frekvenc, in sicer se praviloma predvideva splošna odobritev, izdaja odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc pa se zahteva le takrat, kadar je to potrebno zaradi preprečevanja škodljivega motenja, zagotavljanja tehnične kakovosti storitve, varovanja učinkovite uporabe spektra oziroma zasledovanja ciljev javnega interesa pri dodeljevanju radijskih frekvenc za radiodifuzijo. Režim dodeljevanja posameznih radijskih frekvenc določi agencija v splošnem aktu o načrtu uporabe radijskih frekvenc;
- ureja se izvajanje radioamaterskih storitev, ki je v veljavnem zakonu pomanjkljivo urejeno, pri čemer gre za upoštevanje stanja, ki se izvaja v praksi. Radijske frekvence, predvidene za radioamatersko in radioamatersko satelitsko storitev, se lahko uporabljajo na podlagi veljavnega radioamaterskega dovoljenja, ki ga izda agencija, ali na podlagi veljavnega radioamaterskega dovoljenja CEPT (Evropska konferenca poštnih in telekomunikacijskih uprav). Vzpostavlja se tudi pravna

podlaga za vodenje javnega registra o imetnikih radioamaterskih dovoljenj in dodeljenih klicnih znakih;

- na pobudo prispevkodajalcev v okviru poziva zainteresirani javnosti je za dodelitev radijskih frekvenc za zagotavljanje javnih komunikacijskih storitev končnim uporabnikom (npr. podelitev radijskih frekvenc za GSM, UMTS) določena obvezna izvedba javnega razpisa brez izvedbe postopka posvetovanja z zainteresirano javnostjo. Obvezna izvedba javnega razpisa pomeni, da se v teh primerih vedno plača tudi določeno nadomestilo za rabo omejene naravne dobrine, pri čemer je višina nadomestila v posameznem primeru odvisna od konkretnih okoliščin;
- uvaja se možnost izvedbe javne dražbe za podelitev radijskih frekvenc v primerih, ko je edino merilo za izbiro cena oziroma znesek, ki ga je interesent pripravljen plačati za uporabo radijskega spektra. Predlagani postopek javne dražbe in z njim povezana opravila so ob določenih izboljšavah v pretežni meri povzeta po določbah Zakona o telekomunikacijah iz leta 2001. Slednji je namreč že predvideval možnost javne dražbe, vendar pa je bil zaradi neuporabe v praksi ta institut v veljavnem ZEKom izpuščen;
- predvideva se odplačno podaljšanje odločb o dodelitvi radijskih frekvenc, ki so bile prvotno podeljene prek javnega razpisa, razen radijskih frekvenc za zagotavljanje analogne radiodifuzije;
- v prihodnje pa ne bo več možno podaljšanje odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za zagotavljanje javnih komunikacijskih storitev končnim uporabnikom. Predvideva pa se prehodno obdobje za imetnike obstoječih odločb, in sicer bo agencija zaradi t.i. »spectrum refarminga« in hkratnega neprekinjenega zagotavljanja javnih komunikacijskih storitev končnim uporabnikom lahko te odločbe podaljšala najdlje do 25. maja 2016;
- jasneje je določeno, kako agencija postopa v primeru, ko imetnik odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc svojo pravico do uporabe radijskih frekvenc prenese na drugo fizično ali pravno osebo. Agencija v primeru prenosa skladno z zakonsko določbo fizični ali pravni osebi, na katero je bila pravica prenesena, izda novo odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc, hkrati pa po uradni dolžnosti razveljavi odločbo, ki se je glasila na prejšnjega imetnika. Novost je tudi možnost oddaje pravice do uporabe radijskih frekvenc v najem;
- predlagana je nadomestitev pravilnika, ki določa način izračuna plačil za uporabo radijskih frekvenc, s splošnim aktom agencije;
- določa se obveznost plačila določenega zneska za učinkovito rabo omejene naravne dobrine, s katerim se zagotovi optimalna uporaba dodeljenih radijskih frekvenc, tudi za vse radijske frekvence za digitalno radiodifuzijo.

VI Oštevilčenje

- jasneje je določeno, da lahko druge fizične in pravne osebe vložijo vlogo za pridobitev odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja, če lahko dokažejo, da elemente oštevilčenja potrebujejo za opravljanje dejavnosti, ki je v javnem interesu,

prav tako pa lahko sodelujejo na javnem razpisu za podelitev pravic rabe elementov oštevilčenja;

- podobno kot pri prenosu pravice do uporabe radijskih frekvenc se tudi pri prenosu pravice do uporabe elementov oštevilčenja natančneje določa aktivnosti agencije v primeru takšnega prenosa;
- skladno z dopolnitvijo k Direktivi o univerzalni storitvi v povezavi z dostopom do storitev z uporabo negeografskih številc je določeno, da lahko sodišče operaterju javnega komunikacijskega omrežja oziroma izvajalcu javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev odredi, da onemogoči dostop do posameznih številc, če je to utemeljeno zaradi zlorabe ali goljufije v konkretni zadevi, ki jo obravnava;
- skladno z ureditvijo glede načina izračuna plačil za uporabo radijskih frekvenc se predlaga nadomestitev pravilnika, ki določa način izračuna plačil za uporabo elementov oštevilčenja, s splošnim aktom agencije.

VII Varnost omrežij in storitev ter delovanje v izjemnih stanjih

- uvaja se novo poglavje o varnosti omrežij in storitev ter delovanje v izjemnih stanjih, kar pomeni razširitev glede na veljavni ZEKom, ki je doslej sorodne vsebine urejal le v ozkem obsegu v poglavju o Izrednih stanjih, pri čemer so v ZEKom zahtevani ukrepi tudi omejeni zgolj na področje javnega telefonskega omrežja in javnih telefonskih storitev. Zato se za potrebe tega zakona v 3. člen vključi pojem »izjemna stanja«, ki sicer tudi vključuje izredna stanja, vendar je širši;
- vključitev novih določb, ki na splošno zajemajo varnost omrežij in storitev ter celovitost omrežij skladno s spremenjeno Okvirno direktivo bo povečalo varnost in celovitost omrežij in storitev, kar je v največjo korist predvsem uporabnikom;
- ker spremenjena Okvirna direktiva zahteva izvajanje nadzora nad novimi določbami s strani nacionalnih regulativnih organov, se nadzor za celotno poglavje po tem predlogu prenese na agencijo. Prenos pristojnosti hkrati sledi ciljem ekonomičnosti, da se sorodne pristojnosti ne podvajajo pri različnih organih in tudi ciljem racionalizacije državne uprave;
- pomembno je, da mora pri izvajanju svojih pristojnosti agencija na nivoju EU strokovno sodelovati tudi z Evropsko agencijo za varnost omrežij in storitev (v nadaljevanju: ENISA) in o morebitnih varnostnih incidentih letno poročati EK. Na nacionalnem nivoju je predvideno strokovno sodelovanje tudi z obstoječim Slovenskim centrom za posredovanje pri omrežnih incidentih (v nadaljevanju: SI-CERT), ki deluje v okviru javnega zavoda Akademsko in raziskovalna mreža Slovenije (v nadaljevanju: ARNES), odprta pa je možnost sodelovanja še z drugimi pristojnimi organi (ki so sicer še predvideni).

VIII Zagotavljanje konkurence

- v poglavju »Zagotavljanje konkurence« se je dosednji koncept urejanja konkurence spremenil, saj so poleg določb o obveznostih operaterjev s pomembno tržno močjo dodane tudi določbe simetrične regulacije, ki jo lahko agencija ob izpolnjevanju

predpisanih pogojev naloži vsem operaterjem in ne le operaterjem s pomembno tržno močjo. Kot take so dodane določbe o medomrežnem povezovanju in operatorskem dostopu (9. člen obstoječega zakona) ter določbe o skupni uporabi, ki so glede na veljavno ureditev spremenjene skladno s spremenjenim evropskim regulativnim okvirom. Uvaja se tudi nova podrobnejša določba o skupni uporabi napeljave v stavbah. Z namenom uskladitve z direktivami se črta tudi določba Zakona o digitalni radiodifuziji o skupni uporabi infrastrukture, primerni za digitalno radiodifuzijo, ki je povzeta po ureditvi skupne uporabe v obstoječem zakonu;

- na tem področju se enako kot v poglavju o reševanju sporov uvaja ojačano načelo neodvisnosti nacionalnega regulativnega organa;
- pri medomrežnem povezovanju in operatorskem dostopu se zaradi jasnosti in pravilnosti prenosa, enako kot v Direktivi o dostopu, loči primere, ko agencija ukrepa na enak način kot pri postopkih regulacije operaterjev s pomembno tržno močjo (predhodno zbiranje in upoštevanje mnenj zainteresirane javnosti, sodelovanje in posvetovanje z drugimi nacionalnimi organi, EK in BEREC), hkrati pa se enako kot pri direktivi ohranja možnost, da agencija v utemeljenih primerih po uradni dolžnosti intervenira tudi ob smiselni uporabi postopka reševanja sporov in čezmejnih sporov;
- pri regulaciji operaterjev s pomembno tržno močjo se spreminjajo določbe za presojo skupnega prevladujočega položaja. Namesto meril so skladno s prilogo Okvirne direktive le primeroma, ne-kumulativno naštete najpomembnejše značilnosti trga, ki najverjetneje kažejo na skupni prevladujoči položaj;
- določbe o obveznostih operaterjev s pomembno tržno močjo so zapisane bolj pregledno in sistematično. Medtem ko so bile nekatere obveznosti skladno z Direktivo o univerzalni storitvi črtane, se preostale obveznosti skladno z omenjeno direktivo in Direktivo o dostopu vsebinsko niso bistveno spreminjale. Zahteve zadnje omenjene direktive v zvezi s funkcijsko ločitvijo (v obeh novelah imenovana še funkcionalna ločitev) ter prostovoljno ločitvijo vertikalno integriranega operaterja so bile namreč prenesene že z ZEKom-B (čeprav takrat spremenjena direktiva še ni začela veljati, je naš zakon že uvedel rešitve v smislu prihajajoče spremenjene sekundarne zakonodaje EU), popravki pa še z ZEKom-C. Sam postopek sodelovanja z drugimi nacionalnimi organi, EK in BEREC pred naložitvijo obveznosti sicer izhaja iz poglavja o agenciji.

IX Digitalna radijska in televizijska distribucija

- vsebinsko se v glavnem ohranja ureditev dosedanjega poglavja XI. obstoječega zakona;
- iz razloga jasnosti in pravilnosti prenosa Direktive o dostopu se izrecno pojasnjuje, da agencija pri izdaji odločbe, s katero naloži operaterju javnega komunikacijskega omrežja, namenjenega za distribucijo digitalnih televizijskih storitev, da zagotovi dostop do vmesnikov aplikacijskih programov ali elektronskih programskih vodnikov, pri tem uporabi postopke iz člena, ki sicer ureja medomrežno povezovanje in operatorski dostop;

- dodana je določba predloga zakona, ki agenciji nalaga, da s splošnim aktom določi navodila za razvrstitev programov, za katere je agencija izdala dovoljenje po zakonu, ki ureja medije. Razvrstitev programov po splošnem aktu agencije velja za operaterje, ki zagotavljajo javna komunikacijska omrežja, ki so namenjena za distribucijo digitalnih televizijskih storitev.

X Univerzalna storitev in dodatne obvezne storitve

- ohranja se osnovni nabor storitev znotraj obsega univerzalne storitve, pri čemer se upaja možnost ločitve obveznosti univerzalne storitve glede priključitve na javno komunikacijsko omrežje na fiksni lokaciji od zagotavljanja javno dostopnih telefonskih storitev;
- z razumno zahtevo za priključitev na javno komunikacijsko omrežje se omejuje priključitev na lokaciji, kjer končni uporabnik dejansko prebiva ali dejansko opravlja svojo dejavnost. Če ima končni uporabnik možnost alternativnega dostopa do storitev iz nabora univerzalne storitve po dostopni ceni na trgu, teh storitev ne more pod pogoji univerzalne storitve zahtevati od izvajalca univerzalne storitve;
- ohranja se pristop iz veljavnega zakona, v skladu s katerim prenosno hitrost, primerno za funkcionalen dostop do interneta, določi agencija s splošnim aktom, pri čemer upošteva prevladujoče tehnologije in pasovne širine, ki jih uporablja večina naročnikov ter tehnično izvedljivost ob minimalnem izkrivljanju trga. V skladu z zakonskimi kriteriji agencija lahko v okviru univerzalne storitve določi tudi prenosno hitrost, ki omogoča širokopasovni dostop, če širokopasovni dostop že uporablja vsaj polovica gospodinjstev v Republiki Sloveniji. Prenosna hitrost pa se določi tako, da se upošteva tisto prenosno hitrost, ki jo uporablja vsaj 80 odstotkov gospodinjstev z obstoječim širokopasovnim dostopom. Ko agencija ugotovi, da vsaj polovica gospodinjstev v RS že uporablja širokopasovni dostop, mora izdelati analizo vpliva sprememb prenosne hitrosti, vključno s finančnimi vplivi. O predlogu splošnega akta skupaj z analizo vpliva je treba predhodno opraviti javno posvetovanje z zainteresirano javnostjo;
- jasneje se določa, da mora biti vsem končnim uporabnikom na ozemlju RS zagotovljena univerzalna storitev, pri čemer agencija z odločbo določi izvajalca univerzalne storitve, kadar se univerzalna storitev ne zagotavlja prosto na trgu;
- zaradi zagotavljanja zveznosti obveznosti zagotavljanja univerzalne storitve na celotnem ozemlju RS oziroma na njegovih posameznih območjih mora izvajalec univerzalne storitve v primeru, da se odloči prenesti vsa svoja sredstva krajevnega dostopovnega omrežja na ozemlju RS ali znaten del teh sredstev na ločeno pravno osebo pod drugim končnim lastništvom, o takem prenosu vnaprej obvestiti agencijo, ki po potrebi sprejme ustrezne ukrepe za zagotavljanje univerzalne storitve;
- izvajalec univerzalne storitve je na podlagi samega zakona dolžan svojim naročnikom zagotoviti nabor institutov, ki jim omogočajo nadzor nad porabo in spoštovati zahteve glede omejitev ali odklopitev zaradi razlogov na strani naročnika;

- predlog jasneje določa mehanizem kompenzacijskega sklada za pokrivanje neto stroškov zagotavljanja univerzalne storitve.

XI Pravice uporabnikov

- v primerjavi z veljavnim zakonom se natančneje in obširneje določa minimalen nabor sestavin, ki jih mora vsebovati vsaka naročniška pogodba, ki jo z operaterjem sklepa potrošnik (oziroma drug končni uporabnik, če ta tako zahteva);
- uporabniku, ki je ob sklenitvi naročniškega razmerja prejel terminalsko opremo po akcijski ceni, je dana možnost, da v primeru odstopa od naročniške pogodbe zaradi spremenjenih pogojev na strani operaterja, sam izbere, ali bo operaterju povrnil znesek, ki ustreza sorazmernemu delu celotne vrednosti prejete terminalske opreme, ali pa bo vrnil prejeto terminalsko opremo v stanju, v kakršnem mu je bila izročena, in plačal uporabnino za čas uporabe terminalske opreme, operater pa mu bo vrnil kupnino. Naročniku, ki želi izkoristiti odstopno upravičenje, lahko operater v zameno ponudi, da ohrani naročniško razmerje v veljavi pod pogoji, določenimi v obstoječi pogodbi;
- določeno je maksimalno začetno obdobje vezave pri sklepanju naročniških pogodb;
- nekoliko je izpopolnjena določba o prenosljivosti številke oziroma omogočanju zamenjave izvajalca storitev. Določena je zahteva, da mora biti v vsakem primeru prenesena številka aktivirana v enem delovnem dnevu, šteto od trenutka, ko operater, h kateremu bo številka prenesena, prejme podpisano pogodbo o prenosu številke k drugemu operaterju;
- okrepljene in dopolnjene so določbe o preglednosti in zagotavljanju informacij;
- zaradi doseganja minimalne ravni kakovosti storitev je agenciji podeljena pristojnost, da z odločbo naloži operaterjem javnih komunikacijskih omrežij minimalne zahteve glede kakovosti storitev;
- med številke za klice v sili, do katerih morajo operaterji zagotoviti dostop, je uvrščena tudi enotna evropska telefonska številka za prijavo pogrešanih otrok 116 000. Glede na navedeno se tudi nekatere obveznosti operaterjev v zvezi s števkami za klice v sili razširjajo na to številko;
- predvideva se možnost, da Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) z uredbo določi tehnične in funkcionalne zahteve, ki jih morajo izpolnjevati izvajalci javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev, preko katerih se končnim uporabnikom invalidom zagotovi enakovreden dostop in možnost izbire;
- pristojnost za nadzor nad določbo o radijski in telekomunikacijski terminalski opremi se prenese z IEKEP na agencijo;
- določena je pristojnost agencije, da v primeru, ko na podlagi posvetovanja z zainteresirano javnostjo ugotovi, da na celotnem ozemlju RS ali na njegovem delu ni zadostnega dostopa do določenih zmogljivosti, operaterjem s splošnim aktom predpiše, da morajo omogočiti vse ali nekatere možnosti za nadzor stroškov oziroma

upoštevati obveznosti glede omejitve ali odklopa zaradi razlogov na strani naročnika. Prav tako lahko agencija operaterjem s splošnim aktom naloži, da morajo omogočiti tonsko izbiranje oziroma prikaz identitete kličočega priključka;

- v primerih, ko operater omogoča razčlenjeni račun takšne stopnje, iz katerega je mogoče razpoznati klicane telefonske številke, mora zaradi uresničitve pravice posameznika do zasebnosti v zvezi s komuniciranjem po telefonu izbrisati zadnja tri mesta klicanih telefonskih števil. Izjeme od zakritja so predvidene v primeru razčlenjenega računa za klice med telefonskimi številkami istega naročnika, če je naročnik potrošnik in v primeru, da je naročnik delodajalec in zahtevi za nezakriti razčlenjeni račun priloži pisno soglasje uporabnikov telefonske številke, iz katerega je razviden namen pridobitve tako razčlenjenega računa;
- jasneje je določeno, da se pravica do ugovora in spora, ki posledično lahko privede do reševanja uporabniškega spora pred agencijo, nanaša na vsako odločitev ali ravnanje operaterja v zvezi s pravicami in obveznostmi, ki jih določajo ta zakon in na njegovi podlagi izdani predpisi, ter pogodbe o zagotavljanju elektronskih komunikacijskih omrežij oziroma storitev.

XII Obdelava osebnih podatkov in varstvo zasebnosti elektronskih komunikacij

- iz dosedanjega X. poglavja obstoječega ZEKom »Zaščita tajnosti, zaupnosti in varnosti elektronskih komunikacij ter hramba podatkov o prometu elektronskih komunikacij« se v posebno (naslednje) poglavje izloča del, ki se nanaša na hrambo podatkov skladno z Direktivo o hrambi podatkov, ki se ni spreminjala. Zato so predmet tega poglavja o obdelavi osebnih podatkov in varstva zasebnosti elektronskih komunikacij le določbe, ki se nanašajo na prenos Direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah;
- razširja se domet tega poglavja na obdelavo osebnih podatkov v zvezi z zagotavljanjem javnih komunikacijskih storitev v javnih komunikacijskih omrežjih, vključno z javnimi komunikacijskimi omrežji, ki podpirajo zbiranje podatkov in identifikacijske naprave. Tako imenovane naprave za radiofrekvenčno identifikacijo (RFID) namreč uporabljajo radijske frekvence za zajetje podatkov iz enoznačno prepoznavne oznake, ki jih je nato mogoče prenesti po obstoječih komunikacijskih omrežjih;
- z Direktivo 2009/136/ES spremenjen regulativni okvir s področja elektronskih komunikacij dodaja pomemben prispevek k višji ravni varstva osebnih podatkov posameznika. Dodaja se namreč obveznost izvajalcev storitev zagotoviti, da ima dostop do osebnih podatkov le pooblaščen osebje za z zakonom dovoljene namene; varovati shranjene ali poslane osebne podatke pred nenamernim ali nezakonitim uničenjem, nenamerno izgubo ali spremembo ter nepooblaščenim ali nezakonitim shranjevanjem, obdelavo, dostopom ali razkritjem. Ker kršitev varstva osebnih podatkov lahko, če se ne obravnava ustrezno in pravočasno, zadevnemu posamezniku povzroči veliko gospodarsko izgubo in družbeno škodo (npr. kraje ali zlorabe identitete, fizične škode, resnega ponižanja ali škodovanja ugledu itd.), se posledično vpeljuje obveznost ponudnika storitev, da v primeru kršitve varstva osebnih podatkov, v želji, da bi sprejeli potrebne varnostne ukrepe, o tem takoj obvesti agencijo, v določenih primerih pa tudi zadevnega posameznika;

- ker je po objavi osnutka ZEKom-1 v okviru javne obravnave prišlo do zelo negativnega odziva javnosti v zvezi s 149. členom osnutka (očitala se nam je domnevna težnja po neutemeljenem nadzoru spletnih uporabnikov) prav zaradi vključitve naslova internetnega protokola med podatke o naročnikih, njihovega roka hranjenja ter s tem povezano možnostjo pridobivanja podatkov o naročnikih s strani pristojnih organov izven siceršnjih pravil o hrambi podatkov, smo se odločili, da obveznost hranjenja naslova internetnega protokola naročnika med podatki o naročnikih črtamo;
- naročnikom se omogoča, da prepovedo uporabo svojih osebnih podatkov za vse ali samo za nekatere namene ob vpisu v imenik ali kadarkoli kasneje. Da bi posameznikom dali možnost objave njihovih podatkov v javnih imenikih in jim hkrati vnaprej omogočili omejitev uporabe le-teh za namene ponujanja blaga in storitev oziroma izvajanja raziskav javnega mnenja in drugih anket, je odslej naprej naročnikom omogočeno, da prepovedo uporabo svojih osebnih podatkov za navedene namene;
- več poudarka je namenjenega ureditvi zlonamernih ali nadležnih klicev, ki zaradi pomembnosti varovanja zasebnosti naročnikov zahtevajo posebno ureditev v posebnem členu. Nova ureditev omogoča razkritje identitete kličočega pri takšnih klicih (to je njegovo ime, priimek in naslov), vendar le v primeru, ko naročnik izkaže pravni interes za zaščito svojih pravic pred sodiščem, o čemer pa mora operater obvestiti tudi kličočega naročnika in Informacijskega pooblaščenca;
- skladno s spremembo Direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah se uvaja strožji pristop pri shranjevanju podatkov in k pridobivanju dostopa do podatkov, shranjenih v terminalski opremi naročnika ali uporabnika (t.i. piškotki - cookies) zaradi boljše zaščite zasebnosti naročnika ali uporabnika. Takšno shranjevanje ali pridobivanje dostopa do podatkov se odslej dovoljuje samo pod pogojem, da je naročnik ali uporabnik v to privolil potem, ko je bil predhodno jasno in izčrpno obveščen o upravljavcu in namenih obdelave teh podatkov skladno z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov (t.i. »opt-in« opcija). V izogib okrnitvi uporabniške izkušnje na spletu pa je uporabniku dana možnost, da izrazi svojo privolitve tudi z uporabo ustreznih nastavitev v brskalniku ali drugih aplikacijah. Pojasnjujemo, da je pri izvajanju te določbe pomembna samoregulacija s strani oglaševalske industrije, ki pa mora biti skladna z določbami Direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah. Potrebno je predvsem doseči uresničitev vseh osnovnih ciljev te direktive (kot so transparentnost, da potrošniki natančno poznajo vse bistvene lastnosti; poštenost, da potrošniki niso prisiljeni k delitvi svojih osebnih podatkov in pravica do enostavne in učinkovite izbire, kaj naj drugi vedo o njih). Navedeno podpira tudi podpredsednica EK Neelie Kroes za digitalno agendo, saj bo s tako samoregulacijo pridobila tako oglaševalska industrija kot tudi posamezniki. Posledično je zato v prehodni določbi določen rok za prilagoditev novim obveznostim iz tega člena, ki je pet mesecev po uveljavitvi tega zakona. Z uvedenim prehodnim obdobjem bo imela oglaševalska industrija možnost implementacije zahtev, samoregulacije in priprave standardov za brskalnike. Po informacijah, pridobljenih v fazi javne obravnave ZEKom-1, industrija programske opreme-brskalnikov v zvezi s tem pripravlja celovito rešitev, ki bo po napovedih na voljo še v letu 2012;

- področje neposrednega trženja je v slovenskem pravnem redu trenutno sicer urejeno v vsaj štirih področnih zakonih (ZEKom, Zakonu o varstvu potrošnikov, Zakonu o elektronskem poslovanju na trgu ter delno tudi v Zakonu o varstvu osebnih podatkov), kar je posledica trenutne ureditve v EU, ko je celotno področje neposrednega trženja za različne namene različno urejeno v vsaj štirih različnih direktivah. Problematiko neposrednega trženja z vidika regulativnega okvira EU na področju elektronskih komunikacij pa ureja le Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah. Z ZEKom-1 zato v delu, ki se nanaša na problematiko neposrednega trženja, nameravamo zagotoviti le pravičen prenos te spremenjene direktive.

XIII Hramba podatkov

- Institut hranjenja podatkov je v obstoječem ZEKom odraz ustrezno prenesenih določb Direktive o hrambi podatkov. Spremembe regulativnega okvira za področje elektronskih komunikacij iz leta 2009 ne posegajo v področje ureditve hrambe podatkov. Določbe Direktive o hrambi podatkov zaenkrat ostajajo nespremenjene. Smo pa seznanjeni z dejstvom, da EK pripravlja njeno reformo, kar pa bo šele sprožilo zakonodajni postopek EU. Bistvenih sprememb glede področja hrambe podatkov ZEKom-1 ne predvideva. V primeru morebitnih bodočih sprememb Direktive o hrambi podatkov pa bo za njihov prenos poskrbljeno v ustreznem roku. Ker pa smo bili v fazi pripravljanja ZEKom-1 s strani javnosti večkrat soočeni z vprašanji potrebnosti obvezne hrambe podatkov in z dilemo o uporabni vrednosti teh podatkov kot dokaznega materiala v kazenskih postopkih, pojasnjujemo, da je instrument hrambe podatkov po mnenju drugih pristojnih organov RS pomembno orodje za odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj. Dodatno še navajamo, da se je dne 31. 5. 2012 EK odločila pred Sodiščem EU začeti s postopki proti Zvezni Republiki Nemčiji zaradi neprenosa DRD z visokimi predlaganimi kaznimi-315.036,54 € dnevne kazni za vsak dan po odločitvi sodišča, vse dokler bodo njihove nacionalne določbe ostale v nasprotju z evropskimi predpisi. EK je posledično dodatno opozorila, da morebitne spremembe direktive na obveznost prenosa obstoječe direktive ne vplivajo.

XIV Agencija

- določbe o agenciji so razdeljene na splošne in »posebne« določbe, v podpoglavju Splošno so zapisane splošne določbe o agenciji, kot so ime agencije, delovanje agencije, akti ter organi agencije, v naslednjih podpoglavjih pa so zapisani cilji, pristojnosti ter javnost dela agencije na področju elektronskih komunikacij, s čimer je jasneje izražena ločnica med nalogami in pristojnostmi agencije na področju tega zakona ter nalogami in pristojnostmi, ki jih ima agencija skladno z drugimi zakoni (kot so Zakon o poštnih storitvah, Zakon o medijih in Zakon o železniškem prometu), sledi jim še podpoglavje o sodelovanju agencije z drugimi organi;
- zaradi nedavnega prevzema regulatornih nalog tudi na področju železniškega prometa (sprememba Zakona o železniškem prometu, Uradni list RS, št. 106/10 – ZZelP-H v 18. členu določa, da regulatorne naloge na področju železniškega prometa prevzame Agencija za pošto in elektronske komunikacije RS) s strani agencije, se s predlogom tega zakona spreminja ime agencije, ki se po novem glasi Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije;

- uvaja se nov organ agencije – svet agencije (člane imenuje vlada), ki bi imel le določene naloge »nadzornega organa«, ne bi pa sodeloval pa pri vsebinskem odločanju s področja dela agencije. Eden izmed članov sveta agencije je tudi predstavnik Sveta za elektronske komunikacije RS, ki je praviloma predsednik Sveta za elektronske komunikacije. Ta predstavnik postane član sveta agencije, če izpolnjuje pogoje za člana sveta agencije. Svet agencije ima praviloma pet članov, razen če noben član Sveta za elektronske komunikacije RS ne izpolnjuje pogojev za člana sveta agencije, pa svet agencije sestavljajo samo štirje člani;
- svet agencije ima med drugim pristojnost, da vladi predlaga imenovanje oziroma razrešitev direktorja agencije ter začasno prepoved opravljanja nalog direktorja. O razrešitvi ali začasni prepovedi opravljanja nalog direktorja lahko vlada odloča tudi na lasten predlog. Taka ureditev je skladna s sistemsko ureditvijo po Zakonu o javnih agencijah, hkrati na ta način krepimo tudi neodvisnost agencije;
- določbe predloga zakona, ki ureja direktorja agencije, njegovo imenovanje ter pogoje za imenovanje, razloge za predčasno razrešitev ter začasno prepoved opravljanja nalog direktorja se v predlogu tega zakona niso spreminjale, saj so bile s spremembami evropske sekundarne zakonodaje usklajene že z zadnjo novelo ZEKom-C, na novo je oblikovan le člen, ki jasneje in bolj sistematično določa pristojnosti in odgovornosti direktorja;
- uvaja se določba v zvezi z nadzorom nad zakonitostjo dela agencije, ki ga skladno z Zakonom o javnih agencijah opravlja ministrstvo na delovnem področju, na katerem deluje agencija, vendar pa zaradi specifičnih nalog, ki jih opravlja agencija, naloge nacionalnega regulatornega organa, ta nadzor ne zajema možnosti poseganja v vsebino splošnih ali konkretnih pravnih aktov, izdanih s strani agencije v zvezi z izvajanjem njenih pristojnosti na podlagi tega ali drugih zakonov s področij njenega delovanja;
- uvaja se obveznost zbiranja podatkov v zvezi s postopki pred upravnim sodiščem – upravno sodišče zbira podatke o številu ter predmetu upravnih tožb, trajanju postopkov pred sodiščem ter o številu odločitev o začnih odredbah, ki jih je izdalo sodišče v zvezi z elektronskimi komunikacijami. Te podatke sodišče posreduje ministrstvu, pristojnemu za pravosodje, ki prejete podatke posreduje EK in BEREC na njuno utemeljeno zahtevo;
- v podpoglavju Cilji agencije na področju elektronskih komunikacij so že doslej veljavni cilji, kot so spodbujanje konkurence, spodbujanje razvoja notranjega trga ter spodbujanje interesov državljanov zapisani bolj sistematično po členih, sledi jim člen, ki na novo uvaja regulativna načela, skladno s spremenjeno Okvirno direktivo;
- v podpoglavju Pristojnosti agencije na področju elektronskih komunikacij so zbrane določbe o:
 - uradnih evidencah, kjer je skladno z novim členom, ki v poglavju o radiofrekvenčnem spektru ureja izvajanje radioamaterskih storitev, dodana uradna evidenca imetnikov radioamaterskih dovoljenj,
 - zbiranju in dajanju podatkov in informacij, kjer se uvaja pravica agencije, da od fizičnih in pravnih oseb, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja

oziroma izvajajo elektronske komunikacijske storitve, zahteva, da ji morajo predložiti tudi informacije in podatke o prihodnjem razvoju omrežja ali storitev, če bi ta lahko vplival na veleprodajne storitve, ki jih dajo na voljo konkurentom, od operaterjev s pomembno tržno močjo na veleprodajnih trgih pa tudi, da predložijo računovodske podatke o maloprodajnih trgih, ki so povezani s temi veleprodajnimi trgi,

- uporabi standardov in specifikacij, sprejetih s strani raznih evropskih in tudi mednarodnih organov, ki so uvedeni na novo, določa pa spodbujanje uporabe standardov in specifikacij s strani agencije in drugih državnih organov,
- nevtralnosti interneta, ki popolnoma na novo uvaja dolžnost agencije po vzpodbujanju ohranitve odprtega in nevtralnega značaja interneta. Določba temelji na »Izjavi Komisije o nevtralnosti omrežja«, ki je dodana k Direktivi 2009/140/ES, z namenom dodatnega oblikovanja pooblastil nacionalnih regulativnih organov pri preprečevanju razvrednotenja storitev in zadrževanja ali upočasnjevanja prometa po javnih omrežjih. Sama definicija »nevtralnost interneta« (v splošnih določbah zakona) je sicer povzeta po definiciji, ki jo je sprejel BEREC. V tej določbi so določena tudi načela glede delovanja operaterjev za ohranitev nevtralnosti interneta ter dovoljene izjeme. Agencija pa lahko dodatno, glede na okoliščine in potrebe s splošnim aktom uredi vprašanja za izvajanje določb tega člena;
- v podpoglavju o javnosti dela na področju elektronskih komunikacij so zbrane določbe o upoštevanju mnenja zainteresirane javnosti (v trenutno veljavnem zakonu 95. člen z naslovom Vpliv javnosti), o javnosti dela agencije ter o objavi podatkov in informacij, ki so veljale že do sedaj;
- na koncu poglavja o agenciji je dodano še podpoglavje o sodelovanju agencije z drugimi državnimi organi in organizacijami javnega sektorja, kjer je sedaj na enem mestu urejeno sodelovanje z vsemi tistimi, s katerimi ima agencija pravico oziroma dolžnost sodelovati, na novo je določeno tudi sodelovanje z Informacijskim pooblaščencom in organi, pristojnimi za varnost in celovitost omrežij. V okviru pravice in obveznosti agencije do sodelovanja in posvetovanja z drugimi regulativnimi organi in EK pa se uvaja pravica in obveznost do sodelovanja in posvetovanja tudi z BEREC (ustanovljen z Uredbo ES št. 1211/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o ustanovitvi Organa evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC) in Urada).

XV Reševanje sporov

- jasneje je določena pristojnost agencije za reševanje sporov; predlog zakona pa uvaja tri vrste sporov med subjekti na trgu elektronskih komunikacij v RS, ki jih rešuje agencija;
- enako kot v poglavju o zagotavljanju konkurence se na izrecno zahtevo Okvirne direktive uvaja ojačano načelo neodvisnosti agencije, ki pri izvajanju nalog reševanja sporov deluje neodvisno ter ne sme prositi ali sprejemati navodil s strani drugih organov, kar pa ne pomeni, da se ne sme posvetovati z organom, pristojnim za varstvo konkurence, ali organom, pristojnim za varstvo potrošnikov, kadar to oceni za primerno;

- postopek reševanja sporov se bistveno ne spreminja, uvaja se enoten štirimesečni rok kot skrajni rok za izdajo odločbe agencije, skozi postopek se skladno z Okvirno direktivo upošteva nova delitev na tri vrste sporov, ki jih rešuje agencija, hkrati pa se posebej (v samostojnem členu) ureja reševanje čezmejnih sporov, kjer se uvaja posvetovanje z BEREC;
- ohranja se sistem posredovanja, s katerim si agencija po preučitvi predloga za rešitev spora prizadeva prvenstveno rešiti spor in katerega namen je, da se stranki medsebojno poravnata s sporazumom.

XVI Nadzor in odločanje o prekrških

- ohranja se pristojnost za nadzor agencije nad izvajanjem določb tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov ter splošnih in posamičnih aktov, kadar s tem zakonom ni izrecno določeno, da ima pristojnost za nadzor Informacijski pooblaščenec. Novost pa je v poglavju o razlastitvi in omejitvah lastninske pravice, kjer je nadzor opuščen, saj gre v pretežni meri za civilnopravna in upravna pravna razmerja, ki pa ne terjajo nadzora agencije, razen v primeru dveh izjem (in sicer sedmi odstavek 20. člena ter drugi odstavek 22. člena predloga zakona). Prav tako se ohranja dolžnost medsebojnega sodelovanja in obveščanja o izvedenih ukrepih nadzora pristojnih organov;
- preostale naloge nadzora s področja elektronskih komunikacij, ki jih po veljavnem ZEKom še opravlja IEKEP, kot organ v sestavi pristojnega ministrstva, se za področje elektronskih komunikacij prenašajo na pristojno agencijo. S to racionalizacijo dela bo prišlo do določene razbremenitve proračuna v zvezi s prenehanjem potrebe po proračunskih virih za delovanje IEKEP na področju elektronskih komunikacij;
- postopek nadzora fizičnih oziroma pravnih oseb, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja oziroma storitve, se bistveno ne spreminja, skladno z Direktivo o odobritvi se uvaja nekaj sprememb le v posameznih fazah postopka:
 - če agencija pri nadzoru osebe iz zgornje alineje ugotovi nepravilnosti, to osebo o tem pisno obvesti in ji da priložnost, da se o zadevi izreče v razumnem roku,
 - če agencija pri nadzoru ugotovi kršitev, lahko zahteva njeno ustavitev takoj ali v razumnem roku ter hkrati sprejme ustrezne in sorazmerne ukrepe za zagotovitev odprave nepravilnosti,
 - z odločbo, izdano v postopku nadzora, ki vsebuje ukrepe in razloge za odpravo nepravilnosti ter razumen rok za izpolnitev naloženih ukrepov, lahko agencija naloži tudi prekinitev ali odložitev zagotavljanja storitev ali paketa storitev, ki bi lahko, v kolikor bi se nadaljevale, zelo škodile konkurenci, vse dokler oseba ne izpolni obveznosti dostopa na podlagi analize trga, ki se izvede v skladu s členom predloga zakona, ki določa analizo upoštevanih trgov,
 - agencija lahko v primeru kršitve osebi izreče globo za prekršek za obdobje kršitve, četudi je bila kršitev morebiti kasneje odpravljena,
 - začasni ukrepi veljajo največ tri mesece in se lahko v primeru, če izvršilni postopki niso bili zaključeni, podaljšajo za nadaljnje tri mesece;
- določbe o pooblaščenih osebah agencije, o pravnih sredstvih ter o prekrškovnih organih se v celoti ohranjajo in ne spreminjajo.

XVII Svet za elektronske komunikacije Republike Slovenije

- v tem delu ni bistvenih sprememb. Na predlog Zveze potrošnikov Slovenije je spremenjena določba glede članov Sveta za elektronske komunikacije RS (svet) tako, da se štiri člane (število ostaja enako kot v obstoječem zakonu) imenuje izmed predstavnikov potrošniških, invalidskih in izobraževalnih institucij tako, da je imenovan najmanj po en predstavnik iz vsake organizacije;
- dodana je določba, po kateri ima svet sekretarja, ki predsedniku sveta pomaga pri pripravi in izvedbi seje.

XVIII Kazenske določbe

- ohranja se koncept kazenskih določb, ki je bil uveden že z ZEKom-B. Ta je sankcije za operaterje, ki jim je bil z odločbo agencije določen status operaterja s pomembno tržno močjo na upoštevem trgu, uredil v okviru možnosti in razpona skladno z novelo Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 17/08 in 21/08 pop. – ZP-1E), ki je takrat začela veljati, pri čemer je določil nižjo zgornjo mejo globe, to je 5% letnega prometa;
- ohranja se sistem stopnjevanja kršitev po členih, najhujšim kršitvam sledijo srednje hude kršitve, na koncu poglavja so navedene najmanj hude kršitve, prav tako se ohranjajo zneski glob v razponu, le pri najmanj hudih kršitvah se spreminja spodnja meja globe z 2.000 EUR na 1.000 EUR, zgornja meja globe pa je namesto 5.000 EUR po novem 20.000 EUR;
- k posameznim prekrškom oziroma razponom so, skladno s spremenjenimi in dopolnjenimi določbami predloga zakona, umeščeni dodatni oziroma novi prekrški.

XIX Prehodne in končne določbe

- prehodne določbe urejajo prehodno stanje in pretežno urejajo vprašanja s področja radiofrekvenčnega spektra in delovanja agencije;
- posebej so naštet tudi predpisi, ki prenehajo veljati, ter predpisi, ki z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati, vendar se še naprej uporabljajo kot skladni s tem zakonom do izdaje novih podzakonskih aktov;
- končna določba predvideva uveljavitev zakona 15 dni po njegovi objavi v Uradnem listu RS.

b) Način reševanja:

Skladno z zgoraj navedenim se s predlogom zakona zagotavlja celostna uskladitev s spremenjenim okvirom sekundarne zakonodaje EU na področju elektronskih komunikacij. Poglavitne spremembe regulativnega okvira EU se nanašajo predvsem na učinkovitejše uveljavljanje notranjega trga EU na področju elektronskih komunikacij, na ukrepe za izboljšanje souporabe infrastrukture, s čimer se stremi k racionalizaciji in izboljšanju konkurenčnosti podjetij, na olajšanje dostopa do radijskega spektra in ukrepe za izboljšanje učinkovitosti njegove uporabe, na krepitev neodvisnosti

nacionalnih regulatornih organov, na nove določbe o varnosti in celovitosti omrežij in storitev, na izboljšanje informiranosti končnih uporabnikov ter na zagotovitev čim višje ravni varstva osebnih podatkov in zasebnosti.

Glede na obseg potrebnih sprememb veljavnega ZEKom, ki so pogojene z obsegom sprememb regulativnega okvira EU, je bil iz razloga jasnosti ureditve in upoštevanja pravil nomotehnike pripravljen predlog novega področnega zakona o elektronskih komunikacijah in ne morebitna novelirana oblika obstoječega zakona. Pri tem se je struktura zakona po poglavjih, v primerjavi z veljavnim zakonom, nekoliko spremenila. Ob tem se na mnogih mestih pri posameznih določbah vsebinsko ponovi sedanja ureditev, če je bilo ugotovljeno, da glede na direktive oziroma na potrebe prakse njihove vsebine ni potrebno spreminjati.

V veljavi se ohrani večina sedaj veljavnih podzakonskih aktov, ki so bili izdani na podlagi ZEKom ter deloma tudi še na podlagi Zakona o telekomunikacijah (Uradni list RS, št. 30/01 in 110/02-ZGO-1; v nadaljevanju: ZTel-1), ki ga je ZEKom razveljavil. Ti akti se, kjer je to potrebno, uskladijo z določbami tega predloga zakona v šestih mesecih od njegove uveljavitve.

Novih podzakonskih aktov, ki bi bili po ZEKom-1 obvezni in bi jih pripravilo ministrstvo, pristojno za elektronske komunikacije, ostala ministrstva, vlada ali DZ, ZEKom-1 vsebinsko ne predvideva.

V šestih mesecih od uveljavitve tega predloga zakona pa je potrebno izdati nove splošne akte agencije, ki je neodvisni regulator:

- Splošni akt o podrobnejši ureditvi tehničnih in drugih vprašanj dostopovne in razdelilne točke na podlagi sedmega odstavka 9. člena ZEKom-1,
- Splošni akt o načrtu uporabe radijskih frekvenc (NURF-1) na podlagi prvega odstavka 27. člena ZEKom-1,
- Splošni akt o načinu izračuna plačil za uporabo radijskih frekvenc na podlagi drugega odstavka 60. člena ZEKom-1,
- Splošni akt o načinu izračuna plačil za uporabo elementov oštevilčenja na podlagi drugega odstavka 74. člena ZEKom-1,
- Splošni akt o razvrstitvi programov na podlagi tretjega odstavka 112. člena ZEKom-1.

Predlog zakona določa tudi kateri podzakonski akti, izdani na podlagi ZEKom in ZTel-1, prenehajo veljati, in sicer:

- Splošni akt o spodbujanju pogodbenega urejanja skupne uporabe lastnine in zmogljivosti elektronskih komunikacijskih omrežij (Uradni list RS, št. 80/2010),
- Splošni akt o določitvi upoštevnih trgov (Uradni list RS, št. 18/08 in 112/08),
- Splošni akt o razčlenjenem računu (Uradni list RS, št. 18/02),
- Splošni akt o minimalnem naboru zakupljenih vodov (Uradni list RS, št. 96/04),
- Splošni akt o registru Agencije za telekomunikacije, radiodifuzijo in pošto RS (Uradni list RS, št. 111/02),
- Splošni akt o izbiri in predizbiri operaterja (Uradni list RS, št. 45/03),
- Splošni akt o souporabi delov omrežij UMTS/IMT-2000 (Uradni list RS, št. 70/03),

- Splošni akt o preglednosti in objavi informacij (Uradni list RS, št. 96/04, 59/08 in 55/2010).

c) Normativna usklajenost predloga zakona:

Predlog zakona je usklajen z veljavno zakonodajo ter s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo RS.

Predlog zakona se usklajuje s spremembami regulativnega okvira na področju elektronskih komunikacij (to je z direktivama 2009/140/ES in 2009/136/ES).

č) Usklajenost predloga predpisa:

Zakon je usklajen s ciljnim skupinami oziroma subjekti, na katere se predlog zakona nanaša ter so na poziv predlagatelja neposredno sodelovali v javni obravnavi oziroma v medresorskem usklajevanju predloga zakona. Besedilo je pripravljeno v delovni skupini, v kateri je s svojimi predstavniki sodelovala tudi agencija.

d) Povzetek Poročila o sodelovanju javnosti pri pripravi predloga zakona:

V fazi predhodnega zbiranja mnenj je bil dne 26. maja 2011 na spletnih straneh MVZT ter na Državnem portalu Republike Slovenije, e-uprava v rubriki e-demokracija objavljen poziv za predložitev predlogov v okviru priprave predloga zakona, z rokom 15 dni za odziv. S pripombodajalci pa je bil v juliju 2011 organiziran tudi posvet o najpomembnejših izpostavljenih predlogih.

Predlog zakona je bil dne 28. oktobra 2011 v okviru javne obravnave objavljen na spletnih straneh MVZT ter na Državnem portalu Republike Slovenije, e-uprava v rubriki e-demokracija, vse z rokom 30 dni za morebitne pripombe. Hkrati so bili vsi znani zainteresirani deležniki še posebej obveščeni o javni obravnavi. Še pred iztekom roka za podajanje pripomb na predlog zakona pa je bil 17. novembra 2011 organiziran tudi javni posvet z zainteresirano javnostjo oziroma deležniki.

V javni obravnavi so mnenja, predloge in pripombe (brez omejitev v zvezi z zaupnostjo gradiva) dali: GZS Združenje za informatiko in telekomunikacije, GZS ZKGM Združenje za radiodifuzne medije in GIZ Radiodifuznih radijskih in televizijskih medijev, Amis d.o.o., ARIO d.o.o, PRO2 d.o.o, Si.mobil d.d., T-2 d.o.o., Telekom Slovenije d.d., Tušmobil d.o.o., Vahta d.o.o. - mag. Goran Živec, MBA, Wlan Slovenija, Infonet media d.d., NORCRING d.o.o., ki ga zastopa Odvetniška družba Andrić o.p.-d.o.o., Pro plus d.o.o., Agencija za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije, Svet za elektronske komunikacije Republike Slovenije, Informacijski pooblaščenec, Zveza potrošnikov Slovenije, Radioklub Celje, S5 QRP Club ter ostali radioamaterji, Slovenska oglaševalska zbornica, Slovensko društvo za elektronske komunikacije SIKOM, Slovensko združenje za računalniške komunikacije - Internet Society Slovenia, Zveza radioamaterjev Slovenije, Društvo Media, ENDRA d.o.o., g. Primož Bratanič, g. Aljoša Čebokli, mag. Matjaž Janša, Komisija za elektronske komunikacije pri strokovnem svetu SDS, g. Dušan Mulac, g. Darjan Oblak, g. Andrej Ota, g. Luka Polc, g. Andrej Trošt, g. Tadej Vodopivec, anonimni posameznik, Geodetska uprava RS, Inšpektorat RS za elektronske komunikacije, elektronsko podpisovanje in pošto, takratno Ministrstvo za notranje zadeve RS, takratno

Ministrstvo za obrambo RS, takratno Ministrstvo za pravosodje RS, Tržni inšpektorat RS in Upravno sodišče RS.

Mnenja, predloge ter pripombe smo upoštevali v pretežni meri oziroma delno bodisi s spremembami oziroma dopolnitvami zakonskega besedila bodisi iz razlogov večje jasnosti z ustreznimi dopolnitvami obrazložitve določb tega zakona. Ne glede na navedeno pa ni bilo mogoče upoštevati tistih pripomb in predlogov, ki so v nasprotju z določbami regulativnega okvira Evropske unije, različnih pripomb in predlogov pripombodajalcev, ki so v medsebojni koliziji, ter drugih predlogov in pripomb, za katere smo ocenili, da niso primerni.

Predlog zakona, ki je bil posredovan v medresorsko usklajevanje dne 21. 6. 2012, je bil hkrati tudi javno objavljen na Državnem portalu Republike Slovenije, e-uprava v rubriki e-demokracija in na spletnih straneh MIZKŠ. Glede na javno objavo smo poleg pripomb predvidenih udeležencev medresorskega usklajevanja prejeli tudi mnenja, predloge in pripombe drugih organov, oseb javnega prava in zainteresirane javnosti (brez omejitev v zvezi z zaupnostjo gradiva), in sicer so jih podali: Agencija za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije, Svet za elektronske komunikacije Republike Slovenije, Informacijski pooblaščenec, Inšpektorat Republike Slovenije za elektronske komunikacije in elektronsko podpisovanje, Upravno sodišče, Tržni inšpektorat, Tušmobil, d.o.o., T-2, d.o.o. (odstopljeno s strani drugih ministrstev), Zveza radioamaterjev Slovenije, GZS – Gospodarsko interesno združenje radijskih in televizijskih medijev, GZS – Združenje za informatiko in telekomunikacije, Amis, d.o.o., Simobil, d.d., Telekom Slovenije, d.d., Združenje kabelskih operaterjev Slovenije in Elta, d.o.o.

Predlog zakona, ki je bil posredovan v drugi krog medresorskega usklajevanja dne 2. 8. 2012, je bil hkrati tudi javno objavljen na Državnem portalu Republike Slovenije, e-uprava v rubriki e-demokracija in dne 3. 8. 2012 tudi na spletnih straneh MIZKŠ. Glede na javno objavo smo poleg pripomb predvidenih udeležencev medresorskega usklajevanja v drugem krogu medresorskega usklajevanja prejeli tudi mnenja, predloge in pripombe drugih organov, oseb javnega prava in zainteresirane javnosti (brez omejitev v zvezi z zaupnostjo gradiva), in sicer so jih podali: Agencija za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije, Svet za elektronske komunikacije Republike Slovenije, Informacijski pooblaščenec, Tušmobil, d.o.o., GZS – Gospodarsko interesno združenje radijskih in televizijskih medijev, GZS – Združenje za informatiko in telekomunikacije, Simobil, d.d., Telekom Slovenije, d.d. in T-2, d.o.o.

Tudi zgoraj navedena mnenja, predlogi in pripombe zainteresiranih deležnikov so bila iz razlogov transparentnosti in ob smiselni uporabi veljavnega ZEKom javno objavljena na spletnih straneh MIZKŠ. Po pregledu so bila prejeta mnenja, kjer je bilo ocenjeno za primerno, delno upoštevana.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Glede na cilj sprejema novega ZEKom-1 in njegovo notifikacijo še pred izrekom sodbe Sodišča EU ocenjujemo, da v tem primeru finančnih posledic za državni proračun in

druga javno finančna sredstva ne bo. Pri tem ocenjujemo, da je sprejem ZEKom-1 pred izrekom sodb Sodišča EU glede na dosedanje prakso tega sodišča ob upoštevanju nujnega postopka realen. Zgolj informativno pa navajamo, da bi morebitni nesprejem tega zakona lahko imel negativni vpliv na proračunska javnofinančna sredstva v višini, večji od 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih po sprejemu tega zakona, sprejem zakona po prejemu izreka sodbe sodišča pa bi lahko imel vpliv na javno finančna sredstva v obliki dnevne kazni v višini 13.063,68 EUR. Tedenska zamuda tako npr. znaša 91.445,76 EUR, mesečna pa 391.910,4 EUR.

Glede na že predhodno navedeni cilj sprejema novega ZEKom-1 in njegovo notifikacijo še pred izrekom sodb Sodišča EU ocenjujemo, da v tem primeru finančnih posledic ni, pri čemer ocenjujemo, da je glede na dosedanje prakso sodišča EU sprejem ZEKom-1 ob upoštevanju nujnega postopka realen. Samo informativno pa navajamo, da bi morebitni nesprejem tega zakona lahko imel negativni vpliv na proračunska javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih po sprejemu tega zakona, sprejem zakona po prejemu izreka sodbe sodišča pa bi lahko imel vpliv na javno finančna sredstva v obliki dnevne kazni v višini 13.063,68 EUR. Tedenska zamuda tako npr. znaša 91.445,76 EUR, mesečna pa 391.910,4 EUR.

Hkrati bo sprejem tega zakona s prenosom preostalih nalog nadzora s področja elektronskih komunikacij, ki jih po veljavnem ZEKom še opravlja IEKEP, kot organ v sestavi pristojnega ministrstva, na za področje elektronskih komunikacij pristojno agencijo (po predlogu AKOMOS), ob racionalizaciji dela povzročil tudi določeno razbremenitev proračuna v zvezi s prenehanjem potrebe po proračunskih virih za delovanje IEKEP na področju elektronskih komunikacij, kar vključuje sredstva za plače in sorazmerni del materialnih stroškov ter investicij in investicijskega vzdrževanja predvidoma za dve osebi. Pri tem smo ocenili strošek za celotno prihodnje leto (2013). V naslednjih letih pa se bo dejansko stanje že moralo odraziti v novih proračunih. Ob tem pa je potrebno pojasniti, da bodo po drugi strani enaki stroški bremenili javno finančna sredstva pristojne agencije, ki jih ta sicer izven proračuna, vendar na podlagi javnega pooblastila iz tega zakona, pridobi direktno od zavezancev za plačila za izvajanja nalog, ki jih ima po tem zakonu, to je od operaterjev. Enako velja glede financiranja izvajanja nalog na področju elektronskih komunikacij že pri dosednji Agenciji Republike Slovenije za pošto in elektronske komunikacije (APEK), pri čemer je APEK že doslej opravljal pretežno večino nalog nadzora na področju elektronskih komunikacij.

Z namenom pregleda nad širokopasovnimi omrežji in dostopnostjo širokopasovnih storitev v Republiki Sloveniji bo zasnovan projekt nadgradnje Zbirnega katastra gospodarske javne infrastrukture, tako da bo mogoče poleg podatkov o vrsti in legi omrežij ter objektov elektronskih komunikacij vpisati tudi podatke o zmogljivosti omrežne priključne točke ter nadgraditi distribucijsko okolje predvsem za potrebe hitrejšega in učinkovitejšega razvoja širokopasovnih elektronskih komunikacij oziroma razvoja dostopovnih omrežij naslednje generacije.

Finančna sredstva za realizacijo projekta »Nadgradnja sistema zbirnega katastra gospodarske javne infrastrukture za področje elektronskih komunikacij« je ministrstvo predvidelo v proračunu za leto 2012 na PP 960210 v višini 200.000,00 EUR z DDV.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona ne predvideva porabe dodatnih proračunskih sredstev v obdobju, za katero je bil državni proračun že sprejet.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Prikaz ureditve v pravnem redu Evropske unije

Predlog zakona je usklajen s pravnim redom EU, saj se z njim v pravni red RS prenašajo direktive, opisane v nadaljevanju:

– Direktiva o dostopu

Določbe te direktive veljajo za omrežja, ki se uporabljajo za zagotavljanje javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev. Direktiva ureja dostop do elektronskih komunikacijskih omrežij in medomrežno povezovanje med izvajalci storitev ter dostop do povezanih zmogljivosti. V zvezi s tem določa pravice in obveznosti operaterjev omrežij, ki želijo skleniti medomrežno povezovanje oziroma pridobiti dostop do javnih elektronskih komunikacijskih omrežij ali povezanih zmogljivosti. Direktiva predpisuje tudi obveznosti v zvezi z medomrežnim povezovanjem in dostopom, ki jih sme nacionalni regulativni organ z odločbo naložiti operaterju omrežja s pomembno tržno močjo in se nanašajo na preglednost, nediskriminacijo, ločene računovodske evidence, dostop in uporabo posebnih omrežnih zmogljivosti, cene in stroškovno računovodstvo, ter na funkcionalno ločitev.

Z Direktivo 2009/140/ES je uvedena obveznost funkcionalne ločitve, pri kateri mora vertikalno integrirano podjetje ustanoviti operativno ločene poslovne subjekte. Gre za pomemben ukrep, ki se lahko naloži le, kadar se na podlagi analize upoštevne trga ugotovi, da drugi ukrepi niso dovolj učinkoviti za zagotovitev učinkovite konkurence. Ta obveznost povečuje konkurenco v okolju, kjer se izkaže, da so standardna sredstva za izboljšanje napak nezadostna. Druga oblika ločitve, ki jo prinaša Direktiva 2009/140/ES, je prostovoljna ločitev vertikalno integriranega podjetja.

– Direktiva o odobritvi

Namen te direktive je oblikovati pravni okvir za zagotovitev ponudbe elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev. Direktiva vključuje odobritve za vsa komunikacijska omrežja in storitve, ne glede na to, ali so na voljo javnosti ali ne. Vsakdo lahko zagotavlja elektronska komunikacijska omrežja in storitve brez pridobitve posebnega dovoljenja nacionalnega regulativnega organa, če izpolnjuje pogoje, ki izhajajo iz direktiv regulativnega okvira. Zahteva se lahko le, da tako podjetje predloži nacionalnemu regulativnemu organu uradno obvestilo pred začetkom opravljanja dejavnosti. Države članice zagotavljajo prosto ponudbo elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev. Pri dodelitvi pravic do uporabe radijskih frekvenc oziroma števil pa

je dopustna predhodna izdaja dovoljenja za podelitev posamezne pravice uporabe pod določenimi pogoji, čeprav je primarna naloga držav članic, da spodbujajo uporabo radijskih frekvenc v okviru splošnih odobritev. Direktiva pri tem določa tudi splošne zahteve za dodelitev pravic do uporabe radijskih frekvenc oziroma števil ter predpisuje osnovna pravila, ki jih je potrebno upoštevati ob podelitvi omejenega števila pravic do uporabe. Splošna odobritev lahko vsebuje zgolj pogoje, ki so značilni za področje elektronskih komunikacij. Dajatve, ki jih morajo plačevati podjetja za splošno dovoljenje ali za pravico do uporabe, morajo biti naložene objektivno, pregledno in sorazmerno. Namenjene so lahko le za pokritje administrativnih stroškov, nastalih z upravljanjem, nadzorovanjem in izvajanjem splošnih dovoljenj, pravic do uporabe in posebnih obveznosti. V skladu z direktivo morajo nacionalni regulativni organi preverjati izpolnjevanje obveznosti iz splošnega dovoljenja in iz pravice do uporabe radijskih frekvenc in števil ter lahko ustrezno ukrepajo, če ugotovijo pomanjkljivosti. Države članice zagotovijo, da se pravice, pogoji in postopki lahko spremenijo le v objektivno utemeljenih primerih in na sorazmeren način ter da so vse ustrezne informacije v zvezi s tem objavljene in posodobljene tako, da so preprosto dostopne vsem zainteresiranim strankam.

Poglavitna sprememba na področju odobritve elektronskih komunikacij in storitev, ki je bila uvedena z Direktivo 2009/140/ES, je razširitev splošne avtorizacije z nelicenciranim spektrom. Glavni cilj je zagotoviti, da se radijski spekter uporablja v maksimalno korist za družbo, saj olajšanje dostopa do virov radijskih frekvenc za akterje na trgu prispeva k odstranitvi ovir za vstop na trg. Direktiva določa, da države članice spodbujajo uporabo radijskih frekvenc v okviru splošnih pravic. Individualna podelitev je dovoljena le zaradi preprečevanja škodljivega motenja, zagotavljanja tehnične kakovosti storitve, varovanja učinkovite uporabe spektra ali izpolnjevanja drugih ciljev splošnega interesa, ki jih opredelijo države članice v skladu z zakonodajo Skupnosti. To načelo splošne odobritve velja za nova dovoljenja z možnostjo prenovitve obstoječih dovoljenj.

– Okvirna direktiva

Direktiva je podlaga za pravno urejanje izvajanja elektronskih komunikacijskih storitev, zagotavljanja elektronskih komunikacijskih omrežij, pripadajočih naprav in storitev ter nekaterih vidikov terminalske opreme za poenostavitev dostopa za uporabnike invalide, podrobnosti pa prepušča drugim direktivam iz regulativnega okvira. Obravnava nacionalne regulativne organe, ki izvajajo regulativne naloge iz regulacijskih direktiv. Ti morajo izvajati svoje pristojnosti neodvisno, pregledno in pravočasno. Direktiva opredeljuje njihove naloge in cilje ter določa nekatere postopke, po katerih se morajo nacionalni regulativni organi ravnati. Sodelovati morajo tudi z EK in BEREC, upoštevati njuna mnenja in stališča oziroma smernice. Države članice morajo tudi zagotoviti varnost elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev z naložitvijo obveznosti podjetjem, ki zagotavljajo javna komunikacijska omrežja ali javno dostopne elektronske komunikacijske storitve, da sprejmejo ustrezne ukrepe za obvladovanje tveganja za varnost omrežij in storitev. Direktiva uvaja postopek tržne analize upoštevnihi trgov ter določa, kdaj ima nek operater pomembno tržno moč. V primeru, da trg na podlagi tržne analize ni konkurenčen, morajo nacionalni regulativni organi podjetjem s pomembno tržno močjo naložiti ustrezne posebne regulativne obveznosti, ki jih določajo direktive regulativnega okvira. V direktivi je tudi predpisan postopek reševanja sporov med fizičnimi in pravnimi osebami, ki zagotavljajo elektronska

komunikacijska omrežja ali storitve. Spore rešujejo nacionalni regulativni organi tako, da izdajo zavezujočo odločitev v največ 4 mesecih, izjemoma pa je ta rok lahko tudi daljši. Mogoča je tudi uporaba alternativnih načinov reševanja sporov. Če tak spor ni rešen v roku 4 mesecev in ni bil predložen sodišču, potem mora nacionalni regulativni organ na zahtevo ene izmed strank izdati zavezujočo odločbo za rešitev spora.

Namen spremembe regulativnega okvira EU je dokončna vzpostavitev notranjega trga za elektronske komunikacije. Direktiva 2009/140/ES v 1. členu, v katerem spreminja Direktivo 2002/21/ES, določa sodelovanje držav članic oziroma njihovih nacionalnih regulativnih organov z BEREC. Namen BEREC je zagotovitev usklajene ureditve v vsej Evropi, kar bo povečalo harmonizacijo in okrepilo enotni trg elektronskih komunikacij. Za zagotovitev učinkovite uporabe regulativnega okvira Direktiva 2009/140/ES krepi neodvisnost nacionalnih regulativnih organov. Reforma regulativnega okvira vključuje tudi opredelitev učinkovite in usklajene strategije upravljanja spektra, da se vzpostavi enoten evropski informacijski prostor in izboljšajo določbe za uporabnike invalide ter tako doseže vključujoča informacijska družba. Direktiva 2009/140/ES vsebuje tudi določbe o varnosti in celovitosti omrežij in storitev, saj je izboljšanje varnosti bistveno za povečanje zaupanja podjetij in državljanov, ki uporabljajo elektronske komunikacije. Spremenjene so bile tudi določbe o konsolidaciji notranjega trga elektronskih komunikacij in notifikacijskem postopku, z uvedbo novih elementov kot so nacionalno posvetovanje pred posvetovanjem s Skupnostjo, jasnejše zahteve glede ponovne priglasiitve po vetu in časovni raspored dokončanja pregledov trga. Uveden je bil tudi postopek za dosledno uporabo sredstev oziroma ukrepov nacionalnih regulativnih organov.

– **Direktiva o univerzalni storitvi**

Direktiva obravnava zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev za končne uporabnike. Opredeljuje obseg univerzalne storitve ter določa njeno kakovost in dostopnost, postopek določitve njenega izvajalca, njegove obveznosti in način ugotavljanja dodatnih stroškov, ki nastanejo z izvajanjem univerzalne storitve. V skladu z direktivo je izvajalec univerzalne storitve upravičen do kritja stroškov le takrat, ko je za podjetje zagotavljanje univerzalne storitve neupravičeno breme. V tem primeru se neto stroški podjetju povrnejo bodisi iz javnih sredstev ali pa iz sredstev, ki jih po posebnem porazdelitvenem mehanizmu prispevajo drugi ponudniki elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev. Direktiva tudi določa obveznost regulativnega nadzora maloprodajnih storitev, ki jih nacionalni regulativni organi izvajajo nad podjetji s pomembno tržno močjo. V svojih določbah opredeljuje nekatere interese in pravice končnih uporabnikov, med drugimi pravico do pogodbe in obveščenosti, pravico, da se njihovi podatki vpišejo v imenik, da brezplačno v stiski pokličejo na številke za klic v sili, da obdržijo svojo številko pri zamenjavi operaterja. Direktiva tudi poudarja pravice in enakopravno obravnavanje končnih uporabnikov invalidov. Države članice morajo sprejeti posebne ukrepe, s katerimi končnim uporabnikom invalidom zagotovijo enakovredno raven dostopa in izbire do javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev. Predvideva uvedbo preglednih, enostavnih in poceni zunajsodnih postopkov, v katerih so udeleženi potrošniki ali drugi končni uporabniki, kar pa ne vpliva na morebitno sodno pristojnost.

Glavni poudarki Direktive 2009/136/ES v okviru pravic potrošnikov zajemajo izboljšanje preglednosti in informiranosti končnih uporabnikov, boljšo dostopnost za

uporabnike invalide, osnovno povezljivost in kakovost storitev ter storitve v sili in dostop do 112. Namen spremembe določb glede klicev v sili je povečati dostopnost z razširitvijo obveznosti dostopa na nove tehnologije, povečanjem obveznosti operaterjev glede posredovanja lokacije kličočega organom reševanja in z večjim osveščanjem javnosti o uporabi številke 112 v primerih stiske. Z Direktivo 2009/136/ES so nacionalni regulativni organi pooblašteni, da preprečijo poslabšanje kakovosti storitve z določitvijo najnižje ravni kakovosti storitev prenosa po omrežju za končne uporabnike. Prav tako pa morajo skrbeti za enakovrednost pri dostopu in izbiri za uporabnike invalide.

– **Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah**

Direktiva predvideva usklajevanje predpisov držav članic, ki je potrebno za zagotovitev enake ravni zaščite temeljnih pravic in svoboščin, zlasti pravice do zasebnosti in zaupnosti pri obdelavi osebnih podatkov na področju elektronskih komunikacij ter za zagotovitev prostega pretoka takšnih podatkov ter elektronske komunikacijske opreme in storitev v Skupnosti. Direktiva dopolnjuje splošnejšo Direktivo 95/46/ES o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov. Izvajalci javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev morajo zagotoviti varnost in tajnost pri izvajanju teh storitev. Naročnike morajo obveščati ob vsakokratnih nevarnostih vdora v omrežje in jim, če je potrebno, predlagati mogoče ukrepe. V primeru kršitve varnosti osebnih podatkov mora izvajalec o tem obvestiti pristojni nacionalni organ. Za zagotovitev zaupnosti komunikacij in z njimi povezanih podatkov o prometu mora biti mogoč dostop do teh podatkov le ob privolitvi uporabnika javno dostopnih komunikacijskih storitev. S tem je povezana tudi prepoved obdelave podatkov o prometu in lokacijskih podatkov, ki niso hkrati podatki o prometu, brez soglasja uporabnika, na katerega se nanašajo. Direktiva določa temeljna pravila neposrednega trženja z uporabo elektronskih komunikacijskih sredstev. Prav tako opredeljuje tudi nekatera druga pravila, na primer glede prikaza in omejitve prikaza identitete kličočega in priključka v zvezi, varovanja zasebnosti pri prejemanju razčlenjenih računov in preusmerjanju klicev ter na področje naročniških imenikov.

Eden glavnih ciljev spremembe regulativnega okvira EU na področju elektronskih komunikacij je tudi zagotovitev čim višje ravni varstva osebnih podatkov in zasebnosti ter celovitosti in varnosti javnih komunikacijskih omrežij. Direktiva 2009/136/ES zagotavlja, da so potrošniki obveščeni, če so bili njihovi osebni podatki ogroženi zaradi kršitve varnosti omrežja. Obvestilo mora vsebovati najmanj opis kršitve varnosti osebnih podatkov, kontaktne točke za pridobitev več informacij in priporočene ukrepe za blažitev morebitnih škodljivih učinkov kršitve. Direktiva 2009/136/ES poleg tega ureja še druga različna vprašanja, med drugim glede večje odgovornosti, ki jo operaterji in nacionalni regulativni organi prevzamejo v zvezi z zaščito in celovitostjo elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev, glede večjih pooblastil pristojnih organov v zvezi z izvajanjem in izvrševanjem, zlasti pri zatiranju neželene elektronske pošte, ter glede pojasnil za uporabo pravil EU glede naprav za zbiranje podatkov in identifikacijo.

– **Direktiva o konkurenci**

Direktiva določa, da postavitve in/ali zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij ali izvajanje javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev ne sme biti omejeno

s kakršnimikoli izključnimi ali posebnimi pravicami. Vsako podjetje ima pravico postaviti, razširiti ali zagotavljati elektronska komunikacijska omrežja ali izvajati elektronske komunikacijske storitve ne glede na to, ali je lastnik elektronskega komunikacijskega omrežja ali odgovarjajočo infrastrukturo zakupil od drugih podjetij ali pa si jo deli z drugimi podjetji. Splošno dovoljenje v skladu z Direktivo o odobritvi in z njim povezane obveznosti morajo temeljiti na objektivnih, proporcionalnih, nediskriminacijskih in preglednih pogojih.

Ukinitiv oziroma prepoved podelitve izključnih ali posebnih pravic velja tudi pri dodelitvi pravic do uporabe radijskih frekvenc (izjema so radijski in televizijski programi) ter pri zagotavljanju imeniških storitev. Odstranjene morajo biti tudi vse regulacijske prepovedi ali omejitve, ki bi pooblaščenim operaterjem omrežij satelitskih zemeljskih postaj omejevale dostop do zmogljivosti vesoljskega segmenta.

Glede vertikalno integriranih javnih podjetij, ki upravljajo elektronska komunikacijska omrežja, postavljena na podlagi posebnih in izključnih pravic ter imajo poleg tega še prevladujoč položaj na ustreznem trgu, mora biti zagotovljeno, da se ne diskriminira konkurentov v korist njihove lastne dejavnosti.

Direktiva glede porazdelitve neto stroškov izvajanja univerzalne storitve določa, da mora biti le-ta proporcionalna in čim manj vplivati na tržne razmere.

Direktiva še določa, da nobeno podjetje, ki je ponudnik javnih elektronskih komunikacijskih omrežij, ne sme upravljati svojega kabelskega televizijskega omrežja v okviru istega pravnega subjekta, kakor ga uporablja za svoje drugo javno elektronsko komunikacijsko omrežje, kadar tako podjetje izpolnjuje tri pogoje (nadzor s strani države ali uživanje posebnih pravic, prevladujoč položaj ter upravljanje kabelskega televizijskega omrežja, ki je bilo vzpostavljeno na podlagi posebnih ali izključnih pravic na istem geografskem območju).

– Direktiva o hrambi podatkov

Namen direktive je uskladiti določbe držav članic glede hrambe določenih podatkov, ki jih ponudniki javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev ali omrežij pridobivajo ali obdelujejo, da se zagotovi dostopnost le-teh za namen preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja in pregona hudih kaznivih dejanj. Takšno možnost je državam še pred sprejetjem te direktive ponujala veljavna sekundarna zakonodaja s 15. členom Direktive 2002/58/ES, ki pa se je zaradi precejšnjih razlik po državah izkazala za neustrezno. Države članice morajo sprejeti ukrepe za zagotovitev, da so podatki hranjeni v skladu z določbami te direktive. Prav tako določa kategorije podatkov, ki se hranijo, ter obdobje hrambe (najmanj šest mesecev in največ dve leti od datuma komunikacije). Direktiva obveznost hrambe nalaga operaterjem elektronskih komunikacij, izključuje pa hrambo podatkov o vsebini elektronskih komunikacij. Primerjalna analiza stanja po drugih državah kaže, da se je velika večina držav odločila za krajši rok hrambe, ki ga kot zgornjo mejo določa direktiva. Seveda pa je ta rok mogoče po določbah direktive podaljšati, če v posameznem primeru to narekujejo posebne okoliščine. Nadzor nad uporabo določb, ki jih sprejme država članica na podlagi te direktive, opravlja neodvisni nadzornik, saj hranjeni podatki pomenijo osebne podatke, njihov register pa evidenco osebnih podatkov. Direktiva se v svojih določbah v zvezi z zagotavljanjem varnosti in nadzora nad hranjenimi podatki navezuje na veljavne

normativne rešitve sekundarne zakonodaje Skupnosti, predvsem na Direktivo 95/46/ES o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter na Direktivo 2002/58/ES o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij.

Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Zaradi primerljivosti stanja na trgu elektronskih komunikacijskih storitev in omrežij so v nadaljevanju predstavljene zakonodajne rešitve treh držav, in sicer Finske, Malte in Irske. Primerjava je opravljena predvsem na naslednjih večjih sklopih iz regulacijskih direktiv:

- zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev,
- univerzalne storitve,
- zagotavljanje konkurence,
- radijske frekvence,
- oštevilčenje,
- varstvo uporabnikov,
- zaupnost in tajnost elektronskih komunikacij,
- gradnja, omejitev lastninske pravice in souporaba,
- nacionalni regulativni organ,
- drugo.

Finska

Področja, ki jih pokriva (spremenjeni) regulacijski okvir, so vsebovana v Zakonu o komunikacijskem trgu (Communications Market Act, 393/2003), ki je bil nazadnje noveliran z amandmajem 363/2011, Zakonu o radijskih frekvencah in telekomunikacijskih napravah (Act on Radio Frequencies and Telecommunications Equipment, 1015/2001) ter Zakonu o varstvu zasebnosti v elektronskih komunikacijah (Act on the Protection of Privacy in Electronic Communications, 516/2004), ki sta bila prav tako spremenjena v letu 2011. Finska je v letu 2009 sprejela tudi nov zakon, s katerim je samostojno uredila podelitev nekaterih frekvenc (Act on Auctioning Certain Radio Frequencies).

Zakon o radijskih frekvencah in telekomunikacijskih napravah ureja dajanje telekomunikacijskih naprav na trg, ponujanje telekomunikacijskih naprav za prodajo, posest in uporabo radijskih naprav, načrtovanje uporabe ter dodelitev radijskih frekvenc za različne namene uporabe. Zakon o varstvu zasebnosti v elektronskih komunikacijah pa ureja zagotavljanje zaupnosti in varstvo zasebnosti ter vzpodbuja zaščito podatkov na področju elektronskih komunikacij. V nadaljevanju so v glavnem podrobneje predstavljene rešitve Zakona o komunikacijskem trgu (v nadaljevanju: CMA).

CMA loči med omrežnimi in komunikacijskimi storitvami. Omrežne storitve izvajajo operaterji, ki zagotavljajo komunikacijsko omrežje, ki je v njihovi lasti oziroma je kako drugače v njihovi posesti, za namene prenosa, oddajanja ali zagotavljanja sporočil. Komunikacijske storitve pa izvajajo operaterji, ki prenašajo sporočila po komunikacijskih omrežjih, ki so v njihovi posesti ali so pridobljena v uporabo s strani operaterja omrežja oziroma jih oddajajo ali zagotavljajo po množičnih komunikacijskih omrežjih. Kadar pa se CMA nanaša na obe storitvi, govori o telekomunikacijah.

Skladno z vrstami storitev so poimenovani tudi operaterji, in sicer operater omrežja, operater storitev in telekomunikacijski operater.

a) Zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev

CMA loči med telekomunikacijami, ki se lahko izvajajo popolnoma prosto, telekomunikacijami, ki se lahko začnejo izvajati po predhodnem obvestilu Regulativni agenciji za komunikacije (Finnish Communications Regulatory Authority; kratica v izvirniku, v nadaljevanju: FICORA) (tako imenovano splošno dovoljenje), in telekomunikacijami, za katere je potrebno pridobiti dovoljenje.

Popolnoma prosto se lahko izvaja telekomunikacije, ki niso namenjene javnosti, in javne telekomunikacije, ki so začasnega značaja, namenjene majhnemu krogu uporabnikov ali so kako drugače manjšega pomena.

Pred začetkom izvajanja drugih javnih telekomunikacij, razen tistih, za katere je zahtevano dovoljenje, je potrebno pisno obvestiti FICORA. Na zahtevo telekomunikacijskega operaterja lahko FICORA izda pisno potrdilo z vsebino in v rokih, povzetih po 9. členu Direktive o odobritvi. Podatke, ki jih mora vsebovati obvestilo, natančneje določi ministrstvo za transport in komunikacije (v nadaljevanju: ministrstvo). Telekomunikacijski operater mora FICORA obvestiti o vsaki spremembi podatkov v obvestilu ali o prekinitvi opravljanja dejavnosti, vsaj en teden pred prekinitvijo.

Dovoljenje (licence) je potrebno pridobiti za izvajanje omrežnih storitev, pri katerih se uporabljajo radijske frekvence, v digitalnih prizemnih množičnih komunikacijskih omrežjih, ali v mobilnih omrežjih za izvajanje javnih telekomunikacij. Pri tem ne gre za klasično dovoljenje, s katerim bi se dovolilo izvajanje navedenih storitev, ampak za dodelitev pravice do uporabe ustreznih radijskih frekvenc. To potrjuje tudi postopek podelitve tega dovoljenja. Prvič, dovoljenje podeli finska vlada takrat, ko so na voljo ustrezne radijske frekvence, in sicer v rokih, ki so v Direktivi o odobritvi za dodelitev pravice do uporabe radijske frekvence. Drugič, dovoljenje se podeli za omejen čas, to je največ 20 let. V določenih primerih dovoljenje podelita tudi ministrstvo ter FICORA. Obveznost pridobitve dovoljenja pa pozna tudi določene izjeme (če izvajanja trajajo manj kot dva tedna ter če uporabljena moč ne presega 50 vatov).

Dovoljenje dobi tisti operater omrežja, ki dokaže, da ima zadosti ekonomskih sredstev in za katerega se predvideva, da ne bo kršil določb predpisov s področja telekomunikacij. Če pa je dovoljenje namenjeno izvajanju omrežnih storitev v omrežjih javnih organov, mora operater omrežja dokazati še, da je usposobljen za izvajanje teh nalog. Zato mora vloga za pridobitev dovoljenja vsebovati vse podatke, ki so potrebni za ugotovitev izpolnjevanja predpisanih pogojev. Natančneje te podatke določi ministrstvo. V podeljenem dovoljenju je navedeno geografsko območje, v katerem lahko deluje telekomunikacijski operater. Cena mora biti stroškovno usmerjena. Zanimivo je, da to dovoljenje ni prenosljivo. Dovoljen je samo prenos na podjetje, ki je v popolni lasti imetnika dovoljenja. Pri tem pa mora biti organ, ki je izdal dovoljenje, o tem obveščen.

Vsi telekomunikacijski operaterji, ki izvajajo telekomunikacije, za katera je potrebno ali dovoljenje ali obvestilo, morajo FICORA plačati pristojbino za nadzor trga

komunikacij. Pristojbina se določi na podlagi prihodka operaterja iz opravljanja telekomunikacij na Finskem.

CMA v posebnem poglavju določa tudi splošne določbe izvajanja komunikacijskih omrežij in storitev. Javna komunikacijska omrežja in storitve ter z njimi povezana komunikacijska omrežja in storitve se morajo zagotavljati s predpisano kvaliteto. Telekomunikacijski operater je dolžan nemudoma obvestiti FICORA o morebitnih pomembnejših napakah ali motnjah v zvezi s komunikacijskim omrežjem ali storitvami. Če komunikacijsko omrežje ali oprema povzročata nevarnost ali motnje, mora telekomunikacijski operater ali upravitelj drugega komunikacijskega omrežja nemudoma popraviti nastalo situacijo. FICORA lahko v splošnem aktu podrobneje predpiše nekatere določbe o izvajanju komunikacijskih omrežij in storitev.

b) Univerzalna storitev

Pojem univerzalna storitev se v zakonu pojavi šele z amandmajem iz leta 2007, pomeni pa zagotavljanje univerzalne telefonske storitve na fiksni lokaciji in zagotavljanje storitev imenika.

FICORA imenuje enega ali več telekomunikacijskih operaterjev, operaterjev, ki zagotavljajo storitev imeniške službe ali operaterjev, ki zagotavljajo storitev izdajanja imenika za izvajalca univerzalne storitve, če je to potrebno za zagotovitev izvajanja univerzalne storitve na določenem geografskem območju. Postopek imenovanja mora biti učinkovit, nepristranski, odprt in nediskriminatoren. Kot izvajalec univerzalne storitve je imenovan operater, ki ima najboljše možnosti za zagotavljanje univerzalne storitve na podlagi splošnih zahtev (pospeševanje zagotavljanja in uporabe storitev znotraj komunikacijskih omrežij in zagotovitev, da so komunikacijska omrežja in storitve dostopni pod razumnimi pogoji vsem telekomunikacijskim operaterjem in uporabnikom na celotnem državnem ozemlju ter zagotovitev, da so možnosti za telekomunikacije v skladu z razumnimi potrebami uporabnikov ter da so konkurenčne, tehnološko napredne, visoke kvalitete, zanesljive, varne in cenovno dostopne). FICORA nadzoruje cene univerzalne storitve.

Izvajalec univerzalne storitve lahko zaprosi za nadomestilo neto stroškov izvajanja univerzalne storitve. CMA opredeljuje neto stroške univerzalne storitve kot stroške izvajanja storitve, ki jih izvajalec univerzalne storitve ne more pokriti s prihodki iz storitve. FICORA mora izračunati neto strošek univerzalne storitve, če zagotavljanje univerzalne storitve pomeni nepravično finančno breme za izvajalca univerzalne storitve in če le-ta to zahteva.

Telekomunikacijski operater, ki je bil imenovan za izvajalca univerzalne telefonske storitve mora na celotnem državnem ozemlju za razumno ceno zagotoviti priključitev na javno telekomunikacijsko omrežje na fiksni lokaciji in dostop do telefonskih storitev. Takšna priključitev mora omogočati vsem uporabnikom, tudi invalidom, uporabo storitev za klic v sili, vzpostavljanje in sprejemanje notranjih in mednarodnih klicev ter uporabo drugih telefonskih storitev. Priključitev mora tudi omogočati funkcionalen dostop do interneta za vse uporabnike. Izvajanje navedenih storitev natančneje določita ministrstvo oz. finska vlada, FICORA pa lahko izvaja nadaljnjo regulacijo glede tehničnih zahtev.

Operater omrežja, ki je imenovan za izvajalca univerzalne storitve, je operaterju storitev, ki je imenovan za izvajalca univerzalne storitve, dolžan zagotavljati omrežne storitve potrebne za priključitev na telekomunikacijsko omrežje, in sicer po stroškovno naravnanih cenah.

c) Zagotavljanje konkurence

FICORA mora pri določitvi upoštevnihi komunikacijskih trgov spoštovati priporočila EK ter mnenja, ki jih izda BEREC.

S ciljem zagotavljanja konkurence mora FICORA v rednih časovnih intervalih (vsaki 2 oz. 3 leta) analizirati upoštevne trge. V primeru mednarodnih trgov pa mora FICORA pri analizi trgov sodelovati z regulativnimi organi držav iz Evropskega ekonomskega prostora (v nadaljevanju: EEA), ki jih ta trg obsega. Če FICORA na podlagi analize ugotovi, da trg ni dovolj konkurenčen, z odločbo določi operaterja s pomembno tržno močjo, kateremu naloži obveznosti z namenom odstranitve ovir za konkurenco ali za pospeševanje konkurence. To stori v sodelovanju z BEREC.

FICORA se mora tudi sicer pred sprejetjem ukrepov v zvezi z določitvijo upoštevnihi trgov, kjer prihaja do odstopanj glede na priporočila EK ter pred sprejetjem ukrepov v zvezi s tržno analizo, odločitvijo glede pomembne tržne moči in odločitvijo glede funkcionalne ločitve. V nujnih primerih varstva konkurence in potrošnikov pa lahko FICORA ukrepa brez predhodnega posvetovanja, pri čemer morajo biti ukrepi začasni in sorazmerni ter naknadno predloženi EK in BEREC.

Obveznosti, ki jih FICORA naloži telekomunikacijskim operaterjem s pomembno tržno močjo, zajemajo vse obveznosti, ki jih za taka podjetja predpisujeta Direktiva o dostupu in Direktiva o univerzalni storitvi. CMA do novele v letu 2011 obveznosti glede dostopa in uporabe posebnih omrežnih zmogljivosti ni določal na splošno, tako kot so določene v 12. členu Direktive o dostupu, ampak jih je razdelil na končno število specifičnih obveznosti, ki veljajo za določene telekomunikacijske operaterje ali njihove omrežne zmogljivosti (na primer obveznost dati v zakup del krajevnega omrežja in ustrezne zmogljivosti, dati v zakup antenske stolpe in kabelske kanale, dopustiti dostop do zmogljivosti pametne kartice, dopustiti dostop do elektronskega programskega vodnika,...). Na podlagi amandmaja 363/2011 pa lahko FICORA naloži telekomunikacijskemu operaterju s pomembno tržno močjo obveznost, da ugotodi tudi drugim razumnim zahtevam za dostop in uporabo, ki so primerljive s tistimi, ki jih zakon našteva. Zakon določa tudi posebne pogoje za telekomunikacijske operaterje z obveznostjo medomrežnega povezovanja. FICORA lahko naloži nekatere izmed obveznosti, ki se sicer naložijo operaterju s pomembno tržno močjo, tudi telekomunikacijskim operaterjem, ki nimajo pomembne tržne moči.

Zakon določa, da morajo biti cene telekomunikacijskih storitev stroškovno naravnane in nediskriminatorne. Operaterju s pomembno tržno močjo lahko FICORA naloži obveznosti glede sistemov stroškovnega računovodstva, obveznost ločitve računovodskih evidenc ter obveznost funkcionalne ločitve. Izvajalec univerzalne storitve ter operater s pomembno tržno močjo sta dolžna vnaprej obvestiti FICORA o vsaki spremembi lastništva.

d) Oštevilčenje

Pravico do uporabe števil dodeli za določen ali nedoločen čas FICORA z odločbo, in sicer telekomunikacijskim operaterjem in drugim osebam v rokih, ki so povzeti po 5. členu Direktive o odobritvi. Pri tem ne sme delati razlik, upoštevati pa mora naravo in obseg njihove dejavnosti. V odločbi se lahko določi, da se mora številke začeti uporabljati v razumnem času ali da se mora številke uporabljati za določene storitve. Lahko se določijo tudi druge obveznosti, ki so potrebne za učinkovito uporabo števil ali ki koristijo uporabnikom.

Imetnik pravice do uporabe števil mora plačevati fiksno pristojbino, ki pokriva stroške upravljanja in nadzora števil. Njena višina je obratno sorazmerna z dolžino številke. Druge določbe v zvezi s pristojbinami določi s predpisom ministrstvo.

Na željo uporabnika mora telekomunikacijski operater brez odlašanja zagotoviti prenosljivost številke pri zamenjavi telekomunikacijskega operaterja. Takšna storitev je za uporabnika brezplačna, operater pa lahko zahteva enkratno plačilo od drugega operaterja, ki je enako stroškom prenosa, in ne sme biti tako veliko, da odvrne uporabo te zmožljivosti.

CMA določa tudi obveznosti telekomunikacijskih operaterjev glede negeografskih števil (dostop do negeografskih števil ni omejen le na države članice, ampak je razširjen na vse države EEA), mednarodne dostopne kode 00 in številke za klice v sili 112, ki mora biti dostopna preko telefona ali SMS sporočila.

Vsi telekomunikacijski operaterji fiksnih telefonskih omrežij ali mobilnih omrežij morajo zagotoviti objavo naročniških imen, naslovov in telefonskih števil v splošno dostopnem, razumljivem in cenovno dostopnem imeniku, v katerem morajo biti podatki obnovljeni vsaj enkrat letno. Poleg tega morajo zagotoviti še delovanje splošno dostopne, razumljive in cenovno dostopne imeniške službe. Telekomunikacijski operaterji in vsako drugo podjetje, ki zbira naročniške podatke, mora le-te dati na razpolago operaterjem, ki zagotavljajo javnosti dostopno imeniško službo in imenike, in sicer v uporabni obliki po stroškovno usmerjeni in objavljeni ceni ter pod nediskriminatornimi pogoji.

e) Pravice uporabnikov

Pravice uporabnikov in z njimi povezane pravice in obveznosti telekomunikacijskih operaterjev so večinoma povzete po Direktivi o univerzalni storitvi.

Vsi telekomunikacijski operaterji morajo pripraviti standardne pogoje priključitve na telefonsko omrežje in jih uporabljati pri sklepanju naročniških razmerij. Dolžni so objavljati standardne pogoje in podatke o cenah ter jih pošiljati varuhu potrošnikovih pravic in FICORA. Že CMA dokaj natančno določa pretežen del splošnih pogojev.

Naročniška pogodba o priključitvi na telefonsko omrežje in uporabi komunikacijskih storitev mora biti sklenjena v pisni obliki (lahko tudi v elektronski) in mora vsebovati vse podatke, ki so predpisani v 20. členu Direktive o univerzalni storitvi. Poleg tega mora biti potrošnik obveščen o pravici do pritožbe na poseben organ za reševanje pritožb potrošnikov. Pogodba je veljavna za nedoločen čas, potrošnik pa jo ima pravico kadarkoli prekiniti, vendar mora dva tedna prej posredovati obvestilo o prenehanju.

Telekomunikacijski operater pa lahko sklepa tudi pogodbe za določen čas, in sicer največ 2 leti. Če telekomunikacijski operater ponuja sklepanje pogodb z veljavnostjo več kot 12 mesecev, mora potrošniku ponuditi tudi možnost sklenitve pogodbe za obdobje 12 mesecev. Potrošnik lahko prekine tudi pogodbo za določen čas, vendar pod strožjimi pogoji.

Telekomunikacijski operater lahko spremeni pogoje iz naročniške pogodbe na škodo potrošnika, vendar samo pri pogodbah, ki veljajo za nedoločen čas in v strogo omejenih primerih, kot so sprememba zakonodaje ali v primeru očitno spremenjenih okoliščin. Kadar telekomunikacijski operater obvesti uporabnika, da bo spremenil standardne pogoje na škodo uporabnika, ima slednji pravico do takojšnje prekinitve pogodbe.

Zaradi gradnje omrežja, vzdrževalnih del ali varovanja podatkov lahko telekomunikacijski operater brez soglasja uporabnika omeji ali prekine uporabo naročniškega telefonskega priključka. Vendar pa mora biti taka omejitev ali prekinitve za naročnika čim manj moteča in, če je le mogoče, vnaprej napovedana. Če takšna prekinitve traja več kot 48 ur v enem mesecu, je dolžan telekomunikacijski operater povrniti mesečno naročnino ali drug ustrezen znesek. Plačilo ni potrebno, če je napako v omrežju povzročil uporabnik s svojim ravnanjem, terminalska oprema, hišna napeljava ali višja sila.

Telekomunikacijski operater lahko omeji ali prekine uporabo naročniškega telefonskega priključka tudi v drugih primerih (npr. če uporabnik ne plača računa, če moti komunikacije,...), vendar mora takoj, ko prenehajo obstajati razlogi za prekinitve ali omejitve, naročnika ponovno priključiti ali odpraviti prekinitve, pri čemer lahko zaračuna zmerno ceno. Telekomunikacijski operater lahko prekine naročniško razmerje za telefonsko omrežje, če je bil priključek izklopljen več kot en mesec, pa razlogi za izklop niso odpravljeni ali če je bil uporabnik obsojen zaradi povzročanja prekinitve. Naročniško razmerje se v tem primeru sme prekiniti le pisno po predhodnem obvestilu. Naročnik pa lahko prekine naročniško razmerje tudi ustno. Telekomunikacijski operater mu mora prekinitve naročniškega razmerja pisno potrditi.

Telekomunikacijski operater je dolžan objaviti primerljive in najnovejše informacije o kakovosti svojih storitev, če mu to naloži FICORA.

CMA določa minimalno razčlenitev računa za uporabo naročniškega telefonskega priključka. Minimalno razčlenitev dobi brezplačno vsak naročnik na zahtevo oziroma avtomatično, če njegov račun presega 50 evrov. Naročnik ima tudi pravico, da dobi nerazčlenjen račun.

CMA podrobno opredeljuje tudi zamude, okvare pri izvajanju storitev in posledice, ki izhajajo iz tega ter druge pravice uporabnika, kot so selektivna zavora klicev, vezane prodaje, ravnanje operaterja v primeru izgube mobilnega telefona, priključitev uporabnikove terminalske opreme na javno komunikacijsko omrežje, pravica do informiranja o spremembah.

Z namenom zagotovitve pravice uporabnika, da si sam izbere operaterja storitev, lahko FICORA naloži podjetju, ki ima v lasti ali upravlja fiksno komunikacijsko omrežje, priključeno na javno komunikacijsko omrežje, da dovoli dostop telekomunikacijskemu operaterju, ki si ga je izbral uporabnik.

Pravno razmerje med potrošnikom in telekomunikacijskim operaterjem je tudi podvrženo Zakonu o varstvu potrošnikov. Uporabo standardnih pogojev s strani telekomunikacijskega operaterja nadzoruje FICORA, z vidika varstva potrošnikov pa tudi varuh potrošnikovih pravic.

f) Zasebnost, tajnost in varnost elektronskih komunikacij

Zagotavljanje zaupnosti in varstva zasebnosti ter zaščite podatkov na področju elektronskih komunikacij ureja Zakon o varstvu zasebnosti v elektronskih komunikacijah. Ta zakon daje telekomunikacijskemu operaterju pravico obdelave osebnih in lokacijskih podatkov na področju komunikacij. Osební podatki se lahko obdelujejo le z dovoljenjem pošiljatelja ali nameravanega prejemnika ter, če tako določa zakon. Pri tem se lahko podatki obdelujejo le v obsegu, ki je nujen ter so lahko razkriti zgolj tistim, ki so za to upravičeni v določeni situaciji. Po obdelavi se morajo podatki uničiti. Lokacijski podatki pa se lahko obdelujejo, če naročnik tega ni izrecno prepovedal.

Operater mora pri izvajanju svojih storitev zagotoviti varnost informacij, pri čemer ima pravico do posega v omrežje, če je varnost informacij ogrožena. O vsaki kršitvi ali grožnji varnosti informacij mora operater obvestiti FICORA ter uporabnika.

Zakon o varstvu zasebnosti v elektronskih komunikacijah določa tudi pogoje in obveznosti za izvajalca storitev dodane vrednosti (gre za obdelavo podatkov za namene, ki ne pomenijo zagotavljanja omrežnih ali komunikacijskih storitev) ter združenja naročnikov, ki obdeluje podatke v svojem komunikacijskem omrežju.

Nadzor nad upoštevanjem določb Zakona o varstvu zasebnosti v elektronskih komunikacijah izvajata FICORA in varuh, pristojen za varstvo podatkov.

g) Gradnja in omejitve lastninske pravice

Če je izvedljivo, morajo telekomunikacijski operaterji graditi svoja omrežja ob hitrih cestah ali na javnih zemljiščih ob upoštevanju prostorskega načrtovanja in varstva okolja. V nasprotnem primeru mora telekomunikacijski operater pripraviti načrt namestitve kablov (v nadaljevanju: načrt). CMA določa obvezne sestavine tega načrta. Načrt mora vsebovati načrt lokacije, kjer naj bi se kabli namestili, načrt razdelitve lastništva, dokument o metodi in rokih gradnje in gradbeni načrt, ki prikaže, kje bo potekal kabel. Operater mora načrt dati v javno obravnavo ter objaviti sporočilo o načrtu v najbolj razširjenem časopisu v tisti lokalni skupnosti, kjer želi graditi. V tem sporočilu morajo biti naštete posesti, na katere vpliva načrt in poziv lastnikom teh posesti, da podajo morebiten ugovor v roku 30 dni od objave. Mnenja morajo pridobiti tudi od občinskih organov in regijskega centra za okolje.

V kolikor se operater tako dogovori, lahko telekomunikacijske kable, pripadajoče zmogljivosti in stebre postavi na območje, ki je v lasti ali v upravljanju druge osebe. Če ne pride do sporazuma, občinski organ za nadzor gradnje z odločbo dodeli operaterju pravico do poti. Na tako odločitev je možna pritožba na upravno sodišče. Pritožba v določenih primerih lahko zadrži izvrševanje te odločbe.

V CMA so naštet tudi dela, potrebna za izvršitev načrta, ki jih lahko imetnik odločbe opravlja brez soglasja lastnika zemljišča (sekanje dreves in odstranjevanje rastlin z območja načrta, nameščanje potrebne opreme na stavbe, gradbena dela). Po končani namestitvi mora graditelj povrniti prejšnje stanje. Lastnik ali upravljavec zemljišča, občina kot lastnik in upravljavec javnih zemljišč in država kot lastnik ali upravljavec zemljišča imajo zaradi oviranja in škode, povzročene s prej opisanimi deli ob javnih hitrih cestah pravico do odškodnine. Ta pravica zastara v enem letu od oviranja ali povzročitve škode. Če se strani ne morejo sporazumeti o odškodnini, se jo določi po posebnem zakonu, ki ureja razlastitve. S CMA je urejena tudi pravica do poti, ki se nanaša na večja dela.

Če je operater omrežja postavil telekomunikacijske kable, pripadajoče zmogljivosti in stebre na območje, ki je v lasti ali v upravljanju druge osebe ali je namestil potrebno opremo na stavbe mu lahko FICORA naloži dolžnost souporabe naprav in fizično skupno lokacijo za ostale telekomunikacijske operaterje.

h) Nacionalni regulativni organ

Naloge in pristojnosti nacionalnega regulativnega organa skladno s pravnim redom EU opravlja FICORA. Finska vlada zagotovi, da so dejavnosti, povezane z regulacijo telekomunikacijskih operaterjev, z vladnim lastništvom ali sprejemanjem odločitev medsebojno ločene ena od druge na strukturno učinkovit način. FICORA opravlja vse klasične naloge regulativnega organa na področju elektronskih komunikacij, pošte in medijev. Poleg navedenega ima tudi pristojnosti glede zaščite osebnosti in varstva podatkov na področju elektronskih komunikacij in med drugim deluje tudi pri delu COMSEC (Communications Security). Njegova naloga je zagotoviti zanesljivo varnost telekomunikacij, kar bo pospeševalo pretok vsebine in storitev prek omrežij. FICORA poleg tega deluje tudi v dejavnostih CERT (Computer Emergency Response Team), kar je povezano z odkrivanjem in reševanjem kršenja varstva podatkov.

FICORA pri nadzoru skladnosti s predpisi v primerih kršitev ravna tako, kot je določeno v 10. členu Direktive o odobritvi. CMA navaja, v katerem primeru se operaterja lahko kaznuje z denarno kaznijo in v katerem primeru se mu lahko prepove opravljanje dejavnosti. Višina denarne kazni je odvisna od narave, obsega in trajanja kršitve in se nahaja v razponu od 1.000 do 1.000.000 EUR. Določi jo sodišče na predlog FICORA.

Predpisana je tudi vloga FICORA v postopkih reševanja sporov. FICORA začne postopek na željo operaterja ali osebe, ki meni, da so kršene določbe predpisov, ali po uradni dolžnosti. FICORA mora rešiti zadevo na način in v rokih, določenih z 20. členom Okvirne direktive. Spore med operaterji primarno rešuje v postopku mediacije (posredovanja). V primeru, da v štirih mesecih ne pride do rešitve in če to zahteva ena od strank v sporu, mora FICORA rešiti spor z izdajo odločbe v štirih mesecih po končani mediaciji. FICORA pa ne rešuje sporov v zadevah, ki se nanašajo na pogodbeno razmerje med telekomunikacijskim operaterjem in končnim uporabnikom, na odgovornost za škodo ter pravico telekomunikacijskega operaterja do povračila (odgovornost operaterja do uporabnika zaradi krivde na strani drugega operaterja) ali na obveznost do vračila.

Na odločbo FICORA je mogoča pritožba na upravno sodišče, razen v nekaterih izjemnih primerih, ko se je mogoče pritožiti direktno na višje upravno sodišče

(naložitev obveznosti telekomunikacijskemu operaterju, imenovanje izvajalca univerzalne storitve in reševanje sporov) oz. na tržno sodišče (npr. prepoved uporabe nepravilnih določb v splošnih pogojih opravljanja storitev). FICORA se lahko pritoži na odločbo upravnega sodišča, s katero je le-to spremenilo ali razveljavilo odločbo ministrstva ali FICORA. Pritožba na višje upravno sodišče pa je mogoča tudi na odločbo finske vlade in tržnega sodišča.

Postopek reševanja sporov, ki je predpisan za reševanje sporov s strani FICORA, se uporablja tudi pri čezmejnih sporih v državah EEA. Pri tem FICORA sodeluje z regulativnimi organi držav, na katere se spor nanaša, ima pa tudi možnost posvetovanja z BEREC.

i) Drugo - sodelovanje z javnimi organi

Na zelo zanimiv način pa je rešeno sodelovanje telekomunikacijskih operaterjev z javnimi organi.

Telekomunikacijski operaterji morajo zagotoviti, da se bo njihova dejavnost nadaljevala brez večjih prekinitev tudi v izrednih okoliščinah, določenih v posebnih predpisih, ali ob izpadih v normalnih okoliščinah. Ministrstvo določi skupine uporabnikov, ki morajo dobiti prednostne fiksne telefonske priključke. V izrednih okoliščinah ali ob izpadu omrežja morajo imeti telekomunikacije s teh fiksnih telefonskih priključkov prednost pred telekomunikacijami s preostalimi fiksnimi telefonskimi priključki.

Telekomunikacijski operater mora tudi omogočiti, da se lahko v izrednih okoliščinah ali ob izpadih v normalnih okoliščinah blokira neprednostne naročniške priključke, da se lahko prednostni promet odvija normalno. Uporabo te zmogljivosti v izrednih okoliščinah določi finska vlada, ob izpadih v normalnih okoliščinah pa FICORA. Vlada lahko določi še dodatne zahteve v izrednih okoliščinah ali ob izpadih v normalnih okoliščinah, ministrstvo in FICORA pa izdaja podrobnejša navodila. Ministrstvo tudi odloči, ali je telekomunikacijski operater upravičen do nadomestila stroškov za pripravljenost na takšne primere.

Telekomunikacijski operaterji morajo opremiti svoja komunikacijska omrežja in komunikacijske storitve s takšnimi zmogljivostmi, ki omogočajo izvedbo zakonitega prestrezanja vsebine komunikacij in podatkov, ki so povezani s temi komunikacijami. FICORA na predlog javnega organa in po posvetovanju s telekomunikacijskimi operaterji pripravi tehnične zahteve glede zmogljivosti za izvajanje zakonitega prestrezanja. Telekomunikacijski operater mora te zmogljivosti namestiti že pred začetkom delovanja komunikacijskega omrežja ali komunikacijske storitve. Telekomunikacijski operater mora brezplačno javnemu organu izročati podatke, ki jih je pridobil v postopku zakonitega prestrezanja. Zahteva pa lahko povrnitev direktnih stroškov, povezanih z investicijo, uporabo in vzdrževanjem tega sistema, opreme in programske opreme in direktnih stroškov, povezanih z ukrepom zakonitega prestrezanja. FICORA odloči o upravičenosti njegove zahteve.

Irska

Irska je v letu 2002 sprejela Zakon o regulaciji komunikacij (Communications Regulation Act, v nadaljevanju: CRA), ki je ustanovil Komisijo za regulacijo komunikacij (Commission for Communications Regulation; kratica v izvirniku, v

nadaljevanju: ComReg) kot neodvisen organ za regulacijo elektronskih komunikacij in pošte. CRA harmonizira določene določbe Okvirne direktive, predvsem glede neodvisnosti in nepristranskosti ComReg in določbe o ciljih in načelih, po katerih mora le-ta delovati ter predpisuje določbe glede elektronske komunikacijske infrastrukture in souporabe. CRA je bil dvakrat spremenjen, in sicer leta 2007 (ta novela zakona posega tudi v nekatere druge zakone, kot na primer Zakon o konkurenci, Zakon o elektronskem prometu,...) ter nazadnje leta 2010. Z zadnjo novelo je bil uveden pojem premijske storitve, ki pomeni zagotavljanje komunikacijskih vsebin preko elektronskih komunikacijskih omrežij ali z uporabo elektronskih komunikacijskih storitev po ceni, ki presega sam strošek komunikacijskega prenosa ter katero plača končni uporabnik posredno ali neposredno. Za izvajanje premijske storitve je potrebno predhodno pridobiti dovoljenje, ki ga izda ComReg.

Sicer pa ima Irska malce nenavaden primer implementacije regulacijskega okvira elektronskih komunikacij. Zakon o Evropskih skupnostih iz leta 1972 ji omogoča, da lahko sprejme direktive Evropskih skupnosti kot pravilnike, ki jih izdajo pristojna ministrstva. Gre za poseben anglosaški ustavni pristop, ki izvira po eni strani iz doktrine *Common Law* in po drugi strani iz specifik v delitvi pooblastil med zakonodajno in izvršno oblastjo na Otoku. Zato ga glede razmerja med mednarodnim in evropskim pravom na eni strani in notranjim pravnim redom na drugi strani zasledimo še pri nekaterih drugih članicah Britanske skupnosti narodov (Commonwealth) ter seveda pri Združenem kraljestvu Velike Britanije in Severne Irske, katerega ustavna ureditev pravzaprav predstavlja izhodiščni model za takšen pristop, ki ga imenujemo doktrina inkorporacije. Prepisovanje mednarodnopravnih norm in pravil evropskega prava v notranje pravne predpise je bilo namreč zgodovinsko-razvojno in ustavno pogojeno s posebnim položajem Britanske Krone v prevzemanju mednarodnih obveznosti. Ustavna izhodišča v RS so v zvezi s tem vprašanjem bistveno drugačna.

Ministrstvo za komunikacije, energijo in naravne vire je na navedeni podlagi izdalo pet pravilnikov (Pravilnik o univerzalni storitvi in pravicah uporabnikov, Okvirni pravilnik, Pravilnik o odobritvi, Pravilnik o dostopu ter Pravilnik o zasebnosti in elektronskih komunikacijah), ki skoraj dobesedno povzemajo vsebino istoimenskih direktiv regulacijskega okvira. Pravilniki so bili izdani v letu 2011 in razveljavljajo prej veljavne pravilnike iz leta 2003, ki so bili tudi vmes že spremenjeni. Njihova vsebina je predstavljena v nadaljevanju.

a) Zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev

Pravilnik o odobritvi določa, da mora vsako podjetje, ki namerava zagotavljati elektronsko komunikacijsko omrežje ali storitve pred tem obvestiti ComReg. Slednji pa lahko določi kdaj se elektronska komunikacijska omrežja ali storitve izvajajo brez obvestila, pri čemer se smatra, da ima podjetje odobritev na podlagi samega Pravilnika o odobritvi. ComReg mora določiti pogoje, ki se lahko navezujejo na splošno odobritev za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij ali storitev, in sicer v okviru taksativno naštetih pogojev iz Pravilnika o odobritvi.

b) Univerzalne storitve

Na podlagi Pravilnika o univerzalni storitvi in pravicah uporabnikov pomeni obveznost univerzalne storitve obveznost, ki se naloži podjetju in vključuje (1) priključitev na javno telefonsko omrežje in dostop do javno dostopnih telefonskih storitev na fiksni

lokaciji, (2) zagotavljanje in dostop do univerzalnega imenika in univerzalne imeniške službe, (3) zagotavljanje javnih telefonskih govorilnic, iz katerih je možno brezplačno in brez uporabe kakršnihkoli plačilnih sredstev klicati na številke za klice v sili, tako da so izpolnjene razumne potrebe končnih uporabnikov glede geografske pokritosti, števila javnih telefonskih govorilnic, dostopnosti za uporabnike-invalidi in kakovosti storitev, (4) zagotavljanje ukrepov za končne uporabnike-invalidi, ki jih določi ComReg v posvetovanju z ministrom, pristojnim za komunikacije, in ki končnim uporabnikom-invalidom omogočajo nediskriminatorno uporabo in dostop do javno dostopnih telefonskih storitev, vključno z dostopom do storitev, kot ga imajo drugi končni uporabniki. Glede navedenih elementov univerzalne storitve se podjetju (lahko) naloži tudi obveznosti glede dostopnosti tarif ter nadzora izdatkov (npr. razčlenjen račun, brezplačna selektivna zapora,...).

Za zagotavljanje izvajanja univerzalne storitve lahko ComReg imenuje eno ali več podjetij tako, da je pokrito celotno nacionalno ozemlje in sicer za časovno obdobje, ki ga določi ComReg. Imenuje lahko različna podjetja ali skupine podjetij za zagotavljanje različnih elementov univerzalne storitve oziroma za pokrivanje različnih delov nacionalnega ozemlja. Imenovano podjetje mora univerzalno storitev zagotavljati s predpisano kvaliteto.

Kadar ComReg na podlagi izračuna neto stroškov ugotovi, da je podjetje neupravičeno obremenjeno, na zahtevo določenega podjetja, razdeli neto stroške obveznosti zagotavljanja univerzalne storitve med ponudnike elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev. ComReg vzpostavi mehanizem delitve, ki ga upravlja sam ali organ, ki je neodvisen od upravičencev in je pod nadzorom ComReg.

c) Zagotavljanje konkurence

Okvirni pravilnik določa, da ComReg prispeva k razvoju notranjega trga tako, da sodeluje z nacionalnimi regulativnimi organi drugih držav članic ter z EK in BEREC. Upoštevati mora tudi mnenja in stališča oziroma smernice EK in BEREC.

ComReg izvede analizo upoštevanih trgov z namenom ugotovitve, ali so ti učinkovito konkurenčni. Kjer je primerno, to stori v sodelovanju z organom za konkurenco. Če ComReg ugotovi, da na trgu vlada dejanska konkurenca, niti ne uvede niti ne ohrani nobene od posebnih regulativnih obveznosti. Kadar že obstajajo regulativne obveznosti, jih za podjetja na upoštevni trgu prekliche. Če pa ComReg ugotovi, da na upoštevni trgu ni učinkovite konkurence, opredeli podjetja, ki imajo sama ali skupaj z drugimi pomembno tržno moč na tem trgu ter tem podjetjem naloži ustrezne posebne regulativne obveznosti ali ohrani ali spremeni take obveznosti, kjer že obstajajo. Te obveznosti definira Pravilnik o dostopu in se nanašajo na preglednost, nediskriminacijo, ločene računovodske evidence, dostop in uporabo posebnih omrežnih zmogljivosti, cene in stroškovno računovodstvo, ter na funkcionalno ločitev. Pravilnik o dostopu predvideva še drugo obliko ločitve, in sicer prostovoljno ločitev vertikalno integriranega podjetja.

Poleg navedenih obveznosti lahko ComReg na podlagi Pravilnika o univerzalni storitvi in pravicah uporabnikov naloži podjetjem s pomembno tržno močjo na maloprodajnem trgu tudi druge ustrezne regulativne obveznosti.

d) Radijske frekvence

Okvirni pravilnik določa, da, ob upoštevanju smernic, ki jih lahko izda minister za komunikacije, energijo in naravne vire, na podlagi CRA ComReg poskrbi za učinkovito upravljanje radijskih frekvenc za elektronske komunikacijske storitve in zagotovi, da se radijske frekvence razporedijo ter podelijo splošne odobritve ali individualne pravice uporabe radijskih frekvenc na podlagi objektivnih, preglednih, nediskriminatornih in sorazmernih meril. ComReg tudi pospešuje usklajevanje uporabe radijskih frekvenc v Skupnosti, da bi zagotovil njihovo dejansko in učinkovito uporabo in korist potrošnikom.

ComReg mora zagotoviti, da lahko podjetja prenesejo ali dajo v zakup drugim podjetjem v skladu s pogoji, vezanimi na pravice uporabe radijskih frekvenc, in v skladu s postopki, ki jih predpiše ComReg, individualne pravice uporabe radijskih frekvenc v pasovih, za katere je to določeno v izvedbenih ukrepih, ki jih sprejme EK. V drugih pasovih lahko ComReg prav tako podjetjem omogoči prenos ali dajanje v zakup individualnih pravic uporabe radijskih frekvenc drugim podjetjem.

e) Oštevilčenje

Okvirni pravilnik tudi določa, da ComReg skrbi za upravljanje nacionalnih načrtov oštevilčenja ter podeljuje pravice uporabe vseh nacionalnih številskih virov za vse javnosti dostopne elektronske komunikacijske storitve. Za ta namen določi objektivne, pregledne in nediskriminatorne postopke za podeljevanje pravic uporabe za nacionalne številске vire. Nacionalni načrti oštevilčenja in postopki se uporabljajo tako, da za vse ponudnike javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev velja enaka obravnava.

ComReg poskrbi, da se vsi nacionalni načrti številčenja in vse njihove nadaljnje dopolnitve ali spremembe objavijo, pri čemer veljajo le omejitve iz razlogov nacionalne varnosti, ki jih lahko določi minister, pristojen za komunikacije.

f) Varstvo uporabnikov

V Pravilniku o univerzalni storitvi in pravicah uporabnikov so opredeljene pravice končnih uporabnikov, ki so v glavnem povzete po Direktivi o univerzalni storitvi. Med drugimi so to pravica do sklenitve pogodbe s podjetjem, ki zagotavlja priključitev na javno elektronsko komunikacijsko omrežje ali javno dostopne elektronske komunikacijske storitve, pravica do obveščenosti o veljavnih cenah in tarifah, o vseh stroških, povezanih s prekinitvijo pogodbe, o standardnih pogojih za dostop in uporabo storitev, ki jih podjetje zagotavlja končnim uporabnikom in potrošnikom ter o kakovosti storitev, pravica, da se podatki uporabnikov vpišejo v imenik ter uporaba storitev imeniške službe, pravica, da v stiski brezplačno pokličejo na številke za klic v sili ter pravica, da obdržijo svojo številko pri zamenjavi operaterja.

Pravilnik o univerzalni storitvi in pravicah uporabnikov tudi poudarja pravice in enakopravno obravnavanje končnih uporabnikov invalidov. ComReg lahko po potrebi določi zahteve, ki jih morajo izpolnjevati podjetja, ki zagotavljajo javno dostopne elektronske komunikacijske storitve, da bi končnim uporabnikom invalidom zagotovila enakovreden dostop do storitev in možnost izbire.

Podjetja, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja ali storitve morajo dati končnim uporabnikom možnost reševanja medsebojnih sporov z izvensodnimi postopki.

Nadzor nad določbami v zvezi z univerzalno storitvijo in pravicami potrošnikov izvaja ComReg, razen v primeru določb v zvezi z medobratovalnostjo potrošniške digitalne televizijske opreme, ko nadzor izvaja državna agencija za potrošnike.

g) Zasebnost, tajnost in varnost elektronskih komunikacij

Pravilnik, ki ureja zasebnost, se glede izvajanja nadzora razlikuje od ostalih štirih pravilnikov, saj ga, poleg ComReg, izvaja tudi poseben organ, komisar za varstvo podatkov.

Urad komisarja za varstvo podatkov je bil ustanovljen na podlagi Zakona o varstvu podatkov iz leta 1988, ki je bil noveliran v letu 2003. Ta zakon ureja splošno načelo o tem, da mora biti posameznikom dana možnost, da nadzorujejo uporabo podatkov, ki se nanje nanaša. Komisarja za varstvo podatkov imenuje irska vlada in je neodvisen, pri delu pa mu pomagajo pooblaščen osebe. Posamezniki, ki menijo, da so jim kršene pravice, se lahko obrnejo na komisarja za varstvo podatkov, ki zadevo preuči in reši. Na njegovo odločitev je možna pritožba na posebno sodišče.

Izvajanje tistih določb Pravilnika o zasebnosti, ki jih nadzira ComReg, se izvrši v skladu s predpisanim postopkom o prekršku.

Pravilnik o zasebnosti določa, da morajo izvajalci javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev zagotoviti varnost in tajnost pri izvajanju teh storitev. Naročnike morajo obveščati ob vsakokratnih nevarnostih vdora v omrežje in jim, če je potrebno, predlagati mogoče ukrepe. V primeru kršitve varnosti osebnih podatkov mora izvajalec o tem obvestiti komisarja za varstvo podatkov ter naročnika ali posameznika. Za zagotovitev zaupnosti komunikacij in z njimi povezanih podatkov o prometu mora biti mogoč dostop do teh podatkov le ob privolitvi uporabnika javno dostopnih komunikacijskih storitev. S tem je povezana tudi prepoved obdelave podatkov o prometu in lokacijskih podatkov, ki niso hkrati podatki o prometu, brez soglasja uporabnika, na katerega se nanašajo. Pravilnik določa temeljna pravila neposrednega trženja z uporabo elektronskih komunikacijskih sredstev. Prav tako opredeljuje tudi nekatera druga pravila, na primer glede prikaza in omejitve prikaza identitete kličočega in priključka v zvezi, varovanja zasebnosti pri prejemanju razčlenjenih računov in preusmerjanju klicev, naročniških imenikov ter narodne zbirke podatkov.

h) Gradnja, omejitev lastninske pravice in souporaba

CRA predpisuje pogoje za postavitve, širitev ter vzdrževanje elektronske komunikacijske infrastrukture ob oziroma pod javnimi cestami, pri čemer je potrebno hkrati upoštevati tudi drugo področno zakonodajo, kot na primer Zakon o načrtovanju in razvoju ter Zakon o cestnem prometu.

Operater omrežja sme pričeti s podzemeljskimi deli le, če je v primeru nacionalne ceste predhodno pridobil dovoljenje s strani nacionalnega organa, pristojnega za ceste oziroma v primeru regionalne ali lokalne ceste organa, pristojnega za ceste. Ta dva organa sta tudi pristojna za sprejem načrta uporabe prostora pod cesto ter določitev pogojev za pridobitev dovoljenja na podlagi pravil, ki jih lahko določi minister,

pristojen za promet v soglasju z ministrom, pristojnim za komunikacije. Predvidena je tudi možnost uporabe kanalov za operaterje omrežja, ki jih da na voljo organ, pristojen za ceste.

Za gradnjo nadzemlske elektronske komunikacijske infrastrukture na, nad, čez ali ob javni cesti je potrebno pridobiti dovoljenje s strani organa, pristojnega za načrtovanje.

Souporabo fizične infrastrukture² urejata tako CRA kot tudi Okvirni pravilnik. Načeloma se operaterji omrežja lahko medsebojno pogajajo o souporabi. ComReg pa lahko podjetju, ki zagotavlja elektronska komunikacijska omrežja in ima pravico vgraditi naprave na javnem ali zasebnem zemljišču, nad ali pod njim, odredi pričetek pogajanj z drugimi ponudniki fizične infrastrukture za souporabo fizične infrastrukture zaradi potrebe po varstvu okolja, javnem zdravju, javni varnosti ali izpolnjevanju ciljev prostorskega načrtovanja. Kadar ComReg meni, da bi bilo podvajanje infrastrukture gospodarsko neučinkovito ali fizično neizvedljivo, lahko imetnikom navedenih pravic odredi pričetek pogajanj z drugimi ponudniki fizične infrastrukture za souporabo napeljave v stavbah ali do prve koncentracijske ali razdelilne točke, če je ta zunaj stavbe. Takšna pogajanja morajo biti predmet javnega posvetovanja, v katerem je vsem zainteresiranim stranem dana možnost, da izrazijo svoja stališča. Če v razumnem času, ki ga določi ComReg, sporazum ni dosežen, potem ComReg sam odloči o souporabi fizične infrastrukture.

i) Nacionalni regulativni organ

Naloge in pristojnosti nacionalnega regulativnega organa opravlja ComReg. Slednji lahko od katerega koli podjetja, ki zagotavlja elektronska komunikacijska omrežja ali storitve zahteva predložitve vseh informacij, ki jih potrebuje za zagotovitev skladnosti z določbami direktiv regulativnega okvira ter pravilniki o elektronskih komunikacijah oziroma z odločbami, sprejetimi na podlagi teh direktiv in pravilnikov. ComReg sam pa je dolžan EK na obrazloženo zahtevo predložiti informacije, ki jih slednja potrebuje za izvajanje svojih nalog.

Vsak uporabnik ali podjetje, ki zagotavlja elektronska komunikacijska omrežja ali storitve ter je prizadet z odločbo ComReg, ima pravico do pritožbe na višje sodišče, in sicer v 28 dneh od vročitve odločbe. Sodišče preuči pritožbo ter izda takšno vrsto odredbe, kot jo smatra za primerno.

Nadzor nad izvrševanjem določb iz pravilnikov načeloma izvaja ComReg. Če ugotovi kršitve, o tem obvesti podjetje, ki ima nato možnost izraziti svoje stališče. Če je kršitev takšne narave, da se lahko odpravi, da ComReg podjetju možnost odprave kršitve v razumnem času. Če ComReg meni, da podjetje še vedno krši določbe, se lahko obrne na višje sodišče za izdajo takšne vrste odredbe, kot jo ComReg za zadevni prekršek smatra za primerno. ComReg lahko postopek o prekršku izpelje tudi sam.

Hkrati lahko ComReg, pri resnih ali ponavljajočih se kršitvah pogojev iz splošne

² Fizična infrastruktura je infrastruktura, ki je zmožna podpirati elektronsko komunikacijsko infrastrukturo vključno z zgradbami, vhodi v zgradbe in napeljavami v njih, drogovi, antenami, stolpi in drugimi podpornimi konstrukcijami, cevnicami, vodmi, kanali, vstopnimi jaški, priključnimi omaricami in pravicami poti, ne vključuje pa elektronske komunikacijske infrastrukture.

odobritve, pravic uporabe ali posebnih obveznosti (glede pomembne tržne moči) podjetju prepreči nadaljnje zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij ali storitev ali začasno ali stalno odvzame pravice uporabe, če drugi ukrepi, namenjeni zagotovitvi skladnosti, niso dosegli namena.

V primeru spora med podjetji, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja ali storitve v državi članici ali med takšnimi podjetji in drugimi podjetji v državi članici, ki imajo koristi iz obveznosti glede dostopa ali povezave, izda ComReg na zahtevo katerekoli stranke zavezujočo odločitev za rešitev spora. ComReg lahko zavrne rešitev spora z zavezujočo odločbo, kadar obstajajo drugi mehanizmi, vključno z mediacijo, ki bi bolje prispevali k pravočasni rešitvi spora. Če spor po štirih mesecih ni rešen in če tožeča stranka ni predložila zadeve sodišču, ComReg na zahtevo katerekoli stranke izda zavezujočo odločbo za rešitev spora v najkrajšem možnem času, vsekakor pa v štirih mesecih.

j) Drugo – hramba podatkov

Irska v svojo zakonodajo prenaša Direktivo o hrambi podatkov s posebnim Zakonom o hrambi podatkov, sprejetim leta 2011. Zadevni zakon ureja hrambo in dostop do podatkov z namenom preprečevanja hudih kaznivih dejanj, varovanja nacionalne varnosti in reševanja človeških življenj.

Ponudniki javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev ali omrežij morajo zagotoviti hrambo podatkov v obdobju dveh let (za telefonijo na fiksni lokaciji ter mobilno telefonijo) oziroma enega leta (za dostop do interneta, e-mail, internetno telefonijo). Zakon o hrambi podatkov natančno določa kategorije podatkov, ki se hranijo, pri čemer izključuje hrambo podatkov o vsebini elektronskih komunikacij. Določa tudi pogoje, pod katerimi se lahko dostopa do podatkov ter kdo lahko to zahteva.

Pritožbe glede morebitnih kršitev določb hrambe podatkov rešuje pritožbeni referent, ki deluje v okviru samostojnega urada ter ga imenuje predsednik irske vlade. Njegova odločitev je dokončna. Nadzor nad izvajanjem določb Zakona o hrambi podatkov, v smislu revizije ter preiskovanja, kako določeni državni organi upoštevajo določbe zakona, izvaja tudi sodnik višjega sodišča, ki ga imenuje vlada.

Malta

Zakon, ki ureja področje elektronskih komunikacij (Electronic Communications (Regulation) Act, v nadaljevanju: ECRA) je bil sprejet konec leta 1997 ter bil večkrat noveliran, nazadnje v letu 2011. ECRA določa organ, ki je pristojen za regulacijo elektronskih komunikacij, in sicer Malteški organ za komunikacije (Malta Communications Authority; kratica v izvirniku, v nadaljevanju: MCA) ter njegove naloge. ECRA ureja tudi pravila za dostop in medomrežno povezovanje, obveznost ločitve računovodskih evidenc, avtorizacijo ter pravice uporabe, obveznosti vertikalno integriranega javnega podjetja, pravice uporabnikov, pogojni dostop, radiokomunikacije ter upravljanje z radijskimi frekvencami.

Na podlagi 47. člena ECRA je bil v letu 2011 sprejet nov Splošni pravilnik o elektronskih komunikacijskih omrežjih in storitvah (Electronic Communications Networks and Services (General) Regulations), ki podrobneje ureja to področje.

V veljavi so tudi drugi specialnejši predpisi (npr. Pravilnik o gostovanju v javnih mobilnih omrežjih, Pravilnik o pristojbinah za pravice poti) od katerih sta bila dva novelirana v letu 2011, in sicer Pravilnik o splošni odobritvi za radiokomunikacijske naprave in Zakon o regulaciji nekaterih del (na primer kolokacija,...).

a) Zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev

Elektronska komunikacijska omrežja in storitve se lahko izvajajo na podlagi splošne odobritve. Vsakdo, ki namerava zagotavljati elektronska komunikacijska omrežja in storitve mora o tem predhodno pisno obvestiti MCA. Slednja lahko odloči, da se določene kategorije elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev lahko zagotavljajo brez obvestila.

Na splošno odobritev se vežejo določene pravice ter pogoji, ki so taksativno naštet v Splošnem pravilniku o elektronskih komunikacijskih omrežjih in storitvah (na primer spoštovanje zakonodaje ter odločb MCA, hramba podatkov, prepoved prenosa pravic splošne odobritve, zagotavljanje informacij, reševanje sporov, letna poročila, ravnanje v primeru nesreč,...).

MCA lahko podjetjem, glede splošne odobritve ter pravic uporabe, zaračunava pristojbine.

Splošni pravilnik o elektronskih komunikacijskih omrežjih in storitvah vsebuje tudi določbe glede varnosti omrežij in storitev.

b) Univerzalne storitve

V skladu s Splošnim pravilnikom o elektronskih komunikacijskih omrežjih in storitvah je MCA dolžna zagotoviti, da so univerzalne storitve na voljo z določeno kakovostjo vsem končnim uporabnikom na Malti, ne glede na zemljepisno lokacijo in ob upoštevanju posebnih nacionalnih pogojev po dostopni ceni.

MCA lahko za obdobje, ki ga določi sama, imenuje eno ali več podjetij za zagotavljanje izvajanja univerzalne storitve tako, da se univerzalna storitev zagotavlja na celotnem ozemlju Malte. Imenuje lahko različna podjetja ali skupine podjetij za zagotavljanje različnih elementov univerzalne storitve in/ali pokrivanje različnih delov Malte.

Splošni pravilnik o elektronskih komunikacijskih omrežjih in storitvah predpisuje nabor storitev, ki sodijo v univerzalno storitev. Te storitve so zagotavljanje dostopa na fiksni lokaciji in zagotavljanje telefonskih storitev, imeniške storitve in imeniki, javni plačilni telefoni ter ukrepi za končne uporabnike invalide, s katerimi končnim uporabnikom invalidom zagotovijo enakovredno raven dostopa do storitev in njihove cenovne dostopnosti, kot se zagotavlja drugim končnim uporabnikom. Glede navedenih elementov univerzalne storitve lahko MCA imenovanemu podjetju, ki zagotavlja univerzalno storitev, naloži tudi obveznosti glede dostopnosti tarif. Imenovani izvajalec univerzalne storitve mora naročnikom omogočiti spremljanje in nadzor izdatkov. Slednji je dolžan objavljati informacije glede kakovosti storitve.

Imenovani izvajalec univerzalne storitve je upravičen do povračila neto stroškov izvajanja univerzalne storitve, če poda zahtevo ter če MCA ugotovi, da izvajanje te

storitve pomeni neupravičeno breme. MCA nato na podlagi izračuna neto stroškov uvede mehanizem povračil iz javnih skladov (če to odobri minister, odgovoren za komunikacije v soglasju z ministrom, odgovornim za finance) in/ali razdeli neto stroške obveznosti zagotavljanja univerzalne storitve med ponudnike elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev (takšen mehanizem povračil upravlja MCA ali neodvisno telo pod nadzorstvom MCA). MCA lahko predpiše dodatne obvezne javno dostopne storitve, vendar zagotavljanje takih storitev ne pomeni pravice do povračila stroškov.

c) Zagotavljanje konkurence

Splošni pravilnik o elektronskih komunikacijskih omrežjih in storitvah določa, da se morajo podjetja, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja, storitve ali pripadajočo infrastrukturo vzdržati vseh dejanj, ki bi lahko negativno vplivala na konkurenco. MCA skrbi za to, da se spoštujejo pravila konkurenčnega prava, pri čemer lahko sodeluje z organom, pristojnim za konkurenco. Naloga MCA je opredelitev upoštevnega trga ter njegova analiza ob upoštevanju priporočil in smernic EK ter v skladu s 15. členom Okvirne direktive. Če MCA ugotovi, da je trg učinkovito konkurenčen, podjetjem s pomembno tržno močjo ne nalaga niti za njih ne ohranja nikakršnih obveznosti. Če pa se ugotovi, da trg ni dovolj konkurenčen, potem MCA določi podjetja, ki imajo posamezno ali skupaj pomembno tržno moč ter jim naloži obveznosti, ki so povzete po Direktivi o dostopu. Pri razvoju notranjega trga MCA, poleg EK, sodeluje tudi z BEREC ter nacionalnimi regulativnimi organi drugih držav članic.

d) Radijske frekvence

Na podlagi ECRA minister, pristojen za komunikacije, sprejme načrt uporabe radijskih frekvenc v sodelovanju z MCA, ki je odgovorna za učinkovito upravljanje radijskih frekvenc. Radijske frekvence morajo biti razporejene ter podeljene na podlagi objektivnih, preglednih, nediskriminatornih in sorazmernih meril. MCA lahko omeji število pravic uporabe radijskih frekvenc, lahko pa tudi sprejme pravila za preprečitev kopičenja spektra.

Radijske frekvence se uporabljajo v skladu s splošno odobritvijo (na katero so lahko vezani pogoji), lahko pa tudi s posebno odobritvijo MCA na podlagi ECRA ali s posebno odobritvijo v skladu z ostalo zakonodajo (pod pogojem, da minister, pristojen za elektronske komunikacije, lahko pooblasti nek organ za podeljevanje frekvenc). Individualne pravice uporabe se lahko podelijo zaradi preprečevanja škodljivega motenja, zagotavljanja tehnične kakovosti storitve, varovanja učinkovite uporabe spektra ali izpolnjevanja drugih ciljev splošnega interesa, kakor jih opredeli država članica skladno z zakonodajo Evropske Skupnosti.

Veljata načeli tehnološke in storitvene nevtralnosti, pri čemer so dopustne omejitve, pod pogojem, da so te omejitve sorazmerne in nediskriminatorne.

Dovoljeno je trgovanje s spektrom. Podjetje lahko prenese ali da v zakup drugim podjetjem individualne pravice uporabe radijskih frekvenc v pasovih, ki so v načrtu uporabe radijskih frekvenc določeni kot taki in v skladu s pogoji, vezanimi na pravice uporabe radijskih frekvenc, ter v skladu s primerno zakonodajo. Podjetje mora o tem obvestiti MCA in javnost.

e) Oštevilčenje

Na podlagi ECRA mora MCA sprejeti in upravljati načrt oštevilčenja ter nadzorovati dodelitev elementov oštevilčenja. MCA odobri pravice uporabe števil in številskih nizov za vse javno dostopne elektronske komunikacijske storitve. MCA lahko pravice uporabe števil veže na določene pogoje z namenom zagotovitve učinkovitega upravljanja. Prenos pravice uporabe ni dovoljen.

f) Varstvo uporabnikov

V Splošnem pravilniku o elektronskih komunikacijskih omrežjih in storitvah so opredeljene pravice končnih uporabnikov in sicer pravica do sklenitve pogodbe s podjetjem, ki zagotavlja priključitev na javno elektronsko komunikacijsko omrežje ali javno dostopne elektronske komunikacijske storitve, pravica do obveščenosti (na primer o kakovosti storitev), pravica do prejetja računa, ki odraža dejansko opravljeno storitev, pravica do primerne odškodnine (v primeru izgub, ki nastanejo zaradi zmanjšanja kvalitete storitve brez krivde naročnika), pravica, da se podatki uporabnikov vpišejo v imenik ter do uporabe storitev imeniške službe, pravica do brezplačnega klica na številko za klic v sili, pravica da obdržijo svojo številko pri zamenjavi operaterja ter pravica končnih uporabnikov invalidov po zagotovitvi enakovrednega dostopa do storitev in možnosti izbire.

Pravilnik predvideva tudi obveznost brezplačnih storitev v zvezi z elektronsko pošto, na zahtevo naročnika, ki prekinja storitev interneta (npr. prepošiljanje elektronske pošte na nov naslov).

g) Zasebnost, tajnost in varnost elektronskih komunikacij

Splošni pravilnik o elektronskih komunikacijskih omrežjih in storitvah določa, da mora podjetje, ki zagotavlja javno dostopne komunikacijske storitve, obvestiti naročnike in uporabnike o vdorih v omrežje.

V primeru (domnevnih) kršitev določb glede varstva zasebnosti lahko komisar za varstvo podatkov ali vsaka prizadeta oseba zahteva, da MCA kršitev razišče in ukrepa. Pri tem ima MCA popolno diskrecijsko pravico. Vsakdo, ki utrpí škodo zaradi kršitev določb o varstvu zasebnosti, lahko zahteva odškodnino pred pristojnim sodiščem.

Podrobneje sta urejeni storitvi prikaza identitete kličočega priključka ter onemogočanje neželene avtomatične podaje klicev.

h) Gradnja, omejitev lastninske pravice in souporaba

ECRA določa, da kadar ima podjetje, ki zagotavlja elektronska komunikacijska omrežja, po zakonu pravico vgraditi naprave na javnem ali zasebnem zemljišču, nad ali pod njim, ali lahko uporabi postopek za razlastitev ali uporabo zemljišča, potem MCA, ob polnem upoštevanju načela sorazmernosti, odredi souporabo takih naprav ali zemljišč, med drugim tudi zgradb, vhodov v zgradbe in napeljave v njih, drogov, anten, stolpov in drugih podpornih konstrukcij, pa tudi cevni vodov, kanalov, vstopih jaškov in priključnih omaric.

MCA, če je to potrebno, naloži obveznosti glede souporabe napeljave v stavbah ali do prve koncentracijske ali razdelilne točke, če je ta zunaj stavbe, podjetju, ki ima pravico vgradnje naprav in/ali lastnikom napeljave, če je to utemeljeno z dejstvom, da bi bilo podvajanje te infrastrukture gospodarsko neučinkovito ali fizično neizvedljivo. Takšni dogovori o souporabi ali usklajevanju lahko vključujejo pravila za razdelitev stroškov za souporabo naprav ali zemljišč, ki so prilagojeni tveganju, kjer je to primerno.

Kolokacijo in gradnjo ureja tudi zakon o regulaciji nekaterih del, ki za potrebe tega zakona določa, da je nacionalni regulativni organ za promet pristojen odrediti, da se položijo kabli in žice oziroma da se izvedejo dela pod, nad ali ob hiši in da se izkopljejo jarki, postavijo drogovi, nosilci ter da se namesti vse, kar spada zraven za pravilno delovanje telekomunikacijskega sistema. O vsaki takšni odredbi je potrebno obvestiti lastnika nepremičnine vsaj deset dni pred začetkom del.

Nacionalni regulativni organ za promet lahko, po posvetovanju z MCA, tudi odredi kolokacijo in souporabo naprav. Pred izdajo odredbe je potrebno dati vsem zainteresiranim strankam možnost, da izrazijo svoje mnenje. Prejemnik odredbe ima pravico zaračunati za kolokacijo in souporabo naprav. Če opravljena dela povzročijo škodo ali motnje lastniku nepremičnine, je le ta upravičen, da se obrne na pritožbeno sodišče in zahteva določitev odškodnine. Določeni so tudi pogoji, pod katerimi se ugotovi zahtevi lastnika nepremičnine po spremembi trase oziroma po odstranitvi kablov oziroma drugih naprav.

i) Nacionalni regulativni organ

Naloge nacionalnega regulativnega organa opravlja MCA, ki je bila ustanovljena v začetku leta 2001 na podlagi Zakona o malteškem organu za komunikacije. Ta zakon podrobno opredeljuje status in funkcije MCA, organizacijo ter zaposlene v MCA, financiranje in prenos določenega premoženja na MCA ter ostale določbe delovanja MCA. Poleg regulacije področja elektronskih komunikacij je MCA odgovorna tudi za regulacijo poštnega sektorja ter elektronskega poslovanja. MCA mora pri svojem delovanju aktivno podpirati cilje BEREC ter v največji možni meri upoštevati priporočila EK.

MCA vodi uprava, ki jo sestavljajo predsednik ter štirje do šest ostalih članov, katere imenuje minister, pristojen za komunikacije, za dobo enega leta ali več, če je tako določeno v dokumentu, s katerim se imenuje člana, vendar za največ tri leta. Ustanovijo se tudi institut generalnega direktorja (za administrativne in organizacijske zadeve) ter posamezni direktorati (za regulacijo telekomunikacij, za regulacijo varstva podatkov ter za regulacijo elektronskega poslovanja ter informacijskih in drugih sistemov).

Za opravljanje inšpekcijskih nalog lahko MCA vstopa v prostore in jih preiskuje, zbira informacije in opravlja ostale naloge inšpekcije ter izreka sankcije kot so globa, zahteva po prenehanju izvrševanja ali opustitvi dejanj, ki pomenijo kršitev ter zahteva po zadržanju izvajanja določene storitve ali sklopa storitev.

Pred izrekom sankcije mora MCA pisno opozoriti domnevnega kršitelja o ukrepih, ki jih namerava izreči in o razlogih za te ukrepe ter ga pozvati k prenehanju ali spremembi izvrševanja dejanj ali opustitev oziroma k zagovoru v določenem roku. Če pozvana oseba preneha s kršitvami ter pristane na pogoje, ki jih lahko določi MCA, MCA preneha s postopki o prekršku. Če pa pozvana oseba v roku ni podala tehtnih razlogov, s

katerimi bi pojasnila, zakaj naj se proti njej ne izvedejo sankcije, MCA kršitelja obvesti o kršitvi ter o ukrepu, ki bo izvršen proti njemu.

Pritožbe nad odločitvami MCA rešuje neodvisen organ in sicer pritožbeni odbor, ki ga imenuje ministrski predsednik in je sestavljen iz treh članov. Pravico do pritožbe na pritožbeni odbor ima v 30 dneh od vročitve odločbe vsakdo, ki je prizadet z odločbo MCA. O pritožbi se obvesti tudi MCA, ki mora podati svoj odgovor v roku 20 dni. Glede pritožbe o izrečeni globi je določen poseben postopek.

Pritožbeni odbor lahko potrdi ali razveljavi odločitev MCA, pri čemer je njegova odločitev dokončna in zavezujoča. Možna pa je pritožba na pritožbeno sodišče.

MCA rešuje tudi spore med podjetji na trgu elektronskih komunikacij ter spore med temi podjetji in končnimi uporabniki. Sodeluje pri reševanju čezmejnih sporov, pri čemer se upošteva tudi mnenje BEREC.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Administrativne posledice in posledično administrativni stroški s stališča velikosti sektorja elektronskih komunikacij za pristojne organe odločanja niso bistveni. Ne glede na to pa bosta predvsem obe glavni področji sprememb tega zakona, to je olajšanje dostopa do radijskega spektra in zmanjšanje administrativnih bremen, povezanih s pregledom trgov, ki so lahko predmet predhodnega urejanja (*ex ante* regulacije) v povezavi s spremenjenim Priporočilom Evropske komisije o upoštevnih trgih, ki število teh trgov zmanjšuje, lahko povzročili poenostavitev in skrajšanje postopkov, s tem pa tudi zmanjšanje administrativnih bremen na obeh področjih.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Administrativne posledice in posledično administrativni stroški s stališča velikosti sektorja elektronskih komunikacij za stranke niso bistveni. Ne glede na to pa bosta predvsem obe glavni področji sprememb tega zakona, to je olajšanje dostopa do radijskega spektra in zmanjšanje administrativnih bremen, povezanih s pregledom trgov, ki so lahko predmet predhodnega urejanja (*ex ante* regulacije) v povezavi s spremenjenim Priporočilom Evropske komisije o upoštevnih trgih, ki število teh trgov zmanjšuje, lahko povzročili poenostavitev in skrajšanje postopkov, s tem pa tudi zmanjšanje administrativnih bremen oziroma stroškov za stranke na obeh področjih.

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

IKT sektor na splošno, še posebej pa elektronska komunikacijska omrežja in storitve, imajo pomembno vlogo pri učinkoviti rabi energije, ki jo povzroča vse več naprav z visokimi zmogljivostmi. Poleg tega bi lahko relativno kratka življenjska doba terminalnih naprav (te sicer niso predmet urejanja tega zakona, vendar njihovo rabo posredno spodbujamo z uvedbo primerne regulativnega okolja za izvajanje storitev)

imela določen negativni vpliv na okolje. Vendar pa je oba vidika negativnih vplivov na okolje mogoče uravnotežiti z dodatnimi investicijami sektorja v raziskave in razvoj za zmanjšanje porabe energije in ravnanje z odpadki. Vse to sicer ni predmet urejanja tega zakona, temveč je urejeno v drugih sistemskih zakonih.

Po drugi strani se lahko na podlagi storitev elektronskih komunikacij in vzpodbujanja gradnje elektronskih komunikacijskih omrežij na način, ki je z vidika varstva okolja in preprečevanja nepotrebnih posegov v prostor najbolj trajnostno usmerjen, nadomestijo transport in potovanja, uvedejo se nove metode dela, kot na primer delo na daljavo, e-izobraževanje, e-zdravje, e-uprava, tako da ocenjujemo, da so skupni pozitivni učinki v vsakem primeru večji od negativnih.

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo

Predlog zakona v splošnem vzpostavlja regulativno okolje za delovanje operaterjev, primerljivo z okoljem v drugih državah EU, kar bo izboljšalo konkurenčnost operaterjev.

Poleg možnosti skrajnega ukrepa funkcijske ločitve, kot sredstva za premagovanje problemov zagotavljanja konkurence, ki je bila v slovenski pravni red prenesena že z obstoječim ZEKom (takrat še z imenom »funkcionalna ločitev«), se s tem zakonom na novo uvaja naslednje:

- boljše upravljanje radijskega spektra – radijske frekvence bodo dejansko na voljo za širokopasovne storitve na področjih, kjer so rešitve v drugih tehnoloških izvedbah negospodarne;
- zakon v veliko večji meri kot dosedanja poudarja prožnost pri uporabi spektra, zaradi česar imajo operaterji več možnosti za uvedbo inovativnih tehnologij in storitev. Predvsem »digitalna dividenda«, to je radijski spekter, ki se je sprostil s preходом s prizemne analogne na digitalno radiodifuzijo, bo v tem pogledu pomembna za oživitev gospodarstva;
- nadaljnja pomembna pridobitev je možnost uvajanja novih storitev, ki so se pričele s 3G storitvami in se bodo v prihodnosti razširile še na druge nove tehnologije, ki bodo delovale v frekvenčnem pasu, ki je doslej rezerviran le za GSM storitve;
- spodbujanje konkurence in novih naložb v omrežja naslednje generacije. Celotna zakonodajna reforma namreč ponovno potrjuje pomen zagotavljanja konkurence na področju elektronskih komunikacij. Naložbe v omrežja naslednje generacije se spodbuja ob upoštevanju tveganja investitorjev pri dovoljevanju dostopa do teh omrežij, omogočajo se različni dogovori o sodelovanju med investitorji in operaterji, ki iščejo dostop. Na ta način bodo nova pravila zagotovila operaterjem elektronskih komunikacij primeren donos na svoje naložbe. Posodobljene so tudi določbe, ki urejajo souporabo komunikacijskih objektov elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture. Poleg izboljšanja konkurenčnosti operaterjev in njihovih storitev, bo to pripomoglo k znižanju skupnih investicijskih stroškov za operaterje pri uvajanju omrežij naslednje generacije.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

Učinkovita konkurenca in investiranje v elektronska komunikacijska omrežja na splošno vplivata na kreiranje novih delovnih mest in na boljšo dostopnost storitev za

vse socialne skupine. Konkretni ukrepi še izboljšujejo dostopnost do storitev elektronskih komunikacij končnim uporabnikom invalidom, pri čemer je bil večji premik na tem področju zagotovljen že z novo Uredbo o ukrepih za končne uporabnike invalide iz leta 2010. Nov pristop k upravljanju radijskega spektra bo pospešil brezžični širokopasovni dostop v manj naseljenih področjih. Ne glede na navedeno, pa bo treba vzpodbuditi povpraševanje in gradnjo odprtih širokopasovnih omrežij, kjer ni zadostne zasebne pobude.

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja

Pristojno ministrstvo že pripravlja sektorsko strategijo razvoja elektronskih komunikacij in jo bo predložilo v sprejem vladi, pri čemer bo smiselno vsebinsko upoštevalo tudi predlog tega zakona.

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa

Sprejeti zakon bo objavljen na spletnih straneh Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport RS.

Sprejeti zakon v večjem delu izvaja agencija, ki opravlja funkcijo neodvisnega regulativnega organa. Pri tem izdaja splošne akte in priporočila, odloča pa tudi o posamičnih zadevah s področja svojih pristojnosti. Cilji agencije na področju elektronskih komunikacij so predvsem spodbujanje konkurence, razvoj notranjega trga ter interesov državljanov. Agencija pri svojem delovanju sodeluje tudi z regulativnimi organi drugih držav članic, EK, BEREC ter z organom, pristojnim za varstvo konkurence, Informacijskim pooblaščencom, Akademsko in raziskovalno mrežo Slovenije in drugimi pristojnimi državnimi organi. Agencija rešuje tudi spore med subjekti na trgu elektronskih komunikacij ter nadzira izvajanje določb ZEKom-1 in na njegovi podlagi izdanih predpisov ter splošnih aktov, razen v primerih, ki spadajo v pristojnost Informacijskega pooblaščenca. Agencija opravlja tudi nadzor nad izvajanjem vseh posamičnih aktov oziroma ukrepov, sprejetih na podlagi ZEKom-1. Pri izvajanju nadzora agencija sodeluje tudi z inšpektorjem, pristojnim za gradnjo in inšpektorjem, pristojnim za nadzor blaga na trgu.

Informacijski pooblaščenec nadzira izvajanje nekaterih določb poglavja o obdelavi osebnih podatkov in varstva zasebnosti elektronskih komunikacij ter večine določb poglavja o hrambi podatkov.

Ministrstvo, pristojno za elektronske komunikacije, izdaja podzakonske akte (samostojno ali v soglasju z drugimi organi, kot na primer ministrstvom, pristojnim za socialne zadeve, ministrstvom, pristojnim za notranje zadeve, ministrstvom, pristojnim za obrambo in Slovensko obveščevalno-varnostno agencijo) ter posreduje vladi, samostojno ali v soglasju, v sprejem predloge uredb. Ministrstvo opravlja tudi druge naloge v skladu z ZEKom-1.

Svet za elektronske komunikacije, ustanovljen na podlagi odloka DZ, je organ za spremljanje in svetovanje pri usmerjanju razvoja elektronskih komunikacij in pri varstvu interesov potrošnikov na področju elektronskih komunikacij v RS. Svet daje mnenja, priporočila in predloge glede zadev na področju elektronskih komunikacij in glede uporabe določb ZEKom-1 in na njegovi podlagi sprejetih podzakonskih aktov.

Sprejeti zakon v manjši meri izvajajo tudi druga pristojna ministrstva (npr. ministrstvo, pristojno za radijsko in telekomunikacijsko terminalsko opremo, na primer s

spodbujanjem k zagotovitvi razpoložljivosti ustrezne terminalske opreme za končne uporabnike invalide, ministrstvo, pristojno za notranje zadeve s sprejemom pravilnika za izvajanje določbe o posredovanju prometnih in lokacijskih podatkov v primerih varovanja življenja in telesa), vlada (na primer z izdajanjem uredb, odločb, sklepov, imenovanjem članov sveta agencije ter direktorja agencije), Državni zbor (na primer z določitvijo ukrepov v primeru izrednih stanj, z imenovanjem članov Sveta za elektronske komunikacije) in Svet za radiodifuzijo (na primer s sodelovanjem v postopku javnega razpisa za dodelitev radijskih frekvenc za opravljanje analogne radiodifuzije).

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

V zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona, ni drugih pomembnih okoliščin.

II. BESEDILO ČLENOV

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina zakona)

Ta zakon ureja pogoje za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij in izvajanje elektronskih komunikacijskih storitev, ureja zagotavljanje univerzalne storitve, zagotavljanje konkurence, upravljanje radiofrekvenčnega spektra in elementov oštevilčenja, določa pogoje za omejitev lastninske pravice, določa pravice uporabnikov, ureja varnost omrežij in storitev ter njihovo delovanje v izjemnih stanjih, zagotavlja uresničevanje in ureja varovanje pravice do komunikacijske zasebnosti uporabnikov javnih komunikacijskih storitev, ureja reševanje sporov med subjekti na trgu elektronskih komunikacij, ureja pristojnosti, organizacijo in delovanje Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: agencija) kot neodvisnega regulativnega organa ter pristojnosti drugih organov, ki opravljajo naloge po tem zakonu, ter druga vprašanja, povezana z elektronskimi komunikacijami.

2. člen (namen zakona)

(1) Namen zakona je pospeševanje razvoja elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev v Republiki Sloveniji in s tem gospodarskega in družbenega razvoja v državi, vključno z razvojem informacijske družbe, kakor tudi razvijanje notranjega trga Evropske unije in uveljavljanje legitimnih interesov vseh njenih državljanov. Namen tega zakona je tudi zagotavljanje učinkovite konkurence na trgu elektronskih komunikacij, učinkovite uporabe radiofrekvenčnega spektra in elementov oštevilčenja, univerzalne storitve in varstvo pravic uporabnikov, vključno z uporabniki invalidi in uporabniki s posebnimi socialnimi potrebami, ter pravice do komunikacijske zasebnosti uporabnikov javnih komunikacijskih storitev.

(2) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenašajo:

- Direktiva 2002/19/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o dostopu do elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajočih naprav ter o njihovem medomrežnem povezovanju (Direktiva o dostopu) (UL L št. 108 z dne 24. 4. 2002, str. 7), zadnjič spremenjena z Direktivo 2009/140/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o spremembi direktiv 2002/21/ES o skupnem regulativnem okviru za elektronska komunikacijska omrežja in storitve, 2002/19/ES o dostopu do elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajočih naprav ter o njihovem medomrežnem povezovanju in 2002/20/ES o odobritvi elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev (UL L št. 337 z dne 18. 12. 2009, str. 37), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2009/140/ES),
- Direktiva 2002/20/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o odobritvi elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev (Direktiva o odobritvi) (UL L št. 108 z dne 24. 4. 2002, str. 21), zadnjič spremenjena z Direktivo 2009/140/ES,
- Direktiva 2002/21/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o skupnem regulativnem okviru za elektronska komunikacijska omrežja in storitve (Okvirna direktiva) (UL L št. 108 z dne 24. 4. 2002, str. 33), zadnjič spremenjena z Direktivo 2009/140/ES,

- Direktiva 2002/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o univerzalni storitvi in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji in storitvami (Direktiva o univerzalnih storitvah) (UL L št. 108 z dne 24. 4. 2002, str. 51), zadnjič spremenjena z Direktivo 2009/136/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o spremembah Direktive 2002/22/ES o univerzalnih storitvah in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji in storitvami, Direktive 2002/58/ES o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij in Uredbe (ES) št. 2006/2004 o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov (UL L št. 337 z dne 18. 12. 2009, str. 11), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2009/136/ES),
- Direktiva 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) (UL L št. 201 z dne 31. 7. 2002, str. 37), zadnjič spremenjena z Direktivo 2009/136/ES,
- Direktiva 2002/77/ES z dne 16. septembra 2002 o konkurenci na trgih za elektronska komunikacijska omrežja in storitve (UL L št. 249 z dne 17. 9. 2002, str. 21) in
- Direktiva 2006/24/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o hrambi podatkov, pridobljenih ali obdelanih v zvezi z zagotavljanjem javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev ali javnih komunikacijskih omrežij, in spremembi Direktive 2002/58/ES (UL L št. 105 z dne 13. 4. 2006, str. 54).

3. člen (pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. Aplikacijski programski vmesnik (API) pomeni programske vmesnike med aplikacijami, ki jih zagotavljajo radiodifuzijske hiše ali izvajalci storitev, in viri v zmogljivejši digitalni televizijski opremljeni za digitalne televizijske in radijske storitve.
2. Dostopovna točka je element elektronskega komunikacijskega omrežja, ki omogoča povezavo med dostopovnim omrežjem in hrbteničnim omrežjem fizične ali pravne osebe, ki zagotavlja elektronska komunikacijska omrežja.
3. Dostopovno omrežje je del elektronskega komunikacijskega omrežja, ki neposredno ali preko razdelilne točke povezuje končne uporabnike z najbližjo dostopovno točko.
4. Elektronsko komunikacijsko omrežje so prenosni sistemi in, kjer je primerno, komutacijska ali usmerjalna oprema ter drugi viri, vključno z neaktivnimi omrežnimi elementi, ki omogočajo prenos signalov po žicah, z radijskimi valovi, optičnimi ali drugimi elektromagnetnimi sredstvi, vključno s satelitskimi omrežji, fiksnimi (vodovno in paketno komutiranimi, vključno z internetom) in mobilnimi prizemnimi omrežji, električnimi kabelskimi sistemi, če se uporabljajo za prenos signalov, omrežji, ki se uporabljajo za radijsko in televizijsko radiodifuzijo ter z omrežji kabelske televizije ne glede na vrsto prenesenih informacij.
5. Elektronska komunikacijska oprema so pripadajoče naprave elektronskih komunikacijskih omrežij, ki omogočajo elektronske komunikacijske storitve. Med drugim vključujejo komutacijsko ali usmerjalno opremo ali vse vrste baznih postaj ali električne kabelske sisteme, kadar se uporabljajo za prenos signalov pri izvajanju elektronskih komunikacijskih storitev, vključno z radijsko in televizijsko radiodifuzijo ter kabelsko televizijo in kabelskimi komunikacijami ne glede na vrsto prenesenih informacij.

6. Elektronska komunikacijska storitev je storitev, ki se navadno izvaja za plačilo in ki obsega v celoti ali pretežno prenos signalov po elektronskih komunikacijskih omrežjih, vključno s telekomunikacijskimi storitvami in prenosnimi storitvami v omrežjih, ki se uporabljajo za radiodifuzijo, ne vključuje pa storitev, ki zagotavljajo ali izvajajo uredniško nadzorovanje vsebine, ki se prenaša prek elektronskih komunikacijskih omrežij ali z elektronskimi komunikacijskimi storitvami, kot tudi ne vključuje storitev informacijske družbe, ki ne obsegajo v celoti ali pretežno prenosa signalov po elektronskih komunikacijskih omrežjih.
7. Elementi oštevilčenja so številke in kode, imena in naslovi, vključno s številkami ENUM, ki so preslikava mnemoničnih internetnih naslovov (domen). Med elemente oštevilčenja ne spadajo internetni naslovi (številčni naslovi po internetnem protokolu), ki so potrebni za vzpostavljanje komunikacij med omrežnimi priključnimi točkami, ter številke in kode, imena in naslovi, ki se uporabljajo izključno v posameznem javnem komunikacijskem omrežju.
8. Elektronska pošta pomeni vsako besedilno, govorno, zvočno ali slikovno sporočilo, poslano po javnem komunikacijskem omrežju, ki se lahko shrani v omrežju ali prejemnikovi terminalski opremi, dokler ga prejemnik ne prevzame.
9. ENUM je standardni protokol, ki preslika mnemonične internetne naslove systemskega imenskega prostora (DNS) v telefonsko številko in obratno.
10. ENUM-številka je internetni mnemonični naslov telefonske številke, določen s protokolom ENUM.
11. Evropski telefonski številski prostor je evropski številski prostor, vzporeden z državnimi številskimi prostori, ki se uporablja za zagotavljanje vseevropskih storitev.
12. Geografska številka pomeni številko iz načrta telefonskega oštevilčenja Republike Slovenije iz 63. člena tega zakona, pri kateri ima en del njene številčne zgradbe geografski pomen, ki se uporablja za usmerjanje klicev na fizično lokacijo omrežne priključne točke.
13. Hišna komunikacijska napeljava je elektronsko komunikacijsko omrežje znotraj stavbe, ki zagotavlja povezljivost enega ali več naročnikov z javnim komunikacijskim omrežjem.
14. ID celice je identiteta celice, iz katere izvira klic mobilne telefonije ali v kateri se konča.
15. Izjemna stanja za potrebe tega zakona so vojno ali izredno stanje, stanje nastalo zaradi naravnih ali drugih nesreč ter katastrofalni izpad omrežja.
16. Izvajalec storitve je fizična ali pravna oseba, ki izvaja javno dostopno elektronsko komunikacijsko storitev ali je obvestila pristojni regulativni organ o nameravanem izvajanju javno dostopne elektronske komunikacijske storitve.
17. Izvajalec ali izvajalka (v nadaljnjem besedilu: izvajalec) univerzalne storitve je fizična ali pravna oseba, ki izvaja univerzalno storitev ali njen del.
18. Javno dostopna telefonska storitev je storitev, ki je na voljo javnosti za neposredno ali posredno odpravljanje in sprejemanje nacionalnih ali nacionalnih in mednarodnih klicev z uporabo številke ali številke iz nacionalnega ali mednarodnega načrta telefonskega oštevilčenja.
19. Javno komunikacijsko omrežje je elektronsko komunikacijsko omrežje, ki se v celoti ali pretežno uporablja za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih storitev dostopnih javnosti, ki omogočajo prenos informacij med omrežnimi priključnimi točkami.
20. Javna komunikacijska storitev je javno dostopna elektronska komunikacijska storitev.

21. Javna komunikacijska storitev povezljivosti v širokopasovno komunikacijsko omrežje je javna komunikacijska storitev, ki zagotavlja uporabniško povezljivost s širokopasovnim komunikacijskim omrežjem.
22. Javna telefonska govorilnica je javno dostopen telefon, katerega uporaba se plača s plačilnimi sredstvi, kot so kovanci, kreditne ali debetne plačilne kartice in telefonske kartice, vključno s karticami za uporabo s klicnimi kodami.
23. Kabelska kanalizacija je horizontalni gradbeno-inženirski objekt, sestavljen iz kanalov, cevi in podobnega, ki omogoča postavitve in vzdrževanje telekomunikacijskih vodov.
24. Katastrofalni izpad omrežja so težje okvare elektronskega komunikacijskega omrežja, ki jih ni mogoče odpraviti v enem dnevu.
25. Klic je zveza, vzpostavljena s pomočjo javno dostopne elektronske komunikacijske storitve, ki omogoča dvosmerno govorno komunikacijo.
26. Klici v sili so klici na številke v sili, ki jih obravnavajo organi, ki so v Republiki Sloveniji določeni za sprejemanje takih klicev, vključno z organi pregona, reševalnimi službami na področju zaščite, reševanja in pomoči.
27. Komunikacija je vsaka informacija, ki se izmenja ali prenese med končnim številom strank s pomočjo javno dostopne elektronske komunikacijske storitve. Ne vključuje pa informacij, ki so javnosti prenesene kot del radiodifuzijske storitve prek elektronskega komunikacijskega omrežja, razen v obsegu, v katerem se da informacija povezati s prepoznavnim naročnikom ali uporabnikom, ki jo prejme.
28. Komunikacijski objekt je stavba ali gradbeno-inženirski objekt, ki je del elektronskega komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture, vključno z morebitnimi napravami, lahko pa tudi naprava, oprema in infrastruktura, ki ni objekt po predpisih o gradnji objektov.
29. Končni uporabnik ali končna uporabnica (v nadaljnjem besedilu: končni uporabnik) je uporabnik, ki ne zagotavlja javnih komunikacijskih omrežij ali javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev.
30. Krajevna zanka je fizični vod, ki povezuje omrežno priključno točko z glavnim razdelilnikom ali enakovredno napravo v fiksnem javnem elektronskem komunikacijskem omrežju.
31. Kršitev varstva osebnih podatkov pomeni kršitev varstva, ki povzroči nenamerno ali nezakonito uničenje, izgubo, spremembo, nepooblaščen razkritje ali dostop do osebnih podatkov, ki so poslani, shranjeni ali kako drugače obdelani v zvezi z zagotavljanjem javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev v Evropski uniji (v nadaljnjem besedilu: EU).
32. Medomrežno povezovanje je fizično in logično povezovanje javnih komunikacijskih omrežij, ki jih uporablja isti ali drug operater, da omogoči uporabnikom enega operaterja komunikacijo z uporabniki istega ali drugega operaterja ali dostop do storitev, ki jih zagotavlja drug operater. Storitve lahko zagotavljajo udeležene stranke ali druge stranke, ki imajo dostop do omrežja. Medomrežno povezovanje je posebna vrsta operatorskega dostopa, ki je izveden med operaterji javnih omrežij.
33. Meddržavni trgi so trgi, določeni v skladu s 110. členom tega zakona, ki pokrivajo EU ali njen znatni del v več kakor eni državi članici.
34. Naročnik ali naročnica (v nadaljnjem besedilu: naročnik) je vsaka fizična ali pravna oseba, ki z izvajalcem javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev sklene pogodbo o zagotavljanju takih storitev.
35. Negeografska številka je številka iz načrta telefonskega oštevilčenja Republike Slovenije iz 63. člena tega zakona, ki ni geografska številka in med drugim

- vključuje številke mobilnih telefonov, številke brezplačnih telefonskih klicev (zelenih telefonov) in številke premijskih storitev.
36. Neuspešni klic pomeni komunikacijo, pri kateri je bila povezava uspešno vzpostavljena, a ni bilo odgovora oziroma je bil klic kako drugače zaključen v omrežju.
 37. Nevtralnost interneta je načelo, po katerem se vsak internetni promet po javnem komunikacijskem omrežju obravnava enakovredno, to je neodvisno od vsebine, aplikacij, storitev, naprave, vira in cilja komunikacije.
 38. Objekt kot del pripadajoče elektronske komunikacijske infrastrukture pomeni stavbo ali del stavbe ali samostojne prostore v njej, kjer je nameščena elektronska komunikacijska oprema, pa tudi gradbeno-inženirske objekte, kot so na primer kabelska kanalizacija, antenski stolp ali antenski nosilec.
 39. Odprta komunikacijska omrežja so javna komunikacijska omrežja, do katerih pod enakimi pogoji lahko dostopajo vsi operaterji.
 40. Omrežna priključna točka je fizična točka, na kateri ima naročnik dostop do javnega komunikacijskega omrežja; kadar omrežja vključujejo komutacijo ali usmerjanje, je omrežna priključna točka določena s posebnim omrežnim naslovom, ki je lahko vezan na številko ali ime naročnika.
 41. Operater je operater omrežja oziroma izvajalec storitve. Fizična ali pravna oseba, ki omogoča brezplačen dostop do interneta in pri tem nima pridobitnega namena ter zagotavljanje dostopa do interneta ni del njene pridobitne dejavnosti, ni operater.
 42. Operater omrežja je fizična ali pravna oseba, ki zagotavlja javno komunikacijsko omrežje ali pripadajoče zmogljivosti ali je obvestila pristojni regulativni organ o nameravanem zagotavljanju javnega komunikacijskega omrežja ali pripadajočih zmogljivosti.
 43. Operatorski dostop pomeni zagotovitev razpoložljivosti naprav oziroma storitev drugemu operaterju pod določenimi pogoji, bodisi na izključni ali neizključni podlagi, za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih storitev, tudi kadar se uporabljajo za zagotavljanje storitev informacijske družbe ali storitev radiodifuzijskih vsebin. Med drugim zajema: dostop do omrežnih elementov in pripadajočih naprav, ki lahko vključuje tudi priključitev opreme s fiksnimi ali nefiksnimi sredstvi (zlasti dostop do krajevne zanke ter naprav in storitev, ki so potrebne za zagotavljanje storitev prek krajevne zanke), dostop do fizične infrastrukture, vključno s stavbami, kanali in drogovi, dostop do ustreznih sistemov programske opreme, vključno s sistemi za obratovalno podporo, dostop do informacijskih sistemov ali podatkovnih zbirk za prednaročanje, zagotavljanje, naročanje, zahteve za vzdrževanje in popravilo ter zaračunavanje, dostop do pretvorbe števil ali do sistemov, ki zagotavljajo enakovredno delovanje, dostop do fiksnih in mobilnih omrežij, zlasti za gostovanja, dostop do sistemov s pogojnim dostopom za digitalne televizijske storitve in dostop do virtualnih omrežnih storitev.
 44. Podatki o lokaciji so vsakršni podatki, obdelani v elektronskem komunikacijskem omrežju ali v okviru elektronske komunikacijske storitve, ki kažejo na zemljepisni položaj terminalske opreme uporabnika javno dostopne elektronske komunikacijske storitve.
 45. Podatki o prometu so kateri koli podatki, obdelani za namen prenosa komunikacije po elektronskem komunikacijskem omrežju ali zaradi njegovega zaračunavanja.
 46. Pripadajoče zmogljivosti so pripadajoče storitve, fizična infrastruktura in druge naprave ali elementi, povezani z elektronskim komunikacijskim omrežjem oziroma elektronsko komunikacijsko storitvijo, ki omogočajo oziroma podpirajo zagotavljanje storitev po tem omrežju oziroma ali s to storitvijo ali pa imajo

sposobnost za to in vključujejo med drugim stavbe ali vhode v stavbe, ožičenje stavb, antene, stolpe in druge podporne konstrukcije, kanale, vodila, stebre, vstopne jaške in omarice.

47. Pripadajoče storitve so storitve, povezane z elektronskim komunikacijskim omrežjem oziroma elektronsko komunikacijsko storitvijo, ki omogoča oziroma podpira zagotavljanje storitev prek tega omrežja oziroma storitve ali pa imajo zmožnost za to in vključujejo med drugim prevedbo številke ali sisteme, ki ponujajo enakovredno funkcionalnost, sisteme s pogojnim dostopom in elektronske programske vodnike ter druge storitve, kot so identiteta, lokacija in navzočnostna storitev.
48. Prikaz identitete kličočega priključka je funkcija, ki omogoča klicanemu, da razpozna omrežno priključno točko, iz katere izvira klic, na podlagi številke ali oznake, ki je dodeljena tej omrežni priključni točki.
49. Prikaz identitete priključka v zvezi je funkcija, ki omogoča kličočemu, da razpozna omrežno priključno točko, v kateri se zaključuje klic, na podlagi številke ali oznake, ki je dodeljena tej omrežni priključni točki.
50. Potrošnik ali potrošnica (v nadaljnjem besedilu: potrošnik) je vsaka fizična oseba, ki uporablja ali zaprosi za javno dostopno komunikacijsko storitev za namene, ki ne spadajo v njeno trgovsko, poslovno ali poklicno dejavnost.
51. Radioamaterska storitev je radiokomunikacijska storitev za samoizobraževanje, medsebojno komuniciranje (vzpostavljane medsebojnih povezav) in tehnične raziskave, ki jo izvajajo radioamaterji, to so pravilno pooblaščen osebe, ki jih zanima radijska tehnika samo iz osebnih nagibov in brez gmotnih koristi.
52. Radioamaterska satelitska storitev je radiokomunikacijska storitev, ki uporablja vesoljske postaje na zemeljskih satelitih za iste namene kot radioamaterska storitev.
53. Radiofrekvenčno zaščitno razmerje je najmanjša vrednost razmerja zelenega in neželenega signala na vhodu v sprejemnik pod določenimi pogoji, tako da je določena kakovost sprejema zelenega signala dosežena na izhodu iz sprejemnika.
54. Radiokomunikacijske storitve so elektronske komunikacijske storitve, ki se izvajajo z uporabo radijskih frekvenc.
55. Radijska frekvenca v tem zakonu je del radiofrekvenčnega spektra in je določena s centralno frekvenco ter širino radiofrekvenčnega kanala, zgornjo ali spodnjo mejno frekvenco radiofrekvenčnega kanala ali navedbo posameznih nosilnih frekvenc.
56. Radiodifuzija je radiokomunikacijska storitev, ki je namenjena za oddajanje in razširjanje radijskih ali televizijskih programov z neposrednim javnim sprejemom v odprtem prostoru brez selektivnega izbiranja. Program ima pomen, kakor je opredeljen v zakonu, ki ureja medije.
57. Razdelilna točka (točka koncentracije ali distribucije) je vmesna dostopovna točka, ki omogoča posameznemu operaterju dostop do vsakega dela stavbe (naročnika) posebej.
58. Razporeditev spektra pomeni določitev danega radiofrekvenčnega pasu eni ali več vrstam radiokomunikacijskih storitev, kjer je to primerno, pod določenimi pogoji.
59. Sistem s pogojnim dostopom je vsak tehničen ukrep oziroma vsaka ureditev, kjer je dostop do zaščitene radijske ali televizijske radiodifuzijske storitve v razumljivi obliki pogojen s sklenitvijo naročniškega razmerja ali drugo obliko predhodne individualne avtorizacije.
60. Soglasje je osebna privolitev uporabnika ali naročnika v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.
61. Storitev informacijske družbe je storitev, ki se navadno zagotavlja za plačilo, na daljavo, z elektronskimi sredstvi in na posamezno zahtevo prejemnika storitev. Pri

tem »na daljavo« pomeni, da se storitev zagotavlja, ne da bi bili strani sočasno prisotni. »Z elektronskimi sredstvi« pomeni, da se storitev na začetku pošlje in v namembnem kraju sprejme z elektronsko opremo za obdelavo (vključno z digitalnim stiskanjem) in shranjevanje podatkov ter v celoti pošlje, prenese in sprejme po žici, radiu, optičnih sredstvih ali drugih elektromagnetnih sredstvih. »Na posamezno zahtevo prejemnika storitev« pa pomeni, da se storitev zagotavlja s prenosom podatkov na posamezno zahtevo. Storitve informacijske družbe vključujejo zlasti storitve prodaje blaga ali storitev, dostopa do podatkov ali oglaševanja na svetovnem spletu ter storitve dostopa do komunikacijskega omrežja, prenosa podatkov ali shranjevanja prejemnikovih podatkov v komunikacijskem omrežju.

62. Storitev z dodano vrednostjo je vsaka storitev, ki zahteva obdelavo podatkov o prometu ali lokaciji razen podatkov o prometu, ki niso nujno potrebni za prenos komunikacije ali njegovo zaračunavanje.
63. Širokopasovno omrežje je javno komunikacijsko omrežje, ki omogoča prenos podatkov z visoko hitrostjo.
64. Širokozaslonska televizijska storitev je televizijska storitev, v celoti ali delno sestavljena iz programov, ki so izdelani in pripravljeni za prikazovanje v širokozaslonskem formatu v polni višini. Format 16:9 je referenčni format za širokozaslonsko televizijsko storitev.
65. Škodljivo motenje je motenje, ki ogroža delovanje radionavigacijske storitve ali drugih varnostnih storitev ali ki drugače resno poslabšuje, ovira ali neprestano prekinja radiokomunikacijsko storitev, ki deluje v skladu z veljavnimi mednarodnimi ali državnimi predpisi ali predpisi EU.
66. Številka je številka ali predpona, določena s priporočilom E.164 Mednarodne telekomunikacijske zveze (ITU).
67. Številke za klice v sili so enotna evropska telefonska številka za klice v sili 112, številka policije 113, enotna evropska telefonska številka za prijavo pogrešanih otrok 116 000 in vse druge številke, ki so kot take določene v načrtu oštevilčenja.
68. Telekomunikacijski vod je celotna podzemna ali nadzemna povezava med dvema ali več točkami, po katerih je možna enosmerna, dvosmerna ali obojesmerna komunikacija.
69. Uporabnik ali uporabnica (v nadaljnjem besedilu: uporabnik) je fizična ali pravna oseba, ki uporablja ali zaprosi za uporabo javno dostopne elektronske komunikacijske storitve.
70. Uporabniško ime je enolični alfanumerični identifikator, dodeljen osebam, ko se prijavijo ali registrirajo za storitev internetnega dostopa ali storitev internetne komunikacije.
71. Upravljavec ali upravljavka (v nadaljnjem besedilu: upravljavec) v tem zakonu pomeni fizično ali pravno osebo, javni organ, agencijo ali kateri koli drug organ, ki sam ali skupaj z drugimi določa namene in sredstva obdelave osebnih podatkov.
72. Vertikalno integrirani operater je operater, ki deluje na različnih ravneh maloprodajnega in veleprodajnega zagotavljanja omrežij in opravljanja storitev.
73. Zagotavljanje elektronskega komunikacijskega omrežja pomeni vzpostavitev, obratovanje, upravljanje ali zagotavljanje razpoložljivosti takega omrežja.
74. Zakonito prestrezanje komunikacij je postopek, odrejen na podlagi zakona, ki ureja kazenski postopek, ali zakona, ki ureja Slovensko obveščevalno-varnostno agencijo, pri katerem se zbirajo vsebina, okoliščine in dejstva, povezani s komunikacijami na določeni točki v javnem komunikacijskem omrežju.

75. Zmogljivejša digitalna televizijska oprema so naprave, ki se priključijo na televizijske sprejemnike, ali integrirani digitalni televizijski sprejemniki, ki lahko sprejemajo digitalne interaktivne televizijske storitve.
76. Zmogljivost omrežne priključne točke za potrebe tega zakona pomeni obstoj omrežne priključne točke na določeni lokaciji z določljivo hitrostjo prenosa podatkov.

II. POGOJI ZA ZAGOTAVLJANJE ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJSKIH OMREŽIJ IN STORITEV

4. člen

(zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev)

Vsaka fizična ali pravna oseba lahko zagotavlja elektronska komunikacijska omrežja oziroma izvaja elektronske komunikacijske storitve pod pogoji, določenimi s tem zakonom in na njegovi podlagi sprejetimi podzakonskimi predpisi ter v skladu z drugo veljavno zakonodajo, če s tem ne ogroža javnega reda, življenja in zdravja ljudi ter javne varnosti in obrambe države.

5. člen

(obvestilo)

(1) Pred začetkom ali spremembo zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev je agencijo. treba pisno obvestiti

(2) Operater z obvestilom agencije pridobi pravico, da se pod pogoji in v skladu z 90. členom tega zakona z drugimi operaterji pogaja o medomrežnem povezovanju in, kjer je to primerno, od njih pridobi operatorski dostop ali medomrežno povezavo ter možnost, da je določen za izvajalca univerzalne storitve v skladu s 117. členom tega zakona. Merila in postopki za naložitev posamičnih obveznosti operaterjem izhajajo iz VII. in X. poglavja ter iz 90. in 117. člena tega zakona.

(3) V obvestilu iz prejšnjega odstavka morajo biti navedeni podatki, ki jih agencija potrebuje za vzdrževanje uradne evidence operaterjev in nadzor, in sicer:

1. ime, naslov, davčna in matična številka za fizične osebe,
2. firma, sedež, davčna in matična številka, registrska številka in navedba zakonitega zastopnika za pravne osebe,
3. kratek opis javnih komunikacijskih omrežij oziroma javnih komunikacijskih storitev, vključno z opisom značilnih fizičnih in okoljskih lastnosti omrežij in naprav ter načina njihove izvedbe,
4. predviden datum začetka ali spremembe zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev.

(4) Spremembo podatkov iz 1., 2. in 3. točke prejšnjega odstavka mora operater sporočiti agenciji v 30 dneh po njihovem nastanku. Spremembo podatkov iz 4. točke prejšnjega odstavka mora operater sporočiti pred predvidenim datumom, razen v primeru višje sile, ko spremembo lahko sporoči v osmih dneh po predvidenem datumu. Za spremembo podatkov iz 4. točke prejšnjega odstavka se šteje, če se zagotavljanje javnih komunikacijskih omrežij oziroma storitev na predvideni datum ne začne dejansko opravljati.

(5) Agencija v sedmih dneh po prejemu obvestila z vsemi potrebnimi podatki iz tretjega odstavka tega člena vpiše operaterja v uradno evidenco in mu hkrati pošlje potrdilo o vpisu v uradno evidenco. Vpis v uradno evidenco ni pogoj za izvajanje pravic in obveznosti, ki jih imajo operaterji po tem zakonu. Potrdilo ni upravni akt in samo po sebi ne ustvarja pravic in obveznosti po tem zakonu.

(6) Agencija v sedmih dneh po prejemu obvestila, ki ne vsebuje vseh potrebnih podatkov iz tretjega odstavka tega člena, operaterja posebej pozove, da je obvestilo treba dopolniti v roku, ki ne sme biti krajši od osem dni.

(7) Agencija s splošnim aktom podrobneje predpiše vsebino in obliko obvestila iz prvega odstavka tega člena ter vsebino podatkov iz tretjega odstavka tega člena. Agencija s splošnim aktom določi tudi obliko in vsebino potrdila iz petega odstavka tega člena.

(8) Operater mora najmanj 90 dni pred predvidenim prenehanjem zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev o tem pisno obvestiti agencijo. Operater mora v tem obvestilu opisati tudi način zagotavljanja trajne hrambe podatkov o registraciji zakonitega prestrezanja in hranjenih podatkov o prometu elektronskih komunikacij za celotno obdobje, za katero je treba zagotoviti hrambo v skladu s tem zakonom, zlasti pa mora navesti, kje bo tako hranjeno gradivo dostopno. V zvezi z načinom in pogoji hrambe se uporabljajo določbe zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov, in zakona, ki ureja varstvo dokumentarnega gradiva.

6. člen

(plačilo na podlagi obvestila)

(1) Na podlagi obvestila iz prvega odstavka prejšnjega člena so operaterji zavezanci za letno plačilo agenciji. Plačila po tem členu krijejo stroške, ki jih ima agencija z izvrševanjem določb tega zakona, razen določb V. in VI. poglavja tega zakona.

(2) Višina plačila iz prejšnjega odstavka se določi tako, da se število točk pomnoži z vrednostjo točke. Število točk je nominalno enako 0,1 odstotka letnega prihodka, ki ga ima posamezni operater iz zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev na ozemlju Republike Slovenije, pri čemer ne glede na letni prihodek operaterja število točk ne more biti manjše od 100. Vrednost točke se določi s tarifo, ki je splošni akt agencije.

(3) Operater mora vsako leto do 31. marca obvestiti agencijo o višini prihodkov iz prejšnjega odstavka iz preteklega leta. Če operater tega ne stori do roka, agencija upošteva kot prihodek iz prejšnjega odstavka celotni prihodek operaterja iz preteklega leta, pridobljen na podlagi podatkov Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve.

(4) Če agencija utemeljeno sumi o resničnosti podatkov, ki jih je sporočil operater, lahko agencija ali pooblaščen revizor ali revizorka (v nadaljnjem besedilu: revizor) po izboru agencije pregleda podatke in oceni prihodek na stroške tega operaterja. Če ocenjeni prihodek bistveno odstopa od sporočenega prihodka iz drugega odstavka, agencija pri izračunu upošteva ocenjeni prihodek.

(5) Agencija pri izdaji tarife iz drugega odstavka tega člena upošteva potrebno pokrivanje stroškov iz prvega odstavka tega člena glede na načrtovane cilje in naloge,

določene v njenem programu dela, ter saldo finančnih sredstev iz preteklega leta. Tarifa vsebuje posebno obrazložitev, v kateri se navedejo razlogi za sprejetje ali spremembo tarife in cilje, ki bi jih tako dosegli. Tarifa se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije skupaj z njeno obrazložitvijo in začne veljati po njeni objavi.

(6) Predlog tarife iz prejšnjega odstavka mora agencija najpozneje do 31. oktobra tekočega leta predložiti v soglasje Vladi Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) skupaj s programom dela in finančnim načrtom za prihodnje koledarsko leto ter revidiranimi računovodskimi izkazi za preteklo koledarsko leto. Če vlada do 15. decembra tekočega leta ne izda soglasja, se do uveljavitve predlagane tarife uporablja veljavna tarifa.

(7) Pred izdajo ali spremembo tarife je treba ugotoviti in predvideti stroške iz prvega odstavka tega člena ter določiti rok, ki ne sme biti krajši od 15 dni in ne daljši od dveh mesecev, v katerem so zavezanci iz prvega odstavka tega člena pozvani, da dajo svoje mnenje, pripombe in predloge glede načrtovane izdaje ali spremembe tarife. V tem času se lahko opravijo tudi medsebojni razgovori.

7. člen

(odmera plačil in njihovo plačevanje)

(1) Plačilo iz prejšnjega člena za posameznega zavezanca odmeri agencija z odločbo o odmeri plačila. Zavezanec mora odmerjeno plačilo nakazati v 30 dneh po vročitvi te odločbe na transakcijski račun agencije.

(2) Plačila se plačujejo letno in se odmerijo vnaprej za tekoče koledarsko leto.

(3) V prvem koledarskem letu, ko nastopi obveznost plačila, agencija odmeri le toliko dvanajstin letnega plačila, kolikor celih mesecev preostane od nastanka obveznosti do konca leta, vendar ne manj od ene dvanajstine letnega plačila.

(4) Zavezanec za plačilo mora za koledarsko leto, v katerem je prenehal zagotavljati javna komunikacijska omrežja oziroma izvajati javne komunikacijske storitve, plačati toliko dvanajstin letnega plačila, kolikor celih mesecev je zagotavljal javna komunikacijska omrežja oziroma izvajal javne komunikacijske storitve, vendar ne manj od ene dvanajstine letnega plačila. Agencija na zahtevo zavezanca spremeni že izdano odločbo o odmeri plačila in morebitno preplačilo vrne zavezancu v 30 dneh od vročitve spremenjene odločbe o odmeri plačila.

8. člen

(nadzor)

Agencija nadzira izvajanje določb tega poglavja.

III. GRADNJA OMREŽIJ IN PRIPADAJOČE INFRASTRUKTURE

9. člen

(prostorsko načrtovanje, gradnja in vzdrževanje)

(1) Za potrebe prostorskega načrtovanja se javno komunikacijsko omrežje in pripadajoča infrastruktura šteje za gospodarsko javno infrastrukturo.

(2) Šteje se, da je v javno korist gradnja javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture, gradnja elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture za potrebe varnosti, policije, obrambe in zaščite, reševanja in pomoči ter gradnja drugih elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture na nepremičninah v lasti oseb javnega prava, nad temi nepremičninami ali pod njimi.

(3) Vzdrževanje komunikacijskih objektov, ki so del omrežij in pripadajoče infrastrukture iz prejšnjega odstavka, se šteje za vzdrževalna dela v javno korist v smislu predpisov o gradnji objektov ne glede na to, da niso namenjena zagotavljanju opravljanja gospodarske javne službe. Za vzdrževalna dela v javno korist na komunikacijskih objektih se štejejo zlasti:

1. dograditev in nadgraditev obstoječih komunikacijskih objektov oziroma opreme elektronskih komunikacijskih omrežij (npr. nameščanje ali zamenjava opreme, vključno z zamenjavo oporišč nadzemnih linij, povečanje zmogljivosti, uvlečenje komunikacijskih kablov v obstoječe cevi, rekonstrukcija, prestavitev, zaščita in popravila),
2. statična ojačitev in nadomestitev obstoječih antenskih sistemov in njihovo zvišanje ali znižanje,
3. zamenjava obstoječih zabojnikov,
4. izvedba zahtevanih ozemljitev ali razširitev obstoječe ozemljitve zaradi zamenjave zabojnika/stolpa, izvedba strel vodne zaščite, strojnih inštalacij, električne inštalacije in zagotovitev potrebnega povečanja obstoječe električne priključne moči.

(4) Minister, pristojen za elektronske komunikacije, (v nadaljnjem besedilu: minister), določi glede na stopnjo zahtevnosti gradnje enostavne komunikacijske objekte, za katere v skladu s predpisi o gradnji objektov ni treba pridobiti gradbenega dovoljenja in predpiše, kaj se poleg del iz prejšnjega odstavka šteje za vzdrževanje komunikacijskih objektov.

(5) Komunikacijska omrežja in pripadajoča infrastruktura iz drugega odstavka tega člena morajo biti, kjer dejanske in tehnične možnosti to dopuščajo, grajeni tako, da zaradi varstva okolja in omejevanja nepotrebnih posegov v prostor, javnega zdravja in javne varnosti omogočajo njihovo skupno uporabo. S tem namenom je treba pri gradnji teh komunikacijskih omrežij vedno predvideti in postaviti dostopovno točko, ki omogoča skupno uporabo dostopovnega dela omrežja, o kateri odloča agencija v skladu z 91. členom tega zakona.

(6) Pri gradnji večstanovanjskih in poslovnih stavb mora biti projektirana in zgrajena komunikacijska infrastruktura v skupnih delih stavbe. V projektu in gradbeni izvedbi te infrastrukture mora biti predvidena in izdelana razdelilna točka, tako da je posameznemu operaterju omogočena povezava do vsakega dela stavbe (naročnika) posebej. Navedeno se smiselno upošteva tudi pri rekonstrukciji hišne komunikacijske infrastrukture.

(7) Agencija s splošnim aktom podrobneje uredi tehnična in druga vprašanja, ki nastanejo pri izvrševanju petega in šestega odstavka tega člena.

(8) Lokalne skupnosti v okviru svojih pristojnosti pospešujejo gradnjo elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture in, kjer je to primerno, sodelujejo z agencijo. Pri tem zlasti določijo pogoje za gradnjo elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture v svojih prostorskih aktih, sklepajo služnostne in druge pogodbe z operaterji na svoji infrastrukturi, obveščajo

operaterje in agencijo o nameravanih bodočih posegih v svojo obstoječo infrastrukturo ter lahko načrtujejo gradnjo odprtih javnih komunikacijskih omrežij.

10. člen (skupna gradnja)

(1) Investitor v komunikacijska omrežja iz drugega odstavka prejšnjega člena mora vsaj 30 dni pred izdajo naročila za izdelavo projektne dokumentacije, ki je potrebna za pridobitev gradbenega dovoljenja, oziroma kadar gradbeno dovoljenje ni potrebno vsaj 60 dni pred začetkom izvajanja del sporočiti agenciji namero o načrtovani gradnji in svoj poziv zainteresiranim soinvestitorjem v elektronska komunikacijska omrežja in pripadajočo infrastrukturo k skupni gradnji teh zmogljivosti. Investitor v druge vrste gospodarske javne infrastrukture pa mora v enakem času kot investor v komunikacijska omrežja sporočiti agenciji namero o načrtovani gradnji s pozivom investitorjem v elektronska komunikacijska omrežja, da izrazijo interes za vključitev elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture v načrtovanje. Agencija mora najpozneje v sedmih dneh po prejemu na svojih spletnih straneh javno objaviti sporočila investorjev o začetku projektiranja z ustreznimi pozivi zainteresiranim, da se o pozivu odločijo v roku, ki ga določi investor, ter o morebitnem interesu obvestijo investitorja in agencijo. Postavljeni rok ne sme biti krajši od 20 dni od objave.

(2) Pri izkazanem interesu po postopku iz prvega odstavka tega člena mora investor v komunikacijska omrežja in pripadajočo infrastrukturo iz drugega odstavka prejšnjega člena zainteresiranim soinvestitorjem ponuditi sklenitev ustrezne pogodbe, ki upošteva sorazmerni del investicije, in o tem obvestiti agencijo. Če se investor in zainteresirani soinvestitor sama ne dogovorita o sklenitvi te pogodbe in njeni vsebini, odloča o zadevi na zahtevo ene od strank agencija po postopku iz 218. člena tega zakona, pri čemer mora biti njena odločitev objektivna, pregledna, nediskriminacijska in sorazmerna. Ob izkazanem interesu po postopku iz prvega odstavka tega člena in po sklenitvi ustrezne pogodbe ali izvršljivosti takšne odločbe agencije mora investor ta komunikacijska omrežja in pripadajočo infrastrukturo načrtovati in graditi tako, da omogočajo povečanje zmogljivosti v skladu z izkazanim interesom.

(3) Obveznosti investitorja v komunikacijska omrežja in pripadajočo infrastrukturo iz prvega do tretjega odstavka tega člena veljajo tudi pri vzdrževalnih delih v javno korist na komunikacijskih objektih iz tretjega odstavka prejšnjega člena.

(4) Investitor v druge vrste gospodarske javne infrastrukture (kot so na primer prometna, energetska, komunalna in vodna infrastruktura) mora svoja omrežja načrtovati tako, da se v okviru tehničnih zmožnosti hkrati z njimi v skladu z izkazanim interesom po postopku iz prvega odstavka tega člena lahko gradita tudi elektronsko komunikacijsko omrežje in pripadajoča infrastruktura.

(5) Kjer se gradnja komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture iz drugega odstavka prejšnjega člena ali druge gospodarske javne infrastrukture financira iz javnih sredstev, morajo investitorji pri gradnji te infrastrukture vanje položiti dovolj zmogljivo prazno kabelsko kanalizacijo, če glede na podatke evidence iz prvega odstavka 14. člena tega zakona na predvidenem območju gradnje še ne obstaja takšna kabelska kanalizacija in ne pridobi soinvestitorja iz prvega odstavka tega člena. Tako zgrajena kabelska kanalizacija mora biti pod enakimi pogoji na voljo vsem fizičnim ali pravnim osebam, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja in pripadajočo infrastrukturo.

11. člen (uporaba javnih sredstev)

(1) Sredstva za gradnjo širokopasovnega omrežja ali za izvajanje javne komunikacijske storitve povezljivosti v širokopasovno omrežje se lahko zagotovijo tudi iz javnih sredstev v skladu s predpisi, ki urejajo spremljanje državnih pomoči.

(2) Javna sredstva za gradnjo širokopasovnega omrežja se lahko zagotovijo in uporabijo le, kadar so kumulativno izpolnjeni naslednji pogoji:

1. določeno območje Republike Slovenije ni zadostno pokrito s širokopasovnim omrežjem ali to omrežje ni na voljo vsem pod primerljivimi pogoji glede hitrosti in cene širokopasovnega dostopa kakor na večini drugih območij Republike Slovenije,
2. za gradnjo širokopasovnega omrežja ni izkazanega tržnega interesa,
3. širokopasovna omrežja se morajo načrtovati in graditi kot odprta komunikacijska omrežja,
4. zagotovljena je preglednost izbora izvajalcev gradnje širokopasovnega omrežja in upravljalcev širokopasovnega omrežja.

(3) Javna sredstva za izvajanje javne komunikacijske storitve povezljivosti v širokopasovno omrežje se lahko zagotovijo in uporabijo le, kadar sta kumulativno izpolnjena naslednja pogoja:

1. na določenem območju Republike Slovenije javne komunikacijske storitve povezljivosti v širokopasovno omrežje niso na voljo vsem gospodinjstvom na tem območju pod primerljivimi pogoji glede hitrosti in cene širokopasovnega dostopa kakor na večini drugih območij Republike Slovenije in
2. za izvajanje javne komunikacijske storitve povezljivosti v širokopasovno omrežje pod pogoji iz prejšnje točke ni izkazanega tržnega interesa.

(4) Kdor izkaže tržni interes za gradnjo širokopasovnega omrežja, mora takšno omrežje na območjih in v obsegu, kakršnega je izkazal, zgraditi v treh letih, odkar je pisno obvestil ministrstvo, pristojno za elektronske komunikacije, (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), in agencijo, da je za to zainteresiran. Agencija vodi evidenco izkazanega tržnega interesa za gradnjo širokopasovnega omrežja.

(5) Agencija opravlja nadzor nad odprtostjo širokopasovnih omrežij, zgrajenih s sredstvi iz prvega odstavka tega člena, in nad izpolnitvijo obveznosti gradnje iz prejšnjega odstavka s strani osebe, ki je izkazala tržni interes.

12. člen (prestavitve ali sprememba drugih napeljav in poznejša gradnja drugih napeljav)

(1) Operater, ki želi graditi javno komunikacijsko omrežje in pripadajočo infrastrukturo, lahko v zahtevi za ustanovitev služnosti zahteva premestitev ali spremembo obstoječih drugih napeljav, vendar le, če se javno komunikacijsko omrežje in pripadajoča infrastruktura ne bi dala zgraditi, druge napeljave pa se lahko premestijo ali spremenijo brez negativnih posledic za njihovo uporabo, skupna uporaba napeljav pod pogoji 91. člena tega zakona pa ni mogoča.

(2) Stroške premestitve ali spremembe napeljav mora v celoti kriti operater omrežja, ki je premestitev ali spremembo zahteval.

(3) Poznejša gradnja drugih napeljav se mora opraviti tako, da ne moti obstoječega javnega komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture.

13. člen

(prestavitve in zaščita obstoječih komunikacijskih omrežij)

(1) Če je zaradi gradnje komunalnih in drugih objektov, naprav in napeljav treba prestaviti ali zaščititi obstoječe komunikacijsko omrežje in pripadajočo infrastrukturo iz tretjega odstavka 9. člena, ki je vpisana v evidenco iz prvega odstavka 14. člena tega zakona, mora investitor predvidene gradnje komunalnih in drugih objektov, naprav in napeljav o tem obvestiti lastnika omrežja, ki ga je treba prestaviti in zaščititi, najmanj 30 dni pred predvidenim pričetkom del ter njegovi pooblaščenim osebi omogočiti navzočnost in strokovni nadzor pri izvedbi del. V nasprotnem primeru investitor odgovarja lastniku za morebitno povzročeno škodo.

(2) Prestavitve in zaščito iz prejšnjega odstavka lahko po dogovoru z investitorjem izvede tudi lastnik omrežja iz prejšnjega odstavka ali od njega pooblaščen izvajalec.

(3) Stroški prestavitve ali zaščite bremenijo investitorja gradnje komunalnih in drugih objektov, naprav in napeljav, če investitor gradnje komunalnih in drugih objektov, naprav in napeljav ter lastnik omrežja iz prvega odstavka tega člena, ki ga je treba prestaviti in zaščititi, s pogodbo ne določita drugače.

(4) Investitor predvidene gradnje komunalnih in drugih objektov, naprav in napeljav ne odgovarja za morebitno škodo iz prvega odstavka tega člena niti ne nosi stroškov prestavitve ali zaščite, če omrežje in pripadajoča infrastruktura iz prvega odstavka tega člena nista vpisana v evidenco iz prvega odstavka 14. člena, razen če lastnik omrežja iz prvega odstavka tega člena dokaže, da je investitor vedel za obstoj omrežja in je bil predlog za vpis v evidenco že predložen.

14. člen

(vpis v evidenco)

(1) Lastnik ali lastnica (v nadaljnjem besedilu: lastnik) komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture iz drugega odstavka 9. člena mora sporočiti podatke o vrstah in legi omrežij ter objektov, kolikor so ti del pripadajoče infrastrukture, neposredno organu, pristojnemu za geodetske zadeve, za vpis v evidenco infrastrukturnih omrežij ter objektov v skladu s predpisom, ki ureja vpis v to evidenco. Vsaka sprememba teh podatkov se sporoči pristojnemu organu v treh mesecih po njenem nastanku.

(2) Lastnik javnega komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture mora poleg podatkov iz prejšnjega odstavka neposredno organu, pristojnemu za geodetske zadeve, za vpis v evidenco iz prejšnjega odstavka sporočiti tudi podatke o zmogljivosti omrežne priključne točke v skladu s predpisom iz prejšnjega odstavka. Vsaka sprememba teh podatkov se sporoči pristojnemu organu v treh mesecih po njenem nastanku.

(3) Agencija lahko za potrebe izvajanja tega zakona od zavezancev iz prvega odstavka tega člena zahteva tudi podatke o razpoložljivosti omrežij in objektov iz prvega odstavka, o katerih vodi svojo evidenco, ter zainteresiranim osebam omogoči vpogled v te podatke.

15. člen
(nadzor)

Agencija nadzira izvajanje določb tega poglavja in na njegovi podlagi izdanih predpisov in aktov ter pri tem sodeluje z inšpektorjem, pristojnim za gradnjo.

IV. RAZLASTITEV IN OMEJITVE LASTNINSKE PRAVICE

16. člen
(odvzem ali omejitev lastninske ali druge stvarne pravice pri gradnji javnih komunikacijskih omrežij)

(1) Gradnja, postavitve, obratovanje ali vzdrževanje javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture v skladu s predpisi je v javno korist.

(2) Javno komunikacijsko omrežje je treba načrtovati tako, da so posegi v tujo lastnino čim manjši.

(3) Lastninska ali druga stvarna pravica na nepremičninah se v javno korist lahko odvzame ali omeji, kadar je to potrebno zaradi gradnje, postavitve, obratovanja in vzdrževanja javnega komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture.

(4) Lastninska ali druga stvarna pravica na nepremičninah se odvzame ali omeji po postopku in na način, določen z zakonom, ki ureja razlastitev nepremičnin in omejitve lastninske pravice, ter zakonom, ki ureja stvarne pravice, razen če ta zakon ne določa drugače.

(5) Operater omrežja, ki želi na tuji nepremičnini, nad ali pod njo izvesti dela iz prvega odstavka tega člena, lahko v postopku razlastitve nastopa kot razlastitveni upravičenec ali v postopku ustanovitve služnosti kot služnostni upravičenec.

(6) Predpostavlja se, da gre pri odločanju v postopku razlastitve ali ustanovitve služnosti v korist operaterja omrežja za nujni primer v smislu zakona, ki ureja razlastitev nepremičnin in omejitve lastninske pravice. Če se upravni organ, ki je pristojen za odločanje v teh zadevah, ne odloči za uporabo nujnega postopka po zakonu, ki ureja razlastitev nepremičnin in omejitve lastninske pravice, mora to posebej obrazložiti in utemeljiti.

17. člen
(omrežja za potrebe varnosti, policije, obrambe in zaščite, reševanja in pomoči)

Določbe prejšnjega člena veljajo tudi za elektronska komunikacijska omrežja in pripadajočo infrastrukturo za potrebe varnosti, policije, obrambe in zaščite, reševanja in pomoči.

18. člen
(ustanovitev služnosti na nepremičninah v lasti oseb javnega prava ob zgraditvi elektronskih komunikacijskih omrežij, ki niso javna komunikacijska omrežja)

(1) Gradnja, postavitve, obratovanje ali vzdrževanje elektronskih komunikacijskih omrežij, ki niso omrežja iz 16. in 17. člena, ter pripadajoče infrastrukture na nepremičninah v lasti oseb javnega prava v skladu s predpisi je v javno korist.

(2) Elektronsko komunikacijsko omrežje iz prejšnjega odstavka je treba načrtovati tako, da so posegi v lastnino oseb javnega prava čim manjši.

(3) Lastninska ali druga stvarna pravica na nepremičninah v lasti oseb javnega prava se v javno korist lahko obremeni s služnostjo v korist fizične ali pravne osebe, ki zagotavlja elektronska komunikacijska omrežja, ki niso omrežja iz 16. in 17. člena, kadar je to potrebno zaradi gradnje, postavitve, obratovanja in vzdrževanja tega omrežja ter pripadajoče infrastrukture.

(4) V primerih iz prejšnjega odstavka se lastninska ali druga stvarna pravica na nepremičninah v lasti oseb javnega prava obremeni s služnostjo po postopku in na način, določen z zakonom, ki ureja razlastitev nepremičnin in omejitve lastninske pravice, in zakonom, ki ureja stvarne pravice, razen če ta zakon ne določa drugače.

(5) Fizična ali pravna oseba, ki zagotavlja elektronsko komunikacijsko omrežje, ki ni omrežje iz 16. in 17. člena, ter želi na nepremičnini, ki je v lasti oseb javnega prava, nad to nepremičnino ali pod njo izvesti dela iz prvega odstavka tega člena, lahko v postopku ustanovitve služnosti nastopa kot služnostni upravičenec.

19. člen (služnost)

(1) Služnost na podlagi tega zakona je stvarna pravica, ki obsega za služnostnega upravičenca iz 16., 17. in 18. člena tega zakona naslednja upravičenja:

1. gradnja, postavitve, obratovanje in vzdrževanje elektronskega komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture,
2. dostop do elektronskega komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture za potrebe njihovega obratovanja in vzdrževanja,
3. odstranjevanje naravnih ovir pri gradnji, postavitvi, obratovanju in vzdrževanju elektronskega komunikacijskega omrežja.

(2) Upravičenja iz prejšnjega odstavka mora upravičenec izvrševati tako, da le v najnujnejšem obsegu moti lastnika nepremičnine in obremenjuje služneče zemljišče. Če lastnik nepremičnine zaradi izvrševanja teh upravičenj utрпи škodo, jo mora povzročitelj povrniti v skladu z zakonikom, ki ureja obligacijska razmerja.

20. člen (ustanovitev služnosti)

(1) Služnost se lahko sklene za čas obratovanja elektronskega komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture.

(2) Za ustanovitev služnosti mora služnostni upravičenec lastniku nepremičnine predložiti predlog pogodbe.

(3) Obvezna sestavina pogodbe sta določilo o dopustnosti skupne uporabe komunikacijskih objektov služnostnega upravičenca s strani le-tega ter drugih fizičnih in pravnih oseb, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja, v skladu z določbami tega zakona, ter določilo o višini denarnega nadomestila za služnost.

(4) Denarno nadomestilo iz prejšnjega odstavka ne presega zmanjšanja vrednosti služee nepremičnine ali dejanske škode in izgubljenega dobička, vključno zaradi dopustnosti skupne uporabe komunikacijskih objektov služnostnega upravičenca s strani le-tega ter drugih fizičnih in pravnih oseb, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja, v skladu z določbami tega zakona in omejitev, ki za investitorja izhajajo iz prvega do tretjega odstavka 13. člena tega zakona ob prestavitvi javnih komunikacijskih omrežij.

(5) Določbe drugega in četrtega odstavka tega člena se ne uporabljajo v primeru, kadar se služnost ustanovi na podlagi predloga pogodbe upravljavca druge gospodarske javne infrastrukture na kateri se služnost ustanavlja v skladu z zakoni, ki urejajo gospodarske javne infrastrukture.

(6) Ne glede na določbo tretjega odstavka tega člena je služnost pri gradnji javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture, ki se financirajo iz javnih sredstev v skladu z 11. členom tega zakona, na nepremičninah v lasti države ali samoupravne lokalne skupnosti neodplačna.

(7) Če lastnik nepremičnine v desetih dneh po prejemu predloga pogodbe ne pristane na njeno sklenitev, lahko služnostni upravičenec zahteva, da o ustanovitvi služnosti v skladu s 16., 17. in 18. členom tega zakona odloči pristojni upravni organ.

(8) Služnostni upravičenec mora agenciji predložiti kopijo sklenjene pogodbe iz tretjega odstavka tega člena najpozneje v 30 dneh po njeni sklenitvi. Agencija v postopku nadzora preverja le skladnost sklenjene pogodbe z zahtevami iz tretjega odstavka tega člena.

21. člen

(pogoji za odločanje pristojnega organa)

(1) Pristojni upravni organ mora pri odločanju o ustanovitvi služnosti ugotoviti in upoštevati, ali:

1. je pridobitev služnosti nujen pogoj za gradnjo, postavitev, obratovanje ali vzdrževanje elektronskega komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture,
2. je bila gradnja elektronskega komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture načrtovana tako, da so posegi v tujo lastnino čim manjši,
3. bo izvrševanje služnosti bistveno oviralo lastnika nepremičnine.

(2) Za bistveno oviranje lastnika nepremičnine iz 3. točke prejšnjega odstavka gre v primerih, če se:

1. lastniku nepremičnine onemogoči ali znatno oteži dostop do nepremičnine (do zemljišča oziroma objekta na njem),
2. lastniku nepremičnine onemogoči ali znatno oteži opravljanje dejavnosti,
3. znatno zmanjša vrednost nepremičnine (zemljišča ali objekta na njem).

22. člen

(odločba pristojnega upravnega organa)

(1) Pristojni upravni organ z odločbo ustanovi služnost v takšnem obsegu in za takšno časovno obdobje, kot je nujno potrebno za gradnjo, postavitev, obratovanje ali vzdrževanje elektronskega komunikacijskega omrežja in za čas obratovanja elektronskega komunikacijskega omrežja ter pripadajoče infrastrukture. Obvezna

sestavina odločbe o ustanovitvi služnosti je določba o dopustnosti skupne uporabe komunikacijskih objektov služnostnega upravičenca ter drugih fizičnih in pravnih oseb, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja v skladu s tem zakonom.

(2) Služnostni upravičenec mora agenciji v 30 dneh poslati kopijo dokončne odločbe iz prejšnjega odstavka.

23. člen (prenehanje služnosti)

(1) Služnost preneha na podlagi sporazuma obeh strank ali ko poteče čas, za katerega je bila ustanovljena.

(2) Služnost lahko preneha na podlagi odločbe pristojnega upravnega organa, če se ugotovi:

1. na zahtevo ene izmed strank, da služnost ni več potrebna,
2. na zahtevo lastnika nepremičnine, da nosilec upravičenj v treh letih ni začel izvrševati upravičenj, razen če za to obstajajo utemeljeni razlogi.

V. RADIOFREKVENČNI SPEKTER

1. Splošne določbe

24. člen (upravljanje radiofrekvenčnega spektra)

(1) Radiofrekvenčni spekter je omejena naravna dobrina s pomembno družbeno, kulturno in gospodarsko vrednostjo.

(2) Državni organi v skladu z mednarodnopravnimi akti, uveljavljenimi v Republiki Sloveniji, skrbijo za učinkovito in nemoteno uporabo radiofrekvenčnega spektra Republike Slovenije in pravic Republike Slovenije do orbitalnih pozicij.

(3) Z radiofrekvenčnim spektrom Republike Slovenije na podlagi javnega pooblastila upravlja agencija in pri tem upošteva strateške usmeritve ministrstva ter strateške dokumente Republike Slovenije in EU.

25. člen (strateško načrtovanje in usklajevanje politike radijskega spektra)

(1) Agencija in pristojni državni organi sodelujejo z Evropsko komisijo in organi drugih držav članic pri strateškem načrtovanju, koordinaciji in usklajevanju uporabe radijskega spektra v EU. Pri tem med drugim upoštevajo gospodarske vidike in vidike varnosti, zdravja, javnega interesa, svobode izražanja ter kulturne, znanstvene, socialne in tehnične vidike v zvezi s politikami EU ter različne interese uporabnikov radijskega spektra, da bi na ta način optimizirali uporabo radijskega spektra in se izognili škodljivemu motenju.

(2) Agencija in pristojni državni organi v sodelovanju z Evropsko komisijo in organi drugih držav članic spodbujajo koordinacijo pristopov na področju politike radijskega spektra v EU in, če je potrebno, usklajene pogoje glede razpoložljivosti in

učinkovite uporabe radijskega spektra, ki so potrebni za vzpostavitev in delovanje notranjega trga na področju elektronskih komunikacij.

26. člen
(načrt razporeditve radiofrekvenčnih pasov)

(1) Vlada na predlog ministra z uredbo sprejme načrt razporeditve radiofrekvenčnih pasov, s katero določi radiokomunikacijske storitve v povezavi z radiofrekvenčnimi pasovi, način uporabe radiofrekvenčnih pasov in druga vprašanja v zvezi z njihovo uporabo.

(2) Strokovno gradivo za predlog uredbe iz prejšnjega odstavka pripravi agencija v skladu z mednarodnopravnimi akti, uveljavljenimi v Republiki Sloveniji.

27. člen
(načrt uporabe radijskih frekvenc)

(1) Načrt uporabe radijskih frekvenc, ki mora biti skladen z načrtom iz prejšnjega člena, sprejme agencija s splošnim aktom.

(2) Agencija s splošnim aktom iz prejšnjega odstavka podrobneje opredeli namen uporabe in način dodelitve radijskih frekvenc znotraj radiofrekvenčnih pasov, ki so za posamezne radiokomunikacijske storitve predvideni z uredbo iz prejšnjega člena, in, kjer je primerno, določi tehnične parametre za uporabo radijskih frekvenc.

(3) Agencija sprejme splošni akt iz prvega odstavka tega člena z upoštevanjem potreb varnosti in obrambe države, varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter varnosti zračnega prometa.

(4) Splošni akt iz prvega odstavka tega člena sprejme agencija:

1. v delu, ki se nanaša na radijske frekvence, predvidene za potrebe varnosti in obrambe države ter varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, v soglasju z ministrstvom, pristojnim za obrambo, ministrstvom, pristojnim za notranje zadeve, in direktorjem ali direktorico Slovenske obveščevalno-varnostne agencije (v nadaljnjem besedilu: direktor Slovenske obveščevalno-varnostne agencije),
2. v delu, ki se nanaša na radijske frekvence, predvidene za potrebe za varnost zračnega prometa, pa v soglasju z ministrstvom, pristojnim za promet.

28. člen
(tehnološka nevtralnost)

(1) Vse vrste tehnologij, ki se uporabljajo za elektronske komunikacijske storitve in ki ustrezajo minimalnim tehničnim zahtevam v skladu z namenom uporabe radijskih frekvenc iz splošnega akta iz prejšnjega člena, se lahko uporabljajo v radiofrekvenčnih pasovih, ki so v načrtu iz 26. člena tega zakona opredeljeni kot razpoložljivi za elektronske komunikacijske storitve v skladu s predpisi EU.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko agencija s splošnim aktom iz prejšnjega člena določi sorazmerne in nediskriminacijske omejitve za vrste tehnologij radijskega omrežja ali tehnologij za brezžični dostop, ki se uporabljajo za storitve elektronskih komunikacij, če je to potrebno zaradi:

1. preprečevanja škodljivega motenja,
2. varovanja javnega zdravja pred elektromagnetnimi polji,

3. zagotavljanja tehnične kakovosti storitve,
4. zagotavljanja maksimalne souporabe radijskih frekvenc,
5. varovanja učinkovite rabe spektra,
6. uresničevanja cilja javnega interesa po drugem odstavku 29. člena tega zakona.

(3) Agencija pred odločitvijo, ali bo določila omejitve iz razloga iz 2. točke prejšnjega odstavka, pridobi predhodno mnenje ministrstva, pristojnega za okolje.

29. člen (storitvena nevtralnost)

(1) V radiofrekvenčnih pasovih, ki so v načrtu iz 26. člena tega zakona opredeljeni kot razpoložljivi za elektronske komunikacijske storitve, se lahko izvajajo vse elektronske komunikacijske storitve, ki ustrezajo minimalnim tehničnim zahtevam znotraj radiofrekvenčnih pasov, kakor je to določeno v splošnem aktu iz 27. člena tega zakona.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko agencija s splošnim aktom iz 27. člena tega zakona predpiše zagotavljanje določne elektronske komunikacijske storitve v posameznem radiofrekvenčnem pasu, če oceni, da je to potrebno zaradi:

1. varovanja življenja,
2. spodbujanja socialne, regionalne ali teritorialne kohezije,
3. preprečevanja neučinkovite uporabe radijskih frekvenc,
4. spodbujanja kulturne in jezikovne raznolikosti ter medijskega pluralizma z dodeljevanjem radijskih frekvenc za radiodifuzijo.

(3) Ne glede na določbe prvega in drugega odstavka tega člena lahko agencija s splošnim aktom iz 27. člena tega zakona določi prepoved zagotavljanja katere koli druge elektronske komunikacijske storitve v nekem radiofrekvenčnem pasu, če oceni, da je to potrebno iz razloga iz 1. točke prejšnjega odstavka.

30. člen (pregled omejitev in ukrepov v zvezi z zagotavljanjem tehnoške in storitvene nevtralnosti)

Agencija v rednih časovnih intervalih, ki ne smejo biti daljši od treh let, preverja nujnost omejitev in ukrepov, ki izhajajo iz drugega odstavka 28. člena ter drugega in tretjega odstavka 29. člena tega zakona. Agencija objavi rezultate pregleda na svojih spletnih straneh.

31. člen (uporaba radijskih frekvenc)

(1) V Republiki Sloveniji se radijske frekvence uporabljajo na podlagi splošne odobritve, kjer to izhaja iz splošnega akta iz 27. člena tega zakona, ali na podlagi odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, kadar agencija s splošnim aktom iz 27. člena tega zakona oceni, da je to potrebno zaradi:

1. preprečevanja škodljivega motenja,
2. zagotavljanja tehnične kakovosti storitve,
3. varovanja učinkovite uporabe spektra,
4. uresničevanja ciljev javnega interesa pri dodeljevanju radijskih frekvenc za radiodifuzijo.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka za radijske frekvence, ki so s splošnim aktom iz 27. člena tega zakona predvidene za potrebe varnosti in obrambe države ter varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, ni treba pridobiti odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc.

(3) Vlada na predlog ministra, pristojnega za obrambo, uredi upravljanje in dodeljevanje radijskih frekvenc iz prejšnjega odstavka z uredbo.

(4) Agencija pripravi pregled dodeljenih radijskih frekvenc, ki vsebuje podatke o tem, katerim fizičnim ali pravnim osebam so določene radijske frekvence dodeljene, vendar ne vsebuje podatkov za radijske frekvence iz drugega odstavka tega člena. Podatki iz pregleda dodeljenih radijskih frekvenc so javni. Agencija pregled dodeljenih radijskih frekvenc javno objavi in ga redno posodablja.

32. člen

(izvajanje radioamaterskih storitev)

(1) Radioamaterji lahko uporabljajo radijske frekvence, ki so s splošnim aktom iz 27. člena tega zakona predvidene za radioamatersko in radioamatersko satelitsko storitev, na podlagi radioamaterskega dovoljenja.

(2) Tuji radioamaterji smejo uporabljati radijske frekvence iz prejšnjega odstavka, če imajo veljavno radioamatersko dovoljenje Evropske konference poštних in telekomunikacijskih uprav (CEPT). Tujim radioamaterjem, ki nimajo veljavnega radioamaterskega dovoljenja CEPT, agencija izda začasno dovoljenje ob smiselni uporabi tretjega in četrtega odstavka tega člena.

(3) Agencija izda dovoljenje iz prvega odstavka tega člena po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek, na vlogo radioamaterja ali društva ali zveze društev, v katere se združujejo radioamaterji, ki vlogi priloži potrdilo o opravljenem izpitu za radioamaterja, ali na vlogo pravne osebe, ki vlogi priloži dokazilo o registraciji društva ali druge pravne osebe na podlagi zakona, ki ureja organizacijo društev, in veljavno radioamatersko dovoljenje člana društva.

(4) Radioamatersko dovoljenje poleg vsebin, predvidenih z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, vsebuje:

1. podatke o imetniku radioamaterskega dovoljenja,
2. dodeljen klicni znak,
3. razred radioamaterja in
4. čas veljavnosti radioamaterskega dovoljenja.

(5) Agencija s splošnim aktom podrobneje uredi način izvajanja tega člena.

(6) Imetniki radioamaterskih dovoljenj iz prvega in drugega odstavka tega člena niso zavezanci za letno plačilo agenciji za uporabo radijskih frekvenc iz prvega odstavka tega člena.

2. Postopek

2.1 Postopek za izdajo odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc

33. člen

(postopek za izdajo odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc)

(1) Agencija izda odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc v skladu s splošnim aktom o načrtu uporabe radijskih frekvenc po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek, in po predhodnem javnem razpisu v primerih, ko to določa zakon. Postopki dodelitve radijskih frekvenc morajo biti odprti, objektivni, pregledni, sorazmerni in nediskriminacijski.

(2) Odločba se izda na podlagi javnega razpisa, kadar se v postopku iz 36. člena tega zakona ugotovi, da se učinkovita uporaba določene radijske frekvence lahko zagotovi le z omejitvijo števila izdanih odločb o dodelitvi radijskih frekvenc.

(3) Odločba o dodelitvi radijskih frekvenc za radiodifuzijo in odločba o dodelitvi radijskih frekvenc za zagotavljanje javnih komunikacijskih storitev končnim uporabnikom se izdata na podlagi javnega razpisa brez izvedbe postopka iz 36. člena tega zakona. Če agencija prejme pobudo zainteresiranega za uporabo razpoložljivih radijskih frekvenc za radiodifuzijo ali radijskih frekvenc za zagotavljanje javnih komunikacijskih storitev končnim uporabnikom za javni razpis, se v 15 dneh pisno opredeli do prejete pobude.

(4) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka agencija izda odločbo o dodelitvi radijske frekvence za radiodifuzijo iz drugega in tretjega odstavka 53. člena tega zakona brez javnega razpisa.

(5) Ne glede na določbo tretjega odstavka tega člena agencija izda odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc za radiodifuzijo ponudnikom storitev radiodifuzije vsebin brez javnega razpisa, če to za potrebe uresničevanja ciljev javnega interesa določa drug zakon.

(6) Agencija izda odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc fizični ali pravni osebi, ki je bila s preglednim in odprtim postopkom (ministrstva ali lokalne skupnosti) izbrana za upravljavca z uporabo proračunskih sredstev zgrajenega širokopasovnega omrežja, za območje, na katerem je to omrežje zgrajeno. Odločba se izda na podlagi zakona, ki ureja splošni upravni postopek in brez izvedbe postopka iz 36. člena tega zakona.

34. člen

(usklajeno dodeljevanje radijskih frekvenc v zvezi s skupnimi izbirnimi postopki)

(1) Če je bila uporaba določenih radijskih frekvenc usklajena, pogoji in postopki dostopa dogovorjeni, fizične ali pravne osebe, ki se jim dodelijo radijske frekvence, pa izbrane v skladu z mednarodnimi sporazumi in predpisi EU, te osebe pridobijo pravico do uporabe teh radijskih frekvenc v Republiki Sloveniji po tem zakonu.

(2) Kadar je s splošnim aktom iz 27. člena tega zakona predpisana uporaba radijskih frekvenc na podlagi odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, agencija izda odločbo na podlagi splošnega upravnega postopka in brez predhodnega postopka javnega razpisa. Če so bili v postopku izbire iz prejšnjega odstavka izpolnjeni vsi pogoji, predpisani za dodelitev teh radijskih frekvenc s tem zakonom, jim agencija ne sme naložiti še dodatnih pogojev, meril ali postopkov, ki bi lahko omejili, spremenili ali upočasnili izdajo odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc.

(3) Fizične ali pravne osebe, ki v Republiki Sloveniji pridobijo pravico uporabe radijskih frekvenc iz prvega odstavka tega člena brez odločbe agencije, smejo te frekvence uporabljati le v skladu z izbirno odločbo institucij EU (v nadaljnjem besedilu: izbirna odločba) in predpisom EU, na podlagi katerega je bila izdana, ter morajo pri tem izpolnjevati tudi vse pogoje, ki iz nje izhajajo. Agencija mora te osebe ustrezno obvestiti o njihovih pravicah in načinu njihovega uresničevanja v Republiki Sloveniji. Pri tem agencija upošteva izbirno odločbo in predpis EU, na podlagi katerega je bila izdana.

(4) Agencija spremlja in nadzira uporabo radijskih frekvenc iz prvega odstavka tega člena ter pri tem upošteva predpise EU, vključno s poročanjem Evropski komisiji, kjer je to določeno.

35. člen

(izdaja odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc)

(1) Vloga za začetek postopka za pridobitev odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc mora poleg sestavin, določenih z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, vsebovati podatke, ki jih agencija potrebuje za vodenje uradne evidence imetnikov odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc in za nadzor uporabe radijskih frekvenc, in sicer:

1. ime, naslov in davčno številko za fizične osebe,
2. firmo, sedež, davčno številko in navedbo zakonitega zastopnika za pravne osebe,
3. navedbo radijske frekvence, na katero se vloga nanaša, in namen uporabe te radijske frekvence,
4. navedbo geografskega območja uporabe radijske frekvence,
5. podatke o predvideni tehnični rešitvi, predvsem podatke o predvidenem antenskem sistemu in radijski opremini ter podatke, ki so potrebni za presojo sevanja, navedbo lokacije objektov, škodljivega motenja in ekonomičnosti izrabe radijske frekvence.

(2) Agencija mora odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc, kadar javni razpis ni potreben, izdati in vročiti vlagatelju v 42 dneh po prejemu vloge za pridobitev odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc ter hkrati podatke o dodelitvi vpisati v pregled dodeljenih radijskih frekvenc.

(3) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka agencija z odločbo zavrne izdajo odločbe o dodelitvi, če ugotovi, da:

1. vlagatelj nima poravnanih vseh zapadlih obveznosti do agencije,
2. dodelitev radijske frekvence ne bi bila skladna z aktoma iz 26. in 27. člena tega zakona,
3. dodelitev radijske frekvence ne bi bila skladna z učinkovito uporabo radiofrekvenčnega spektra,
4. bi signal radijske opreme povzročal škodljivo motenje druge radijske opreme, sprejemnikov ali električnih ali elektronskih sistemov, ki se mu ne bi bilo mogoče izogniti.

36. člen

(pridobitev mnenj zainteresirane javnosti)

(1) Če agencija oceni, da bi interes za določene radijske frekvence lahko presegel njihovo razpoložljivost in zato ne bi bila mogoča njihova učinkovita uporaba, objavi javni poziv za pridobitev mnenj zainteresirane javnosti o pogojih uporabe teh radijskih frekvenc, zlasti o omejitvi števila imetnikov odločb o dodelitvi radijskih frekvenc. Agencija v rednih časovnih intervalih, ki ne smejo biti daljši od treh let, preverja, ali je

potrebno objaviti nov javni poziv iz prejšnjega stavka. Tak javni poziv pa mora objaviti vedno, kadar od zainteresiranega za uporabo določenih radijskih frekvenc prejme pobudo za javni razpis.

(2) Agencija v javnem pozivu določi rok za pridobitev mnenj zainteresirane javnosti, ki ne sme biti krajši od 30 dni, in vprašanja, o katerih želi pridobiti mnenje zainteresirane javnosti. Glede morebitnih predlogov zainteresirane javnosti o višini plačila za radijske frekvence mora agencija ohraniti stopnjo njihove zaupnosti.

(3) Če agencija na podlagi odziva zainteresirane javnosti in na podlagi drugih ustreznih informacij, s katerimi razpolaga, ugotovi, da določene radijske frekvence ne bodo dostopne vsem interesentom, mora pred izdajo odločb o dodelitvi radijskih frekvenc izvesti javni razpis. V nasprotnem primeru agencija izda odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc na podlagi zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

37. člen

(uporaba določb pri izvajanju javnega razpisa)

(1) V samem postopku javnega razpisa se ne uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek, razen določb o izločitvi.

(2) Javni razpis vodi posebna nepristranska komisija (v nadaljnjem besedilu: komisija), ki jo imenuje direktor ali direktorica agencije (v nadaljnjem besedilu: direktor) in v katero so lahko imenovane tudi osebe, ki niso zaposlene na agenciji.

(3) Določbe o izločitvi uradne osebe se uporabljajo za člane komisije tudi, če niso uradne osebe, zaposlene na agenciji.

38. člen

(sklep o uvedbi javnega razpisa)

(1) Javni razpis se začne s sklepom agencije, ki mora vsebovati vsaj:

1. natančno navedbo radijskih frekvenc, ki so predmet javnega razpisa, radiokomunikacijske storitve, ki se izvajajo z uporabo teh radijskih frekvenc, ter območja oziroma lokacije, kjer se bodo te radijske frekvence uporabljale,
2. pogoje, zahteve in kvalifikacije, ki jih mora ponudnik izpolnjevati in morajo biti skladni z veljavno relevantno zakonodajo in prostorskimi akti,
3. merila za izbiro najugodnejše ponudbe in način njihove uporabe ter morebitne druge omejitve, ki bodo upoštevane pri ocenjevanju ponudb,
4. najmanjši znesek plačila za učinkovito rabo omejene naravne dobrine in način njegovega plačila (enkratni znesek, letno), razen če se javni razpis nanaša na radijske frekvence za opravljanje analogne radiodifuzije,
5. rok, v katerem lahko ponudniki predložijo ponudbe, in način njihove predložitve (datum, čas, naslov, oznaka),
6. naslov, prostor, datum in uro javnega odpiranja ponudb,
7. kraj, čas in osebo, pri kateri lahko interesenti dvignejo razpisno dokumentacijo, ceno razpisne dokumentacije in način plačila te dokumentacije,
8. osebo za stike, pri kateri lahko ponudniki dobijo dodatne informacije,
9. rok, v katerem bodo ponudniki obveščeni o izidu razpisa (rok, v katerem bodo izdane odločbe).

(2) Agencija si pri oblikovanju razpisnih pogojev, zahtev in kvalifikacij ter meril iz 2. in 3. točke prejšnjega odstavka prizadeva, da bi ti pogoji, zahteve, kvalifikacije in

merila spodbujali konkurenco, investicije in učinkovito rabo radijskega spektra ter sobivanje obstoječih in novih storitev in naprav.

(3) Kadar je predmet javnega razpisa dodelitev radijskih frekvenc za opravljanje analogne radiodifuzije, mora sklep vsebovati tudi pogoje, ki jih mora izpolnjevati ponudnik glede programske vsebine, in merila za izbiro najugodnejše ponudbe, ki bodo upoštevana pri ocenjevanju programskih vsebin. Pogoje in merila iz tega odstavka določi Svet za radiodifuzijo.

(4) Agencija mora glede najmanjšega zneska za učinkovito rabo omejene naravne dobrine in načina njegovega plačila predhodno pridobiti soglasje vlade.

(5) Sklep, ki ga agencija izda na podlagi tega člena, mora agencija objaviti v Uradnem listu Republike Slovenije.

(6) Agencija lahko spremeni sklep iz prejšnjega odstavka, ob tem pa mora glede na obseg sprememb v sklepu odločiti tudi o podaljšanju roka za oddajo ponudb. O vsaki spremembi morajo biti enakopravno in pregledno obveščeni vsi zainteresirani ponudniki. Novi sklep mora biti objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije najpozneje sedem dni pred potekom roka, ki je bil določen za oddajo ponudb s sklepom iz prejšnjega odstavka.

39. člen

(rok za predložitev ponudb)

(1) Rok za predložitev ponudb mora omogočati, da ponudniki pripravijo kakovostne ponudbe in ne sme biti krajši od 30 dni, teči pa začne naslednji dan po objavi sklepa iz prejšnjega člena.

(2) Za pravočasno vloženo se šteje ponudba, predložena v roku, ki je določen v javnem razpisu.

(3) Agencija ne sme prevzeti ponudbe, njene spremembe, dopolnitve ali nadomestitve, prispеле po poteku roka iz prejšnjega odstavka. Če je poslana po pošti, jo mora zapečateni poslati nazaj pošiljatelju.

(4) Agencija mora seznam ponudnikov in predložene ponudbe čuvati kot poslovno skrivnost do konca poteka roka iz drugega odstavka tega člena.

40. člen

(razpisna dokumentacija)

Agencija mora v razpisni dokumentaciji obrazložiti vse točke sklepa o uvedbi javnega razpisa in navesti, katera dokazila o izpolnjevanju pogojev morajo biti priložena, da se bo ponudba štela za pravilno.

41. člen

(posebne določbe o javnem odpiranju ponudb)

(1) Odpiranje ponudb je javno.

(2) Razpisna komisija o postopku odpiranja vodi zapisnik, ki mora vsebovati zlasti podatke o zaporedni številki ponudbe, pri anonimnem razpisu pa podatke o nazivu

ali šifri ponudnika in ponudbeno ceno. Pri tem je treba ves čas postopka paziti, da ponudnikove poslovne skrivnosti niso razkrite.

(3) Na javnem odpiranju ponudb se preveri popolnost ponudb glede na to, ali so bili predloženi vsi dokumenti, ki jih zahteva razpisna dokumentacija (formalna popolnost), pri čemer se verodostojnost in vsebina dokumentov ne preverja.

(4) Odpirajo se samo v roku priskele in pravilno označene ponudbe. Nepravilno označene ponudbe mora razpisna komisija zapečatene poslati nazaj pošiljatelju.

(5) Javni razpis uspe, če je nanj prispela vsaj ena pravočasna in pravilna ponudba, ki ustreza razpisnim pogojem.

(6) V sklepu o uvedbi javnega razpisa lahko agencija določi, da posamezen javni razpis uspe, če nanj prispe drugo določeno najmanjše število ponudb, ki ustrezajo razpisnim pogojem.

42. člen (dopolnitev ponudb)

(1) Komisija v petih dneh po odpiranju ponudb pisno pozove ponudnike nepopolnih ponudb, da jih dopolnijo. Rok za dopolnitev ne sme biti krajši od osmih in ne daljši od 15 dni. Vsebina ponudbe v delih, ki so predmet ocenjevanja, ni predmet dopolnitve.

(2) Nepopolne ponudbe, ki jih ponudniki v roku iz prejšnjega odstavka ne dopolnijo, se zavržejo.

43. člen (pregled in ocenjevanje ponudb)

(1) Po končanem javnem odpiranju ponudb komisija najprej ugotovi, ali vsi dokumenti v ponudbi ustrezajo zahtevam zakona in razpisne dokumentacije. Če komisija ugotovi, da neka ponudba ne ustreza zahtevam zakona in razpisne dokumentacije, jo izloči iz nadaljnjega postopka. Preostale ponudbe komisija oceni v skladu z razpisnimi merili.

(2) Po pregledu in oceni prispelih ponudb komisija sestavi poročilo, v katerem predstavi ocene posameznih ponudb in navede, katera ponudba najbolj ustreza objavljenim merilom za izbiro ponudb.

(3) Kadar je predmet javnega razpisa dodelitev radijskih frekvenc za opravljanje analogne radiodifuzije, komisija pošlje popolne ponudbe in poročilo o njihovi oceni v skladu z razpisnimi merili, ki pa ne zajema ocene ponudbe glede programskih vsebin, Svetu za radiodifuzijo. Svet za radiodifuzijo oceni priskele ponudbe glede njihovih programskih vsebin v skladu z merili, določenimi v sklepu o uvedbi javnega razpisa, in na podlagi skupne ocene vseh razpisnih meril predloži agenciji obrazložen predlog izbire. Obrazložen predlog izbire mora Svet za radiodifuzijo poslati agenciji najpozneje v 60 dneh po prejemu ponudb in poročila agencije.

(4) Komisija oziroma Svet za radiodifuzijo lahko zahtevata od ponudnikov pojasnila v zvezi z njihovimi ponudbami, vendar pri tem ne smeta zahtevati, dovoliti ali ponuditi kakršne koli spremembe ali dopolnitve vsebine ponudbe.

(5) Komisija oziroma Svet za radiodifuzijo morata pri pregledu in ocenjevanju ponudb upoštevati le tista merila za izbiro najugodnejšega ponudnika, ki so določena v zakonu in razpisni dokumentaciji, zlasti učinkovitost izrabe radiofrekvenčnega spektra in spodbujanje ter varstvo konkurence.

2.2 Javna dražba

44. člen

(javni razpis za pripravo javne dražbe)

(1) Kadar je edino merilo za izbiro najugodnejše ponudbe ponujena cena, agencija v sklepu o uvedbi javnega razpisa lahko določi, da se po opravljenem javnem razpisu opravi javna dražba.

(2) Sklep o uvedbi javnega razpisa mora v primeru iz prejšnjega odstavka vsebovati tudi:

1. radijske frekvence, ki so predmet javne dražbe, in morebitne omejitve števila pravic uporabe radijskih frekvenc,
2. pogoje in zahteve, ki jih mora izpolnjevati posamezni ponudnik, da se kvalificira na javno dražbo, vključno s plačilom zneska v višini administrativnih stroškov agencije za izvedbo javne dražbe, ki ga dražitelj vplača pred pričetkom javne dražbe in se dražitelju, ki se kvalificira na javno dražbo, v nobenem primeru ne vrača,
3. najmanjše število ponudnikov, potrebnih, da se javna dražba lahko izvede,
4. najnižji znesek plačila za učinkovito rabo omejene naravne dobrine, ki se plača v enkratnem znesku (izklicno plačilo),
5. jasno določbo, da v ponudbi ponudniki ne smejo ponujati višine plačila iz prejšnje točke,
6. podrobnejša pravila za izvedbo javne dražbe v skladu z zakonom.

(3) Javni razpis, po katerem se opravi dražba, je uspel, če se na javno dražbo kvalificira najmanjše število ponudnikov iz 3. točke prejšnjega odstavka.

(4) Agencija v sklepu o izbiri dražiteljev določi čas, kraj in način izvedbe javne dražbe. Javna dražba se opravi ne prej kakor 20 dni in ne pozneje kakor 30 dni po izdaji sklepa o izbiri dražiteljev. Agencija objavi čas in kraj izvedbe javne dražbe na svojih spletnih straneh in v Uradnem listu Republike Slovenije.

45. člen

(način izvedbe javne dražbe)

(1) Javno dražbo vodi predsednik komisije iz drugega odstavka 37. člena zakona ali njegov namestnik.

(2) Javna dražba se opravi z neposrednim ustnim licitiranjem v prostorih agencije na delovni dan, s pisnimi ponudbami ali certificiranimi elektronskimi aplikacijami, ki so namenjene elektronskim dražbam.

(3) Javna dražba se lahko opravi tudi na drug primeren način, ki omogoča, da uradna oseba agencije, ki vodi javno dražbo, in vsak dražitelj sproti in neposredno spremlja potek javne dražbe in da dražitelj brez ovir in neposredno daje ponudbe uradni osebi.

(4) Komisija pred začetkom licitiranja določi najmanjši dvig plačila iz 4. točke drugega odstavka 44. člena tega zakona na licitiranju, ki ne sme biti nižji od enega odstotka izklicnega plačila.

(5) Pri vodenju javne dražbe mora predsednik komisije ali njegov namestnik sprejemati ponudbe dražiteljev in povabiti druge dražitelje, da dajo višjo ponudbo. Pred ugotovitvijo najvišje ponudbe oziroma ponudb je potrebno dražitelje vsaj enkrat povabiti, da dajo višjo ponudbo, in pri tem navesti, da bodo ponudba ali ponudbe določenih dražiteljev sicer ugotovljene za najvišje.

(6) Če tudi po zadnjem povabilu ni višjih ponudb, predsednik komisije ali njegov namestnik ugotovi višino najvišje ponudbe ali ponudb in dražitelja ali dražitelje, ki so jo dali, in ta sklep razglasi. Po razglasitvi sklepa ni več mogoče dajati novih ponudb.

(7) Dražitelju ali dražiteljem z najvišjo ponudbo se izda pisni sklep o ugotovitvi najvišje ponudbe z navedbo roka, v katerem morajo to plačilo plačati.

(8) Pri vodenju javne dražbe in vzdrževanju reda na njej ima predsednik komisije ali njegov namestnik, ki vodi javno dražbo, pooblastila uradne osebe v upravnem postopku v zvezi z vodenjem javne obravnave.

(9) Če predsednik komisije ali njegov namestnik med javno dražbo glede na potek licitiranja ugotovi, da sta se dva ali več dražiteljev dogovorili o načinu licitiranja ali njegovem rezultatu oziroma licitirajo usklajeno, te dražitelje izloči iz javne dražbe ter o tem izda pisni sklep. Zoper za sklep ni možna posebna pritožba.

(10) Če je bila javna dražba opravljena, se šteje, da so bili na javnem razpisu izbrani dražitelj ali dražitelji, ki so na javni dražbi uspeli in v predpisanem roku plačali plačilo za učinkovito rabo omejene naravne dobrine iz drugega odstavka 47. člena tega zakona.

46. člen (nepodeljene radijske frekvence)

Če na podlagi javne dražbe niso bile podeljene vse radijske frekvence, lahko agencija za preostale radijske frekvence ponovi postopek iz 36. člena tega zakona oziroma izvede javni razpis.

2.3 Postopek po opravljenem javnem razpisu

47. člen (uporaba določb zakona, ki ureja splošni upravni postopek)

(1) Agencija po prejemu poročila komisije o oceni ponudb nadaljuje odločanje po zakonu, ki ureja splošni upravni postopek, pri čemer imajo položaj stranke vsi ponudniki, ki so v roku, določenem v javnem razpisu, predložili pravilno označene ponudbe.

(2) Če je v sklepu o uvedbi javnega razpisa določeno, da se po opravljenem javnem razpisu opravi javna dražba, se upravni postopek uvede šele potem, ko dražitelj ali dražitelji, ki so na javni dražbi uspeli, plačajo plačilo za učinkovito rabo omejene naravne dobrine ali glede na način plačevanja vplačilo tistih njegovih obrokov, ki jih je

po sklepu o ugotovitvi najvišje ponudbe treba plačati pred izdajo odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc.

48. člen
(omejitev dokazovanja)

V upravnem postopku, začetem po javnem razpisu, ni dopustno predlagati ali izvajati dokazov, ki bi morali biti sestavni del popolne in ustrezne ponudbe ali ki bi kakor koli spreminjali ponudbo.

49. člen
(izbira ponudnikov)

Agencija odloči o ponudbah z izdajo ene ali več odločb o dodelitvi radijskih frekvenc. Agencija mora izdati in vročiti odločbe najpozneje v osmih mesecih po poteku roka za predložitev ponudb ter hkrati o svoji odločitvi obvestiti javnost.

50. člen
(prekinitev postopka)

Agencija lahko prekine postopek izdaje ali spremembe odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, če so po mednarodnopравnih aktih, uveljavljenih v Republiki Sloveniji, potrebne dodatne uskladitve, poizvedovanja ali dejavnosti.

51. člen
(vsebina odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc)

(1) Odločba o dodelitvi radijskih frekvenc poleg vsebin, predvidenih z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, vsebuje predvsem:

1. podatke o imetniku pravice uporabe radijskih frekvenc,
2. dodeljene radijske frekvence,
3. območje pokrivanja,
4. čas veljavnosti odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc,
5. pogoje, ki morajo biti izpolnjeni pri uporabi radijskih frekvenc.

(2) Pogoji iz 5. točke prejšnjega odstavka morajo pri odločbi o dodelitvi radijskih frekvenc, izdani na podlagi javnega razpisa, vsebovati tudi pogoje, ki se nanašajo na 5. in 7. točko 52. člena tega zakona.

(3) Kadar je predmet odločbe dodelitev radijskih frekvenc na podlagi izbirnega postopka iz prvega odstavka 34. člena tega zakona, odločba o dodelitvi radijskih frekvenc vsebuje tudi dodatne sestavine, potrebne za izvajanje predpisov EU, vključno s pogoji, ki izhajajo iz takšne izbirne odločbe in predpisa EU, na podlagi katerega je bila izdana.

(4) Kadar je predmet odločbe dodelitev radijskih frekvenc za opravljanje analogne radiodifuzije, odločba vsebuje tudi navedbo imena programa.

(5) Spremembo podatkov iz 1. točke prvega odstavka tega člena in spremembo imena programa iz prejšnjega odstavka mora imetnik pravice uporabe radijskih frekvenc sporočiti agenciji v 30 dneh od njihovega nastanka.

52. člen
(pogoji za uporabo radijskih frekvenc)

Pogoji iz 5. točke prvega odstavka prejšnjega člena se lahko nanašajo samo na:

1. obveznost zagotavljanja storitve ali uporabe vrste tehnologije, za katero so bile podeljene pravice uporabe frekvence, vključno z zahtevami glede pokritosti in kakovosti, če je to primerno,
2. zagotavljanje učinkovite uporabe radijskih frekvenc,
3. tehnične in operativne pogoje, ki so potrebni za preprečevanje škodljivega motenja in za omejitev izpostavljanja najširše javnosti elektromagnetnim poljem, če se taki pogoji razlikujejo od tistih, ki so vključeni v splošno dovoljenje,
4. rok trajanja pravice uporabe radijskih frekvenc,
5. prenos imetništva pravice uporabe radijskih frekvenc ali oddajo pravice do uporabe radijskih frekvenc v najem ter pogoje tega prenosa ali oddaje v najem,
6. plačila po 60. členu tega zakona,
7. dodatne obveznosti, ki jih je izbrani ponudnik prevzel pri udeležbi na javnem razpisu (na primer glede hitrosti gradnje elektronskega komunikacijskega omrežja, programskih vsebin in podobno),
8. obveznosti glede mednarodnopravnih aktov, uveljavljenih v Republiki Sloveniji, ki se nanašajo na radijske frekvence,
9. posebne pogoje, določene za uporabo radijskih frekvenc, namenjenih za potrebe meritev, atestiranje in drugih preizkusov radijske opreme,
10. pogoje, ki izhajajo iz izbirne odločbe iz 34. člena tega zakona in predpisa EU, na podlagi katerega je bila izdana.

53. člen
(čas veljavnosti odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc)

(1) Odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc izda agencija za določen čas z upoštevanjem primernega obdobja, potrebnega za amortizacijo naložb, vendar za največ 15 let, razen za dodelitev radijskih frekvenc, ki so namenjene zrakoplovni ali pomorski mobilni storitvi.

(2) Odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc, namenjenih za potrebe meritev, atestiranje in drugih preizkusov radijske opreme, izda agencija za omejeno območje pokrivanja in največ za 90 dni.

(3) Odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc, namenjenih za prireditve, izda agencija praviloma največ za 15 dni ali za drug predvideni čas trajanja prireditve.

54. člen
(podaljšanje odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc)

(1) Veljavnost odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, razen odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za zagotavljanje javnih komunikacijskih storitev končnim uporabnikom, se lahko na predlog njenega imetnika podaljša, če so izpolnjeni vsi pogoji, ki so ob poteku njene veljavnosti predpisani za uporabo teh radijskih frekvenc, ter ob upoštevanju ciljev iz 194., 195., 196. in 197. člena tega zakona.

(2) V primeru podaljšanja odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc iz prejšnjega odstavka se za vse radijske frekvence, ki so bile prvotno podeljene na podlagi javnega razpisa, razen za radijske frekvence za analogno radiodifuzijo, plača tudi določen znesek za učinkovito rabo omejene naravne dobrine, s katerim se zagotovi optimalna

uporaba dodeljenih radijskih frekvenc. Ta je prihodek proračuna. Višino tega zneska in način njegovega plačila določi agencija, pri čemer mora pridobiti predhodno soglasje vlade. Pri določitvi višine tega zneska je treba upoštevati kriterije iz osmega odstavka 60. člena tega zakona in obdobje, za katero se podaljšuje veljavnost odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc.

(3) Vloga za podaljšanje odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc mora biti vložena na agencijo najmanj 30 dni in največ 90 dni pred potekom veljavnosti odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc.

(4) Agencija 90 dni pred potekom veljavnosti odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc na elektronski naslov, ki ji ga je sporočil imetnik odločbe, pošlje obvestilo o poteku veljavnosti odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc. To obvestilo je informativne narave in ne ustvarja pravnih posledic.

(5) V primeru podaljšanja agencija izda novo odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc.

(6) Veljavnost odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, namenjenih za potrebe meritev, atestiranje in drugih preizkusov radijske opreme, in odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, namenjenih za prireditve, ni mogoče podaljšati.

55. člen

(prenos pravice do uporabe radijskih frekvenc ali oddaja pravice v najem)

(1) Imetnik odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc lahko svojo pravico do uporabe teh radijskih frekvenc s pravnim poslom prenese na drugo fizično ali pravno osebo ali jo da v najem drugi fizični ali pravni osebi, ki izpolnjuje predpisane pogoje, vendar le s predhodnim soglasjem agencije. Agencija pri tem preveri, ali ta druga fizična ali pravna oseba izpolnjuje pogoje, določene z zakonom, podzakonskimi predpisi ali aktom agencije, in da predvideno trgovanje ne povzroča izkrivljanja konkurence zlasti, kjer je spekter neizkoriščen.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka imetnik odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, ki je pravico do uporabe teh radijskih frekvenc pridobil brez plačila zneska iz osmega odstavka 60. člena tega zakona, ne more svoje pravice do uporabe teh radijskih frekvenc s pravnim poslom prenesti na drugo fizično ali pravno osebo ali jo dati v najem drugi fizični ali pravni osebi.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena imetnik odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, zoper katerega agencija vodi postopek za razveljavitev odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc na podlagi 3. točke četrtega odstavka 58. člena tega zakona, svoje pravice do uporabe radijskih frekvenc, glede katerih se vodi postopek, ne more s pravnim poslom prenesti na drugo fizično ali pravno osebo ali jo dati v najem drugi fizični ali pravni osebi.

(4) Agencija v primeru prenosa pravice do uporabe radijskih frekvenc na drugo fizično ali pravno osebo v skladu s prvim odstavkom tega člena tej fizični ali pravni osebi izda novo odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

(5) Namen uporabe radijskih frekvenc, ki je usklajena na podlagi predpisov EU, se s prenosom pravice do uporabe radijskih frekvenc ne sme spremeniti.

(6) Pogoji iz 52. člena tega zakona, ki jih vsebuje odločba o dodelitvi radijskih frekvenc, izdana na podlagi javnega razpisa, se smejo spremeniti le s predhodnim soglasjem agencije.

56. člen

(kopičenje radijskih frekvenc z namenom omejevanja konkurence na trgu)

Operaterji ne smejo kopičiti radijskih frekvenc z namenom omejevanja konkurence na trgu radijskih komunikacij. Takšno ravnanje operaterja je zlasti razvidno iz dejstva, da operater ne uporablja radijske frekvence v obsegu in rokih, določenih v sami odločbi oziroma v ponudbi operaterja v javnem razpisu, ter za to ne obstajajo objektivni razlogi, na katere operater ni mogel vplivati oziroma jih ni mogel predvideti v času podelitve odločbe, ali iz njegovega ravnanja izhaja, da je operater pridobil radijsko frekvenco z namenom omejevanja konkurence na trgu.

57. člen

(sprememba odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc)

(1) Agencija lahko odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc spremeni po uradni dolžnosti ali na predlog njenega imetnika.

(2) Po uradni dolžnosti se odločba o dodelitvi radijskih frekvenc spremeni, če:

1. se spremeni razporeditev radiofrekvenčnih pasov oziroma uporaba radijskih frekvenc,
2. se pojavijo javne potrebe, ki jih ni mogoče zadovoljiti drugače,
3. je to potrebno zaradi učinkovite uporabe radiofrekvenčnega spektra v javno korist,
4. se ni mogoče drugače izogniti škodljivemu motenju ali ni doseženo radiofrekvenčno zaščitno razmerje,
5. to zahtevajo mednarodnopravni akti, uveljavljeni v Republiki Sloveniji,
6. se spremeni ime imetnika odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc ali ime programa,
7. je to potrebno zaradi povezovanja imetnikov odločb o dodelitvi radijskih frekvenc v širšo regionalno ali nacionalno programsko radijsko ali televizijsko mrežo, ki je vpisana pri pristojnem organu v skladu z zakonom, ki ureja medije,
8. je to potrebno zaradi izvajanja predpisov EU s področja elektronskih komunikacij.

(3) Sprememba odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc na predlog njenega imetnika je mogoča samo v okviru območja pokrivanja iz te odločbe in to tako, da se s tem ne posega v pravice drugih ter pod pogoji tega zakona. Kadar gre za spremembo odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc za opravljanje radiodifuzije, je sprememba mogoča tudi zunaj območja pokrivanja, če taka sprememba odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc zagotavlja večjo učinkovitost uporabe radijskih frekvenc in če se s tako spremembo območje pokrivanja bistveno ne spremeni ter taka sprememba ne posega v koristi, ki jih imajo drugi imetniki odločb o dodelitvi radijskih frekvenc, če so izpolnjeni pogoji iz tega zakona.

(4) Odločba o dodelitvi radijskih frekvenc se na predlog imetnika ne sme spremeniti, če je proti imetniku pravice do uporabe radijskih frekvenc voden postopek za razveljavitev odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc na podlagi 3. točke četrtega odstavka 58. člena tega zakona.

(5) Agencija ob spremembi odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc izda novo odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc, prejšnjo pa razveljavi. V novi odločbi lahko

agencija določi tudi obseg in rok prilagoditve. V primerih iz drugega odstavka tega člena lahko agencija odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc z novo odločbo tudi v celoti razveljavi in določi novo vsebino.

(6) Z odločbo iz prejšnjega odstavka lahko agencija izjemoma podaljša veljavnost odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, razen odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc za zagotavljanje javnih komunikacijskih storitev končnim uporabnikom, če so zaradi prilagoditve iz prejšnjega odstavka stroški prilagoditve nesorazmerno posegli v korist, ki jih ima imetnik odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc.

(7) Imetnik spremenjene odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc ima pravico do dodelitve drugih primerljivih radijskih frekvenc, ki tehnološko omogočajo izvajanje enakovrednih storitev, če razlogi za spremembo niso nastali po njegovi krivdi. Radijske frekvence z enakovrednim območjem pokrivanja se dodelijo z odločbo po upravnem postopku brez javnega razpisa.

(8) Imetnik spremenjene odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc za opravljanje radiodifuzije iz prejšnjega odstavka ima pravico do dodelitve dodatnih radijskih frekvenc na območju pokrivanja iz odločbe, ki se spreminja, če na enakovrednih radijskih frekvencah ni mogoče opravljati storitev pričakovane kakovosti zaradi motenja sprejema. Dodatne radijske frekvence se dodelijo z odločbo po upravnem postopku brez javnega razpisa.

(9) Imetnik odločbe iz prejšnjega odstavka za dodatne radijske frekvence ni zavezanec za letno plačilo agenciji za uporabo dodeljenih radijskih frekvenc.

58. člen

(razveljavitev odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc)

(1) Agencija lahko razveljavi odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc ali na predlog imetnika odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc ali po uradni dolžnosti.

(2) Na predlog imetnika odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc agencija razveljavi odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc samo v primeru, če je ta imetnik izpolnil vse obveznosti, določene na podlagi veljavne zakonodaje in na podlagi njegove odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc.

(3) Agencija mora po uradni dolžnosti začeti postopek razveljavitve odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, namenjenih za analogno radiodifuzijo, če to predlaga Svet za radiodifuzijo.

(4) Agencija razveljavi odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc po uradni dolžnosti, če ugotovi, da:

1. je vloga za odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc vsebovala neresnične podatke,
2. imetnik ne izpolnjuje več predpisanih pogojev, določenih na podlagi veljavne zakonodaje ali na podlagi njegove odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc,
3. imetnik ni začel uporabljati radijske frekvence v roku, določenem v odločbi o dodelitvi radijskih frekvenc oziroma v ponudbi operaterja v javnem razpisu, ali se dodeljena radijska frekvenca v obdobju šestih mesecev med najmanj šestimi naključnimi preverjanji ni uporabljala, razen če z odločbo ni drugače določeno ali če imetnik s pisnimi dokazi ne dokaže nasprotnega,
4. je imetnik s pravnim poslom v skladu s prvim odstavkom 55. člena tega zakona pravico do uporabe radijskih frekvenc prenesel na drugo fizično ali pravno osebo,

5. se ni mogoče drugače izogniti škodljivemu motenju, ki ga povzroča signal radijske opreme drugi radijski opremi, sprejemnikom ali električnim ali elektronskim sistemom,
6. plačilo za uporabo radijskih frekvenc oziroma znesek za učinkovito rabo omejene naravne dobrine kljub večkratnemu opozorilu ni bil plačan,
7. obstajajo druge hujše ali ponavljajoče se nepravilnosti pri izpolnjevanju pogojev za uporabo radijskih frekvenc iz 52. člena tega zakona, ki so navedeni v odločbi o dodelitvi radijskih frekvenc, če te nepravilnosti niso bile odpravljene z milejšimi ukrepi v postopku nadzora.

59. člen

(prenehanje odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc)

(1) Odločba o dodelitvi radijskih frekvenc preneha na podlagi samega zakona veljati:

1. s potekom roka, za katerega je bila izdana,
2. če je prenehal obstajati njen imetnik,
3. z razveljavitvijo dovoljenja za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti, ki je bilo izdano po postopku in pod pogoji, določenimi z zakonom, ki ureja medije.

(2) V primerih iz 2. in 3. točke prejšnjega odstavka agencija izda ugotovitveno odločbo.

60. člen

(plačila za uporabo radijskih frekvenc)

(1) Imetniki odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc so zavezanci za letno plačilo agenciji za uporabo dodeljenih radijskih frekvenc. Plačila krijejo stroške, ki jih ima agencija z upravljanjem in nadzorom radiofrekvenčnega spektra.

(2) Agencija s splošnim aktom predpiše način izračuna plačil agenciji na podlagi tega člena. Ta je odvisen od pokrivanja ali gostote prebivalstva na območju pokrivanja ali radijske frekvence ali širine radifrekvenčnega pasu ali vrste radiokomunikacij ali kombinacije naštetega, ne sme pa omejevati konkurence ali ovirati vstopa na trg.

(3) Višino plačil na podlagi prvega in drugega odstavka tega člena določi agencija s tarifo z upoštevanjem potrebnega pokrivanja stroškov iz prvega odstavka tega člena in smiselno uporabo petega, šestega in sedmega odstavka 6. člena tega zakona.

(4) Za odmero in plačevanje plačil za uporabo radijskih frekvenc se uporablja 7. člen tega zakona.

(5) Ne glede na določbo drugega odstavka 7. člena tega zakona se za uporabo radijskih frekvenc za namene iz drugega in tretjega odstavka 53. člena tega zakona odmeri enkratno plačilo, ki ustreza tolikim dvanajstinam letnega plačila, kolikor celih mesecev je odločba o dodelitvi radijskih frekvenc veljavna, vendar ne manj od ene dvanajstine letnega plačila.

(6) Ne glede na določbo četrtega odstavka 7. člena tega zakona mora zavezanec, ki mu je pravica do uporabe radijskih frekvenc prenehala zaradi poteka roka, za katerega je bila podeljena, ali zaradi razlogov, ki niso na njegovi strani, plačati le toliko dvanajstin letnega plačila, kolikor celih mesecev je bila ta pravica veljavna, vendar ne manj kakor eno dvanajstino letnega plačila.

(7) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena državni organi, ki so imetniki odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc za namene iz drugega odstavka 53. člena tega zakona, niso zavezanci za letno plačilo iz prvega odstavka tega člena.

(8) Ne glede na določbo 23. člena Zakona o digitalni radiodifuziji (Uradni list RS, št. 102/07 in 85/10) se za vse radijske frekvence, ki se dodelijo na podlagi javnega razpisa, razen za radijske frekvence za analogno radiodifuzijo, plača tudi določen znesek za učinkovito rabo omejene naravne dobrine, s katerim se zagotovi optimalna uporaba dodeljenih radijskih frekvenc. Ta je prihodek državnega proračuna. Najmanjša višina tega zneska in način njegovega plačila se določijo v sklepu o uvedbi postopka javnega razpisa. Pri določitvi višine oziroma najmanjše višine tega zneska in določitvi načina plačila je treba upoštevati ponudbo in povpraševanje po razpisanih frekvencah, razvitost trga, na katerega se nanašajo razpisane frekvence, ter višino tovrstnih plačil v drugih državah EU, v nobenem primeru pa ne sme biti tako visok, da bi oviral razvoj inovativnih storitev in konkurence na trgu.

61. člen

(nadzor in gradnja nadzorno-merilnega sistema)

(1) Agencija nadzira izvajanje določb tega poglavja in izpolnjevanje odločb, ki jih izda na njegovi podlagi.

(2) Za potrebe upravljanja in nadzora radiofrekvenčnega spektra agencija postavlja in gradi nadzorno-merilni sistem Republike Slovenije.

(3) Gradnja iz prejšnjega odstavka je v javno korist.

VI. OŠTEVILČENJE

62. člen

(cilji in upravljanje)

(1) Agencija na podlagi javnega pooblastila upravlja množico vseh elementov oštevilčenja v Republiki Sloveniji s ciljem zagotavljanja njihovega učinkovitega strukturiranja in uporabe ter poštenega in nediskriminacijskega zadovoljevanja potreb operaterjev in drugih fizičnih in pravnih oseb, ki so upravičene pridobiti odločbo o dodelitvi elementov oštevilčenja po tem zakonu. Pri tem agencija upošteva morebitne strateške dokumente Republike Slovenije in EU ter strateške usmeritve ministrstva, pristojnega za elektronske komunikacije.

(2) Agencija vodi vse podatke v zvezi z upravljanjem z elementi številčenja.

(3) Agencija na svojih spletnih straneh objavi podatke o dodeljenih številkah in številskih blokih, in sicer:

1. številko ali številski blok,
2. imetnika številke ali številkega bloka.

63. člen

(načrt oštevilčenja)

(1) Načrt oštevilčenja sprejme agencija s splošnim aktom.

(2) Načrt oštevilčenja določa vrsto, dolžino, zgradbo ter namen in način uporabe elementov oštevilčenja, vključno s številkami za klice v sili in številkami, katerih uporaba je usklajena na podlagi predpisov EU, omogočati pa mora tudi prenosljivost števil in uvajanje novih elektronskih komunikacijskih storitev.

(3) Spremembe ali dopolnitve načrta oštevilčenja, ki bistveno posegajo v sistem oštevilčenja in katerih izvedba je tehnološko zahtevna, se začnejo uporabljati šele dve leti po njihovi uveljavitvi.

64. člen (uporaba elementov oštevilčenja)

Operater in fizične ali pravne osebe iz prvega odstavka 66. člena tega zakona lahko uporabljajo elemente oštevilčenja le na podlagi odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja, s katero agencija podeli pravico do njihove uporabe.

65. člen (postopek izdaje odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja)

(1) Agencija izda odločbo o dodelitvi elementov oštevilčenja v skladu z načrtom oštevilčenja po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek, ter po predhodno izvedenem postopku javnega razpisa v primerih, kakor določa ta zakon. Pri dodelitvi elementov oštevilčenja, ki jih upravlja Mednarodna telekomunikacijska zveza (ITU), agencija upošteva tudi postopke, določene v ustreznih priporočilih te zveze. Pri dodelitvi števil, katerih uporaba je usklajena na podlagi predpisov EU, agencija upošteva tudi postopke, določene v predpisih in priporočilih EU.

(2) Agencija uporabi postopek javnega razpisa le takrat, kadar ob smiselni uporabi postopka iz 36. člena tega zakona ugotovi, da se učinkovita uporaba določenih elementov oštevilčenja (npr. kratke številke) lahko zagotovi le z omejitvijo števila izdanih odločb o dodelitvi elementov oštevilčenja. V postopku javnega razpisa lahko kot ponudniki sodelujejo operaterji, ki tako pridobljene elemente oštevilčenja lahko dodeljujejo v uporabo svojim uporabnikom pod enakimi, stroškovno naravnanimi in preglednimi pogoji, druge fizične ali pravne osebe pa le, če lahko dokažejo, da elemente oštevilčenja potrebujejo za opravljanje dejavnosti, ki je v javnem interesu, kakor izhaja iz področne zakonodaje ali predpisov EU.

(3) Agencija v tem postopku javnega razpisa smiselno uporabi določbe javnega razpisa, ki ga na podlagi tega zakona izvede za dodelitev določenih radijskih frekvenc.

(4) O ponudbah odloči agencija z izdajo ene ali več odločb o dodelitvi elementov oštevilčenja, ki pa jih mora v tem primeru izdati in vročiti v 42 dneh po poteku roka za predložitev ponudb ter hkrati o svoji odločitvi obvestiti javnost.

66. člen (izdaja odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja)

(1) Vlogo za pridobitev odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja lahko vloži operater, druga fizična ali pravna oseba pa le, če lahko dokaže, da elemente oštevilčenja potrebuje za opravljanje dejavnosti, ki je v javnem interesu, kakor je določeno v področni zakonodaji ali predpisih EU.

(2) Vloga iz prejšnjega odstavka mora vsebovati podatke, ki jih agencija potrebuje za vodenje uradne evidence imetnikov odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja in za nadzor uporabe elementov oštevilčenja, in sicer zlasti:

1. ime, naslov in davčno številko za fizične osebe,
2. firmo, sedež, davčno številko in navedbo zakonitega zastopnika za pravne osebe,
3. dokaze o tem, da je vlagatelj upravičen do dodelitve elementov oštevilčenja,
4. podatke o vrsti, količini in namenu uporabe elementov oštevilčenja, ki jih želi dobiti,
5. projekt, ki vsebuje načrt o oceni potreb za prihodnja tri leta, če vlagatelj zahteva večji blok števil,
6. utemeljitve, na podlagi katerih vlagatelj dokazuje, da bo dodeljena količina elementov oštevilčenja v treh letih uporabljena.

(3) Agencija lahko s splošnim aktom podrobneje predpiše vsebino in obliko vloge.

(4) Agencija s splošnim aktom določi velikost bloka števil iz 5. točke drugega odstavka tega člena.

(5) Agencija mora odločbo o dodelitvi elementov oštevilčenja, kadar se ne izvede javni razpis, izdati in vročiti v 21 dneh po začetku postopka za pridobitev števil.

(6) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka agencija z odločbo zavrne izdajo odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja, če ugotovi, da:

1. vlagatelj na podlagi veljavne zakonodaje ni upravičen za dodelitev elementov oštevilčenja,
2. vlagatelj nima poravnanih vseh zapadlih obveznosti do agencije,
3. nameravana uporaba ne upravičuje dodelitve zahtevane količine oziroma vrste elementov oštevilčenja,
4. bi bila dodelitev elementov oštevilčenja v nasprotju z veljavno zakonodajo.

(7) Operater lahko dodeljene številke v skladu z odločbo o dodelitvi elementov oštevilčenja in veljavno zakonodajo dodeli končnim uporabnikom svojih storitev. Na podlagi pravnega posla jih lahko odplačno dodeljuje v uporabo tudi izvajalcem storitev, pri čemer lahko zaračuna le dejanske stroške. Operater ne sme delati razlik med izvajalci storitev glede blokov števil, ki se uporabljajo za dostop do njihovih storitev. Vse podatke o takih pravnih poslih mora sporočiti agenciji.

67. člen

(vsebina odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja)

(1) Odločba o dodelitvi elementov oštevilčenja mora vsebovati najmanj:

1. podatke o imetniku pravice uporabe elementov oštevilčenja,
2. dodeljene elemente oštevilčenja,
3. pogoje uporabe elementov oštevilčenja iz 68. člena tega zakona.

(2) O spremembi podatkov iz 1. točke prejšnjega odstavka mora imetnik pravice uporabe elementov oštevilčenja agencijo obvestiti v 30 dneh po njihovem nastanku.

68. člen

(pogoji uporabe elementov oštevilčenja)

Pogoji iz 3. točke prvega odstavka prejšnjega člena se smejo nanašati samo na:

1. določitev storitve, za katero se lahko uporabi dodeljeni element ali elemente oštevilčenja, vključno z vsemi zahtevami, povezanimi z izvajanjem te storitve, ter tarifnimi načeli in najvišjimi cenami, ki lahko veljajo v posebnem številčnem območju,
2. zagotavljanje dejanske in učinkovite uporabe elementov oštevilčenja,
3. prenosljivost številčk,
4. obveznost zagotavljanja informacij o naročnikih, potrebnih v javnih imenikih v skladu s 116. in 137. členom tega zakona,
5. čas trajanja odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja ob upoštevanju vseh sprememb načrta številčenja,
6. prenos pravice uporabe elementov oštevilčenja in pogoje tega prenosa,
7. plačila za uporabo dodeljenih elementov oštevilčenja v skladu s 74. členom tega zakona,
8. obveznosti, ki jih je imetnik odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja prevzel v postopku javnega razpisa,
9. obveznosti iz mednarodnopravnih aktov, uveljavljenih v Republiki Sloveniji, ki se nanašajo na elemente oštevilčenja in njihovo uporabo.

69. člen

(veljavnost odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja)

Odločbo o dodelitvi elementov oštevilčenja izda agencija za nedoločen čas.

70. člen

(prenos pravice uporabe elementov oštevilčenja)

(1) Imetnik odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja lahko svojo pravico do uporabe teh elementov oštevilčenja s pravnim poslom prenese na drugo fizično ali pravno osebo, ki izpolnjuje predpisane pogoje, vendar le s predhodnim soglasjem agencije, ki preveri, ali ta druga fizična ali pravna oseba izpolnjuje pogoje, določene z zakonom, podzakonskimi predpisi ali akti agencije.

(2) Agencija pri prenosu pravice do uporabe elementov oštevilčenja na drugo fizično ali pravno osebo v skladu s prejšnjim odstavkom tej fizični ali pravni osebi izda novo odločbo o dodelitvi elementov oštevilčenja po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

(3) Namen uporabe številčk, ki je usklajena na podlagi predpisov EU, se s prenosom pravice iz prejšnjega odstavka ne sme spremeniti.

71. člen

(sprememba odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja)

(1) Agencija lahko zaradi usklajevanja s spremembami oziroma dopolnitvami načrta v skladu s tretjim odstavkom 63. člena tega zakona po uradni dolžnosti z odločbami spremeni že izdane odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja v 30 dneh po dnevu uveljavitve sprememb oziroma dopolnitev načrta. V tem primeru imetnik odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja oziroma uporabniki, ki so jim bile dodeljene, nimajo pravice zahtevati odškodnine.

(2) Agencija lahko spremeni odločbo o dodelitvi elementov oštevilčenja tudi na predlog njenega imetnika.

72. člen
(razveljavitev odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja)

(1) Agencija mora odločbo o dodelitvi elementov oštevilčenja razveljaviti po uradni dolžnosti, če ugotovi, da:

1. je vloga za dodelitev elementov oštevilčenja vsebovala neresnične podatke,
2. njen imetnik ne izpolnjuje več pogojev, določenih na podlagi veljavne zakonodaje in odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja,
3. se dodeljeni elementi oštevilčenja v treh letih po izdaji odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja niso začeli uporabljati ali se ne uporabljajo več kakor eno leto,
4. je njen imetnik v skladu s prvim odstavkom 70. člena tega zakona pravico do uporabo elementov oštevilčenja s pravnim poslom prenesel na drugo fizično ali pravno osebo.

(2) Agencija razveljavi odločbo o dodelitvi elementov oštevilčenja po uradni dolžnosti tudi:

1. če plačilo za uporabo elementov oštevilčenja oziroma znesek za učinkovito rabo omejene naravne dobrine kljub opozorilu ni bil poravnan ali
2. pri drugih nepravilnostih pri izpolnjevanju pogojev za uporabo elementov oštevilčenja iz 68. člena tega zakona, ki so navedeni v odločbi o dodelitvi elementov oštevilčenja, če te nepravilnosti niso bile odpravljene z milejšimi ukrepi v postopku nadzora.

73. člen
(prenehanje odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja)

(1) Odločba o dodelitvi elementov oštevilčenja preneha veljati:

1. na predlog imetnika odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja,
2. če preneha obstajati imetnik odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja,
3. z razveljavitvijo odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja.

(2) V primerih iz 1. in 2. točke prejšnjega odstavka mora agencija izdati ugotovitveno odločbo.

74. člen
(plačila za uporabo elementov oštevilčenja)

(1) Imetniki odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja so zavezanci za letno plačilo agenciji za uporabo dodeljenih elementov oštevilčenja. Plačila krijejo stroške, ki jih ima agencija z upravljanjem in nadzorom elementov oštevilčenja.

(2) Agencija s splošnim aktom predpiše način izračuna višine plačila agenciji na podlagi tega člena. Ta je odvisen od količine, dolžine in vrste elementov oštevilčenja, ne sme pa omejevati konkurence ali ovirati vstopa na trg.

(3) Višino plačil na podlagi prvega in drugega odstavka tega člena določi agencija s tarifo ob upoštevanju potrebnega pokrivanja stroškov iz prvega odstavka tega člena ter s smiselno uporabo petega, šestega in sedmega odstavka 6. člena tega zakona.

(4) Za odmero in plačevanje plačil za uporabo elementov oštevilčenja se uporablja 7. člen tega zakona.

(5) Ne glede na določbo četrtega odstavka 7. člena tega zakona mora zavezanec, ki mu je pravica do uporabe elementov oštevilčenja prenehala zaradi poteka roka, za katerega je bila podeljena, ali iz razlogov, ki niso na njegovi strani, plačati le toliko dvanajstin letnega plačila, kolikor celih mesecev je bila ta pravica veljavna, vendar ne manj kakor eno dvanajstino letnega plačila.

(6) Ne glede na določbe prvega odstavka pa operaterju ni treba plačati agenciji za uporabo števil, ki so bile prenesene k drugemu operaterju. Zavezanec za plačilo agenciji za te številke je operater, h kateremu so bile prenesene. Agencija pri tem upošteva podatke, ki jih v skladu z devetim odstavkom 131. člena tega zakona sporoči operater.

(7) Za elemente oštevilčenja, ki se dodelijo na podlagi javnega razpisa, se lahko zahteva tudi plačilo določenega zneska za učinkovito rabo omejene dobrine, s katerim se zagotovi optimalna raba dodeljenih elementov oštevilčenja. Ta je prihodek državnega proračuna. Najmanjša višina tega zneska in način njegovega plačila se v tem primeru določita v sklepu o uvedbi postopka javnega razpisa. Pri odločitvi o takšnem razpisnem merilu, najmanjši višini tega zneska in določitvi načina njegovega plačila se upošteva ponudbo in povpraševanje po razpisanih elementih oštevilčenja, razvitost trga, na katerega se nanašajo razpisani elementi oštevilčenja, ter višino tovrstnih plačil v drugih državah EU, v nobenem primeru pa ne sme biti tako visok, da bi oviral razvoj inovativnih storitev in konkurenco na trgu.

75. člen

(evropske telefonske dostopovne kode)

(1) Mednarodna predpona za klice iz Republike Slovenije v tujino je 00. Operaterji o tem na primeren način obvestijo svoje končne uporabnike.

(2) Izvajalec javno dostopnih telefonskih storitev, ki omogoča mednarodne klice, mora obravnavati vse klice v ali iz evropskega telefonskega številskega prostora po cenah, podobnim cenam za klice v ali iz drugih držav članic EU.

76. člen

(dostop do storitev z uporabo negeografskih števil)

(1) Operater javnega komunikacijskega omrežja oziroma izvajalec javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev mora omogočiti končnim uporabnikom, da lahko kličejo na vse številke, ki se zagotavljajo v EU, vključno s številkami iz evropskega telefonskega številskega prostora in enotnimi mednarodnimi številkami brezplačnih telefonskih klicev, ter dostopajo do in uporabljajo storitve z uporabo negeografskih števil znotraj EU, kadar je to tehnično in ekonomsko izvedljivo.

(2) Operaterju javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajalcu javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev ni treba izpolniti obveznosti iz prejšnjega odstavka, če se je klicani iz komercialnih razlogov odločil za omejitev klicev, ki prihajajo iz določenega območja EU.

(3) Sodišče lahko operaterju javnega komunikacijskega omrežja oziroma izvajalcu javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev odredi, da onemogoči dostop do posameznih števil ali storitev, dostopnih prek teh števil, če je to utemeljeno zaradi zlorabe ali goljufije v konkretni zadevi, ki jo obravnava. Sodišče lahko v takem primeru

od ponudnika elektronskih komunikacijskih storitev zahteva, da zadrži prihodke od zadevne povezave ali druge storitve.

77. člen
(ENUM-številke)

(1) Agencija upravlja pretvorbo števil v ENUM-številke.

(2) Agencija s splošnim aktom podrobneje uredi način pretvorbe števil v ENUM-številke in način upravljanja podatkovnih zbirk ter določi tehnične in druge zahteve, ki so povezane s pretvorbo števil in potrebne za izvajanje tega člena.

78. člen
(nadzor)

Agencija nadzira izvajanje določb tega poglavja in izpolnjevanje odločb, ki jih izda na njegovi podlagi.

VII. VARNOST OMREŽIJ IN STORITEV TER DELOVANJE V IZJEMNIH STANJIH

79. člen
(varnost omrežij in storitev)

(1) Operaterji morajo sprejeti ustrezne tehnične in organizacijske ukrepe za ustrezno obvladovanje tveganja za varnost omrežij in storitev, zlasti zaradi preprečevanja in zmanjševanja učinkov varnostnih incidentov na uporabnike in medsebojno povezana omrežja. Sprejeti ukrepi morajo ob upoštevanju stanja zagotoviti raven varnosti, primerno predvidenemu tveganju.

(2) Med ukrepe iz prvega odstavka spada tudi sprejem in izvajanje ustreznega varnostnega načrta, ki ga operater določi kot poslovno skrivnost.

(3) Varnostni načrt zajema najmanj:

- opredelitev vseh varnostnih tveganj znotraj operaterja, kakor tudi tistih zunaj operaterja, ki lahko ogrozijo delovanje javnega komunikacijskega omrežja oziroma lahko motijo delovanje javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev, ki jih ta operater ponuja,
- opredelitev verjetnosti dogodka za vsa varnostna tveganja iz prejšnje alineje,
- opredelitev stopnje negativnih učinkov in posledic za delovanje javnega komunikacijskega omrežja, in za javno dostopne komunikacijske storitve za vsa varnostna tveganja iz prve alineje,
- opredelitev ukrepov za zmanjšanje verjetnosti za nastop varnostnega incidenta,
- opredelitev ukrepov za zmanjšanje negativnih učinkov in omilitev posledic varnostnega incidenta,
- opredelitev ustreznega načina organiziranja varnosti znotraj operaterja, katerega integralni del je varnost omrežja, informacijskega sistema in fizično varovanje objektov in naprav,
- opredelitev ustreznega načina zagotovitve kadrovske zasedbe na ključnih delovnih mestih pri operaterju, ki se poklicno ukvarjajo z varnostjo,

- opredelitev načina rednega preverjanja skladnosti izvajanih ukrepov in postopkov s tistimi, ki so opisani v varnostnem načrtu.

80. člen (celovitost omrežij)

Operaterji omrežij morajo sprejeti vse potrebne ukrepe za zagotovitev celovitosti svojih omrežij, da se zagotovi neprekinjeno izvajanje storitev prek teh omrežij.

81. člen (obveznost obveščanja in poročanja o kršitvah varnosti ali celovitosti)

(1) Operaterji morajo, takoj ko to zaznajo, obvestiti agencijo o vseh kršitvah varnosti ali celovitosti, če so te kršitve pomembno vplivale na delovanje javnih komunikacijskih omrežij ali izvajanje javnih komunikacijskih storitev.

(2) Agencija o posameznih kršitvah varnosti omrežij in storitev ter o kršitvah celovitosti omrežij po potrebi in glede na stopnjo kršitve obvešča nacionalno kontaktno točko za obravnavo varnostnih incidentov (SI-CERT).

(3) Agencija obvešča o posameznih kršitvah varnosti omrežij in storitev ter o kršitvah celovitosti omrežij po potrebi in glede na stopnjo kršitve nacionalne regulatorne organe v drugih državah članicah EU in Evropsko agencijo za varnost omrežij in informacij (ENISA).

(4) Če agencija meni, da je razkritje kršitve iz prejšnjega odstavka v javnem interesu, lahko o tem sama obvesti javnost ali pa to naloži operaterju, ki ga zadeva kršitev varnosti in celovitosti.

(5) Agencija Evropski komisiji in ENISA vsako leto najpozneje do konca februarja za preteklo leto predloži kratko letno poročilo o prejetih prijavah in ukrepih, ki so bili sprejeti v skladu s prvim, drugim oziroma tretjim odstavkom tega člena.

82. člen (revizija varnosti)

Operaterji morajo na zahtevo agencije privoliti v revizijo varnosti, ki jo na stroške operaterja izvede usposobljena neodvisna organizacija, ki rezultate te revizije, ki ohrani stopnjo zaupnosti iz drugega odstavka 79. člena tega zakona, posreduje agenciji in revidirancu.

83. člen (ukrepi v primeru izjemnih stanj)

(1) Operaterji morajo v primeru izjemnih stanj prednostno zagotavljati delovanje tistih delov omrežja, ki so nujni za nemoteno delovanje omrežij nosilcev varnostnega in obrambnega sistema ter sistema zaščite in reševanja. Za čim krajše izpade teh omrežij morajo operaterji po potrebi predvideti tudi nadomestne poti. S tem namenom morajo svoje ukrepe predhodno uskladiti z nosilci varnostnega in obrambnega sistema ter sistema zaščite in reševanja.

(2) Operaterji, ki zagotavljajo javno telefonsko omrežje, morajo svoje omrežje prilagoditi tako, da omogoča dodelitev prednosti komunikacijam z določenih omrežnih

priključnih točk pred komunikacijami s preostalimi omrežnimi priključnimi točkami (v nadaljnjem besedilu: funkcija prednosti). Komunikacija, ki ji je dodeljena funkcija prednosti v javnem telefonskem omrežju določenega operaterja, to prednost ohrani tudi v javnih telefonskih omrežjih drugih operaterjev. V izjemnih stanjih lahko operaterji omogočijo delovanje omrežnih priključnih točk s prednostjo tudi tako, da omejijo ali prekinijo delovanje preostalih telefonskih priključkov.

(3) Vlada z uredbo določi skupine uporabnikov, ki imajo pravico do omrežnih priključnih točk s prednostjo v skladu s prejšnjim odstavkom.

(4) Vlada s sklepom določi tudi druge ukrepe in omejitve ali prekinitve delovanja, povezane z zagotavljanjem javnih komunikacijskih omrežij ali storitev ob naravnih in drugih nesrečah ali ob katastrofalnem izpadu omrežja, če je to potrebno zaradi odprave nastalih razmer.

(5) Državni zbor Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: državni zbor) na predlog vlade določi tudi druge ukrepe in omejitve ali prekinitve delovanja, povezane z zagotavljanjem javnih komunikacijskih omrežij ali storitev v vojnem ali izrednem stanju, če je to potrebno zaradi nastalih razmer.

(6) Ukrepi, izdani na podlagi četrtega ali prejšnjega odstavka tega člena, morajo biti določeni v takšnem obsegu in veljavni toliko časa, kolikor je to nujno potrebno za odpravo izrednih okoliščin iz prvega odstavka tega člena.

84. člen

(razpoložljivost javno dostopnih storitev)

(1) Izvajalci javno dostopnih telefonskih storitev, ki se zagotavljajo po javnih komunikacijskih omrežjih, morajo sprejeti ustrezne tehnične in organizacijske ukrepe, ki omogočajo, da so njihove dejavnosti v primeru izjemnih stanj čim manj motene. Izvajalci javno dostopnih telefonskih storitev morajo te ukrepe izvajati ves čas trajanja okoliščin, zaradi katerih so bili sprejeti.

(2) Z ukrepi iz prejšnjega odstavka mora biti zagotovljeno, da se v najkrajšem času zagotovi razpoložljivost javno dostopnih telefonskih storitev. S temi ukrepi se mora omogočiti zlasti neprekinjen dostop do in uporaba številke za klic v sili, predvsem do enotne evropske telefonske številke za klice v sili 112, številke policije 113 in do enotne evropske telefonske številke za prijavo pogrešanih otrok 116 000.

85. člen

(stavka)

(1) Izvajalec univerzalne storitve oziroma operater, ki mora izvrševati obveznosti na podlagi tega poglavja tega zakona, mora s sklepom določiti svoje zaposlene, ki morajo med stavko omogočiti nemoteno izvajanje storitev v okviru univerzalne storitve oziroma obveznosti, ki jih ima operater na podlagi tega poglavja.

(2) Agencija nadzira izpolnitev obveznosti sprejema in izvajanja sklepa iz prejšnjega odstavka.

86. člen

(splošni akt)

Agencija lahko s splošnim aktom podrobneje uredi način izvajanja določb tega poglavja. Pred sprejetjem tega splošnega akta lahko agencija zaprosi za strokovno mnenje SI-CERT.

87. člen
(nadzor)

Agencija nadzira izvajanje določb tega poglavja, ob upoštevanju omejitev iz 85. člena.

VIII. ZAGOTAVLJANJE KONKURENCE

1. Splošno

88. člen
(neodvisnost delovanja agencije na področju zagotavljanja konkurence)

(1) Agencija pri izvajanju nalog zagotavljanja konkurence iz tega poglavja ne sme zaprositi ali prejemati navodil od drugih državnih organov. Navedeno ne vpliva na možnost njenega posvetovanja z organom, pristojnim za varstvo konkurence, in na sodelovanje z drugimi regulativnimi organi, Evropsko komisijo in Organom evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC) v skladu s tem zakonom.

(2) Agencija lahko z namenom spodbujanja regulativne predvidljivosti pripravi in na svojih spletnih straneh objavi večletne strategije regulacije.

89. člen
(operaterji s posebnimi ali izključnimi pravicami)

(1) Operaterji, ki imajo posebne ali izključne pravice za izvajanje druge gospodarske dejavnosti in imajo letni prihodek na področju elektronskih komunikacijskih omrežij ali storitev večji od 10 milijonov eurov, morajo ali zagotavljati elektronska komunikacijska omrežja ali storitve v pravno samostojni družbi, ali pa voditi ločene računovodske evidence za dejavnosti, povezane z izvajanjem oziroma zagotavljanjem elektronskih komunikacijskih storitev ali omrežij tako, kakor da bi te dejavnosti opravljali v pravno samostojni družbi.

(2) Ločene računovodske evidence iz prejšnjega odstavka se vodijo tako, da se opredelijo vsi elementi odhodkov in prihodkov v zvezi z dejavnostmi, povezanimi z izvajanjem oziroma zagotavljanjem elektronskih komunikacijskih storitev ali omrežij, skupaj z osnovo za njihov izračun in uporabljenimi podrobnimi postopki razporeditve, vključno z razčlenitvijo osnovnih sredstev in strukturnih stroškov po postavkah.

90. člen
(medomrežno povezovanje in operaterski dostop)

(1) Operaterji javnih komunikacijskih omrežij imajo pravico in, kadar tako zahtevajo drugi operaterji javnih komunikacijskih omrežij, dolžnost, da se medsebojno pogajajo o medomrežnem povezovanju za zagotovitev javnih komunikacijskih storitev zaradi zagotavljanja storitev in njihovega vzajemnega delovanja. Operaterji javnih komunikacijskih omrežij ponudijo drugim operaterjem operaterski dostop oziroma medomrežno povezovanje pod pogoji, ki so skladni z obveznostmi, ki jih naloži

agencija po tem zakonu v zvezi z medomrežnim povezovanjem in operaterskim dostopom.

(2) O tehničnih in komercialnih vprašanjih operaterskega dostopa oziroma medomrežnega povezovanja se stranke dogovorijo same s pogodbo, ki ne sme biti v nasprotju z določbami tega zakona. Morebitne spore na zahtevo ene izmed strank rešuje agencija po postopku iz 218. člena tega zakona.

(3) Pri sklepanju pogodb o medomrežnem povezovanju oziroma operaterskem dostopu morajo stranke varovati zaupnost vseh podatkov, ki so si jih pri tem izmenjale. Izmenjani podatki ne smejo biti uporabljeni za noben drug namen ali izročeni tretji osebi, zlasti ne drugemu oddelku, podružnici ali hčerinski družbi ter partnerjem, ki bi jim posredovanje takšnih informacij lahko prineslo konkurenčno prednost. Ne glede na navedeno pa veljajo obveznosti iz 102. in 103. člena tega zakona.

(4) Agencija v skladu s cilji iz 194., 195., 196. in 197. tega zakona spodbuja in, kjer je to primerno, z odločbo zagotovi ustrezen operaterski dostop in medomrežno povezovanje ter vzajemno delovanje storitev na način, ki pospešuje učinkovitost, trajnostno konkurenco, učinkovite naložbe in inovacije ter prinaša končnim uporabnikom največje možne koristi. Pri tem lahko agencija zlasti operaterjem, ki nadzorujejo dostop do končnih uporabnikov, naloži obveznosti v obsegu, ki je potreben za zagotovitev povezljivosti med obema koncema, vključno z obveznostjo medomrežnega povezovanja njihovih omrežij, če to še ni bilo storjeno, ali, v utemeljenih primerih ter v obsegu, ki je za to potreben, operaterjem naloži obveznost omogočanja vzajemnega delovanja njihovih storitev. Navedeno ne posega v obveznosti, ki jih lahko naloži operaterjem s pomembno tržno močjo v skladu s tem zakonom.

(5) Obveznosti in pogoji v odločbi iz prejšnjega odstavka morajo biti objektivni, pregledni, sorazmerni in nediskriminacijski. Odločba mora biti izdana v skladu s postopki iz 204. člena tega zakona ter v skladu s postopki sodelovanja in posvetovanja z drugimi regulativnimi organi, Evropsko komisijo in BEREC, določenimi v 209., 210., 211. in 212. členu tega zakona.

(6) Zaradi zagotavljanja uresničevanja ciljev iz četrtega odstavka tega člena ima agencija v zvezi z operaterskim dostopom in medomrežnim povezovanjem v utemeljenih primerih pravico po uradni dolžnosti odločiti tudi po postopkih iz 204., 209., 210. in 212. člena tega zakona ter ob smiselni uporabi postopka iz 218. in 219. člena tega zakona.

(7) Operater, ki v Republiki Sloveniji ne izvaja storitev ali upravlja omrežja, ni dolžan obvestiti agencije v skladu s 5. členom tega zakona, da lahko zaprosi za operaterski dostop ali medomrežno povezovanje.

91. člen (skupna uporaba)

(1) Kadar je fizična ali pravna oseba, ki zagotavlja elektronska komunikacijska omrežja, pridobila pravico do gradnje, postavitve, obratovanja ali vzdrževanja teh omrežij in pripadajoče infrastrukture na nepremičnini v tuji lasti, nad ali pod njo ali kadar lahko izkoristi postopek razlastitve ali ustanovitve služnosti za to nepremičnino, agencija lahko odredi skupno uporabo komunikacijskih objektov iz drugega odstavka tega člena z upoštevanjem načela sorazmernosti.

(2) Agencija lahko odredi ukrep iz prejšnjega odstavka v korist fizičnih ali pravnih oseb, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja, ki so prikrajšana za dostop do uporabnih alternativ zaradi varstva okolja, javnega zdravja, javne varnosti ali prostorskih ureditev in se stranke same ne dogovorijo o skupni uporabi iz prvega odstavka tega člena. V tem primeru lahko agencija odredi, da fizična ali pravna oseba iz prvega odstavka tega člena drugi stranki omogoči skupno uporabo lastnine oziroma komunikacijskih objektov, kot so na primer stavbe, vhodi v stavbe in napeljave v njih, drogovi, antene, stolpovi in drugih podobnih konstrukcij, pa tudi cevni vodovi, kanalovi, vstopnih jaškov in priključnih omaric, vključno s fizično skupno lokacijo. Pri tem lahko določi pravila za delitev stroškov skupne uporabe zmogljivosti oziroma nepremičnin.

(3) Agencija lahko, kjer je to primerno, odloči o ukrepu iz prvega odstavka tega člena tudi po uradni dolžnosti v skladu s postopkom iz petega odstavka prejšnjega člena.

(4) Agencija lahko odredi skupno uporabo tudi na predlog stranke po postopku iz 218. člena, vendar le na podlagi predhodnega javnega posvetovanja z zainteresirano javnostjo v roku iz 204. člena tega zakona, v okviru katerega morajo imeti vse zainteresirane stranke možnost izraziti svoje mnenje.

(5) Odreditev skupne uporabe mora biti objektivna, pregledna, nediskriminacijska in sorazmerna. Ukrep odreditve skupne uporabe se, kjer je to primerno, izvede v sodelovanju z organi samoupravnih lokalnih skupnosti.

92. člen

(skupna uporaba napeljav v stavbah)

(1) Agencija fizičnim ali pravnim osebam iz prvega odstavka prejšnjega člena z odločbo naloži obveznosti skupne uporabe napeljave v stavbah ali do prve razdelilne točke, če je ta zunaj stavbe, po postopku iz prejšnjega člena, če je to utemeljeno z dejstvom, da bi bilo podvajanje te infrastrukture gospodarsko neučinkovito ali fizično neizvedljivo. Pri tem lahko določi pravila za delitev stroškov skupne uporabe zmogljivosti oziroma lastnine ob upoštevanju tveganja investicije, kjer je to primerno.

(2) Kadar je lastnik napeljave iz prejšnjega odstavka lastnik stavbe, mora dovoliti skupno uporabo te napeljave drugim fizičnim ali pravnim osebam, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja.

93. člen

(skupna uporaba druge gospodarske javne infrastrukture)

(1) Investitor ali lastnik druge vrste gospodarske javne infrastrukture mora v skladu s tehničnimi zmožnostmi operaterjem omrežij in zainteresiranim državnim organom omogočiti skupno uporabo svojih prostih zmogljivosti te infrastrukture ob upoštevanju stroškovno naravnanih cen. Med proste zmogljivosti se štejejo zlasti prazne ali delno izkoriščene cevi, neuporabljena optična vlakna ter zmogljivost nosilnih stebrov za obešanje dodatnih kablov ali anten za gradnjo omrežij elektronskih komunikacij. Če se investitor ali lastnik gospodarske javne infrastrukture in zainteresirana stranka za skupno uporabo sama ne dogovorita o sklenitvi te pogodbe in njeni vsebini, na zahtevo ene od strank o zadevi odloča agencija po postopku iz 218. člena. Pri tem lahko določi pravila za delitev stroškov skupne uporabe zmogljivosti oziroma nepremičnin.

(2) Agencija lahko odredi skupno uporabo le na podlagi predhodnega javnega posvetovanja, ki ne sme biti krajše od 30 dni. V okviru javnega posvetovanja morajo imeti vse zainteresirane stranke možnost, da izrazijo svoje mnenje.

(3) Odreditev skupne uporabe mora biti objektivna, pregledna, nediskriminacijska ter sorazmerna.

94. člen (izvajanje skupne uporabe)

Fizična ali pravna oseba, ki zagotavlja komunikacijska omrežja, mora izvajati pravico skupne uporabe komunikacijskih objektov oziroma lastnine iz 91., 92. in 93. člena tako, da le v najnujnejšem obsegu moti lastnika nepremičnine in posega v nepremičnino, ki se nanaša na skupno uporabo komunikacijskih objektov oziroma lastnine, ter le v najnujnejšem obsegu moti lastnika infrastrukture, na kateri je dodeljena pravica skupne uporabe ali osebo, ki to infrastrukturo upravlja.

2. Regulacija operaterjev s pomembno tržno močjo

95. člen (operaterji s pomembno tržno močjo)

(1) Pri zagotavljanju učinkovite konkurence na trgu elektronskih komunikacij s predhodno (ex ante) regulacijo se šteje, da ima operater pomembno tržno moč po tem zakonu, če ima sam ali skupaj z drugimi operaterji na določenem trgu javnih komunikacijskih omrežij oziroma javnih komunikacijskih storitev (v nadaljnjem besedilu: upošteven trg) položaj, enakovreden prevladujočemu položaju, torej tak ekonomski vpliv, da mu omogoča znatno samostojnost nasproti konkurentom, uporabnikom in potrošnikom.

(2) Če dva ali več operaterjev delujejo na trgu, katerega struktura pospešuje usklajene učinke, se lahko obravnavajo kot operaterji s skupnim prevladujočim položajem v smislu prejšnjega odstavka tudi kadar med njimi ni strukturnih ali drugih povezav.

(3) Kadar ima operater na upoštevnem trgu (prvi trg) pomembno tržno moč, se lahko ta operater določi za operaterja s pomembno tržno močjo tudi na trgu, ki je tesno povezan s prvim trgom (drugi trg), če povezave med obema trgovoma omogočajo, da se tržna moč s prvega trga prenese na drugega in se s tem okrepi tržna moč operaterja. Na drugem trgu se tako lahko uporabijo ukrepi za preprečevanje takega prenosa tržne moči v skladu s 102., 103., 104. in 106. členom tega zakona, če pa ti ne zadoščajo, so lahko naloženi ukrepi iz 107. člena tega zakona.

96. člen (merila za presojo prevladujočega položaja)

Kadar agencija presoja, ali ima operater pomembno tržno moč v skladu s prvim odstavkom prejšnjega člena tega zakona, upošteva zlasti naslednja merila, ki niso kumulativne narave:

1. tržni delež operaterja na upoštevnem trgu in spreminjanje njegovega tržnega deleža na upoštevnem trgu v daljšem obdobju,
2. ovire za vstop na upošteveni trg in vpliv na potencialno konkurenco na tem trgu,
3. vpliv velikih uporabnikov na moč operaterja (izravnalna kupna moč),

4. elastičnost povpraševanja,
5. faza v razvoju upoštevne trga,
6. tehnološke prednosti,
7. razvitost prodajne in distribucijske mreže,
8. doseganje ekonomij obsega oziroma ekonomij povezanosti,
9. stopnjo vertikalne integracije,
10. stopnjo diferenciacije produkta,
11. možnosti dostopa do finančnih virov,
12. nadzor infrastrukture, ki se je ne da zlahka podvojiti,
13. zvezanost storitev.

97. člen

(merila za presojo skupnega prevladujočega položaja)

(1) Agencija lahko za operaterje s skupnim prevladujočim položajem v smislu drugega odstavka 95. člena določi dva ali več operaterjev, če ti operaterji, tudi kadar med njimi ni strukturnih ali drugih povezav, delujejo na trgu, kjer ni učinkovite konkurence in noben posamezen operater nima pomembne tržne moči.

(2) Okoliščine iz prvega odstavka so verjetne zlasti v primeru koncentriranega trga s številnimi ustreznimi značilnostmi, izmed katerih so lahko najpomembnejše, ne pa kumulativne, naslednje:

1. majhna prožnost povpraševanja,
2. podobni tržni deleži,
3. velike pravne ali gospodarske ovire za vstop,
4. vertikalna integracija s kolektivnim zavračanjem ponudbe,
5. pomanjkanje izravnalne kupne moči,
6. pomanjkanje potencialne konkurence.

98. člen

(ravnanje agencije pri določanju pomembne tržne moči)

Pri določanju pomembne tržne moči in uporabi meril iz 96. in 97. člena tega zakona agencija ravna v skladu z zakonodajo EU in dosledno upošteva smernice Evropske komisije, ki urejajo tržno analizo in določitev pomembne tržne moči na področju elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev. Pri tem agencija sodeluje z organom, pristojnim za varstvo konkurence.

99. člen

(določitev upoštevni trgov)

(1) Agencija mora na področju zagotavljanja in izvajanja elektronskih komunikacij v skladu z načeli konkurenčnega prava in ob doslednem upoštevanju vsakokratnega priporočila Evropske komisije o upoštevni trgih produktov in storitev na področju elektronskih komunikacij in smernic iz prejšnjega člena tega zakona določiti produktne, storitvene in geografske trge, ki ustrezajo razmeram v državi, v analizi posamičnega upoštevne trga. Pri tem agencija sodeluje z organom, pristojnim za varstvo konkurence.

(2) Kadar namerava agencija z odločbo 101. člena tega zakona regulirati trg, ki ni naveden v priporočilu iz prejšnjega odstavka, mora pred tem v skladu s tem priporočilom za tak trg izvesti preizkus treh meril, ki so kumulativne narave:

1. prisotnost visokih in stalnih vstopnih ovir strukturne, pravne ali regulativne narave,

2. struktura trga, ki se nagiba k neučinkoviti konkurenci v ustreznem časovnem okviru, ter
3. dejstvo, da konkurenčna zakonodaja ne zadostuje za ustrezen odziv trga.

(3) Pri kumulativni izpolnitvi meril iz prejšnjega odstavka mora agencija za regulacijo takšnega upoštevne trga izpeljati javno posvetovanje v skladu z 204. členom in sodelovanje v skladu z 214. členom tega zakona ter posvetovanje z drugimi regulativnimi organi, Evropsko komisijo in BEREC v skladu z 209., 210. in 212. členom tega zakona.

100. člen (analiza upoštevne trgov)

(1) Agencija mora v rednih časovnih intervalih analizirati trge iz prvega odstavka prejšnjega člena. Pri tem, kjer je to primerno, sodeluje z organom, pristojnim za varstvo konkurence.

(2) Agencija mora analizo iz prejšnjega odstavka izvesti najpozneje v treh letih po sprejetju prejšnjega ukrepa, ki se nanaša na ta upoštevni trg. To obdobje se lahko izjemoma podaljša za največ tri leta, če agencija Evropski komisiji priglasi predlagano podaljšanje z obrazložitvijo in če Evropska komisija v enem mesecu od prejete obvestila o podaljšanju temu ne nasprotuje.

(3) Za upoštevne trge, za katere Evropska komisija predhodno ni bila obveščena, mora agencija izvesti analizo iz prvega odstavka v dveh letih po sprejetju spremenjenega priporočila Evropske komisije o upoštevne trgov iz prvega odstavka prejšnjega člena.

(4) Pri analizi iz prvega odstavka mora agencija upoštevati določila 98. in 99. člena tega zakona ter slediti smernicam Evropske komisije, ki urejajo tržno analizo in določitev pomembne tržne moči.

(5) Če agencija ne dokonča analize upoštevne trga v roku iz drugega in tretjega odstavka, lahko za pomoč zaprosi BEREC. Ob tej pomoči mora agencija o osnutku ukrepa v skladu z 209., 210. in 212. členom v šestih mesecih obvestiti Evropsko komisijo.

101. člen (naložitev, sprememba, ohranitev ali razveljavitev obveznosti operaterjem s pomembno tržno močjo)

(1) Če na podlagi analize upoštevne trga agencija ugotovi, da ta trg ni dovolj konkurenčen, z odločbo določi operaterja ali operaterje s pomembno tržno močjo na tem trgu. Pred izdajo odločbe lahko pridobi mnenje organa, pristojnega za varstvo konkurence.

(2) Z odločbo iz prejšnjega odstavka mora agencija naložiti operaterju s pomembno tržno močjo vsaj eno izmed obveznosti iz 102. do vključno 107. člena tega zakona. Agencija pri tem upošteva načelo sorazmernosti, kar mora v obrazložitvi odločbe tudi ustrezno obrazložiti.

(3) Če namerava agencija operaterju s pomembno tržno močjo z odločbo naložiti obveznost funkcijske ločitve iz 108. člena tega zakona ali z upoštevanjem načela

sorazmernosti, druge obveznosti za operatorski dostop ali medomrežno povezovanje, ki niso obveznosti, navedene v prejšnjem odstavku, sme to storiti samo na podlagi predhodnega soglasja Evropske komisije.

(4) Ob ponovni določitvi določenega operaterja za operaterja s pomembno tržno močjo lahko agencija temu operaterju naloži iste ali druge obveznosti, prejšnjo odločbo pa razveljavi.

(5) Če na podlagi analize upoštevnega trga agencija ugotovi, da je ta trg dovolj konkurenčen, ne sme določiti nobenega operaterja za operaterja s pomembno tržno močjo. Če je bil ta trg prej nekonkurenčen, mora agencija z ustreznimi odločbami razveljaviti vse odločbe, ki so na tem trgu določale operaterje s pomembno tržno močjo. V tem primeru v odločbi določi tudi primeren odločilni rok, ki ne sme biti krajši od 15 dni, in odločbo javno objavi v obliki, ki upošteva prepoved objave poslovnih skrivnosti strank.

(6) Pri razveljavitvi odločb na podlagi prejšnjega odstavka agencija razveljavi tudi vse obveznosti, ki so jih ti operaterji imeli kot operaterji s pomembno tržno močjo.

(7) Vsak ukrep na podlagi tega člena lahko agencija izvede le na podlagi predhodno izpeljanega posvetovanja z zainteresirano javnostjo, ki je določeno v 204. členu tega zakona, v sodelovanju z organom, pristojnim za varstvo konkurence na podlagi 214. člena tega zakona, pod pogoji iz členov od 209 do 212 tega zakona pa tudi z drugimi pristojnimi organi urejanja v državah članicah EU, Evropsko komisijo in BEREC.

(8) Ukrepe, ki spreminjajo tehnične podrobnosti predhodno naloženih obveznosti na podlagi tega člena in nimajo znatnega vpliva na trg, lahko naloži agencija z odločbo v upravnem postopku na podlagi analize upoštevne trgov, ki je bila podlaga za predhodno naložene obveznosti in ob upoštevanju členov 209 do 212 tega zakona. Pred izdajo odločbe, ki spreminja tehnične podrobnosti predhodno naloženih obveznosti, mora agencija pridobiti mnenje organa, pristojnega za varstvo konkurence.

102. člen

(obveznost zagotavljanja preglednosti)

(1) Agencija lahko z odločbo iz prvega odstavka prejšnjega člena naloži določenemu operaterju omrežja s pomembno tržno močjo, da zagotavlja preglednost glede medomrežnega povezovanja oziroma operatorskega dostopa, tako da od njega zahteva razkritje določenih informacij v zvezi medomrežnim povezovanjem oziroma operatorskim dostopom.

(2) Agencija lahko pri tem od operaterja zahteva:

- računovodske informacije,
- tehnične specifikacije,
- značilnosti omrežja,
- pogoje izvedbe in uporabe,
- vse pogoje, ki omejujejo dostop do oziroma uporabo storitev in aplikacij ter
- cene.

(3) Agencija v tej odločbi natančneje določi, katere informacije naj bodo razkrite, kako podrobne naj bodo in kako naj bodo razkrite.

(4) Od operaterja omrežja iz prvega odstavka tega člena, ki mu je naložena tudi obveznost iz 103. člena tega zakona, lahko agencija v skladu s prvim, drugim in tretjim odstavkom tega člena z odločbo zahteva, da objavi vzorčno ponudbo za medomrežno povezovanje oziroma operatorski dostop. Ta vzorčna ponudba mora biti dovolj razčlenjena, tako da drugim operaterjem, ki želijo določeno storitev v zvezi z medomrežnim povezovanjem oziroma operatorskim dostopom, ni treba plačati zmogljivosti, ki niso nujno potrebne za zahtevano storitev. V tej vzorčni ponudbi morajo biti opisane storitve, ki jih operater omrežja s pomembno tržno močjo ponuja v zvezi z medomrežnim povezovanjem oziroma operatorskim dostopom, razčlenjene na komponente v skladu s tržnimi potrebami, ter z njimi povezani pogoji, vključno s cenami. Če ta vzorčna ponudba ne ustreza določbam tega zakona ali odločbi iz prvega odstavka prejšnjega člena, sme agencija z odločbo v postopku nadzora zahtevati njeno spremembo.

(5) Ne glede na določbe od prvega do četrtega odstavka tega člena mora vzorčna ponudba za razvezan dostop do krajevne zanke vsebovati vsaj tiste elemente, ki jih agencija določi s splošnim aktom, pripravljenim v skladu s predpisi EU.

103. člen

(obveznost zagotavljanja enakega obravnavanja)

(1) Agencija lahko z odločbo iz prvega odstavka 101. člena tega zakona naloži določenemu operaterju omrežja s pomembno tržno močjo obveznost zagotavljanja enakega obravnavanja v zvezi z medomrežnim povezovanjem oziroma operatorskim dostopom.

(2) Z naložitvijo obveznosti iz prejšnjega odstavka se zlasti zagotovi, da operater iz prejšnjega odstavka:

1. zagotavlja enakovredne pogoje medomrežnega povezovanja oziroma operatorskega dostopa v enakovrednih okoliščinah za druge operaterje, ki zagotavljajo enakovredne storitve, ter
2. zagotavlja drugim operaterjem enako kakovostne storitve in informacije v zvezi z medomrežnim povezovanjem oziroma operatorskim dostopom pod enakimi pogoji kakor za svoje storitve ali storitve svojih hčerinskih podjetij ali partnerskih podjetij.

104. člen

(obveznost ločitve računovodskih evidenc)

(1) Brez poseganja v zakon, ki ureja preglednost finančnih odnosov in ločeno evidentiranje različnih dejavnosti, lahko agencija v skladu s predpisi, ki urejajo računovodstvo, z odločbo iz prvega odstavka 101. člena tega zakona naloži določenemu operaterju omrežja s pomembno tržno močjo, da vodi računovodske evidence za določene dejavnosti, povezane z medomrežnim povezovanjem oziroma operatorskim dostopom, ločeno od računovodskih evidenc za druge dejavnosti.

(2) Agencija naloži to obveznost zaradi nadzorovanja izpolnjevanja obveznosti iz prejšnjega člena ali, kjer je to potrebno, zaradi preprečitve neutemeljenega navzkrižnega subvencioniranja. To obveznost naloži zlasti vertikalno integriranemu operaterju in lahko od njega zahteva, da zagotovi preglednost svojih grosističnih in internih obračunskih cen. Pri tem lahko določi tudi obliko in metodologijo vodenja računovodstva, ki jo je treba uporabiti.

(3) Operater omrežja iz prvega odstavka tega člena mora na zahtevo agenciji predložiti računovodske evidence, vključno s podatki o prihodkih, prejetih od tretjih strank.

(4) Agencija lahko objavi informacije, ki bi prispevale k odprtemu in konkurenčnemu trgu, vendar mora pri tem upoštevati stopnjo zaupnosti prejetih podatkov v skladu z domačimi predpisi in predpisi EU, ki se nanašajo na poslovno tajnost.

(5) Agencija lahko s splošnim aktom podrobneje določi način izpolnjevanja obveznosti iz tega člena.

105. člen

(obveznost dopustitve operatorskega dostopa do določenih omrežnih zmogljivosti in njihove uporabe)

(1) Agencija lahko z odločbo iz prvega odstavka 101. člena tega zakona naloži določenemu operaterju omrežja s pomembno tržno močjo obveznost, da ugotodi vsem razumnim zahtevam za operatorski dostop do in uporabo določenih omrežnih elementov in pripadajočih zmogljivosti. Tako ravna agencija zlasti, kadar oceni, da bi zavrnitev operatorskega dostopa ali nerazumni pogoji, ki bi imeli podoben učinek, ovirali vzpostavitev zadostne konkurenčnosti trga na maloprodajnem nivoju, ali da ne bi bili v interesu končnih uporabnikov. Pri tem agencija lahko naloži tudi dodatne pogoje, da se zagotovi poštenost, razumnost in pravočasnost izpolnitve obveznosti.

(2) Agencija lahko od operaterja omrežja iz prejšnjega odstavka med drugim zahteva zlasti, da:

1. omogoči operatorski dostop do določenih omrežnih elementov oziroma naprav, vključno z:
 - dostopom do neaktivnih omrežnih elementov oziroma
 - razvezanim dostopom do krajevne zanke, da bi se med drugim omogočila izbira oziroma predizbira oziroma ponudba za preprodajo naročniškega voda,
2. se v dobri veri pogaja z operaterji, ki zahtevajo operatorski dostop,
3. ne zavrne že odobrenega operatorskega dostopa do zmogljivosti,
4. zagotovi določene storitve na grosistični osnovi zaradi preprodaje teh storitev na maloprodajnem trgu,
5. odobri odprt operatorski dostop do tehničnih vmesnikov, protokolov ali drugih pomembnih tehnologij, ki so nujno potrebni za vzajemno delovanje storitev ali storitev navideznih omrežij,
6. zagotovi skupno uporabo (skupno lokacijo) ali druge oblike souporabe pripadajočih zmogljivosti, v skladu z 91. členom in prvim odstavkom 92. člena,
7. zagotovi določene storitve, ki so potrebne za vzajemno delovanje storitev med koncema za uporabnike, vključno z zmogljivostmi za inteligentne omrežne storitve ali gostovanjem v mobilnih omrežjih,
8. zagotovi operatorski dostop do sistemov za podporo obratovanju ali podobnih sistemov programske opreme, ki so potrebni za zagotovitev pravične konkurence pri izvajanju storitev,
9. medsebojno poveže omrežja ali omrežne zmogljivosti,
10. zagotovi dostop do pripadajočih storitev, kot so storitve za ugotavljanje identitete, lokacije in prisotnosti.

(3) Ko agencija preučuje obveznosti iz prvega odstavka tega člena in predvsem ko presoja, kako bi se take obveznosti naložile, mora proporcionalno glede na cilje, določene v 194., 195., 196. in 197. členu, upoštevati zlasti naslednje dejavnike:

1. tehnično in ekonomsko upravičenost uporabe ali namestitve konkurenčne opreme glede na hitrost razvoja trga ter naravo in vrsto predlaganega medomrežnega povezovanja oziroma operatorskega dostopa, vključno z izvedljivostjo drugih proizvodov za dostop do nabavnega trga, kakor je dostop do vodov,
2. izvedljivost predlaganega operatorskega dostopa glede na zmogljivost, ki je na voljo,
3. začetno naložbo lastnika zmogljivosti ob upoštevanju vseh javnih naložb in tveganja v zvezi s to naložbo,
4. potreba po dolgoročnem varstvu konkurence, zlasti na področju infrastrukture,
5. ustrezne pravice intelektualne lastnine, kadar je to primerno,
6. zagotavljanje vseevropskih storitev.

(4) Agencija lahko z odločbo podrobneje določi način izpolnjevanja obveznosti iz tega člena. Pri tem lahko določi zlasti tehnične ali operativne pogoje dostopa, ki jih morajo upravičenci oziroma ponudniki izpolnjevati za zagotovitev normalnega delovanja omrežja. Kadar navedeno zajema obveznosti upoštevanja posebnih tehničnih standardov ali specifikacij, morajo te upoštevati zahteve iz 202. člena tega zakona.

106. člen

(obveznost cenovnega nadzora in stroškovnega računovodstva)

(1) Agencija lahko z odločbo iz prvega odstavka 101. člena tega zakona naloži določenemu operaterju omrežja s pomembno tržno močjo obveznosti v zvezi s pokrivanjem stroškov in kontrolo cen, vključno z obveznostmi glede stroškovne naravnosti cen in obveznostmi glede sistemov stroškovnega računovodstva, v povezavi z zagotavljanjem določene vrste medomrežnega povezovanja oziroma operatorskega dostopa.

(2) Agencija naloži obveznosti iz prejšnjega odstavka, če na podlagi tržne analize iz 100. člena tega zakona oceni, da bi lahko operater omrežja iz prejšnjega odstavka zaradi pomanjkanja učinkovite konkurence obdržal ali previsoke cene ali prenizko razliko med maloprodajnimi in grosističnimi cenami in bi to bilo v škodo končnih uporabnikov.

(3) Agencija mora pri naložitvi obveznosti iz prvega odstavka tega člena zaradi spodbujanja naložb operaterjev omrežij, vključno v omrežja naslednje generacije, upoštevati naložbe operaterja omrežja iz prvega odstavka tega člena in mu zagotoviti primerno stopnjo donosnosti naložbe glede na vložena sredstva, pri čemer upošteva tveganja, povezana s posamičnim projektom novih naložb v omrežje.

(4) Vsak mehanizem pokrivanja stroškov ali metodologija določanja cen, ki ga predpiše agencija, mora biti namenjen pospeševanju učinkovitosti in trajnostne konkurence ter povečanju koristi potrošnikov. Pri tem lahko agencija upošteva tudi cene, ki so na voljo na primerljivih konkurenčnih trgih in pri operaterjih omrežij.

(5) Če agencija operaterju omrežja iz prvega odstavka tega člena naloži obveznosti glede stroškovne naravnosti cen, mora operater omrežja dokazati, da so cene izračunane na podlagi stroškov, vključno s primerno stopnjo donosnosti naložbe. Pri preverjanju te obveznosti lahko agencija uporabi metode stroškovnega računovodstva, ki so neodvisne od tistih, ki jih uporablja operater omrežja. Agencija

lahko od operaterja omrežja z odločbo tudi zahteva, da utemelji svoje cene, in lahko, kjer je to primerno, zahteva prilagoditev cen. Pri tem je dokazno breme na strani operaterja omrežja, ki je zavezan za izpolnjevanje te zahteve.

(6) Če agencija operaterju omrežja iz prvega odstavka tega člena naloži obvezno uporabo sistema stroškovnega računovodstva za podporo cenovnega nadzora, ga hkrati tudi zaveže, da mora javnosti zagotoviti tudi opis sistema stroškovnega računovodstva, ki prikazuje vsaj glavne kategorije, po katerih so stroški razvrščeni v skupine, in pravila, ki se uporabljajo za razporeditev stroškov. Skladnost s sistemom stroškovnega računovodstva preverja pooblaščen revizor. Izjava o skladnosti se objavi vsako leto.

107. člen

(obveznost regulacije maloprodajnih storitev)

(1) Agencija lahko z odločbo iz prvega odstavka 101. člena tega zakona naloži določenemu operaterju s pomembno tržno močjo na določenem maloprodajnem trgu obveznosti, povezane z regulacijo maloprodajnih storitev.

(2) Obveznosti iz tega člena lahko agencija naloži le, če na podlagi tržnih analiz iz 100. člena tega zakona ugotovi, da upošteven trg, ki je namenjen končnim uporabnikom, ni dovolj konkurenčen, obveznosti na podlagi 102. do vključno 106. člena tega zakona pa ne bi dosegle ciljev, ki jih na trgu zasleduje. Obveznosti iz tega člena lahko vključujejo prepoved:

1. zaračunavanja prekomernih cen,
2. oviranja vstopa na trg,
3. omejevanja konkurence s postavljanjem prenizkih cen,
4. dajanja neupravičene prednosti določenim končnim uporabnikom,
5. neutemeljenega združevanja določenih storitev.

(3) Agencija lahko hkrati z naložitvijo obveznosti na podlagi tega člena predpiše eno izmed naslednjih metod:

1. metodo cenovne kapice na maloprodajnih cenah,
2. metodo regulacije individualnih tarif,
3. metodo stroškovne usmeritve cen,
4. metodo usmeritve k cenam na primerljivih trgih.

(4) Pri izpolnjevanju obveznosti na podlagi tega člena, ki se nanašajo na regulacijo maloprodajnih tarif ali drug ustrezen maloprodajni nadzor, mora operater iz prvega odstavka tega člena uporabiti potreben in primeren sistem stroškovnega računovodstva, ki ga določi agencija z odločbo iz prvega odstavka tega člena. Pri tem lahko agencija določi obliko in metodologijo vodenja računovodstva, ki ju mora ta operater uporabiti. Skladnost s stroškovnim računovodstvom preverja usposobljeni neodvisni revizor. Agencija zagotovi letno objavo izjave o skladnosti.

108. člen

(funkcijska ločitev)

(1) Kadar agencija ugotovi, da se z ustreznimi obveznostmi iz 102. do 106. člena tega zakona ni dosegla učinkovita konkurenca ter da obstajajo pomembni in trajni konkurenčni problemi ali tržne nepopolnosti, ugotovljene v zvezi z zagotavljanjem operatorskega dostopa, lahko z odločbo iz prvega odstavka 101. člena tega zakona vertikalno integriranemu operaterju izjemoma naloži obveznost, da dejavnosti, povezane z zagotavljanjem operatorskega dostopa, prenese na poslovno enoto, ki deluje

neodvisno. Ta poslovna enota operatorski dostop zagotavlja vsem operaterjem, vključno z drugimi poslovnimi enotami v vertikalno integriranemu operaterju, po enakem časovnem razporedu in pod enakimi pogoji, tudi glede cen in kakovosti storitev, ter po enakih sistemih in postopkih.

(2) Kadar namerava agencija naložiti obveznost funkcijske ločitve po prvem odstavku tega člena, sme to storiti samo po postopku iz tretjega odstavka 101. člena tega zakona. Zato mora predložiti predlog, ki vključuje:

- dokaze, ki utemeljujejo ugotovitve agencije,
- utemeljeno oceno, da obstaja majhna možnost, da bo v razumnem časovnem obdobju prišlo do učinkovite in trajnostne konkurence na področju infrastrukture, ali pa je sploh ni,
- analizo pričakovanega vpliva na regulacijo trga, na podjetje, vključno z analizo vpliva na zaposlene v neodvisni poslovni enoti in analizo vpliva na celotni sektor elektronskih komunikacij, kakor tudi na spodbude za naložbe v celotnem sektorju, zlasti ob upoštevanju potrebe po zagotavljanju socialne in teritorialne kohezije, ter na druge zainteresirane stranke, še posebej glede na konkurenco in mogoče učinke na potrošnike,
- analizo razlogov, ki utemeljujejo, da je obveznost funkcijske ločitve najbolj učinkovit ukrep za uresničevanje rešitev, namenjenih obravnavanju težav, ugotovljenih glede konkurence ali tržne nepopolnosti.

(3) Predlog ukrepa mora vsebovati naslednje sestavine:

- natančno naravo in stopnjo ločitve in zlasti podroben opis pravnega statusa ločene poslovne enote,
- opredelitev sredstev ločene poslovne enote in izdelkov ali storitev, ki jih bo ta enota zagotavljala,
- ureditev vodenja za zagotovitev neodvisnosti osebja, ki je zaposleno v ločeni poslovni enoti, ter ustrezen sistem spodbud zanje,
- pravila za zagotovitev izpolnjevanja obveznosti,
- pravila za zagotovitev preglednosti operativnih postopkov, zlasti za druge zainteresirane stranke,
- program spremljanja dela, namenjen zagotavljanju izpolnjevanja obveznosti, vključno z objavo letnega poročila.

(4) Agencija izvede po pridobitvi soglasja Evropske komisije iz tretjega odstavka 101. člena tega zakona usklajeno analizo upoštevni trgov, povezanih z dostopovnim omrežjem, v skladu s postopkom iz 100. člena tega zakona. Agencija ob upoštevanju sedmega odstavka 101. člena na podlagi svoje ocene naloži, ohrani, spremeni ali umakne obveznosti.

(5) Operaterju, ki mu je bila naložena funkcijska ločitev, lahko agencija za kateri koli upoštevni trg iz 99. člena tega zakona, na katerem ga je v skladu s 101. členom tega zakona določila kot operaterja s pomembno tržno močjo, naloži tudi katero koli drugo obveznost iz 102. do vključno 106. člena ali drugo obveznost iz tretjega odstavka 101. člena tega zakona.

109. člen

(prostovoljna ločitev vertikalno integriranega operaterja)

(1) Operater, ki je bil določen kot operater s pomembno tržno močjo na enem ali na več upoštevni trgih, mora najmanj šest mesecev vnaprej obvestiti agencijo o načrtovanem prostovoljnem prenosu vseh ali znatnega dela sredstev svojega krajevnega

dostopovnega omrežja na drugo pravno osebo z drugim lastnikom ali ustanovitvi druge poslovne enote, ki bi vsem maloprodajnim ponudnikom, tudi operaterjevim lastnim maloprodajnim enotam, zagotavljala popolnoma enakovredne oblike operaterskega dostopa pod enakimi pogoji. Operaterji prav tako obvestijo agencijo o spremembi te namere in končnem izidu postopka prostovoljne ločitve.

(2) Agencija oceni učinek načrtovane transakcije na obstoječe obveznosti, ki jih je naložila operaterju v skladu z 101. členom tega zakona. V ta namen agencija v skladu s 100. členom tega zakona brez odlašanja izvede usklajeno analizo upoštevni trgov, povezanih z dostopovnim omrežjem. Agencija na podlagi svoje ocene naloži, ohrani, spremeni ali umakne obveznosti na teh upoštevni trgih ob upoštevanju sedmega odstavka 101. člena tega zakona.

(3) Pravno ali operativno ločenemu operaterju lahko agencija za kateri koli upoštevni trg iz 100. člena tega zakona, na katerem ga je v skladu s 101. členom tega zakona določila kot operaterja s pomembno tržno močjo, naloži katero koli obveznost iz 102. do vključno 106. člena ali drugo obveznost iz tretjega odstavka 101. člena tega zakona.

110. člen

(določitev in analiza meddržavnih trgov ter naložitev, sprememba, ohranitev ali razveljavitev obveznosti na meddržavnih trgih)

(1) Če Evropska komisija na področju zagotavljanja in izvajanja elektronskih komunikacij z odločbo določi meddržavne trge, mora biti vsaka določitev meddržavnih trgov agencije v skladu z odločbo Evropske komisije.

(2) Analizo meddržavnih trgov izvede agencija skupaj s pristojnimi organi urejanja iz drugih držav članic EU, ki jih ta meddržavni trg obsega.

(3) O naložitvi, spremembi, ohranitvi ali razveljavitvi obveznosti operaterjem s pomembno tržno močjo na meddržavnih trgih, odloča agencija skupaj z drugimi pristojnimi organi urejanja v državah članicah EU, ki jih ta meddržavni trg zajema.

111. člen

(nadzor)

Agencija v okviru svojih pooblastil nadzira uporabo določb tega zakona o zagotavljanju konkurence in izpolnjevanju obveznosti, ki jih z odločbo naloži na podlagi določb tega poglavja.

IX. DIGITALNA RADIJSKA IN TELEVIZIJSKA DISTRIBUCIJA

112. člen

(digitalna radijska in televizijska distribucija)

(1) Javna komunikacijska omrežja, ki so namenjena za distribucijo digitalnih televizijskih storitev, morajo biti načrtovana tako, da so primerna tudi za distribucijo širokozaslonskih televizijskih storitev in programov.

(2) Operater, ki zagotavlja javna komunikacijska omrežja iz prejšnjega odstavka, mora pri sprejemu in ponovni distribuciji širokozaslonskih televizijskih storitev ali

programov ohraniti njihov širokozaslonski format. Pri tem mora ohraniti izvorno kvaliteto slike in zvoka, razen v primeru nujnega prilagajanja tehničnim zmožnostim naprave za sprejemanje in dekodiranje televizijskega programa oziroma lastnostim omrežja.

(3) Agencija operaterjem iz prejšnjega odstavka s splošnim aktom izda navodila za razvrstitev programov, ki jim je izdala dovoljenje po zakonu, ki ureja medije. Pri tem upošteva javni interes, ki ga zasleduje zakonodaja s področja medijev in interese končnih uporabnikov. Operater iz prejšnjega odstavka, ki namerava spremeniti programsko mesto v okviru možnosti splošnega akta iz prvega stavka tega odstavka, mora izdajatelja tega programa opozoriti in obvestiti o novem programskem mestu najmanj 30 dni pred nameravano spremembo. Razvrstitev programov po splošnem aktu iz prvega stavka ne vpliva na pravico končnega uporabnika, da svobodno določi vrstni red programov za svojo uporabo.

(4) Agencija lahko z odločbo po postopku iz petega odstavka 90. člena ali po postopku iz šestega odstavka 90. člena naloži operaterju, ki zagotavlja elektronska komunikacijska omrežja iz prvega odstavka tega člena, da zagotovi dostop do vmesnikov aplikacijskih programov in elektronskih programskih vodnikov pod poštenimi, upravičenimi in nediskriminacijskimi pogoji.

(5) Agencija s splošnim aktom predpiše zahteve za medsebojno delovanje digitalnih interaktivnih televizijskih storitev in digitalne televizijske opreme, ki jo uporabljajo potrošniki.

113. člen (sistemi s pogojnim dostopom)

(1) Sistemi s pogojnim dostopom do storitev digitalne televizije in radia, ki obratujejo na trgu EU, morajo imeti takšne tehnične zmožnosti za stroškovno učinkovit prenos krmilnih funkcij, da operaterjem javnih komunikacijskih omrežij na lokalni in regionalni ravni omogočajo popoln nadzor nad storitvami, ki uporabljajo takšne sisteme s pogojnim dostopom.

(2) Operaterji storitev s pogojnim dostopom, ki zagotavljajo dostop do storitev digitalne televizije in radia, od katerih so odvisne radiodifuzne hiše, morajo vsem radiodifuznim hišam pod poštenimi, upravičenimi in nediskriminacijskimi pogoji zagotoviti tehnične storitve, ki omogočajo naročnikom le-teh dostop do njihovih storitev z uporabo dekodeja.

(3) Operaterji iz prejšnjega odstavka morajo zagotavljanje pogojno dostopnih storitev računovodsko ločiti od drugih dejavnosti.

(4) Imetniki pravice industrijske lastnine za izdelke in sisteme s pogojnim dostopom morajo te pravice pod pravičnimi, upravičenimi in nediskriminacijskimi pogoji podeliti proizvajalcem uporabniške opreme. Ti imetniki ob podelitvi te pravice ne smejo z nobenimi pogoji proizvajalcu preprečiti, da v isti izdelek ne bi vključil skupnega vmesnika, ki omogoča povezavo z drugimi dostopnimi sistemi, ali elementov, ki so značilni za drugi dostopovni sistem, če se ravna v skladu z ustreznimi in sprejemljivimi pogoji, s čimer se zagotovi varnost transakcij operaterjev sistemov s pogojnim dostopom.

114. člen
(nadzor)

Agencija nadzira izvajanje določb tega poglavja in obveznosti, ki jih naloži na njegovi podlagi.

X. UNIVERZALNA STORITEV IN DODATNE OBVEZNE STORITVE

115. člen
(univerzalna storitev)

(1) Univerzalna storitev je najmanjši nabor storitev določene kakovosti, ki je dostopen vsem končnim uporabnikom v Republiki Sloveniji po dostopni ceni ne glede na njihovo geografsko lego.

(2) Najmanjši nabor storitev, ki sodijo v univerzalno storitev, vključuje:

1. priključitev na javno komunikacijsko omrežje in dostop do javno dostopnih telefonskih storitev na fiksni lokaciji na razumno zahtevo končnega uporabnika, tako da mu to omogoča prenos govornih, podatkovnih in telefaks komunikacij s prenosno hitrostjo, primerno za funkcionalen dostop do interneta, kot je določena v splošnem aktu iz 124. člena tega zakona,
2. zagotavljanje dostopa do javno dostopnih telefonskih storitev na razumno zahtevo uporabnika preko priključitve na javno komunikacijsko omrežje iz prejšnje točke, ki omogoča vzpostavljanje in sprejemanje nacionalnih in mednarodnih klicev,
3. zagotavljanje in dostop do univerzalnega imenika in univerzalne službe za dajanje informacij o naročnikih (v nadaljnjem besedilu: univerzalna imeniška služba) v skladu s 116. členom tega zakona,
4. zagotavljanje javnih telefonskih govorilnic ali drugih dostopovnih točk za javno govorno telefonijo, iz katerih je možno brezplačno in brez uporabe kakršnih koli plačilnih sredstev klicati na številke za klice v sili, tako da so izpolnjene razumne potrebe končnih uporabnikov glede geografske pokritosti, števila javnih telefonskih govorilnic ali drugih dostopovnih točk za javno govorno telefonijo, dostopnosti za končne uporabnike invalide in kakovosti storitev,
5. zagotavljanje ukrepov za končne uporabnike invalide, ki jih določi vlada na usklajen predlog ministra in ministra ali ministrice, pristojnega oziroma pristojne za invalide (v nadaljnjem besedilu: minister, pristojen za invalidsko varstvo,), in ki končnim uporabnikom invalidom omogočajo enakovredno uporabo in dostop do storitev iz prejšnjih točk tega odstavka, kakor ga imajo drugi končni uporabniki, vključno z enakovrednim dostopom do storitev v sili. Navedeni ukrepi vključujejo tudi obveznost izvajalca univerzalne storitve, da končnim uporabnikom invalidom po razumni ceni zagotovi možnost nakupa ali najema takšne terminalske opreme, ki končnim uporabnikom invalidom dejansko omogoča enakovredno uporabo in dostop do storitev.

(3) Razumna zahteva končnega uporabnika iz prejšnjega odstavka vključuje priključitev na eni lokaciji, kjer končni uporabnik dejansko prebiva ali dejansko opravlja svojo dejavnost. Priključitev se lahko izvede z žičnimi ali brezžičnimi tehnologijami. Če ima končni uporabnik možnost alternativnega dostopa do storitev iz nabora univerzalne storitve po dostopni ceni na trgu, teh storitev ne more pod pogoji tega poglavja zahtevati od izvajalca univerzalne storitve.

116. člen
(univerzalni imenik in univerzalna imeniška služba)

(1) Univerzalni imenik mora vsebovati najmanj podatke iz od 1. do 4. točke prvega odstavka 148. člena tega zakona o vseh naročnikih javno dostopnih telefonskih storitev, ki s tem predhodno soglašajo v skladu s 150. členom tega zakona. Univerzalni imenik je lahko natiskan oziroma elektronski, za kar mora agencija predhodno izdati odločbo o soglasju.

(2) Univerzalna imeniška služba, do katere morajo imeti po dostopni ceni dostop vsi končni uporabniki, vključno z uporabniki javnih telefonskih govornic, mora dajati podatke o vseh naročnikih, ki so vključeni v univerzalni imenik.

(3) Podatke v univerzalnem imeniku je treba redno oziroma najmanj enkrat letno obnavljati z upoštevanjem načina njegovega izdajanja. Podatki, ki jih daje univerzalna imeniška služba, pa morajo biti obnovljeni najmanj enkrat mesečno. Izvajalec univerzalne storitve, ki zagotavlja univerzalni imenik oziroma univerzalno imeniško službo, takoj obvesti agencijo, če mu drug izvajalec javno dostopnih telefonskih storitev ne sporoči podatkov iz prvega odstavka tega člena.

(4) Izvajalec univerzalne storitve, ki zagotavlja univerzalni imenik oziroma univerzalno imeniško službo, ne sme različno obravnavati podatkov, ki jih dobi od različnih izvajalcev javno dostopne telefonske storitve.

(5) Izvajalec univerzalne storitve iz prejšnjega odstavka ne sme izvajalcem javno dostopne telefonske storitve zaračunavati objave podatkov o njihovih naročnikih v univerzalnem imeniku in uporabe teh podatkov v univerzalni imeniški službi.

117. člen
(zagotavljanje univerzalne storitve)

(1) Vsem končnim uporabnikom na ozemlju Republike Slovenije mora biti zagotovljena univerzalna storitev iz 115. člena tega zakona.

(2) Agencija lahko imenuje enega ali več izvajalcev univerzalne storitve, kadar na podlagi analize stanja in predhodnega posvetovanja z zainteresirano javnostjo presodi, da je to potrebno za kakovostno zagotavljanje univerzalne storitve na celotnem ozemlju Republike Slovenije. Agencija lahko imenuje različne izvajalce univerzalne storitve za zagotavljanje različnih delov univerzalne storitve oziroma za pokrivanje različnih delov ozemlja Republike Slovenije.

(3) Če agencija na podlagi analize stanja in posvetovanja z zainteresirano javnostjo iz prejšnjega odstavka ugotovi, da za posamezen del univerzalne storitve oziroma za pokrivanje posameznega dela zemlja Republike Slovenije ni treba imenovati izvajalca univerzalne storitve, mora v rednih časovnih intervalih, ki ne smejo biti daljši od dveh let, preverjati, ali imenovanje izvajalca univerzalne storitve še vedno ni potrebno.

(4) Agencija lahko odloči, da ne bo izbrala izvajalca storitve iz 4. točke drugega odstavka 115. člena tega zakona za celotno ozemlje Republike Slovenije ali njegov del, če na podlagi posvetovanja z zainteresirano javnostjo ugotovi, da je na tem območju v zadostnem obsegu na voljo ta storitev ali primerljive storitve.

118. člen
(imenovanje izvajalca univerzalne storitve)

(1) Če v tem poglavju tega zakona ni drugače določeno, agencija določi izvajalca univerzalne storitve z odločbo za dobo pet let na podlagi smiselne uporabe določb javnega razpisa, ki je določen v V. poglavju tega zakona.

(2) Predmet javnega razpisa je zagotavljanje različnih storitev, ki jih zajema univerzalna storitev, oziroma zagotavljanje univerzalne storitve na določenem območju ali na celotnem ozemlju Republike Slovenije.

(3) Pri oblikovanju meril za izbiro izvajalca univerzalne storitve agencija upošteva cilje zanesljivosti, kakovosti in stroškovne učinkovitosti izvajanja univerzalne storitve.

(4) Agencija mora v postopkih na podlagi tega člena upoštevati načelo učinkovitosti, objektivnosti, preglednosti in prepovedi diskriminacije.

(5) Če javni razpis ne uspe, agencija z odločbo za izvajalca univerzalne storitve določi tistega operaterja, ki ima na področju javno dostopnih telefonskih storitev na fiksni lokaciji pomembno tržno moč s prvim odstavkom 95. člena tega zakona, če tega ni, pa določi operaterja, ki ima največ naročnikov javno dostopnih telefonskih storitev na fiksni lokaciji. Pri tem mora agencija upoštevati načelo učinkovitosti, objektivnosti in preglednosti.

(6) Agencija mora najmanj šest mesecev pred potekom trajanja odločbe iz prvega odstavka tega člena na podlagi podatkov o izvajanju univerzalne storitve ugotoviti, ali je splošna dostopnost zmogljivosti in storitev, ki jih zajema univerzalna storitev, takšna, da je treba ponovno določiti izvajalca univerzalne storitve, pri čemer upošteva mnenje zainteresirane javnosti.

(7) Agencija obvešča Evropsko komisijo o obveznostih zagotavljanja univerzalne storitve, naloženih izvajalcu ali izvajalcem univerzalne storitve iz prvega odstavka tega člena.

119. člen
(prenos krajevnega dostopovnega omrežja)

(1) Izvajalec univerzalne storitve mora pred nameranim prenosom vseh ali znatnega dela sredstev svojega krajevnega dostopovnega omrežja na drugo pravno osebo z drugim lastnikom, pisno obvestiti agencijo.

(2) Agencija oceni učinke nameravanega prenosa na zagotavljanje dostopa na fiksni lokaciji in na izvajanje telefonskih storitev v skladu s 1. in 2. točko drugega odstavka 115. člena tega zakona. Agencija na podlagi svoje ocene lahko z odločbo naloži, spremeni ali razveljavi obveznosti za zagotavljanje univerzalne storitve. Če je zaradi prenosa treba na določenem območju ali celotnem ozemlju Republike Slovenije ponovno določiti izvajalca univerzalne storitve, mora agencija uporabiti postopek iz 118. člena zakona.

120. člen
(cene in splošni pogoji)

(1) Agencija spremlja razvoj in višino maloprodajnih cen storitev iz drugega odstavka 115. člena tega zakona.

(2) Cene posamezne storitve, ki se izvaja kot univerzalna storitev, morajo biti pri posameznem izvajalcu univerzalne storitve enake na celotnem ozemlju Republike Slovenije.

(3) Agencija lahko od posameznega izvajalca univerzalne storitve zahteva prilagoditev cen storitev, ki se izvajajo kot univerzalna storitev, če na podlagi podatkov iz prvega odstavka tega člena ugotovi, da cene niso dostopne oziroma pri posameznem izvajalcu univerzalne storitve niso enake na celotnem ozemlju Republike Slovenije.

(4) Agencija na podlagi zbranih podatkov iz prvega odstavka tega člena z odločbo od posameznega izvajalca univerzalne storitve zahteva, da za potrošnike z nizkimi dohodki oziroma posebnimi potrebami ponudi cenovne opcije ali pakete, ki se razlikujejo od tistih, ki jih sicer zagotavlja pod običajnimi komercialnimi pogoji, tako da jim dostop do omrežja in uporaba storitev iz drugega odstavka 115. člena tega zakona nista onemogočena. Navedeno zahteva, kadar na podlagi zbranih podatkov ugotovi, da so cene iz prvega odstavka tega člena previsoke glede na povprečno mesečno plačo v Republiki Sloveniji, kot jo objavi Statistični urad Republike Slovenije, in če rastejo za več kot pet odstotnih točk hitreje kot indeks življenjskih stroškov v preteklem letu. Agencija s splošnim aktom določi način upoštevanja navedenih meril. Minister v soglasju z ministrom, pristojnim za socialne zadeve, določi kategorije potrošnikov, ki štejejo za osebe z nizkimi dohodki oziroma s posebnimi potrebami.

(5) Cene posameznih storitev, ki se izvajajo kot univerzalna storitev, in z njimi povezani pogoji morajo biti javno objavljeni, pregledni in nediskriminacijski.

(6) Izvajalec univerzalne storitve mora določiti cene in splošne pogoje tako, da naročnikom neke storitve, ki se izvaja kot univerzalna storitev, ni treba plačati še za zmogljivosti ali storitve, ki pri tej storitvi niso potrebne ali zahtevane.

(7) Izvajalec univerzalne storitve, ki je bil imenovan na podlagi 118. člena tega zakona, mora svojim naročnikom zagotoviti naslednje možnosti za nadzor stroškov:

1. razčlenitev računa v skladu s 121. členom tega zakona,
2. brezplačno selektivno zaporo izhodnih klicev ali premijskih SMS ali MMS, ali, kjer je to tehnično mogoče, drugih vrst podobnih aplikacij, za preprečitev klicev ali premijskih SMS ali MMS ali, kjer je tehnično mogoče, drugih vrst podobnih aplikacij določene vrste ali klicev na določeno vrsto števil,
3. predplačniški sistem za plačilo dostopa do javnega komunikacijskega omrežja in uporabe javno dostopnih telefonskih storitev za potrošnike,
4. obročno odplačevanje priključnine na javno komunikacijsko omrežje,
5. na zahtevo naročnika informacije o drugih nizko cenovnih tarifah, če so na voljo,
6. druge načine za nadzor izdatkov za javno dostopne telefonske storitve, vključno z brezplačnimi opozorili v primeru nenavadnih in prekomernih vzorcev porabe, če jih agencija v odločbi iz prvega odstavka 118. člena tega zakona določi.

121. člen

(obveznost izdaje razčlenitve računa)

(1) Izvajalec univerzalne storitve mora naročnikom, s katerimi ima sklenjeno naročniško razmerje, dati na razpolago takšno stopnjo razčlenitve računa, ki jim omogoči preverjanje in nadzor uporabe in zaračunanega zneska (osnovna stopnja

razčlenitve računa). Ta razčlenitev ne sme obsegati klicev na brezplačne telefonske številke, vključno s številkami za klice v sili.

(2) Osnovna stopnja razčlenitve računa se naročnikom pošlje brezplačno in ob izstavitvi vsakega računa, razen če naročnik izvajalca univerzalne storitve obvesti, da razčlenitve računa ne želi prejemati.

(3) Agencija lahko s splošnim aktom predpiše minimalen nabor elementov, ki morajo biti v osnovni stopnji razčlenitve računa ločeno navedeni.

(4) Izvajalec univerzalne storitve se glede varovanja zasebnosti kličočih uporabnikov in klicanih naročnikov pri izdaji razčlenjenega računa ravna po določbah četrtega in petega odstavka 139. člena tega zakona.

122. člen

(omejitev ali odklopitev iz razlogov na strani naročnika)

(1) Izvajalec univerzalne storitve lahko omeji dostop do svojih storitev ali naročnika odklopi ter prekine naročniško pogodbo le, če ta ni poravnal zapadlih obveznosti ali je kršil druge pogoje, določene v naročniški pogodbi. Izvajalec univerzalne storitve mora v splošnih pogojih določiti, kateri ukrep se izvede pri določenih kršitvah in rok, v katerem se izvede. Izbrani ukrep in rok morata biti sorazmerna tem kršitvam in nediskriminacijska.

(2) Ob kršitvah mora izvajalec univerzalne storitve naročniku na zanesljiv način poslati opozorilo, v katerem navede razumen rok, v katerem mora naročnik prenehati s kršitvami ali poravnati svoje obveznosti, in ukrep, ki ga bo operater izvedel, če naročnik tudi po poteku tega roka ne bo prenehal s kršitvami ali ne bo poravnal svojih obveznosti.

(3) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka izvajalcu univerzalne storitve ni treba predhodno obvestiti naročnika o izvedbi ukrepa, če kršitev pomeni takojšnjo in resno grožnjo za javni red, javno varnost ali javno zdravje ali povzroča resne gospodarske ali operativne težave in če je takšen ukrep predviden v splošnih pogojih. Neplačevanje računov se v nobenem primeru ne sme šteti za kršitev, ki bi zahtevala izvedbo ukrepa brez vnaprejšnjega obvestila.

(4) Če je to tehnično mogoče, mora izvajalec univerzalne storitve omejiti dostop le do tistih storitev, glede katerih uporabnik krši naročniško pogodbo, razen v primeru zlorabe, stalnih zamud pri plačilu računov ali stalnega neplačevanja računov. Izvajalec univerzalne storitve ne sme omejiti dostopa in uporabe enotne evropske telefonske številke za klice v sili 112, številke policije 113 in enotne evropske telefonske številke za prijavo pogošenih otrok 116 000.

123. člen

(kakovost univerzalne storitve)

(1) Agencija s splošnim aktom predpiše kakovost univerzalne storitve, tako da zlasti določi parametre kakovosti, njihove mejne vrednosti in metode merjenja teh parametrov.

(2) Agencija v splošnem aktu iz prejšnjega odstavka predpiše tudi vsebino, obliko, način in pogostost objave podatkov o kakovosti univerzalne storitve.

(3) Izvajalci univerzalne storitve morajo podatke o kakovosti univerzalne storitve, vključno z vsako njihovo spremembo, poslati agenciji.

(4) Agencija nadzoruje kakovost univerzalne storitve in lahko ukrepa v skladu s postopkom iz 224. člena tega zakona.

(5) Če agencija utemeljeno sumi v resničnost podatkov iz tretjega odstavka tega člena, lahko agencija po uradni dolžnosti odredi neodvisno revizijo ali tej reviziji podoben pregled podatkov o kakovosti zagotavljanja univerzalne storitve na stroške določenega izvajalca univerzalne storitve.

(6) Če izmerjene vrednosti parametrov kakovosti določenega izvajalca univerzalne storitve najmanj trikrat zaporedoma ne dosežejo mejnih vrednosti, lahko agencija začne postopek izbire novega izvajalca univerzalne storitve.

124. člen (prenosna hitrost)

(1) Agencija s splošnim aktom določi prenosno hitrost, primerno za funkcionalen dostop do interneta, in rok, v katerem jo je treba doseči, pri čemer ta rok ne sme biti daljši od dveh let. Pri tem upošteva prevladujoče tehnologije in pasovne širine, ki jih uporablja večina naročnikov, ter tehnično izvedljivost ob minimalnem izkrivljanju trga.

(2) Agencija lahko na podlagi prejšnjega odstavka določi tudi prenosno hitrost, ki omogoča širokopasovni dostop, če širokopasovni dostop že uporablja vsaj polovica gospodinjstev v Republiki Sloveniji. Prenosna hitrost pa se določi tako, da se upošteva tisto prenosno hitrost, ki jo uporablja vsaj 80 odstotkov gospodinjstev z obstoječim širokopasovnim dostopom.

(3) Ko agencija ugotovi, da vsaj polovica gospodinjstev v Republiki Sloveniji že uporablja širokopasovni dostop iz prejšnjega odstavka, izdela analizo vpliva spremembe prenosne hitrosti, pri čemer analiza upošteva tudi predvidene stroške izvajanja takšne obveznosti. Analizo je treba predložiti v javno obravnavo v skladu z drugim odstavkom 204. člena tega zakona skupaj s predlogom splošnega akta.

(4) Po poteku roka, določenega v splošnem aktu iz prvega odstavka tega člena, agencija ponovno preveri okoliščine, ki so pripeljale do določitve prenosne hitrosti, in po potrebi s splošnim aktom določi novo prenosno hitrost.

125. člen (nadomestilo neto stroškov zagotavljanja univerzalne storitve)

(1) Izvajalec univerzalne storitve lahko zaprosi za nadomestilo neto stroškov izvajanja univerzalne storitve iz drugega odstavka 115. člena oziroma četrtega odstavka 120. člena tega zakona.

(2) Neto stroški zagotavljanja univerzalne storitve se izračunajo kot razlika med neto stroški izbranega izvajalca, če deluje z obveznostmi izvajanja univerzalne storitve in če deluje brez teh obveznosti, pri tem pa se upošteva koristi, ki jih ima z izvajanjem univerzalne storitve, vključno z nematerialnimi koristmi. Agencija v splošnem aktu podrobneje predpiše način izračuna neto stroškov in nematerialne koristi, ki se upoštevajo pri izračunu neto stroškov zagotavljanja univerzalne storitve. Pri tem mora

upoštevati opredeljena izhodišča, navedena v zakonodaji EU, ki urejajo univerzalno storitev.

(3) Izvajalec univerzalne storitve mora agenciji v 90 dneh po koncu poslovnega leta poslati računovodske evidence in informacije, ki so podlaga za izračun neto stroškov zagotavljanja univerzalne storitve. V nasprotnem primeru izgubi pravico do uveljavljanja neto stroškov.

(4) Agencija ali revizor, ki ga pooblasti agencija, revidira ali preveri računovodske izkaze in informacije iz prejšnjega odstavka.

(5) Agencija presodi, ali je izvajanje univerzalne storitve lahko neupravičeno breme za izvajalca univerzalne storitve. V tem primeru izračuna neto stroške zagotavljanja univerzalne storitve. Če je bil izvajalec univerzalne storitve izbran na javnem razpisu, agencija pri izračunu upošteva stroške zagotavljanja univerzalne storitve, ki jih je le-ta ponudil na javnem razpisu. Agencija upošteva drugačne stroške, kot jih je na javnem razpisu ponudil izvajalec storitve samo v primeru, ko je prišlo do spremembe pogojev, ki so bili upoštevani pri javnem razpisu in ko izvajalec univerzalne storitve dokaže upravičenost odstopanj na objektivni in transparentni osnovi. Agencija objavi rezultate izračuna stroškov in rezultate revizije podatkov, ki ji jih je posredoval izvajalec univerzalne storitve.

(6) Če agencija na podlagi izračuna neto stroškov izvajanja univerzalne storitve ugotovi, da res predstavljajo neupravičeno breme, z odločbo določi višino nadomestila, ki ne sme presegati izračunanih neto stroškov.

(7) Izvajalcu univerzalne storitve se na podlagi njegove zahteve in pod pogoji iz tega člena izplačuje nadomestilo za izvajanje univerzalne storitve iz kompenzacijskega sklada, ki ga v tem primeru ustanovi in upravlja agencija.

126. člen (kompenzacijski sklad in njegovo delovanje)

(1) Kompenzacijski sklad iz sedmega odstavka prejšnjega člena ustanovi agencija tako, da odpre poseben bančni račun in zanj vodi ločeno računovodsko evidenco.

(2) V kompenzacijski sklad iz prejšnjega odstavka morajo prispevati vsi operaterji, ki delujejo na območju Republike Slovenije in imajo prihodek iz zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev višji od dveh milijonov evrov.

(3) Višino prispevka za posameznega operaterja določi agencija na podlagi deleža njegovega prihodka iz zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev glede na prihodek iz zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij in izvajanja javnih komunikacijskih storitev vseh operaterjev iz prejšnjega odstavka na območju Republike Slovenije.

(4) Izvajalec univerzalne storitve, katerega izračunani prispevek v kompenzacijski sklad je manjši od izračunanega nadomestila za izvajanje obveznosti univerzalne storitve, ne prispeva v kompenzacijski sklad. Kot nadomestilo se mu izplača le razlika med izračunanim nadomestilom in izračunanim prispevkom.

(5) Zavezanci in drugega odstavka tega člena prispevajo izračunano obveznost v kompenzacijski sklad na podlagi odločbe agencije. Agencija v odločbi določi tudi rok plačila, ki ne sme biti krajši od 30 dni.

(6) Operaterji vsako leto do 31. marca obvestijo agencijo o višini prihodkov, ki so jih imeli v preteklem letu iz zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij in izvajanja javnih komunikacijskih storitev. Če operater do tega roka tega ne stori, upošteva agencija kot prihodek iz drugega odstavka tega člena celotni prihodek operaterja iz preteklega leta, pridobljen na podlagi podatkov Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve.

(7) Če agencija utemeljeno sumi o resničnosti podatkov, ki jih je sporočil operater, lahko agencija ali pooblaščen revizor po izboru agencije pregleda podatke in oceni prihodek na stroške tega operaterja. Če ocenjeni prihodek bistveno odstopa od sporočenega prihodka iz prejšnjega odstavka, agencija pri izračunu upošteva ocenjeni prihodek.

(8) Podatki o nadomestilu neto stroškov zagotavljanja univerzalne storitve, načinu njihove razporeditve in uporabe ter delih, ki so bila financirana, so javni. Agencija v ta namen vsako leto objavi letno poročilo o nadomestilih neto stroškov zagotavljanja univerzalne storitve, izračunanih neto stroških, nematerialnih koristih, ki so bile upoštevane pri izračunu neto stroškov, in plačanih prispevkih.

127. člen

(dodatne obvezne storitve)

(1) Vlada lahko z uredbo določi dodatne storitve, ki so poleg storitev iz drugega odstavka 115. člena tega zakona javno dostopne na vsem ozemlju Republike Slovenije, in njihovo kakovost, upošteva razvoj elektronskih komunikacij, obstoječo ponudbo javnih komunikacijskih storitev na trgu, strategijo razvoja države kot celote in interese končnih uporabnikov.

(2) Če neka dodatna storitev ni javno dostopna na določenem območju Republike Slovenije ali se tam ne izvaja s predpisano kakovostjo, je za to območje izbran izvajalec dodatne storitve.

(3) Izvajalca dodatne storitve določi agencija z odločbo na podlagi javnega razpisa ob smiselni uporabi določb V. poglavja tega zakona ter ob upoštevanju načel učinkovitosti, objektivnosti in preglednosti. Predmet javnega razpisa je izvajanje dodatne storitve na nekem območju Republike Slovenije. Pri izboru se kot merila upoštevajo zlasti sposobnost izvajanja dodatne storitve in stroški tega izvajanja.

(4) Izbrani izvajalec dodatne storitve mora to storitev izvajati stroškovno učinkovito in pod enakimi pogoji za vse uporabnike.

(5) Za financiranje dodatnih storitev se ne uporablja 126. člen tega zakona niti drug kompenzacijski mehanizem, ki bi vključeval prispevke operaterjev v Republiki Sloveniji. Ob smiselni uporabi 125. člena tega zakona nadomestila morebitnih neto stroškov izvajanja obvezne dodatne storitve financira ministrstvo, pristojno za elektronske komunikacije.

128. člen
(nadzor)

Agencija nadzira izvajanje določb tega poglavja in obveznosti, ki jih naloži na njegovi podlagi.

XI. PRAVICE UPORABNIKOV

129. člen
(naročniške pogodbe)

(1) Naročniška pogodba mora v jasni, razumljivi in lahko dostopni obliki vsebovati vsaj:

1. ime in naslov ali firmo in sedež operaterja,
2. navedbo storitev, in sicer predvsem:
 - podatek o tem, ali zagotavlja dostop do storitev v sili in informacije o lokaciji ključnega ter vse omejitve v zvezi z zagotavljanjem storitev v sili iz 134. člena zakona,
 - informacije o vseh drugih pogojih, ki omejujejo dostop do storitev in aplikacij oziroma njihovo uporabo, in so dovoljeni na podlagi drugih predpisov,
 - podatek o minimalni ravni kakovosti ponujene storitve, vključno z rokom za začetno priključitev, in, kjer je to primerno, podatke o drugih parametrih kakovosti storitev, kakor so določeni s splošnim aktom iz 133. člena zakona,
 - informacije o vseh postopkih, ki jih vzpostavi operater za merjenje in oblikovanje prometa, da se tako izogne obremenitvi ali preobremenitvi omrežne povezave, in informacije o morebitnih vplivih teh postopkov na kakovost storitve,
 - vrste ponujenih vzdrževalnih del in zagotovljene storitve pomoči uporabnikom ter načine za vzpostavitev stika s temi službami,
 - vse omejitve operaterja glede uporabe zagotovljene terminalske opreme,
3. kadar obstaja obveznost iz 137. člena tega zakona, podatek o tem, da ima naročnik možnost izbire, ali bo svoje osebne podatke vključil v imenik, in zadevne podatke,
4. podatke o cenah in tarifah za storitve, ki so predmet pogodbe in veljajo ob sklenitvi pogodbe, podatke o načinu pridobivanja najnovejših informacij o vseh veljavnih tarifah in stroških vzdrževanja ter podatke o možnih načinih plačila in vseh razlikah v stroških glede na način plačila,
5. čas veljavnosti naročniške pogodbe in pogoje za njeno podaljšanje ter pogoje prekinitve naročniške pogodbe ali izvajanja določene storitve, vključno s podatki o:
 - najkrajšem obdobju vezave, ki se zahteva za uporabo storitev pod pogoji iz posebne ponudbe,
 - vseh obveznostih plačil, povezanih s prenosljivostjo številok in drugimi identifikatorji,
 - vseh obveznostih plačil, nastalih zaradi prekinitve pogodbe, vključno z vsemi povračili stroškov glede prejete terminalske opreme,
6. podatek o predvidenih nadomestilih in povračilih za primer, da operater storitve ne izvaja v skladu s pogodbeno dogovorjeno kakovostjo,
7. postopek reševanja sporov po tem zakonu,
8. vrste ukrepov, ki so na voljo operaterju ob incidentih v zvezi z varnostjo in celovitostjo ali v primeru groženj in ranljivosti omrežja,
9. način obveščanja naročnika o nameravanih spremembah pogojev, določenih v naročniški pogodbi, in način izvajanja naročnikove pravice do prekinitve pogodbe v tem primeru,

10. postopke v primeru neplačevanja storitev,
11. način izračuna uporabnine za čas uporabe prejete terminalske opreme v primeru predčasne prekinitve naročniškega razmerja, če je del naročniške pogodbe tudi prodaja terminalske opreme,
12. morebitne informacije, posebej namenjene naročnikom invalidom, in
13. druga določila v dogovoru z naročnikom.

(2) O vsaki spremembi pogojev, določenih v naročniški pogodbi, morajo biti naročniki obveščeni najmanj 30 dni pred predlagano uveljavitvijo sprememb. Pri tem morajo biti naročniki obveščeni, da imajo, razen če je sprememba pogojev, določenih v naročniški pogodbi, potrebna zaradi uskladitve s tem zakonom oziroma na njegovi podlagi sprejetimi predpisi, v istem roku pravico brez odpovednega roka, brez plačila stroškov prekinitve naročniškega razmerja in brez pogodbene kazni odstopiti od naročniške pogodbe, če se s predlaganimi spremembami ne strinjajo. Agencija lahko s splošnim aktom predpiše obliko in način objave obvestila.

(3) Določbe prejšnjega odstavka ne vplivajo in ne posegajo v zapadle in neplačane obveznosti naročnikov ter v obveznosti izpolnitve pogodbeno dogovorjenih obveznosti naročnikov.

(4) Naročnik, ki je ob sklenitvi naročniškega razmerja prejel terminalsko opremo po akcijski ceni, lahko pri odstopu od naročniške pogodbe pred potekom obdobja vezave v skladu z drugim odstavkom tega člena izbira, ali bo operaterju povrnil znesek, ki ustreza sorazmernemu delu celotne vrednosti prejete terminalske opreme in prejeto terminalsko opremo obdržal, ali pa bo vrnil terminalsko opremo v stanju, v kakršnem mu je bila izročena, in plačal uporabnino za čas uporabe terminalske opreme, operater pa mu bo vrnil kupnino. Naročniku, ki želi izkoristiti odstopno upravičenje, lahko operater v zameno ponudi, da ohrani naročniško razmerje v veljavi pod pogoji, določenimi v obstoječi pogodbi.

(5) Določbe tega člena se uporabljajo za potrošnike, kadar ti sklepajo naročniško razmerje z operaterjem, za druge končne uporabnike pa, kadar ti tako zahtevajo.

130. člen

(obdobje vezave pri sklenitvi naročniške pogodbe)

(1) Naročniška pogodba med potrošnikom in izvajalcem storitev ne sme določati začetnega zavezujočega obdobja vezave, ki presega 24 mesecev. V vsakem primeru pa mora operater uporabniku ponuditi možnost, da z njim sklene naročniško razmerje z obdobjem vezave, ki ne presega 12 mesecev.

(2) Ne glede na minimalno pogodbeno obdobje vezave pogoji in postopki za prekinitve pogodbe ne smejo odvracati od zamenjave izvajalca storitev.

131. člen

(prenosljivost številke)

(1) Vsi operaterji morajo naročnikom s številkami iz načrta telefonskega oštevilčenja iz 63. člena tega zakona omogočiti, da lahko ohranijo svojo številko ali številke pri zamenjavi izvajalca storitev v naslednjih primerih:

1. pri geografskih številkah na točno določeni lokaciji,
2. pri negeografskih številkah na vsaki lokaciji.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka pa se ne more zahtevati prenos števil iz omrežja, ki zagotavlja storitve na fiksni lokaciji, v mobilno omrežje ali v obratni smeri.

(3) Operater lahko naročniku za prenos številke k drugemu operaterju zaračuna samo enkratni znesek, ki upošteva stroške izvedbe prenosa številke, vendar ne sme biti tako visok, da bi odvrnil naročnika od uporabe te zmogljivosti.

(4) Agencija operaterju ne sme določiti maloprodajnih cen za prenos števil na način, ki bi izkrivljaj konkurenco, na primer z določitvijo posebnih ali skupnih maloprodajnih cen.

(5) Zagotavljanje take zmogljivosti omrežja, ki omogoča prenosljivost telefonskih števil, je strošek operaterja. Operater omrežja, v katerem se je generiral klic, plača stroške po pogodbi o medomrežnem povezovanju operaterju omrežja, v katerem se klic na preneseno številko zaključí.

(6) Cene, ki si jih v zvezi s prenosljivostjo števil med seboj zaračunavajo operaterji, morajo biti stroškovno naravnane.

(7) Operaterji morajo kar najhitreje prenesti številko in jo aktivirati. V vsakem primeru mora biti številka aktivirana v enem delovnem dnevu, šteto od trenutka, ko operater, h kateremu bo številka prenesena, prejme podpisano pogodbo o prenosu številke k drugemu operaterju.

(8) Agencija lahko s splošnim aktom podrobneje uredi način izvedbe prenosljivosti števil ter tudi tehnične in druge zahteve za izpolnjevanje določb tega člena.

(9) Operater mora do 15. januarja v tekočem letu agenciji poslati izpis skupnega števila vseh števil po vrstah in blokih, ki so bile v preteklem letu prenesene k drugim operaterjem oziroma prenesene k njemu, in sicer s stanjem na dan 31. decembra preteklega leta, kakor ga je pridobil od upravljavca centralne zbirke podatkov prenesenih števil. Za pošiljanje podatkov o prenesenih številkah agenciji lahko operater pooblasti tudi upravljavca centralne zbirke podatkov prenesenih števil.

132. člen

(preglednost in objava informacij)

(1) Agencija spodbuja operaterje, da objavijo pregledne, primerljive, ustrezne in posodobljene informacije o veljavnih cenah in tarifah, o vseh plačilih povezanih s prekinitvijo pogodbe ter o splošnih pogojih dostopa do javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev in uporabe teh storitev za končne uporabnike in potrošnike. Take informacije morajo biti objavljene v jasni, izčrpni in preprosto dostopni obliki. S tem namenom lahko agencija izdaja priporočila, vključno z dodatnimi zahtevami glede oblike, v kateri morajo biti take informacije objavljene. Agencija lahko, kjer je to primerno, operaterje spodbuja tudi k samoregulativnim oziroma koregulativnim ukrepom, kakor je na primer sklepanje prostovoljnih kodeksov ravnanja.

(2) Če agencija ugotovi, da na podlagi prejšnjega odstavka ni na voljo ustreznih in kakovostnih informacij, lahko s splošnim aktom predpiše, da morajo operaterji med drugim:

1. zagotoviti naročnikom informacije o veljavnih tarifah glede katere koli številke ali storitve, ki je predmet posebnih cenovnih pogojev, pri čemer lahko agencija glede na posamezne kategorije storitev zahteva, da se takšne informacije sporočijo neposredno pred vzpostavitvijo klica,
2. obvestiti naročnike o vseh spremembah glede zagotavljanja dostopa do storitev v sili ali do informacij o lokaciji kličočega v okviru storitve, na katero so naročeni,
3. obvestiti naročnike o vseh spremembah glede pogojev, ki omejujejo dostop do storitev in aplikacij oziroma njihovo uporabo, in so dovoljeni v pravnem redu Republike Slovenije v skladu s predpisi EU,
4. zagotoviti informacije o vseh postopkih, ki jih operater vzpostavi za merjenje in oblikovanje prometa, da se tako izogne obremenitvi ali preobremenitvi omrežne povezave, kakor tudi o morebitnih vplivih teh postopkov na kakovost storitve,
5. obvestiti naročnike o pravici vključitve svojih osebnih podatkov v imenik in o vrstah osebnih podatkov v skladu s 137. členom tega zakona,
6. redno obveščati naročnike invalide o podrobnostih njim namenjenih izdelkov in storitev.

(3) Agencija na svetovnem spletu sproti objavlja aktualne povezave do spletnih strani operaterjev, ki služijo spremljanju in primerjavi podatkov o storitvah, cenah in splošnih pogojih operaterjev. Če na trgu aplikacije, ki zagotavljajo primerljive informacije, niso na voljo brezplačno ali po razumni ceni, jih agencija lahko zagotovi sama.

133. člen

(kakovost javnih komunikacijskih storitev)

(1) Agencija lahko po posvetovanju z zainteresiranimi stranmi zahteva od operaterjev, da objavijo primerljive, primerne in posodobljene informacije o kakovosti svojih storitev in o ukrepih za zagotovitev enakovrednosti pri dostopu za končne uporabnike invalide. Operater mora na zahtevo te informacije še pred objavo sporočiti agenciji.

(2) Agencija lahko s splošnim aktom podrobneje uredi vprašanja, ki nastanejo pri izvajanju tega člena, zlasti lahko določi parametre kakovosti storitev, ki jih je treba meriti, vsebino, obliko in način objave informacij, vključno z morebitnimi mehanizmi za potrjevanje kakovosti, da se končnim uporabnikom, vključno s končnimi uporabniki invalidi, zagotovi dostop do izčrpnih, primerljivih, zanesljivih in uporabnikom prijaznih informacij.

(3) Agencija lahko z odločbo naloži operaterjem javnih komunikacijskih omrežij minimalne zahteve glede kakovosti storitev, da se prepreči poslabšanje storitev, vključno z oviranjem ali upočasnjevanjem prometa po njihovih omrežjih.

(4) Pred izdajo odločbe iz prejšnjega odstavka mora agencija Evropski komisiji in BEREK poslati povzetek razlogov za ukrepanje, predvidene zahteve in predlagani potek ukrepanja. Če Evropska komisija po pregledu teh informacij pripravi pripombe ali priporočila, jih agencija upošteva v kar največjem obsegu.

(5) Agencija lahko izda priporočilo o načinu določanja nadomestil, ki jih operaterji povrnejo svojim končnim uporabnikom ob nedelovanju ali slabši kakovosti delovanja javnih komunikacijskih storitev.

134. člen
(številke za klice v sili)

(1) Operater mora zagotoviti, da imajo uporabniki elektronskih komunikacijskih storitev, ki omogočajo odpravljanje notranjih klicev na številko ali številke iz načrta oštevilčenja iz 63. člena tega zakona, vključno z uporabniki javnih telefonskih govornic, brezplačno in brez uporabe plačilnih sredstev, možnost dostopa do številke za klice v sili.

(2) Operater mora uporabnikom invalidom omogočiti klice v sili z uporabo govornih in znakovnih jezikov ter drugih oblik negovorjenih jezikov. Operater oziroma izvajalec zagotavlja tovrstne klice v sili na način in v obsegu, kot je to tehnično mogoče. Če operater oziroma izvajalec zatrjuje, da ne more zagotavljati obveznosti v skladu s prejšnjima stavkoma, nosi breme dokazovanja tehnične nezmožnosti zagotavljanja tovrstnih klicev v sili.

(3) Operaterji javnih komunikacijskih omrežij in izvajalci javno dostopnih telefonskih storitev morajo brezplačno zagotoviti prenos klica v sili organu, ki ga obravnava.

(4) Operaterji javnih komunikacijskih omrežij morajo ob vsakem klicu na enotno evropsko telefonsko številko za klice v sili 112 in številko policije 113 organu, ki ga obravnava, takoj in brezplačno posredovati informacije o številki in lokaciji kličočega. Operater posreduje vse podatke v obsegu, kot je to tehnično mogoče. Operater nosi breme dokazovanja obsega tehnične nezmožnosti.

(5) Operater mora obveščati svoje uporabnike o obstoju in pomenu enotne evropske telefonske številke za klice v sili 112 in enotne evropske telefonske številke za prijavo pogrešanih otrok 116 000 z objavo na svojih spletnih straneh in v imeniku na vidnem mestu. Svoje naročnike mora ob vstopu v omrežje druge države članice EU obvestiti o obstoju in pomenu številke za klic v sili 112 s SMS sporočilom. Ob predhodnem dogovoru z operaterjem gostujočega uporabnika, gostujočega uporabnika ob vstopu v njegovo omrežje obvesti o obstoju in pomenu številke za klic v sili 112 s SMS sporočilom, če je to tehnično mogoče. Vsebinsko obvestila določi organ, pristojen za obravnavo klicev v sili na enotno evropsko številko za klic v sili 112.

(6) Minister v soglasju z ministrom ali ministrico, pristojnim oziroma pristojno za zaščito in reševanje, predpiše kakovost storitve za enotno evropsko telefonsko številko za klice v sili 112, tako da zlasti določi parametre kakovosti, njihove mejne vrednosti in metode merjenja teh parametrov ter merila za zagotavljanje točnih in zanesljivih podatkov o lokaciji kličočega.

(7) Zloraba klica v sili je prepovedana. Klic v sili zlorabi, kdor kljub vsakokratnemu opozorilu organa, ki sprejema klice v sili, da vsebina klica ni taka, da bi jo obravnaval kateri koli organ, ki je v Republiki Sloveniji določen za sprejem takih klicev, najmanj trikrat v enem dnevu in z enakim namenom kliče številko za klic v sili.

135. člen
(ukrepi za uporabnike invalide)

(1) Vlada lahko na usklajen predlog ministra in ministra, pristojnega za invalidsko varstvo, če oceni, da je to potrebno, z uredbo določi tehnične in funkcionalne zahteve, ki jih morajo izpolnjevati izvajalci javno dostopnih elektronskih komunikacijskih

storitev, da se končnim uporabnikom invalidom zagotovi dostop do elektronskih komunikacijskih storitev, ki je enakovreden dostopu večine končnih uporabnikov, in možnost, da izbirajo med izvajalci in storitvami, ki so na voljo večini končnih uporabnikov.

(2) Republika Slovenija v skladu z zakonom, ki ureja medije, posebej podpira ustvarjanje in razširjanje programskih vsebin namenjenih slepim in gluhim ter gluhoslepim v njim prilagojenih tehnikah ter razvoj ustrezne tehnične infrastrukture.

(3) Ministrstvo, pristojno za radijsko in telekomunikacijsko terminalsko opremo, s svojimi ukrepi spodbuja k zagotavljanju razpoložljivosti ustrezne terminalske opreme, ki končnim uporabnikom invalidom nudi potrebne storitve in funkcije.

(4) Ministrstvo iz prejšnjega odstavka ob sodelovanju ministrstva, pristojnega za medije, spodbuja ponudnike digitalne televizijske opreme in ponudnike digitalnih televizijskih storitev, da medsebojno sodelujejo pri zagotavljanju medobratovalnih televizijskih storitev za končne uporabnike invalide.

136. člen

(radijska in telekomunikacijska terminalska oprema)

(1) Uporabniki ne smejo na javno komunikacijsko omrežje priključiti radijske ali telekomunikacijske terminalske opreme, ki ne ustreza zahtevam iz predpisov, ki urejajo radijsko in telekomunikacijsko terminalsko opremo in predpisov o elektromagnetni združljivosti.

(2) Operaterji ne smejo zavrniti razumne zahteve za priključitev uporabnikove radijske ali telekomunikacijske terminalske opreme, ki ustreza zahtevam iz predpisov, ki urejajo radijsko in telekomunikacijsko terminalsko opremo in predpisov o elektromagnetni združljivosti.

137. člen

(imeniki in imeniška služba)

(1) Naročniki javno dostopnih telefonskih storitev imajo pravico do vpisa v univerzalni imenik iz 116. člena tega zakona.

(2) Naročniki iz prejšnjega odstavka, ki želijo biti vpisani v univerzalni imenik, imajo pravico, da so njihove informacije na voljo ponudnikom imeniških storitev oziroma imenikov.

(3) Vsak končni uporabnik javno dostopnih telefonskih storitev mora imeti dostop do univerzalne imeniške službe iz 116. člena tega zakona in dostop preko klica ali kratkega sporočila do ustreznih imeniških služb v drugih državah članicah.

(4) Operaterji in preprodajalci njihovih storitev, ki dodeljujejo telefonske številke naročnikom, morajo izpolniti vse razumne zahteve za zagotavljanje javno dostopnih imeniških storitev in imenikov, vključno z univerzalno imeniško službo in univerzalnim imenikom, in morajo dati ponudnikom imeniških storitev oziroma imenikov na voljo ustrezne informacije v dogovorjeni obliki in pod pravičnimi, objektivnimi, stroškovno naravnanimi in nediskriminacijskimi pogoji. V primeru spora odloči agencija na podlagi 217. in 218. člena tega zakona.

(5) Agencija lahko operaterjem, ki nadzorujejo dostop do končnih uporabnikov, z odločbo naloži obveznosti in pogoje v zvezi z zagotavljanjem imeniških storitev v skladu s postopkom iz 90. člena tega zakona.

138. člen
(dodatne zmogljivosti in obveznosti)

Če agencija na podlagi posvetovanja z zainteresirano javnostjo ugotovi, da na celotnem ozemlju Republike Slovenije ali na njegovem delu ni zadostnega zagotavljanja spodaj naštetih zmogljivosti oziroma upoštevanja obveznosti, lahko s splošnim aktom predpiše, da morajo operaterji, ki zagotavljajo javno dostopne telefonske storitve oziroma dostop do javnega komunikacijskega omrežja:

1. omogočiti tonsko izbiranje oziroma prikaz identitete kličočega priključka, če je to tehnično in ekonomsko izvedljivo,
2. omogočiti vse ali le nekatere izmed možnosti za nadzor stroškov iz sedmega odstavka 120. člena tega zakona, vključno z možnostmi za nadzor stroškov za podatkovne storitve,
3. upoštevati obveznosti iz 122. člena tega zakona.

139. člen
(razčlenjeni račun)

(1) Vsi naročniki javno dostopnih telefonskih storitev imajo pravico najmanj do nerazčlenjenega računa.

(2) Če izvajalci javno dostopnih telefonskih storitev v skladu s svojimi splošnimi pogoji oziroma v skladu s splošnim aktom iz prejšnjega člena nudijo storitev razčlenjenega računa, se zanje smiselno uporabljajo določbe 121. člena tega zakona.

(3) Vse razčlenitve računa, ki presegajo osnovno stopnjo razčlenitve računa iz prvega odstavka 121. člena tega zakona, ki jih nudi operater, morajo biti opredeljene v splošnih pogojih. Če jih operater nudi odplačno, morajo biti njihove cene določene v višini dejanskih stroškov, ki jih imajo operaterji z zahtevano dodatno razčlenitvijo. Navedeno ne posega v možnost drugih uporabnikov in naročnikov, da posamične storitve plačujejo posebej, kjer je to tehnično mogoče, in v tem primeru niso vključene v razčlenjeni račun.

(4) Operater na zahtevo naročnika javno dostopnih telefonskih storitev izda razčlenjeni račun iz prejšnjega odstavka s takšno stopnjo členitve klicanih števil, da je zagotovljeno varovanje zasebnosti kličočih uporabnikov, ki so fizične osebe, in klicanih naročnikov tako, da se izpustijo ali prekrijejo zadnja tri mesta klicanih telefonskih števil. Klicanih števil operaterju ni treba prikriti:

1. pri razčlenjenem računu za klice med telefonskimi številkami istega naročnika,
2. če je naročnik potrošnik ali
3. če naročnik, ki je fizična ali pravna oseba, ki na trgu opravlja gospodarsko ali drugo samostojno dejavnost, zahteva nezakriti razčlenjeni račun in zahtevi priloži dokument, iz katerega je razvidno, kateremu uporabniku je bila dodeljena številka, za katero zahteva razčlenjeni račun, in uporabnikovo soglasje za razkritje klicanih števil, iz katerega izhaja, da je dano zaradi dokazovanja utemeljenosti prekoračitve dogovorjenih stroškov službenega telefona. Operater razčlenjeni račun posreduje uporabniku, ki lahko telefonske številke klicev, opravljenih za zasebne namene, na računu prekrije.

(5) Operater mora zahtevo v zvezi s posredovanjem razčlenjenih računov z neprikritimi klicnimi številkami v skladu s 3. točko prejšnjega odstavka hraniti eno leto po dnevu posredovanja in jo na zahtevo predložiti na vpogled pristojnim organom.

140. člen

(odvzem ali omejitev dostopa in uporabe storitev in aplikacij)

(1) Posameznemu končnemu uporabniku lahko dostop in uporabo storitev in aplikacij, ki se izvajajo po elektronskih komunikacijskih omrežjih odvzame ali omeji samo sodišče v konkretnem kazenskem postopku z upoštevanjem načela sorazmernosti in v skladu z zakonom, ki ureja kazenski postopek.

(2) Določba prejšnjega odstavka ne posega v pravice operaterja, da omeji dostop ali uporabo svojih storitev iz drugih razlogov pod pogoji, kakor je določeno s tem zakonom.

141. člen

(omejitve ali prekinitve zaradi razlogov na strani operaterja)

(1) Operater lahko brez soglasja uporabnikov začasno omeji ali prekine dostop do svojih storitev, če je to potrebno zaradi dograditve, posodobitve ali vzdrževanja ali če je prišlo do napake ali okvare.

(2) Operater mora najaviti omejitve ali prekinitve zaradi dograditve, posodobitve ali vzdrževanja v sredstvih javnega obveščanja vsaj en dan vnaprej in istočasno obvestiti agencijo, o večjih omejitvah ali prekinitvah zaradi okvar ali napak pa mora nemudoma obvestiti uporabnike in agencijo.

(3) Omejitve ali prekinitve smejo trajati le toliko časa, kolikor je potrebno zaradi izvedbe ustreznih del oziroma odprave napake ali okvare.

142. člen

(pravica do ugovora in spor)

(1) Vsak končni uporabnik ima pravico do ugovora zoper odločitve ali ravnanje operaterja v zvezi s pravicami in obveznostmi, ki jih določajo ta zakon in na njegovi podlagi izdani predpisi, ter pogodbe o zagotavljanju elektronskih komunikacijskih omrežij oziroma storitev na ustrezen organ ali telo, ki ga ustanovi operater.

(2) Organizacije, ki lahko vložijo tožbo po zakonu, ki ureja varstvo potrošnikov, smejo vložiti ugovor zaradi kršitve splošnih pogojev in cen operaterjev pri poslovanju z uporabniki in potrošniki, kot tudi postopati po določbah od petega do devetega odstavka tega člena.

(3) Operater mora vsako prijavo napake v zvezi s svojo odločitvijo ali ravnanjem iz prvega odstavka tega člena, ki jo končni uporabnik sporoči s klicem na telefonsko številko operaterja, ki je namenjena sprejemu takih klicev, zabeležiti.

(4) Ugovor mora končni uporabnik vložiti v 15 dneh od dneva, ko je izvedel za izpodbijano odločitev ali ravnanje iz prvega odstavka tega člena, vendar najpozneje v 60 dneh od izdaje računa ali od dne, ko se je zgodil sporni dogodek, ki je predmet ugovora, pri čemer se šteje, da je ugovor pravočasen tudi, če je vložen zadnji dan

pritožbenega roka priporočeno po pošti. Če bi se rok iztekel na soboto, nedeljo, praznik ali dela prost dan, je ugovor pravočasen, če je vložen prvi naslednji delovni dan.

(5) Ugovor se lahko vloži tudi s klicem na telefonsko številko operaterja, ki je namenjena sprejemu prijav napak. Pri tem mora končni uporabnik opozoriti, da vlaga ugovor v smislu prvega odstavka tega člena. Pooblaščen osebja operaterja, ki sprejema telefonske klice v zvezi s prijavo napak, mora zabeležiti vse podatke, ki so pomembni za vložitev tovrstnega ugovora, ter v najkrajšem mogočem času poslati ugovor ustreznemu organu ali telesu operaterja. Šteje se, da je operater prejel ugovor na dan, ko je bil vložen s klicem na telefonsko številko operaterja.

(6) Če je končni uporabnik poslal ugovor po elektronski pošti, lahko operater s predhodnim soglasjem končnega uporabnika pošlje svojo odločitev o ugovoru po elektronski pošti na naslov, s katerega ga je končni uporabnik poslal, ali na elektronski naslov, ki ga je končni uporabnik navedel v svojem elektronskem ugovoru ali dal ob svoji privolitvi.

(7) Operater mora v svoji odločitvi izrecno navesti, da gre za njegovo končno odločitev, in v pravnem pouku pojasniti možnost uvedbe postopka pred agencijo ter navesti rok za vložitev tega predloga. Odločitev glede ugovora mora operater poslati končnemu uporabniku na način, s katerim je mogoče dokazati njeno vročitev.

(8) Če operater v 15 dneh po vložitvi ugovora temu ne ugotovi, lahko končni uporabnik v 15 dneh po vročitvi odločitve vloži predlog za rešitev spora na agencijo.

(9) Če operater v 15 dneh od vložitve ugovora o njem ne odloči, lahko končni uporabnik vloži predlog za rešitev spora v 30 dneh po vložitvi ugovora pri operaterju.

(10) Končni uporabnik lahko vloži predlog za rešitev spora na agencijo, tudi kadar operater ugotovi njegovemu ugovoru, pa nato svojih obveznosti ne izpolni v 15 dneh od vročitve odločitve. Končni uporabnik lahko vloži predlog za rešitev spora v 15 dneh po poteku roka za izpolnitev obveznosti.

(11) Agencija s sklepom zavrže predlog za rešitev spora, če predlog ni vložen v rokih iz osmega, devetega in desetega odstavka tega člena.

(12) Če naročnik na podlagi tega člena vloži ugovor oziroma predlaga rešitev spora po postopku iz 218. člena tega zakona, do končne rešitve spora oziroma do dokončne odločitve agencije operater zaradi neplačila obveznosti ne sme omejiti dostopa do svojih storitev ali naročnika odklopiti ter prekiniti naročniške pogodbe, če je naročnik v roku poravnal nesporni del računa ali znesek, ki ustreza povprečni vrednosti zadnjih treh nespornih računov.

(13) Agencija obravnava predlog za rešitev spora po postopku iz 218. člena tega zakona.

(14) Način in postopek reševanja ugovorov končnih uporabnikov mora operater podrobneje določiti v splošnih pogojih.

143. člen
(nadzor)

Agencija nadzira izvajanje določb tega poglavja. Pri nadzoru izvajanja prvega odstavka 136. člena tega zakona nadzira le delovanje radijske ali telekomunikacijske opreme v delovanju ter pri tem sodeluje in usklajeno deluje z inšpektorjem, pristojnim na nadzor blaga na trgu, ob smiselni uporabi 222. člena tega zakona.

XII. OBDELAVA OSEBNIH PODATKOV IN VARSTVO ZASEBNOSTI ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJ

144. člen

(pojem uporabnika in vključene storitve)

(1) Uporabnik za potrebe tega poglavja je fizična oseba, ki uporablja javno komunikacijsko storitev v zasebne ali poslovne namene, čeprav ni nujno, da je naročena nanjo.

(2) To poglavje ureja obdelavo osebnih podatkov v zvezi z zagotavljanjem javnih komunikacijskih storitev v javnih komunikacijskih omrežjih, vključno z javnimi komunikacijskimi omrežji, ki podpirajo zbiranje podatkov in identifikacijske naprave.

145. člen

(splošne določbe o varnosti obdelave)

(1) Izvajalci javnih komunikacijskih storitev morajo sprejeti ustrezne tehnične in organizacijske ukrepe za zagotovitev zavarovanja svojih storitev. Če je potrebno za zagotovitev zavarovanja svojih storitev v delu, ki se nanaša na varnost omrežja, sprejmejo ustrezne tehnične in organizacijske ukrepe skupaj s ponudnikom javnega komunikacijskega omrežja.

(2) Ukrepi morajo ob upoštevanju tehnološkega razvoja in stroškov njihove izvedbe zagotoviti takšno raven varnosti in zavarovanja, ki ustreza predvidenemu tveganju. Tveganje predstavlja zlasti vsako dejanje, storitev ali izdelek, ki posega v tajnost, zaupnost in varnost elektronskega komunikacijskega omrežja ali elektronske komunikacijske storitve, s tem ko spremeni dostopnost, vsebino, ceno ali kakovost storitve, in ki ga lahko operater sam ali skupaj z drugimi operaterji učinkovito onemogoči.

(3) Ukrepi iz prejšnjega odstavka morajo vsaj:

- zagotoviti, da ima dostop do osebnih podatkov le pooblaščen osebje za z zakonom dovoljene namene,
- varovati shranjene ali poslane osebne podatke pred nenamernim ali nezakonitim uničenjem, nenamerno izgubo ali spremembo ter nepooblaščenim ali nezakonitim shranjevanjem, obdelavo, dostopom ali razkritjem, in
- zagotavljati izvajanje varnostne politike pri obdelavi osebnih podatkov.

(4) Agencija izvaja občasne preglede ukrepov ponudnikov javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev in lahko izdaja priporočila o najboljših praksah glede ravni zavarovanja, ki bi jo ti ukrepi morali doseči.

146. člen

(dolžnost obveščanja pri posebnem tveganju za varnost omrežja)

(1) Pri posebnem tveganju za varnost omrežja mora izvajalec javnih komunikacijskih storitev takoj, ko za to tveganje izve, z objavo na svojih spletnih straneh in na drug primeren način obvestiti naročnike o takem tveganju. Če tveganje presega obseg ukrepov, ki jih izvajalec storitve lahko sprejme, mora hkrati obvestiti naročnike o vseh možnih sredstvih za odpravo tveganja, vključno z navedbo verjetnih stroškov, ter jim omogočiti hiter in učinkovit dostop do zaščitnih ukrepov.

(2) Pri zlorabah, ki jih storijo tretje osebe in ki niso nastale po krivdi naročnikov ali uporabnikov, izvajalci javnih komunikacijskih storitev prevzamejo stroške, ki nastanejo kot posledica zlorab. Šteje se, da zloraba ni nastala po krivdi naročnika ali uporabnika, kadar je ta uporabil vse razumne ukrepe za zaščito in spoštoval navodila, o katerih ga je obvestil izvajalec javnih komunikacijskih storitev v skladu s prejšnjim odstavkom.

147. člen (zaupnost komunikacij)

(1) Zaupnost komunikacij se zagotavlja s tem zakonom z namenom varovanja pričakovane zasebnosti na področju uporabe elektronskih komunikacij, zagotavljanja svobode komuniciranja in svobode izražanja. Zaupnost komunikacij se nanaša na:

1. vsebino komunikacij,
2. podatke o prometu in lokacijske podatke, povezane s komunikacijo iz prejšnje točke,
3. dejstva in okoliščine v zvezi s prekinitvijo povezave ali s tem, da povezava ni bila vzpostavljena.

(2) Operater in vsakdo, ki sodeluje pri zagotavljanju in izvajanju njegove dejavnosti, mora varovati zaupnost komunikacij tudi po prenehanju opravljanja dejavnosti, pri kateri je bil zavezan k varovanju zaupnosti.

(3) Zavezanci iz prejšnjega odstavka smejo pridobiti informacije o komunikacijah iz prvega odstavka tega člena le v obsegu, ki je nujno potreben za izvajanje določenih javnih komunikacijskih storitev, in smejo te informacije uporabljati ali posredovati drugim le zaradi izvajanja teh storitev.

(4) Če morajo operaterji v skladu s prejšnjim odstavkom pridobiti informacije o vsebini komunikacij, posneti ali shraniti komunikacije in z njimi povezane podatke o prometu, morajo o tem ob sklenitvi naročniške pogodbe oziroma ob začetku izvajanja javne komunikacijske storitve seznaniti uporabnika, informacije o vsebini komunikacije oziroma komunikacijo pa zbrisati takoj, ko je to tehnično izvedljivo in ko ti podatki niso več potrebni za izvedbo določene javne komunikacijske storitve.

(5) Vse oblike nadzora oziroma prestrezanja komunikacij, ki jih izvajajo tretje osebe in te niso uporabniki, kot so poslušanje, prestrezanje, snemanje, shranjevanje in posredovanje komunikacij iz prvega odstavka tega člena brez soglasja zadevnih uporabnikov, so prepovedane, razen če je to dovoljeno v skladu s prejšnjim odstavkom ali v skladu s 153., 160. ter 162., 163., 164., 165., 166., 167. in 168. členom tega zakona oziroma če je taka oblika nadzora oziroma prestrezanja nujno potrebna za prenos sporočil (npr. telefaks sporočila, elektronska pošta, elektronski predali, glasovna pošta, storitev SMS).

(6) Snemanje in shranjevanje komunikacij brez predhodne privolitve udeležencev komunikacije je prepovedano tudi uporabnikom, kadar gre za komunikacije, kjer taka

obdelava podatkov ni običajna in je udeleženci komunikacije zaradi njene narave ne pričakujejo in ne morejo vnaprej pričakovati.

(7) Ne glede na določbe petega odstavka tega člena je dovoljeno snemanje komunikacij in z njimi povezanih podatkov o prometu v okviru zakonite poslovne prakse zato, da se zagotovi dokaz o tržni transakciji ali kateri koli drugi poslovni komunikaciji, pod pogojem, da so stranke v komunikaciji predhodno obveščene o snemanju, njegovem namenu in trajanju hrambe posnetka (npr. avtomatski odzivniki). Posneto sporočilo je treba nemudoma izbrisati, najpozneje do poteka dobe, v kateri se posel lahko zakonito izpodbija.

(8) Obvestilo o snemanju mora biti dano po istovrstnem mediju in v enaki obliki, kakor poteka snemana komunikacija.

(9) Ne glede na določbe petega odstavka tega člena je snemanje vsebine komunikacij in pridobivanje povezanih podatkov iz prvega odstavka tega člena dovoljeno tudi v okviru organizacij, ki sprejemajo klice v sili, zaradi njihove registracije, identifikacije in reševanja.

148. člen (podatki o naročnikih)

(1) Izvajalci storitev lahko o svojih naročnikih zbirajo naslednje podatke:

1. osebno ime oziroma firmo naročnika in njeno organizacijsko obliko,
2. naslov naročnika,
3. naročniško številko in druge elemente oštevilčenja, ki se uporabljajo za vzpostavitev zveze do naročnika,
4. na željo naročnika akademski, znanstveni ali strokovni naziv, naslov njegove spletne strani in druge vrste njegovih osebnih stikov (npr. IM-naslov) ali njegov e-naslov,
5. davčno številko za fizično osebo ter davčno in matično številko za pravno osebo,
6. na podlagi plačila naročnika še dodatne podatke, če to želi naročnik in se s tem ne poseže v pravice tretjih oseb.

(2) Zbrane podatke iz prejšnjega odstavka lahko izvajalci storitev obdelujejo le za:

1. sklepanje, izvajanje, spremljanje in prekinitev naročniške pogodbe,
2. zaračunavanje storitev,
3. pripravo in izdajanje imenikov po tem zakonu,
4. na podlagi soglasja naročnika tudi za druge zakonite namene.

(3) Podatke iz prvega odstavka tega člena lahko izvajalci storitev iz prvega odstavka po prenehanju naročniškega razmerja hranijo do popolnega poplačila storitev, vendar najdlje do preteka zastaralnega roka za svoje terjatve za izvajanje storitev, razen v primerih, ko je s tem zakonom določen daljši rok hrambe glede notranjih postopkov (149. člen), glede posredovanja prometnih in lokacijskih podatkov v primerih varovanja življenja in telesa (153. člen), glede sledenja zlonamernih ali nadležnih klicev (155. člen), glede zakonitega prestrezanja komunikacij (peti odstavek 160. člena) in glede posredovanja hranjenih podatkov (peti odstavek 166. člena).

149. člen (notranji postopki)

(1) Ob upoštevanju tretjega odstavka 145. člena tega zakona morajo izvajalci storitev vzpostaviti notranje postopke in triletno neizbrisno evidenco o odzivanju na zahteve pristojnih organov za dostop do osebnih podatkov uporabnikov na podlagi področnih zakonov.

(2) Izvajalci storitev morajo informacijskemu pooblaščenцу na njegovo zahtevo predložiti informacije o notranjih postopkih iz prejšnjega odstavka ter podatke o številu prejetih zahtev in vlagateljih, o pravni podlagi teh zahtev in svojem odzivu nanje.

150. člen (imeniki)

(1) Preden se naročnikovi podatki vključijo v tiskan ali elektronski imenik, ki je dostopen javnosti ali ga uporabljajo imeniške službe, morajo biti naročniki brezplačno obveščeni o namenu tega imenika ter o vseh nadaljnjih možnostih uporabe teh podatkov, predvsem na podlagi iskalnih funkcij. Stroške obveščanja nosi izdajatelj imenika.

(2) Naročniki morajo imeti možnost, da sami s predhodnim soglasjem odločijo, ali bodo njihovi osebni podatki, določeni v prvem odstavku 148. člena tega zakona, vpisani v javni imenik, in kateri od teh podatkov naj bodo vpisani. Če se naročniki odločijo, da bodo njihovi osebni podatki vpisani v javni imenik, se v tem primeru v imenik obvezno vpišejo podatki iz prve in druge točke prvega odstavka 148. člena ter naročnikova telefonska številka. Naročniki smejo preveriti vpisane podatke, zahtevati njihovo spremembo ali njihov izbris.

(3) Naročniki morajo imeti možnost, da prepovedo uporabo svojih osebnih podatkov za klice, ki imajo komercialni ali raziskovalni namen. Naročnik lahko prepove uporabo svojih osebnih podatkov za oba ali samo za enega od navedenih namenov ob vpisu v imenik ali kadar koli pozneje. Izdajatelj imenika mora prepoved uporabe naročnikovih osebnih podatkov za določen namen nedvoumno označiti v imeniku. Če je naročnik prepoved uporabe posredoval po vpisu v imenik ali jo je vsebinsko spremenil, mora izdajatelj imenika spremembo v imeniku označiti takoj ob prvi naslednji izdaji.

(4) Zavrnitev vpisa v javni imenik, preverjanje, sprememba ali izbris osebnih podatkov iz drugega odstavka tega člena kakor tudi vpis prepovedi uporabe naročnikovih osebnih podatkov za namena iz prejšnjega odstavka ali vpisi sprememb te prepovedi morajo biti za naročnika brezplačni.

151. člen (podatki o prometu)

(1) Podatki o prometu, ki se nanašajo na naročnike in uporabnike ter jih je operater obdelal in shranil, morajo biti izbrisani ali spremenjeni tako, da se ne dajo povezati z določeno ali določljivo osebo takoj, ko niso več potrebni za prenos sporočil, razen v primerih podatkov, pri katerih je po tem zakonu določen daljši rok hrambe glede notranjih postopkov (149. člen), glede posredovanja prometnih in lokacijskih podatkov v primerih varovanja življenja in telesa (153. člen), glede sledenja zlonamernih ali nadležnih klicev (155. člen), glede zakonitega prestrezanja komunikacij (peti odstavek 160. člena) in glede njihovih obveznosti, ki izhajajo iz poglavja o hrambi podatkov tega zakona (162., 163., 164., 165., 166., 167. in 168. člen).

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko operater do popolnega plačila storitve, vendar najdlje do preteka zastaralnega roka, hrani in obdeluje podatke o prometu, ki jih potrebuje za obračun in za plačila v zvezi z medomrežnim povezovanjem.

(3) Izvajalec javne komunikacijske storitve lahko zaradi trženja elektronskih komunikacijskih storitev ali izvajanja storitev z dodano vrednostjo obdeluje podatke iz prvega odstavka tega člena v obsegu in trajanju, potrebnem za takšno trženje ali storitve, samo na podlagi predhodnega soglasja naročnika ali uporabnika, na katerega se ti podatki nanašajo. Naročniki oziroma uporabniki morajo biti pred danim soglasjem obveščeni o vrstah podatkov o prometu, ki se obdelujejo, ter namenu in trajanju takšne obdelave. Uporabnik ali naročnik ima pravico, da kadar koli prekliče to soglasje.

(4) Izvajalec storitve mora za namene iz drugega odstavka tega člena zaradi seznaitve naročnikov in uporabnikov v splošnih pogojih navesti, kateri prometni podatki se bodo obdelovali in koliko časa.

(5) Podatke o prometu smejo v skladu s prejšnjimi odstavki tega člena obdelovati le pooblaščen osebe, ki pod nadzorstvom operaterja skrbijo za zaračunavanje ali upravljanje prometa, odgovarjajo na vprašanja porabnikov, odkrivajo prevare, tržijo elektronske komunikacijske storitve ali zagotavljajo storitve z dodano vrednostjo, pri čemer mora biti ta obdelava omejena na obseg, ki je potreben za namene takih dejavnosti.

(6) Ne glede na določbe prvega, drugega, tretjega in petega odstavka tega člena operater na pisno zahtevo pristojnega organa, ki jo ta vloži zaradi reševanja sporov, zlasti sporov v zvezi z medsebojnim povezovanjem ali zaračunavanjem, in v skladu z veljavno zakonodajo, temu posreduje podatke o prometu.

152. člen

(lokacijski podatki, ki niso hkrati podatki o prometu)

(1) Lokacijske podatke, ki niso hkrati podatki o prometu in se nanašajo na uporabnike ali naročnike, se sme obdelovati le v takšni obliki, da se ne dajo povezati z določeno ali določljivo osebo, ali pa na podlagi predhodnega soglasja uporabnika ali naročnika v obsegu in trajanju, ki sta potrebna za izvedbo storitve z dodano vrednostjo. Uporabnik ali naročnik lahko to soglasje kadar koli prekliče.

(2) Uporabnik ali naročnik mora biti pred izdajo soglasja v zvezi z obdelavo podatkov iz prejšnjega odstavka seznanjen z:

1. možnostjo zavrnitve soglasja,
2. vrsto teh podatkov, ki bodo obdelani,
3. namenom in trajanjem takšne obdelave,
4. možnostjo posredovanja teh lokacijskih podatkov tretji osebi zaradi izvedbe storitve z dodano vrednostjo.

(3) Uporabnik ali naročnik, ki je soglašal z obdelavo podatkov iz prvega odstavka tega člena, ima možnost, da na preprost in brezplačen način začasno zavrne obdelavo takšnih podatkov pri vsaki priključitvi na omrežje ali za vsak prenos komunikacije.

(4) Podatke iz prvega odstavka tega člena smejo v skladu s prejšnjimi odstavki tega člena obdelovati le osebe, ki so pod nadzorom operaterja ali tretje osebe, ki izvaja

storitev z dodano vrednostjo, pri čemer mora biti ta obdelava omejena na to, kar je potrebno za izvedbo storitve z dodano vrednostjo.

(5) Pri klicih na enotno evropsko številko za klice v sili 112 in številko policije 113 mora operater v skladu s tretjim odstavkom 134. člena tega zakona pristojnim organom posredovati lokacijske podatke iz prvega odstavka tega člena tudi v primerih, ko je uporabnik ali naročnik začasno zavrnil obdelavo podatkov iz prvega odstavka tega člena ali ni izdal soglasja za njihovo obdelavo.

(6) Določbe prvega do četrtega odstavka tega člena se ne uporabljajo za lokacijske podatke, ki niso hkrati podatki o prometu, za katere ta zakon določa obveznost hrambe.

153. člen
(posredovanje prometnih in lokacijskih podatkov
v primerih varovanja življenja in telesa)

(1) Operater mora zaradi varstva življenjskih interesov posameznika policiji na podlagi njene pisne zahteve, če je to glede na okoliščine konkretnega primera nujno, posredovati podatke, potrebne za ugotovitev zadnje lokacije opreme za mobilno komunikacijo, če:

1. obstaja utemeljena verjetnost, da je neposredno ogroženo življenje ali telo osebe, ki ima ali se domneva, da je imela pri sebi opremo za mobilno komunikacijo in je pridobitev teh podatkov nujna, da se prepreči smrt ali hujša telesna poškodba te osebe,
2. je pridobitev podatkov potrebna zato, da se najde oseba, ki ji je poslovna sposobnost odvzeta ali omejena oziroma ima ugotovljene zdravstvene težave, ki kažejo na nevarnost za njeno življenje ali telo, in ki je bila prijavljena kot pogrešana ter ima ali se domneva, da je imela pri sebi opremo za mobilno komunikacijo, ali
3. je pridobitev podatkov potrebna zato, da se najde otrok, ki so ga starši ali zakoniti zastopniki prijavili kot pogrešanega in ima ali se domneva, da je imel pri sebi opremo za mobilno komunikacijo.

(2) Obrazloženo zahtevo za posredovanje podatkov, potrebnih za ugotovitev zadnje lokacije opreme za mobilno komunikacijo, policija pošlje operaterju pisno, ali po elektronski pošti z uporabo kvalificiranih digitalnih potrdil, izjemoma pa lahko tudi po telefaksu, če je to glede na okoliščine zadeve nujno.

(3) Podatki, potrebni za ugotovitev zadnje lokacije opreme za mobilno komunikacijo posameznika, so podatki o lokacijski oznaki (ID celice) na začetku komunikacije in podatki, ki določajo zemljepisno lego celic z navedbo njihovih lokacijskih oznak (ID celice) med obdobjem, za katero se hranijo, podatki o komunikaciji ter drugi podatki, ki jih v zbirkah osebnih in drugih podatkov obdeluje operater in lahko omogočajo natančnejšo ugotovitev zadnje lokacije opreme za mobilno komunikacijo posameznika.

(4) Policija vso dokumentacijo in ugotovitve, ki so podlaga za podajo zahteve, in samo zahtevo iz prvega odstavka tega člena hrani na način in pod pogoji iz 165. člena tega zakona ter zagotavlja neizbrisno registracijo izvedenih ukrepov in posegov v skladu s petim odstavkom 166. člena tega zakona.

(5) Operater podatke, poslane na podlagi zahteve iz prvega odstavka tega člena, hrani na način in pod pogoji iz 165. člena tega zakona ter zagotavlja neizbrisno

registracijo izvedenih ukrepov in posegov v skladu s petim odstavkom 166. člena tega zakona.

(6) Minister, pristojen za notranje zadeve, po predhodnem mnenju informacijskega pooblaščenca podrobneje predpiše način posredovanja zahteve, obdelave posredovanih podatkov, notranjega nadzora glede načina oziroma tehničnih vprašanj obdelave osebnih podatkov ter tehnične značilnosti informacijskega sistema za izvajanje nalog iz prvega odstavka tega člena.

(7) Na podlagi prejete zahteve iz prvega odstavka tega člena mora operater zahtevane podatke poslati vlagatelju zahteve v najkrajšem možnem času oziroma takoj, ko je to tehnično mogoče. Operater nosi breme dokazovanja tehnične nezmožnosti.

(8) Policija mora osebo, za katero je zahtevala in pridobila podatke o lokaciji v skladu s tem členom, o tem takoj, ko je to mogoče, pisno seznanimi, razen če bi to škodovalo interesom samega posameznika ali interesom drugih, njemu bližnjih posameznikov v primerih iz prvega odstavka tega člena, dokler traja takšno stanje, vendar ne več kakor eno leto.

(9) Policija ne sme posredovati pridobljenih podatkov po tem členu prijaviteljem pogrešanih oseb in otrok iz 2. ali 3. točke prvega odstavka tega člena, če bi bila s posredovanjem teh podatkov ogrožena osebna varnost ali dostojanstvo oseb ali otrok, zlasti ob upoštevanju predpisov, ki urejajo zaščito prič, prepoved približevanja ali preprečevanje nasilja v družini.

(10) Inšpekcijski nadzor nad obdelavo podatkov iz prvega odstavka tega člena opravlja informacijski pooblaščenec najmanj enkrat letno.

154. člen

(prikaz identitete kličočega priključka in priključka v zvezi)

(1) Če izvajalec storitve nudi prikaz identitete kličočega priključka, mora imeti pred vsakim klicem kličoči uporabnik možnost, da sam, z enostavnimi sredstvi in brezplačno prepreči prikaz identitete priključka, s katerega kliče. Naročnik pa lahko od izvajalca elektronskih komunikacijskih storitev to zahteva avtomatično in brezplačno za vse klice s svojih priključkov.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka morajo operaterji brezplačno razveljaviti preprečitev prikaza identitete kličočega priključka pri klicih na številko za klic v sili.

(3) Če izvajalec storitve nudi prikaz identitete kličočega priključka, mora imeti klicani naročnik možnost, da sam z enostavnimi sredstvi in, ob razumni uporabi te funkcije, brezplačno za dohodne klice prepreči prikaz identitete kličočega priključka.

(4) Če izvajalec storitve nudi prikaz identitete kličočega priključka in je identiteta kličočega priključka prikazana že pred vzpostavitvijo zveze, mora imeti klicani naročnik možnost, da z enostavnimi sredstvi zavrne dohodne klice, pri katerih je kličoči uporabnik ali naročnik preprečil prikaz identitete kličočega priključka.

(5) Če izvajalec storitve nudi prikaz identitete priključka v zvezi, mora imeti klicani naročnik možnost, da brezplačno in z enostavnimi sredstvi prepreči kličočemu uporabniku prikaz identitete priključka v zvezi.

(6) Izvajalec storitve mora v svojih splošnih pogojih objaviti možnost prikaza in preprečitve prikaza identitete kličočega priključka in priključka v zvezi.

(7) Določba prvega odstavka tega člena se uporablja tudi za klice, ki izvirajo iz držav članic EU, in se zaključijo v tretjih državah. Določbe tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena se uporabljajo tudi za dohodne klice, ki izvirajo iz tretjih držav.

155. člen

(sledenje zlonamernih ali nadležnih klicev)

(1) Če naročnik pisno zahteva od operaterja, da izsledi zanj zlonamerne ali nadležne klice, sme operater začasno, vendar največ tri mesece, beležiti izvor vseh klicev, ki se zaključijo v omrežni priključni točki tega naročnika, tudi tistih, za katere se zahteva preprečitev prikaza identitete kličočega priključka.

(2) Operater mora podatke o sledenju shraniti in o rezultatu sledenja, to je identifikacijski oznaki kličočega (npr. telefonska številka), pisno obvestiti naročnika, ki je zahteval sledenje zlonamernih ali nadležnih klicev.

(3) Le v primeru, ko naročnik izkaže pravni interes za zaščito svojih pravic pred sodiščem, mu operater posreduje morebitne podatke, ki razkrijejo identiteto kličočega naročnika, o čemer pa obvesti tudi kličočega naročnika in informacijskega pooblaščenca.

(4) Obdelava osebnih podatkov v nasprotju z določbami tega člena se obravnava kot kršitev po zakonu, ki ureja varstvo osebnih podatkov, po Kazenskem zakoniku ali po drugih zakonih.

(5) Operaterji zagotavljajo hrambo podatkov, zbranih na podlagi tega člena, ob upoštevanju ukrepov iz tretjega odstavka 145. člena tega zakona za obdobje treh let od njihove izročitve naročniku.

(6) Informacijski pooblaščenec nadzira izvajanje določb tega člena.

156. člen

(preusmeritev klicev)

Operater mora naročniku omogočiti, da z uporabo preprostih sredstev in brezplačno prepreči avtomatsko preusmeritev klicev od tretjih oseb na svoj terminal.

157. člen

(piškotki)

(1) Shranjevanje podatkov ali pridobivanje dostopa do podatkov, shranjenih v terminalski opremi naročnika ali uporabnika, je dovoljeno samo pod pogojem, da je naročnik ali uporabnik v to privolil potem, ko je bil predhodno jasno in izčrpno obveščen o upravljavcu in namenih obdelave teh podatkov v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka je dovoljeno tehnično shranjevanje podatkov ali dostop do njih izključno zaradi prenosa sporočila po elektronskem

komunikacijskem omrežju, ali če je to nujno potrebno za zagotovitev storitve informacijske družbe, ki jo naročnik ali uporabnik izrecno zahtevata.

(3) Če je tehnično izvedljivo in učinkovito ter v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, se šteje, da uporabnik lahko izrazi svojo privolitev iz prvega odstavka tega člena tudi z uporabo ustreznih nastavitev v brskalniku ali drugih aplikacijah. Privolitev uporabnika ali naročnika pomeni osebno privolitev v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

(4) Kadar gre za kršitev pravil o obveščanju in privolitvi posameznika iz prvega odstavka tega člena ter hkrati za kršitev zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov, se uporabljajo določbe tega zakona.

(5) Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb tega člena opravlja informacijski pooblaščenec.

158. člen (neželena komunikacija)

(1) Uporaba samodejnih klicnih in komunikacijskih sistemov za opravljanje klicev na naročnikovo telefonsko številko brez človekovega posredovanja (npr. klicni avtomati, SMS, MMS), telefaksov ali elektronske pošte za namene neposrednega trženja je dovoljena samo na podlagi naročnikovega ali uporabnikovega predhodnega soglasja.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka lahko fizična ali pravna oseba, ki od kupca svojih izdelkov ali storitev pridobi njegov elektronski naslov za elektronsko pošto, ta naslov uporablja za neposredno trženje svojih podobnih izdelkov ali storitev pod pogojem, da kupcu ponuja jasno in izrecno možnost, da brezplačno in enostavno zavrne takšno uporabo svojega elektronskega naslova takrat, ko so ti podatki za stike pridobljeni in ob vsakem sporočilu v primeru, da kupec ni zavrnil takšne uporabe že na začetku.

(3) Uporaba drugačnih sredstev za neposredno trženje z uporabo elektronskih komunikacij (npr. govorni telefonski klici), kakor so določena v prejšnjih dveh odstavkih, je dovoljena le s soglasjem naročnika ali uporabnika. Zavrnitev soglasja mora biti za zadevnega naročnika ali uporabnika brezplačna.

(4) Prvi in tretji odstavek tega člena se uporabljata za naročnike, ki so fizične osebe.

(5) Prepovedano je pošiljanje elektronske pošte za namene neposrednega trženja v nasprotju z zakonom, ki ureja elektronsko poslovanje na trgu, tako, da se skrije ali prikrije identiteta pošiljatelja, v imenu katerega se sporočilo pošilja, in brez veljavnega naslova, na katerega lahko prejemnik pošlje zahtevo za prenehanje pošiljanja takih sporočil. Prav tako je prepovedano pošiljanje elektronske pošte za namene neposrednega trženja, ki vabi prejemnike, da obiščejo spletne strani, ki so v nasprotju s prej navedenim zakonom.

(6) Kadar se pošiljajo komercialna sporočila po elektronski pošti v nasprotju z določbami tega člena in gre hkrati tudi za nezaželeno elektronsko pošto v skladu z zakonom, ki ureja varstvo potrošnikov, se uporabijo določbe tega zakona.

(7) Ne glede na morebitni postopek nadzora zaradi kršitev določb tega člena ima pravni interes za vložitev civilne tožbe oziroma začasne odredbe zoper kršitelja določb tega člena vsaka s kršitvijo oškodovana fizična ali pravna oseba, tudi izvajalec storitev, ki ščiti svoje poslovne interese in interese svojih strank.

159. člen
(kršitev varstva osebnih podatkov)

(1) Ob kršitvah varstva osebnih podatkov mora izvajalec javnih komunikacijskih storitev o tem nemudoma obvestiti agencijo.

(2) Če je verjetno, da kršitev varstva osebnih podatkov škodljivo vpliva na osebne podatke in zasebnost naročnika ali posameznika, mora izvajalec iz prejšnjega odstavka brez neupravičenega odlašanja o tej kršitvi obvestiti tudi zadevnega naročnika ali posameznika.

(3) Obveščanje iz prejšnjega odstavka ni potrebno, kadar je izvajalec javne komunikacijske storitve agenciji zadovoljivo dokazal, da je izvedel ustrezne tehnične zaščitne ukrepe in so bili ti ukrepi uporabljeni za podatke, na katere se je nanašala kršitev varstva. Z uporabo teh ukrepov mora izvajalec javne komunikacijske storitve zagotoviti, da so ti podatki nerazpoznavni vsem, ki jim dostop do njih ni dovoljen.

(4) Kadar izvajalec javne komunikacijske storitve zadevnega naročnika ali posameznika ni obvestil o kršitvi varstva osebnih podatkov, mu lahko agencija po preučitvi morebitnih škodljivih učinkov takšne kršitve naloži, da o tej kršitvi obvesti zadevnega naročnika ali posameznika. O izpolnitvi te obveznosti izvajalec javne komunikacijske storitve obvesti agencijo.

(5) Obvestilo naročniku ali posamezniku iz drugega ali četrtega odstavka tega člena mora vsebovati najmanj opis kršitve varstva osebnih podatkov, naslove za stike za pridobitev več informacij in priporočene ukrepe za ublažitev morebitnih škodljivih učinkov kršitve varstva osebnih podatkov. Obvestilo agenciji iz prvega odstavka tega člena pa mora poleg navedenega vsebovati tudi opis posledic kršitve varstva osebnih podatkov in ukrepov, ki jih je izvajalec javne komunikacijske storitve predlagal ali sprejel za obravnavanje tovrstne kršitve.

(6) Za izvrševanje določb tega člena agencija lahko izda splošni akt glede okoliščin, v katerih morajo izvajalci javnih komunikacijskih storitev izdati obvestilo o kršitvi varstva osebnih podatkov, oblike takega obvestila in načina obveščanja. Agencija mora pri tem upoštevati morebitne zadevne tehnične izvedbene ukrepe, ki jih je sprejela Evropska komisija.

(7) Izvajalci javnih komunikacijskih storitev morajo hraniti zadosten popis podatkov o kršitvah varstva osebnih podatkov. Popis podatkov mora zato vključevati dejstva, ki se nanašajo na kršitve, njihove učinke, vključno z oceno števila oškodovanih oseb, in sprejete popravne ukrepe, kar agenciji omogoča, da preveri izpolnjevanje določb tega člena. Popis lahko vključuje samo informacije, ki so potrebne za ta namen.

160. člen
(zakonito prestrezanje komunikacij)

(1) Operater mora omogočiti zakonito prestrezanje komunikacij na določeni točki javnega komunikacijskega omrežja takoj, ko prejme prepis tistega dela izreka odredbe

pristojnega organa, v katerem je navedba točke javnega komunikacijskega omrežja, na kateri naj se izvaja zakonito prestrežanje komunikacij, određeno trajanje tega ukrepa ter drugi podatki, povezani z načinom in obsegom tega ukrepa.

(2) Prepis odredbe iz prejšnjega odstavka opravi organ, ki je odredbo izdal.

(3) Operater mora omogočiti zakonito prestrežanje komunikacij na način, v obsegu in trajanju, kakor je določeno v prepisu izreka odredbe iz prvega odstavka tega člena.

(4) Izjemoma mora operater omogočiti zakonito prestrežanje komunikacij na podlagi ustne odredbe, če je tako določeno v zakonu, v katerem so določeni tudi pogoji in okoliščine za izdajo ustne odredbe. Pisni odpravek ustne odredbe se operaterju dostavi čim prej po njegovi izdaji.

(5) Operaterji morajo zagotoviti tridesetletno neizbrisno registracijo vsakega zakonitega prestrežanja komunikacij, ki vključuje podatke iz prvega oziroma četrtega odstavka tega člena in podatke o izvršitvi odredbe (kdo jo je izvršil, trajanje prestrežanja) ter jih v okviru tega roka varovati v skladu z oznako stopnje tajnosti prepisa odredbe. Organ, ki skladno z odredbo iz tretjega odstavka tega člena izvaja nadzor komunikacij, hrani te podatke v skladu s predpisom, ki ureja njegovo delovanje.

(6) Operater mora v svojem omrežju na svoje stroške zagotoviti ustrezno opremo in primerne vmesnike, ki v njegovem omrežju omogočajo zakonito prestrežanje komunikacij. Pri prestrežanju komunikacij v mednarodnih elektronskih komunikacijskih omrežjih v skladu z zakonom, ki ureja Slovensko obveščevalno varnostno agencijo, mora operater omrežja na svoje stroške zagotoviti ustrezno opremo in izročilne vmesnike, ki v njegovem omrežju omogočajo zakonito prestrežanje mednarodnih komunikacij, ali ustrezne prenosne poti do izročilnih vmesnikov v nadzornem centru pristojnega organa.

(7) Minister v soglasju z ministrom ali ministrico, pristojnim oziroma pristojno za notranje zadeve (v nadaljnjem besedilu: minister, pristojen za notranje zadeve.), ministrom ali ministrico, pristojnim oziroma pristojno za obrambo, (v nadaljnjem besedilu: minister, pristojen za obrambo), in direktorjem Slovensko obveščevalno-varnostne agencije predpiše funkcionalnost opreme in določi primerne vmesnike iz prvega odstavka tega člena.

161. člen
(nadzor)

Agencija nadzira izvajanje določb tega poglavja, razen določb 149., 153., 155. in 157. člena tega zakona, kjer nadzor izvaja informacijski pooblaščenec.

XIII. HRAMBA PODATKOV

162. člen
(pomen izrazov)

Ne glede na določbo 3. člena tega zakona imajo izrazi, uporabljeni v tem poglavju, naslednji pomen:

1. Podatki pomenijo podatke o prometu in lokaciji ter povezane podatke, potrebne za določitev naročnika ali uporabnika.
2. Uporabnik je pravna ali fizična oseba, ki uporablja javno komunikacijsko storitev v zasebne ali poslovne namene, čeprav ni nujno, da je naročena nanjo.
3. Telefonska storitev pomeni klice, vključno z govornimi klici, govorno pošto, konferenčnimi ali podatkovnimi klici, dopolnilne storitve, vključno s preusmeritvijo in predajo klica, pošiljanje sporočil in multimedijske storitve, vključno s storitvijo kratkih sporočil, nadgrajene medijske storitve in multimedijske storitve.

163. člen

(splošne določbe o podatkih, ki se hranijo)

(1) Operater mora za namene pridobivanja podatkov v javnem komunikacijskem omrežju, ki jih določa zakon, ki ureja kazenski postopek, za namene zagotavljanja nacionalne varnosti in ustavne ureditve ter varnostnih, političnih in gospodarskih interesov države, kakor jih določa zakon, ki ureja Slovensko obveščevalno-varnostno agencijo, in za obrambo države, kakor jih določa zakon, ki ureja obrambo države, hraniti podatke iz 164. člena tega zakona, če jih ustvari ali obdela pri zagotavljanju z njimi povezanih javnih komunikacijskih storitev.

(2) Obveznost iz prejšnjega odstavka ima operater, ki pridobiva ali obdeluje podatke iz 164. člena tega zakona in je sedež družbe ali podružnice oziroma oprema za izvajanje javne komunikacijske storitve ali za zagotavljanje javnega komunikacijskega omrežja v Republiki Sloveniji.

(3) Obveznost iz prvega odstavka tega člena vključuje tudi hrambo podatkov iz 164. člena tega zakona o neuspešnih klicih, kjer se podatki pridobivajo ali obdelujejo in hranijo (pri podatkih o telefoniji) ali beležijo (pri internetnih podatkih) pri izvajalcih javnih komunikacijskih storitev ali operaterjih omrežja. Ta obveznost pa ne vključuje hrambe podatkov o povezavah, ki niso bile uspešno vzpostavljene, in vsebine komunikacij.

(4) Operaterji lahko hrambo podatkov iz 164. člena tega zakona zagotavljajo tudi skupaj. Agencija lahko operaterju z odločbo naloži, da mora zagotavljati hrambo tudi za druge operaterje, če je to glede na medsebojni poslovni odnos operaterjev primerno in potrebno. Z odločbo odloči tudi o upravičenih stroških operaterja, ki je s tako hrambo obremenjen.

(5) Operaterji zagotavljajo hrambo podatkov iz prvega, tretjega in četrtega odstavka tega člena v skladu z določbami tega zakona za 14 mesecev od dneva komunikacije za podatke v zvezi z javno dostopnimi telefonskimi storitvami ter osem mesecev od dneva komunikacije v zvezi z drugimi podatki.

(6) Pristojni organ, ki odloča o dostopu do podatkov iz prvega odstavka tega člena, lahko na predlog predlagatelja odredbe za dostop do podatkov podaljša rok hrambe za omejen čas, če to upravičujejo posebne okoliščine kazenskega pregona, ki jih določa zakon, ki ureja kazenski postopek, zagotavljanje nacionalne varnosti in ustavne ureditve ter varnostnih, političnih in gospodarskih interesov države, kakor jih določa zakon, ki ureja Slovensko obveščevalno-varnostno agencijo, ter obrambe države, kakor jih določa zakon, ki ureja obrambo države. O tem pristojni organ, ki odloča o dostopu do podatkov, obvesti ministrstvo in informacijskega pooblaščenca. Ministrstvo o podaljšanju hrambe uradno obvesti Evropsko komisijo in druge države članice EU ter navede razloge za podaljšanje. Izvajanje ukrepa se prekine takoj, ko prenehajo posebne

okolščine ali ko pristojni organ, ki je odločil o podaljšanju, prejme obvestilo Evropske komisije o nedopustnosti ukrepa.

(7) Operaterji morajo ob koncu hrambe uničiti vse podatke, ki so jih hranili v skladu z določbami tega poglavja, razen tistih, za katere je bila izdana odredba za dostop in so bili posredovani pristojnemu organu.

164. člen
(vrste podatkov, ki se hranijo)

Podatki, ki se hranijo (v nadaljnjem besedilu: hranjeni podatki), so:

1. podatki, ki so potrebni za odkritje in prepoznanje vira komunikacije in vključujejo:
 - pri telefonskih storitvah v fiksnem in mobilnem omrežju telefonsko številko kličočega ter ime in naslov naročnika ali registriranega uporabnika,
 - pri dostopu do interneta, elektronske pošte in uporabi telefonije prek internetnega protokola uporabniško ime, telefonsko številko, dodeljeno za vsako komunikacijo, s katero se vstopa v javno telefonsko omrežje, ter ime in naslov naročnika ali registriranega uporabnika, ki mu je bil med komunikacijo dodeljen naslov internetnega protokola, uporabniško ime ali telefonsko številko,
2. podatki, ki so potrebni za prepoznanje cilja komunikacije in vključujejo:
 - pri telefonskih storitvah v fiksnem in mobilnem omrežju klicano telefonsko številko in v primerih, ki vključujejo dodatne storitve, kot je preusmeritev ali predaja klica, številko ali številke, na katere je klic preusmerjen, ime in naslov naročnika ali registriranega uporabnika,
 - pri dostopu do elektronske pošte in uporabi telefonije prek internetnega protokola uporabniško ime ali telefonsko številko prejemnika klica prek telefonije prek internetnega protokola, ime in naslov naročnika ali registriranega uporabnika in uporabniško ime namembnega prejemnika komunikacije,
3. podatki, ki so potrebni za ugotovitev datuma, časa in trajanja komunikacije ter vključujejo:
 - pri telefonskih storitvah v fiksnem in mobilnem omrežju datum ter čas začetka in trajanje ali čas konca komunikacije,
 - pri dostopu do interneta datum in čas prijave na internet in odjave z njega, pri čemer se upošteva določen časovni pas, skupaj z naslovom statičnega ali dinamičnega internetnega protokola, ki ga je ponudnik dostopa do interneta dodelil komunikaciji, in uporabniško ime naročnika ali registriranega uporabnika,
 - pri uporabi storitev elektronske pošte in telefonije prek internetnega protokola datum in čas pričetka izvajanja storitve ter pri telefoniji prek internetnega protokola tudi čas trajanja ali čas konca izvajanja storitve, pri čemer se upošteva določen časovni pas,
4. podatki, ki so potrebni za ugotovitev vrste komunikacije in vključujejo:
 - pri telefonskih storitvah v fiksnem in mobilnem omrežju vrsto uporabljene telefonske storitve,
 - pri dostopu do elektronske pošte in uporabi telefonije prek internetnega protokola vrsto uporabljene storitve,
5. podatki, ki so potrebni za razpoznavo komunikacijske opreme uporabnikov in vključujejo:
 - pri telefonskih storitvah v fiksnem omrežju kličočo in klicano telefonsko številko,
 - pri telefonskih storitvah v mobilnem omrežju kličočo in klicano telefonsko številko, mednarodno identiteto mobilnega naročnika kličoče in klicane stranke, mednarodno identiteto mobilnega terminala kličoče in klicane stranke, pri

- predplačniških anonimnih storitvah pa datum in čas začetka uporabe storitve ter ID celice, kjer je bila storitev izvedena,
- pri dostopu do interneta, elektronske pošte in uporabi telefonije prek internetnega protokola kličočo telefonsko številko za klicni dostop, digitalni naročniški vod ali drugo končno točko začetnika komunikacije,
6. podatki, ki so potrebni za ugotovitev lokacije opreme za mobilno komunikacijo:
- lokacijska oznaka (ID celice) na začetku komunikacije,
 - podatki, ki določajo zemljepisno lego celic z navedbo njihovih lokacijskih oznak med obdobjem, za katero se hranijo podatki o komunikaciji.

165. člen
(zavarovanje hranjenih podatkov)

(1) Operaterji zagotovijo zavarovanje hranjenih podatkov v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov. V zvezi s tem vsak zase ali skupaj sprejmejo primerne tehnične in organizacijske ukrepe, s katerimi hranjene podatke zaščitijo pred uničenjem, izgubo ali spremembo in nepooblaščenimi ali nezakonitimi oblikami hrambe, obdelave, dostopa ali razkritja.

(2) Operaterji lahko hranjene podatke obdelujejo le v obsegu, ki je nujen za zagotavljanje hrambe.

(3) Hranjeni podatki morajo biti enake kakovosti kakor podatki v omrežju. Za hranjene podatke veljajo določbe tega zakona o varstvu in zaščiti podatkov v omrežju.

(4) Agencija po predhodnem mnenju informacijskega pooblaščenca v splošnem aktu podrobneje predpiše način hranjenja podatkov in način izvajanja tega člena. Agencija izvaja nadzor nad izvajanjem splošnega akta, sprejetega na podlagi te določbe.

166. člen
(posredovanje hranjenih podatkov pristojnim organom)

(1) Operater mora takoj oziroma brez nepotrebnega odlašanja posredovati hranjene podatke od trenutka prejema prepisa tistega dela izreka odredbe pristojnega organa, v katerem je navedba vseh potrebnih podatkov o obsegu dostopa.

(2) Prepis odredbe iz prejšnjega odstavka opravi organ, ki je odredbo izdal.

(3) Operater mora po prejeti odredbi posredovati hranjene podatke pristojnemu organu v obsegu, kakor je določeno v prepisu izreka odredbe.

(4) Operater osebam, ki jih odredba iz prvega odstavka tega člena zadeva, ali tretjim osebam ne sme razkriti te odredbe in da je ali da bo hranjene podatke na podlagi tega člena posredoval pristojnemu organu.

(5) Operaterji morajo skupaj s pristojnimi organi, ki lahko zahtevajo dostop do hranjenih podatkov, zagotoviti desetletno neizbrisno registracijo vsakega sporočanja hranjenih podatkov in v okviru tega roka tudi hraniti pridobljene in izročene podatke od dneva, ko so jih sporočili pristojnemu organu, ter jih varovati v skladu z oznako stopnje tajnosti prepisa odredbe.

(6) Minister v soglasju z ministrom, pristojnim za notranje zadeve, ministrom, pristojnim za obrambo, in direktorjem Slovenske obveščevalno-varnostne agencije podrobneje predpiše način posredovanja hranjenih podatkov.

167. člen
(stroški hrambe)

Operaterji morajo na lastne stroške zagotoviti vse potrebne tehnične in organizacijske ukrepe za hrambo podatkov v skladu z določbami tega zakona.

168. člen
(podatki o odredbah o dostopu do podatkov in posredovanja podatkov)

(1) Sodišče, ki je odredilo dostop do podatkov, vodi zbirne podatke o odredbah o dostopu do podatkov in posredovanja podatkov, hranjenih na podlagi 166. člena tega zakona, ki obsegajo:

1. število zadev, v katerih je bil odrejen dostop do hranjenih podatkov,
2. navedbo dneva ali časovnega obdobja, za katero so bili podatki zahtevani, dneva, ko je pristojni organ izdal odredbo o dostopu do podatkov in dneva posredovanja podatkov,
3. število zadev, v katerih odredbe za dostop do podatkov ni bilo mogoče izvršiti.

(2) Pristojno sodišče posreduje zbirne podatke iz prejšnjega odstavka za tekoče leto ministrstvu, pristojnemu za pravosodje, najpozneje do 31. januarja naslednje leto.

(3) Ministrstvo, pristojno za pravosodje, na podlagi prejetih zbirnih podatkov vseh sodišč najpozneje do 20. februarja vsako leto pripravi skupno poročilo o dostopu do hranjenih podatkov za preteklo leto in jih pošlje ministrstvu, ki jih takoj posreduje Evropski komisiji.

(4) Minister, pristojen za pravosodje, lahko po predhodnem mnenju predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, izda navodilo z obrazci za poročanje po tem členu.

169. člen
(nadzor)

Informacijski pooblaščenec nadzira izvajanje določb tega poglavja, razen določb iz četrtega odstavka 165. člena tega zakona, kjer nadzor izvaja agencija.

XIV. AGENCIJA

1. Splošne določbe

1.1 Splošno

170. člen
(agencija)

(1) Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: agencija) je pravna oseba javnega prava.

(2) Agencija je pri izvajanju nalog iz svoje pristojnosti samostojna.

(3) V imenu Republike Slovenije izvršuje pravice in obveznosti ustanovitelja vlada.

171. člen
(delovanje agencije)

(1) Agencija izvaja naloge, ki so določene s tem zakonom in drugimi zakoni s področja njenega delovanja ter na njihovi podlagi sprejetimi podzakonskimi akti in drugo veljavno zakonodajo. S tem zasleduje razvojne cilje, ki izhajajo iz strateških dokumentov Republike Slovenije s področja njenega delovanja.

(2) Agencija mora naloge iz svoje pristojnosti izvajati nepristransko, pregledno in pravočasno z zakonskimi roki.

(3) Organizacijo in poslovanje agencije ureja statut.

172. člen
(akti agencije)

(1) Agencija izdaja splošne akte o vprašanjih s področja svojih pristojnosti.

(2) Agencija lahko s splošnim aktom podrobneje uredi vprašanja, ki se pojavijo pri izvrševanju posameznih določb zakonov, s področij v njeni pristojnosti.

(3) Agencija v okviru svojih regulativnih pristojnosti izdaja priporočila, s katerimi naslovnikom nezavezujoče priporočila določena ravnanja.

(4) Agencija odloča o posamičnih zadevah s področja svojih pristojnosti z odločbo ali sklepom.

(5) Statut in splošni akti agencije za izvajanje javnih pooblastil se objavijo v Uradnem listu Republike Slovenije, priporočila pa na spletni strani agencije.

173. člen
(organi agencije)

Organa agencije sta svet agencije in direktor agencije.

1.2 Svet agencije

174. člen
(sestava in imenovanje članov sveta agencije)

(1) Svet agencije sestavlja pet članov, od katerih je eden predsednik sveta agencije, razen v primeru iz šestega odstavka tega člena.

(2) Člane sveta agencije imenuje vlada.

(3) Predsednika sveta agencije izvolijo člani sveta med seboj z večino glasov in na tajnem glasovanju.

(4) Vlada pri imenovanju kandidatov za člane sveta agencije uporablja merilo strokovnosti in usposobljenosti osebe.

(5) Svet za elektronske komunikacije izmed svojih članov izbere in predlaga predstavnika, praviloma je to predsednik sveta za elektronske komunikacije, ki postane član sveta agencije iz prvega odstavka tega člena brez razpisa, če izpolnjuje pogoje iz drugega odstavka 175. člena. Predstavnik sveta za elektronske komunikacije je član sveta agencije do izteka njegovega mandata v svetu za elektronske komunikacije.

(6) Če noben član sveta za elektronske komunikacije ne izpolnjuje pogojev iz drugega odstavka 175. člena, svet agencije sestavljajo štirje člani.

175. člen

(mandat in pogoji za člane sveta agencije)

(1) Člani sveta agencije so imenovani za dobo petih let in so lahko ponovno imenovani.

(2) Za člana sveta agencije je lahko imenovana oseba, ki

- je državljan Republike Slovenije,
- je poslovno sposobna,
- ima najmanj izobrazbo, pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe druge stopnje ali raven izobrazbe, pridobljene po študijskih programih, ki v skladu z zakonom ustrezajo izobrazbi druge stopnje ustrezne smeri,
- ima najmanj pet let delovnih izkušenj na delovnem mestu, ki zahteva izobrazbo iz prejšnje alineje,
- je strokovnjak na področju delovanja agencije,
- ni bila pravnomočno obsojena zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, na nepogojno kazen zapora v trajanju več kakor šest mesecev.

176. člen

(nezdružljivost)

Člani sveta agencije ne morejo biti:

1. člani oziroma članice vodstev političnih strank,
2. poslanci oziroma poslanke v državnem zboru,
3. državni funkcionarji oziroma funkcionarke (v nadaljnjem besedilu: funkcionarji) ali funkcionarji samoupravnih lokalnih skupnosti,
4. javni uslužbenci v državnih organih,
5. osebe, ki so zaposlene ali so člani upravnega ali nadzornega organa pravne osebe, ki opravlja dejavnost na področju, ki ga je pristojna urejati agencija, ali imajo lastninske deleže v pravnih osebah, ki opravljajo dejavnost na področju, ki ga je pristojna urejati agencija, ali v pravnih osebah, ki imajo lastninski delež v takih pravnih osebah,
6. osebe, katerih zakonec, zunajzakonski partner ali partner v skladu z zakonom, ki ureja istospolno partnersko skupnost, ter sorodnik v ravni vrsti do vključno drugega kolena je član upravnega ali nadzornega organa pravne osebe, ki opravlja dejavnost na področju, ki ga je pristojna urejati agencija, ali ima lastninske deleže v pravnih osebah, ki opravljajo dejavnost na področju, ki ga je pristojna urejati agencija, ali v pravnih osebah, ki ima lastninski delež v takih pravnih osebah.

177. člen
(pristojnosti sveta agencije)

(1) Svet agencije:

- sprejema svoj poslovnik,
- daje mnenja k programu dela, finančnemu načrtu in letnemu poročilu,
- daje soglasje k statutu, ki ga sprejme direktor agencije,
- predlaga imenovanje ali razrešitev direktorja agencije,
- predlaga začasno prepoved opravljanja nalog direktorja,
- predlaga predčasno razrešitev članov sveta agencije.

(2) Člani sveta agencije oziroma osebe, ki jih svet agencije pooblasti, lahko pregledujejo poslovne knjige kot so opredeljene v slovenskih računovodskih standardih in knjigovodske listine agencije.

(3) Direktor mora svetu agencije vedno na njegovo zahtevo predložiti poročilo o poslovanju agencije in druge informacije, ki jih svet agencije potrebuje za izvajanje svojih pristojnosti.

(4) Svet agencije lahko direktorju predlaga izboljšave poslovanja agencije, opozori na morebitne nepravilnosti poslovanja agencije oziroma o tem obvesti pristojne organe.

178. člen
(predčasna razrešitev člana sveta)

(1) Član sveta agencije je predčasno razrešen, če

- to sam zahteva,
- ne izpolnjuje več z zakonom določenih pogojev za imenovanje,
- če trajno izgubi delovno možnost za opravljanje dela,
- če nastopi položaj nezdružljivosti iz 176. člena tega zakona.

(2) Člane sveta agencije predčasno razreši z upravno odločbo vlada na obrazložen predlog sveta agencije.

(3) Svet agencije je pristojen za izvedbo postopka predčasne razrešitve članov sveta agencije, ki je določen s statutom agencije. Pri izvedbi postopka predčasne razrešitve ne sme sodelovati član sveta agencije, katerega razrešitev se predlaga.

(4) Zoper odločitev o razrešitvi je zagotovljeno sodno varstvo v upravnem sporu.

179. člen
(sklic seje in odločanje sveta agencije)

(1) Svet agencije dela in odloča na sejah najmanj štirikrat letno, ki jih sklicuje predsednik sveta agencije na lastno pobudo, na zahtevo vsaj dveh članov sveta agencije ali na zahtevo direktorja agencije. Zahteva članov sveta agencije in direktorja mora biti posebej obrazložena.

(2) Svet agencije sprejema odločitve po posvetovanju z glasovanjem na seji. Odločitev je sprejeta, če zanjo glasuje večina vseh članov sveta agencije. O seji sveta agencije se sestavi zapisnik.

180. člen
(pravice in obveznosti članov sveta agencije)

(1) Člani sveta morajo pri svojem delu ravnati nepristransko in s skrbnostjo dobrega gospodarstvenika ter varovati poslovno skrivnost agencije.

(2) Člani sveta agencije so upravičeni do sejin in povračil drugih stroškov v skladu s predpisom vlade, izdanim na podlagi zakona, ki ureja javne agencije. Sredstva, pogoje za delo in informiranje zagotovi agencija.

(3) Člani sveta so odgovorni za škodo, ki je nastala kot posledica kršitve njihove dolžnosti.

1.3 Direktor agencije

181. člen
(imenovanje direktorja in vršilca dolžnosti direktorja)

(1) Direktorja agencije imenuje vlada na predlog sveta agencije po predhodno izvedenem javnem natečaju.

(2) Javni natečaj se objavi v dnevnem tisku, Uradnem listu Republike Slovenije in na spletnih straneh agencije ter mora biti objavljen največ 90 dni in najmanj 60 dni pred potekom mandata trenutnega direktorja agencije.

(3) Javni natečaj izvede posebna natečajna komisija, ki jo imenuje uradniški svet.

(4) Zoper odločbo o imenovanju ni pritožbe, zagotovljeno pa je sodno varstvo v upravnem sporu, pri čemer pristojno sodišče o tem odloča prednostno.

(5) Če direktor umre, je razrešen ali mu je potekel mandat in novi direktor še ni imenovan, imenuje vlada brez javnega natečaja vršilca dolžnosti direktorja do imenovanja novega direktorja, vendar najdlje za šest mesecev. Glede pogojev za imenovanje, razlogov za predčasno razrešitev in začasne prepovedi opravljanja nalog direktorja se za vršilca dolžnosti direktorja smiselno uporabljajo določbe 182., 185. in 186. člena tega zakona.

(6) Pri začasni prepovedi opravljanja nalog direktorja iz 186. člena tega zakona je imenovan vršilec dolžnosti do prenehanja tega ukrepa.

182. člen
(mandat in pogoji za imenovanje direktorja)

- (1) Za direktorja je lahko imenovana oseba, ki:
- je državljan Republike Slovenije,
 - je poslovno sposobna,
 - ima najmanj izobrazbo, pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe druge stopnje ali raven izobrazbe, pridobljene po študijskih programih, ki v skladu z zakonom ustrezajo izobrazbi druge stopnje ustrezne smeri,
 - ima najmanj deset let delovnih izkušenj na delovnem mestu, ki zahteva izobrazbo iz prejšnje alineje,
 - je strokovnjak na področjih, ki so v pristojnosti delovanja agencije,
 - ima vodstvene, organizacijske in mednarodne izkušnje,

- ima višjo raven znanja vsaj enega svetovnega jezika,
- ni bila pravnomočno obsojena zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, na nepogojno kazen zapora v trajanju več kakor šest mesecev oziroma ni bila pravnomočno obsojena zaradi kaznivega dejanja zoper uradno dolžnost in javna pooblastila,
- zoper njo ni uveden kazenski postopek zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti,
- izpolnjuje zahteve iz 183. člena zakona.

(2) Direktor je imenovan za dobo petih let in je lahko ponovno imenovan po predhodno izvedenem javnem natečaju.

183. člen (nezdružljivost)

Direktor in njegovi namestniki, njihov zakonec, zunajzakonski partner ali partnerica (v nadaljnjem besedilu: partner) ali partner v skladu z zakonom, ki ureja istospolno partnersko skupnost, ter sorodnik v ravni vrsti do vključno drugega kolena ne smejo:

- sami kot fizične osebe opravljati dejavnosti na področju, ki ga je pristojna urejati agencija,
- biti člani upravnega ali nadzornega organa pravne osebe, ki opravlja dejavnost na področju, ki ga je pristojna urejati agencija,
- imeti lastniških deležev v pravnih osebah, ki opravljajo dejavnost na področju, ki ga je pristojna urejati agencija, ali v pravnih osebah, ki imajo lastniški delež v takih pravnih osebah.

184. člen (pristojnosti in odgovornosti direktorja agencije)

(1) Direktor agencije:

- zastopa in predstavlja agencijo,
- vodi njeno poslovanje in organizira njeno delo, pri čemer lahko za posamezna področja imenuje svoje namestnike,
- sprejme statut, program dela, finančni načrt in letno poročilo agencije,
- vodi postopke ter daje pooblastila za vodenje postopkov v zadevah iz pristojnosti agencije,
- izdaja posamične akte ter sprejema splošne akte in priporočila iz pristojnosti agencije,
- varuje poslovne skrivnosti agencije,
- sodeluje s svetom agencije in področnimi posvetovalnimi sveti v skladu z njihovimi pristojnostmi.

(2) Direktor agenciji odgovarja za škodo, ki jo je povzročil s svojim nevestnim ali protipravnim ravnanjem, po splošnih pravilih odškodninske odgovornosti.

185. člen (predčasna razrešitev direktorja)

(1) Direktor je predčasno razrešen le, če:

- to sam zahteva,
- ne izpolnjuje več pogojev za imenovanje iz prvega odstavka 182. člena, razen pogoja iz devete alineje prvega odstavka 182. člena,

- če trajno izgubi delovno zmožnost za opravljanje dela na delovnem mestu direktorja.

(2) Direktor je lahko predčasno razrešen tudi, če Računsko sodišče Republike Slovenije v skladu s svojimi pristojnostmi po zakonu, ki ureja računsko sodišče, da poziv za njegovo razrešitev.

(3) Direktorja razreši vlada na lastno pobudo ali na predlog sveta agencije, če obstajajo razlogi iz prvega in drugega odstavka tega člena.

(4) O razlogih za predčasno razrešitev mora biti direktor obveščen, hkrati pa mora imeti možnost zagovora.

(5) Vlada razreši direktorja z upravno odločbo, v kateri mora obrazložiti razloge za svojo odločitev. Za razrešitev direktorja se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja delovna razmerja javnih uslužbencev, kolikor ta zakon ne določa drugače.

(6) Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka ni pritožbe, zagotovljeno pa je sodno varstvo v upravnem sporu, pri čemer pristojno sodišče odloča prednostno.

(7) Informacijo o razrešitvi direktorja vlada javno objavi v skladu s poslovníkom vlade. V primeru, da ta informacija ne vsebuje utemeljitve vseh razlogov za razrešitev, mora vlada na zahtevo razrešenega direktorja odločbo iz petega odstavka v celoti javno objaviti na svojih spletnih straneh.

(8) Razrešeni direktor je razporejen na prosto delovno mesto v agenciji, ki ustreza njegovi usposobljenosti, za čas, za katerega je sklenil pogodbo o zaposlitvi ali za nedoločen čas, če je imel pred imenovanjem sklenjeno takšno delovno razmerje. Če takšnega delovnega mesta ni, mu vlada v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja, odpove pogodbo o zaposlitvi v skladu z določbami o redni odpovedi.

(9) Če je direktor predčasno razrešen, ker ne izpolnjuje več pogojev za njegovo imenovanje iz osme ali desete alineje prvega odstavka 182. člena, gre za razrešitev iz krivdnih razlogov in za odpoved pogodbe o zaposlitvi iz krivdnih razlogov v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja.

186. člen

(začasna prepoved opravljanja nalog direktorja)

(1) Vlada na lastno pobudo ali na predlog sveta agencije z upravno odločbo odloči o začasni prepovedi opravljanja nalog direktorja, če je zoper njega:

- v zvezi z njegovim delom uveden kazenski postopek zaradi utemeljenega suma storitve kaznivega dejanja iz 257., 257. a, 261. ali 263. člena Kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 55/08, 66/08 – popr., 39/09 in 91/11) ali
- vložena pravnomočna obtožnica zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, za katerega je kot glavna kazen predpisana zaporna kazen najmanj šest mesecev.

(2) V primerih iz prvega odstavka tega člena se direktorju začasno odvzamejo pooblastila, hkrati pa se mu ponudi sklenitev pogodbe o zaposlitvi za drugo delovno mesto v agenciji. Le v primerih, ko ni mogoče drugače zagotoviti zakonitosti poslovanja agencije oziroma nepristranskosti njenega odločanja, se direktorju začasno odvzamejo pooblastila direktorja in se mu hkrati prepove delo v agenciji.

(3) Začasna prepoved opravljanja nalog direktorja iz prvega odstavka tega člena traja do:

- dokončne odločitve vlade o njegovi razrešitvi,
- poteka njegovega mandata ali
- pravnomočno končanega kazenskega postopka.

(4) O razlogih za začasno prepoved opravljanja nalog direktorja mora biti direktor obveščen, hkrati pa mora imeti možnost zagovora.

(5) Vlada o začasni prepovedi opravljanja nalog direktorja odloči z upravno odločbo, zoper katero je zagotovljeno sodno varstvo v upravnem sporu.

(6) Če je direktorju začasno v celoti prepovedano opravljanje dela v agenciji, mu v času prepovedi pripada 50 % osnovne plače, ki bi jo prejemal, če bi opravljal naloge direktorja agencije. Če je direktorju ponujena sklenitev pogodbe o zaposlitvi za drugo delovno mesto v agenciji in to sprejme, mu v tem času pripada plača za to delovno mesto. Če takšno ponudbo zavrne, pravice iz tega odstavka nima.

(7) Če se postopek zaradi kaznivega dejanja iz prvega odstavka tega člena pred kazenskim sodiščem pravnomočno konča tako, da ni podlage za razrešitev direktorja po tem zakonu, se z dnem pravnomočnosti sodne odločbe odpravijo posledice ukrepa iz prvega odstavka tega člena.

1.4 Delovanje agencije

187. člen (število zaposlenih)

Agencija za izvajanje svojih pristojnosti v programu dela določi ustrezno število zaposlenih glede na njene potrebe dela.

188. člen (plače zaposlenih)

Za plače zaposlenih v agenciji veljajo predpisi, ki urejajo sistem plač v javnem sektorju.

189. člen (financiranje agencije)

Agencija se financira izključno s prihodki od plačil, ki so določena s tem zakonom in z drugimi zakoni s področij njenega delovanja.

190. člen (nadzor nad delom agencije)

(1) Statut agencije potrdi vlada.

(2) K programu dela in finančnemu načrtu agencije daje vlada soglasje po pozitivnem mnenju sveta agencije.

(3) Agencija mora voditi računovodstvo ločeno po področjih svojega urejanja v skladu z zakonom, ki ureja računovodstvo, in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi. Računovodske izkaze in poslovno poročilo agencije mora pregledati pooblaščen revizor.

(4) Agencija mora vsako leto pripraviti letno poročilo, h kateremu vlada da soglasje, in z njima seznaniti državni zbor. Letno poročilo je sestavljeno iz poročila o delu in poslovnega poročila.

(5) Nadzor nad zakonitostjo dela agencije opravlja ministrstvo, pristojno za posamezno delovno področje, na katerem deluje agencija. Ta nadzor ne zajema možnosti poseganja v vsebino splošnih ali konkretnih pravnih aktov, ki jih je izdala agencija v zvezi z izvajanjem njenih pristojnosti na podlagi tega ali drugih zakonov s področij njenega delovanja.

(6) Nadzor nad zakonitostjo, namembnostjo, učinkovito in uspešno rabo sredstev agencije opravlja računsko sodišče.

(7) Ministrstvo, pristojno za upravo, izvaja nadzor nad izvajanjem predpisov o upravnem postopku.

191. člen (postopek pred agencijo)

(1) Agencija vodi postopek in izdaja odločbe ter druge posamične akte po zakonu, ki ureja splošni upravni postopek, če s tem zakonom ni določeno drugače. Kadar ta zakon določa, da se odločba ali drug posamični akt izda po javnem razpisu, agencija izvede pred uvedbo upravnega postopka postopek javnega razpisa po tem zakonu.

(2) Za odločanje v posamičnih zadevah lahko direktor pooblasti osebo v agenciji, ki izpolnjuje pogoje za odločanje v splošnem upravnem postopku.

(3) Odločba ali drug posamičen akt agencije, izdan v upravnem postopku, sta dokončna, če ta ali drug zakon ne določa drugače.

(4) Zoper odločbo ali drug posamičen akt agencije iz prejšnjega odstavka so dovoljena le tista izredna pravna sredstva po zakonu, ki ureja splošni upravni postopek, za katera je pristojna agencija.

(5) Agencija sama opravlja upravno izvršbo svojih izvršljivih odločb in lahko pri tem izreka ustrezne globe ter uporablja prisilne ukrepe, ki so predpisani z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek. Upravno izvršbo denarnih obveznosti opravi davčni organ po postopku, predpisanem za izvršbo davčnih obveznosti.

192. člen (sodno varstvo)

(1) Zoper dokončne odločbe ali druge posamične akte agencije je zagotovljeno sodno varstvo v skladu z zakonom, ki ureja upravni spor.

(2) Tožba v upravnem sporu zoper akte, ki jih izda agencija na podlagi tega zakona, se vloži pri Upravnem sodišču Republike Slovenije v Ljubljani. V sporu odloča upravno sodišče s sedežem v Ljubljani.

(3) Postopki v zvezi s tožbami v upravnem sporu iz prejšnjega odstavka so hitri. Sodišče o njih odloča prednostno, kar velja tudi za sodišče, ki odloča o pravnih sredstvih.

193. člen

(zbiranje podatkov v zvezi s postopkom pred upravnim sodiščem)

(1) Upravno sodišče zbira podatke o številu in splošnem predmetu tožb v upravnem sporu, trajanju postopkov pred sodiščem od vložitve tožbe do pravnomočne sodne odločbe ter o številu odločitev o začasnih odredbah, ki jih je izdalo sodišče v zvezi z elektronskimi komunikacijami.

(2) Upravno sodišče pošlje podatke iz prejšnjega odstavka za tekoče leto ministrstvu, pristojnemu za pravosodje, najpozneje do 31. januarja naslednje leto.

(3) Ministrstvo, pristojno za pravosodje, prejete podatke posreduje Evropski komisiji in BEREC na njuno utemeljeno zahtevo.

2. Cilji agencije na področju elektronskih komunikacij

194. člen

(splošni cilji in načela)

(1) Agencija mora pri opravljanju svojih nalog sprejeti vse ukrepe, ki so primerni za doseg ciljev iz 195. do 197. člena tega zakona, pri čemer morajo biti ukrepi sorazmerni ciljem, ki se zasledujejo.

(2) Ukrepi, ki jih sprejema agencija, morajo biti čim bolj tehnološko nevtralni, razen če z določbami tega zakona in na njegovi podlagi sprejetimi podzakonskimi predpisi, ki urejajo radiofrekvenčni spekter, ni določeno drugače.

(3) Agencija mora v okviru svojih pristojnosti prispevati k uresničevanju usmeritev, ki so namenjene spodbujanju kulturne in jezikovne raznolikosti ter tudi pluralnosti medijev.

195. člen

(spodbujanje konkurence)

Agencija pospešuje učinkovito konkurenco pri zagotavljanju elektronskih komunikacijskih omrežij, elektronskih komunikacijskih storitev in pripadajočih zmogljivosti ter storitev med drugim tako, da zlasti:

1. poskrbi, da uporabniki, vključno z uporabniki invalidi, starejšimi uporabniki in uporabniki s posebnimi socialnimi potrebami v kar največjem obsegu izkoristijo ugodnosti v smislu izbire, cene in kakovosti,
2. zagotovi, da v sektorju elektronskih komunikacij, vključno s prenosom vsebin, ni izkrivljanja ali omejevanja konkurence,
3. spodbuja učinkovito uporabo radijskih frekvenc in številskega prostora ter zagotovi njihovo učinkovito upravljanje,
4. spodbuja gradnjo in razvoj omrežij ter storitev.

196. člen
(spodbujanje razvoja notranjega trga)

Agencija prispeva k razvoju notranjega trga med drugim tako, da:

1. odpravi preostale ovire pri zagotavljanju elektronskih komunikacijskih omrežij, pripadajočih zmogljivosti in storitev ter elektronskih komunikacijskih storitev na ravni EU,
2. spodbuja gradnjo in razvoj vseevropskih omrežij, vzajemno delovanje vseevropskih storitev in povezljivost med koncema,
3. sodeluje z drugimi pristojnimi regulativnimi organi držav članic EU (v nadaljnjem besedilu: drugi regulativni organi), z Evropsko komisijo in BEREC na pregleden način, da bi zagotovila razvoj enotne prakse njihovega delovanja in enotne uporabe zakonodaje EU.

197. člen
(podpiranje interesov državljanov)

Agencija podpira interese državljanov med drugim tako, da zlasti:

1. zagotovi vsem državljanom dostop do univerzalne storitve,
2. poskrbi za visoko raven varstva potrošnikov pri njihovem poslovanju z dobavitelji, zlasti z zagotovitvijo možnosti preprostih in ne predragih postopkov reševanja sporov prek institucije, ki je neodvisna od vseh vpletenih strank,
3. prispeva k zagotavljanju visoke ravni varstva osebnih podatkov in zasebnosti,
4. spodbuja zagotavljanje jasnih informacij zlasti tako, da zahteva preglednost tarif in pogojev za uporabo javnih komunikacijskih storitev,
5. obravnava potrebe posebnih družbenih skupin, še posebej uporabnikov invalidov, starejših uporabnikov in uporabnikov s posebnimi socialnimi potrebami,
6. poskrbi za ohranjanje celovitosti javnih komunikacijskih omrežij ter varnosti teh omrežij in javnih komunikacijskih storitev,
7. spodbuja možnost dostopa in razširjanja informacij ali uporabe aplikacij ter storitev po lastni izbiri končnih uporabnikov,
8. spodbuja ohranitev odprtega in nevtralnega značaja interneta.

198. člen
(regulativna načela)

Agencija pri uresničevanju ciljev iz 194. do 197. člena tega zakona uporabi objektivna, pregledna, nediskriminacijska in sorazmerna regulativna načela med drugim s:

1. spodbujanjem regulativne predvidljivosti z izvajanjem konsistentnega regulativnega pristopa v primernih obdobjih pregleda,
2. zagotavljanjem, da v podobnih razmerah ni diskriminacije pri obravnavi fizičnih in pravnih oseb, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja in storitve,
3. zaščito konkurence v korist uporabnikov, vključno s spodbujanjem ohranjanja odprtega in nevtralnega značaja interneta in, če je potrebno, s spodbujanjem konkurence na področju infrastrukture,
4. spodbujanjem učinkovitega vlaganja in inovacij na področju novih in izboljšanih infrastruktur, vključno z zagotavljanjem, da vse obveznosti dostopa ustrezno upoštevajo tveganje, ki ga sprejmejo podjetja, ki vlagajo, in z omogočanjem različnih dogovorov o sodelovanju med vlagatelji in strankami, ki iščejo dostop, da razpršijo naložbeno tveganje in hkrati zagotovijo, da se ohranita konkurenčnost na trgu in načelo nediskriminacije,

5. ustreznim upoštevanjem različnih pogojev glede konkurence in uporabnikov, ki obstajajo na različnih geografskih območjih države,
6. nalaganjem predhodnih regulativnih obveznosti le, če ni učinkovite in trajnostne konkurence, in z omilitvijo in odpravo teh obveznosti takoj, ko je ta pogoj izpolnjen.

199. člen
(neodvisnost delovanja)

Agencija mora pristojnosti na področju elektronskih komunikacij izvajati neodvisno od fizičnih in pravnih oseb, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja oziroma izvajajo elektronske komunikacijske storitve.

3. Pristojnosti agencije na področju elektronskih komunikacij

200. člen
(uradne evidence)

(1) Agencija vodi uradne evidence:

1. operaterjev,
2. imetnikov odločb o dodelitvi radijskih frekvenc,
3. imetnikov odločb o dodelitvi elementov oštevilčenja,
4. imetnikov radioamaterskih dovoljenj.

(2) Uradne evidence iz prejšnjega odstavka vodi agencija kot med seboj povezano informatizirano zbirko podatkov.

(3) V uradni evidenci operaterjev agencija vodi naslednje podatke:

1. ime, naslov, davčno številko za fizične osebe,
2. firmo, sedež, matično številko, registrsko številko za pravne osebe,
3. o obvestilu, o javnem komunikacijskem omrežju oziroma javni komunikacijski storitvi,
4. o datumu začetka, spremembe ali prenehanja zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij in izvajanja javnih komunikacijskih storitev,
5. o odločbi o ugotovitvi, da gre za operaterja s pomembno tržno močjo,
6. o poravnavanju obveznosti operaterjev, ki izvirajo iz tega zakona,
7. o kaznovanju zaradi kršitev določil tega zakona.

(4) V uradni evidenci imetnikov odločb o dodelitvi radijskih frekvenc agencija vodi naslednje podatke:

1. ime, naslov, davčno številko za fizične osebe,
2. firmo, sedež, matično številko, registrsko številko za pravne osebe,
3. o odločbi o dodelitvi radijskih frekvenc, o elektronskem komunikacijskem omrežju, oziroma elektronski komunikacijski storitvi, za katero se uporablja dodeljena radijska frekvenca, o datumu prenehanja veljavnosti te odločbe in druge podatke iz te odločbe,
4. o poravnavanju obveznosti imetnika odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, ki izvirajo iz tega zakona,
5. o kaznovanju imetnika odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc zaradi kršitev določil tega zakona.

(5) V uradni evidenci imetnikov odločb o dodelitvi elementov oštevilčenja agencija vodi naslednje podatke:

1. ime, naslov, davčno številko za fizične osebe,

2. firmo, sedež, matično številko, registrsko številko za pravne osebe,
3. o odločbi o dodelitvi elementov oštevilčenja, o elektronskem komunikacijskem omrežju oziroma elektronski komunikacijski storitvi, za katero se uporabljajo dodeljeni elementi oštevilčenja, o datumu prenehanja veljavnosti te odločbe ter druge podatke iz te odločbe,
4. o poravnavanju obveznosti imetnika ali imetnikov odločb o dodelitvi elementov oštevilčenja, ki izvirajo iz tega zakona,
5. o kaznovanju imetnikov odločb o dodelitvi elementov oštevilčenja zaradi kršitev določil tega zakona.

(6) V uradni evidenci imetnikov radioamaterskih dovoljenj agencija vodi naslednje podatke:

1. ime in naslov za fizične osebe,
2. firmo, sedež, matično številko, registrsko številko za pravne osebe,
3. o dodeljenem klicnem znaku.

(7) Agencija lahko v tem členu navedene podatke pridobiva tudi iz uradnih evidenc drugih državnih organov in neposredno po elektronski poti.

(8) Agencija vodi podatke iz tretjega odstavka tega člena, dokler operater zagotavlja javna komunikacijska omrežja oziroma izvaja javne komunikacijske storitve na podlagi tega zakona, nato pa jih hrani trajno. Podatke iz četrtega in petega odstavka tega člena pa agencija vodi ves čas, dokler ima fizična ali pravna oseba pravico uporabljati radijske frekvence oziroma uporabljati številke, nato pa jih hrani trajno.

201. člen

(zbiranje in dajanje podatkov in informacij)

(1) Vse fizične in pravne osebe, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja oziroma izvajajo elektronske komunikacijske storitve, morajo dati agenciji na podlagi njene pisne zahteve na voljo vse podatke in informacije, s katerimi razpolagajo, vključno z listinami in finančnimi podatki, ki jih agencija potrebuje za izvajanje svojih pristojnosti po tem zakonu, med drugim za:

1. sistematično ali posamično preverjanje izpolnjevanja zahtev, povezanih z učinkovito uporabo radijskih frekvenc ali elementov oštevilčenja, s prispevki za financiranje univerzalne storitve ali plačil na podlagi obvestila, za uporabo radijskih frekvenc, za uporabo elementov oštevilčenja oziroma plačil za učinkovito rabo omejene naravne dobrine,
2. posamično preverjanje izpolnjevanja določb tega zakona ali posamičnih aktov agencije,
3. oceno varnosti in celovitosti storitev in omrežij operaterjev, vključno z dokumentiranimi varnostnimi politikami,
4. reševanje sporov po določbah tega zakona,
5. izvedbo postopkov, povezanih z vlogami za dodelitev pravic uporabe omejenih dobrin na podlagi tega zakona,
6. objavo primerjalnih pregledov kakovosti in cen storitev v korist potrošnikov,
7. jasno opredeljene statistične namene,
8. izvedbo analiz upoštevni trgov in izvajanje drugih pristojnosti na področju zagotavljanja konkurence,
9. izvedbo njenih pristojnosti na področju gradnje.

(2) Pri izvajanju pristojnosti iz prejšnjega odstavka ima agencija predvsem pravico, da od fizičnih in pravnih oseb iz prejšnjega odstavka zahteva, da ji morajo

predložiti tudi informacije in podatke o prihodnjem razvoju omrežja ali storitev, če bi ta lahko vplival na veleprodajne storitve, ki jih dajo na voljo konkurentom. Agencija lahko od operaterjev s pomembno tržno močjo na veleprodajnih trgih tudi zahteva, da predložijo računovodske podatke o maloprodajnih trgih, ki so povezani s temi veleprodajnimi trgi.

(3) Zahtevani podatki in informacije morajo biti sorazmerni namenu, za katerega bodo uporabljeni. Agencija mora v zahtevi navesti namen uporabe zahtevanih informacij in informacije obravnavati v skladu s sedmim odstavkom tega člena.

(4) Osebe iz prvega odstavka tega člena morajo agenciji predložiti podatke in informacije brezplačno ter v obsegu in roku, določenem v zahtevi agencije. Nepravočasno sporočanje podatkov in informacij ter sporočanje napačnih, nepopolnih podatkov ali informacij v nasprotju z zahtevo agencije se šteje za kršitev dolžnosti dajanja zahtevanih podatkov in informacij.

(5) Agencija mora Evropski komisiji na njeno utemeljeno zahtevo poslati podatke in informacije, ki jih Evropska komisija potrebuje za izvajanje svojih nalog in so sorazmerne izvajanju teh nalog. Če je agencija zahtevane podatke in informacije predhodno pridobila od določene osebe iz prvega odstavka tega člena, mora to osebo pred izročitvijo teh podatkov in informacij o tem obvestiti in ji pojasniti, da Evropska komisija lahko te podatke in informacije posreduje tudi drugim regulativnim organom. Če ta oseba utemeljeno nasprotuje, da bodo ti podatki in informacije posredovani drugim organom urejanja, mora agencija o tem obvestiti Evropsko komisijo.

(6) Agencija lahko da podatke in informacije, pridobljene od oseb iz prvega odstavka tega člena, na voljo drugim regulativnim organom na njihovo utemeljeno zahtevo.

(7) Pri posredovanju in uporabi zaupnih podatkov in informacij mora agencija poskrbeti, da se ohrani stopnja njihove zaupnosti. Zaupne podatke in informacije, ki jih agencija pridobi od drugega regulativnega organa, lahko uporabi le za namen, za katerega jih je zahtevala.

(8) Če agencija meni, da bi pripomogla k odprtosti in konkurenčnosti trga, lahko določene podatke in informacije tudi objavi. Pri tem mora s splošnim aktom podrobneje določiti način dostopa do takih objav.

202. člen

(uporaba standardov in specifikacij)

(1) Za zagotavljanje storitev, tehničnih vmesnikov in omrežnih funkcij in kadar je to nujno potrebno za zagotovitev medsebojnega vzajemnega delovanja storitev in boljše izbiro za uporabnike, agencija in drugi pristojni državni organi spodbujajo uporabo standardov in specifikacij s seznama neobveznih standardov in specifikacij, ki ga sestavi Evropska komisija ter objavi v Uradnem listu EU.

(2) Do objave standardov in specifikacij v skladu s prejšnjim odstavkom agencija in drugi pristojni državni organi spodbujajo uporabo standardov in specifikacij, ki so jih sprejele evropske organizacije za standarde, kot so Evropski odbor za standardizacijo (CEN), Evropski odbor za elektrotehnično standardizacijo (CENELEC) in Evropski inštitut za telekomunikacijske standarde (ETSI).

(3) Če standardi in specifikacije iz prejšnjega odstavka ne obstajajo, agencija in drugi pristojni državni organi spodbujajo uvedbo mednarodnih standardov ali priporočil, ki jih sprejme Mednarodna telekomunikacijska zveza (ITU), Evropska konferenca poštne in telekomunikacijskih uprav (CEPT), Mednarodna organizacija za standardizacijo (ISO) ali Mednarodna komisija za elektrotehniko (IEC).

203. člen (nevtralnost interneta)

(1) Agencija spodbuja ohranitev odprtega in nevtralnega značaja interneta ter možnost dostopa in razširjanja informacij ali uporabe aplikacij in storitev po lastni izbiri končnih uporabnikov.

(2) Agencija mora cilje iz prejšnjega odstavka še posebej upoštevati pri izvajanju svojih pristojnosti iz 3. in 4. točke drugega odstavka 132. člena tega zakona in tretjega ter četrtega odstavka 133. člena tega zakona in pri svojih pristojnostih v zvezi z izvajanjem 2. točke prvega odstavka 129. člena s strani operaterja omrežja in izvajalca storitev dostopa do interneta.

(3) Operaterji omrežij in izvajalci storitev dostopa do interneta si kar najbolj prizadevajo za ohranitev odprtega in nevtralnega značaja interneta, s tem da ne smejo omejevati, zadrževati ali upočasnjevati internetnega prometa na ravni posameznih storitev ali aplikacij ali izvajati ukrepov za njihovo razvrednotenje, razen v primeru:

1. nujnih tehničnih ukrepov za zagotavljanje nemotenega delovanja omrežij in storitev (npr. izogibanje zgostitvi prometa),
2. nujnih ukrepov za ohranjanje celovitosti in varnosti omrežij in storitev (npr. odpravljanje neupravičenega prekomernega zasega prenosnega medija – kanala),
3. nujnih ukrepov za omejevanje neželenih komunikacij v skladu s 158. členom tega zakona,
4. odločbe sodišča.

(4) Ukrepi iz 1., 2. in 3. točke prejšnjega odstavka morajo biti sorazmerni, nediskriminacijski, časovno omejeni in v obsegu, ki je nujno potreben.

(5) Storitve operaterjev omrežij in izvajalcev storitev dostopa do interneta ne smejo temeljiti na storitvah ali aplikacijah, ki so nudene ali se uporabljajo prek storitev dostopa do interneta. Posamezne storitve ali aplikacije, ki so nudene ali se uporabljajo prek storitev dostopa do interneta, ne smejo vplivati na ceno storitev operaterjev omrežij in izvajalcev storitev dostopa do interneta.

(6) Agencija lahko za izvajanje določb iz tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena izda splošni akt.

4. Javnost dela na področju elektronskih komunikacij

204. člen (vpliv javnosti)

(1) Agencija in drugi državni organi morajo pri oblikovanju politike na trgu elektronskih komunikacij pred sprejetjem ukrepov, ki bodo pomembno vplivali na ta trg, in pri sprejemanju predpisov pridobiti in primerno upoštevati mnenje zainteresirane javnosti.

(2) Agencija in drugi državni organi morajo pred sprejetjem aktov in predpisov iz prejšnjega odstavka njihove predloge objaviti in zbirati mnenja v objavljenem roku, ki ne sme biti krajši od 30 dni.

(3) Po poteku roka iz drugega odstavka tega člena in pred sprejetjem akta ali predpisa iz prvega odstavka tega člena mora agencija ali drug državni organ na spletnih straneh objaviti pridobljena mnenja in pripombe ter v objavi navesti način, kako so bila upoštevana, ali razloge, zaradi katerih niso bila upoštevana. Pri tem se informacije in podatki, ki so zaupne narave, ne objavijo.

205. člen (javnost dela agencije)

(1) Delovanje agencije je javno.

(2) Program dela agencije, njen finančni načrt in letno poročilo se objavijo na spletnih straneh agencije.

(3) Agencija mora v statutu z namenom izvajanja določbe prvega odstavka podrobneje določiti:

1. pravila v zvezi s postopkom za zbiranje mnenj na podlagi prejšnjega člena tega zakona, v katerem opredeli vsaj način in mesto objave aktov iz prvega odstavka prejšnjega člena tega zakona in rezultatov posvetovanja ter obliko sprejemanja mnenj zainteresirane javnosti,
2. način dostopa do podatkov in informacij, ki jih mora agencija objavljati, ter drugih javnih podatkov in informacij,
3. obliko sodelovanja s predstavniki potrošniških in invalidskih organizacij ter organizacij drugih uporabnikov javnih komunikacijskih storitev.

(4) Agencija zagotavlja informacije javnega značaja v skladu z zakonom, ki ureja dostop do informacij javnega značaja.

(5) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka so podatki, ki so si jih stranke izmenjale v postopkih posredovanja iz 220. člena tega zakona, izvzeti od dostopa, razen če se vpletene stranke z razkritjem teh podatkov izrecno strinjajo.

206. člen (objava podatkov in informacij)

(1) Agencija mora na svojih spletnih straneh objavljati podatke in informacije najmanj o:

1. sklenjenih pogodbah o medomrežnem povezovanju operaterjev s pomembno tržno močjo,
2. vzorčnih ponudbah tistih operaterjev omrežij, ki jih morajo oblikovati in objaviti,
3. izračunih nadomestila in stroškov za zagotavljanje univerzalne storitve,
4. odločbah o pravicah uporabe radijskih frekvenc in elementov oštevilčenja,
5. izdanih radioamaterskih dovoljenjih,
6. nameravanem in izvedenem prenosu pravice do uporabe radijskih frekvenc in elementov oštevilčenja,
7. javnih pozivih za pridobitev mnenj zainteresirane javnosti na podlagi tega zakona,
8. javnih razpisih, ki jih vodi agencija na podlagi tega zakona,

9. odločbah, ki se nanašajo na spore med fizičnimi in pravnimi osebami, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja oziroma storitve,
10. odločbah, ki se nanašajo na spore med fizičnimi in pravnimi osebami, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja oziroma storitve, in končnimi uporabniki,
11. končanih postopkih nadzora,
12. strategijah, ki jih sprejme na podlagi tega zakona.

(2) Agencija na svojih spletnih straneh spodbuja ozaveščenost uporabnikov o obstoju in pomenu števil za klice v sili in drugih telefonskih števil z dodano družbeno vrednostjo, ki se začnejo s 116.

(3) Ne glede na način objave iz prvega odstavka tega člena mora agencija zagotoviti objavo tudi kako drugače, če tako določa drug zakon.

(4) Agencija mora pri objavi podatkov in informacij primerno upoštevati prepoved razkritja poslovnih skrivnosti in osebnih podatkov.

(5) Agencija spletne strani in portale, ki jih upravlja, oblikuje v skladu z mednarodnimi priporočili za dostopnost spletnih vsebin, s čimer omogoča večjo dostopnost in preglednost informacij, pomembnih za kakovostno izbiro.

5. Sodelovanje agencije z drugimi organi na področju elektronskih komunikacij

5.1 Vloga Evropske komisije in BEREC

207. člen

(obveznost upoštevanja priporočil Evropske komisije)

Agencija mora pri opravljanju svojih nalog upoštevati priporočila Evropske komisije, izdana za uskladitev uporabe določb direktiv iz drugega odstavka 2. člena tega zakona. Če se agencija odloči, da ne bo upoštevala priporočila, o tem obvesti Evropsko komisijo in navede razloge za svoje stališče.

208. člen

(upoštevanje mnenj in stališč BEREC)

Agencija pri spodbujanju boljšega regulativnega usklajevanja in večje skladnosti ter ob sprejemanju odločitev o svojih nacionalnih trgih podpira in v kar največjem obsegu upošteva mnenja in skupna stališča BEREC.

5.2 Sodelovanje agencije z drugimi regulativnimi organi, Evropsko komisijo in BEREC

209. člen

(sodelovanje in posvetovanje)

(1) Zaradi skladne uporabe evropskega regulativnega okvira za elektronske komunikacije agencija sodeluje z drugimi regulativnimi organi, Evropsko komisijo in BEREC.

(2) Agencija se mora posvetovati z drugimi regulativnimi organi, Evropsko komisijo in BEREC pred sprejetjem ukrepa, ki se nanaša na:

- določitev upoštevne trga ali
 - postopek tržne analize ali
 - naložitev, spremembo ali preklic določenih obveznosti iz poglavja o zagotavljanju konkurence
- in bi ukrep lahko vplival na trgovinsko menjavo med državami članicami EU.

(3) V ta namen mora agencija obrazloženi osnutek ukrepa iz prejšnjega odstavka hkrati sporočiti z uradnim obvestilom drugim regulativnim organom, Evropski komisiji in BEREC, ter jim omogočiti, da v enem mesecu sporočijo svoje pripombe.

(4) Agencija opravi posvetovanje iz drugega odstavka tega člena po končanem posvetovanju z zainteresirano javnostjo iz 204. člena tega zakona in predloži drugim regulativnim organom, Evropski komisiji in BEREC tudi že pridobljena mnenja in pripombe javnosti, razen če je drugače določeno v priporočilih ali smernicah Evropske komisije, v katerih so opredeljena oblika, štetje rokov, vsebina in podrobne informacije v zvezi z uradnim obvestilom iz prejšnjega odstavka, ter okoliščine, v katerih uradno obvestilo ni potrebno.

(5) Agencija lahko po poteku roka iz tretjega odstavka tega člena sprejme osnutek ukrepa, pri čemer mora v kar največjem obsegu upoštevati pripombe, prejete od drugih regulativnih organov, Evropske komisije in BEREC.

(6) Agencija mora vse sprejete končne ukrepe iz drugega odstavka tega člena sporočiti Evropski komisiji in BEREC.

210. člen

(postopek sodelovanja in posvetovanja pred sprejetjem ukrepa, ki se nanaša na določitev upoštevne trga ali postopek tržne analize)

(1) Če Evropska komisija v enomesečnem roku iz tretjega odstavka prejšnjega člena sporoči, da bi predlagani osnutek ukrepa iz prve ali druge alineje drugega odstavka prejšnjega člena oviral delovanje enotnega trga ali da resno dvomi o njegovi združljivosti z veljavno zakonodajo EU, mora agencija odložiti sprejetje predlaganega ukrepa za dodatna dva meseca.

(2) Če Evropska komisija v tem času sprejme odločitev, na podlagi katere mora agencija umakniti osnutek ukrepa, agencija osnutek ukrepa spremeni ali umakne v šestih mesecih po izdaji odločitve Evropske komisije. Če je osnutek ukrepa spremenjen, začne agencija v skladu s postopki iz 204. člena tega zakona javno posvetovanje in Evropsko komisijo v skladu z določbo iz drugega odstavka prejšnjega člena ponovno uradno obvesti o osnutku ukrepa.

211. člen

(postopek sodelovanja in posvetovanja pred sprejetjem ukrepa, ki se nanaša na naložitev, spremembo ali preklic določenih obveznosti)

(1) Če Evropska komisija v enomesečnem roku iz tretjega odstavka 209. člena sporoči, da bi predlagani ukrep iz tretje alineje drugega odstavka 209. člena oviral delovanje enotnega trga ali da resno dvomi o njegovi združljivosti z veljavno zakonodajo EU, mora agencija za dodatne tri mesece odložiti sprejetje predlaganega ukrepa.

(2) V obdobju treh mesecev agencija tesno sodeluje z Evropsko komisijo in BEREC, da se opredeli najustreznejši in najučinkovitejši ukrep glede na cilje, ki se zasledujejo na notranjem trgu za elektronske komunikacije.

(3) V obdobju iz prejšnjega odstavka tega člena lahko agencija predlagani ukrep spremeni ali umakne, pri čemer v kar največjem obsegu upošteva sporočilo Evropske komisije in morebitno mnenje ali nasvet BEREC, lahko pa predlagani ukrep ohrani.

(4) Če po poteku obdobja treh mesecev iz drugega odstavka tega člena Evropska komisija izda priporočilo, naj agencija spremeni ali umakne predlagani ukrep, agencija na podlagi tega priporočila v enem mesecu sprejme končni ukrep in ga sporoči Evropski komisiji. Enomesečni rok se lahko podaljša, če je to potrebno za ponovno izvedbo javnega posvetovanja.

(5) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se lahko agencija odloči, da priporočila Evropske komisije ne bo upoštevala in predlaganega ukrepa ne bo spremenila ali umaknila, kar mora ustrezno obrazložiti.

212. člen (notifikacija nujnih in izrednih ukrepov)

(1) Če je to potrebno zaradi takojšnjega varstva konkurence ali pravic uporabnikov, lahko agencija izjemoma brez posvetovanja v skladu z drugim do četrtim odstavkom 209. člena in prvim odstavkom 210. člena tega zakona sprejme začasni ukrep, ki pa mora biti sorazmeren s cilji, ki jih želi doseči. Agencija mora začasni ukrep skupaj z vsemi razlogi za njegovo sprejetje nemudoma poslati drugim regulativnim organom, Evropski komisiji in BEREC.

(2) Če želi agencija začasni ukrep iz prejšnjega odstavka spremeniti v stalnega ali podaljšati njegovo veljavnost, mora upoštevati drugi do četrti odstavek 209. člena in prvi odstavek 210. člena tega zakona.

5.3 Sodelovanje agencije in drugih pristojnih državnih organov ali organizacij javnega sektorja

213. člen (splošno)

Kadar so za določeno področje, za katero je na podlagi tega zakona pristojna agencija, pristojni tudi drugi državni organi, morajo agencija in pristojni drugi državni organi med seboj sodelovati in se posvetovati.

214. člen (sodelovanje agencije z organom, pristojnim za varstvo konkurence)

(1) Agencija in organ, pristojen za varstvo konkurence, si morata izmenjavati podatke in informacije, ki jih potrebujeta za izvajanje svojih pristojnosti. Pri tem morata ohraniti stopnjo njihove zaupnosti.

(2) Podatki in informacije iz prejšnjega odstavka morajo biti omejeni le na to, kar je primerno in sorazmerno namenu, zaradi katerega pride do njihove izmenjave.

(3) Pri analiziranju upoštevnihi trgov in določanju pomembne tržne moči po tem zakonu agencija sodeluje z organom, pristojnim za varstvo konkurence, kar pa ne posega v njeno izključno pristojnost sprejemanja odločitev na tem področju.

215. člen

(sodelovanje z informacijskim pooblaščencom)

Informacijski pooblaščenec lahko v postopkih, ki so po tem zakonu v njegovi pristojnosti, zaprosi agencijo za sodelovanje.

216. člen

(sodelovanje z organi, pristojnimi za varnost in celovitost omrežij)

Zaradi zagotavljanja varnosti in celovitosti omrežij lahko agencija zaprosi za strokovno sodelovanje tudi SI-CERT, ki deluje v okviru javnega zavoda Akademski in raziskovalna mreža Slovenije (ARNES), in druge organe, pristojne za varnost in celovitost omrežij.

XV. REŠEVANJE SPOROV

217. člen

(pristojnost za reševanje sporov)

(1) Agencija rešuje spore med subjekti na trgu elektronskih komunikacij v Republiki Sloveniji, kakršni so:

- spori med fizičnimi in pravnimi osebami, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja oziroma storitve, če se spori nanašajo na pravice in obstoječe obveznosti, ki jih določajo ta zakon, na njegovi podlagi izdani predpisi, splošni in posamični akti (medoperaterski spori) ter
- spori med fizičnimi in pravnimi osebami, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja in storitve ter končnimi uporabniki, če se spori nanašajo na pravice in obveznosti, ki jih določajo ta zakon, na njegovi podlagi izdani predpisi, ter pravice in obveznosti iz pogodb o zagotavljanju elektronskih komunikacijskih omrežij oziroma storitev (spori končnih uporabnikov).

(2) Spori med fizičnimi in pravnimi osebami, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja oziroma storitve, in drugimi fizičnimi in pravnimi osebami, ki imajo koristi od obveznosti dostopa oziroma medomrežnega povezovanja, ki je bila naložena ali dogovorjena v skladu s tem zakonom ali na njegovi podlagi izdanim splošnim ali posamičnim aktom agencije, se rešujejo kot medoperaterski spori.

(3) Reševanje sporov iz prvega in drugega odstavka tega člena ne posega v morebitno sodno pristojnost.

(4) Agencija pri izvajanju nalog reševanja sporov iz prvega odstavka deluje neodvisno in ne sme zaprositi ali prejemati navodil od drugih državnih organov. Navedeno ne vpliva na možnost posvetovanja agencije z organom, pristojnim za varstvo konkurence, ali organom, pristojnim za varstvo potrošnikov, kjer agencija to oceni za primerno.

218. člen
(postopek reševanja spora)

(1) Agencija si prizadeva rešiti spor s posredovanjem v skladu z določili postopka iz 220. člena tega zakona.

(2) Če katera od strank nasprotuje posredovanju agencije ali to ne pripelje do poravnave ali sporazuma med strankami in o zadevi ni bil sprožen sodni postopek, agencija nadaljuje postopek reševanja spora ter o sporu odloči z odločbo.

(3) V postopku reševanja sporov agencija uporablja določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek, kadar s tem zakonom ni določeno drugače.

(4) Če katera koli stranka med postopkom reševanja spora pred agencijo o isti zadevi začne pravdo pred pristojnim sodiščem ali zahtevek za rešitev spora umakne, se postopek reševanja spora pred agencijo ustavi.

(5) Če stranka, ki je zahtevala začetek postopka, ne pride na ustno obravnavo, čeprav je bila nanjo pravilno vabljen, in v določenem roku ne odgovori na prejeti zapisnik o opravljeni ustni obravnavi, se šteje, da je umaknila zahtevek. Agencija mora vlagatelja zahteve za rešitev spora opozoriti na posledice, ki ga doletijo, če v določenem roku ne odgovori na predloženi zapisnik.

(6) Agencija izda odločbo čim prej, najpozneje pa v štirih mesecih od uvedbe postopka reševanja spora.

(7) Agencija mora odločiti na podlagi zakona, podzakonskih predpisov in splošnih aktov ter v skladu s cilji, ki jih na podlagi 194., 195., 196. in 197. člena tega zakona zasleduje na trgu, zlasti glede zagotavljanja učinkovite konkurence in zaščite interesov uporabnikov. V postopku reševanja sporov morajo stranke polno sodelovati z agencijo. Fizične in pravne osebe, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja oziroma storitve, ali druge stranke v sporu morajo v skladu s 4. točko prvega odstavka 201. člena tega zakona agenciji na njeno pisno zahtevo dati na voljo vse potrebne informacije, s katerimi razpolagajo.

(8) Agencija mora odločbe, ki se nanašajo na spore iz prve alineje prvega odstavka in iz drugega odstavka 217. člena tega zakona, javno objaviti v obliki, ki upošteva prepoved objave poslovnih skrivnosti strank, razen če stranke predlagajo objavo svojih poslovnih skrivnosti. Agencija na svojih spletnih straneh objavlja tudi informacije o sporih iz druge alineje prvega odstavka 217. člena tega zakona, ki jih obravnava, pri čemer pa ne sme objaviti osebnih podatkov ali poslovnih skrivnosti.

219. člen
(reševanje čezmejnih sporov)

(1) V sporu med subjekti na trgu elektronskih komunikacij, ki nastane v različnih državah članicah EU in za katerega so poleg agencije pristojni še eden ali več drugih regulativnih organov, mora agencija uskladiti prizadevanja za njegovo rešitev skupaj z njimi in v skladu s cilji, ki jih pristojni organi na trgu zasledujejo. Hkrati ima agencija tudi pravico, da se posvetuje z BEREC zaradi konsistentnosti rešitve spora v skladu s cilji sekundarne zakonodaje EU.

(2) Če je bil spor predložen v reševanje agenciji in po uskladitvi z drugimi pristojnimi organi urejanja, se smiselno uporabljajo določbe 217. in 218. člena tega zakona.

(3) V primerih iz prvega odstavka tega člena agencija lahko, še preden sprejme ukrep za njegov rešitev, od BEREC zahteva, da sprejme mnenje o ukrepu. Če je v zvezi z rešitvijo spora agencija ali kateri koli regulativni organ zahteval mnenje BEREC, agencija počaka nanj in ga v čim večjem obsegu upošteva. Ne glede na to lahko po potrebi sprejme nujne ukrepe.

(4) Če je za reševanje spora pristojna agencija, si prizadeva rešiti spor s posredovanjem v skladu z določili iz 220. člena tega zakona.

(5) Če katera od strank nasprotuje posredovanju agencije ali to ne pripelje do poravnave ali sporazuma med strankami ter o zadevi ni bil sprožen sodni postopek, agencija po uskladitvi z drugimi regulativnimi organi ter v skladu s cilji, ki jih pristojni organi zasledujejo na trgu in ob upoštevanju mnenj BEREC, nadaljuje postopek reševanja spora in o sporu odloči z odločbo.

220. člen (posredovanje)

(1) Agencija v osmih dneh po prejemu predloga za rešitev spora ene od sprtih strani ali v primeru 90. člena tudi po uradni dolžnosti pisno obvesti sprti strani o uvedbi posredovalnega postopka in pogojih za reševanje spora z odločbo agencije iz drugega odstavka 218. člena, če do sporazuma ne pride.

(2) Agencija ima v posredovalnem postopku vlogo posrednika in vodi celoten postopek tako, da upošteva načela nepristranskosti, enakosti, zakonitosti, pravičnosti in zaupnosti ter cilje, ki jih zasleduje v skladu s 194., 195., 196. in 197. členom tega zakona.

(3) Če agencija končnemu uporabniku, ki je vlagatelj zahteve za rešitev spora iz druge alineje prvega odstavka 217. člena tega zakona, predloži predlog sporazumne rešitve, ki ga je pripravila fizična ali pravna oseba, ki zagotavlja elektronska komunikacijska omrežja in storitve, in s katerim ta v celoti ugoti zahtevku končnega uporabnika, vlagatelj pa na ta predlog v za to določenem roku ne odgovori, se šteje, da se strinja s ponujeno rešitvijo in je umaknil zahtevek. Agencija mora v predloženem predlogu sporazumne rešitve vlagatelja zahteve za rešitev spora opozoriti na posledice, če ne odgovori v roku, določenem v predloženem predlogu.

(4) Posredovalni postopek je zaupne narave, kar mora spoštovati vsakdo, kdor v njem kakor koli sodeluje.

(5) Agencija lahko pravila posredovanja natančneje opredeli v splošnem aktu.

XVI. NADZOR IN ODLOČANJE O PREKRŠKIH

221. člen (pristojnost za nadzor)

(1) Agencija nadzira izvajanje določb tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov ter splošnih aktov, razen v primerih, ki spadajo v pristojnosti informacijskega pooblaščenca na podlagi 155. in 157. člena tega zakona. Agencija opravlja tudi nadzor nad izvajanjem vseh posamičnih aktov in ukrepov, ki jih sprejema na podlagi tega zakona ter na njegovi podlagi sprejetih predpisov in splošnih aktov.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek agencija ne nadzira določb IV. poglavja tega zakona, razen sedmega odstavka 20. člena in drugega odstavka 22. člena.

(3) Agencija na ozemlju Republike Slovenije nadzira tudi izvajanje določb predpisov EU s področja elektronskih komunikacij, ki imajo neposredni učinek v pravnem redu Republike Slovenije in hkrati določajo nadzor njihovega izvajanja s strani nacionalnih regulativnih organov s področja elektronskih komunikacij, kot tudi sankcioniranje na ravni držav članic.

222. člen

(sodelovanje med organi nadzora)

Agencija in informacijski pooblaščenec se morata obveščati o izvedenih ukrepih nadzora, drug drugemu zagotavljati podatke, potrebne za izvajanje nadzora, in medsebojno strokovno sodelovati.

223. člen

(postopek nadzora)

(1) V postopku nadzora po tem zakonu se uporabljajo določbe zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor, če s tem zakonom ni določeno drugače.

(2) Če izvaja nadzor informacijski pooblaščenec, se v postopku nadzora uporabljajo tudi določbe zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

224. člen

(postopek nadzora fizičnih in pravnih oseb, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja oziroma storitve)

(1) Če agencija pri nadzoru fizičnih in pravnih oseb, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja oziroma storitve, ugotovi nepravilnosti pri izvajanju določb tega zakona ter na njegovi podlagi izdanih predpisov, splošnih aktov in posamičnih aktov ali ukrepov, ki jih sama sprejema, te osebe o tem pisno obvesti in jim da možnost, da se o zadevi izrečejo v razumnem roku.

(2) Agencija lahko po prejemu odgovora ali po poteku roka za odgovor iz prejšnjega odstavka zahteva ustavitev kršitve iz prejšnjega odstavka tega člena takoj ali v razumnem roku ter hkrati sprejme ustrezne in sorazmerne ukrepe za zagotovitev odprave nepravilnosti.

(3) Z odločbo, izdano v postopku nadzora, ki vsebuje ukrepe in razloge za odpravo nepravilnosti ter razumen rok za izpolnitev naloženih ukrepov, lahko agencija naloži tudi prekinitev ali odložitev zagotavljanja storitev ali paketa storitev, ki bi lahko, če bi se nadaljevale, zelo škodile konkurenci, vse dokler oseba iz prvega odstavka tega člena ne izpolni obveznosti dostopa na podlagi analize trga, ki se izvede v skladu s 100. členom tega zakona.

(4) V primeru kršitev 102. člena in 1. in 2. točke prvega odstavka 201. člena tega zakona se ne uporabljajo določbe prvega in drugega odstavka tega člena.

(5) Če ukrepi iz drugega odstavka tega člena v določenem roku niso bili izpolnjeni, lahko agencija ob resnih in ponavljajočih se kršitvah osebi iz prvega odstavka tega člena z odločbo prepove nadaljnje zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij ali storitev ali pa začasno ali trajno odvzame pravico uporabe radijskih frekvenc ali elementov oštevilčenja.

(6) Agencija lahko v primeru kršitve iz prejšnjega odstavka osebi iz prvega odstavka tega člena izreče globo za prekršek za obdobje kršitve, četudi je bila kršitev morebiti pozneje odpravljena.

(7) Ne glede na določbo prvega, drugega in petega odstavka tega člena lahko agencija, če ima dokaze o kršitvi, ki pomeni takojšnjo in resno grožnjo za javni red, javno varnost in življenje ter zdravje ljudi ali bo povzročila resne gospodarske ali obratovalne težave drugim izvajalcem ali uporabnikom elektronskih komunikacijskih omrežij ali storitev ali drugim uporabnikom radijskega spektra, sprejme nujne začasne ukrepe za odpravo tega stanja pred sprejetjem končne odločbe in ne da bi prej določila rok za odpravo nepravilnosti ali dala možnost izreči se o zadevi. V tem primeru dobi oseba iz prvega odstavka tega člena možnost, da se o zadevi izreče in predlaga rešitev, vendar šele po sprejetju nujnih začasnih ukrepov.

225. člen

(trajanje začasnih ukrepov)

Začasni ukrepi iz sedmega odstavka prejšnjega člena veljajo največ tri mesece, ki pa se lahko v primeru, da izvršilni postopki niso bili končani, podaljšajo za nadaljnje obdobje do treh mesecev.

226. člen

(pooblašcene osebe agencije)

(1) Naloge nadzora agencije na podlagi tega poglavja opravljajo osebe, ki so zaposlene na agenciji in imajo za to pooblastilo ministra (v nadaljnjem besedilu: pooblašcene osebe agencije).

(2) Pooblastilo za opravljanje nalog nadzora se izkazuje s službeno izkaznico in značko, ki ju izda minister.

(3) Pooblašcene osebe agencije morajo izpolnjevati pogoje, ki jih predpisuje zakon, ki ureja inšpekcijski nadzor za inšpektorje.

(4) Osebe iz prvega odstavka tega člena samostojno opravljajo naloge nadzora po tem zakonu, vodijo upravni postopek ter izdajajo odločbe in sklepe v upravnem postopku. Za druga pooblastila, pristojnosti, postopek in ukrepanje se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor.

227. člen

(pravna sredstva)

(1) Odločba agencije in informacijskega pooblaščenca, izdana v postopku nadzora na podlagi tega zakona, je v upravnem postopku dokončna. Zoper odločbo se lahko vloži tožba v upravnem sporu.

(2) Tožba v upravnem sporu zoper dokončno odločbo, izdano v postopku nadzora po tem zakonu, se vloži na sedežu Upravnega sodišča Republike Slovenije.

(3) Sodišče prve stopnje in sodišče, ki odloča o pravnih sredstvih, odločata o tožbah v upravnem sporu po tem zakonu prednostno.

228. člen (prekrškovni organi)

(1) Agencija in informacijski pooblaščenec odločata o prekrških za kršitve tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov kot prekrškovni organ v skladu z zakonom, ki ureja prekrške, vsak na svojem področju, ki ga nadzorujejo.

(2) Prekrškovni postopki iz prejšnjega odstavka se rešujejo po hitrem postopku v skladu z zakonom, ki ureja prekrške.

(3) Prekrškovni organ lahko za prekrške iz tega zakona izreče globo v znesku, višjem od najnižje predpisane mere za posamezni prekršek.

(4) Za nadzor pooblaščene osebe agencije so hkrati tudi pooblaščene uradne osebe, ki vodijo postopek prekrškovnega organa in v njem odločajo, vse pod pogoji in v skladu z zakonom, ki ureja prekrške.

XVII. SVET ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE REPUBLIKE SLOVENIJE

229. člen (Svet za elektronske komunikacije Republike Slovenije)

(1) Svet za elektronske komunikacije Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: svet) je organ za svetovanje pri usmerjanju razvoja elektronskih komunikacij in pri varstvu interesov potrošnikov na področju elektronskih komunikacij v Republiki Sloveniji.

(2) Svet ima 11 članov, ki jih za dobo pet let imenuje državni zbor. Pri tem štiri člane imenuje izmed predstavnikov potrošniških, invalidskih in izobraževalnih institucij, tako da je imenovan najmanj po en predstavnik iz omenjenih organizacij, preostalih sedem članov pa izmed različnih strokovnjakov s področja elektronskih komunikacij.

(3) Predsednika ali predsednico (v nadaljnjem besedilu: predsednik sveta) in namestnika ali namestnico predsednika sveta imenujejo člani sveta izmed sebe.

(4) Člani sveta ne smejo biti:

1. člani ali članice vodstev političnih strank,
2. poslanci ali poslanke v državnem zboru,
3. državni funkcionarji ali funkcionarji samoupravnih lokalnih skupnosti,
4. javni uslužbenci v državnih organih,

5. osebe, ki so zaposlene pri operaterju ali so člani nadzornega sveta ali upravnega odbora organizacije, ki opravlja dejavnost s področja urejanja iz pristojnosti agencije, ali imajo lastninske deleže v organizacijah, ki opravljajo dejavnost, ki je neposredno predmet urejanja iz pristojnosti agencije, ali v organizacijah, ki imajo lastninski delež v takih organizacijah,
6. osebe, katerih zakonec, zunajzakonski partner ali partner v skladu z zakonom, ki ureja istospolno partnersko skupnost, ter sorodnik v ravni vrsti do vključno drugega kolena je član nadzornega sveta ali upravnega odbora organizacije, ki opravlja dejavnost s področja urejanja iz pristojnosti agencije, ali ima lastninske deleže v organizaciji, ki opravlja dejavnost, ki je neposredno predmet urejanja iz pristojnosti agencije, ali v organizaciji, ki ima lastninski delež v taki organizaciji.

(5) Člani sveta imajo pravico do povračila stroškov in do nagrade za svoje delo. Višino nagrade določi državni zbor. Sredstva, pogoje za delo in informiranje sveta zagotovi agencija.

(6) Svet ima sekretarja, ki pomaga predsedniku sveta pri pripravi in izvedbi seje. Sekretar sveta zagotavlja pomoč pri organizaciji dela sveta, skrbi za zbiranje in pripravo gradiv, za sklice sej, vodenje zapisnikov, arhiviranje ter opravlja druge strokovne naloge, ki so potrebne za nemoteno delo sveta in izvajanje administrativnih del v zvezi z delom sveta. Sekretarja na predlog direktorja agencije imenuje svet agencije izmed zaposlenih v agenciji. Sekretar je upravičen do 70 odstotkov sejnine člana sveta agencije iz prejšnjega odstavka.

230. člen (delovanje sveta)

(1) Svet sprejme svoj poslovnik.

(2) Svet se mora sestati na seji najmanj dvakrat letno. Seja se skliče, če direktor agencije ali vsaj štirje člani pisno zahtevajo sklic. Predsednik sveta lahko kadar koli skliče sejo.

(3) Sejam sveta lahko prisostvujeta direktor agencije oziroma njegovi pooblaščenca in minister oziroma predstavniki ministrstva, pristojnega za elektronske komunikacije.

(4) Seja sveta je sklepčna, če je navzoča več kakor polovica članov. Sklepi se sprejemajo z navadno večino navzočih članov. Pri neodločenem izidu glasovanja se predlog zavrne.

231. člen (naloge sveta)

(1) Svet daje mnenja, priporočila in predloge glede zadev na področju elektronskih komunikacij, vključno glede varstva potrošnikov, invalidov in uporabnikov s posebnimi socialnimi potrebami na tem področju. Agencija lahko glede zadev s področja elektronskih komunikacij svet zaprosi za mnenje. Mnenja, priporočila in predlogi sveta za agencijo niso zavezujoči, mora pa se do njih opredeliti.

(2) Svet sme zahtevati informacije, razen osebnih podatkov, od agencije, državnih organov in drugih akterjev na področju elektronskih komunikacij. Pri uporabi zaupnih informacij mora svet poskrbeti, da se ohrani stopnja njihove zaupnosti.

(3) Mnenja, priporočila in predloge iz prvega odstavka tega člena agencija objavi na svojih spletnih straneh.

XVIII. KAZENSKE DOLOČBE

232. člen (prekrški)

(1) Z globo do pet odstotkov letnega prometa, ustvarjenega na trgu javnih komunikacijskih omrežij oziroma javnih komunikacijskih storitev v predhodnem poslovnem letu, se za prekršek kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če:

1. ne izpolni naloženih obveznosti, povezanih z zagotavljanjem preglednosti, ali ne ravna v skladu z objavljeno vzorčno ponudbo za medomrežno povezovanje oziroma operatorski dostop (102. člen),
2. ne izpolni naloženih obveznosti, povezanih z zagotavljanjem enakega obravnavanja (103. člen),
3. ne izpolni naloženih obveznosti, povezanih z ločitvijo računovodskih evidenc (104. člen),
4. ne izpolni naloženih obveznosti, povezanih z dopustitvijo operatorskega dostopa do določenih omrežnih zmogljivosti in njihove uporabe (105. člen),
5. ne izpolni naloženih obveznosti, povezanih s cenovnim nadzorom ali stroškovnim računovodstvom (106. člen),
6. ne izpolni naloženih obveznosti, povezanih z regulacijo storitev (107. člen),
7. ne izpolni naloženih obveznosti, povezanih s funkcijsko ločitvijo (108. člen).

(2) Z globo od 1.000 do 10.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

233. člen (prekrški)

(1) Z globo od 50.000 do 400.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki se po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, če:

1. pisno ne obvesti agencije pred začetkom, spremembo ali prenehanjem zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev (prvi in osmi odstavek 5. člena),
2. ne ravna v skladu z 10. in 11. členom tega zakona,
3. ne pošlje podatkov organu, pristojnemu za geodetske zadeve, v skladu s prvim in drugim odstavkom 14. členom tega zakona,
4. ne uporablja radijskih frekvenc v skladu s prvim odstavkom 31. člena tega zakona,
5. ne deluje v skladu z odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc ali ne izpolnjuje pogojev, določenih v odločbi o dodelitvi radijskih frekvenc (51. in 52. člen),
6. pravna oseba s sedežem v Republiki Sloveniji ali zunaj Republike Slovenije ne deluje v skladu z odločbo, izdano na podlagi skupnega izbirnega postopka, ki so ga izvedle pristojne institucije EU na podlagi predpisa EU (tretji odstavek 51. člena in 10. točka 52. člena),

7. je imetnik odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc in brez predhodnega soglasja agencije prenese pravico do uporabe teh radijskih frekvenc ali odda pravico do uporabe teh radijskih frekvenc v najem (55. člen),
8. kopiči radijske frekvence z namenom omejevati konkurenco na trgu (56. člen),
9. uporablja elemente oštevilčenja brez veljavne odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja (64. člen),
10. dodeljene številke na podlagi pravnega posla dodeljuje v uporabo izvajalcem storitev in pri tem zaračuna več kakor le dejanske stroške (sedmi odstavek 66. člena),
11. imetnik odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja brez predhodnega soglasja agencije prenese pravico do uporabe teh elementov oštevilčenja (prvi odstavek 70. člena),
12. ne sprejme ustreznih tehničnih in organizacijskih ukrepov za ustrezno obvladovanje tveganj za varnost omrežij in storitev (prvi odstavek 79. člena),
13. ne sprejme potrebnih ukrepov za zagotovitev celovitosti svojih omrežij (80. člen),
14. ne obvestijo agencije o kršitvah varnosti ali celovitosti (prvi odstavek 81. člena),
15. ne predloži informacij, potrebnih za oceno varnosti oziroma celovitosti njihovih storitev in omrežij ali ne privoli v revizijo varnosti, ki jo na njegove stroške izvede usposobljena neodvisna organizacija (82. člen),
16. ukrepe za primere izpadov omrežij, vojnega ali izrednega stanja ter naravnih in drugih nesreč ne uskladi z nosilci varnostnega in obrambnega sistema ter sistema zaščite in reševanja (prvi odstavek 83. člena),
17. ne prilagodi svojega omrežja tako, da omogoča funkcijo prednosti (drugi odstavek 83. člena),
18. v vojnem ali izrednem stanju, ob naravnih in drugih nesrečah ali ob katastrofalnem izpadu omrežja ne izvede drugih ukrepov oziroma omejitev ali prekinitev delovanja v skladu s sprejetimi ukrepi vlade ali državnega zbora (četrti in peti odstavek 83. člena),
19. ne sprejme ustreznih tehničnih in organizacijskih ukrepov za primer izpada omrežja, vojnega ali izrednega stanja ter naravnih in drugih nesreč oziroma teh ukrepov ne izvaja ves čas trajanja okoliščin, zaradi katerih so bili sprejeti, razen če je bilo to nemogoče zaradi višje sile (prvi odstavek 84. člena),
20. ne zagotavlja neprekinjenega dostopa do številke za klic v sili in uporabe te številke (drugi odstavek 84. člena),
21. s sklepom ne določi svojih zaposlenih, ki morajo med stavko omogočiti nemoteno izvajanje univerzalne storitve oziroma obveznosti, ki jih ima operater ob izjemnih stanjih (85. člen),
22. ne zagotavlja elektronskih komunikacijskih omrežij oziroma ne izvaja elektronskih komunikacijskih storitev v pravno samostojni družbi ali ne vodi ločenih računovodskih evidenc za dejavnosti, povezane z izvajanjem in zagotavljanjem elektronskih komunikacijskih storitev ali omrežij (89. člen),
23. se ne pogaja o medomrežnem povezovanju (prvi odstavek 90. člena),
24. ne varuje zaupnosti podatkov pri sklepanju pogodb o medomrežnem povezovanju (tretji odstavek 90. člena),
25. ne izvrši odločbe agencije iz četrtega odstavka 90. člena tega zakona,
26. ne izvrši odločbe agencije o skupni uporabi iz drugega odstavka 91. člena ali prvega odstavka 92. člena tega zakona,
27. ne uresničuje pravice skupne uporabe v skladu s 94. členom tega zakona,
28. ne obvesti agencije v skladu s prvim odstavkom 109. člena tega zakona,
29. ne razvršča programov v skladu s tretjim odstavkom 112. člena tega zakona,

30. na podlagi odločbe agencije ne zagotovi dostopa do vmesnikov aplikacijskega programa ali elektronskega programskega vodnika ali tega ne zagotovi pod poštenimi, upravičenimi in nediskriminacijskimi pogoji (četrty odstavek 112. člena),
31. ne spoštuje predpisanih zahtev za medsebojno delovanje digitalnih interaktivnih televizijskih storitev in digitalne televizijske opreme, ki jo uporabljajo potrošniki (peti odstavek 112. člena),
32. njeni sistemi s pogojnimi dostopom do storitev digitalne televizije ali radia ne delujejo v skladu s prvim odstavkom 113. člena tega zakona,
33. ne zagotovi tehničnih storitev pod poštenimi, upravičenimi in nediskriminacijskimi pogoji (drugi odstavek 113. člena),
34. pri zagotavljanju pogojno dostopnih storitev teh računovodsko ne loči od drugih dejavnosti (tretji odstavek 113. člena),
35. pravic industrijske lastnine za izdelke in sisteme s pogojnimi dostopom pod pravičnimi in nediskriminacijskimi pogoji ne podeli proizvajalcem uporabniške opreme (četrty odstavek 113. člena),
36. s kakršnimi koli pogoji prepreči izdelovalcu, da v isti izdelek vključi skupni vmesnik, ki dopušča priključitev na druge dostopne sisteme, ali elemente, ki so značilni za druge dostopne sisteme (četrty odstavek 113. člena),
37. zagotavlja univerzalni imenik oziroma univerzalno imeniško službo in različno obravnava podatke, ki jih dobi od različnih izvajalcev javno dostopne telefonske storitve (četrty odstavek 116. člena),
38. ne zagotavlja univerzalne storitve, ki ji je bila naložena z odločbo agencije (prvi in peti odstavek 118. člena),
39. je izvajalec univerzalne storitve in pred prenosom sredstev krajevnega dostopovnega omrežja na drugo pravno osebo z drugim lastnikom pisno ne obvesti agencije (prvi odstavek 119. člena),
40. cene posameznih storitev, ki se izvajajo kot univerzalna storitev, in z njimi povezani pogoji niso javno objavljeni, pregledni in nediskriminacijski (prvi odstavek 120. člena),
41. cene storitev, ki jih izvaja kot univerzalno storitev, niso enake na celotnem ozemlju Republike Slovenije (drugi odstavek 120. člena),
42. ne spoštuje odločbe agencije (četrty odstavek 120. člena),
43. cen in splošnih pogojev ni določila v skladu s šestim odstavkom 120. člena tega zakona,
44. izmerjene vrednosti parametrov kakovosti univerzalne storitve, ki jo izvaja, najmanj trikrat zaporedoma ne dosežejo mejnih vrednosti (šesti odstavek 123. člena),
45. svojega prispevka izračunane obveznosti ne plača v kompenzacijski sklad v roku in višini, ki ju z odločbo določi agencija (peti odstavek 126. člena),
46. v roku, ki je določen s tem zakonom, ne obvesti agencije o prihodkih iz zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev (šesti odstavek 126. člena),
47. ovira agencijo pri pregledu podatkov in oceni prihodkov (sedmi odstavek 126. člena),
48. svojim naročnikom ne omogoči prenosljivosti števil (prvi odstavek 131. člena),
49. prenos številke drugemu operaterju naročniku zaračuna v nasprotju s tretjim odstavkom 131. člena tega zakona,
50. cene medomrežnega povezovanja niso stroškovno naravnane (šesti odstavek 131. člena),

51. ne izvede prenosa številke in njenega aktiviranja v enem delovnem dnevu od prejema podpisane pogodbe o prenosu številke (sedmi odstavek 131. člena),
52. ne zagotavlja ustreznih in kakovostnih informacij glede dostopa do javno dostopnih elektronsko komunikacijskih storitev in uporabe teh storitev v skladu z drugim odstavkom 132. člena tega zakona,
53. ne spoštuje zahtev iz odločbe iz tretjega odstavka 133. člena tega zakona,
54. svojim uporabnikom ne omogoči brezplačnega dostopa do številke za klic v sili (prvi odstavek 134. člena),
55. ne omogoči uporabnikom invalidom klicev v sili z uporabo govornih in znakovnih jezikov ter drugih oblik negovorjenih jezikov na način in v obsegu, kakor je to tehnično mogoče (drugi odstavek 134. člena),
56. v skladu s tehničnimi zmožnostmi pristojnim organom ne pošlje podatkov o številki in lokaciji kličočega (četrti odstavek 134. člena),
57. ne obvešča uporabnikov v skladu s petim odstavkom 134. člena tega zakona,
58. ne obvesti uporabnikov in agencije v skladu z drugim odstavkom 141. člena tega zakona,
59. izvede ukrep, čeprav je naročnik ravnal v skladu z enajstim odstavkom 142. člena,
60. tehnično in organizacijsko ne ukrepa tako, da zagotovi varnost svojega omrežja in svojih storitev (prvi odstavek 145. člena),
61. ne sprejme takih ukrepov, ki zagotovijo raven varnosti in zavarovanja, ki je sorazmerna s pričakovanimi tveganji in stroški ter v skladu s tehničnim in tehnološkim razvojem (drugi odstavek 145. člena),
62. ne opozori uporabnikov na posebna tveganja za varnost omrežja ali storitev takoj, ko za tveganje izve, ali jih ne obvesti o vseh mogočih sredstvih za odpravo tveganja in verjetnih stroških ali uporabnikom ne omogoči hitrega in učinkovitega dostopa do zaščitnih ukrepov (prvi odstavek 146. člena),
63. ne varuje zaupnosti elektronskih komunikacij v skladu z drugim odstavkom 147. člena tega zakona,
64. sebi ali komu drugemu pridobi podatke o vsebini, dejstvih in okoliščinah prenesenih sporočil, ki presegajo najmanjšo potrebno mero, nujno potrebno za izvajanje določenih elektronskih storitev, oziroma teh podatkov ne uporablja samo za izvajanje teh storitev ter uresničevanje pogodbenih obveznosti v zvezi z njimi (tretji odstavek 147. člena),
65. ne seznani naročnika ali uporabnika v skladu s četrтым odstavkom 147. člena tega zakona,
66. nadzoruje oziroma prestreza komunikacije, kadar to ni izrecno dovoljeno s tem zakonom (peti odstavek 147. člena),
67. uporabniki niso bili predhodno pravilno obveščeni o snemanju, njegovem namenu in trajanju hrambe posnetka ter posneto sporočilo ni bilo pravočasno izbrisano v skladu s sedmim odstavkom 147. člena tega zakona,
68. obvestilo o snemanju ni dano po istovrstnem mediju oziroma v enaki obliki, kakor poteka snemana komunikacija (osmi odstavek 147. člena),
69. ne vzpostavi svojih notranjih postopkov in ne zagotavlja neizbrisne evidence o odzivanju na zahteve za dostop do osebnih podatkov naročnikov (prvi odstavek 149. člena),
70. podatkov o prometu po končani zvezi ne izbriše ali ne naredi tako, da postanejo brezosebni (prvi odstavek 151. člena),
71. ne pridobi naročnikovega oziroma uporabnikovega predhodnega soglasja v skladu s tretjim odstavkom 151. člena tega zakona,

72. podatke o prometu namesto oseb, ki so pod njenim nadzorom, obdeluje kdo drug (peti odstavek 151. člena),
73. ne ravna v skladu s šestim odstavkom 151. člena tega zakona,
74. ne obdeluje lokacijskih podatkov v skladu s prvim odstavkom 152. člena tega zakona,
75. uporabniku ali naročniku krši pravico dočasne zavrnitve obdelave podatkov iz tretjega odstavka 152. člena tega zakona,
76. lokacijske podatke namesto oseb, ki so pod njenim nadzorom, obdeluje kdo drug (četrti odstavek 152. člena),
77. ne hrani dokumentacije, ugotovitev in zahtev oziroma podatkov na način in pod pogoji iz 165. člena tega zakona ali ne zagotavlja neizbrisne registracije izvedenih ukrepov in posegov v skladu s 166. členom tega zakona (peti odstavek 153. člena),
78. ne pošlje zahtevanih podatkov, kakor določa zakon (sedmi odstavek 153. člena),
79. ne ravna v skladu s prvim, drugim ali četrtim odstavkom 159. člena tega zakona,
80. ne hrani zadostnega popisa podatkov o kršitvi varstva osebnih podatkov (sedmi odstavek 159. člena),
81. ne začne zakonitega prestrezanja komunikacij po prejemu prepisa izreka odredbe oziroma ustne odredbe (prvi in četrti odstavek 160. člena),
82. ne izvaja zakonitega prestrezanja na način, v obsegu in trajanju, kakor je določeno v prepisu izreka odredbe ali v ustni odredbi (tretji in četrti odstavek 160. člena),
83. ne zagotovi tridesetletne neizbrisne registracije prestrezanja ali podatkov ne varuje v skladu z oznako stopnje tajnosti prepisa odredbe (peti odstavek 160. člena),
84. na svoje stroške ne zagotovi ustrezne opreme in primernih vmesnikov ali ustreznih prenosnih poti do nadzornih centrov pristojnega organa (šesti odstavek 160. člena),
85. ne zagotovi hrambe za druge operaterje, če ji je naložena z odločbo (četrti odstavek 163. člena),
86. hrani podatke za krajši čas, kakor ga določa zakon (peti odstavek 163. člena),
87. hranjenih podatkov ne uniči po koncu obdobja hranjenja ali uniči tiste podatke, do katerih je bil odrejen dostop (sedmi odstavek 163. člena),
88. ne zagotavlja hrambe podatkov v obsegu, kakor ga določa zakon (164. člen),
89. ne zavaruje hranjenih podatkov (prvi odstavek 165. člena),
90. hranjene podatke pregleda, obdeluje ali drugače uporablja v nasprotju z zakonom (drugi odstavek 165. člena),
91. ne zagotavlja enake kakovosti, varnosti ali zaščite hranjenih podatkov kakor za podatke v omrežju (tretji odstavek 165. člena),
92. ne posreduje hranjenih podatkov takoj oziroma brez nepotrebnega odlašanja na način in v obsegu, kakor je določeno v prepisu izreka odredbe (prvi in tretji odstavek 166. člena),
93. ne zagotovi neizbrisne registracije sporočanja hranjenih podatkov ali podatkov ne varuje v skladu z oznako tajnosti prepisa odredbe (peti odstavek 166. člena),
94. ne vodi zbirnih podatkov v skladu s prvim odstavkom 168. člena tega zakona,
95. ovira pooblaščen osebe agencije oziroma informacijskega pooblaščenca pri opravljanju nalog nadzora (221. do 225. člen).

(2) Z globo od 2.000 do 20.000 eurov se kaznuje pravna oseba, ki se ne šteje za pravno osebo iz prvega odstavka tega člena, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 500 do 10.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

234. člen
(prekrški)

(1) Z globo od 20.000 do 50.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki se po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, če:

1. ne ravna v skladu z 9. členom tega zakona,
2. deluje v nasprotju z drugim odstavkom 19. člena tega zakona,
3. sklenjena pogodba o služnosti ne vsebuje vseh obveznih sestavin iz tretjega odstavka 20. člena tega zakona,
4. ne pošlje vseh podatkov o pravnih poslih v zvezi z dodeljenimi številkami agenciji (sedmi odstavek 66. člena),
5. ne deluje v skladu z odločbo o dodelitvi številke (67. in 68. člen),
6. ne omogoči končnim uporabnikom, da lahko kličejo na vse številke, ki se zagotavljajo v EU, ter dostopajo do in uporabljajo storitve z uporabo negeografskih številke znotraj EU, kadar je to tehnično in ekonomsko izvedljivo (prvi odstavek 76. člena),
7. elektronskih komunikacijskih omrežij za razširjanje storitev digitalne televizije ne načrtuje tako, da se da po njih razširjati tudi širokozaslonske televizijske storitve in programe (prvi odstavek 112. člena),
8. ne ohrani širokozaslonskega formata (drugi odstavek 112. člena),
9. svojim naročnikom ne zagotavlja možnosti za nadzor stroškov v skladu s sedmim odstavkom 120. člena tega zakona,
10. ne omogoča take stopnje razčlenitve računa, ki omogoča preverjanje in nadzor uporabe in zaračunanega zneska (prvi odstavek 121. člena in drugi odstavek 139. člena),
11. naročnikom osnovne stopnje razčlenitve računa ne omogoča brezplačno (drugi odstavek 121. člena in drugi odstavek 139. člena),
12. ne upošteva naročnikove zahteve (drugi odstavek 121. člena in drugi odstavek 139. člena),
13. osnovna stopnja razčlenitve računa ne vsebuje elementov, določenih s splošnim aktom iz tretjega odstavka 121. člena tega zakona,
14. omeji dostop do svojih storitev ali naročnika odklopi ter prekine naročniško pogodbo iz razlogov, ki niso določeni v njenih splošnih pogojih (prvi odstavek 122. člena),
15. ukrep, ki ga izvede, ni določen v splošnih pogojih oziroma ni sorazmeren s kršitvami ali je diskriminacijski (prvi odstavek 122. člena),
16. ne opozori uporabnika v skladu z drugim odstavkom 122. člena tega zakona,
17. zaradi neplačevanja računov izvede ukrep iz tretjega odstavka 122. člena tega zakona brez vnaprejšnjega obvestila,
18. ne odklopi uporabnika le od neplačane ali premalo plačane storitve, pa je tak odklop tehnično izvedljiv (četrti odstavek 122. člena),
19. naročniška pogodba ne vsebuje vseh predpisanih elementov (prvi in četrti odstavek 129. člena),
20. ne obvešča svojih naročnikov v skladu z drugim odstavkom 129. člena tega zakona,
21. uporabnikom ob odstopu od naročniške pogodbe ne omogoči izbire v skladu s tretjim odstavkom 129. člena tega zakona,
22. ne spoštuje najdaljšega začetnega zavezujočega obdobja vezave iz prvega odstavka 130. člena tega zakona,

23. ne omogoči predpisanega tonskega izbiranja oziroma prikaza identitete kličočega priključka, kjer je to tehnično in ekonomsko izvedljivo (1. točka 138. člena),
24. ne omogoči predpisanih možnosti za nadzor stroškov (2. točka 138. člena),
25. ne upošteva predpisanih obveznosti v zvezi z omejitvijo ali odklopom zaradi razlogov na strani naročnika (3. točka 138. člena),
26. zaračuna višjo ceno za dodatno razčlenitev računa, kakor pa so dejanski stroški (tretji odstavek 139. člena),
27. operater ustrezno ne zabeleži prijave napake končnega uporabnika (tretji odstavek 142. člena),
28. zbrane podatke uporablja v nasprotju z drugim odstavkom 148. člena tega zakona,
29. naročnikov predhodno in brezplačno ne obvesti o namenu in nadaljnji uporabi tiskanega ali elektronskega naročniškega imenika, ki vsebuje njihove osebne podatke (prvi odstavek 150. člena),
30. naročnikom ne da možnosti za odločitev (drugi odstavek 150. člena),
31. v zakonskem roku ne označi prepovedi uporabe naročnikovih osebnih podatkov za določene namene (tretji odstavek 150. člena),
32. kljub naročnikovi prepovedi uporabe njegovih osebnih podatkov za klice, ki imajo komercialni ali raziskovalni namen, te podatke za ta namen uporablja (tretji odstavek 150. člena),
33. zavrnitev vpisa v javni naročniški imenik, preverjanje, sprememba ali izbris osebnih podatkov ni brezplačna (četrti odstavek 150. člena),
34. podatke o prometu obdeluje za trženje ali za izvajanje storitev z dodano vrednostjo brez predhodnega soglasja uporabnika (tretji odstavek 151. člena),
35. v svojih splošnih pogojih ne navede, kateri podatki o prometu se bodo hranili ali obdelovali ali koliko časa oziroma ne izjavi, da se bo z njimi ravnalo v skladu z zakonom, ki ureja varstvo podatkov (četrti odstavek 151. člena),
36. ne seznani uporabnika pred njegovim soglasjem z:
 1. možnostjo zavrnitve soglasja,
 2. vrsto lokacijskih podatkov, ki se bodo obdelovali,
 3. namenom in trajanjem obdelovanja lokacijskih podatkov,
 4. možnostjo posredovanja teh lokacijskih podatkov tretjim osebam (drugi odstavek 152. člena),
37. ne daje naročniku oziroma uporabniku možnosti, da kadar koli enostavno in brezplačno začasno prepreči obdelovanje lokacijskih podatkov (tretji odstavek 152. člena),
38. ne zagotavlja možnosti, ki so določene v prvem do vključno petem odstavku 154. člena tega zakona ter sedmem odstavku 154. člena tega zakona,
39. v svojih splošnih pogojih ne objavi možnosti prikaza in preprečitve prikaza identitete kličočega ali klicanega priključka ali priključka v zvezi (šesti odstavek 154. člena),
40. ne zagotavlja možnosti, ki je določena v prvem odstavku 155. člena tega zakona v skladu s prvim, drugim in tretjim odstavkom 155. člena tega zakona,
41. ne zagotavlja hrambe podatkov v skladu s petim odstavkom 155. člena tega zakona,
42. agenciji ne pošlje zahtevanih podatkov v skladu z 201. členom tega zakona,
43. krši obveznosti iz tretjega ali četrtega odstavka 203. člena tega zakona.

(3) Z globo od 500 do 15.000 eurov se kaznuje pravna oseba, ki se ne šteje za pravno osebo iz prvega odstavka tega člena, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(4) Z globo od 200 do 2.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

235. člen
(prekrški)

(1) Z globo od 1.000 do 20.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki se po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, če:

1. v zakonsko določenem roku o spremembi podatkov, določenih z zakonom, ne obvesti agencije (četrti odstavek 5. člena),
2. v zakonsko določenem roku agenciji ne predloži zahtevanih podatkov o višini letnega prihodka, ki ga ima iz zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev (tretji odstavek 6. člena),
3. v zakonsko določenem roku agenciji ne predloži kopije sklenjene pogodbe o služnosti (sedmi odstavek 20. člena) ali kopije dokončne odločbe (drugi odstavek 22. člena),
4. v roku ne sporoči spremembe podatkov (peti odstavek 51. člena in drugi odstavek 67. člena),
5. ne ravna v skladu z vsebino splošnega akta agencije iz 123. člena tega zakona oziroma ne pošlje podatkov o kakovosti univerzalne storitve, skupaj z vsako njihovo spremembo, agenciji,
6. ne objavi ustreznih in posodobljenih podatkov o kakovosti svojih storitev ali jih ne dostavi agenciji (133. člen),
7. na javno komunikacijsko omrežje priključi radijsko ali telekomunikacijsko terminalsko opremo v nasprotju z določbo prvega odstavka 136. člena tega zakona,
8. zavrne priključitev radijske ali telekomunikacijske terminalske opreme v nasprotju z določbo drugega odstavka 136. člena tega zakona,
9. ne omogoči vsem svojim naročnikom vpisa v univerzalen imenik, ki se zagotavlja v okviru univerzalne storitve (prvi odstavek 137. člena),
10. vsem uporabnikom ne zagotovi dostopa do univerzalne imeniške službe oziroma do ustreznih imeniških služb v drugih državah (tretji odstavek 137. člena),
11. ne da na voljo ustreznih informacij za potrebe zagotavljanja javno dostopnih imenikov ali imeniške službe pod pravičnimi, objektivnimi, stroškovno usmerjenimi in nediskriminacijskimi pogoji (četrti odstavek 137. člena),
12. pri izvajanju elektronske komunikacijske storitve, ki omogoča preusmeritev klicev, ne omogoči naročnikom, da za posamezen klic ali priključek, brezplačno in z enostavnimi sredstvi preprečijo avtomatsko preusmeritev klicev s strani tretjih oseb na svoj terminal (156. člen),
13. obdeluje podatke uporabnika, pridobljene na način iz prvega odstavka 157. člena tega zakona, brez uporabnikove predhodne privolitve in brez jasnega in razumljivega obvestila uporabniku o upravljavcu in namenih obdelave teh podatkov,
14. uporablja elektronske komunikacije za neposredno trženje brez soglasja naročnika (prvi oziroma tretji odstavek 158. člena),
15. elektronski naslov kupca uporablja za neposredno trženje, čeprav je kupec tako neposredno trženje odklonil (drugi odstavek 158. člena),
16. pri neposrednem trženju z uporabo elektronskih komunikacij uporablja lažno identiteto ali lažni naslov (peti odstavek 158. člena).

(2) Z globo od 200 do 1.000 eurov se kaznuje pravna oseba, ki se ne šteje za pravno osebo iz prvega odstavka tega člena, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 100 do 500 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

236. člen (prekrški)

(1) Z globo od 1.000 do 5.000 eurov se kaznuje posameznik ali društvo ali zveza društev, v katere se združujejo radioamaterji, če uporablja radijske frekvence, predvidene za radioamatersko in radioamatersko satelitsko storitev brez veljavnega radioamaterskega dovoljenja ali brez veljavnega radioamaterskega dovoljenja CEPT (prvi in drugi odstavek 32. člena), ali če uporablja radijske frekvence, predvidene za radioamatersko in radioamatersko satelitsko storitev, v nasprotju z določili splošnega akta agencije (peti odstavek 32. člena).

(2) Z globo od 200 do 500 eurov se kaznuje posameznik, ki kljub opozorilom organa, ki sprejema klice v sili, da vsebina klica ni taka, da bi jo obravnaval kateri koli organ, ki je v Republiki Sloveniji določen za sprejem takih klicev, najmanj trikrat v enem dnevu in z enakim namenom kliče številko za klic v sili (šesti odstavek 123. člena).

(3) Z globo od 500 do 5.000 eurov se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz 232. člena tega zakona.

(4) Z globo od 1.000 do 5.000 eurov se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz 233. člena tega zakona.

(5) Z globo od 250 do 3.000 eurov se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz 234. člena tega zakona.

(6) Z globo od 300 do 1.000 eurov se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz 235. člena tega zakona.

XIX. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

237. člen (obstoječa obvestila)

Fizične in pravne osebe, ki so pisno obvestile agencijo na podlagi prvega odstavka 5. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 13/07 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07 – ZDRad, 110/09 in 33/2011, v nadaljnjem besedilu: Zakon o elektronskih komunikacijah), da nameravajo zagotavljati javna komunikacijska omrežja oziroma izvajati javne komunikacijske storitve, še naprej opravljajo dejavnost v obsegu, na način in pod pogoji, določenimi v tem zakonu.

238. člen
(plačila agenciji)

Določbe 6., 60. in 74. člena tega zakona glede plačil agenciji se uporabljajo od 1. januarja 2013.

239. člen
(obstoječa omrežja na tujem zemljišču)

(1) Lastniki zemljišč, po katerih potekajo ali na katerih se gradijo ali postavljajo elektronska komunikacijska omrežja, morajo dovoliti nadaljnjo uporabo svojih zemljišč za potrebe gradnje ali postavitve, vzdrževanja in obratovanja elektronskega komunikacijskega omrežja, če so sami ali njihovi pravni predniki pisno izrazili strinjanje s takšno uporabo.

(2) Pravica operaterja, ki izhaja iz obveznosti lastnikov zemljišča iz prejšnjega odstavka, vsebuje upravičenja, ki jih vsebuje služnost po tem zakonu, izvrševati pa jo treba v skladu z določbami 19. člena tega zakona.

240. člen
(vpis v evidenco)

Lastniki javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture morajo sporočiti podatke o zmogljivosti omrežne priključne točke po drugem odstavku 14. člena tega zakona neposredno organu, pristojnemu za geodetske zadeve, za vpis v evidenco iz prvega odstavka 14. člena tega zakona v enem letu od njegove uveljavitve.

241. člen
(obstoječe odločbe in postopki)

(1) Odločbe, izdane na podlagi Zakona o elektronskih komunikacijah, se lahko spremenijo, razveljavijo ali prenehajo veljati pod pogoji in na način, kakor so določeni s tem zakonom.

(2) Postopki, ki sta jih vodila Agencija za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije in Informacijski pooblaščenec Republike Slovenije na podlagi Zakona o elektronskih komunikacijah in ki do uveljavitve tega zakona še niso dokončani, se nadaljujejo v skladu z določbami tega zakona.

242. člen
(obstoječe odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc in
odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja)

(1) Agencija v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona po uradni dolžnosti pregleda obstoječe odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, izdane na podlagi Zakona o elektronskih komunikacijah. Če je zaradi uskladitve z določbami tega zakona potrebna sprememba odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, agencija razveljavi obstoječo odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc ter imetniku po potrebi izda novo odločbo. Nova odločba ne sme biti v škodo njenega imetnika.

(2) Agencija v treh mesecih od uveljavitve tega zakona po uradni dolžnosti pregleda obstoječe odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja, izdane na podlagi Zakona o elektronskih komunikacijah. Če je zaradi uskladitve z določbami tega zakona

potrebna sprememba odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja, agencija razveljavi obstoječo odločbo o dodelitvi elementov oštevilčenja in imetniku po potrebi izda novo odločbo. Nova odločba ne sme biti v škodo njenega imetnika.

243. člen

(uskladitev z načeli tehnološke in storitvene nevtralnosti)

(1) Ne glede na določbo prvega odstavka prejšnjega člena se odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, izdane na podlagi Zakona o elektronskih komunikacijah, glede skladnosti z načeli tehnološke in storitvene nevtralnosti štejejo za skladne s tem zakonom in veljajo ne glede na določbe 28. in 29. člena tega zakona.

(2) Agencija najpozneje do 25. maja 2016 po uradni dolžnosti pregleda odločbe iz prejšnjega odstavka z vidika skladnosti z določbami o tehnološki in storitveni nevtralnosti iz 28. in 29. člena tega zakona. Če je to potrebno, razveljavi obstoječo odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc in imetniku izda spremenjeno odločbo. Odločba o dodelitvi radijskih frekvenc ne sme biti spremenjena v škodo njenega imetnika.

(3) Agencija najpozneje do 25. maja 2016 svoje podzakonske akte glede omejitev obstoječih pravic rabe radijskih frekvenc na dan uveljavitve tega zakona ustrezno uskladi z načeli tehnološke in storitvene nevtralnosti iz 28. in 29. člena tega zakona.

(4) Agencija pri izvajanju določb tega člena upošteva, da morajo ti ukrepi spodbujati konkurenco.

244. člen

(podaljšanje veljavnosti obstoječih odločb)

(1) Ne glede na določbo prvega odstavka 54. člena tega zakona lahko agencija na predlog imetnika podaljša veljavnost odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za zagotavljanje javnih komunikacijskih storitev končnim uporabnikom, ki so v veljavi na dan uveljavitve tega zakona, če so izpolnjeni vsi pogoji, ki so ob poteku njene veljavnosti predpisani za uporabo teh radijskih frekvenc, za obdobje, ki je nujno potrebno, da se izvedejo spremembe v razporeditvi oziroma dodelitvi radiofrekvenčnega spektra, in se hkrati neprekinjeno zagotavljajo javne komunikacijske storitve končnim uporabnikom, vendar najdlje do 25. maja 2016. Agencija pri tem upošteva načela objektivnosti, preglednosti, nediskriminacije in sorazmernosti ter cilje iz 194., 195., 196. in 197. člena tega zakona.

(2) V primeru podaljšanja odločb o dodelitvi radijskih frekvenc iz prejšnjega odstavka se plača tudi določen znesek za učinkovito rabo omejene naravne dobrine, s katerim se zagotovi optimalna uporaba dodeljenih radijskih frekvenc. Ta je prihodek proračuna. Višino tega zneska in način njegovega plačila določi agencija, pri čemer mora pridobiti predhodno soglasje vlade. Pri določitvi višine tega zneska je treba upoštevati kriterije iz osmega odstavka 60. člena tega zakona in obdobje, za katero se podaljšuje veljavnost odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc.

(3) Vloga za podaljšanje odločb iz prvega odstavka tega člena mora biti na agencijo vložena najmanj tri mesece in največ dvanajst mesecev pred potekom njene veljavnosti.

(4) Pri podaljšanju agencija izda novo odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek.

245. člen
(obstoječa radioamaterska dovoljenja)

Radioamaterska dovoljenja, ki jih je izdala agencija na podlagi Zakona o elektronskih komunikacijah in njegovih podzakonskih predpisov, se štejejo za dovoljenja, skladna s tem zakonom in veljajo do poteka njihove veljavnosti.

246. člen
(rok za prilagoditev obveznostim glede vključitve številke 116 000 med številke za klic v sili)

Operaterji se morajo prilagoditi obveznostim iz 84., 122. in 134. člena tega zakona v zvezi z enotno evropsko telefonsko številko za prijavo pogrešanih otrok 116 000 v treh mesecih po njegovi uveljavitvi.

247. člen
(digitalna radijska in televizijska distribucija)

Operaterji javnih komunikacijskih omrežij, namenjenih za distribucijo digitalnih televizijskih storitev, morajo programsko shemo prilagoditi določbam splošnega akta iz tretjega odstavka 112. člena tega zakona v treh mesecih od uveljavitve tega splošnega akta.

248. člen
(veljavnost odločbe o imenovanju izvajalca univerzalne storitve)

Dosedanji izvajalec univerzalne storitve po uveljavitvi tega zakona še naprej izvaja univerzalno storitev na podlagi odločbe, izdane v skladu z Zakonom o elektronskih komunikacijah, do poteka veljavnosti te odločbe.

249. člen
(uskladitev splošnih pogojev)

Operaterji morajo svoje splošne pogoje prilagoditi določbam tega zakona, vključno z zahtevo glede obveznih sestavin naročniške pogodbe iz 129. člena tega zakona, v štirih mesecih po njegovi uveljavitvi.

250. člen
(posredovanje informacij o lokaciji kličočega)

(1) Operaterji javnih komunikacijskih omrežij morajo obveznost posredovanja informacij o številki in lokaciji kličočega za klice na številko policije 113 prilagoditi zahtevam iz četrtega odstavka 134. člena tega zakona v treh mesecih po njegovi uveljavitvi.

(2) Do poteka roka iz prejšnjega odstavka morajo operaterji javnih komunikacijskih omrežij ob vsakem klicu na številko policije 113 organu, ki ga

obravnavajo, takoj in brezplačno posredovati informacije o številki, podatke o lokaciji kličočega pa na zahtevo takoj in brezplačno.

251. člen

(rok za prilagoditev obveznostim iz 157. člena tega zakona o piškotkih)

Rok za prilagoditev obveznostim iz 157. člena tega zakona o piškotkih, ki se nanaša na shranjevanje podatkov ali pridobivanje dostopa do podatkov, shranjenih v terminalski opremi naročnika ali uporabnika, je pet mesecev po uveljavitvi tega zakona.

252. člen

(agencija)

(1) Agencija za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije, ki je delovala na podlagi Zakona o elektronskih komunikacijah, nadaljuje z delom kot agencija po določbah tega zakona.

(2) Vlada v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona prilagodi Sklep o ustanovitvi Agencije za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 60/01, 52/02, 80/04 in 35/11) določbam tega zakona.

(3) Direktor Agencije za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije in njegovi namestniki do poteka mandatov nadaljujejo z delom kot direktor in njegovi namestniki po tem zakonu.

(4) V šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona direktor agencije prilagodi statut agencije iz prvega odstavka tega člena z določbami tega člena.

253. člen

(svet agencije)

Vlada v šestih mesecih po začetku veljavnosti tega zakona imenuje člane sveta agencije.

254. člen

(svet za elektronske komunikacije)

Člani sveta za elektronske komunikacije nadaljujejo z delom do poteka obdobja, za katero so bili imenovani na podlagi drugega odstavka 148. člena Zakona o elektronskih komunikacijah.

255. člen

(prehod z inšpektorata na agencijo)

(1) Od 1. januarja 2013 agencija prevzame javne uslužbenke Inšpektorata za elektronske komunikacije in elektronsko podpisovanje s področja elektronskih komunikacij na delo kot pooblaščen osebe agencije, vključno s sredstvi za delo, pravicami in obveznostmi, nedokončanimi zadevami in arhivom.

(2) Javni uslužbenci iz prejšnjega odstavka sklenejo pogodbo o zaposlitvi z agencijo kot pooblaščen osebe za delovna mesta, določena v aktu o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest agencije.

(3) Akt o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest agencije se uskladi s tem zakonom najpozneje v 30 dneh po uveljavitvi tega zakona.

(4) Do 1. januarja 2013 opravlja nadzor nad prvim odstavkom 14. člena, nad 83., 84. in 85. členom ter nad prvim odstavkom 136. člena tega zakona v zvezi z delovanjem radijske ali telekomunikacijske opreme v delovanju Inšpektorat za elektronske komunikacije in elektronsko podpisovanje. Prav tako opravlja do 1. januarja 2013 tudi nadzor nad izvajanjem določb pravilnika, ki ureja radijsko in telekomunikacijsko opremo ter pravilnika, ki ureja elektromagnetno združljivost.

256. člen
(izdaja podzakonskih aktov)

Rok za izdajo podzakonskih aktov, ki so po tem zakonu obvezni, je največ šest mesecev po uveljavitvi tega zakona.

257. člen
(prenehanje veljavnosti)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati naslednji podzakonski predpisi, izdani na podlagi Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 13/07 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07 – ZDRad, 110/09 in 33/11) in Zakona o telekomunikacijah (Uradni list RS, št. 30/01 in 110/02 – ZGO-1):

1. Splošni akt o vsebini in obliki obvestila o zagotavljanju javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanju javnih komunikacijskih storitev (Uradni list RS, št. 81/04, 118/05 in 81/07),
2. Pravilnik načinu izračuna plačil na podlagi obvestila, za uporabo radijskih frekvenc in za uporabo elementov oštevilčenja (Uradni list RS, št. 118/04, 90/05, 22/07, 46/10 in 35/11),
3. Pravilnik o objektih in njihovi razčlenitvi v okviru javnih komunikacijskih omrežij in pripadajočih zmogljivosti (Uradni list RS, št. 100/05),
4. Uredba o ukrepih za končne uporabnike invalide (Uradni list RS, št. 92/10),
5. Splošni akt o načinu upoštevanja meril glede nudenja cenovnih opcij in za določitev paketov za potrošnike z nizkimi dohodki oziroma s posebnimi potrebami v okviru zagotavljanja univerzalne storitve (Uradni list RS, št. 139/04 in 103/09),
6. Pravilnik o kategorijah potrošnikov, ki so upravičeni do posebnih cenovnih opcij ali paketov (Uradni list RS, št. 101/05 in 92/10),
7. Splošni akt o kakovosti univerzalne storitve (Uradni list RS, št. 79/07 in 40/10),
8. Splošni akt o prenosni hitrosti, primerni za funkcionalni dostop do interneta (Uradni list RS, št. 81/04 in 111/06),
9. Splošni akt o načinu izračuna neto stroškov univerzalne storitve (Uradni list RS, št. 81/04),
10. Splošni akt o elementih vzorčne ponudbe za razvezan dostop do krajevne zanke (Uradni list RS, št. 96/04),
11. Uredba o načrtu razporeditve radiofrekvenčnih pasov (Uradni list RS, št. 107/04, 99/08 in 3/10),
12. Pravilnik o radijskih frekvencah, ki se smejo uporabljati brez odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc (Uradni list RS, št. 45/05, 37/06, 13/08 in 27/10),
13. Splošni akt o načrtu uporabe radijskih frekvenc (NURF-1) (Uradni list RS, št. 60/09 in 42/10),
14. Splošni akt o načrtu oštevilčenja (Uradni list RS, št. 79/07 in 74/09),

15. Splošni akt o velikosti številskih blokov, za pridobitev katerih je treba vlogi priložiti projekt (Uradni list RS, št. 104/07),
16. Splošni akt o prenosljivosti števil (Uradni list RS, št. 75/05, 83/05 - popr., 25/06, 39/06, 16/07, 71/08 in 96/08 - popr.),
17. Pravilnik o kakovosti storitve za enotno evropsko telefonsko številko za klice v sili »112« (Uradni list RS, št. 53/09),
18. Splošni akt o upravljanju pretvorbe števil v ENUM domene števil (Uradni list RS, št. 89/08 in 48/09 - popr.),
19. Uredba o pravici do omrežnih priključnih točk s prednostjo (Uradni list RS, št. 100/05),
20. Pravilnik o opremi in vmesnikih za zakonito prestrezanje informacij (Uradni list RS, št. 29/06),
21. Pravilnik o načinu posredovanja hranjenih podatkov o prometu telefonskih in podatkovnih storitev v mobilnem in fiksnem elektronskem komunikacijskem omrežju (Uradni list RS, št. 103/09 in 55/12),
22. Splošni akt o pogojih za medobratovalnost digitalne televizijske opreme, ki jo uporabljajo potrošniki (Uradni list RS, št. 136/06),
23. Splošni akt o tajnosti, zaupnosti in varnosti elektronskih komunikacij ter hrambi in zavarovanju hranjenih podatkov (Uradni list RS, št. 126/08),
24. Splošni akt o pogojih za uporabo radijskih frekvenc, namenjenih radioamaterski in radioamaterski satelitski storitvi (Uradni list RS, št. 117/04 in 118/07),
25. Splošni akt o zbiranju, uporabi in dajanju podatkov o razvoju trga elektronskih komunikacij (Uradni list RS, št. 73/07),
26. Splošni akt o omejitvah modulacijskega signala analognih zvokovnih radiodifuznih radijskih postaj (Uradni list RS, št. 79/07),
27. Splošni akt o uporabi sistema RDS (Uradni list RS, št. 75/04)
28. Priporočilo o dejanskih prenosnih hitrostih širokopasovnega dostopa do interneta (Uradni list RS, št. 107/09),
29. Priporočilo o pogodbenih razmerjih med operaterji elektronskih komunikacijskih omrežij, operaterji posredniki oziroma operaterji preprodajalci in izvajalci javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev ter končnimi uporabniki (Uradni list RS, št. 107/09),
30. Splošni akt o posredovalnem postopku (Uradni list RS, št. 92/07),
31. Pravilnik o službeni izkaznici in znački pooblaščenih oseb Agencije za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 26/10),
32. Navodilo za izvajanje nadzora telekomunikacijskega prometa (Uradni list RS, št. 78/01)
33. Sklep o ustanovitvi Agencije za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 60/01, 52/02 in 80/04),
34. Odlok o ustanovitvi Sveta za elektronske komunikacije (Uradni list RS, št. 56/01, 39/02, 13/03, 19/05, 68/06, 100/07, 46/09 in 27/10),
35. Statut Agencije za pošto in elektronske komunikacije (Uradni list RS, št. 68/05),
36. Pravilnik o načinu izvajanja 104.a člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 28/11),
37. Priporočilo o ravnanju operaterjev v primeru nerazumnih zahtev za operaterski dostop (Uradni list RS, št. 106/11),
38. Priporočilo o cenovni dostopnosti univerzalne storitve (Uradni list RS, št. 34/11).

(2) Podzakonski predpisi iz prejšnjega odstavka se uporabljajo do izdaje podzakonskih predpisov na podlagi tega zakona.

258. člen
(prenehanje veljavnosti)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 13/07 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07 – ZDRad, 110/09 in 33/11) in naslednji podzakonski predpisi, izdani na njegovi podlagi, in na podlagi Zakona o telekomunikacijah (Uradni list RS, št. 30/01 in 110/02 – ZGO-1):

1. Splošni akt o spodbujanju pogodbenega urejanja skupne uporabe lastnine in zmogljivosti elektronskih komunikacijskih omrežij (Uradni list RS, št. 80/10),
2. Splošni akt o določitvi upoštevnih trgov (Uradni list RS, št. 18/08 in 112/08),
3. Splošni akt o razčlenjenem računu (Uradni list RS, št. 18/02),
4. Splošni akt o minimalnem naboru zakupljenih vodov (Uradni list RS, št. 96/04),
5. Splošni akt o registru Agencije za telekomunikacije, radiodifuzijo in pošto RS (Uradni list RS, št. 111/02),
6. Splošni akt o izbiri in predizbiri operaterja (Uradni list RS, št. 45/03),
7. Splošni akt o souporabi delov omrežij UMTS/IMT-2000 (Uradni list RS, št. 70/03),
8. Splošni akt o preglednosti in objavi informacij (Uradni list RS, št. 96/04, 59/08 in 55/10).

(2) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati 9. člen Zakona o digitalni radiodifuziji (Uradni list RS, št. 102/07 in 85/10).

259. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

ZAKON O ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJAH

(ZEKom-1)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

V poglavju o splošnih določbah predlog zakona enako kot v obstoječem Zakonu o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 13/07 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07 – ZDRad, 110/09 in 33/2011; v nadaljevanju: ZEKom) določa vsebino zakona, njegov namen in opredeljuje uporabljene izraze.

K 1. členu

Predlog člena pojasnjuje vsebino zakona, ki je povzeta po 1. členu obstoječega ZEKom, vendar prinaša nekatere izboljšave oziroma poudarke. Predlog člena preko svojih določb ureja vse vidike prenosa sporočil po vseh vrstah elektronskih komunikacijskih omrežij s pomočjo elektronskih komunikacijskih storitev, v vsebino teh sporočil pa ne posega. Predlog zakona zato ureja pogoje za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij in za izvajanje elektronskih komunikacijskih storitev, ureja zagotavljanje univerzalne storitve, zagotavljanje konkurence, upravljanje radiofrekvenčnega spektra in elementov oštevilčenja, določa pogoje za omejitev lastninske pravice, določa pravice uporabnikov, ureja varnost omrežij in storitev ter njihovo delovanje v izjemnih stanjih, zagotavlja uresničevanje in ureja varovanje pravice do komunikacijske zasebnosti uporabnikov javnih komunikacijskih storitev, ureja reševanje sporov med subjekti na trgu elektronskih komunikacij, ureja pristojnost, organizacijo in delovanje Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije kot nacionalnega regulativnega organa ter pristojnosti drugih organov, ki opravljajo naloge po tem zakonu, ter ureja druga vprašanja, povezana z elektronskimi komunikacijami.

Glede na novo urejeno področje varnosti omrežij in storitev skladno z direktivami, so bili tudi ti elementi dodani v vsebino zakona. Predvsem pa je bil dodan poudarek na urejanje pravice do komunikacijske zasebnosti uporabnikov javnih komunikacijskih storitev, kar ta zakon skladno s področno direktivo tudi ureja. Na potrebo po vključitvi tega elementa v vsebino zakona pa nas je v javni obravnavi osnutka zakona opozorilo tudi takratno Ministrstvo za pravosodje kot ministrstvo, pristojno za človekove pravice. Treba je pojasniti, da gre za podrobnejšo ureditev pravice do komunikacijske zasebnosti (37. člen Ustave Republike Slovenije) na področju, ki ga ureja ta zakon, pri čemer zakon določa način izvrševanja pravice na navedenem področju in pogoje za poseg vanjo ob upoštevanju načela sorazmernosti.

V primerjavi z obstoječim ZEKom je zaradi razširitve pristojnosti agencije na področje železniškega prometa spremenjeno njeno ime, in sicer se v skladu s predlogom Agencija za pošto in elektronske komunikacije RS preimenuje v Agencijo za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (AKOMOS). Poimenovanje agencije je poimensko nevtrarno, brez naštevanja posameznih področij, za katere je agencija

pristojna. Tako se v imenu uporabijo nadpomenke za posamezna področja - »komunikacijska omrežja« kot nadpomenka za elektronska komunikacijska omrežja, pošto omrežje, železniško omrežje in »storitve« kot nadpomenka za telekomunikacijske, poštne in medijske storitve. S tovrstnim poimenovanjem bo tudi v prihodnje mogoče ohraniti prvotno poimenovanje in ob morebitni nadaljnji spremembi pristojnosti agencije ne bo potrebno spreminjati njenega imena.

K 2. členu

Predlog člena pojasnjuje namen zakona, podobno kot v veljavnem zakonu. Glavni namen zakona je pospeševanje razvoja elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev v Republiki Sloveniji in s tem gospodarskega in družbenega razvoja v državi, vključno z razvojem informacijske družbe, kot tudi razvijanje notranjega trga EU in uveljavljanje legitimnih interesov vseh njenih državljanov. Glede na navedeno zakon stremi k zagotavljanju učinkovite konkurence, učinkovite uporabe radiofrekvenčnega spektra in elementov oštevilčenja, univerzalne storitve in k varstvu pravic uporabnikov ter zagotavljanju pravice do komunikacijske zasebnosti uporabnikov javnih komunikacijskih storitev. V zvezi z varstvom pravic uporabnikov je posebej izpostavljena skrb za skupine, ki so pri dostopu do elektronskih komunikacij prikrajšane zaradi socialnega položaja ali invalidnosti (uporabniki s posebnimi socialnimi potrebami in uporabniki invalidi). Pri tem je tako kot že v veljavnem zakonu upoštevana tudi Konvencija o pravicah invalidov, ki je z Zakonom o ratifikaciji Konvencije o pravicah invalidov in Izbirnega protokola h Konvenciji o pravicah invalidov (Uradni list RS, št. 10/08) postala zavezujoča tudi v pravnem redu Republike Slovenije.

Glede potrebe po posebnem poudarku pri pravici do komunikacijske zasebnosti in izboljšani dikciji na predlog Ministrstva za pravosodje glej obrazložitev k prejšnjemu členu.

V drugem odstavku 2. člena so skladno z zahtevami direktiv in Navodili za pripravo nacionalnih predpisov, s katerimi se izvajajo odločbe in sklepi Evropske unije ter prenašajo določbe direktiv Evropske unije v pravni red Republike Slovenije, navedene direktive, ki se s predlogom zakona prenašajo v pravni red Republike Slovenije. Gre za zakonodajni paket direktiv regulativnega okvira za področje elektronskih komunikacij iz leta 2002, kot so bile spremenjene z direktivama 2009/136/ES in 2009/140/ES, direktivo Komisije 2002/77/ES o konkurenci na trgih za elektronska komunikacijska omrežja in storitve ter direktivo 2006/24/ES Evropskega parlamenta in Sveta o hrambi podatkov, pridobljenih ali obdelanih v zvezi z zagotavljanjem javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev ali javnih komunikacijskih omrežij, in spremembi direktive 2002/58/ES.

K 3. členu

V predlogu člena se pojasnjujejo uporabljeni izrazi podobno kot v obstoječem ZEKom, vendar z upoštevanjem sprememb relevantnih direktiv iz leta 2009. Hkrati se iz razloga večje jasnosti pojasnjujejo tudi nekateri v zakonu na novo uporabljeni izrazi (npr. dostopovna točka, komunikacijski objekt, nevtralnost interneta). Sicer so opredelitve izrazov večinoma povzete po direktivah EU, nekatere so usklajene s predpisi Mednarodne telekomunikacijske zveze (ITU), ena usklajena z gradivi Organa evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC), medtem ko so preostale opredelitve nacionalne narave.

V predlogu zakona je nova definicija dostopovne točke. Potreba po definiciji tega pojma se je namreč pojavila s spremembo določb 9. člena predloga tega zakona, ki jo omenja na več mestih, zato je na tem mestu definirana kot element elektronskega komunikacijskega omrežja, ki omogoča povezave med dostopovnim omrežjem in hrbteničnim omrežjem fizične in pravne osebe, ki zagotavlja elektronska komunikacijska omrežja.

V predlogu zakona je na predlog MPJU dodana definicija termina »izjemna stanja«, ki se uporablja le za potrebe tega zakona in ki zajema vojno ali izredno stanje, stanje nastalo zaradi naravnih ali drugih nesreč ter katastrofalni izpad omrežja.

Skladno z uporabo pojma »komunikacijski objekt« na več mestih v predlogu zakona (predvsem v določbah o gradnji elektronskih komunikacijskih omrežij) je ta pojem definiran tudi v 3. členu predloga tega zakona. Definicija je usklajena z ministrstvom, pristojnim za gradnjo, s katerim smo se med drugim usklajevali tudi glede definicije pojma komunikacijski objekt v povezavi s pripravo področnega pravilnika.

Med pojmi v tem členu je novost tudi definicija pojma »meddržavni trgi«, ki pa je skladna s točko (b) 2. člena Okvirne direktive, po kateri meddržavni trgi pomenijo trge, ki so opredeljeni skladno s četrtem odstavkom 15. člena Okvirne direktive (določbe o nadnacionalnih trgih) in pokrivajo EU ali njen znaten del v več kot eni državi članici.

Ker ta zakon skladno z novimi direktivami ureja tudi nevtralnost interneta, je tudi ta pojem na novo dodan med izraze, pri čemer se je izhajalo iz gradiva BEREC. Nevtralnost interneta je torej načelo, po katerem se vsak internetni promet skozi javno komunikacijsko omrežje obravnava enakovredno, to je neodvisno od vsebine, aplikacije, storitev, naprave, vira in cilja komunikacije.

Pri opredelitvi operaterja v 41. točki je v primerjavi z obstoječim ZEKom dodan dostavek, skladno s katerim fizična ali pravna oseba, ki nudi brezplačen dostop do interneta in pri tem nima pridobitnega namena ter zagotavljanje dostopa do interneta ni del njene pridobitne dejavnosti, ni operater. Navedeno je dodano iz razloga večje jasnosti, saj bi nejasna meja med operaterji in uporabniki v praksi lahko povzročala težave. Po izključno jezikovni razlagi obstoječega ZEKom bi namreč tudi uporabniki, ki imajo svoje domače omrežje odprto oziroma ga delijo z drugimi uporabniki, in drugi subjekti, npr. gostinci, ki dostop do interneta ponujajo le kot dopolnilno storitev, lahko veljali za operaterje in bili iz tega naslova podvrženi določenim zakonskim obveznostim. To pa bi lahko imelo določene posledice v smislu manjše dostopnosti do interneta za končne uporabnike. Ob tem pojasnjujemo, da morajo biti vsi trije pogoji izpolnjeni kumulativno; to je brezplačen dostop do interneta, odsotnost pridobitnega namena (fizična ali pravna oseba, ki nudi brezplačen dostop do interneta, ne le, da dostopa do interneta ne zaračunava uporabniku, temveč tudi te dejavnosti ne sme financirati iz drugih virov, npr. preko oglaševanja) ter da zagotavljanje dostopa do interneta ne sme biti del pridobitne dejavnosti fizične ali pravne osebe.

Na predlog Sveta za elektronske komunikacije in Slovenskega združenja za računalniške komunikacije so bile zaradi natančnejše opredelitve izrazov in želje po boljšem razumevanju določil nekoliko popravljene opredelitve s področja elementov oštevilčenja (elementi oštevilčenja, ENUM, ENUM številka).

Med izrazi je dodan evropski telefonski številski prostor, ki se sicer omenja v 75. členu predloga zakona (evropske telefonske dostopovne kode).

Glede na obstoječi ZEKom je nova tudi pojasnitev pomena pojma razdelilne točke (to je točke koncentracije ali distribucije), ki je vmesna dostopovna točka, ki omogoča posameznemu operaterju dostop do vsakega dela stavbe, naročnika posebej. Definicija je potrebna zaradi razumevanja določil 9. in 92. člena predloga zakona ter zaradi jasne razmejitve med dostopovno in vmesno dostopovno točko. Razlaga zadevnega pojma je potrebna tudi zaradi definicije dostopovnega omrežja, ki je glede na predlog zakona del elektronskega komunikacijskega omrežja, ki neposredno ali preko razdelilne točke povezuje končne uporabnike z najbližjo dostopovno točko.

V 65. točki 3. člena je med številke za klic poleg enotne evropske telefonske številke za klice v sili 112 in številke policije 113 dodana še enotna evropska telefonska številka za prijavo pogrešanih otrok 116 000. Z umestitvijo te številke v sklop števil za klice v sili se preko določbe 134. člena predloga prenaša glavnina določbe 27.a člena Direktive o univerzalni storitvi o usklajenih številkah za usklajene storitve posebne družbene vrednosti, vključno s številko za prijavo pogrešanih otrok. Primerjalno ima številko 116 000 med številke za klic v sili vključeno npr. tudi Francija.

V predlogu zakona je nova definicija pojma zmogljivosti omrežne priključne točke, ki je potrebna zaradi novega drugega odstavka 14. člena, ki lastnikom javnega komunikacijskega omrežja nalaga vpis podatkov o zmogljivosti omrežne priključne točke v Zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture.

II. POGOJI ZA ZAGOTAVLJANJE ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJSKIH OMREŽIJ IN STORITEV

Iz razloga preglednosti se uvaja novo poglavje, ki zajema področje, ki ga obravnavajo dosednji 4. člen (zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev), 5. člen (obvestilo) in 6. člen (plačilo na podlagi obvestila) ter z njimi povezan nadzor iz II. poglavja (Elektronska komunikacijska omrežja in elektronske komunikacijske storitve) obstoječega zakona.

K 4. členu

Predlog 4. člena ohranja vsebino 4. člena obstoječega ZEKom, v skladu s katero lahko vsaka fizična ali pravna oseba zagotavlja elektronska komunikacijska omrežja in izvaja elektronske komunikacijske storitve, če pri tem ne krši določb zakona in ostalih predpisov, sprejetih na njegovi podlagi, in če s tem ne ogroža javnega reda, življenja in zdravja ljudi in javne varnosti. Pri tem izraz »fizična oseba« vključuje tako samostojnega podjetnika kot posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki sta v skladu s sodbo Vrhovnega sodišča različna subjekta. »Posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, je fizična oseba, ki opravlja registrirano dejavnost oziroma s predpisom določeno dejavnost kot samozaposlena oseba. Samostojni podjetnik pa je v določbi šestega odstavka 3. člena ZGD-1 opredeljen kot fizična oseba, ki na trgu samostojno opravlja pridobitno dejavnost«.³

K 5. členu

Predlog člena ohranja vsebino 5. člena obstoječega ZEKom. Vsak operater mora agencijo predhodno pisno obvestiti o začetku, spremembi ali zaključku zagotavljanja javnega komunikacijskega omrežja ali izvajanja javne komunikacijske storitve. V členu

³ Sodba Vrhovnega sodišča RS IV Ips 61/2009, IV Ips 112/2010, IV Ips 113/2010, tč. 7

so navedeni podatki, ki jih mora vsebovati takšno obvestilo, kot so podatki o operaterju, kratek opis javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev ter predviden datum začetka, spremembe ali prenehanja. Te podatke agencija potrebuje za vzdrževanje uradne evidence operaterjev in za opravljanje nalog nadzora. Po prejemu popolnega potrdila agencija vpiše operaterja v uradno evidenco in pošlje operaterju potrdilo o tem vpisu. Vpis v evidenco operaterjev nima konstitutivnega učinka in ni pogoj za izvrševanje pravic, ki jih ima operater po tem zakonu, temveč je zgolj deklarativne narave.

K 6. členu

Predlog člena ureja plačila na podlagi obvestila, kar je bilo doslej urejeno v 6. členu obstoječega ZEKom. Vsi operaterji, ki zagotavljajo javna komunikacijska omrežja oziroma izvajajo javne komunikacijske storitve, in o tem skladno s prvim odstavkom 5. člena predloga zakona obvestijo agencijo, morajo letno plačevati agenciji administrativno plačilo. Z zbranimi administrativnimi plačili agencija krije stroške, ki nastanejo z izvrševanjem določb tega zakona, kot so stroški mednarodnega sodelovanja, usklajevanja in standardizacije, analize trga, nadzorovanja izpolnjevanja obveznosti in drugega nadzora ter stroške priprave in uveljavitve odločb in podzakonskih aktov, sprejetih na podlagi tega zakona. Ta plačila pa ne krijejo stroškov upravljanja in nadzora radiofrekvenčnega spektra in elementov oštevilčenja, saj so za ta namen posebej zavezanci za letno plačilo agenciji imetniki odločb o dodelitvi radijskih frekvenc oziroma imetniki odločb o dodelitvi elementov oštevilčenja.

Plačila operaterjev na podlagi obvestila so vezana na prihodek iz zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma iz izvajanja javnih komunikacijskih storitev na ozemlju Republike Slovenije. Sistem določanja administrativnih plačil skladno z uvodno izjavo 31 k direktivi 2002/20/ES ne sme izkrivljati konkurence oziroma ustvarjati ovir za vstop na trg. Kot primer pravične, preproste in transparentne alternative za merila določanja pristojbin je v uvodni izjavi k direktivi naveden prihodkovno naravnani delitveni ključ.

V primerjavi z obstoječim ZEKom se spreminja režim določanja letnega plačila, s čimer se želi zagotoviti bolj sorazmerno in posledično pravičnejšo obravnavo operaterjev. V skladu z veljavnim ZEKom je način izračuna plačil določen s Pravilnikom o načinu izračuna plačil na podlagi obvestila, za uporabo radijskih frekvenc in za uporabo elementov oštevilčenja (Uradni list RS, št. 118/04, 90/05, 22/07, 46/2010, 35/2011 in 78/2011), pri čemer so v skladu z zakonsko določbo operaterji razvrščeni v štiri prihodkovne razrede. Predlog drugega odstavka 6. člena pa višino plačila določa sorazmerno v odstotkih od prihodka operaterja, zato tudi ni več predviden podzakonski akt ministra, ki bi natančneje določal način izračuna. Višina plačila se določi tako, da se število točk pomnoži z vrednostjo točke. Število točk je nominalno enako 0.1 odstotka letnega prihodka, ki ga ima posamezni operater iz zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma iz izvajanja javnih komunikacijskih storitev na ozemlju Republike Slovenije, pri čemer pa ne glede na letni prihodek v nobenem primeru število točk na posameznega operaterja ne more biti manjše od 100 (tudi operaterji z najnižjimi prihodki namreč za agencijo pomenijo določeno količino dela in s tem povezane nastale administrativne stroške). Za dokončni izračun plačila se število točk pomnoži z vrednostjo točke, ki jo agencija letno določa s svojim splošnim aktom.

Določbe o obveščanju o prihodkih operaterjev ter o postopanju v zvezi s sprejemom tarife ostajajo v primerjavi z veljavnim ZEKom nespremenjene.

K 7. členu

Glede na to, da sta bila odmera in plačevanje plačil v skladu z obstoječo ureditvijo urejena s Pravilnikom o načinu izračuna plačil na podlagi obvestila, za uporabo radijskih frekvenc in za uporabo elementov oštevilčenja (Uradni list RS, št. 118/04, 90/05, 22/07, 46/2010, 35/2011 in 78/2011), ki s predlogom novega zakona ni več predviden, je treba navedeno urediti v zakonu. Določitve načina odmere in plačevanja plačil namreč ni primerno prepustiti ureditvi v splošnem aktu agencije.

Plačila za vsakega posameznega zavezanca agencija odmeri z odločbo o odmeri plačila. Plačilo se odmeri enkrat letno, in sicer vnaprej za celotno koledarsko leto. V prvem letu, ko nastopi obveznost plačila, je zavezanec dolžan plačati le sorazmeren del plačila za mesece od nastanka obveznosti do konca leta. Zavezanec, ki med koledarskim letom preneha zagotavljati javna komunikacijska omrežja oziroma izvajati javne komunikacijske storitve, mora prav tako plačati sorazmeren del plačila za mesece od začetka leta do prenehanja zagotavljanja javnega komunikacijskega omrežja oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev. Če je bila odločba o odmeri plačila že izdana (glede na to, da se plačilo odmerja vnaprej za tekoče koledarsko leto), plačilo pa odmerjeno za celotno koledarsko leto, zavezanec lahko agenciji predlaga spremembo odločbe o odmeri, agencija pa nato izda spremenjeno odločbo o odmeri in preplačilo vrne zavezancu v 30 dneh od vročitve spremenjene odločbe.

K 8. členu

Agencija nadzira izvajanje določb tega poglavja, kar se nanaša na nadzor javnih komunikacijskih omrežij in storitev.

III. GRADNJA OMREŽIJ TER PRIPADAJOČE INFRASTRUKTURE

Iz razloga preglednosti se uvaja novo poglavje o gradnji elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture, ki vsebinsko vključuje materijo dosedanjih členov 7 (graditev in delovanje elektronskih komunikacijskih omrežij), 7a (uporaba proračunskih sredstev) ter z njimi povezan nadzor iz II. poglavja (Elektronska komunikacijska omrežja in elektronske komunikacijske storitve) obstoječega zakona (ZEKom). Prav tako sta v to poglavje iz obstoječega ZEKom iz poglavja o razlastitvi in omejitvi lastninske pravice vključeni vsebini 82. ter 83. člen obstoječega ZEKom. Pri tem se nove določbe glede na obstoječe tudi vsebinsko delno spreminjajo, in sicer skladno z Okvirno direktivo ter glede na dosedanje izkušnje v praksi.

K 9. členu

Namen predloga tega člena kot tudi celotnega poglavja je spodbujanje gradnje elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture. V primerjavi z veljavnim 7. členom obstoječega ZEKom predlog zakona opušča izrecno sklicevanje na dolžnosti, ki za področje gradnje in delovanja elektronskega komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture izhajajo iz druge področne zakonodaje, kot na primer iz predpisov o urejanju prostora, graditvi objektov, varstvu okolja ter drugih predpisov. Ugotovljeno je bilo namreč, da takšno sklicevanje vnaša nepotrebno zmedo, saj obveznost graditeljev pri gradnji, postavitvi, delovanju in vzdrževanju elektronskih komunikacijskih omrežij, da upoštevajo navedene predpise, izhaja že iz področnih

predpisov samih, ki zasledujejo cilje trajnostnega razvoja, spodbujanja investicij z odpravo nepotrebnih administrativnih ovir, varstva okolja in omejevanja nepotrebnih posegov v prostor ter jih tako v predlogu ni potrebno ponovno navajati. Prav tako v obstoječem ZEKom niso navedeni vsi predpisi, ki jih morajo graditelji upoštevati pri gradnji elektronskih komunikacijskih omrežij, zato je v predlogu to izrecno sklicevanje opuščeno. Predlog zakona tako sledi vsem prej naštetim usmeritvam, ki se jim pridružuje, vendar v tem členu ter celotnem poglavju ureja le sektorsko specifične rešitve.

Javno komunikacijsko omrežje in pripadajoča infrastruktura se za potrebe prostorskega načrtovanja šteje za gospodarsko javno infrastrukturo. S tem se dodatno omogoča stavbno opremljanje zemljišč. Ta določba je v zakon vnesena zaradi težav v praksi, s katerimi so se srečevali operaterji omrežij, saj v primeru, ko je v prostorskih ureditvenih aktih določeno, da se lahko gradi na posameznih nepremičninah (le) gospodarska javna infrastruktura, to ne velja za celotno javno komunikacijsko omrežje in pripadajočo infrastrukturo, temveč po obstoječem ZEKom le za kabelsko kanalizacijo. Namreč po 4. točki 2. člena Zakona o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 – ZVO-1B, 80/10 – ZUPUDPP in 43/11 – ZKZ-C) so kot gospodarska javna infrastruktura definirani tisti objekti in omrežja, ki so namenjeni opravljanju gospodarskih javnih služb ter tista gospodarska infrastruktura, ki je kot taka določena z zakonom.

Gradnja javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture, gradnja elektronskih komunikacijskih omrežij za potrebe varnosti, policije, obrambe in zaščite, reševanja in pomoči, ter drugih elektronskih omrežij in pripadajoče infrastrukture na nepremičninah v lasti oseb javnega prava je v javno korist. V postopkih razlastitve oziroma drugega omejevanja lastninske pravice se po 16., 17. in 18. členu predloga tega zakona namreč uporabljajo predpisi o urejanju prostora, v kolikor ni s tem zakonom drugače določeno. Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02, 58-03 – ZZK-1, 33/07 – ZPNačrt, 108/09 – ZGO-1C in 80/10 – ZUPUDPP; v nadaljevanju: ZUreP-1) določa, da je razlastitev oziroma omejitev lastninske pravice dovoljena le v javno korist in pod drugimi pogoji, ki jih je potrebno izkazati. Z zakonsko določbo, da je gradnja teh komunikacijskih omrežij v javno korist, je tako omogočeno sprožiti postopek razlastitve oziroma ustanovitve služnosti na tujih nepremičninah.

Predlagani člen spodbuja razvoj elektronskih komunikacij v smislu gradnje oziroma postavitve zmogljivosti tudi z določitvijo, da se vzdrževanje na komunikacijskih objektih šteje za vzdrževalna dela v javno korist v smislu predpisov o graditvi objektov, kar je določeno tudi že v šestem odstavku 7. člena obstoječega ZEKom. Vzdrževalna dela v javno korist so eksemplifikativno naštet, ostala vzdrževalna dela pa predpiše minister, pristojen za elektronske komunikacije, skupaj z določitvijo enostavnih komunikacijskih objektov, za katera v skladu s predpisi o graditvi objektov ni potrebno pridobiti gradbenega dovoljenja.

Vsa komunikacijska omrežja in pripadajoča infrastruktura, katerih gradnja je v javno korist, morajo, kjer dejanske in tehnične možnosti to dopuščajo, biti zgrajena tako, da omogočajo skupno uporabo. S tem namenom je potrebno pri gradnji predvideti in postaviti dostopovno točko, ki omogoča souporabo. Z namenom omejevanja večkratnih posegov v prostor ta obveznost velja za vse novogradnje. Prav tako mora biti zaradi učinkovitosti gradnje hišnih komunikacijskih napeljav pri večstanovanjskih in poslovnih stavbah predvidena in grajena razdelilna točka, ki omogoča različnim operaterjem povezavo do vsakega posameznega dela stavbe posebej. Zaradi podrobnejše določitve tehničnih in drugih vprašanj, ki nastanejo pri izvajanju določb

glede postavitve dostopovne točke (skladno s petim odstavkom tega člena) ali projektiranja in gradbene izvedbe razdelilne točke iz šestega odstavka tega člena, agencija s splošnim aktom podrobneje uredi ta vprašanja.

Določba osmega odstavka tega člena glede sodelovanja lokalnih skupnosti je smiselno enako urejena že v dvanajstem odstavku 7. člena obstoječega zakona. Dodano je le določilo, da lokalne skupnosti v svojih prostorskih aktih določijo pogoje za gradnjo elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture, saj v veliko primerih prostorski ureditveni akti ne vsebujejo teh pogojev, kar pa je v praksi prineslo težave oziroma celo onemogočalo gradnjo elektronskih komunikacijskih omrežij.

K 10. členu

Dostop do gradbeniške infrastrukture je ključen za vzpostavitev vzporednih omrežij in s tem posredno za zagotavljanje konkurence. Zato je pomembno, da ima agencija potrebne informacije, da lahko oceni, kje so na voljo različne zmogljivosti, ki bi zainteresiranim soinvestitorjem lahko koristile pri gradnji. Iz navedenega razloga mora investitor v javna komunikacijska omrežja in pripadajočo infrastrukturo, investitor v elektronska komunikacijska omrežja in infrastrukturo za potrebe varnosti, policije, obrambe in zaščite, reševanja in pomoči, kot tudi investitor v druga elektronska komunikacijska omrežja in pripadajočo infrastrukturo, ki je zgrajena na nepremičninah v lasti oseb javnega prava, sporočiti agenciji namero načrtovane gradnje in svoj poziv zainteresiranim soinvestitorjem v elektronska komunikacijska omrežja k skupni gradnji. S tem imajo druge fizične ali pravne osebe, ki zagotavljajo komunikacijska omrežja, možnost, da svoja omrežja zgradijo istočasno, pri čemer lahko z investitorjem delijo stroške gradbeniške infrastrukture. Da pa bi bilo to mogoče, mora investitor sporočiti agenciji namero načrtovane gradnje v časovnem okvirju, ki še omogoča upoštevanje želja potencialnih soinvestitorjev. V izogib morebitnim nejasnostim, kdaj mora investitor v komunikacijska omrežja ali investitor v druge vrste gospodarske javne infrastrukture sporočiti namero o načrtovani gradnji s pozivom zainteresiranim soinvestitorjem, je v prvem odstavku določen tudi časovni okvir. In sicer mora investitor vsaj 30 dni pred izdajo naročila za izdelavo projektne dokumentacije, ki je potrebna za pridobitev gradbenega dovoljenja, sporočiti agenciji o načrtovani gradnji. Kadar pa gradbeno dovoljenje ni potrebno, pa mora to storiti vsaj 60 dni pred začetkom izvajanja del, kar pa velja tako za novogradnje kot tudi v primeru izvajanja vzdrževalnih del v javno korist, kot je izrecno zapisano v tretjem odstavku tega člena.

Ta člen posebej zavezuje tudi investitorje v druge vrste javne infrastrukture, kot so prometna, energetska, komunalna in vodna infrastruktura, da morajo svoja omrežja načrtovati in graditi tako, da se v skladu s tehničnimi zmožnostmi hkrati z njimi lahko gradi elektronsko komunikacijsko omrežje in pripadajoča infrastruktura. S tem se poskuša preprečevati podvajanje del in posegov v prostor ter zmanjšuje z njimi povezane stroške, saj si soinvestitorja stroške gradnje delita, kar na koncu znižuje tudi stroške za uporabo storitev za končne uporabnike.

V petem odstavku predloga člena je dodana nova določba glede gradnje komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture iz drugega odstavka 9. člena (torej za vsa tista, katerih gradnja je v skladu s tem zakonom v javno korist), ki se financirajo iz javnih sredstev, ter gradnje druge gospodarske javne infrastrukture, ki se prav tako financira iz javnih sredstev. Zanje je določena posebna in dodatna obveznost, da investitor pri gradnji te infrastrukture položi prazno kabelsko kanalizacijo, če glede na podatke iz Zbirnega katastra gospodarske javne infrastrukture (v nadaljevanju: Zbirni kataster) izhaja, da na območju gradnje take kabelske kanalizacije še ni na voljo in če ni

pridobil zainteresiranega soinvestitorja k skupni gradnji (prvi odstavek tega člena). Tudi s to določbo se poskuša omejiti nepotrebne posege v prostor. V praksi se je namreč velikokrat izkazalo, da se na določenem območju z javnimi sredstvi gradi na primer infrastruktura za prenos ali distribucijo električne energije (ali katerakoli druga gospodarska javna infrastruktura, ki se financira iz javnih sredstev), pri čemer se poseže v prostor z zemeljskimi deli, nato pa se čez krajši čas v tem območju gradi tudi infrastruktura za elektronske komunikacije. Na ta način se dvakrat v krajšem časovnem obdobju poseže v prostor z gradbenimi deli, čeprav bi se temu lahko izognili tako, da se že pri prvi gradnji doda kabelsko kanalizacijo, ki bi bila namenjena za elektronske komunikacije in ki bi jo potem podjetje, ki upravlja z infrastrukturo za prenos ali distribucijo električne energije, lahko oddajalo v zakup zainteresiranim osebam, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja.

K 11. členu

Določbe tega člena ostajajo glede na ureditev po obstoječem ZEKom (7.a člen) v pretežni meri enake. Sredstva za gradnjo širokopasovnega omrežja ali za izvajanje javne komunikacijske storitve povezljivosti v širokopasovno omrežje po novi ureditvi niso le sredstva, zagotovljena iz proračuna Republike Slovenije, temveč so razširjena na pojem javnih sredstev, kar lahko med drugim zajema tudi financiranje s strani občin. Določbe predvidevajo, da so vlaganja v taka omrežja ali storitve z javnimi sredstvi mogoča le skladno s predpisi, ki urejajo spremljanje državne pomoči. Določeni so pogoji, ki morajo biti izpolnjeni za zagotovitev in uporabo javnih sredstev za obe vrsti. Tako se na primer javna sredstva za širokopasovna omrežja med drugim zagotovijo in uporabijo le na območjih, na katerih pokritost s širokopasovnim omrežjem ni zadostna (pokritosti sploh ni, ali pa novi interesi nimajo možnost priključitve na obstoječa širokopasovna omrežja – npr. zaradi premajhnih zmogljivosti) ali pa to omrežje ni na voljo vsem pod primerljivimi pogoji glede hitrosti in cene širokopasovnega dostopa kot v večini drugih območij Republike Slovenije. Obenem gre za območja, na katerih ni izkazanega tržnega interesa operaterjev za vlaganje v nova omrežja. Ob neizpolnjevanju pogojev iz drugega ali tretjega odstavka tega člena bi šlo za nedovoljeno državno pomoč, zaradi česar uporaba javnih sredstev za gradnjo širokopasovnih omrežij ne bi bila dovoljena. Nadzor nad odprtostjo širokopasovnih omrežij ter izpolnitvijo obveznosti gradnje širokopasovnega omrežja tistega, ki je zanj na določenem območju izkazal tržni interes, opravlja agencija.

Skladno s četrtrim odstavkom tega člena mora tisti, ki izkaže tržni interes za gradnjo širokopasovnega omrežja, takšno omrežje na območju in v obsegu, ki ga je izkazal, zgraditi v treh letih, odkar je pisno obvestil pristojno ministrstvo in agencijo. Tako obdobje izhaja tudi iz Smernic Evropske unije za uporabo pravil o državni pomoči v zvezi s hitro postavitvijo širokopasovnih omrežij.

K 12. členu

Določbe tega člena so enake glede na 82. člen obstoječega ZEKom. Operater, ki želi graditi javno komunikacijsko omrežje in pripadajočo infrastrukturo, lahko v zahtevi za ustanovitev služnosti zahteva premestitev ali spremembo obstoječih drugih napeljav. Pri tem so navedeni pogoji, pod katerimi premestitev ali spremembo lahko zahteva, in sicer le, če se javno komunikacijsko omrežje ne bi dalo zgraditi drugače, druge napeljave se lahko premesti brez negativnih posledic za uporabo, skupna uporaba (kot določena v 91. členu tega zakona) pa ni mogoča.

K 13. členu

Določba o prestavitvi in zaščiti obstoječih objektov elektronskega komunikacijskega omrežja je osnova zagotavljanja integritete, varnosti in nemotenega delovanja omrežja, saj se s prisotnostjo lastnika omrežja ter njegovim strokovnim nadzorom pri izvedbi del prepreči nestrokovne posege v omrežja. V primeru nestrokovnega posega v omrežje namreč lahko pride do poškodb ter s tem do prekinitve prometa, posledično pa do škode tako pri elektronskem komunikacijskem omrežju kot tudi pri uporabnikih. Glede na ureditev po 83. členu obstoječega ZEKom, je določba tega člena dopolnjena v prvem odstavku s sklicem na komunikacijska omrežja iz drugega odstavka 9. člena, ki so vpisana v Zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture. S tem je narejena navezava na evidenco, ki je v predlogu tega zakona urejena v prvem odstavku 14. člena tega zakona (v obstoječem ZEKom pa je urejena v četrtem odstavku 83. člena).

K temu členu je dodan nov četrti odstavek, ki določa, da investitor gradnje komunalnih in drugih objektov ne odgovarja za škodo v primeru, če komunikacijsko omrežje in pripadajoča infrastruktura nista vpisana v evidenco iz prvega odstavka 14. člena – to je v Zbirni kataster, razen v primeru, če lastnik komunikacijskega omrežja dokaže, da je investitor vedel za obstoj omrežja in je bil predlog za vpis komunikacijskega omrežja že posredovan v Zbirni kataster. Namen te določbe je razbremeniti investitorja gradnje komunalnih in drugih objektov, naprav in napeljav, ki z zadevno gradnjo nenamensko (in tudi brez malomarnosti) poškoduje obstoječe elektronsko komunikacijsko omrežje, v primeru, da to omrežje ni bilo vpisano v evidenco. Lastniki javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture imajo namreč obveznost vpisa vseh javnih komunikacijskih omrežij in objektov v Zbirni kataster že od leta 2004, ko se je uveljavil takratni ZEKom in bi bilo zato nesorazmerno in nepravilno, da investitor odgovarja za škodo zato, ker lastnik javnega komunikacijskega omrežja ni spoštoval zakonsko določene obveznosti. Enako velja tudi glede stroškov prestavitve elektronskega komunikacijskega omrežja. Glede na to, da so stroški prestavitve komunikacijskih omrežij visoki (kot to izhaja iz prakse), bi se mogoče investitor v druge vrste objektov odločil za gradnjo na drugem mestu, če bi glede na podatke iz Zbirnega katastra vedel, kje poteka komunikacijsko omrežje. Določilo »razen če lastnik omrežja iz prvega odstavka tega člena dokaže, da je investitor vedel za obstoj omrežja in je bil predlog za vpis v evidenco že posredovan« pa je dodan iz razloga varnosti v primerih, ko investitor gradnje komunalnih in drugih objektov, naprav in napeljav ve za obstoj (in lahko tudi za traso) elektronskega komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture na območju nameravane gradnje in vseeno s svojim (nevestnim) ravnanjem povzroči škodo na komunikacijskem omrežju ali z gradnjo povzroči stanje, ko je potrebno komunikacijsko omrežje prestavljati. S tem smo sicer uvedli obratno dokazno breme glede na določbe Obligacijskega zakonika, vendar je to glede na obveznost vpisa elektronskih komunikacijskih omrežij (pa tudi glede na to, da obveznost vpisa v Zbirni kataster za javna komunikacijska omrežja in pripadajočo infrastrukturo obstaja že iz leta 2004) smiselno.

K 14. členu

Podatke o vrstah in legi omrežij ter pripadajoče infrastrukture mora lastnik omrežja oziroma infrastrukturo posredovati organu, pristojnemu za geodetske zadeve (Geodetska uprava Republike Slovenije - GURS), ki vodi Zbirni kataster, v sklopu katerega se vodi kataster javnega komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture. Ta določba je veljala že od leta 2004 kot nacionalna določba z uveljavitvijo takratnega Zakona o

elektronskih komunikacijah. Ker pa je bila z novim regulativnim okvirom iz leta 2009 tudi na ravni EU dodana nova določba (četrty odstavky 12. členu Okvirne direktive), da morajo pristojni nacionalni organi pripraviti natančen popis narave, razpoložljivosti in geografske lokacije komunikacijskih objektov in jih dati na voljo zainteresiranim strankam, smo v predlogu novega zakona, zaradi uskladitve z Okvirno direktivo, dodali še določbo tretjega odstavka, ki nalaga, da lahko agencija glede omrežij in objektov, za katere obstaja dolžnost vpisa v Zbirni kataster, od zavezancev za vpis v ta kataster zahteva tudi podatke o razpoložljivosti teh omrežij in objektov. Podatki o razpoložljivosti se v praksi velikokrat spreminjajo. Njihov vpis v Zbirni kataster, ki spremljanju razpoložljivosti infrastrukture tudi ni namenjen, bi tako pomenil preveliko breme zavezancev za vpis, zato po predlogu zakona agencija podatke o razpoložljivosti zbira v svoji evidenci. Pri tem gre predvsem za uporabo teh podatkov zaradi izvajanja nalog agencije v zvezi s skupno uporabo (91. in 92. člen predloga zakona), saj so za določitev skupne uporabe pomembni podatki o razpoložljivih kapacitetah elektronskih komunikacijskih omrežij in objektov. S predlogom zakona pridobitev podatkov o razpoložljivosti omrežij in objektov sicer ni omejena na skupno uporabo, saj tudi Okvirna direktiva v četrtem odstavku 12. členu ne omejuje pridobitev teh podatkov na potrebe skupne uporabe, temveč morajo zavezanci posredovati podatke na zahtevo pristojnih organov (»if requested by the competent authorities«), torej skladno s tretjim odstavkom 14. členu predloga zakona na zahtevo agencije. Ta določba je tako skladna tudi s prvim odstavkom 201. členu predloga zakona (ki je prenos prvega odstavka 5. členu Okvirne direktive), po kateri morajo vse fizične in pravne osebe, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja oziroma izvajajo elektronske komunikacijske storitve, dati agenciji na podlagi njene pisne zahteve na voljo vse podatke in informacije, s katerimi razpolagajo.

Glede na obstoječo ureditev vpisa v evidenco smo v predlogu zakona (v prvem in tretjem odstavku 14. členu) razširili tudi krog zavezancev za vpis v Zbirni kataster. Glede na obstoječi ZEKom velja obveznost vpisa le za lastnike javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture, sedaj pa je ta obveznost razširjena tudi na lastnike drugih elektronskih komunikacijskih omrežij iz drugega odstavka 9. členu predloga zakona, skladno tudi z zahtevami 12. členu Okvirne direktive. Ta namreč določa, da države članice zagotovijo, da lahko pristojni nacionalni organi od podjetij, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja, zahtevajo podatke za natančen popis narave, razpoložljivosti in geografske lokacije komunikacijskih objektov (ki so v predlogu zakona definirani v 27. točki 3. členu). Tako smo kot zavezance za vpis komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture določili lastnike tistih komunikacijskih omrežij, katerih gradnja je skladno s tem zakonom v javno korist (navezava na drugi odstavek 9. členu predloga zakona). Glede na to, da imajo lastniki teh komunikacijskih omrežij skladno s predlogom zakona določene pravice, ki jih do sedaj niso imeli, je potrebno uskladiti tudi njihove obveznosti glede obveznosti vpisa v Zbirni kataster. Pri tem je potrebno opozoriti, da ima obveznost vpisa v Zbirni kataster prednosti tudi glede na določbe prejšnjega členu predloga tega zakona (prestavitve in zaščita obstoječih komunikacijskih omrežij), ki jih drugače lastniki komunikacijskih omrežij skladno s tem zakonom ne morejo imeti, pa tudi zahteve po določbah Okvirne direktive so v tem delu zelo natančne in jasno opredeljene.

Glede na obstoječo ureditev veljavnega ZEKom je dodan tudi nov drugi odstavek tega členu, po katerem morajo lastniki javnega komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture poleg podatkov iz prvega odstavka (torej poleg podatkov o vrsti in legi omrežij ter objektov, kolikor so ti del pripadajoče infrastrukture) sporočiti GURS za vpis v Zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture tudi podatke o zmogljivosti omrežne priključne točke. Zmogljivost omrežne priključne točke pomeni za potrebe

tega zakona obstoj omrežne priključne točke na določeni lokaciji z določljivo hitrostjo prenosa podatkov, kot je to določeno v 76. točki 3. člena predloga zakona. Določba je dodana zaradi transparentnosti in sorazmernosti uporabe javnih sredstev pri gradnji odprtih širokopasovnih omrežij na belih lisah, to je področjih, kjer ni zadostne pokritosti s širokopasovnim omrežjem ter ni izkazanega komercialnega interesa za gradnjo takšnih omrežij. V skladu s Smernicami Evropske unije za uporabo pravil o državni pomoči v zvezi s hitro postavitvijo širokopasovnih omrežij se kot pogoj za pridobitev javnih sredstev za gradnjo odprtih širokopasovnih omrežij zahteva urejen in natančen popis gospodinjstev, ki predstavljajo bele lise z namenom povečanja preglednosti in omejitve izkrivljanja konkurence. Ker je popis podatkov o vrsti in legi javnih komunikacijskih omrežij in objektov, kolikor so ti del pripadajoče infrastrukture, že zbran v Zbirnem katastru gospodarske javne infrastrukture, je najbolj optimalna rešitev nadgradnja te zbirke.

K 15. členu

Nadzor nad določbami tega poglavja opravlja agencija, pri tem pa, kjer je to primerno in potrebno, sodeluje z inšpektorjem, pristojnim za gradbene zadeve. Sodelovanje med pristojnimi inšpekcijskimi organi je sicer predvideno tudi po zakonu, ki ureja inšpekcijski nadzor.

Določba tega člena je smiselno enaka glede na določitev pristojnosti agencije iz obstoječega ZEKom. Nadzor nad določbami o gradnji, skupni gradnji, uporabi javnih sredstev (7. in 7.a člen obstoječega ZEKom) agencija že sedaj opravlja. Nadzor nad ostalimi določbami iz tega poglavja pa po obstoječi ureditvi opravlja inšpektor, pristojen za elektronske komunikacije. Glede na to, da se bodo z uveljavitvijo tega zakona pristojnosti z Inšpektorata Republike Slovenije za elektronske komunikacije in elektronsko podpisovanje (v nadaljevanju: IEKEP), ki po 83.a členu obstoječega ZEKom opravlja nadzor nad določbami o prestavitvi in zaščiti javnih komunikacijskih omrežij, o prestavitvi in spremembi drugih napeljav ter nad določbami o vpisu v Zbirni kataster, prenesle na agencijo (glej obrazložitev k 252. členu), je za nadzor nad določbami tega poglavja predloga zakona pristojna agencija. Navedena določba je tako smiselno torej enaka ureditvi po obstoječem ZEKom, prav tako pa je tudi skladna z določbami Okvirne direktive (četrti odstavek 12. člena Okvirne direktive), ki izrecno omenja le sodelovanje med nacionalnimi regulativnimi organi in pristojnim organom za vpis v Zbirni kataster (pri nas Geodetska uprava RS).

IV. RAZLASTITEV IN OMEJITVE LASTNINSKE PRAVICE

Poglavje o razlastitvi in omejitvi lastninske pravice vsebuje določbe iz VII. poglavja obstoječega ZEKom o odvzemu ali omejitvi lastninske ali druge stvarne pravice v primerih graditve javnih komunikacijskih omrežij, o ustanovitvi služnosti na nepremičninah v lasti oseb javnega prava, določbe o ustanovitvi služnosti, pogojih za odločanje pristojnega organa in njegovi odločbi ter določbe o razlogih za prenehanje služnosti. Dodana je nova določba 17. člena predloga zakona (omrežja za potrebe varnosti, policije, obrambe in zaščite, reševanja in pomoči). Pri tem poglavju ni predviden poseben nadzor, saj gre v pretežni meri za civilnopravna in upravnopravna razmerja. Ne glede na navedeno pa sta predvideni dve izjemi, in sicer sedmi odstavek 20. člena ter drugi odstavek 22. člena predloga zakona, nad katerima pa agencija izvaja nadzor.

K 16. členu

Zakon v tem delu vsebinsko v celoti povzema rešitve 75. člena obstoječega zakona. Lastninsko ali drugo stvarno pravico na nepremičninah se lahko odvzame ali omeji v javno korist, kadar je to potrebno zaradi gradnje, postavitve, obratovanja ali vzdrževanja javnih komunikacijskih omrežij, kar je skladno z ureditvijo 11. člena Okvirne direktive.

Kot razlastitveni oziroma služnostni upravičenec tako lahko skladno s petim odstavkom tega člena nastopa poleg občin ali Republike Slovenije, ki so kot razlastitveni oziroma služnostni upravičenci določeni že z ZUreP-1, tudi fizična ali pravna oseba, ki zagotavlja elektronska komunikacijska omrežja za ustanovitev pravice služnosti na nepremičninah v lasti oseb javnega prava.

Z vidika jasnosti je predrugачen drugi stavek šestega odstavka tega člena, vendar je vsebinsko enak kot v obstoječem ZEKom. Šesti odstavek določa, da se predpostavlja, da gre pri odločanju v postopku razlastitve ali ustanovitve služnosti v korist operaterja omrežja za nujni primer v smislu zakona, ki ureja razlastitev nepremičnin in omejitve lastninske pravice (ZUreP-1). Če se upravni organ, ki je pristojen za odločanje v teh zadevah, ne odloči za uporabo nujnega postopka po ZUreP-1 mora to posebej obrazložiti in utemeljiti. Po vsebini enaka določba je bila že v obstoječi ZEKom vnesena zaradi ureditve po 104. členu ZUreP-1, ki pa v svojem prvem odstavku določa, da se v primeru razlastitve, ki terja hitro pridobitev nepremičnin, zahteva, da je razlog izbire in potreba uporabe nujnega postopka dodatno obrazložen in utemeljen. Namen določbe šestega odstavka tega člena predloga zakona (ki vsebinsko sledi ureditvi po obstoječem ZEKom) je tako, da je postopek razlastitve ali ustanovitve služnosti v korist operaterja vedno nujni v smislu 104. člena ZUreP-1, če pa se pristojni upravni organ za nujni postopek po 104. členu ZUreP-1 ne odloči, pa mora to še posebej obrazložiti.

K 17. členu

Določba je glede na obstoječi ZEKom v celoti nova in se uvaja na izražen interes in potrebe Ministrstva za obrambo, ki so se pokazale v praksi. Določba je nacionalna in dodeljuje komunikacijskim omrežjem za potrebe varnosti, policije, obrambe in zaščite, reševanja in pomoči enak položaj glede pravic gradnje, postavitve, obratovanja ali njihovega vzdrževanja kot javnim komunikacijskim omrežjem in pripadajoči infrastrukturi. Tako je graditev, postavitve, obratovanje in vzdrževanje elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture za potrebe varnosti, policije, obrambe in zaščite, reševanja in pomoči v javno korist (na vseh nepremičninah – torej tako na nepremičninah, ki so v lasti oseb javnega prava kot tudi na nepremičninah v zasebni lasti). Skladno s predlogom te določbe lahko lastnik tovrstnega omrežja nastopa v postopku razlastitve oziroma omejitve lastninske pravice s služnostjo kot razlastitveni oziroma služnostni upravičenec.

K 18. členu

Zakon v tem delu vsebinsko v celoti povzema rešitve 76. člena obstoječega zakona. Odvzem ali omejitve za graditev, postavitve, obratovanje ali vzdrževanje drugih elektronskih komunikacijskih omrežij, ki niso javna in ki niso za potrebe varnosti, policije itd., je v javno korist po tem zakonu, če je izvedena na nepremičninah v lasti oseb javnega prava. Ureditev ustanovitve služnosti po predlaganem členu je skladna z določbami 11. člena Okvirne direktive.

K 19. členu

Predlog zakona tudi v tem členu vsebinsko v celoti povzema rešitve 77. člena obstoječega zakona. Služnost po tem zakonu je tako posebna oblika stvarne služnosti v javno korist, ki vsebuje upravičenja naštetá v prvem odstavku tega člena. Glej tudi obrazložitev k prvemu odstavku 20. člena.

Glede na ureditev v obstoječem ZEKom je spremenjen le zadnji stavek drugega odstavka, ki določa, da mora povzročitelj povrniti škodo, ki jo utрпи lastnik nepremičnine zaradi izvrševanja upravičenj iz naslova služnosti, v skladu z zakonikom, ki ureja obligacijska razmerja. Zaradi preprečevanja morebitne zmede glede uporabe pravil o povračilu škode, je dodana navezava na Obligacijski zakonik ter njegovo uporabo določil v zvezi s povrnitvijo povzročene škode.

K 20. členu

Služnost se lahko sklene za čas obratovanja elektronskega komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture (prvi odstavek). Ta določba je specialna glede na drugi odstavek 227. člena Stvarnopravnega zakonika (Uradni list RS, št. 87/02, v nadaljevanju: SPZ) v povezavi z 226. členom SPZ. Ustanovitev služnosti na tuji nepremičnini v korist lastnika elektronskega komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture se po določbah SPZ namreč šteje za nepravno stvarno služnost, ki pa je skladno z 226. členom SPZ po svoji vsebini stvarna služnost, ki se ustanovi v korist določene osebe. Ker se v teh primerih glede nastanka in prenehanja uporabljajo določila, ki veljajo za osebne služnosti, pride v poštev drugi odstavek 227. člena SPZ, ki določa, da v kolikor je osebna služnost ustanovljena v korist pravne osebe, čas njenega trajanja ne sme biti daljši od trideset let. Ker je taka časovna omejitev nedopustna z vidika elektronskih komunikacij, saj bi to pomenilo, da bi po tridesetih letih prenehale ustanovljene služnosti v korist pravnih oseb, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja, je v predlog zakona dodana določba, da se lahko služnost sklene za čas obratovanja komunikacijskega omrežja. Pri tem smo se zgledovali tudi po obstoječi ureditvi Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 27/07 – UPB2, 70/08, 22/10 in 10/12, v nadaljevanju: EZ), ki v tretjem odstavku 59. člena določa, da se pogodbe o pridobitvi služnosti v javno korist sklepajo za čas obratovanja infrastrukture in v korist vsakokratnega izvajalca dejavnosti sistemskega operaterja posamezne infrastrukture.

Služnostni upravičenec mora najprej poskusiti ustanoviti služnost sporazumno s predložitvijo predloga pogodbe, s katero predlaga tudi denarno nadomestilo. Obvezna sestavina služnostne pogodbe mora biti tudi določilo o dopustnosti skupne uporabe zgrajenih zmogljivosti služnostnega upravičenca s strani le-tega ali drugih fizičnih in pravnih oseb, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja. V primeru, da do sklenitve pogodbe ne pride in o zahtevi za ustanovitev služnosti odloča pristojni upravni organ, mora odločba o ustanovitvi služnosti vsebovati določbo o dopustnosti skupne uporabe zgrajenih zmogljivosti služnostnega upravičenca. Skupna uporaba je namreč institut, ki ga lahko po tem zakonu v skladu z Okvirno direktivo odredi agencija, zato mora biti določilo o dopustnosti skupne uporabe del služnostne pogodbe. Zainteresirani soinvestitor, ki želi skupno uporabo omrežja in infrastrukture, na ta način nima dodatne obremenitve s sprožitvijo postopka proti tretji osebi (lastniku nepremičnine) za ustanovitev služnosti, saj bi s tem podaljšali čas začetka gradnje. Investitor v gradnjo komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture namreč najprej sproži, kjer je to potrebno, postopek ustanovitve služnosti na tuji nepremičnini in šele za tem, ko pridobi

služnost, pozove zainteresirane soinvestitorje k skupni uporabi. Določba tretjega odstavka tega člena je smiselno povzeta po vsebini drugega odstavka 78. člena obstoječega ZEKom, ki je v veljavi od leta 2006 (s sprejetjem novele ZEKom-A).

V povezavi s tretjim odstavkom predloga tega člena je dodana nova določba sedmega odstavka, po kateri mora služnostni upravičenec agenciji predložiti kopijo sklenjene pogodbe iz tretjega odstavka. Namen te določbe je, da agencija preverja, ali ima sklenjena pogodba vse obvezne sestavine iz tretjega odstavka (torej določilo o dopustnosti skupne uporabe ter določilo o višini denarnega nadomestila). Pri tem velja opozoriti, da se s to določbo agenciji ne priznava možnosti poseganja v obstoječe pogodbe, saj gre pri pogodbi za civilnopravna razmerja, v katera agencija po tem zakonu nima pooblastila vmešavanja. Glede veljavnosti pogodbe in morebitnega izpodbijanja pogodbe v delu, v katerem je neskladna z določbami tretjega odstavka tega člena, navkljub tej določbi še vedno veljajo pravila civilnega prava. Agencija lahko služnostne upravičence po tem zakonu (torej fizične in pravne osebe, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja) kaznuje v primeru nespoštovanja določb tretjega odstavka ter na ta način motivira služnostne upravičence, da spoštujejo določbe glede obveznih sestavin pogodb, ki so določene v tretjem odstavku tega člena, saj se je v praksi izkazalo, da je ta določba potrebna. Z motiviranjem služnostnih upravičencev, da spoštujejo določbe tega zakona, pa se prispeva tudi k varovanju koristi šibkejših strank pri sklepanju pogodb.

Višina nadomestila je z zakonsko določbo četrtega odstavka tega člena omejena navzgor, medtem ko se omogoča, da se v tem okviru svobodno dogovarja, saj ima lahko služnostni zavezanec interes, da bo lažje dostopal do komunikacijskega omrežja, kar se bo lahko odrazilo tudi pri višini denarnega nadomestila.

Zaradi uskladitve z drugimi področnimi predpisi je na pripombo Ministrstva za infrastrukturo in prostor dodana določba petega odstavka, po kateri se ne uporabljajo določbe drugega in četrtega odstavka tega člena, kadar se služnost ustanovi na podlagi predloga pogodbe upravljavca druge gospodarske javne infrastrukture, na kateri se služnost ustanavlja. To pomeni, da ta določba dopušča možnost, da se služnost ustanovi na podlagi predloga pogodbe služnostnega zavezanca, ki je upravljavec gospodarske javne infrastrukture, na kateri se služnost ustanavlja. V teh primerih je namreč glede vsebine pogodbe oziroma denarnega nadomestila potrebno upoštevati tudi specifične obveznosti služnostnega upravičenca, kolikor so te urejene z drugimi področnimi zakoni, ki urejajo gospodarsko javno infrastrukturo (na primer zakon, ki ureja ceste).

Novost tega člena je tudi šesti odstavek, po katerem je služnost v primeru gradnje javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture, ki se financirajo iz javnih sredstev, na nepremičninah v lasti države ali samoupravne lokalne skupnosti neodplačna. V praksi se je namreč izkazalo, da so stroški za plačilo služnosti na nepremičninah, ki so v lasti oseb javnega prava, visoki ter da je dogovarjanje za višino denarnega nadomestila v teh primerih dolgotrajno. Predlog zakona se je v tem delu omejil zgolj na javna komunikacijska omrežja, ki se financirajo iz javnih sredstev v skladu z 11. členom (uporaba javnih sredstev) tega zakona, saj pride pri plačilu denarnega nadomestila za služnost v teh primerih dejansko zgolj do prelivanja javnih sredstev od enega proračunskega uporabnika k drugemu. Poleg tega je določba tudi smiselno enaka ureditvi v EZ, po kateri je v tretjem odstavku 59. člena EZ določeno, da se na nepremičninah, ki so v lasti države ali samoupravnih lokalnih skupnosti, odškodnina za služnost v javno korist ne plačuje. Pri določbi šestega odstavka tega člena pa posebej opozarjamo na določbo četrtega odstavka 13. člena Zakona o Družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 97/10; v nadaljnjem besedilu:

ZDARS-1), ki določa, da se ne glede na določbe drugih zakonov, za služnosti na avtocestah plačuje nadomestilo, njegova višina pa se določi ob upoštevanju določb predpisov, ki urejajo stvarno premoženje države oziroma določb drugih predpisov, ki urejajo nadomestilo za služnosti. Ta določba ZDARS-1 je namreč specialna tudi glede na določbe šestega odstavka 20. člena zakona, saj ZDARS-1 v teh primerih izrecno izključuje uporabo morebitne drugačne ureditve v področni zakonodaji.

K 21. členu

Določbe 21. člena se v ničemer ne spreminjajo glede na določbe 79. člena obstoječega ZEKom. V prvem odstavku so določeni kriteriji, ki jih mora pristojni upravni organ pri odločanju o ustanovitvi služnosti upoštevati. Ti »kriteriji« natančneje razdeljujejo splošno določbo o razlastitvi in omejitvi lastninske pravice iz drugega odstavka 92. člena ZUreP-1, ki določa, da mora biti razlastitev in omejitev lastninske pravice dopustna le v javno korist in pod pogojem, da je za dosego javne koristi nujno potrebna in da je javna korist razlastitvenega namena v sorazmerju s posegov v zasebno lastnino. Nujnost ustanovitve služnosti je tako opisana v 1. točki, sorazmernost pa v 2. in 3. točki prvega odstavka 21. člena predloga zakona.

K 22. členu

Določba prvega odstavka tega člena je enaka določbi 80. člena obstoječega zakona, dodano je le besedilo »oziroma za čas obratovanja elektronskega komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture«, skladno s spremembami v prvem odstavku 20. člena tega zakona (glej obrazložitev k 20. členu).

Drugi odstavek je glede na obstoječo ureditev člena o odločbi pristojnega upravnega organa nov. Namen določbe, da agencija zbira odločbe o ustanovitvi služnosti ter tudi pogodb o ustanovitvi služnosti iz 20. člena predloga zakona, je tudi v tem, da ima agencija zaradi njenih obveznosti glede odreditve ukrepa skupne uporabe skladno z 91. in 92. členom vpogled nad služnostmi fizičnih in pravnih oseb, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja (glej tudi obrazložitev k 91. členu).

K 23. členu

Določbe o prenehanju služnosti so enake glede na določbe 81. člena obstoječega zakona in se niso v ničemer spreminjale. Čas trajanja služnosti je vezan na namen, zaradi katerega je bila služnost ustanovljena, zato služnost na podlagi tega zakona lahko preneha le iz razlogov, naštetih v prvem in drugem odstavku tega člena, kar pa je skladno tudi z novo določbo prvega odstavka 20. člena ter prvega odstavka 22. člena tega zakona.

V. RADIOFREKVENČNI SPEKTER

Poglavje o radiofrekvenčnem spektru je strukturno in vsebinsko povzeto po V. poglavju (Radiofrekvenčni spekter) obstoječega ZEKom. Pri tem prinaša predvsem spremembe v duhu spremenjenih direktiv, ki olajšujejo dostop do spektra in vsebujejo ukrepe za izboljšanje učinkovitosti njegove uporabe. Gre za spremembo v pristopu k uporabi spektra (prednost splošne avtorizacije pred individualno odobritvijo), uvedbo načel tehnološke in storitvene nevtralnosti itd. Kot nacionalna ureditev se prvič zakonsko

ureja izvajanje radioamaterskih storitev, dodana pa je tudi možnost izvedbe javne dražbe pri podeljevanju radijskega spektra.

1. Splošne določbe

K 24. členu

Predlog člena v grobem ohranja vsebino 32. člena obstoječega ZEKom. Radiofrekvenčni spekter je potrebno obravnavati kot omejen javni vir, ki ima pomembno tržno in gospodarsko vrednost. V javnem interesu je, da se radijski spekter z gospodarskega, družbenega in okoljskega vidika upravlja kar najbolj smotrno in učinkovito ob upoštevanju pomembne vloge radijskega spektra za elektronske komunikacije, ciljev kulturne raznolikosti in medijskega pluralizma ter družbene in teritorialne kohezije.

Upravljanje radijskega spektra je na podlagi javnega pooblastila zaupano agenciji, ki mora pri tem v okviru veljavne zakonodaje upoštevati strateške usmeritve ministrstva ter strateške dokumente Republike Slovenije in EU. Na nacionalni ravni gre za strateške dokumente RS (npr. strategijo upravljanja z radiofrekvenčnim spektrom) oziroma strateške usmeritve pristojnega ministrstva (npr. t.i. »policy letters«). Ob tem še pojasnjujemo, da na področju upravljanja z omejeno naravo dobrino agencija, ki z njo upravlja na podlagi javnega pooblastila, pri tem ni neodvisna od politik in strateških usmeritev države, saj ne gre za področje ex ante regulacije ali reševanja sporov, kjer skladno z direktivami iz razloga neodvisnosti delovanja regulatorja velja prepoved sprejemanja oziroma dajanja navodil.

Agencija mora nadalje pri upravljanju z radiofrekvenčnim spektrom v okviru veljavne zakonodaje upoštevati tudi strateške dokumente Evropske unije. Navedeno se nanaša na novo ureditev iz 8.a člena Okvirne direktive, ki ureja strateško načrtovanje in usklajevanje politike radijskega spektra. Gre za dokumente, ki se sprejemajo ob sodelovanju agencije in drugih državnih organov (glej še obrazložitev k naslednjemu členu). Na podlagi zadevnega člena direktive je bil tako že sprejet Prvi program za politiko radiofrekvenčnega spektra, katerega pomen je treba poudariti že na tem mestu.

Glede na zgoraj navedeno je na področju upravljanja z radiofrekvenčnim spektrom tudi z upoštevanjem strategij in usmeritev države ter Evropske unije upoštevan javni interes.

K 25. členu

Predlog člena prenaša novo določbo 8.a člena Okvirne direktive, ki zavezuje države članice, da sodelujejo med seboj in z Evropsko komisijo pri strateškem načrtovanju, koordinaciji in usklajevanju uporabe radijskega spektra v Evropski skupnosti. Čeprav so za upravljanje spektra pristojne države članice, lahko strateško načrtovanje, koordinacija in po potrebi usklajevanje na ravni Skupnosti prispevajo k temu, da uporabniki frekvenc do konca izkoristijo notranji trg in da so lahko interesi Evropske unije po vsem svetu učinkovito zaščiteni. Na podlagi zadevnega člena direktive je bil tako že sprejet Prvi program za politiko radiofrekvenčnega spektra.

K 26. členu

Načrt razporeditve radiofrekvenčnih pasov se kot doslej (33. člen obstoječega ZEKom) sprejme z vladno uredbo. Strokovno gradivo za predlog uredbe pripravi agencija in ga

predloži ministrstvu, pristojnem za elektronske komunikacije, ki nato skladno s Poslovnikom Vlade RS predlog uredbe predloži v vladno proceduro. Pri pripravi gradiva mora agencija upoštevati mednarodnopravne akte, uveljavljene v Republiki Sloveniji, kar pomeni vključno s Pravilnikom o radiokomunikacijah Mednarodne telekomunikacijske zveze (ITU), ki ga Okvirna direktiva v 9. členu še posebej poudarja. V izogib nepotrebnemu obremenjevanju besedila pa je bila navedba pravilnika v zakonski določbi izpuščena.

K 27. členu

Predlog člena predvideva sprejem načrta uporabe radijskih frekvenc s splošnim aktom agencije, ki mora biti skladen z vladno uredbo o načrtu razporeditve radiofrekvenčnih pasov. Predlog člena sicer v glavnem ohranja vsebino 34. člena veljavnega ZEKom. Skladno s četrtem odstavkom agencija splošni akt v določenem delu sprejme v soglasju z drugimi pristojnimi organi, in sicer v delu, ki se nanaša na radijske frekvence, predvidene za potrebe varnosti in obrambe države ter varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, v soglasju z ministrstvom, pristojnim za obrambo, ministrstvom, pristojnim za notranje zadeve, in direktorjem Slovenske obveščevalno-varnostne agencije ter v delu, ki se nanaša na radijske frekvence, predvidene za potrebe varnosti zračnega prometa, v soglasju z ministrstvom, pristojnim za promet. V primerjavi z veljavnim ZEKom pa se v delu, ki se nanaša na radijske frekvence, namenjene za radiodifuzijo, skladno s cilji in poslanstvom Sveta za radiodifuzijo, ki jih ima po zakonu, ki ureja medije, ne zahteva več soglasja Sveta za radiodifuzijo. Zakon, ki ureja medije, namreč takšnih nalog od Sveta za radiodifuzijo ne pričakuje. Hkrati se s tem odpravljajo tudi nepotrebne administrativne ovire.

K 28. členu

Predlog člena skladno z direktivo 2009/140/ES uvaja načelo tehnološke nevtralnosti, s čimer se teži k povečani prožnosti upravljanja in dostopa do spektra. Uveljavitev načela tehnološke nevtralnosti bo uporabnikom omogočila izbor najboljših tehnologij za uporabo v frekvenčnih pasovih, ki so v splošnem aktu o načrtu uporabe radijskih frekvenc opredeljeni kot razpoložljivi za elektronske komunikacijske storitve. Ob tem morajo izbrane tehnologije ustrezati minimalnim tehničnim standardom skladno z namenom uporabe določenih radijskih frekvenc.

Agencija v splošnem aktu o načrtu uporabe radijskih frekvenc lahko omeji uporabo določenih tehnologij, ki se uporabljajo za elektronske komunikacijske storitve, če je to utemeljeno s potrebo po preprečevanju škodljivega motenja, npr. z uvedbo emisijskih mask in ravni moči, po zagotovitvi varovanja javnega zdravja z omejitvijo izpostavljenosti javnosti elektromagnetnim poljem, pravilnega delovanja storitev z ustrezno ravno tehnološke kakovosti storitev, pri čemer ni nujno izključena možnost uporabe več kot ene storitve v istem frekvenčnem pasu, pravilne souporabe spektra, zlasti v primeru tistih radijskih frekvenc, za katere ni potrebno pridobiti odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, učinkoviti rabi spektra ali zasledovanju ciljev javnega interesa (kot so določeni v drugem odstavku 5. člena predloga zakona).

Glede na to, da agencija sama ne razpolaga s potrebnim znanjem s področja varovanja javnega zdravja pred elektromagnetnimi polji, mora v postopku sprejemanja splošnega akta, v katerem se določijo izjeme od načela tehnološke nevtralnosti, pridobiti predhodno mnenje ministrstva, pristojnega za okolje (v skladu z veljavno ureditvijo je to Ministrstvo za kmetijstvo in okolje). Agencija tako preden se odloči, ali bo v

splošnem aktu določila izjeme, pristojno ministrstvo zaprosi za mnenje, ali je potrebno določiti morebitne omejitve iz razloga varovanja javnega zdravja pred elektromagnetnimi polji.

K 29. členu

Predlog člena uvaja načelo storitvene nevtralnosti iz podobnih razlogov, kot so bili navedeni v obrazložitvi k prejšnjemu členu. Omenjeno načelo uporabnikom omogoča svobodno izbiro storitev, ki jih želijo ponuditi v radiofrekvenčnih pasovih, ki so v splošnem aktu o načrtu uporabe radijskih frekvenc opredeljeni kot razpoložljivi za elektronske komunikacijske storitve. Drugi odstavek predloga člena pa dopušča možnost, da se v načrtu uporabe radijskih frekvenc predpiše zagotavljanje posebne storitve v določenem radiofrekvenčnem pasu, če je to potrebno za izpolnitev jasno opredeljenih ciljev splošnega interesa. Predlog zakona kot takšne cilje opredeljuje varovanje življenja, potrebo po spodbujanju socialne, regionalne in teritorialne kohezije, preprečevanje neučinkovite uporabe spektra ter spodbujanje kulturne in jezikovne raznolikosti ter medijskega pluralizma z dodeljevanjem radijskih frekvenc za radiodifuzijo. Takšne omejitve pa ne smejo povzročiti izključne uporabe določenih storitev, temveč se jim mora zgolj dati prednost, tako da se druge storitve hkrati lahko izvajajo v določenem radiofrekvenčnem pasu. Izjemoma agencija lahko v načrtu uporabe radijskih frekvenc prepove zagotavljanje katerekoli druge storitve v določenem pasu, če je to potrebno za varovanje življenja.

K 30. členu

Predlog člena skladno z novim petim odstavkom 9. člena Okvirne direktive agenciji nalaga redno preverjanje utemeljenosti omejitev in ukrepov v zvezi z zagotavljanjem tehnološke in storitvene nevtralnosti. Omejitve namreč pridejo v poštev le v primerih, ko je to nujno potrebno zaradi izpolnjevanja ciljev splošnega interesa, zato je primerno, da se v rednih časovnih intervalih, ki ne smejo biti daljši od treh let, izvede ustrezen pregled. Izsledke pregleda mora agencija objaviti na svojih spletnih straneh.

K 31. členu

Predlog člena v skladu s 5. členom Direktive o odobritvi spreminja pristop k določitvi načina uporabe radijskih frekvenc. Skladno z ureditvijo v prvem odstavku 35. člena obstoječega ZEKom se radijske frekvence lahko uporabljajo le na podlagi odločbe agencije o dodelitvi radijskih frekvenc (individualna odobritev). Izjeme, kjer ni potrebno pridobiti odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, so predvidene za radijske frekvence, ki so z načrtom uporabe radijskih frekvenc predvidene za potrebe varnosti in obrambe države ter varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter za radijske frekvence, za katere je tako določeno v Pravilniku o radijskih frekvencah, ki se smejo uporabljati brez odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc (Uradni list RS, št. 45/05, 37/06, 13/08 in 27/2010). Glede na navedeno prehodna določba v 1. točki prvega odstavka 256. člena dotični pravilnik z dnem uveljavitve tega zakona tudi razveljavlja.

Tehnološki napredek v zadnjih letih zmanjšuje tveganje škodljivega motenja v določenih frekvenčnih pasovih, kar posledično zmanjšuje potrebo po individualnih pravicah do uporabe. Glede na navedeno se skladno s predlogom in direktivo v splošnem aktu o načrtu uporabe predvidi splošna odobritev, kjer je to možno, in se v njem hkrati določijo tehnični pogoji za uporabo teh radijskih frekvenc. Za tiste radijske frekvence, pri katerih je zaradi preprečevanja škodljivega motenja, zagotavljanja

tehnične kakovosti storitve, varovanja učinkovite uporabe spektra oziroma zasledovanja ciljev javnega interesa pri dodeljevanju radijskih frekvenc za radiodifuzijo skladno z direktivo še vedno potrebna individualna odobritev (torej izdaja odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc), pa mora to prav tako biti razvidno v splošnem aktu o načrtu uporabe radijskih frekvenc.

Navedeno ne posega v dosedanji režim glede uporabe radijskih frekvenc predvidenih za potrebe varnosti in obrambe države ter varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, torej za te frekvence ni potrebno pridobiti odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc. Upravljanje in dodeljevanje teh radijskih frekvenc izvaja organ, pristojen za načrtovanje in upravljanje radijskih frekvenc za potrebe državnih organov, to je skladno z veljavno Uredbo o upravljanju radijskih frekvenc za državne potrebe (Uradni list RS, št. 61/05) Ministrstvo za obrambo. Glede na to, da doslej pravna podlaga za sprejem te uredbe ni bila najustreznejša, se predlaga dopolnitev, skladno s katero Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: vlada) na predlog ministra, pristojnega za obrambo, z uredbo uredi upravljanje in dodeljevanje teh radijskih frekvenc. Veljavna uredba je bila namreč izdana na podlagi Zakona o Vladi Republike Slovenije za izvrševanje relevantnih določb ZEKom in Zakona o obrambi. Glede na to, da ta zakon v veljavnost obstoječe uredbe ne posega, ta še naprej velja in se uporablja tudi po uveljavitvi tega zakona.

K 32. členu

Predlaga se nov člen, ki ureja izvajanje radioamaterskih storitev, saj smo bili v okviru javne obravnave opozorjeni, da je bila doslej podlaga za izdajo radioamaterskih dovoljenj in posledično izvajanje radioamaterskih storitev v veljavnem ZEKom pomanjkljiva. Radioamaterske storitve so bile večinoma urejene v Splošnem aktu o pogojih za uporabo radijskih frekvenc, namenjenih radioamaterski in radioamaterski satelitski storitvi (Uradni list RS, št. 117/04 in 118/07). Radijske frekvence, ki so s splošnim aktom o načrtu uporabe radijskih frekvenc predvidene za radioamatersko in radioamatersko satelitsko storitev, lahko radioamaterji uporabljajo na podlagi radioamaterskega dovoljenja. Navedeno pomeni, da ne potrebujejo odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, temveč zgolj veljavno radioamatersko dovoljenje, s katerim jim agencija dodeli klicni znak. Za izdajo radioamaterskega dovoljenja lahko poleg radioamaterjev posameznikov zaprosijo tudi društva ali zveze društev, v katere se združujejo radioamaterji. Tujim radioamaterjem z veljavnim radioamaterskim dovoljenjem Evropske konference uprav za pošto in telekomunikacije (CEPT) ni potrebno pridobiti še slovenskega radioamaterskega dovoljenja. V primeru, ko tuji radioamater na začasnem obisku v Sloveniji nima veljavnega radioamaterskega dovoljenja CEPT, pa mora le-ta zaprositi agencijo za izdajo začasnega radioamaterskega dovoljenja. Predlog člena predvideva tudi splošni akt agencije, s katerim se podrobneje uredi način izvajanja tega člena. Imetniki radioamaterskih dovoljenj za uporabo radijskih frekvenc, predvidenih za radioamaterske in radioamaterske satelitske storitve, niso zavezani za letno plačilo agenciji za uporabo radijskih frekvenc.

Agencija doslej ni imela pravne podlage za vodenje javnega registra o imetnikih radioamaterskih dovoljenj in dodeljenih klicnih znakih. Ker bi bilo primerno vzpostaviti tak register, predlog prvega odstavka 200. člena (uradne evidence) zakona poleg uradnih evidenc operaterjev, imetnikov odločb o dodelitvi radijskih frekvenc in imetnikov odločb o dodelitvi elementov oštevilčenja daje podlago tudi za uradno evidenco o imetnikih radioamaterskih dovoljenj. Prav tako se med podatki in informacijami, ki jih je agencija dolžna objaviti na svojih spletnih straneh, predlaga navedba izdanih radioamaterskih dovoljenj.

2. Postopek

2.1 Postopek izdaje odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc

K 33. členu

Postopek izdaje odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc (kadar je potrebna individualna odobritev) ostaja podoben kot v 36. členu obstoječega ZEKom. Javni razpis se tako izvede, kadar se na podlagi posvetovanja z zainteresirano javnostjo ugotovi, da se učinkovita uporaba radijskih frekvenc lahko doseže le z omejitvijo izdanih odločb. Izjema velja za radijske frekvence za radiodifuzijo (razen radijskih frekvenc, namenjenih za potrebe meritev, atestiranje in drugih preizkusov radijske opreme ter radijskih frekvenc, namenjenih za prireditve, ki se vedno podelijo na podlagi splošnega upravnega postopka, brez izvedbe javnega razpisa), ki se podelijo prek javnega razpisa brez opravljenega predhodnega posvetovanja z zainteresirano javnostjo.

V primerjavi z veljavno ureditvijo pa se zlasti na pobudo prispevkodajalcev v okviru poziva zainteresirani javnosti za podajo predlogov in pripomb v zvezi s predlogom novega zakona o elektronskih komunikacijah (še pred javno obravnavo osnutka zakona), predlaga obvezna izvedba javnega razpisa brez posvetovanja z zainteresirano javnostjo tudi za dodelitev radijskih frekvenc za zagotavljanje javnih komunikacijskih storitev končnim uporabnikom (npr. podelitev radijskih frekvenc za GSM, UMTS). Na ta način bi bile takšne frekvence vedno dodeljene na enak način na podlagi preglednega postopka v obliki javnega razpisa in ne le v primerih, ko je na podlagi poziva že jasno, da povpraševanje presega ponudbo. Posledično se predlaga, da se za te frekvence vedno plača tudi nadomestilo za rabo omejene naravne dobrine, ki je prihodek proračuna Republike Slovenije. Višina nadomestila bo odvisna od konkretnih okoliščin (npr. določene radijske frekvence so po desetih letih manj vredne kot pri prejšnji podelitvi ipd.). S tem bi se izognili situaciji, ko so določene radijske frekvence podeljene prek javnega razpisa, njihov imetnik pa podvržen plačilu znatnega nadomestila za rabo omejene naravne dobrine, nekdo drug pa v drugem časovnem obdobju te frekvence pridobi z odločbo na podlagi splošnega upravnega postopka brez izvedbe postopka javnega razpisa in posledično brez vsakega plačila nadomestila za omejeno rabo naravne dobrine.

V tretjem odstavku je dodana obveznost agencije, da se v primeru, da od zainteresiranega za uporabo razpoložljivih radijskih frekvenc za radiodifuzijo oziroma radijskih frekvenc za zagotavljanje javnih komunikacijskih storitev končnim uporabnikom prejme pobudo za javni razpis, v roku 15 dni (skladno z določili Uredbe o upravnem poslovanju) pisno opredeli do prejete pobude. V odgovoru mora pojasniti, ali v zvezi z radijskimi frekvencami, ki so predmet povpraševanja, namerava izvesti javni razpis ali ne, ter svojo odločitev ustrezno obrazložiti. V veljavnem ZEKom namreč ni določen noben rok, v katerem se mora agencija odzvati na takšno pobudo, kar vzpostavlja pravno negotovost zainteresiranega za uporabo določenih radijskih frekvenc.

Novost je tudi predlagana določba petega odstavka tega člena, ki določa izjemo od izvedbe javnega razpisa za dodelitev radijskih frekvenc za radiodifuzijo za ponudnike storitev radiodifuzije vsebin, če to za potrebe doseganja ciljev javnega interesa določa drug zakon. Gre torej za izjemne primere, v katerih je takšna podelitev nujno potrebna zaradi zasledovanja ciljev javnega interesa, ki morajo biti tudi v skladu s pravom EU. S to določbo se prenaša dostavek, ki je bil v drugi odstavek 5. člena Direktive o odobritvi

vnesen z direktivo 2009/140/ES. Primer takšne določitve v drugem zakonu predstavlja ureditev v zakonu, ki ureja digitalno radiodifuzijo. V povezavi s tem pa je tudi ureditev zakona, ki ureja Radiotelevizijo Slovenijo, in zakona, ki ureja medije.

K 34. členu

Določba je bila v obstoječi zakon vnesena z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o elektronskih komunikacijah (ZEKom-B) iz leta 2009, in sicer zaradi lažjega izvajanja predpisov oziroma aktov Evropske skupnosti o skupnih izbirnih postopkih pristojnih institucij Evropske skupnosti. Predlog člena tako v celoti ohranja vsebino 36.a člena obstoječega ZEKom. Konkretno je šlo takrat za lažje izvajanje Odločbe 626/2008/ES EP in Sveta z dne 30. junija 2008 o izbiri in odobritvi sistemov, ki zagotavljajo mobilne satelitske storitve (v nadaljnjem besedilu: odločba o MSS) v povezavi z na njeni podlagi izdano izbirno odločbo Evropske komisije (Odločba 2009/449/ES z dne 13. maja 2009 o izbiri vseevropskih sistemov, ki zagotavljajo mobilne satelitske storitve (MSS)). Izbirna odločba Evropske komisije, ki je naslovljena tudi na države članice, vsebinsko v 3. členu določa le izbrane prosilce in frekvence, ki jih bo vsak izbrani prosilec lahko uporabljal v vsaki državi članici v skladu z naslovom III odločbe o MSS. Četudi je odločba MSS direktno uporabljiva in ne zahteva kakršnega koli prilagajanja zakonodaje držav članic in notifikacije le-te, pa je zaradi lažjega izvajanja obveznosti, ki jih imajo v primeru odločbe MSS (in tudi možnih bodočih primerov podobnih predpisov s strani Evropske unije) tudi države članice, bila potrebna dopolnitev zakona. Notranjepravna ureditev namreč ni bila v zadostni meri prožna, da bi izvajanje takšnih predpisov lahko potekalo brez večjih težav.

K 35. členu

Predlog člena ohranja vsebino 37. člena obstoječega ZEKom in določa sestavine, ki jih mora vsebovati vloga za začetek postopka za pridobitev odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, rok, v katerem mora agencija izdati odločbo in tudi taksativno našteva razloge, zaradi katerih agencija lahko zavrne izdajo odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc. Agencija tako v primerih, ko ni potreben javni razpis, izda odločbo le z uporabo splošnega upravnega postopka, in sicer v največ 42 dneh po vložitvi vloge za pridobitev odločbe. Rok za izdajo odločbe je določen skladno s tretjim odstavkom 5. člena Direktive o odobritvi.

K 36. členu

V tem členu je urejeno posvetovanje z zainteresirano javnostjo, pri čemer je privzeta vsebina 38. člena veljavnega ZEKom. Gre za prenos 7. člena Direktive o odobritvi. Agencija mora objaviti javni poziv za pridobitev mnenj zainteresirane javnosti, kadar oceni, da bi interes za določene radijske frekvence lahko presegel njihovo razpoložljivost. Agencija je obvezana pregledati omejitve pravic uporabe, ki se podelijo za radijske frekvence, v rednih časovnih intervalih, ki ne smejo biti daljši od treh let. Dodatno mora javni poziv objaviti vedno, kadar od zainteresiranega za uporabo določenih radijskih frekvenc prejme pobudo za javni razpis. Če agencija na podlagi odziva na javni poziv ali na podlagi drugih informacij ugotovi, da določenih radijskih frekvenc ne more podeliti vsem zainteresiranim, mora objaviti javni razpis.

K 37. členu

Predlog člena v skladu z veljavno ureditvijo ureja uporabo določb pri izvajanju javnega razpisa. Glede na to, da je iz veljavnega ZEKom ohranjena možnost, da so v razpisno komisijo imenovane tudi osebe, ki niso zaposlene na agenciji, se v tretjem odstavku izrecno dodaja, da se iz razloga jasnosti določbe o izločitvi uradne osebe uporablja za člane komisije tudi, če niso uradne osebe, zaposlene na agenciji. Navedeno je potrebno, ker tretjih oseb glede konfliktov interesov ne vežejo določbe, ki veljajo za javne uslužbence (te se namreč uporabljajo za zaposlene na agenciji).

K 38. členu

Skupek predlaganih členov (od 38. do 41. člena predloga zakona) predpisuje postopek izvedbe javnega razpisa, ki ga objavi agencija, kadar je to potrebno zaradi izsledkov posvetovanja z zainteresirano javnostjo oziroma če gre za radijske frekvence, namenjene radiodifuziji in radijske frekvence za zagotavljanje javnih komunikacijskih storitev končnim uporabnikom. Predlog določb natančno določa potek in značilnosti javnega razpisa, in sicer med drugim sestavine sklepa o uvedbi javnega razpisa, rok za predložitev ponudb in vsebino razpisne dokumentacije. Nadalje vsebuje določbe o javnem odpiranju ponudb in njihovem pregledu in ocenjevanju. Vsebina členov je nespremenjena v primerjavi s 40. do 43. členom obstoječega ZEKom.

Glede tretjega odstavka 38. člena je treba opozoriti na spremenjeno vlogo Sveta za radiodifuzijo glede na prehod z analognega na digitalno oddajanje. Pogoje, ki jih mora izpolnjevati ponudnik glede programske vsebine, ter merila za izbiro najugodnejše ponudbe, ki bodo upoštevana pri ocenjevanju programskih vsebin Svet za radiodifuzijo določa le, kadar je predmet javnega razpisa dodelitev radijskih frekvenc za opravljanje analogne radiodifuzije. V primeru digitalne radiodifuzije ja namreč preko multipleksa je v istem frekvenčnem pasu (kanalu, frekvenci) možno prenašati več programov hkrati, kar pomeni, da posamična frekvenca (ali frekvenčni kanal) ne pripada več določenemu programu, ampak več programom hkrati. Ker pravica uporabe radiofrekvenčnega spektra ni več vezana na določeno programsko vsebino, tudi mnenje oziroma soglasje Sveta za radiodifuzijo v tem delu postopka ni več zahtevano, saj je podeljevanje pravice uporabe radiofrekvenčnega spektra določeno po pravilih za podeljevanje pravic uporabe radiofrekvenčnega spektra operaterjem elektronskih komunikacijskih omrežij. Pač pa je pravica razširjanja programov v digitalni radiodifuzni tehniki določena po pravilih zakona, ki ureja medije, in kjer je tudi določena vloga Sveta za radiodifuzijo v postopku za pridobitev dovoljenja za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti (Svet za radiodifuzijo podaja agenciji obrazložen predlog izbire ponudnikov na javnih razpisih za pridobitev pravice razširjanja programov na razpisanem območju v digitalni radiodifuzni tehniki in predhodno mnenje o izdaji, prenosu in razveljavitvi odločbe o dovoljenju za izvajanje radijske in televizijske dejavnosti). Po zakonu, ki ureja digitalno radiodifuzijo, pa sme operater multipleksa na določenem geografskem območju vključitev v multipleks omogočiti le ponudnikom vsebin, ki imajo ustrezno dovoljenje oziroma pravico razširjanja televizijskega ali radijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki.

Zgornja obrazložitev smiselno velja tudi glede omejitve na analogno radiodifuzijo v tretjem odstavku 43. člena (Svet za radiodifuzijo poda obrazložen predlog izbire v okviru pregleda in ocenjevanja ponudb, prispelih na javni razpis), četrtem odstavku 51. člena (navedba imena programa v odločbi o dodelitvi radijskih frekvenc) in tretjem odstavku 58. člena (začetek postopka za razveljavitve odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc po uradni dolžnosti na predlog Sveta za radiodifuzijo).

K 39. členu

Glej obrazložitev k 38. členu.

K 40. členu

Glej obrazložitev k 38. členu.

K 41. členu

Glej obrazložitev k 38. členu.

K 42. členu

Predlagani člen omogoča dopolnitev formalno nepopolnih ponudb, s čimer se skuša preprečiti izločitev vsebinsko kvalitetnih ponudb zaradi manjših formalnih pomanjkljivosti. Predlagana ureditev dopolnjevanja ponudb je povzeta po 14. in 15. členu Zakona o poštini storitvah (Uradni list RS, št. 51/09 in 77/2010; v nadaljevanju: ZPSto-2), ki ureja dopolnjevanje formalno nepopolnih ponudb v okviru javnega razpisa za izbor izvajalca univerzalne poštne storitve. Ta spada v pristojnost agencije, pri čemer je zakon, ki ureja poštne storitve, novejši, zato smo v tem delu upoštevali njegovo ureditev. Dopustnost dopolnitve se nanaša zgolj na formalne pomanjkljivosti, medtem ko vsebina ponudbe v delih, ki so predmet ocenjevanja, ne more biti predmet dopolnitve.

K 43. členu

Predlog člena glede pregleda in ocenjevanja ponudb ohranja vsebino 44. člena veljavnega ZEKom. Določba ureja delo razpisne komisije in Sveta za radiodifuzijo po končanem javnem odpiranju ponudb. Glede spremembe v tretjem odstavku glej obrazložitev k 38. členu (obrazložen predlog izbire ponudnikov daje Svet za radiodifuzijo le pri radijskih frekvencah, namenjenih za opravljanje analogne radiodifuzije, medtem ko pri digitalni radiodifuziji vloga Sveta za radiodifuzijo ni več potrebna).

2.2 Javna dražba

Predlog zakona v 44. do 46. členu vsebuje določbe o javni dražbi. Predlagani postopek javne dražbe in z njim povezana opravila so pretežno povzeta po določbah prej veljavnega Zakona o telekomunikacijah (Uradni list RS, št. 30/01 in 110/02 – ZGO-1; v nadaljevanju: ZTel-1) iz leta 2001, ki je že takrat predvidel možnost uporabe javne dražbe. Ker pa ta v praksi ni bila nikoli izvedena, se v ZEKom ta možnost ni ohranila. V predlogu zakona se določbe ZTel-1 vsebinsko še dopolnjujejo z vidika jasnosti in določnosti.

K 44. členu

Obstoječi ZEKom v primerih, ko agencija ugotovi, da interes za določen del spektra presega razpoložljivost oziroma če ugotovi, da določene radijske frekvence ne bodo dostopne vsem interesentom, pred izdajo odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc predvideva izvedbo javnega razpisa brez možnosti javne dražbe. Obstoječa ureditev je ustrezna v primerih, če se pod pogoji, določenimi v javnem razpisu ugotavlja, kateri

interesent bo kar najbolj učinkovito izkoristil spekter, ki je na voljo, zagotovil boljšo pokritost ipd. V primerih, ko pa je edino merilo za izbiro cena oziroma znesek, ki ga je interesent pripravljen plačati kot nadomestilo za uporabo spektra, pa je bolj primeren pristop z vključitvijo javne dražbe, na kateri se spekter ponudi interesentu, ki zanj ponudi največ, kar poznajo tudi druge primerjalne ureditve. Glede na navedeno predlagani člen uvaja možnost izvedbe javne dražbe kot alternative v primerih, ko je edino merilo za izbiro najugodnejše ponudbe ponujena cena. Odločitev, ali se bo v konkretnem primeru odločila za izvedbo javnega razpisa ali javne dražbe, pa ostaja v pristojnosti agencije, ki v javnem interesu upravlja z radiofrekvenčnim spektrom.

V drugem odstavku so navedene sestavine, ki jih mora dodatno vsebovati sklep o uvedbi javnega razpisa, če se po opravljenem javnem razpisu opravi javna dražba.

K 45. členu

Predlog člena določa način izvedbe javne dražbe. Javno dražbo vodi predsednik razpisne komisije ali njegov namestnik. Predlog člena v drugem odstavku našteva običajne načine izvedbe javne dražbe (ustno, pisno, z elektronskimi aplikacijami), dopušča pa tudi drug primeren način. Komisija pred začetkom licitiranja določi tudi najmanjši dvig plačila za učinkovito rabo omejene naravne dobrine, ki ne sme biti nižji od enega odstotka izklicnega plačila. Dražitelju ali dražiteljem z najvišjo ponudbo se izda pisni sklep o ugotovitvi najvišje ponudbe z navedbo roka, v katerem morajo to plačilo plačati. Predsednik komisije ali njegov namestnik ima možnost, da dražitelje izloči iz javne dražbe, če ugotovi, da sta se dva ali več dražiteljev dogovorili o načinu licitiranja ali njegovem rezultatu oziroma licitirajo usklajeno. O izločitvi dražiteljev mora izdati pisni sklep, ki je postopkovne narave, zato zoper ta sklep ni možna posebna pritožba. Izločeni dražitelji pa imajo seveda možnost pritožbe zoper odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc, saj imajo v skladu s prvim odstavkom 47. člena tega zakona položaj stranke vsi ponudniki, ki so v roku, določenem v javnem razpisu, predložili pravilno označene ponudbe.

K 46. členu

Če na javni dražbi niso bile podeljene vse radijske frekvence, lahko agencija za preostale radijske frekvence izvede postopek posvetovanja z zainteresirano javnostjo oziroma ponovi javni razpis.

2.4 Postopek po opravljenem javnem razpisu

K 47. členu

Predlog 47. člena ohranja nespremenjeno določbo 45. člena veljavnega ZEKom. Po prejemu poročila komisije o oceni ponudb se v postopku uporabljajo določbe splošnega upravnega postopka. V primeru izvedbe javne dražbe se upravni postopek uvede šele potem, ko dražitelj ali dražitelji, ki so na javni dražbi uspeli, plačajo plačilo za učinkovito rabo omejene naravne dobrine skladno s sklepom o ugotovitvi najvišje ponudbe.

K 48. členu

Predlog člena ohranja nespremenjeno vsebino 45.a člena veljavnega ZEKom, in sicer določa, da ko enkrat začne teči upravni postopek, ni več dopustno vključevati dokazov, ki bi kakorkoli vplivali na vsebino ponudbe.

K 49. členu

Predlog člena ohranja nespremenjeno vsebino 46. člena veljavnega ZEKom o izbiri ponudnikov. Agencija o ponudbah odloči z izdajo ene ali več odločb o dodelitvi radijskih frekvenc, ki jih mora vročiti in hkrati obvestiti javnost o svoji odločitvi.

K 50. členu

Predlog člena ohranja nespremenjeno vsebino 47. člena veljavnega ZEKom in določa, da se postopek izdaje ali spremembe odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc lahko prekine, le so skladno z mednarodnopravnimi akti, uveljavljenimi v RS, potrebne dodatne uskladitve, poizvedovanja ali aktivnosti.

K 51. členu

Določbe 51. člena predloga urejajo vsebino odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc. Določba je pretežno nespremenjena v primerjavi z veljavnim ZEKom. Naštete so sestavine, ki jih mora vsebovati odločba o dodelitvi radijskih frekvenc, poleg sestavin, ki jih že določa zakon, ki ureja splošni upravni postopek. Drugi odstavek predpisuje minimalne pogoje za uporabo radijskih frekvenc, ki jih mora vsebovati odločba o dodelitvi radijskih frekvenc, izdana na podlagi javnega razpisa. Imetniki so na javnem razpisu izbrani na podlagi svojih ponudb, ki so bile ocenjene kot najugodnejše. Najboljšega ponudnika se ne izbira zgolj na podlagi vrednosti, ki jo je pripravljen plačati, ampak tudi na podlagi drugih meril, povezanih z uporabo radijskih frekvenc, na primer hitrost pokrivanja ozemlja s signalom, kjer ponudnik sam ponudi roke, vrednosti... Ponudnik, ki je bil izbran na podlagi takšnih ponudb, se mora obvezati, da jih bo izpolnil, zato morajo biti navedene v odločbi o dodelitvi radijskih frekvenc. V takšnih primerih mora biti nujno določeno, ali je radijska frekvenca prenosljiva, in kakšni so pogoji prenosa. V primeru izdaje odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc v zvezi s skupnimi izbirnimi postopki se v odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc vključijo tudi morebitne obveznosti, ki izhajajo iz skupnega izbirnega postopka, ki ga izvede pristojna institucija EU.

Glede spremembe v četrtem odstavku, ki določa, da odločba vsebuje tudi navedbo imena programa, kadar je predmet odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc za opravljanje analogne radiodifuzije, glej obrazložitev k 38. členu (vloga Sveta za radiodifuzijo pri radijskih frekvencah za digitalno radiodifuzijo ni več potrebna).

K 52. členu

Predlog člena taksativno našteva področja, na katera se lahko nanašajo pogoji, ki morajo biti izpolnjeni pri uporabi radijskih frekvenc, in so povzeta po Prilogi B Direktive o odobritvi. Predlog člena je sicer povzet po 49. členu veljavnega ZEKom.

K 53. členu

Predlog člena ureja čas veljavnosti odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc in je nespremenjen v primerjavi s 50. členom veljavnega ZEKom. Odločba se izda za določen čas ob upoštevanju obdobja, ki je potrebno za amortizacijo naložb, vendar za največ 15 let (izjema so radijske frekvence, namenjene zrakoplovni ali pomorski mobilni storitvi). Drugačen čas veljavnosti je predviden za radijske frekvence, namenjene za potrebe meritev, atestiranja in drugih preizkusov radijske opreme ter za radijske frekvence, namenjene za prireditve.

K 54. členu

Medtem ko obstoječi ZEKom pod določenimi pogoji omogoča podaljšanje vseh odločb o dodelitvi radijskih frekvenc, predlog 54. člena predvideva izjemo za podaljšanje odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc za zagotavljanje javnih komunikacijskih storitev končnim uporabnikom (npr. odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc za GSM in UMTS). Po izteku veljavnosti takšne odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc se za te radijske frekvence ponovno izvede javni razpis in zaračuna nadomestilo za rabo omejene naravne dobrine, kar prispeva k učinkovitejši izrabi spektra. Ne glede na navedeno pa je predvidena prehodna določba za imetnike obstoječih odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za zagotavljanje javnih komunikacijskih storitev končnim uporabnikom, saj je potrebno zagotoviti neprekinjeno delovanje javnih komunikacijskih storitev končnim uporabnikom in hkrati upoštevati pogoje, pod katerimi so bile te radijske frekvence prvotno podeljene, torej tudi interese operaterjev. Vse te interese je treba primerno uravnotežiti ob upoštevanju javnega interesa na področju radiofrekvenčnega spektra, ki vključuje potrebo in dolžnost Republike Slovenije po izvedbi t.i. »spectrum refarminga«, to je sprememb v razporeditvi oziroma dodelitvi radijskega spektra. Veljavnost obstoječih odločb za GSM in UMTS se izteče v različnih časovnih obdobjih, zato je potrebno primerno zagotoviti možnost podaljšanja obstoječih odločb (glej obrazložitev k 244. členu predloga zakona).

Preostale odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, katerih podaljšanje je dopustno, se podaljšujejo na predlog njenega imetnika, če so izpolnjeni vsi pogoji, ki so ob poteku njene veljavnosti predpisani za uporabo teh radijskih frekvenc. Pri tem mora agencija upoštevati tudi cilje iz 194. do 197. člena tega zakona, ki odgovarjajo ciljem iz 8. člena Okvirne direktive. V primeru, da je bila odločba o dodelitvi radijskih frekvenc izdana na podlagi javnega razpisa, se pri podaljšanju te odločbe zaračuna tudi znesek nadomestila za učinkovito rabo omejene naravne dobrine, ki je prihodek državnega proračuna. Izjemo predstavlja podaljšanje odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za analogno radiodifuzijo, saj so v skladu z osmim odstavkom 60. člena zakona radijske frekvence za analogno radiodifuzijo izvzete iz plačila zneska za učinkovito rabo omejene naravne dobrine. Takšna dodatna določba je potrebna z vidika jasnosti in notranje uskladitve zakona z zahtevami iz osmega odstavka 60. člena tega zakona.

Na predlog zainteresirane javnosti (Združenje radiodifuznih medijev, GIZ) je dodan nov tretji odstavek 54. člena, v skladu s katerim agencija 90 dni pred potekom veljavnosti odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc na elektronski naslov imetnika odločbe pošlje obvestilo o poteku veljavnosti odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc. Zlasti v primerih, ko je en imetnik nosilec več odločb o dodelitvi radijskih frekvenc, se lahko zgodi, da se zaradi izjemnih okoliščin spregleda časovno okno, ki ga opredeljuje zakon za podaljšanje odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc. V primeru spregleda sanacija za nazaj tako ni mogoča, kar npr. v primeru radijskih frekvenc za opravljanje radiodifuzije pomeni, da je potrebna pridobitev radijske frekvence, podeljene z odločbo, katere veljavnost je potekla, na novem javnem razpisu. Predlagana rešitev gre v smeri

uporabniku prijazne in učinkovite javne uprave, ki na drugi strani agenciji ne nalaga prevelikega administrativnega bremena. Agencija namreč ta obvestila lahko pošilja po elektronski poti preko avtomatiziranega sistema, pri čemer imetnik odločbe svoj elektronski naslov običajno navede že v prvi vlogi za izdajo odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc. Obvestilo, ki ga pošlje agencija, je informativne narave in ne ustvarja pravnih posledic. Če bi torej imetnik odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, ki se ji izteka dovoljenje, zatrjeval, da takšnega obvestila, ni prejel, navedeno ni razlog za podaljšanje roka, predvidenega za podaljšanje obstoječe odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc.

K 55. členu

Predlog določbe podobno kot doslej in skladno z relevantno direktivo omogoča prenos pravice do uporabe radijskih frekvenc na drugo fizično ali pravno osebo s predhodnim soglasjem agencije. Navedeno omogoča tržno ovrednotenje spektra in povečuje prožnost in učinkovitost upravljanja s spektrom.

Agencija je v okviru poziva zainteresirani javnosti za predložitev predlogov in pripomb v zvezi s pripravo novega zakona o elektronskih komunikacijah opozorila na podnormiranost veljavnega postopka za prenos pravice do uporabe radijskih frekvenc, kar v praksi povzroča težave. Glede na navedeno je v predlogu člena jasno določeno, kako postopa agencija v primeru prenosa pravice na drugo fizično ali pravno osebo. Agencija tako v primeru prenosa skladno z zakonsko določbo (izpolnjevanje predpisanih pogojev, soglasje agencije) fizični ali pravni osebi, na katero je bila pravica prenesena, izda novo odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek, hkrati pa po uradni dolžnosti razveljavi odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc, ki se je glasila na prejšnjega imetnika. Predlog člena upošteva tudi dopolnitev Okvirne direktive, ki poleg prenosa pravice do uporabe radijskih frekvenc predvideva tudi možnost oddaje radijskih frekvenc v najem.

Skladno z novo določbo prvega odstavka 9b člena Okvirne direktive, ki omogoča, da države članice določijo, da se pravila o trgovanju ne uporabljajo v primeru, ko je imetnik odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc te frekvence pridobil brezplačno, se v primerih, ko je bila radijska frekvenca pridobljena brez plačila nadomestila za rabo omejenega naravnega dobra, prepoveduje prenos pravice do uporabe teh radijskih frekvenc s pravnim poslom na drugo fizično ali pravno osebo ali oddaja teh frekvenc v najem drugi fizični ali pravni osebi. S tem se onemogoča pridobitev finančnih koristi imetnika odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc na račun brezplačno pridobljenih radijskih frekvenc, ki predstavljajo omejeno naravno dobro.

Nadalje se imetnikom odločb o dodelitvi radijskih frekvenc, ki pridobljenih radijskih frekvenc ne uporabljajo in je proti njim voden postopek za razveljavitev odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc po uradni dolžnosti na podlagi 3. točke četrtega odstavka 58. člena predloga zakona, preprečuje, da bi radijske frekvence, ki jih ne uporabljajo, prenesli na drugo fizično ali pravno osebo in se tako izognili predvidenim sankcijam.

K 56. členu

Predlog določbe ohranja vsebino 52.a člena veljavnega ZEKom, ki je bil vključen z novelo ZEKom-B. Prepoved in sankcioniranje kopičenja radijskih frekvenc z namenom omejevanja konkurence na trgu elektronskih komunikacij predvideva tudi sprememba Okvirne direktive. Namen omejevanja konkurence operaterja s kopičenjem radijskih

frekvenc je razviden iz operaterjevih dejanj kot npr. da se le-ta ne drži rokov oziroma ne dosega obsega za investiranje v infrastrukturo ali se ne drži roka za začetek uporabe same radijske frekvence, ki je določen v odločbi o dodelitvi radijskih frekvenc oziroma v ponudbi operaterja iz javnega razpisa ali iz operaterjevega ravnanja izhaja, da je pridobil radijsko frekvenco z namenom omejevanja konkurence na trgu.

K 57. členu

Predlog člena, ki ureja spremembo odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, v večjem delu ohranja vsebino 53. člena obstoječega ZEKom. Iz razloga jasnosti in večje pravne varnosti je besedilo nekoliko izboljšano in dopolnjeno.

Novost predstavlja določbo, s katero se preprečuje, da bi se na predlog imetnika spremenila odločba o dodelitvi radijskih frekvenc, če je proti imetniku pravice do uporabe radijskih frekvenc voden postopek za razveljavitev odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc na podlagi 3. točke četrtega odstavka 58. člena predloga zakona (zaradi neuporabe radijskih frekvenc). S tem se skuša imetnikom odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, ki kršijo zakonske določbe, preprečiti, da bi se s spremembami odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc izognili ukrepom inšpekcijskega nadzora zaradi neuporabe radijskih frekvenc.

Na predlog agencije je bilo v tretjem odstavku, ki določa, da je v primeru spremembe odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc za opravljanje radiodifuzije, sprememba mogoča tudi zunaj območja pokrivanja, če taka sprememba odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc zagotavlja večjo učinkovitost uporabe radijskih frekvenc, dodano, da se s takšno spremembo območje pokrivanja ne sme bistveno spremeniti. Gre za jasnejše določilo s ciljem preprečitve morebitnega obida zakona.

K 58. členu

Predlog člena, ki ureja razveljavitev odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, pretežno ohranja vsebino 54. člena veljavnega ZEKom, ki ureja razveljavitev odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc. Glede spremembe v tretjem odstavku glej obrazložitev k 38. členu (vloga Sveta za radiodifuzijo pri radijskih frekvencah za digitalno radiodifuzijo ni več potrebna). Odločba o dodelitvi radijskih frekvenc se lahko razveljavi bodisi po uradni dolžnosti bodisi na predlog imetnika.

V četrtem odstavku so navedeni razveljavitveni razlogi, pri čemer se v 3. točki, ki določa, da je razlog za razveljavitev odločbe, če imetnik ni začel uporabljati radijske frekvence v roku, določenem v odločbi o dodelitvi radijskih frekvenc oziroma v ponudbi operaterja v javnem razpisu, ali se dodeljena radijska frekvenca v obdobju šestih mesecev med najmanj šestimi naključnimi preverjanji ni uporabljala, razen če z odločbo ni drugače določeno ali če imetnik s pisnimi dokazi ne dokaže nasprotnega (npr. v utemeljenih primerih neuporabe radijskih frekvenc zaradi kratkotrajnih okvar), obdobje za preverjanje uporabe radijskih frekvenc v primerjavi v trenutno veljavno ureditvijo za vnaprej skrajšuje z enega leta na šest mesecev. S tem se skuša čim prej preprečiti neoptimalno uporabo radiofrekvenčnega spektra in imetniku odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, ki le-teh ne uporablja, radijske frekvence čim prej odvzeti.

K 59. členu

Predlog 59. člena, ki ureja prenehanje odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, je nespremenjen v primerjavi s 55. členom obstoječega ZEKom. Odločba o dodelitvi radijskih frekvenc preneha veljati ex lege s potekom roka, za katerega je bila izdana, prenehanjem obstoja njenega imetnika in z razveljavitvijo dovoljenja za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti, ki je bilo izdano po postopku in pod pogoji zakona, ki ureja medije.

K 60. členu

Plačila za uporabo radijskih frekvenc so bila doslej urejena s Pravilnikom o načinu izračuna plačil na podlagi obvestila, za uporabo radijskih frekvenc in za uporabo elementov oštevilčenja (Uradni list RS, št. 118/04, 90/05, 22/07, 46/10, 35/11 in 78/11). Ta ureja tako način izračuna plačil na podlagi obvestila kot tudi način izračuna plačil za imetnike odločb o dodelitvi radijskih frekvenc in elementov oštevilčenja. Glede na to, da so formule za izračun števila točk, ki vpliva na višino plačila, izrazito tehnične narave, in da okoliščine, ki vplivajo na izračun, pozna samo agencija, je primerneje, da jih določa agencija s svojim splošnim aktom. Ob tem se zmanjšuje tudi nepotrebne administrativne ovire, saj je v praksi agencija glede na navedeno tudi doslej predlagala vsebino pravilnika. Kriteriji, ki jih mora agencija upoštevati v splošnem aktu, ostajajo določeni v zakonu in se po vsebini ne spreminjajo v primerjavi z obstoječim ZEKom, in sicer je način izračuna odvisen od pokrivanja ali gostote prebivalstva na območju pokrivanja ali radijske frekvence ali širine radiofrekvenčnega pasu ali vrste radiokomunikacije ali kombinacije naštetega, ne sme pa omejevati konkurence in ovirati vstopa na trg. Iz veljavnega pravilnika je v zakonsko določbo prenesena določba o vrednosti točke ter odmeri in plačevanju plačil, pri čemer je uporabljeno sklicevanje na 7. člen predloga zakona (glej obrazložitev k 7. členu).

Sicer ostaja vsebina predloga člena podobna kot v 56. členu obstoječega ZEKom, pri čemer je pri plačilu določenega zneska za učinkovito rabo omejene naravne dobrine, s katerim se zagotovi optimalna uporaba dodeljenih radijskih frekvenc in je prihodek proračuna, potrebno upoštevati, da se le-ta v skladu z novim predlogom v primeru radijskih frekvenc za zagotavljanje javnih komunikacijskih storitev končnim uporabnikom plača vedno (saj je vedno izveden javni razpis brez predhodnega posvetovanja z zainteresirano javnostjo).

Dodatno je predvideno tudi plačilo zneska za učinkovito rabo omejene naravne dobrine tudi za vse radijske frekvence za digitalno radiodifuzijo. Drugi odstavek 23. člena Zakona o digitalni radiodifuziji za razliko od ZEKom že določa, da se za radijske frekvence, ki se uporabljajo za storitve mobilne televizije ali inovativne storitve plača določen znesek za učinkovito rabo omejene naravne dobrine, s katerim se zagotovi optimalna uporaba dodeljenih radijskih frekvenc. V navedeno vsebinsko ne posegamo. Predlog osmega odstavka kot določba sistemskega zakona pa obveznost plačila nadomestila za rabo omejene naravne dobrine razširja na vse radijske frekvence za digitalno radiodifuzijo. Pri tem kriteriji za določitev višine zneska in načina plačila ostajajo v obeh zakonih enaki. Pri določitvi višine oziroma najmanjše višine zneska in določitvi načina plačila je tako treba upoštevati ponudbo in povpraševanje po razpisanih frekvencah, razvitost trga, na katerega se nanašajo razpisane frekvence, ter višino tovrstnih plačil v drugih državah EU, v nobenem primeru pa ne sme biti tako visok, da bi oviral razvoj inovativnih storitev in konkurence na trgih.

Predlog v sedmem odstavku predvideva oprostitev letnega plačila za uporabo radijskih frekvenc za državne organe, ki določene radijske frekvence uporabljajo za potrebe meritev, atestiranja in drugih preizkusov radijske opreme.

K 61. členu

Predlog člena enako kot obstoječi ZEKom za opravljanja nalog nad določbami poglavja o radiofrekvenčnem spektru določa pristojnost agencije.

VI. OŠTEVILČENJE

Poglavje o oštevilčenju ne prinaša bistvenih vsebinskih sprememb v primerjavi s VI. poglavjem obstoječega ZEKom (z upoštevanjem, da so bile nekatere določbe prenesene v poglavje o pravicah uporabnikov). Manjše spremembe so posledica sprememb relevantnih direktiv ter želje po izboljšanju jasnosti in določnosti besedila.

K 62. členu

Predlog člena v glavnem ohranja vsebino 58. člena obstoječega ZEKom. Agencija podobno kot z radiofrekvenčnim spektrom na podlagi javnega pooblastila upravlja tudi z množico vseh elementov oštevilčenja v Republiki Sloveniji, ki predstavljajo omejeno naravno dobroto, pri čemer mora upoštevati morebitne strateške dokumente Republike Slovenije RS in EU ter strateške usmeritve pristojnega ministrstva.

K 63. členu

Okvirna direktiva, ki vsebuje določbe povezane z načrti oštevilčenja, določa, da morajo nacionalni regulativni organi upravljati z načrtom oštevilčenja, ne določa pa nobenih obveznosti v zvezi s sprejetjem. Primerjalna ureditev drugih držav članic je pokazala, da jih veliko to nalogo poveri nacionalnim regulativnim organom. Glede na navedeno je tudi v Republiki Sloveniji od leta 2006 (novela ZEKom-A) ta naloga poverjena agenciji. Skladno s predlogom načrt oštevilčenja tako kot doslej (59. člen obstoječega ZEKom) sprejme agencija, s splošnim aktom. V načrtu oštevilčenja morajo biti določene vrsta, dolžina, zgradba in namen ter način uporabe elementov oštevilčenja, vključno s številkami za klice v sili, in številkami, katerih uporaba je usklajena na podlagi predpisov EU (npr. številke, ki se začnejo z 116). Načrt oštevilčenja mora omogočati tudi prenosljivost števil in uvajanje novih elektronskih komunikacijskih storitev. Večje spremembe ali dopolnitve načrta oštevilčenja, ki bistveno posegajo v sistem oštevilčenja in katerih izvedba je tehnološka zahtevna, se lahko začnejo uporabljati šele dve leti po njihovi uveljavitvi.

K 64. členu

Predlog člena je nespremenjen v primerjavi s 60. členom obstoječega zakona in določa, da se elemente oštevilčenja uporablja le na podlagi odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja, s katero agencija podeli pravico do njihove uporabe.

K 65. členu

Predlog člena ohranja ureditev postopka izdaje odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja iz 61. člena obstoječega ZEKom. Odločba o dodelitvi elementov

oštevilčenja se izda po določbah splošnega upravnega postopka in po predhodno izvedenem postopku javnega razpisa v zakonsko predvidenih primerih (kadar agencija ob smiselni uporabi postopka posvetovanja z zainteresirano javnostjo na področju dodeljevanja radijskih frekvenc ugotovi, da se učinkovita raba določenih elementov oštevilčenja zagotovi le z omejitvijo števila izdanih odločb). Agencija mora pri dodelitvi določenih elementov oštevilčenja, s katerimi upravlja Mednarodna telekomunikacijska zveza (ITU), upoštevati tudi njene postopke. ITU namreč določene elemente oštevilčenja (sem ne spadajo navadne (telefonske) številke, pač pa najrazličnejše kode oziroma oznake, ki se uporabljajo na primer na mednarodnem nivoju za pravilno usmerjanje sporočil ali pri sledenju mobilnega uporabnika v tujini) v sklopih dodeljuje članicam zveze, ki posamezen element oštevilčenja dodelijo naprej tistim osebam (največkrat operaterjem), ki zaprosijo zanje. Iz priporočil ITU izhaja, da je treba na primer o vsaki dodelitvi ali odvzemu takega elementa oštevilčenja, obvestiti ITU. Če so številski viri harmonizirani na ravni EU in če predpisi, ki določajo harmonizacijo, predpisujejo tudi (del) postopka za njihovo dodeljevanje, je treba upoštevati ta postopek.

Zaradi nedoslednosti v povezavi z 62. členom obstoječega ZEKom se predlaga uskladitev z naslednjim členom, ki ureja izdajo odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja na podlagi splošnega upravnega postopka. V skladu z 61. členom obstoječega ZEKom lahko namreč v postopku javnega razpisa za dodelitev elementov oštevilčenja sodelujejo le operaterji, ki na ta način pridobljene elemente oštevilčenja dodeljujejo svojim uporabnikom, medtem ko 62. člen določa, da lahko poleg operaterjev vlogo za pridobitev odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja vloži tudi druga fizična ali pravna oseba, če lahko dokaže, da elemente oštevilčenja potrebuje za opravljanje dejavnosti, ki je v javnem interesu, kot to izhaja iz področne zakonodaje ali predpisov EU. V skladu s predlogom novega člena pa obe skupini, torej tako operaterji kot tudi fizične in pravne osebe ob izkazanem interesu, lahko sodelujejo na javnem interesu, prav tako pa lahko vložijo vlogo.

K 66. členu

Predlog člena načelno ohranja vsebino 62. člena obstoječega ZEKom, ki določa postopek izdaje odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja na podlagi splošnega upravnega postopka. Kot je bilo obrazloženo že pri prejšnjem členu lahko vlogo za pridobitev elementov oštevilčenja vloži le operater, druga fizična ali pravna oseba pa le, če lahko dokaže, da elemente oštevilčenja potrebuje za opravljanje dejavnosti, ki je v javnem interesu, kot to izhaja iz področne zakonodaje ali predpisov EU. Slednje so upravičene do dodelitve predvsem kratkih števil. Teh primerov ni mogoče zakonsko vnaprej predvideti, saj gre za subjekte z različnih področij delovanja (npr. razni centri za pomoč državljanov, gasilci ipd.). Primer opravljanja dejavnosti, ki je v javnem interesu, kot izhaja iz predpisov EU, pa predstavljajo »harmonizirane številke«, npr. enotna evropska telefonska številka za prijavo pogrešanih otrok 116 000, za katere ne zaprosijo operaterji, temveč osebe oziroma institucije, ki določeno storitev izvajajo.

Odločbo o dodelitvi elementov oštevilčenja izda agencija skladno s tretjim odstavkom 5. člena Direktive o odobritvi v 21 dneh od vložitve vloge za pridobitev odločbe o dodelitvi števil, če ni bil izpeljan javni razpis.

Predlog določa tudi podatke, ki jih mora vsebovati vloga za pridobitev odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja, pri čemer se skladno s pozivom Ministrstva za pravosodje in javno upravo od fizične in pravne osebe zahteva le en identifikacijski znak (torej v obeh primerih le davčna številka; ne pa tudi matična in registrska številka

pri pravni osebi, kot je veljalo doslej). Glede na to, da druge fizične in pravne osebe (ki niso operaterji) lahko pridobijo pravico do uporabe elementov oštevilčenja le, če dokažejo, da elemente oštevilčenja potrebujejo za opravljanje dejavnosti, ki je v javnem interesu, kakor izhaja iz področne zakonodaje ali predpisov EU, morajo vlogi priložiti tudi ustrezne dokaze o izkazanem interesu. Zaradi učinkovite rabe elementov oštevilčenja mora vlagatelj v vlogi tudi dokazati, da bo dodeljena količina elementov oštevilčenja v treh letih uporabljena.

V šestem odstavku so taksativno naštet razlogi, zaradi katerih lahko agencija zavrne izdajo odločbe. Operater lahko dodeljene številke dodeli končnim uporabnikom svojih storitev, lahko pa jih dodeli v uporabo tudi izvajalcem storitev. Operater ne sme diskriminirati izvajalcev storitev glede blokov števil, ki se uporabljajo za dostop do njihovih storitev. O vseh takih pravnih poslih mora obvestiti agencijo.

K 67. členu

Predlog 67. člena ohranja vsebino 63. člena veljavnega ZEKom in določa vsebino odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja. Ta mora vsebovati najmanj podatke o njenem imetniku, dodeljene elemente oštevilčenja in pogoje uporabe elementov oštevilčenja, ki so določeni v 68. členu predloga zakona.

K 68. členu

Predlog člena ohranja nespremenjeno vsebino 64. člena veljavnega ZEKom, ki določa pogoje uporabe elementov oštevilčenja. Področja, na katera se smejo nanašati ti pogoji, so taksativno naštet, in povzeta po Prilogi C Direktive o odobritvi.

K 69. členu

Predlog člena ohranja vsebino 65. člena veljavnega ZEKom, ki določa veljavnost odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja. Za razliko od odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc je odločba o dodelitvi elementov oštevilčenja izdana za nedoločen čas. Namen izdaje za nedoločen čas je predvsem v varstvu končnim uporabnikom, katerim je imetnik odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja dal v uporabo določene elemente oštevilčenja za uporabo določenih javno dostopnih komunikacijskih storitev.

K 70. členu

Predlog člena ohranja vsebino 66. člena veljavnega ZEKom, ki ureja prenos pravice uporabe elementov oštevilčenja. V skladu z obrazložitvijo k predlogu 55. člena je zaradi dosedanje podnormiranosti potrebno podrobneje določiti, kako postopa agencija v primeru prenosa pravice do uporabe elementov oštevilčenja. Agencija tako fizični ali pravni osebi, na katero se prenese pravica uporabe elementov oštevilčenja, izda novo odločbo o dodelitvi elementov oštevilčenja, odločbo o dodelitvi elementov oštevilčenja, ki se glasi na prejšnjega imetnika, pa skladno s 1. točko prvega odstavka 72. člena tega zakona razveljavi po uradni dolžnosti.

K 71. členu

Predlog 71. do 73. člena v glavnem ohranjajo vsebino 67. do 69. člena veljavnega ZEKom in urejajo spremembo, razveljavitev in prenehanje odločbe o dodelitvi

elementov oštevilčenja. Kot je bilo obrazloženo že pri prejšnjem členu, je v prvem odstavku predloga 72. člena dodan nov razveljavitveni razlog v primeru prenosa pravice do uporabe elementov oštevilčenja na drugo fizično ali pravno osebo.

K 72. členu

Glej obrazložitev k 71. členu.

K 73. členu

Glej obrazložitev k 71. členu.

K 74. členu

Imetniki odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja morajo za dodeljene elemente oštevilčenja plačevati letno administrativno plačilo. Za elemente oštevilčenja, ki se dodelijo na podlagi javnega razpisa, pa se plača tudi pristojbina za učinkovito rabo omejene naravne dobrine, ki je prihodek proračuna.

Letna plačila za uporabo dodeljenih elementov oštevilčenja so bila doslej urejena s Pravilnikom o načinu izračuna plačil na podlagi obvestila, za uporabo radijskih frekvenc in za uporabo elementov oštevilčenja (Uradni list RS, št. 118/04, 90/05, 22/07, 46/10, 35/2011 in 78/2011). Kot je bilo obrazloženo že zgoraj pri predlogu 60. člena, se predlaga nadomestitev pravilnika, ki je akt ministrstva, s splošnim aktom agencije. Glej podrobnejšo obrazložitev k 60. členu predloga zakona.

K 75. členu

Predlog prvega odstavka 75. člena izrecno prenaša določbo prvega odstavka 27. člena Direktive o univerzalni storitvi, ki določa, da morajo države članice zagotoviti, da je 00 standardna mednarodna dostopovna koda. Operaterji morajo o tem na primeren način obvestiti končne uporabnike, in sicer z ustrezno objavo v telefonskem imeniku, splošnih pogojih, na spletnih straneh operaterja ipd. Navedeno že doslej v praksi ni predstavljalo problema, vendar je bila določba doslej vsebovana le v prvem odstavku 4. člena Splošnega akta o načrtu oštevilčenja (Uradni list RS, št. 79/07, 74/09 in 101/2011), ki določa, da je mednarodna predpona za klice iz RS v tujino »00«. Določitev v zakonu pa to izboljšuje z vidika skladnosti z načelom zakonitosti in zaradi jasnosti prenosa navedene direktive.

Drugi odstavek načelno povzema vsebino 72.a člena veljavnega ZEKom z manjšimi popravki glede na spremembo 27. člena Direktive o univerzalni storitvi, kot jih je prinesla direktiva 2009/136/ES.

K 76. členu

Predlog člena skladno z 28. členom Direktive o univerzalni storitvi ureja dostop do storitev z uporabo negeografskih števil v EU. Zaradi zagotovitve enotnega trga je potrebno končnim uporabnikom omogočiti dostop do vseh števil v nacionalnih načrtih oštevilčenja drugih držav članic in dostop do storitev z uporabo negeografskih števil v EU, med drugim vključno z drugimi številkami brezplačnih telefonskih klicev in številkami premijskih storitev. Navedeno vključuje dostop do števil iz evropskega

telefonskega številskega prostora (ETNS) in enotnih mednarodnih števil brezplačnih telefonskih klicev (UIFN). Operater javnega telefonskega omrežja oziroma izvajalec javno dostopnih telefonskih storitev je takšen dostop dolžan omogočiti, kadar je to tehnično in ekonomsko izvedljivo in se klicani zaradi komercialnih razlogov ni odločil za omejitev klicev, ki prihajajo iz določenega območja EU. Čezmejnega dostopa do številskih virov in z njimi povezanih storitev se ne sme preprečevati razen v objektivno utemeljenih primerih, kot na primer, ko je potrebno zaradi boja proti goljufijam in zlorabam (npr. v zvezi z nekaterimi premijskimi storitvami), ko se številka uporablja samo v določeni državi (npr. nacionalna številka skrajšanega izbiranja) ali ko je to tehnično ali gospodarsko neizvedljivo. V primeru, ko sodišče v konkretni zadevi, ki jo obravnava, presodi, da je to utemeljeno zaradi zlorabe ali goljufije, lahko operaterju javnega komunikacijskega omrežja oziroma izvajalcu javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev odredi, da onemogoči dostop do posameznih števil ali storitev, dostopnih prek teh števil.

K 77. členu

Predlog člena ohranja vsebino 73.a člena veljavnega ZEKom o ENUM številkah. ENUM je mehanizem, ki omogoča preslikavo običajnih (telefonskih) števil v imena, primerna za uporabo v internetu. Potreba po preslikavi se je pojavila zaradi čedalje večje konvergence kontinuiranih javnih telefonskih omrežij in omrežij IP. ENUM številke so sestavljene iz treh delov, skladno s tem je tudi pristojnost upravljanja porazdeljena na tri nivoje. Osnovni nivo, nivo 0, v celoti upravlja mednarodni koordinacijski center RIPE NCC (Réseaux IP Européens Network Coordination Centre) s sedežem v Amsterdamu. Glavna naloga nivoja 1 je vodenje in upravljanje domen ENUM, ki se nanašajo na isto državo (nacionalna domena ENUM), na nivoju 2 pa registracija in administracija domen ENUM, ki se nanašajo na posamične telefonske številke. Primerjalni pregled je pokazal, da države članice navadno pooblastijo nacionalne regulativne organe, da skrbijo za nacionalne domene ENUM. Skrb za pretvorbo števil v ENUM številke je z zakonom poverjena agenciji, ki lahko ta način ter tehnične in druge zahteve uredi podrobneje s splošnim aktom.

K 78. členu

Predlog člena v skladu z dosedanja ureditvijo določa, da agencija izvaja nadzor nad izvajanjem določb tega poglavja in izpolnjevanjem odločb, ki jih izda na njegovi podlagi.

VII. VARNOST OMREŽIJ IN STORITEV TER DELOVANJE V IZJEMNIH STANJIH

Veljavni ZEKom doslej posebnih zavez za operaterje glede zagotavljanja varnosti in celovitosti njihovih omrežij in storitev ni urejal, razen v ozkem obsegu (poglavje IX Izredna stanja, členi 96 do 100). V ZEKom gre še pretežno za nacionalno ureditev namenjeno delovanju omrežij in storitev v ti. izjemnih stanjih (vojno ali izredno stanje, stanje nastalo zaradi naravnih ali drugih nesreč ter katastrofalni izpad omrežja), ko bi te okoliščine lahko pomembno vplivale na celovitost omrežij in dostopnost storitev. Zahtevani ukrepi so v ZEKom tudi omejeni na področje javnega telefonskega omrežja

in javnih telefonskih storitev, pristojnosti za nadzor tega poglavja pa ima po ZEKom še pristojni inšpektor - IEKEP.

S spremenjeno Okvirno direktivo se v evropski pravni red na novo uvaja vsebino, ki zajema varnost omrežij in storitev, ter celovitost omrežij za celotni prostor EU, kar je v največjo korist predvsem uporabnikom. Ta zakonska vsebina je torej sorodna prej omenjeni vsebini o »Izrednih stanjih«, vendar širša. Zato se omenjene vsebine s tem predlogom združujejo v enotno poglavje. Ker spremenjena Okvirna direktiva zahteva izvajanje nadzora nad novimi določbami s strani nacionalnih regulativnih organov, se nadzor za celotno poglavje po tem predlogu prenese na agencijo. Prenos pristojnosti hkrati sledi ciljem ekonomičnosti, da se sorodne pristojnosti ne podvajajo pri različnih organih kot tudi ciljem racionalizacije državne uprave.

K 79. členu

V 79. členu so navedene obveznosti operaterjev, ki jih uvaja spremenjena Okvirna direktiva v svojem členu 13.a(1). Sprejem samih tehničnih in organizacijskih ukrepov za ustrezno obvladovanje tveganj v veliki večini primerov za operaterja ne bo predstavljala kakšnega posebnega dodatnega bremena, saj je poslovanje operaterjev varnosti in celovitosti navadno že podrejeno. Ne glede na to, navedena določba zagotavlja, da se bodo temu vprašanju morali posvetiti tudi tisti operaterji, ki morda v preteklosti niso vprašanjem varnosti in celovitosti posvečali dovolj pozornosti. V tem smislu se bo ob dosledni uveljavitvi določb tega člena, in členov, ki sledijo, temu primerno povečala varnost in celovitost omrežij na splošno, kar je tudi glavni namen te določbe.

Med obveznostmi je tudi sprejetje ustreznega varnostnega načrta, s čimer naj bi bil dokumentiran pregled sprejetih organizacijskih in tehničnih ukrepov iz prvega odstavka tega člena.

K 80. členu

Ta določba temelji na členu 13.a(2) spremenjene Okvirne direktive, ki jo je potrebno prenesti v slovenski pravni red. Iz te določbe izhaja, da pri zagotavljanju celovitosti omrežij (angl: »integrity«) ne gre zgolj za tehnični vidik ohranjanja celovitosti omrežij, temveč, da je njen namen zagotavljanje storitev, ki so ponujene oziroma omogočene preko teh omrežij.

K 81. členu

Določbe tega člena o obveznosti poročanja in obveščanja o morebitnih kršitvah varnosti in celovitosti temeljijo na členu 13a(3) spremenjene Okvirne direktive, ki se obvezno prenaša v slovenski pravni red.

Med določbami je, kot nacionalna določba, vključena tudi tista, ki, glede na stopnjo in naravo kršitve nalaga agenciji, da po potrebi obvesti Slovenski center za posredovanje pri omrežnih incidentih (SI-CERT), katerega temeljna naloga je operativna koordinacija razreševanja varnostnih incidentov v slovenskih omrežjih. SI-CERT, ki deluje v okviru javnega zavoda Akademska in raziskovalna mreža Slovenije (ARNES) in na svojem področju delovanja že sedaj beleži zelo dobre rezultate in je tudi uveljavljen v mednarodnih krogih sorodnih ustanov (CERT-ov).

K 82. členu

Določba temelji na členu 13.b(2b) spremenjene Okvirne direktive, ki predvideva zunanjo revizijo varnosti, ki naj jo na zahtevo agencije, a na stroške revidiranja izvede usposobljen neodvisni organ. Iz določbe je razvidno, da agencija (in revidiranec) dobita zgolj rezultate takšne revizije, saj se na ta način varuje poslovna skrivnost (npr. varnostni načrt) revidiranja.

K 83. členu

Določba s skoraj enako vsebino se nahaja že v obstoječem ZEKom in sicer gre za 97. člen iz IX. poglavja Izredna stanja. Vsebina določbe se s predlogom ZEKom-1 izboljšuje predvsem v delu, ko vnaprej še ni znano, kakšne morebitne druge ukrepe bi lahko bilo potrebno sprejeti za odpravo nastalih razmer v vojnem ali izrednem stanju in zato jasno zakonsko pooblastilo s strani Državnega zbora za njihov sprejem s strani vlade ni mogoče.

Zato so »drugi ukrepi« razmejeni na tiste ob naravnih in drugih nesrečah ali ob katastrofalnem izpadu omrežja (četrti odstavek), ki jih sprejme vlada in na tiste ob vojnem ali izrednem stanju kot sta opredeljena v 16. in 92. členu Ustave RS, (peti odstavek). Slednje sprejme Državni zbor, ki v tem primeru tudi izbere ustrezno obliko pravnega akta, če ta ne izhaja iz predloga vlade, kar je skladno tudi z 92. členom Ustave RS.

K 84. členu

Vsebina tega člena v nekoliko ožji vsebini že obstaja v obstoječem ZEKom in sicer gre za 96. člen iz IX. poglavja Izredna stanja. Zaradi jasnosti in tudi skladnosti s 23. členom spremenjene Direktive o univerzalnih storitvah se najprej spreminja naslov člena iz »Izvajanje storitev« v »Razpoložljivost javno dostopnih storitev«. Skladno z omenjeno spremembo direktive se v tem členu delno spreminja oziroma precizira krog zavezancev za izvajanje obveznosti te določbe na izvajalce javno dostopnih telefonskih storitev, ki se zagotavljajo preko javnih komunikacijskih omrežij.

K 85. členu

Vsebina tega člena je že v obstoječem ZEKom in se jo na podlagi predloga MPJU zgolj dopolni z dodatnim drugim odstavkom. Prvi odstavek določa, da mora izvajalec univerzalne storitve oziroma operater, ki mora izvrševati obveznosti na podlagi tega poglavja, s sklepom določiti svoje zaposlene, ki morajo med stavko omogočiti nemoteno izvajanje storitev v okviru univerzalne storitve oziroma obveznosti, ki jih ima operater na podlagi tega poglavja.

V izogib dvomom, ki jih je v fazi medresorskega usklajevanja izrazilo MPJU, da bi določba o nadzoru agencije glede pravice do stavke lahko bila tolmačena tako, da bi pomenila poseg v ustavno pravico do stavke, je v drugem odstavku izrecno navedeno, da agencija nadzira le izpolnitev obveznosti sprejema in izvajanja sklepa iz prvega odstavka tega člena.

K 86. členu

Določba temelji na členu 13.b(1) spremenjene Okvirne direktive, ki zavezuje države članice, da podelijo pristojnosti nacionalnim regulativnim organom (agenciji), da izdajo »obvezujoča navodila« operaterjem in izvajalcem storitev, vključno s tistimi, ki zadevajo časovne roke za izvajanje ustreznih določb zakona. Ker agencija na področju svojega delovanja, kot splošne in zavezujoče pravne akte sprejema le splošne akte agencije, se ta določba Okvirne direktive prenaša tako, da ima agencija pristojnosti, da lahko s splošnim aktom podrobneje uredi način izvajanja določb tega poglavja. Zaradi strokovne narave takega splošnega akta se agencija lahko pred njegovim sprejetjem posvetuje.

K 87. členu

Spremenjena Okvirna direktiva v svojem členu 13b(3) zahteva pristojnost nacionalnega regulativnega organa (agencije) za preiskavo primerov neskladnosti na področju »varnosti in celovitosti omrežij«. Obstoječi ZEKom za nadzor v poglavju »Izredna stanja« sicer predvideva pristojnost inšpektorata (gre za IEKEP), a ker sta, kakor je uvodoma že omenjeno, ti dve področji (zagotavljanje varnost in celovitost omrežij, ter področje zagotavljanja storitev ob izrednih stanjih) sorodni, in sta zaradi tega tudi združeni v enem poglavju, se zaradi načela ekonomičnosti, da se sorodne pristojnosti ne podvajajo pri različnih organih in hkrati s ciljem racionalizacije državne uprave, nadzor v tem delu v celoti prenaša na agencijo. Ob tem je za navedeno področje agencija tudi tehnično in strokovno bolj usposobljena.

Agencija nadzira izvajanje določb tega poglavja (upoštevajajoč v drugem odstavku odkazano preciznejšo (omejeno) pristojnosti nadzora v primeru stavke), kar skladno z Okvirno direktivo vključuje preiskavo primerov neskladnosti, pa tudi njihovih učinkov na varnost in celovitost omrežij. Iz tega izhaja, da se v postopku nadzora ne preverja zgolj dobesedno spoštovanje predpisov in navodil, temveč je nujno, da so ob spoštovanju le-teh doseženi tudi ustrezni učinki (npr., da je tudi dejansko zagotovljena ustrezna stopnja varnosti omrežij in storitev).

VIII. ZAGOTAVLJANJE KONKURENCE

Poglavje o zagotavljanju konkurence glede na IV. poglavje obstoječega ZEKom vsebuje poleg določb o regulaciji operaterjev s pomembno tržno močjo tudi določbe t.i. simetrične regulacije, ki so v obstoječem ZEKom umeščene v poglavju »Elektronske komunikacijske storitve«. Med splošnimi določbami tega poglavja predloga zakona je najprej umeščena nova določba o neodvisnosti delovanja agencije na področju zagotavljanja konkurence, glede na zahteve Okvirne direktive s svojimi poudarki na neodvisnosti nacionalnih regulativnih organov na področju regulacije trga. V to poglavje so vsebinsko zajete tudi nekoliko spremenjene določbe o operaterjih s posebnimi in izključnimi pravicami, določbe o medomrežnim povezovanjem (9. člen obstoječega ZEKom, ki je v predlogu zakona spremenjen skladno z določbami Direktive o dostopu) ter določbe o skupni uporabi (spremenjeni 8. člen obstoječega ZEKom skladno z 12. členom Okvirne direktive), ki so bile dosedaj v poglavju »Elektronske komunikacijske storitve«. Vse prej naštete določbe so namreč pomembne z vidika zagotavljanja konkurence, pri čemer gre pri določitvi ukrepa skupne uporabe ali pri naložitvi medomrežnega povezovanja in operatorskega dostopa za t.i. simetrično regulacijo, kar pomeni, da lahko agencija naloži te obveznosti vsem operaterjem javnih komunikacijskih omrežij (in v primeru skupne uporabe tudi drugim fizičnim in pravnim osebam, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja) in ne le operaterjem s

pomembno tržno močjo, je smiselno, da so te določbe vključene v podpoglavje »splošno« znotraj poglavja o zagotavljanju konkurence.

Skladno s spremembami Direktive o univerzalnih storitvah poglavje o zagotavljanju konkurence ne zajema več vsebine določbe 29. člena obstoječega ZEKom o zagotavljanju minimalnega nabora zakupljenih vodov, saj takšnega ukrepa omenjena direktiva več ne pozna (ker je bilo ugotovljeno, da ni več potreben). Enako velja za ne vključitev obveznosti zagotavljanja izbire in predizbire izvajalcev javnih komunikacijskih storitev (vsebinsko iz 30. člena obstoječega ZEKom). Ne glede na navedeno pa skladno z uvodno izjavo št. 20 Direktive 2009/136/ES nacionalni regulativni organi lahko obveznosti izbire ali predizbire operaterja naložijo po opravljeni tržni analizi preko obveznosti iz 12. člena Direktive o dostopu, ki jo v predlogu tega zakona prenašamo z določbami 105. člena.

1. Splošno

K 88. členu

Določba tega člena s prvim odstavkom prenaša tretji in 3a odstavek 3. člena Okvirne direktive, ki določa, da nacionalni regulativni organ pri izvajanju nalog ex ante urejanja trga, torej nalog zagotavljanja konkurence, deluje neodvisno in ne prosi niti ne sprejema navodil nobenega drugega organa v zvezi z opravljanjem teh nalog. To pa ne vpliva na možnost njenega posvetovanja z organom, pristojnim za varstvo konkurence, z drugimi regulativnimi organi, Evropsko komisijo in Organom evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC).

BEREC je bil ustanovljen z Uredbo (ES) št. 1211/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o ustanovitvi Organa evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC) in Urada, ki je sicer neposredno uporabljiva. BEREC tako deluje v okviru področja uporabe Okvirne direktive, Direktive o dostopu, Direktive o odobritvi, Direktive o univerzalnih storitvah, Direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah ter Uredbe (ES) št. 717/2007. BEREC si pri vseh dejavnostih prizadeva za enake cilje, kakor so določeni v 8. členu Okvirne direktive (v predlogu zakona prenesene s členi od 194 do 197) za nacionalne regulativne organe. BEREC zlasti prispeva k razvoju in boljšemu sodelovanju notranjega trga za elektronska komunikacijska omrežja in storitve s prizadevanjem za zagotovitev skladne uporabe regulativnega okvira EU za elektronske komunikacije (1. člen Uredbe 1211/009). Med nalogami BEREC je na prvem mestu dajanje mnenj o osnutkih ukrepov nacionalnih regulativnih organov v zvezi z opredelitvijo trga ter sodelovanje z nacionalnimi regulativnimi organi in določitev podjetij s pomembno tržno močjo in naložitvijo obveznosti skladno s 7. in 7.a členom Okvirne direktive. Glede na navedeno se v predlogu zakona vloga BEREC pojavlja na več mestih in skladno z določbami prej naštetih direktiv, ki jih predlog zakona prenaša v nacionalni pravni red. Poleg tega je bila delna vloga BEREC uvedena v obstoječi zakon že z novelo ZEKom-C, s katero je prišlo do delnega prenosa spremenjenega evropskega regulativnega okvira.

Drugi odstavek določa, da lahko agencija z namenom spodbujanja regulativne predvidljivosti pripravi in na svojih spletnih straneh objavi večletne strategije regulacije. Določba je skladna z alinejo (a) petega odstavka 8. člena Okvirne direktive, ki določa regulativno načelo spodbujanja regulativne predvidljivosti, ki ga mora agencija uporabljati pri izpolnjevanju ciljev (ki so v predlogu zakona določeni v členih 194 do 197). Pri tem pa je potrebno opozoriti, da priprava večletne strategije regulacije s strani

agencije ni pogoj in ne sme biti ovira za pravočasno izvajanje njenih pristojnosti regulacije trga skladno z določbami poglavja o zagotavljanju konkurence.

K 89. členu

Določba o operaterjih s posebnimi ali izključnimi pravicami je glede na ureditev v 10. členu obstoječega ZEKom ostala enaka in sledi ureditvi skladno s 13. členom Okvirne direktive. Spremenila se je le višina letnega prihodka, ki je v obstoječem zakonu določena še v slovenskih tolarjih, in sicer se je dikcija »dveh milijard slovenskih tolarjev« nadomestila z dikcijo »10 milijonov eurov«. Tako velja, če imajo operaterji posebne ali izključne pravice za izvajanje storitev v drugih gospodarskih sektorjih in če hkrati njihov letni prihodek na področju elektronskih komunikacijskih omrežij ali storitev presega 10 milijonov evrov, morajo dejavnosti povezane z elektronskimi komunikacijskimi omrežji ali storitvami v pravno samostojni družbi ali pa voditi ločene računovodske evidence za te aktivnosti, tako kot da bi te aktivnosti opravljali v pravno samostojni družbi. To je pomembno zaradi preprečitve navzkrižnega subvencioniranja dejavnosti na področju elektronskih komunikacij, ko je dejavnosti, ki se izvajajo pod bolj ali manj konkurenčnimi pogoji, z dejavnostmi na področjih, ki zaradi obstoja izključnih ali posebnih pravic praviloma niso konkurenčna. Takšno subvencioniranje bi namreč lahko izkrivljalo konkurenco.

Drugi odstavek člena natančneje določa, kako naj se vodijo ločene računovodske evidence. Pri tem gre za uskladitev (a) točke prvega odstavka 13. člena Okvirne direktive, ki zahteva, da morajo biti v ločenih računovodskih evidencah opredeljeni vsi elementi odhodkov in prihodkov v zvezi z njihovimi dejavnostmi, povezanimi z zagotavljanjem elektronskih komunikacijskih omrežij ali storitev, z osnovo za njihovo izračunavanje in uporabljenimi podrobnimi postopki razporeditve, vključno z razčlenitvijo osnovnih sredstev in strukturnih stroškov po postavkah.

K 90. členu

Določbe o medomrežnem povezovanju in operatorskem dostopu so se glede na 9. člen obstoječega ZEKom vsebinsko spremenile zgolj glede na spremenjene določbe 3., 4. in 5. člena Direktive o dostopu.

Skladno z Direktivo o dostopu je v prvem odstavku določeno, da je v primeru medomrežnega povezovanja določena dolžnost pogajanj med operaterji javnih komunikacijskih omrežij, v primeru operatorskega dostopa pa morajo skladno s prvim odstavkom 4. člena Direktive o dostopu operaterji ponuditi drugim operaterjem dostop (in medomrežno povezovanje) pod pogoji, skladnimi z obveznostmi, ki jih v zvezi s tem naloži nacionalni regulativni organ. Direktiva o dostopu nalaga tudi, da ne sme biti omejitev, ki bi podjetjem preprečila pogajanja o tehničnih in komercialnih pogojih tako v primeru operatorskega dostopa kot omrežnega povezovanja (skladno s pravom EU).

Agencija skladno s četrtem odstavkom tega člena vzpodbuja in, kjer je to primerno, tudi z odločbo zagotovi ustrezen operatorski dostop in medomrežno povezovanje ter vzajemno delovanje storitev skladno s cilji, ki jih zasleduje, kar pa ne posega v obveznosti, ki jih lahko naloži operaterjem s pomembno tržno močjo. Operater, ki v Republiki Sloveniji ne izvaja storitev ali upravlja z omrežjem, ni dolžan obvestiti agencije v skladu s 5. členom zakona, da lahko zaprosi za operatorski dostop ali medomrežno povezovanje (določba prvega odstavka 3. člena Direktive o dostopu).

Agencija vzpodbuja in, kjer je to primerno, z odločbo zagotovi ustrezen operatorski dostop in medomrežno povezovanje ter vzajemno delovanje storitev. Pri tem uporabi postopek, določen v petem odstavku tega člena, ki je primerljiv s postopkom odločanja v primerih nalaganja ex ante obveznosti. Ukrepi morajo biti objektivni, pregledni, sorazmerni in nediskriminacijski.

Ker gre za izjemno pomembno področje zagotavljanja konkurence, ima agencija glede na izrecno zahtevo Direktive o dostopu v utemeljenih primerih pravico po uradni dolžnosti odločiti tudi ob smiselni uporabi postopka reševanja sporov (218. člen tega zakona), kar načeloma pomeni, da je v teh primerih že zaradi uporabe tega postopka samega podana kontradiktornost postopka in enakopravno sodelovanje obeh strank brez dokazovanja pravnega interesa. Presoja utemeljenosti primera, ki utemeljuje uporabo tega postopka (iz šestega odstavka tega člena) namesto postopka iz petega odstavka tega člena, je v skladu z Direktivo o dostopu v pristojnosti agencije. Operaterji imajo namreč pravico sami predlagati rešitev sporov že po 218. členu.

K 91. členu

Člen je prenos 12. člena Okvirne direktive, ki dokaj podrobno nalaga državam članicam, kako naj uredijo področje skupne uporabe. Skupna uporaba je poseben instrument Okvirne direktive, ki je drugačen od ostalih načinov za ureditev pomanjkljivosti trga, saj je osnova za naložitev simetričnih obveznosti, torej veljajo te obveznosti ne le za operaterje s pomembno tržno močjo temveč za vse fizične in pravne osebe, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja. Skupno uporabo po določbah tega člena odredi agencija. V tem primeru lahko agencija določi tudi pravila za delitev stroškov skupne uporabe, pri čemer upošteva ustrezna priporočila Evropske komisije.

Izboljšanje souporabe infrastrukture oziroma komunikacijskih objektov lahko občutno izboljša konkurenčnost podjetij in zniža njihove finančne in okoljske stroške postavitve elektronske komunikacijske infrastrukture. Pripomore tudi k boljšemu izkoriščanju pravic do razlastitve ali ustanovitve služnosti na nepremičnini, saj preprečuje dodatne in nepotrebne večkratne posege v okolje s postavljanjem objektov, ki služijo komunikacijski infrastrukturi ipd. S tem se spodbudi učinkovito vlaganje v infrastrukturo in podpiranje inovacij.

V tretjem odstavku predloga člena je določen tudi postopek odreditve skupne uporabe po uradni dolžnosti (s sklicem na peti odstavek 90. člena). Pri izvajanju simetričnih ukrepov v skladu z 12. členom Okvirne direktive morajo nacionalni regulativni organi pred naložitvijo ukrepa skupne uporabe postopati po določbah 5. člena Direktive o dostopu. Posvetovanje in sodelovanje z Evropsko komisijo, BEREC in drugimi nacionalnimi organi drugih držav članic je namreč ključ do zagotovitve konsistentnosti regulacije na notranjem trgu EU.

K 92. členu

Navedeni člen je novost v predlogu zakona in prenaša tretji odstavek 12. člena Okvirne direktive. Agencija lahko fizičnim ali pravnim osebam, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja in so pridobila pravico do graditve, postavitve, obratovanja ali vzdrževanja napeljav v stavbah v tuji lasti, odredi skupno uporabo teh napeljav. Ker pa so napeljave v stavbah velikokrat last lastnikov stavb, ki niso fizične ali pravne osebe, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja, in ne spadajo v pristojnost

regulacije agencije oziroma agencija tem osebam ne more naložiti ukrepa skupne uporabe napeljav v stavbah. V tem primeru so lahko pravice lastnikov pravno omejene z obveznostjo deliti tako napeljavo, seveda ob pogoju, da bi bilo tako podvajanje te infrastrukture gospodarsko neučinkovito ali fizično neizvedljivo (kot to izhaja iz tretjega odstavka 12. člena Okvirne direktive). Tako je z drugim odstavkom vzpostavljena zakonska obveznost lastnikov napeljav v stavbah, ki niso osebe, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja, temveč lastniki stavbe, katere hišna komunikacijska napeljava je predmet souporabe, da morajo dovoliti skupno uporabo te napeljave drugim fizičnim ali pravnim osebam, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja in želijo souporabljeni to napeljavo.

K 93. členu

Navedeni člen vsebuje določbe skupne uporabe druge gospodarske javne infrastrukture, ki smiselno sledijo določbam četrtega odstavka 8. člena obstoječega ZEKom. Pri tem pa smo določbo vsebinsko dopolnili z vidika jasnosti in preciznosti. Novost je tudi to, da v primeru, da ne pride do dogovora med strankama, na zahtevo ene od strank o zadevi odloča agencija po postopku reševanja sporov.

V drugem odstavku smiselno povzemamo dosedanje ureditev iz šestega odstavka 8. člena obstoječega ZEKom. Novost pa je tudi določba, da mora biti odreditev skupne uporabe objektivna, pregledna, nediskriminacijska ter sorazmerna, kar je primerljivo s kriteriji odločanja agencije na drugih področjih njenega delovanja.

K 94. členu

Kdor ima pravico skupne uporabe, mora pri njenem izvrševanju le v najnujnejšem obsegu motiti lastnika nepremičnine ter lastnika oziroma upravljavca infrastrukture, na kateri je dodeljena pravica skupne uporabe. Člen sledi ureditvi petega odstavka 8. člena veljavnega zakona. Dodana pa je še obveznost izvrševalca skupne uporabe, da pri izvrševanju svojih pravic lastnika infrastrukture, na kateri je dodeljena pravica skupne uporabe, oziroma njenega upravljavca moti le v najnujnejšem obsegu oziroma kot je potrebno.

2. Regulacija operaterjev s pomembno tržno močjo

K 95. členu

S tem členom, ki pojasnjuje, v katerih okoliščinah se šteje, da ima operater pomembno tržno moč po tem zakonu, se začneja podpoglavje o regulaciji operaterjev s pomembno tržno močjo, ki se nanaša na predhodno (ex ante) regulacijo (za razliko od naknadne (ex post) regulacije, za katero je pristojen organ za varstvo konkurence skladno z zakonom, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence). Vsebina je skoraj povsem enaka prvemu, drugemu in tretjemu odstavku 19. člena obstoječega ZEKom. Edina sprememba je v tretjem odstavku, vendar le toliko kot je to potrebno glede na spremembe 14. člena Okvirne direktive. Zaradi zagotovitve, da konkurenca na trgih elektronskih komunikacij ni izkrivljena ali omejena, ima agencija po tretjem odstavku 95. člena predloga zakona kot nacionalni regulativni organ možnost, da naloži ukrepe, katerih namen je preprečiti, da bi se pomembne tržne moči z enega trga prenesle na drugega, ki je s prvim trgom tesno povezan. Operater, ki ima pomembno tržno moč na prvem trgu, je lahko določen kot operater s pomembno tržno močjo na drugem trgu le,

če so vezi med obema trgoma take, da omogočajo, da tržna moč s prvega vpliva na drugi trg.

K 96. členu

Ta določba predpisuje merila, ki jih agencija uporabi pri presoji, ali ima operater pomembno tržno moč po tem zakonu. Ta merila, ki niso kumulativne narave, so enaka kot v četrtem odstavku 19. člena veljavnega zakona in se niso v ničemer spreminjala. Operaterja s pomembno tržno močjo se ne določi samo glede na njegov tržni delež na upoštevni trgu, ampak predlog zakona primeroma navaja merila, ki jih agencija lahko uporabi pri določanju pomembne tržne moči (na primer: ovire za vstop na upoštevni trg, elastičnost povpraševanja, možnost dostopa do finančnih virov, ...). Merila, naštet v 96. členu predloga zakona, niso kumulativna, agencija pa svoje odločitve lahko podkrepi tudi z uporabo drugih meril.

K 97. členu

Dve podjetji ali več lahko štejemo za podjetje, znotraj katerega le-ti skupaj uživajo prevladujoči položaj ne le, kadar med njimi obstajajo strukturne ali druge povezave, temveč tudi kadar struktura zadevnega trga prispeva k usklajenim učinkom, kar pomeni, da spodbuja vzporedno ali usklajeno protikonkurenčno obnašanje, ki pa ga je potrebno z vidika varstva konkurence sanirati. Glede na to, da lahko agencija glede na rezultate tržne analize obravnava dva ali več operaterja kot operaterje s skupnim prevladujočim položajem, je potrebno v zakonu opredeliti ustrezna merila, ki jih mora agencija uporabljati pri oceni tega skupnega prevladujočega položaja. Merila so tako naštet v drugem odstavku tega člena in so skladna s Prilogo II Okvirne direktive, ki tudi določa, da našteje značilnosti trga, ki jih agencija uporablja, niso izčrpne, kot tudi ne kumulativne narave.

K 98. členu

Določbe tega člena pojasnjujejo ravnanje agencije pri določanju pomembne tržne analize kot to določa drugi odstavek 14. člena Okvirne direktive. Prav tako ta določba obstaja že v veljavni zakonodaji, in sicer v šestem odstavku 19. člena obstoječega ZEKom. Po določbah Okvirne direktive morajo nacionalni regulativni organi (pri nas agencija) pri ugotavljanju, ali ima podjetje pomembno tržno moč na specifičnem trgu, ravnati v skladu z zakonodajo EU in dosledno upoštevati smernice Komisije.

K 99. členu

Določbe o določitvi upoštevni trgov so v obstoječem ZEKom urejene v njegovem 20. členu, ki mu ta določba sledi, pri tem pa je v predlogu zakona vsebina drugega odstavka 20. člena obstoječega ZEKom urejena v posebnem členu (110. člen o meddržavnih trgih). Določbe tega člena o določitvi upoštevni trgov so se glede na obstoječi ZEKom spremenile, vendar skladno s spremenjenim 15. členom Okvirne direktive ter Priporočilom Evropske komisije o upoštevni trgih proizvodov in storitev v sektorju elektronskih komunikacij, ki so lahko predmet predhodnega urejanja. Skladno z navedenim priporočilom so tudi določena merila v drugem odstavku tega člena, ki jih mora agencija upoštevati pri regulaciji trga. Pred samo regulacijo upoštevni trga mora agencija izpeljati tudi javno posvetovanje ter postopek usklajevanja z drugimi

nacionalnimi organi drugih držav članic, Evropsko komisijo in BEREC, kot to nalagajo določbe Okvirne direktive.

K 100. členu

Določbe, ki urejajo analizoupoštevnihtrgov, so se glede na ureditev iz 21. člena obstoječega ZEKom kar precej spremenile, vendar vse v skladu s spremenjenimi določbami 16. člena Okvirne direktive. Tako mora agencija analizoupoštevnihtrgov izvesti najkasneje v roku treh let od sprejema zadnjega ukrepa, ki se nanaša na določen upoštevni trg oziroma v roku dveh let od spremenjenega priporočila Evropske komisije o upoštevnihtrgih.

Kot je pojasnjeno v uvodni izjavi št. 48 k Direktivi 2009/140/ES, mora agencija kot nacionalni regulativni organ trga upoštevati postavljeni časovni okvir pri analizi posamičnih upoštevnihtrgov. V kolikor nacionalni regulativni organ ne uspe analizirati trga v postavljenih rokih, bi to lahko ogrozilo notranji trg EU, običajni postopki za ugotavljanje kršitev pa morda ne bi pravočasno prinesli želenega učinka. Pri tem je smiselno, da ima nacionalni regulativni organ možnost, da od BERECa zahteva pomoč pri dokončni pripravi analize trga.

K 101. členu

Če se z analizo upoštevnega trga izkaže, da ta trg ni dovolj konkurenčen, pomeni da je na njem vsaj en operater s pomembno tržno močjo. Agencija ga/jih mora prepoznati in mu/jim naložiti obveznosti, za katere predvideva, da bodo pripomogle k izboljšanju konkurenčnosti na tem upoštevnehtrgu. 101. člen zakona tako določa postopek po katerem agencija zagotavlja učinkovito konkurenco na trgu elektronskih komunikacij s predhodno (ex ante) regulacijo. Pri tem agencija operaterjem s pomembno tržno močjo na posameznem upoštevnehtrgu ob upoštevanja načela sorazmernosti nalaga, ohranja ali razveljavlja posamezne obveznosti. Za vsak ukrep, ki ga agencija naloži operaterju s pomembno tržno močjo, agencija izvede javno posvetovanje skladno z 204. členom zakona, v sodelovanju z organom, pristojnim za varstvo konkurence, izvede pa tudi posvetovanje z drugimi pristojnimi nacionalnimi regulativnimi organi držav članic EU, Evropsko komisijo in BEREC skladno z določbami od 209. do vključno 212. člena tega zakona.

Določbe o naložitvi, spremembi, ohranitvi ali razveljavitvi obveznosti operaterjem s pomembno tržno močjo se glede na določbe iz 22. člena obstoječega ZEKom v ničemer ne spreminjajo (le vsebina sedmega odstavka 22. člena je urejena v 110. členu predloga zakona). Člen je skladen z 8. členom Direktive o dostopu ter 16. členom Okvirne direktive. Navedene določbe direktiv so bile spremenjene z Direktivo 2009/140/ES, ki pa so bile deloma prenesene že v ZEKom leta 2009 z novelo ZEKom-B, do popolne uskladitve nacionalne zakonodaje s tem določbami direktiv pa 2011 z novelo ZEKom-C. Ker pa gre za nov sistemski zakon se obstoječo ureditev povzema.

K 102. členu

Člen predloga zakona, ki ureja obveznosti zagotavljanja preglednosti, vsebinsko povzema 23. člen obstoječega ZEKom. Oblikovno je spremenjen le prvi odstavek 23. člena obstoječega ZEKom, ki je v predlogu tega zakona sedaj zaradi boljše preglednosti razdeljen na tri odstavke. S 102. členom je tako v slovenski pravni red prenesena določba 9. člena Direktive o dostopu. Preglednost določil in pogojev za dostop in

medomrežno povezovanje, vključno s cenami, je namreč namenjena pospešitvi pogajanj in preprečevanju sporov ter tako daje akterjem na trgu zaupanje, da se storitve zagotavljajo brez diskriminacije.

K 103. členu

Določbe o obveznosti zagotavljanja enakega obravnavanja se glede na določbe 24. člena obstoječega ZEKom v ničemer ne spreminjajo. Pri tem gre za prenos 10. člena Direktive o dostopu, ki pa se v tem delu z Direktivo 2009/140/ES ni spreminjala. Načelo nediskriminacije zagotavlja, da podjetja s pomembno tržno močjo ne izkrivljajo konkurence, zato lahko agencija z odločbo naloži določenemu operaterju omrežja s pomembno tržno močjo obveznost enakega obravnavanja glede medomrežnega povezovanja oziroma operatorskega dostopa.

K 104. členu

Določbe o obveznosti ločitve računovodskih evidenc se glede na določbe 25. člena obstoječega ZEKom ne spreminjajo. Gre za prenos 11. člena Direktive o dostopu. Ločeno računovodstvo omogoča pregled nad notranjimi cenovnimi prenosi, ki jih je treba izkazati, agencija pa ima možnost, da preveri skladnost z obveznostmi glede nediskriminacije, kadar je to primerno. Zaradi jasnosti, da z določbami tega člena ne posegamo v obveznosti za subjekte, ki izhajajo iz Zakona o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti (Uradni list RS, št. 33/11), kar je bilo izpostavljeno s strani Ministrstva za finance, je glede na obstoječo ureditev iz razloga jasnosti dopolnjen prvi odstavek tega člena.

K 105. členu

Določbe o obveznosti dopustitve operatorskega dostopa do določenih omrežnih zmogljivosti in njihove uporabe se glede na določbe 26. člena obstoječega ZEKom v bistvenem ne spreminjajo. 105. člen predstavlja prenos 12. člena Direktive o dostopu, ki se je z Direktivo 2009/140/ES le delno spremenil. Zadevni člen Direktive o dostopu poleg zahtev, ki so določene v drugem odstavku 25. člena obstoječega ZEKom dopolnjuje 1. točko tako, da lahko agencija od operaterja s pomembno tržno močjo zahteva, da omogoči operatorski dostop do določenih omrežnih elementov oziroma naprav, vključno z dostopom do neaktivnih omrežnih elementov oziroma z razvezanim dostopom do krajevne zanke, da bi se med drugim omogočila izbira, predizbira oziroma ponudba za preprodajo naročniškega voda. Ta zahteva je namreč potrebna, saj bi bilo lahko za nove udeležence na trgu ekonomsko neizvedljivo v razumnem roku deloma ali v celoti podvojiti infrastrukturo dostopovnega omrežja operaterja, ki je že na trgu. V tem smislu obveznost razvezanega dostopa do krajevne zanke ali krajevne podzanke za operaterje s pomembno tržno močjo lahko poenostavi vstop na trg in s tem poveča konkurenco na maloprodajnih trgih.

Skladno z 12. členom Direktive o dostopu je dodana tudi 10. točka drugega odstavka tega člena, s katero lahko agencija od operaterja s pomembno tržno močjo zahteva, da le-ta zagotovi dostop do pripadajočih storitev, kot so storitve ugotavljanja identitete, lokacije in prisotnosti. Ostale določbe iz 25. člena obstoječega ZEKom ostajajo v predlogu 105. člena nespremenjene.

K 106. členu

Določbe o obveznosti cenovnega nadzora in stroškovnega računovodstva prenašajo določbe 13. člena Direktive o dostopu in se po vsebini ne spreminjajo glede na 27. člen obstoječega ZEKom. Spremenjena sta peti in šesti odstavek 106. člena tega zakona glede na peti in šesti odstavek 27. člena obstoječega ZEKom, vendar popravki niso vsebinski, temveč zgolj redakcijske narave iz razloga jasnosti. Namreč iz razloga jasnosti in razumljivosti je v predlogu člena določeno, da je agencija tista, ki naloži operaterju omrežja obveznosti glede stroškovne naravnosti cen in ko mu to obveznost naloži, mora operater omrežja dokazati, da so cene izračunane na podlagi stroškov, vključno s primerno stopnjo donosnosti naložbe. Smiselno na enak način je izboljšana tudi dikcija šestega odstavka tega člena.

K 107. členu

Pri obveznosti regulacije maloprodajnih storitev gre za prenos 17. člena Direktive o univerzalnih storitvah. Določbe tega člena so enake določbam 28. člena obstoječega ZEKom, razen petega odstavka 28. člena obstoječega ZEKom, ki se v predlogu tega zakona črta skladno s spremembami v Direktivi 2009/140/ES. Agencija lahko na določenem maloprodajnem trgu, kjer konkurenca ni zagotovljena, z odločbo operaterju s pomembno tržno močjo naloži obveznosti glede regulacije maloprodajnih storitev. Vendar pa lahko agencija to stori le, kadar meni, da z ustreznimi ukrepi v veleprodaji ne bi dosegli cilja zagotovitve učinkovite konkurence in javnega interesa.

K 108. členu

Določbe funkcijske ločitve so bile glede na vsebino 13.a člena Direktive o dostopu v slovensko zakonodajo prenesene že z novelo ZEKom-B in kasneje z nekaj popravki tudi z novelo ZEKom-C. Glede na obstoječo ureditev funkcijske ločitve v 27.a členu obstoječega ZEKom se s predlogom tega zakona spreminja le ime iz »funkcionalne ločitve« v »funkcijsko ločitev«. Tako poimenovanje namreč bolj sledi vsebini samega člena in vsebini Direktive o dostopu.

K 109. členu

Prav tako so bile v slovensko zakonodajo tudi določbe o prostovoljni ločitvi vertikalno integriranega operaterja iz novega člena 13b Direktive o dostopu prenesene že z novelo ZEKom-B in kasneje ustrezno popravljene z novelo ZEKom-C. Tako so določbe 109. člena predloga zakona enake določbam 27.b člena obstoječega ZEKom. 109. člen predloga zakona tako ureja pravila, če se operater, ki je določen kot operater s pomembno tržno močjo na enem ali na več upoštevni trgih, odloči za prostovoljni prenos vseh ali znatnega dela sredstev svojega krajevnega dostopovnega omrežja na ločeno pravno osebo z drugim lastnikom ali ustanovi ločeno poslovno enoto, ki vsem maloprodajnim ponudnikom, tudi operaterjevim lastnim maloprodajnim enotam, zagotavlja povsem enakovredne oblike operaterskega dostopa pod povsem enakimi pogoji.

K 110. členu

V členu o določitvi in analizi meddržavnih trgov ter naložitvi, spremembi, ohranitvi ali razveljavitvi obveznosti na meddržavnih trgih so zbrane določbe, ki že veljajo v obstoječem ZEKom, vendar so trenutno razdeljene po različnih členih, zato so v

predlogu tega zakona združene vse na enem mestu v okviru določb tega člena. Tako je prvi odstavek predloga tega člena enak drugemu odstavku 20. člena obstoječega ZEKom. Drugi odstavek predloga tega člena je prenos petega odstavka 16. člena Okvirne direktive. Tretji odstavek 110. člena pa je popolnoma enak sedanjemu sedmemu odstavku 22. člena obstoječega ZEKom in prav tako kot prejšnji odstavek tega člena prenaša peti odstavek 16. člena Okvirne direktive.

K 111. členu

Agencija opravlja nadzor nad določbami poglavja o zagotavljanju konkurence in nad izpolnjevanju obveznosti, ki jih z odločbo naloži na podlagi tega poglavja. Agencija ima to pristojnost že v obstoječem ZEKom, kar pa je tudi skladno z določbami Okvirne direktive ter Direktive o dostopu.

IX. DIGITALNA RADIJSKA IN TELEVIZIJSKA DISTRIBUCIJA

Vsebinsko se v glavnem ohranja ureditev dosedanjega poglavja XI. obstoječega zakona, novost je le določba tretjega odstavka 112. člena predloga zakona in izboljšava terminologije, kar se odraža že v naslovu, ob upoštevanju pripomb zainteresirane javnosti v tem delu. Upoštevati je namreč potrebno, da se določbe nanašajo na digitalno radijsko in televizijsko distribucijo, pri čemer je termin »distribucija« tehnološko nevtralen in zato pravilnejši od dosedanjega termina »radiodifuzija«.

K 112. členu

Določbe tega člena so v večji meri ostale enake glede na veljavni ZEKom (113. člen obstoječega zakona). Javna komunikacijska omrežja, ki so namenjena za distribucijo digitalnih televizijskih storitev, morajo biti načrtovana tako, da so primerna tudi za distribucijo široko-zaslonskih televizijskih storitev in programov. Pravila veljajo za vse oblike digitalnih prenosnih platform in kot takšna ne razlikujejo med digitalnim prizemnim in drugimi omrežji. Na evropskem trgu so se namreč ob različnih tržnih dejavnikih razvili televizijski prenosni sistemi, ki so jih prevzele radiodifuzne hiše po vsem svetu. Te prenosne sisteme je standardiziral Evropski inštitut za telekomunikacijske standarde (ETSI) in jih je v svojih priporočilih povzela Mednarodna telekomunikacijska zveza (ITU). Ti standardi določajo, da se storitev širokozaslonske televizije oddaja v zaslonskem formatu z razmerjem 16:9.

Po sprejemu in pri ponovni distribuciji široko-zaslonskih televizijskih storitev ali programov mora operator zadevnega omrežja ohraniti njihov širokozaslonski format skupaj z izvirno kakovostjo slike in zvoka, razen v primeru nujnega prilagajanja tehničnim zmožnostim naprave za sprejemanje in dekodiranje televizijskega programa (kot so na primer DVB-T sprejemnik, STB, komunikator, pametni telefoni, tablice,...) ter tehničnim lastnostim omrežja. Kot nujno prilagajanje je predvsem mišljeno prilagajanje za potrebe standardiziranega načina kodiranja, saj bi drugače morali na primer v primeru DVB-T omrežja, ki uporablja standard MPEG4, medtem ko so programi distribuirani npr. v MPEG2 standardu, operatorji spremeniti oddajanje DVB-T signala iz MPEG4 v MPEG2, uporabniki pa bi bili v tem primeru prisiljeni menjati opremo oziroma ne bi mogli sprejemati takega TV signala, ki ne uporablja izvirnega kodiranja.

Namen določbe drugega odstavka je, da se pri ponovni distribuciji ohrani širokozaslonski formati, pri tem pa sta tako slika kot zvok enake kakovosti kot v

izvirnem formatu ter se ne degradirata ob ponovni distribuciji, razen seveda v primeru tehničnih nezmožnostim naprave za sprejemanje in dekodiranje televizijskega programa oziroma tehničnih lastnosti omrežja. Poenotenje zahtev za televizijske sprejemnike olajša proizvajalcem izbiro in poenotenje tehničnih lastnosti televizijskih sprejemnikov in z njimi povezanih elementov (EPG, API) ter s tem posledično s povečanjem medoperabilnosti prispeva k bolj transparentni in enakopravni ponudbi programskih vsebin na celotnem področju EU ter enostavnejšemu čezmejnemu sprejemu televizijskih programov.

Glede na določbe veljavnega ZEKom je nova določba tretjega odstavka predloga zakona, ki agenciji nalaga, da s splošnim aktom predpiše navodila za razvrstitev programov, za katera je agencija izdala dovoljenje po zakonu, ki ureja medije. Razvrstitev programov po splošnem aktu agencije velja za operaterje, ki zagotavljajo javna komunikacijska omrežja, ki so namenjena za distribucijo digitalnih televizijskih storitev, ne vpliva pa na pravico končnega uporabnika, da svobodno določi vrstni red programov za svojo uporabo.

V digitalnem okolju mesto navedbe na seznamu elektronskega programskega vodnika pomembno vpliva na sam dostop do določene medijske vsebine, kar pomembno vpliva na pluralnost in raznovrstnost medijskih vsebin. V ta namen predlog te določbe določa, da agencija določi razvrstitev programov, pri tem pa upošteva dva kriterija, in sicer javni interes, ki ga zasleduje zakonodaja s področja medijev in interese končnih uporabnikov. Na ta način so operaterji javnih komunikacijskih omrežij, ki so namenjena za distribucijo digitalnih televizijskih storitev, vsaj deloma zavezani k razporedu programov na ustrezna programska mesta.

Iz razloga jasnosti in pravilnosti prenosa Direktive o dostopu se v četrtem odstavku glede na obstoječo ureditev dodaja sklic na peti in šesti odstavek 90. člena ter s tem izrecno pojasnjuje, da agencija pri izdaji odločbe, s katero naloži operaterju javnega komunikacijskega omrežja, namenjenega za distribucijo digitalnih televizijskih storitev, da zagotovi dostop do vmesnikov aplikacijskih programov in elektronskih programskih vodnikov, uporabi postopke iz člena, ki sicer ureja medomrežno povezovanje in operatorski dostop (skladno s 5. členom Direktive o dostopu).

K 113. členu

Določbe tega člena ostajajo glede na ureditev po 114. členu obstoječega ZEKom enake in prenašajo določbe Priloge I Direktive o dostopu. Sistemi s pogojnim dostopom do storitev digitalne televizije ali radia morajo omogočati operaterjem javnih komunikacijskih omrežij na lokalni in regionalni ravni popoln nadzor nad storitvami, ki uporabljajo takšne sisteme s pogojnim dostopom. Ponudniki storitev s pogojnim dostopom morajo vsem izdajateljem programov pod poštenimi, upravičenimi in nediskriminacijskimi pogoji zagotoviti tehnične storitve, ki bodo naročnikom, opremljenim z operaterjevimi dekodeerji, omogočile sprejem programov izdajateljev. Predlog zakona določa tudi pogoje prenosa pravice industrijske lastnine za izdelke in sisteme s pogojnim dostopom.

K 114. členu

Ureja nadzor nad določbami tega poglavja, ki ga opravlja agencija.

X. UNIVERZALNA STORITEV IN DODATNE OBVEZNE STORITVE

To poglavje združuje III. (Univerzalna storitev) in III.a poglavje (Dodatne obvezne storitve) obstoječega ZEKom. V njem je med drugim opredeljen nabor univerzalne storitve, njena kakovost in dostopnost, določitev izvajalca univerzalne storitve, uveljavljanje stroškov za izvajanje univerzalne storitve in kritje le-teh ter dodatne obvezne storitve.

K 115. členu

Univerzalna storitev je nabor storitev določene kakovosti, za katerega mora Republika Slovenija poskrbeti, da so dostopne vsem končnim uporabnikom po dostopni ceni ne glede na njihovo geografsko lego. Predlagani najmanjši nabor storitev, ki spadajo v univerzalno storitev, upošteva dopusten nabor storitev, določen v Direktivi o univerzalni storitvi (v pretežni meri nespremenjen glede na 11. člen obstoječega ZEKom):

- za končnega uporabnika, ki to zahteva, priključitev na javno komunikacijsko omrežje na fiksni lokaciji, in dostop do javno dostopnih telefonskih storitev na tej lokaciji, kar končnemu uporabniku omogoča vzpostavljanje in sprejemanje nacionalnih in mednarodnih klicev ter faksimilne in podatkovne komunikacije s prenosno hitrostjo, primerno za funkcionalen dostop do interneta (glej še obrazložitev k 124. členu – prenosna hitrost);
- zagotovitev vsaj enega imenika, v katerem so zajeti vsi naročniki javno dostopnih telefonskih storitev (torej fiksnih in mobilnih), ki ne nasprotujejo objavi, in vsaj ene imeniške službe, do katere imajo dostop vsi končni uporabniki, vključno z uporabniki javnih telefonskih govorilnic;
- zagotavljanje javnih telefonskih govorilnic ali alternativnih dostopovnih točk za javno govorno telefonijo (v skladu s tehnološkim napredkom se je občutno zmanjšalo tudi število javnih plačilnih telefonov, zato se za zagotovitev stalnega dostopa javnosti do govorne telefonije lahko podjetjem, ki zagotavljajo univerzalno storitev, naloži poleg obveznosti zagotovitve javnih plačilnih telefonov tudi zagotovitev alternativnih dostopovnih točk za javno govorno telefonijo) ter
- zagotavljanje ukrepov za končne uporabnike invalide, ki jih določi vlada na usklajen predlog ministra in ministra, pristojnega za invalide. Pri dostopu do storitev mora biti zagotovljena enakovrednost za končne uporabnike-invalidne do iste stopnje kot za druge končne uporabnike. Dostop mora biti funkcionalno enakovreden, tako da lahko končni uporabniki invalidi enako uporabljajo storitve kot drugi, le z drugimi sredstvi. Navedeni ukrepi vključujejo tudi obveznost izvajalca univerzalne storitve, da končnim uporabnikom invalidom po razumni ceni zagotovi možnost nakupa ali najema takšne terminalske opreme, ki končnim uporabnikom invalidom dejansko omogoča enakovredno uporabo in dostop do storitev.

Ukrepi za končne uporabnike invalide (brez zahtev glede ponudbe ustrezne terminalske opreme) so glede na veljavno ureditev, ki že upošteva spremembe direktiv iz leta 2009, vsebovani v Uredbi o ukrepih za končne uporabnike invalide (Uradni list RS, št. 92/10), ki se v skladu s prehodnimi določbami tega zakona ohranja v veljavi. Uredba je bila kot ukrep za prenos direktive 2009/136/ES tudi že predhodno znotificirana Evropski komisiji.

Uvodna izjava 8 k prvotni direktivi 2002/22/ES omogoča omejitev univerzalne storitve na primarno prebivališče oziroma lokacijo končnega uporabnika. V želji po racionalizaciji univerzalne storitve predlog člena v tretjem odstavku podaja obrazložitev, kaj šteje kot razumna zahteva končnega uporabnika, in sicer je to priključitev na javno komunikacijsko omrežje na eni lokaciji, kjer končni uporabnik dejansko prebiva ali dejansko opravlja svojo dejavnost. Univerzalna storitev se mora zagotavljati na fiksni lokaciji, pri čemer se lahko zagotovi z različnimi tehnologijami. V izogib morebitnim nejasnostim je v tretjem odstavku izrecno zapisano, da se priključitev lahko izvede z žičnimi ali brezžičnimi tehnologijami, kar izhaja tudi iz uvodne izjave 4 k direktivi 2009/136/ES.

Glede na to, da se v zadnjem času zlasti v okviru razpisov za gradnjo odprtih širokopasovnih omrežij gradijo odprta širokopasovna omrežja in nekateri uporabniki migrirajo na ta omrežja, ni razumno, da bi se v primerih, ko obstaja možnost alternativnega dostopa, od izvajalca univerzalne storitve zahtevalo, da mora končnim uporabnikom zagotavljati univerzalno storitev (ter tako na takšnih območjih vlagati neizkoriščena sredstva v svojo infrastrukturo), seveda ob predpostavki, da je možnost alternativnega dostopa končnemu uporabniku na voljo po dostopni ceni. Glede na navedeno predlagamo, da v primeru, da ima končni uporabnik možnost alternativnega dostopa do storitev iz nabora univerzalne storitve po dostopni ceni na trgu, teh storitev pod pogoji univerzalne storitve ne more zahtevati od izvajalca univerzalne storitve.

K 116. členu

Predlagani člen ohranja vsebino 12. člena obstoječega ZEKom. Imeniška storitev in imeniške informacije so temeljno orodje za dostop do javno dostopnih telefonskih storitev in tvorijo del obveznosti zagotavljanja univerzalne storitve.

Univerzalni imenik mora vsebovati najmanj osebno ime oziroma firmo naročnika in njeno organizacijsko obliko, naslov naročnika, naročniško številko in druge elemente oštevilčenja, ki se uporabljajo za vzpostavitev zveze do naročnika ter na željo naročnika tudi akademski, znanstveni ali strokovni naziv, naslov njegove spletne strani in druge vrste njegovih osebnih kontaktov ali naslov njegove elektronske pošte. Skladno s 150. členom predloga zakona morajo naročniki predhodno soglašati z objavo svojih podatkov v univerzalnem imeniku (t.i. »opt in » sistem).

Kot smo bili opozorjeni s strani agencije in nekaterih operaterjev, se v zadnjih letih pojavlja problem v praksi glede veleprodajnih cen dostopa do univerzalne imeniške službe, ki so močno porasle. V zvezi z navedenim želimo pojasniti, da se mora univerzalna imeniška služba, kot je izrecno poudarjeno v drugem odstavku 116. člena predloga, zagotavljati po dostopni ceni za vse končne uporabnike. Glede na to, da je pri dostopu do univerzalne imeniške službe kot storitve znotraj nabora univerzalne storitve vključena tudi veleprodajna komponenta, ki jo izvajalec univerzalne storitve zaračunava ostalim operaterjem, ki so zakonsko zavezani, da svojim uporabnikom zagotovijo dostop do te storitve, mora biti tudi veleprodajna cena dostopa do univerzalne imeniške službe takšna, da omogoča, da bo maloprodajna cena za končnega uporabnika, ki želi dostopati do univerzalne imeniške službe, dostopna. V kolikor agencija ugotovi, da temu ni tako, ima možnost ukrepati v skladu s svojimi pristojnostmi s področja nadzora.

K 117. členu

Predloga 117. in 118. člena urejata vsebino iz 13. člena obstoječega ZEKom, pri čemer je besedilo člena predvsem iz razloga večje jasnosti razdeljeno v dva člena in nekoliko izboljšano.

Republika Slovenija je skladno z določbo 3. člena Direktive o univerzalni storitvi dolžna zagotoviti, da so storitve iz nabora univerzalne storitve po določeni kakovosti dostopne vsem končnim uporabnikom na njenem celotnem ozemlju, ne glede na geografsko lokacijo, in po dostopni ceni. Če agencija oceni, da se univerzalna storitev ne zagotavlja v zadostni meri prosto na trgu, lahko z namenom zagotavljanja univerzalne storitve imenuje enega ali več izvajalcev univerzalne storitve, pri čemer lahko imenuje različne izvajalce univerzalne storitve za zagotavljanje različnih delov univerzalne storitve oziroma za pokrivanje različnih delov ozemlja Republike Slovenije. Navedeno pomeni, da agenciji ni treba določiti izvajalca univerzalne storitve za posamezno storitev oziroma posamezen del ozemlja, če ugotovi, da je v tem segmentu univerzalna storitev zagotovljena prosto na trgu. Če se agencija odloči, da za posamezen del univerzalne storitve oziroma za pokrivanje posameznega dela Republike Slovenije ni treba imenovati izvajalca univerzalne storitve, mora vsaj vsake dve leti preveriti, ali imenovanje izvajalca univerzalne storitve še vedno ni potrebno.

Agencija se lahko odloči, da ne bo naložila obveznosti univerzalne storitve v delu, ki se nanaša na javne telefonske govornice, če oceni, da so te ali primerljive storitve v zadostni meri že na voljo.

K 118. členu

Če agencija oceni, da je za zagotavljanje univerzalne storitve potrebno imenovati izvajalca univerzalne storitve, le-tega izbere na podlagi javnega razpisa s smiselno uporabo določb o postopku javnega razpisa za dodelitev radijskih frekvenc. Pri oblikovanju meril, na podlagi katerih bo agencija izbrala najprimernejšega izvajalca univerzalne storitve, agencija upošteva cilje zanesljivosti, kakovosti in stroškovne učinkovitosti izvajanja univerzalne storitve. Pomembno je namreč, da so obveznosti zagotavljanja univerzalne storitve izpolnjene na najučinkovitejši način, tako da uporabniki na splošno plačajo cene, ki ustrezajo stroškom učinkovitega zagotavljanja storitve. Izvajalca univerzalne storitve določi z odločbo za obdobje petih let. V primeru, da javni razpis ne uspe, določi agencija za izvajalca univerzalne storitve tistega operaterja, ki ima na upoštevnem trgu položaj operaterja s pomembno tržno močjo. Če tudi ta ni določen, se imenuje operaterja, ki ima največ naročnikov javno dostopnih storitev na fiksni lokaciji. Predlog določbe povzema vsebino in namen drugega odstavka 8. člena Direktive o univerzalni storitvi, ki določa, da morajo države pri določitvi izvajalca z obveznostjo izvajanja univerzalne storitve uporabiti mehanizem, ki bo učinkovit, objektiven, pregleden in nediskriminacijski. Postopek javnega razpisa omogoča, da noben izvajalec ni že a priori brez možnosti, da bi bil imenovan za izvajalca univerzalne storitve, kar je prav tako zahteva navedene direktive. Cilji iz tretjega odstavka tega člena, ki jih mora agencija upoštevati pri oblikovanju meril za izbiro izvajalca univerzalne storitve ter načela, ki jih mora agencija upoštevati v postopkih na podlagi tega člena so sicer primerljivi tudi glede na drugi in tretji odstavek 8. člena Zakona o poštnih storitvah (Uradni list RS, št. 51/09 in 77/2010), ki ureja imenovanje izvajalca univerzalne poštne storitve s predhodno uporabo javnega razpisa. Tako na področju elektronskih komunikacij kot na področju poštnih storitev, na katerih je mogoče potegniti precej vzporednic, je izvedba javnega razpisa poverjena agenciji (do uveljavitve tega zakona Agenciji za pošto in elektronske komunikacije RS).

Agencija mora skladno z Direktivo o univerzalni storitvi obveščati Evropsko komisijo o obveznostih zagotavljanja univerzalne storitve, ki jih naloži izvajalcem univerzalne storitve.

K 119. členu

Predlog člena prenaša določbo novega tretjega odstavka 8. člena Direktive o univerzalni storitvi. Za učinkovito zagotavljanje univerzalne storitve je potrebno zagotoviti tudi zveznost obveznosti zagotavljanja univerzalne storitve na celotnem ozemlju Republike Slovenije oziroma na njegovih posameznih območjih. Zato mora izvajalec univerzalne storitve v primeru, da se odloči vsa svoja sredstva krajevnega dostopovnega omrežja na ozemlju Republike Slovenije ali znaten del teh sredstev (gre za zmogljivosti; objekte in naprave operaterjevega omrežja) prenesti na ločeno pravno osebo pod drugim končnim lastništvom, o takem prenosu vnaprej obvestiti agencijo. Agenciji se tako omogoči, da oceni učinke nameravanega prenosa na zagotavljanje priključitve na javno komunikacijsko omrežje in zagotavljanje dostopa do javno dostopnih telefonskih storitev na fiksni lokaciji ter, da sprejme ustrezne ukrepe za zagotavljanje univerzalne storitve, če oceni, da je to potrebno. Navedeno pa ne sme posegati v samo izvedbo prenosa.

K 120. členu

Skladno z uvodno izjavo 17 k direktivi 2009/136/ES morajo nacionalni regulativni organi imeti možnost spremljati razvoj in višino maloprodajnih cen storitev, ki spadajo v okvir obveznosti univerzalne storitve, tudi če ni bil imenovan noben izvajalec univerzalne storitve. Navedeno pomeni, da agencija spremlja razvoj cen storitev, ne glede na to, ali jih izvaja imenovani izvajalec univerzalne storitve ali pa se univerzalna storitev zagotavlja prosto na trgu. V primeru, da agencija ugotovi, da cene univerzalne storitve niso dostopne (povprečnemu končnemu uporabniku) oziroma, da cena pri posameznem izvajalcu ni enaka na celotnem ozemlju Republike Slovenije, lahko od posameznega izvajalca zahteva prilagoditev cen. Cena posamezne storitve, ki se izvaja kot univerzalna storitev, mora biti namreč pri določenem izvajalcu univerzalne storitve enaka na celotnem ozemlju Republike Slovenije, torej ne sme biti cenovnih odstopanj med mestnimi središči in podeželjem, ne glede na dejanske stroške zagotavljanja posamezne storitve. Cene univerzalne storitve in z njimi povezanimi pogoji morajo biti tudi javno objavljeni, pregledni in nediskriminacijski.

Cenovna dostopnost je pomemben pogoj za to, da bo čim več prebivalcev Republike Slovenije imelo dostop do in uporabljalo javno dostopne telefonske storitve. Zaradi enakosti med uporabniki agencija lahko pod določenimi pogoji zahteva od izvajalca univerzalne storitve, da za potrošnike z nizkimi dohodki oziroma posebnimi potrebami predvidi drugačne cenovne opcije ali pakete, kot jih zagotavlja pod normalnimi komercialnimi pogoji.

Izvajalec univerzalne storitve mora svojim naročnikom zagotoviti tudi določene institute, ki jim omogočajo nadzor nad porabo. V skladu s spremembo Direktive o univerzalni storitvi se povečuje nabor možnosti, ki jih mora svojim naročnikom na podlagi samega zakona zagotoviti izvajalec univerzalne storitve. Gre za spremembo v primerjavi z obstoječim ZEKom, usklajeno z zahtevami direktive (glede na obstoječi ZEKom je obveznost naložila agencija z odločbo).

K 121. členu

Skladno s spremembami Direktive o univerzalni storitvi je obveznost zagotavljanja osnovne stopnje razčlenitve računa v okviru možnosti za nadzor izdatkov dopustno z zakonom naložiti le izvajalcu univerzalne storitve. Pri tem gre za spremenjeno logiko, ki jo zasledujejo direktive, in sicer se zagotavljanje razčlenjenega računa praviloma in najprej zahteva le od izvajalca univerzalne storitve. Skladno z Direktivo o univerzalni storitvi je takšno zahtevo ostalim operaterjem dopustno naložiti le, če trg v konkurenčnem boju med operaterji za to sam ne poskrbi v zadostni meri. V tem primeru pa je zgolj nacionalni regulativni organ pooblaščen, da upošteva tržne razmere in varstvo pravic uporabnikov s splošnim aktom predpiše izpolnjevanje zahteve tudi za druge operaterje. Glej še obrazložitev k 138. členu predloga zakona.

Minimalen nabor elementov, ki morajo biti v osnovni stopnji razčlenitve ločeno navedeni, ni predpisan v samem zakonu, kot določa obstoječi ZEKom, temveč ga lahko skladno z relevantno določbo direktive (drugi odstavek 10. člena v povezavi s Prilogo A Direktive o univerzalni storitvi) s splošnim aktom predpiše agencija.

Glede razčlenjenega računa glej tudi obrazložitev k predlogu 139. člena zakona. Tako zahteve glede varovanja zasebnosti kličočih uporabnikov in klicanih naročnikov iz četrtega in petega odstavka 139. člena tega zakona vežejo tudi izvajalca univerzalne storitve, kadar ponuja razčlenjeni račun, ki presega osnovno stopnjo razčlenitve računa, katero je dolžan zagotavljati na podlagi samega zakona.

K 122. členu

Predlog člena načelno ohranja vsebino 94. člena obstoječega ZEKom ob upoštevanju, da obveznosti iz člena veljajo zgolj za izvajalca univerzalne storitve in ne za vse operaterje, kot je veljajo doslej. Glede na navedeno je določba tudi prestavljena iz poglavja o pravicah uporabnikov v poglavje o univerzalni storitvi in dodatnih obveznih storitvah. Direktiva 2002/22/ES iz leta 2002 je omogočala, da se obveznosti glede odklopa naročnikov kot splošna zahteva naložijo vsem operaterjem, kar je bilo v slovenskem pravnem redu tudi uveljavljeno skladno s 94. členom ZEKom. Skladno s spremembami, ki jih je prinesla direktiva 2009/136/ES, pa po samem zakonu obveznosti operaterja v zvezi z omejitvijo ali odklopitvijo zaradi razlogov na strani naročnika lahko vežejo le izvajalca univerzalne storitve, preostale operaterje, ki zagotavljajo javno dostopne telefonske storitve oziroma dostop do javnega komunikacijskega omrežja, pa le, če tako odloči nacionalni regulativni organ, to je agencija v okviru naložitve dodatnih zmogljivosti (138. člen predloga zakona). Navedeno torej pride v poštev, če agencija na podlagi posvetovanja z zainteresirano javnostjo ugotovi, da je to potrebno in s splošnim aktom predpiše, da morajo operaterji, ki zagotavljajo javno dostopne telefonske storitve oziroma dostop do javnega komunikacijskega omrežja, upoštevati obveznosti iz 122. člena predloga zakona.

V primerjavi z veljavnim ZEKom je omejitev dostopa in uporabe razširjena s številke 112 še na številko policije 113 in enotno evropsko telefonsko številko za prijavo pogrešanih otrok 116 000.

K 123. členu

Predlog člena ohranja vsebino 15. člena obstoječega ZEKom. Kakovost in cena sta ključna dejavnika na konkurenčnem trgu, zato ima agencija v zvezi s kakovostjo

univerzalne storitve pravico, da sprejme ustrezne ukrepe, kadar meni, da je to potrebno. Agencija ima možnost nadzorovanja dosežene kakovosti storitev podjetij, ki zagotavljajo javna komunikacijska omrežja oziroma javno dostopne telefonske storitve za uporabnike na fiksnih lokacijah.

K 124. členu

Spremembe regulativnega okvira iz leta 2009 neposredno ne spreminjajo nabora univerzalne storitve in neposredne vključitve širokopasovnega dostopa v nabor univerzalne storitve ne dopuščajo. Tako je v okviru univerzalne storitve končnemu uporabniku na razumno zahtevo še vedno treba zagotoviti priključitev na javno komunikacijsko omrežje in dostop do javno dostopnih telefonskih storitev na fiksni lokaciji, tako da mu je med drugim zagotovljena prenosna hitrost, primerna za funkcionalen dostop do interneta. Prenosna hitrost ni določena z zakonodajo Skupnosti, saj je državam članicam prepuščena prožnost ob upoštevanju posebnih razmer na nacionalnih trgih (npr. pasovne širine, ki jih naročniki najpogosteje uporabljajo, in tehnična izvedljivost). Pri tem ne sme priti do izkrivljanja trga. Poleg tega je hitrost, s katero posamezni uporabnik dostopa do interneta, odvisna od številnih dejavnikov, vključno z internetno povezljivostjo ponudnika in tudi s posamezno aplikacijo, za katero je priključek uporabljen. Podatkovna hitrost je odvisna od zmogljivosti naročnikove terminalske opreme in tudi od priključka. Glede na navedeno direktive ob upoštevanju določenih kriterijev prepuščajo državam članicam določeno fleksibilnost glede vprašanja, ali je možno preko določitve prenosne hitrosti, ki je primerna za funkcionalen dostop do interneta, v okviru univerzalne storitve končnim uporabnikom zagotoviti tudi širokopasovni dostop. Evropska komisija je v svojem dokumentu Implementacija spremenjene Direktive o univerzalni storitvi: z internetom povezani vidiki 4. člena v okviru Odbora za komunikacije nakazala smernice oziroma meje, kakšne prenosne hitrosti in ob izpolnjevanju katerih pogojev je še mogoče vključiti v univerzalno storitev.

Predlog člena tako ohranja pristop iz veljavnega ZEKom, v skladu s katerim prenosno hitrost, primerno za funkcionalen dostop do interneta, določi agencija s splošnim aktom. Pri tem upošteva kriterije, ki so navedeni tudi v uvodni izjavi direktive 2009/136/ES, to je prevladujoče tehnologije in pasovne širine, ki jih uporablja večina naročnikov, ter tehnično izvedljivost ob minimalnem izkrivljanju trga. Predlog člena tako skladno z zgoraj navedenimi smernicami predvideva, da agencija lahko v okviru univerzalne storitve določi takšno prenosno hitrost, ki omogoča tudi širokopasovni dostop, vendar pod strogimi pogoji skladno s pristopom Evropske unije. Pogoj je, da širokopasovni dostop že uporablja vsaj polovica gospodinjstev v Republiki Sloveniji. V tem primeru prenosno hitrost določi tako, da upošteva tisto prenosno hitrost, ki jo uporablja vsaj 80 odstotkov gospodinjstev z obstoječim širokopasovnim dostopom.

Ko agencija ugotovi, da v Republiki Sloveniji vsaj polovica gospodinjstev že uporablja širokopasovni dostop, mora izdelati analizo vpliva sprememb prenosne hitrosti, vključno s finančnimi vidiki. Pri tem je posebej pomemben tudi vpliv geografskih okoliščin na stroške zagotavljanja univerzalne storitve (velike geografske razlike pomenijo na eni strani urbana področja z bogato infrastrukturo, na drugi strani pa podhranjena ruralna področja). Upoštevati je namreč potrebno, da se v primeru, ko bi obveznost zagotavljanja širokopasovnega dostopa povzročila zgolj veliko in nepravično breme za izvajalca univerzalne storitve, ob ustreznem upoštevanju stroškov in prihodkov, prav tako pa tudi nematerialnih koristi, ki izhajajo iz zagotavljanja zadevne storitve, stroški vključijo v izračun neto stroškov za obveznost zagotavljanja univerzalne storitve, kar posledično lahko privede do upravičenosti izvajalca

univerzalne storitve do poplačila iz kompenzacijskega sklada, v katerega pa prispevajo vsi operaterji. Glede na izsledke opravljene in javno objavljene analize agencija odloči, ali so podane okoliščine, ki omogočajo naložitev prenosne hitrosti, ki omogoča širokopasovni dostop, v okviru univerzalne storitve. Agencija prenosno hitrost, ki je rezultat upoštevanja navedenih kriterijev in izsledkov analize, določi s splošnim aktom.

K 125. členu

Če se izkaže, da zagotavljanje univerzalne storitve izvajalcu univerzalne storitve povzroča neto stroške, je le-ta upravičen do nadomestila teh stroškov, ki se zagotavlja prek kompenzacijskega sklada. Predlog 125. in 126. člena zakona ohranja vsebino 16. in 17. člena veljavnega ZEKom, ki smo jo delno izboljšali z vidika jasnosti skladno z Direktivo o univerzalni storitvi, pri čemer smo se zgledovali po določbah ZPSto-2, ki je kot novejši zakon (v primerjavi z obstoječim ZEKom) na svojem področju uvedel določene izboljšave.

K 126. členu

Glej obrazložitev k 125. členu.

K 127. členu

Ker dosedanje poglavje o dodatnih obveznih storitvah v veljavnem ZEKom vsebuje le dva člena, se predlaga združitev poglavja s poglavjem o univerzalni storitvi. Predlog člena sicer ohranja vsebino 18.a člena veljavnega ZEKom, ki določa dodatne obvezne storitve. Gre za izvajanje storitev poleg storitev obveznosti zagotavljanja univerzalne storitve, pri čemer izvajalca določi agencija z odločbo na podlagi smiselne uporabe določb javnega razpisa, ki je določen v poglavju o radiofrekvenčnem spektru. Način financiranja določi vlada z uredbo, pri čemer upošteva, da se dodatna storitev ne sme financirati na podlagi kompenzacijskega mehanizma, ki bi vključeval prispevke operaterjev.

K 128. členu

Predlog člena ureja nadzor, ki ga agencija izvaja tako nad določbami tega poglavja o univerzalni storitvi in dodatnih obveznih storitvah kot tudi nad obveznostmi, ki jih na njegovi podlagi naloži izvajalcu univerzalne storitve oziroma izvajalcu dodatnih obveznih storitev.

XI. PRAVICE UPORABNIKOV

Poglavje o pravicah uporabnikov izhaja iz VIII. Poglavja (Pravice uporabnikov) obstoječega ZEKom. Dodatno vključuje določbi o prenosljivosti števil in številskih klicev v sili, ki sta bili premeščeni iz poglavja o oštevilčenju. Določbe Poglavja o pravicah uporabnikov v prvi vrsti prinašajo izboljšave za pravice uporabnike, vključno z uporabniki invalidi, skladno spremenjenimi direktivami.

K 129. členu

Predlog člena skladno s spremembami Direktive o univerzalni storitvi določa minimalen nabor sestavin, ki jih mora vsebovati vsaka naročniška pogodba. Pogodba mora biti sklenjena v jasni, razumljivi in lahko dostopni obliki (npr. možnost dostopa v elektronski obliki). V primerjavi z obstoječim ZEKom predlog natančneje določa predvsem zahtevane podatke o storitvah, ki se zagotavljajo v okviru naročniške pogodbe. Naročnik mora biti vnaprej obveščen, ali njegov ponudnik zagotavlja dostop do storitev v sili in informacije o lokaciji kličočega ter o vseh omejitvah v zvezi z zagotavljanjem storitev v sili (npr. omejitve zagotavljanja informacij o lokaciji kličočega ali usmerjanja klicev v sili). Nadalje mora biti obveščen o pogojih, ki omejujejo dostop do zakonitih storitev oziroma aplikacij oziroma njihovo uporabo, o minimalni ravni kakovosti ponujene storitve, o postopkih operaterja za merjenje in oblikovanje prometa in morebitnem vplivu teh postopkov na kakovost storitve, o vzdrževalnih delih ter omejitvah operaterja glede zagotovljene terminalske opreme. Slednje zajema npr. zaklenitev SIM-kartice mobilnega telefona, ki uporabniku onemogoča uporabo mobilnega telefona za koriščenje storitev drugega operaterja. V pogodbi je treba navesti tudi vse stroške, povezane s prekinitvijo pogodbe pred iztekom oziroma na dogovorjeni dan izteka pogodbe, vključno z vsemi stroški, ki bremenijo naročnika v primeru, da obdrži zadevno terminalsko opremo. Na novo je določena obveznost, da se v pogodbi navede vrste ukrepov, ki so na voljo operaterju v primeru incidentov v zvezi z varnostjo in celovitostjo ali v primeru groženj in ranljivosti omrežja. Prav tako morajo biti naročniki vnaprej obveščeni o svojih pravicah glede uporabe svojih osebnih podatkov v imeniku naročnikov in zlasti o namenu oziroma namenih takšnih imenikov, kakor tudi o svoji brezplačni pravici, da niso vključeni v javni imenik naročnikov v skladu z Direktivo o zasebnosti. Navedeno vključuje obveščenost o sistemih, ki omogočajo, da so informacije vključene v zbirko podatkov imenika, ki pa teh informacij ne razkrivajo uporabnikom storitev imenika. Med drugim velja opozoriti tudi na obveznost operaterja, da v naročniško pogodbo vključi tudi morebitne informacije, ki so posebej namenjene naročnikom invalidom, s čimer se teži k dvigu obveščenosti in uporabe storitev, ki so na voljo končnim uporabnikom invalidom. Pri tem gre npr. za informacije o ponujenih storitvah pomoči končnim uporabnikom invalidom, o izdelkih in storitvah, ki so jim namenjeni in o načinu obveščanja končnih uporabnikov invalidov o njim namenjenim izdelkih in storitvah. V dogovoru z naročnikom naročniška pogodba vsebuje še druge sestavine.

O vsaki spremembi pogojev, navedenih v naročniški pogodbi, mora biti naročnik obveščen vsaj en mesec pred uveljavitvijo spremembe. Navedeno naročniku omogoča, da ne glede na obdobje vezave, za katero se je zavezal pri sklenitvi pogodbe, v roku enega meseca brez odpovednega roka, brez plačila stroškov prekinitve naročniškega razmerja in brez pogodbene kazni odstopi od naročniške pogodbe, če mu novi pogoji več ne ustrezajo oziroma se z njimi na strinja. V tem primeru operater ne sme naložiti kazni zaradi predčasne prekinitve pogodbe na zahtevo naročnika. Ob tem pa seveda ostaja dolžnost naročnika, da izpolni morebitne obveznosti, ki jih ima do operaterja, to je plačilo zapadlih in neplačanih računov, povračilo glede prejete terminalske opreme ter morebitne druge pogodbene dogovorjene obveznosti. Naročnik pa nima pravice do odstopa od pogodbe brez odpovednega roka, brez plačila stroškov prekinitve naročniškega razmerja in brez pogodbene kazni, če je operater pogoje iz naročniške pogodbe spremenil zgolj zaradi prilagoditve spremenjeni zakonodaji. V skladu s tretjim odstavkom 129. člena pa te določbe ne vplivajo in ne posegajo v zapadle in neplačane obveznosti naročnikov ter v obveznosti izpolnitve pogodbene dogovorjenih obveznosti naročnikov.

Predlog člena v tretjem odstavku kot novost uporabniku, ki ob sklenitvi naročniškega razmerja prejme terminalsko opremo (mobilni telefon, TV komunikator ipd.) po

akcijski ceni in ima z operaterjem sklenjeno pogodbo z zavezujočim obdobjem vezave, daje možnost, da v primeru odstopa od naročniške pogodbe zaradi spremembe pogojev na strani operaterja pred iztekom obdobja vezave izbira, ali bo operaterju povrnil znesek, ki ustreza sorazmernemu delu celotne vrednosti prejete terminalske opreme, ali pa bo vrnil terminalsko opremo v stanju, v kakršnem mu je bila izročena, in plačal uporabnino za čas uporabe terminalske opreme, operater pa mu bo vrnil kupnino. Operater mora sicer že v naročniški pogodbi določiti način izračuna uporabnine prejete terminalske opreme v primeru predčasne prekinitve naročniškega razmerja, če je del naročniške pogodbe tudi prodaja terminalske opreme (11. točka prvega odstavka 129. člena). Tretji odstavek operaterju v primeru, da naročnik izrazi odstopno upravičenje, omogoča, da namesto odstopa od pogodbe za tega naročnika do izteka obdobja vezave ohrani v veljavi naročniško razmerje pod pogoji, določenimi v obstoječi pogodbi (zanj potem sprememba pogojev ne velja). Pri predlogu ureditve gre za nacionalno rešitev, ki upošteva problematiko, ki je bila izpostavljena v praksi. Pri tem smo različne interese operaterjev in potrošnikov skušali medsebojno uskladiti na sorazmeren način.

Brez poseganja v pogodbeno svobodo strank in skladno s prvim odstavkom 20. člena Direktive o univerzalni storitvi se določbe o naročniških pogodbah lahko uporabljajo ne zgolj za potrošnike, temveč tudi za druge končne uporabnike, torej mikro podjetja ter mala in srednja podjetja, če ti tako zahtevajo. V primeru, da podjetjem bolj ustreza pogodba prilagojena potrebam potrošnikov, lahko od operaterja zahtevajo sklenitev takšne pogodbe. Navedeno izhaja tudi iz uvodne izjave 21 k direktivi 2009/136/ES.

K 130. členu

Predlog člena skladno z dopolnjeno Direktivo o univerzalni storitvi določa maksimalno začetno obdobje vezave pri sklepanju naročniških pogodb. S ciljem zagotoviti, da bi potrošniki in drugi končni uporabniki lahko v celoti izkoristili konkurenčno okolje, jim je treba namreč kar v največji možni meri olajšati zamenjavo ponudnika, če je to v njihovem interesu. Pri tem jih ne smejo ovirati razne pravne, tehnične ali praktične ovire, vključno s pogodbenimi pogoji, stroški ipd. Dopustna pa je določitev razumnega najkrajšega pogodbenega obdobja v potrošniških pogodbah. Tako naročniška pogodba, ki jo sklepata potrošnik in izvajalec storitev, ne sme v nobenem primeru vsebovati začetnega zavezujočega obdobja, daljšega od 24 mesecev. Operater pa mora uporabniku ponuditi možnost, da z njim sklene naročniško razmerje z obdobjem vezave, ki ne presega 12 mesecev.

K 131. členu

Skladno s spremembo 30. člena Direktive o univerzalni storitvi je nekoliko izpopolnjena tudi določba 72. člena veljavnega ZEKom o prenosljivosti številke oziroma omogočanju zamenjave izvajalca storitev. Bistvenega pomena je, da potrošnikov pri možnosti izbire na podlagi informacij in pri zamenjavi ponudnika, če je to v njihovem interesu, ne ovirajo pravne, tehnične ali praktične ovire, pa tudi ne pogodbeni pogoji, postopki, stroški in podobno. Na novo je določena zahteva, da mora biti v vsakem primeru prenesena številka aktivirana v enem delovnem dnevu šteto od trenutka, ko operater, h kateremu bo številka prenesena, prejme podpisano pogodbo o prenosu številke k drugemu operaterju. Prenosljivost številke namreč bistveno olajšuje izbiro potrošnikov in učinkovito konkurenco na konkurenčnih trgih elektronskih komunikacij in jo je treba izvesti brez odlašanja.

K 132. členu

Predlog člena vsebuje dopolnjene in okrepljene določbe 84. člena obstoječega ZEKom, ki določajo obveznosti v zvezi s preglednostjo in zagotavljanjem informacij. Razpoložljivost preglednih, ažuriranih in primerljivih informacij o ponudbah in storitvah je namreč ključnega pomena na konkurenčnih trgih, kjer je več ponudnikov storitev in imajo tako končni uporabniki in potrošniki možnost izbire. Slednjim je potrebno omogočiti enostavno primerjavo cen različnih storitev, ki so na voljo na trgu, na podlagi informacij, objavljenih v preprosto dostopni obliki. Agencija spodbuja operaterje k večji preglednosti v zvezi z informacijami, ki potrošnikom in drugim končnim uporabnikom služijo kot podlaga za odločitve o izbiri operaterja. Agencija ima tudi možnost, da operaterje spodbuja k samoregulativnim in koregulativnim ukrepom (kot je npr. sklepanje prostovoljnih kodeksov operaterjev, s katerimi se operaterji sami zavežejo k določenemu ravnanju).

V primeru, da agencija ugotovi, da milejše oblike aktivnosti niso zagotovile ustreznih in kakovostnih informacij, lahko s splošnim aktom predpiše obveznosti, ki jih morajo izpolnjevati operaterji. Agencija tako lahko od operaterjev zahteva, da zagotovijo naročnikom informacije o veljavnih tarifah glede katere koli številke ali storitve, ki je predmet posebnih cenovnih pogojev. Agencija lahko za posamezne kategorije storitev zahteva, da se takšne informacije posredujejo neposredno pred vzpostavitvijo klica. Pri določanju kategorij klicev, za katere se zahteva informacija o cenah pred vzpostavitvijo, mora agencija v skladu z uvodno izjavo 32 direktive 2009/136/ES ustrezno upoštevati naravo storitve, cenovne pogoje, ki se uporabljajo zanjo, in vprašanje, ali storitev ponuja ponudnik, ki ni ponudnik elektronskih komunikacijskih storitev. Agencija lahko od operaterjev zahteva tudi, da redno obveščajo naročnike invalide o podrobnostih njim namenjenih izdelkov in storitev. Preostale zahteve, ki se lahko naložijo operaterjem, so obveščanje o nekaterih podatkih, ki so določeni kot obvezna sestavina naročniške pogodbe (glej obrazložitev k 129. členu).

Agencija ima tudi možnost, da v korist potrošnikov sama na svetovnem spletu zagotavlja aplikacije, ki omogočajo kakovostne primerjave med ponudniki. Navedeno pride v poštev zlasti, če tovrstnih aplikacij brezplačno oziroma po razumni ceni ni priskrbel trg sam. Tovrstne aplikacije lahko pripravijo zaposleni na agenciji sami ali pa njihovo izdelavo z oddajo javnega naročila podelijo tretjim osebam. Ob tem operaterji niso upravičeni do kakršnihkoli nadomestil za uporabo informacij o njihovih storitvah, ki so bile javno objavljene.

K 133. členu

Predlog člena v prvih dveh odstavkih večinoma ohranja vsebino veljavnega 86. člena obstoječega ZEKom v zvezi s pristojnostmi agencije glede kakovosti javnih komunikacijskih storitev. Konkurenčni trg bi sicer moral končnim uporabnikom sam zagotoviti tako raven kakovosti storitev, kot jo ti zahtevajo. Ne glede na navedeno pa bo v nekaterih primerih morda treba zagotoviti, da javna komunikacijska omrežja dosežejo minimalne ravni kakovosti, da se prepreči poslabšanje storitve, blokiranje dostopa ali upočasnitev prometa preko omrežij. Za izpolnitev zahtev glede kakovosti storitev lahko operaterji uporabljajo postopke za merjenje in oblikovanje prometa na omrežni povezavi, da bi se tako izognili maksimalni obremenitvi oziroma preobremenitvi povezave, kar lahko pripelje do zamašitve in slabe zmogljivosti omrežja. Navedeno nadzira agencija, ki ji predlog člena v novem tretjem odstavku podeljuje pristojnost, da z odločbo operaterjem javnih komunikacijskih omrežij naloži minimalne zahteve glede kakovosti storitev, s čimer se skuša zagotoviti, da se aplikacije in storitve, ki so odvisne od njihovega omrežja, izvedejo vsaj z najnižjim standardom kakovosti. Zaradi

zagotovitve skladnega delovanja na enotnem trgu je treba pred izdajo odločbe s povzetkom razlogov za ukrepanje, predvidenimi zahtevami in predlaganim potekom ukrepanja seznaniti Evropsko komisijo, ki ima možnost podati pripombe in priporočila. Te mora agencija upoštevati v največji možni meri, s čimer se teži k skladnemu izvajanju rešitev.

Glede na to, da je praksa operaterjev glede izplačil nadomestil uporabnikom v primeru nedelovanja storitev oziroma v primeru slabše kakovosti delovanja njihovih storitev zelo različna in tudi pomanjkljiva, se v želji po poenotenju prakse v korist uporabnikov storitev v petem odstavku 133. člena predvideva podlaga za sprejem priporočila agencije o načinu določanja nadomestil za nedelovanje storitev oziroma za slabšo kvaliteto delovanja storitev.

K 134. členu

V primerjavi z obstoječim ZEKom se predlaga premestitev člena, ki ureja številke za klice v sili, (72. člen veljavnega ZEKom) iz poglavja o oštevilčenju v poglavje o pravicah uporabnikov. Namen določbe je namreč v tem, da se uporabnikom zagotovi dostop do števil za klice v sili.

Evropska unija v direktivah kot številko za klic v sili določa le enotno evropsko telefonsko številko za klic v sili 112, dopušča pa, da države članice določijo še nacionalne številke za klic v sili (v Republiki Sloveniji tako še številka policije 113, skladno s predlogom pa tudi enotna evropska telefonska številka za prijavo pogrešanih otrok 116 000).

V povezavi s to določbo je tako treba upoštevati predlagano spremenjeno definicijo »števil za klice v sili«, ki poleg enotne evropske telefonske številke za klice v sili 112 in številke policije 113 izrecno vključuje tudi enotno evropsko telefonsko številko za prijavo pogrešanih otrok 116 000. Glede na navedeno se skladno z določbo člena 27a Direktive o univerzalni storitvi tudi nekatere obveznosti operaterjev razširjajo še na to številko. Evropska komisija je namreč z Odločbo Komisije 2007/116/ES z dne 15. februarja 2007 o rezervaciji nacionalnega območja oštevilčenja, ki se začne z 116, za usklajene številke za usklajene storitve z družbeno vrednostjo države članice pozvala, da rezervirajo številke v območju oštevilčenja 116 za nekatere storitve družbenega pomena, pri čemer se skladno s spremenjeno Direktivo o univerzalni storitvi posebna pozornost posveča številki za prijavo pogrešanih otrok 116 000. Ustrezno delovanje te številke je tudi ena od političnih prioritet Evropske komisije in Evropskega parlamenta. Skladno z navedenim in da bi zagotovili ustrezen prenos obveznosti izvajanja storitev preko številke 116 000 se tej številki podeli status nacionalne številke za klic v sili. Operaterji javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajalci javno dostopnih telefonskih storitev morajo tako zagotoviti prenos klica na številko 116 000 organu, ki ga obravnava, to je trenutno Zavod 116, Zavod za storitve s povečano družbeno vrednostjo. Operaterji so skladno s petim odstavkom 134. člena dolžni obveščati svoje uporabnike o pomenu in obstoju številke 116 000 preko objave na svojih spletnih straneh in v imeniku na vidnem mestu (kot je doslej veljalo za številko 112).

V zvezi s posredovanjem informacij o lokaciji kličočega v skladu z obstoječim ZEKom velja, da mora operater za klice na številko 112 skupaj z informacijo o številki kličočega brezplačno posredovati tudi informacije o lokaciji kličočega (t.i. »push model«), za klice na številko policije 113 pa mora podatke o lokaciji kličočega posredovati na zahtevo takoj in brezplačno (t.i. »pull model«). Na predlog Ministrstva za notranje zadeve predlog četrtega odstavka 134. člena zakona vzpostavlja »push model« tudi za

klice na številko policije 113. Informacije o lokaciji kličočega na številko policije 113 so bistvenega pomena za pravočasno ukrepanje policije v primerih, ko je neposredno ogroženo človeško življenje, zato posredovanje informacije o lokaciji kličočega na zahtevo povzroča časovne zamike, ki so lahko v takšnih primerih usodni. V dogovoru z operaterji javnih telefonskih omrežij je policija že v letu 2011 pričela neposredno in avtomatizirano (z uporabo spletnih servisov) dostopati do baz podatkov o lokaciji kličočih na številko policije 113 in s tem skrajšala reakcijski čas v primerih, ko je ogroženo življenje ali telo osebe. V letu 2012 bodo po podatkih Ministrstva za notranje zadeve vsi operaterji javnih telefonskih omrežij vključeni v ta projekt. Glede na to, da zadeva v praksi na nek način že deluje se z namenom varovanja človeških življenj predlaga tudi sprememba v zakonski ureditvi. Takšna razširitev je skladna tudi s spremenjenim petim odstavkom 26. člena Direktive o univerzalni storitvi, ki omogoča, da države razširijo obveznost za takojšnje posredovanje informacij o lokaciji kličočega tudi na nacionalne številke za klic v sili.

Določba petega odstavka je skladno s šestim odstavkom 26. člena Direktive o univerzalni storitvi namenjena predvsem izboljšanju ozaveščenosti ljudi o obstoju in pomenu enotne evropske številke za klic v sili 112. Navedeno je izrednega pomena, saj Evropska komisija v raziskavah Eurobarometer v zadnjih letih ugotavlja slabo ozaveščenost prebivalcev Evropske unije o številki za klic v sili 112, zato poziva vse države članice k večji promociji številke. Kljub temu, da že Uredba (ES) št. 717/2007 EP in Sveta o gostovanju v javnih mobilnih komunikacijskih omrežjih v Skupnosti, kot je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 544/2009, v prvem odstavku 6. člena določa, da mora o možnosti dostopa do storitev v sili z brezplačnim klicem na evropsko številko za klic v sili 112 gostujočega uporabnika obvestiti njegov domači operater (v sklopu SMS o obveščanju o tarifi gostovanja), se z namenom večje ozaveščenosti s ciljem varovanja človeških življenj v petem odstavku 134. člena predloga še enkrat poudari, da mora operater svoje naročnike ob vstopu v omrežje druge države članice EU obvestiti o obstoju in pomenu številke za klic v sili 112 s SMS sporočilom. Ob tem pojasnjujemo, da ne gre za dodatno SMS sporočilo, temveč operaterji naročnike o obstoju in pomenu številke za klic v sili 112 lahko obvestijo v sklopu obveznega SMS sporočila o obveščanju o tarifi gostovanja (kot določa zgoraj navedena uredba). Kot so nas opozorili operaterji, predpisi GSMA (Združenje mobilnih operaterjev) prepovedujejo pošiljanje kakršnih koli SMS sporočil gostujočim uporabnikom brez privolitve njihovega domačega operaterja. Glede na navedeno je določba veljavnega ZEKom, ki operaterja zavezuje, da mora gostujoče uporabnike ob vstopu v njegovo omrežje še dodatno obvestiti s SMS sporočilom (četrti odstavek 72. člena ZEKom), nekoliko popravljena, in sicer obveznost ostaja, če obstaja predhodni dogovor domačega operaterja z operaterjem gostujočega uporabnika, in če je to tehnično mogoče. Upoštevati je potrebno, da v primeru tovrstnih sporočil ne gre za komercialna sporočila, temveč sporočila, ki gostujočega uporabnika seznani s številko, ki mu zagotavlja pomoč v sili, in mu tako lahko tudi reši življenje. Glede na navedeno bi operaterji morali poskrbeti za sklepanje tovrstnih dogovorov oziroma pridobitev soglasja operaterjev iz drugih držav.

Preko objave na svojih spletnih straneh in v imeniku na vidnem mestu pa morajo operaterji skladno s tretjim odstavkom 27a člena Direktive o univerzalni storitvi obveščati svoje uporabnike tudi o obstoju in pomenu enotne evropske telefonske številke za prijavo pogrešanih otrok 116 000.

K 135. členu

Predlog člena skladno z novim 23.a členom Direktive o univerzalni storitvi vladi daje možnost, da sprejme uredbo, če oceni, da je to potrebno, na usklajen predlog ministra, pristojnega za elektronske komunikacije, in ministra, pristojnega za invalidsko varstvo, s katero se določijo ukrepi za končne uporabnike invalide. V tem primeru se z uredbo določijo tehnične in funkcionalne zahteve, ki jih morajo izpolnjevati izvajalci javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev, da se končnim uporabnikom invalidom zagotovi enakovreden dostop in možnost izbire ter tako možnost izkoriščanja prednosti konkurence in ponudbe izvajalcev storitev. Skladno z uvodno izjavo 36 k direktivi 2009/136/ES takšne zahteve lahko vključujejo zlasti, da izvajalci storitev končnim uporabnikom zagotovijo, da lahko uporabljajo njihove storitve pod enakimi pogoji, vključno s ceniki in tarifami, kot jih imajo drugi končni uporabniki, ne glede na kakršnekoli dodatne stroške, ki jih imajo. Druge zahteve se lahko nanašajo tudi na grosistične dogovore med podjetji.

Iz razloga jasnosti se v drugem odstavku 135. člena dodaja določba skladno s tretjim odstavkom 4. člena Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – UPB1, 36/08 – ZPOmK-1, 77/2010 – ZSFCJA in 87/2011 – ZavMS; v nadaljevanju: ZMed), v skladu s katero Republika Slovenija posebej podpira ustvarjanje in razširjanje programskih vsebin namenjenih slepim in gluhim ter gluhoslepim v njim prilagojenih tehnikah ter razvoj tehnične infrastrukture. Navedena določba ZMed predstavlja podlago, da ministrstvo, pristojno za medije, v skladu s svojo zakonodajo po potrebi z razpisi spodbuja postopno zagotavljanje prilagojenih storitev za osebe z okvaro vida ali sluha (npr. postopno opremljanje programskih vsebin s podnapisi za gluhe in naglušne ter z zvočnimi opisi za slepe in slabovidne).

Končnim uporabnikom invalidom je pomembno zagotoviti tudi razpoložljivost ustrezne terminalske opreme, ki je s posebnimi storitvami in funkcijami prilagojena njihovim potrebam. Predlog drugega odstavka tega člena predvideva, da ministrstvo, pristojno za radijsko in telekomunikacijsko terminalsko opremo (glede na trenutno ureditev je to Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo), s svojimi ukrepi spodbuja razpoložljivost takšne opreme. Navedeno ministrstvo ob sodelovanju ministrstva, pristojnega za medije, spodbuja tudi ponudnike digitalne televizijske opreme in ponudnike digitalnih televizijskih storitev, da medsebojno sodelujejo pri zagotavljanju medobratovalnih televizijskih storitev za končne uporabnike invalide.

K 136. členu

Predlog člena z manjšimi popravki ohranja vsebino 88. člena obstoječega ZEKom v zvezi z radijsko in telekomunikacijsko terminalsko opremo. Operaterji ne smejo zavrniti razumne zahteve za priključitev uporabnikove opreme, ki ustreza zahtevam predpisov. Uporabniki pa ne smejo na javno komunikacijsko omrežje priključiti neustrezne radijske ali telekomunikacijske terminalske opreme.

Glede na prenos manjšega števila pristojnosti, ki jih je doslej še imel inšpektor, pristojen za elektronske komunikacije, na agencijo, se v tem delu torej spreminja pristojnost glede na obstoječi ZEKom.

K 137. členu

Predlog člena ohranja obveznosti operaterjev, ki dodeljujejo telefonske številke svojim naročnikom, iz veljavnega ZEKom, da dajejo ustrezne podatke za namen zagotavljanja javno dostopnih imenikov in služb informacij o naročnikih. Naročniki javno dostopnih

telefonskih storitev imajo pravico do vpisa v univerzalni imenik, informacije o naročnikih pa morajo biti na voljo vsem ponudnikom imeniških storitev oziroma imenikov. Vsak končni uporabnik javno dostopnih telefonskih storitev mora imeti dostop do univerzalne imeniške službe in dostop prek klica ali kratkega sporočila do ustreznih imeniških služb v drugih državah članicah. V skladu z direktivo 2009/136/ES predlog petega odstavka dodatno podeljuje pristojnost agenciji, da operaterjem, ki nadzorujejo dostop do končnih uporabnikov, z odločbo naloži obveznosti in pogoje v zvezi z zagotavljanjem imeniških storitev, in sicer po postopku iz 90. člena predloga zakona, ki ureja medomrežno povezovanje in operatorski dostop. S tem se izvajalcu imeniških storitev zagotovi izvajanje imeniških storitev v okoliščinah, ko bi mu bilo to zaradi neposredovanja podatkov onemogočeno s strani posameznega operaterja.

K 138. členu

Kot izhaja iz poglavja o univerzalni storitvi in dodatnih obveznih storitvah, je izvajalec univerzalne storitve dolžan svojim naročnikom zagotoviti nekatere možnosti za nadzor stroškov, prav tako pa mora spoštovati nekatere omejitve pri morebitni omejitvi oziroma odklopitvi zaradi razlogov na strani naročnika. Ostali operaterji, ki zagotavljajo javno dostopne telefonske storitve oziroma dostop do javnega komunikacijskega omrežja, takšnih obveznosti na podlagi samega zakona nimajo (glej tudi obrazložitev k 121. in 122. členu zakona). Skladno s spremenjeno določbo 29. člena Direktive o univerzalni storitvi pa predlog 138. člena določa, da lahko agencija v primeru, da na podlagi posvetovanja z zainteresirano javnostjo ugotovi, da na celotnem ozemlju Republike Slovenije ali na njegovem delu ni zadostnega zagotavljanja določenih zmogljivosti oziroma upoštevanja določenih obveznosti operaterjem s splošnim aktom predpiše, da morajo omogočiti vse ali nekatere možnosti za nadzor stroškov oziroma upoštevati obveznosti glede omejitve ali odklopitve zaradi razlogov na strani naročnika. Prav tako lahko agencija operaterjem naloži, da morajo omogočiti tonsko izbiranje oziroma prikaz identitete kličočega priključka, če je to tehnično in ekonomsko izvedljivo.

K 139. členu

121. člen predloga zakona določa obveznost izdaje razčlenjenega računa za izvajalca univerzalne storitve. Ostali operaterji skladno z določbami relevantne direktive zgolj na podlagi zakona niso dolžni nuditi te storitve. V kolikor pa jo v skladu s svojimi splošnimi pogoji nudijo, pa so podvrženi enakim pravilom kot izvajalec univerzalne storitve. Enako velja za operaterje, ki so storitev razčlenjenega računa dolžni nuditi skladno s splošnim aktom iz 138. člena predloga zakona. V primerjavi z 91. členom obstoječega ZEKom se ohranja obveznost, da operater vse višje stopnje razčlenitve računa od osnovne stopnje razčlenitve računa za javno dostopne telefonske storitve (če jih nudi) opredeli v splošnih pogojih.

Z ZEKom-B iz leta 2009 je bil v 91. členu ZEKom dodan nov sedmi odstavek, ki je določil, da mora operater v primeru razčlenjenih računov višje stopnje te izdati s takšno stopnjo členitve klicanih in kličočih oseb, pri kateri ni mogoče prepoznati njihove identitete, tako da izpusti oziroma izbriše zadnja tri mesta telefonskih števil. Celotno telefonsko številko klicane in kličoče osebe sme operater razkriti le na izrecno zahtevo naročnika, ki ji ta priloži pisno soglasje te osebe. Identitete klicanih in kličočih oseb operaterju ni potrebno prikriti v primerih razčlenjenega računa za klice med telefonskimi številkami istega naročnika. Navedeno besedilo, kot je bilo sprejeto v končni obliki, je bilo v zakon vneseno v parlamentarnem postopku na predlog dveh

poslancev matičnega delovnega telesa, to je Odbora DZ za visoko šolstvo, znanost in tehnološki razvoj. Pri izvajanju zakonske določbe je prišlo do številnih težav, na katere je opozorila zainteresirana javnost. Določbe v praksi namreč ni mogoče izvajati, saj je fizični osebi brez pisnega soglasja klicanih oseb, ki jih zaradi delno razkrite številke niti sama ne more z gotovostjo identificirati in posledično ne more od njih pridobiti potrebnega soglasja, onemogočeno pridobiti popoln izpis njenih lastnih klicev. Poleg tega lahko končni uporabnik v skladu z veljavnim ZEKom celoten izpisek svojih lastnih klicev oziroma podatke o vseh opravljenih klicih od operaterja pridobi šele v postopku reševanja uporabniškega spora pred agencijo. To pomeni, da je za vsak najbolj osnoven nesporazum med končnim uporabnikom in operaterjem o tem, ali je uporabnik opravil določene klice, potrebna intervencija agencije, ki mora potem pred odločitvijo izvesti celoten zakonsko določen postopek vključno z ustno obravnavo, čeprav bi bila zadeva lahko zadovoljivo rešena že v reklamacijskem postopku pri operaterju. Ne glede na navedeno pa je tudi za v prihodnje potrebno poskrbeti za uresničitev pravice posameznika do zasebnosti v povezavi s členom 7(2) direktive 2002/58/ES. Tudi Ustavno sodišče RS je namreč v svoji odločbi Up-106/05 z dne 2. oktobra 2008 opozorilo na pravico do zasebnosti pri komuniciranju, v katero lahko praviloma poseže le sodišče.

Glede na navedeno se skladno s predlogom Informacijskega pooblaščenca v javni obravnavi predlaga, da se pri razčlenitvi računa, ki presega osnovno stopnjo razčlenitve računa, zasebnost zagotovi tako, da morajo biti izpuščena oziroma izbrisana zadnja tri mesta telefonskih števil, ki jih razčlemba vsebuje. Kljub temu pa se predvidevajo tri izjeme, ko operater lahko izda razčlenjeni račun v nerazkriti obliki. Do nedovoljenih posegov v zasebnost prihaja predvsem v primerih, ko se podatki o opravljenih klicih, ki se nahajajo na razčlenjenem računu, ne uporabijo za namen preverjanja veljavnosti obračuna, temveč za nadzor nad komunikacijo uporabnikov. Problem je prisoten zlasti v odnosu med delodajalcem (naročnik) in zaposlenim (uporabnik), medtem ko pri naročnikih, ki so fizične osebe, problem ni prisoten v tolikšni meri oziroma ga tudi ni mogoče učinkovito in sorazmerno razrešiti. Glede na navedeno se priznava izjema v primeru, da je naročnik potrošnik. Čeprav do težav z nadzorom komunikacij prihaja predvsem v odnosu med delodajalci in zaposlenimi, pa je treba priznati legitimno pravico zaposlenim, ki uporabljajo službene telefone, da lahko izkazujejo oziroma ločijo službeno uporabo od zasebne uporabe. Privzeto brisanje zadnjih treh mest klicanih telefonskih števil bi to onemogočilo, zato je treba dodati izjemo, po kateri lahko uporabnik in naročnik ločita službene od zasebnih klicev ob uporabi varovalke, da nezakritega razčlenjenega računa naročnik ne more dobiti brez soglasja uporabnika. Predlagana tretja izjema se nanaša na te situacije in predvideva, da naročnik lahko pridobi nerazkriti razčlenjen račun, vendar mora zahtevi predložiti dokument, iz katerega je razvidno, kateremu uporabniku (zaposlenemu) je bila dodeljena številka, za katero zahteva razčlenjeni račun, in uporabnikovo soglasje za razkritje klicanih števil, iz katerega izhaja, da je bilo dano zaradi dokazovanja utemeljenosti prekoračitve dogovorjenih stroškov službenega telefona. Uporabniku mora biti prepuščena odločitev o tem, ali bo znesek, ki presega dogovorjene stroške v breme delodajalca plačal sam ali pa bo delodajalcu dokazoval, da so povečani stroški nastali zaradi službenih potreb. Tako naj razčlenjeni račun za telefonsko številko, ki jo uporablja, operater pošlje uporabniku, ta pa se bo odločil, ali bo katere od telefonskih števil, ki jih je klical v zasebne namene, na računu prekril in povečane stroške nosil sam ali pa bo račun uporabil za dokazovanje povečanih stroškov pred delodajalcem.

Operater v tovrstnih primerih ne bo v vlogi presojevalca, ali je soglasje verodostojno ali ne, temveč bodo morebitne lažne zahteve (npr. ponarejeno soglasje uporabnika z namenom pridobitve podatkov o njegovih klicih) naknadno lahko preverili pristojni

organi na podlagi zahteve po hrambi dokumentacije v zvezi s posredovanjem razčlenjenih računov z nezakritimi klicnimi telefonskimi številkami.

K 140. členu

Iz uvodne izjave št. 4 Direktive 2009/140/ES izhaja, da bi ob upoštevanju dejstva, da je internet nujen za izobraževanje in dejansko uresničevanje svobode izražanja in dostopa do informacij, morale biti kakršnokoli omejevanje teh temeljnih pravic v skladu z Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljevanju EKČP). Vsebinsko se uvodna izjava nanaša na 10. člen EKČP, torej na svobodo izražanja, ki vključuje tudi pravico do obveščenosti, torej v primeru interneta dostopa do informacij. Ta temeljna pravica je zagotovljena tudi z 39. členom Ustave RS. V tej luči je torej potrebno razumeti spremenjeno določbo 1. člena Okvirne direktive, ki v novem 3.a odstavku sedaj izrecno določa: »Ukrepi, ki jih države članice sprejmejo glede dostopa do in uporabe storitev in aplikacij prek elektronskih komunikacijskih omrežij s strani končnih uporabnikov, spoštujejo temeljne pravice in svoboščine fizičnih oseb, zagotovljene z Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter s splošnimi načeli prava Skupnosti. Katerikoli izmed teh ukrepov glede dostopa do ali uporabe do storitev in aplikacij prek elektronskih komunikacijskih omrežij s strani končnih uporabnikov, ki bi lahko omejile te temeljne pravice ali svoboščine, se lahko naložijo le, če so ustrezni, sorazmerni in potrebni v demokratični družbi, za njihovo izvajanje pa veljajo ustrezni postopkovni zaščitni ukrepi v skladu z Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter v skladu s splošnimi načeli prava Skupnosti, vključno z učinkovitim sodnim varstvom in predpisanim postopkom. Skladno s tem se ti ukrepi lahko sprejmejo le ob ustreznem spoštovanju načela domneve nedolžnosti in pravice do zasebnosti. Zagotovi se predhoden, pošten in nepristranski postopek, vključno s pravico do zaslišanja zadevne osebe ali zadevnih oseb, ob upoštevanju potrebe po ustreznih pogojih in postopkovnih ureditvah v ustrezno utemeljenih nujnih primerih skladno z Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Zagotovi se pravica do učinkovitega in pravočasnega sodnega nadzora.« Navedena določba je bila vnesena v spremenjen regulativni okvir zaradi zaskrbljenosti zakonodajalcev EU ob dogajanju v Franciji, ko se je takrat poskušalo uvesti zakonodajo, po kateri bi se z zgolj z administrativnimi ukrepi v korist prizadete industrije lahko odločilo o prepovedi dostopa posameznikov do interneta, v primerih, ko bi se pristojni upravni organ odločil, da gre za skladno s tem zakonom za hude zlorabe pri dostopu do interneta (predvsem v zvezi s t.i. piratstvom), ki bi opravičevale takšen ukrep zoper posameznika. Ta zakonodaja pa v takšni skrajni obliki zaradi posega njihovega Ustavnega sveta (»Conseil Constitutionnel«) s primerljivimi pooblastili kot sicer ustavna sodišča, ni bila uveljavljena. Kljub temu pa se je skrb za način odločanja o posegih v to temeljno pravico odrazila v zahtevah omenjene določbe spremenjene Okvirne direktive, ki pa mora biti skladno z delovnimi navodili Evropske komisije izrecno prenesena. V tem smislu je torej treba razumeti prvi odstavek tega člena, ki v skladu z Ustavo in zakonodajo iz kazenskopravnega področja napotuje na odločanje o omejitvi posameznikovega dostopa do interneta v okviru konkretnega kazenskega postopka (ob upoštevanju varovalk tega postopka vključno z domnevo o nedolžnosti) in ob upoštevanju načela sorazmernosti in skladno z zakonom, ki ureja kazenski postopek.

Drugi odstavek le pojasnjuje, da določbe prvega odstavka ne posegajo v pravico operaterja, da omeji dostop ali uporabo do svojih storitev iz drugih razlogov pod pogoji, kot je določeno s tem zakonom (gre npr. za neplačevanje računov).

K 141. členu

Predlog člena ohranja vsebino 93. člena obstoječega ZEKom o omejitvi oziroma prekinitvi zaradi razlogov na strani operaterja. Omejitve oziroma prekinitve dostopa do storitev s strani operaterja je mogoča brez soglasja uporabnikov le začasno, kadar je to potrebno iz razloga posodobitve, dograditve, vzdrževanja ali v primeru napake.

K 142. členu

V primerjavi s 94. členom obstoječega ZEKom, ki določa pravico do ugovora oziroma spora zoper odločitev ali ravnanje operaterjev v zvezi z dostopom do storitev, njihovim izvajanjem ali zaračunavanjem, predlog člena pravico do reklamacije zastavlja nekoliko širše oziroma bolj splošno. Skladno s predlogom je ugovor možno sprožiti zoper odločitev ali ravnanje operaterja v zvezi s pravicami in obveznostmi, ki jih določajo ta zakon in na njegovi podlagi izdani predpisi ter pogodbe o zagotavljanju elektronskih komunikacijskih omrežij oziroma storitev na ustrezen organ ali telo, ki ga ustanovi operater. Določbo tega člena je treba razlagati v povezavi z 217. členom predloga zakona, ki ureja pristojnost agencije v postopku reševanja sporov. V primeru, da uporabnik, ki vloži ugovor, in operater ne dosežeta soglasja, ima uporabnik namreč v zvezi s tem možnost sprožiti spor pred agencijo, ki v skladu z 217. členom (implementacija spremenjenega 34. člena Direktive o univerzalni storitvi) rešuje spore med potrošniki in operaterji v zvezi s pogodbenimi pogoji oziroma izvajanjem pogodb o zagotavljanju elektronskih komunikacijskih omrežij oziroma storitev. Naročniške pogodbe se sklepajo izključno zaradi zagotavljanja elektronskih komunikacijskih storitev (med katerimi so telefonija, IPTV itd.), pri čemer je za nekatere izmed teh storitev zaradi narave stvari in tehničnih razlogov nujno potrebno, da končni uporabnik za njihovo uporabo pridobi ustrezno opremo (modem, TV komunikator ipd.). Posledično so naročniška razmerja, s katerimi se srečujejo uporabniki, vedno bolj kompleksna. Tako se po podatkih agencije vedno večje število uporabniških sporov nanaša na izvrševanje tovrstnih naročniških pogodb, na podlagi katerih prejemajo končni uporabniki navedene storitve in opremo, ter na enostransko spremembo pogodbenih pogojev s strani operaterja. Zato je zaradi varstva končnega uporabnika kot šibkejše stranke v razmerju do operaterja in manjših stroškov v primerjavi s sodnim reševanjem sporov ob takšni zahtevi direktive hkrati smiselno in primerno, da tudi o tovrstnih sporih (torej sporih, ki se nanašajo na splošne pogoje in pogodbeno dogovorjene pogoje) v postopku reševanja sporov odloča agencija. Ker pa je osnovni pogoj za uvedbo uporabniškega spora pred agencijo, da je bil prej že izveden reklamacijski postopek pred operaterjem, morajo biti razlogi za sprožitev enega in drugega postopka enaki. Kljub temu, da gre v primeru spora glede pogodbenih pogojev za civilnopravno razmerje, je zaradi zgornjih razlogov primerno, da se skuša takšen spor najprej razrešiti pri operaterju oziroma če je to neuspešno, pri agenciji, pri čemer navedeno nikakor ne posega v morebitno sodno pristojnost. Uporabnik ima tako v vsaki fazi postopka možnost sprožiti postopek pred pristojnim sodiščem (kar skladno s četrtem odstavkom 218. člena zakona pomeni ustavitev postopka pred agencijo).

V četrtem odstavku se po vzoru obligacijskega in potrošniškega prava poleg 15-dnevnega subjektivnega roka za vložitev ugovora končnega uporabnika zoper odločitev ali ravnanje operaterja, kot je bil določen že z veljavnim ZEKom, določa tudi objektivni

rok za vložitev ugovora, in sicer 60 dni od izdaje računa ali od dne, ko se je zgodil sporni dogodek, ki je predmet ugovora.

Predlog novega enajstega odstavka je dodan v primerjavi z obstoječim ZEKom in določa, da agencija s sklepom zavrže predlog za rešitev spora, če predlog ni vložen v rokih iz osmega, devetega in desetega odstavka tega člena. Dopolnitev člena je bila vključena na predlog agencije zaradi neobstoja formalno-pravne podlage za zavrženje predloga za rešitev spora pred agencijo, v primeru, da je bil le-ta vložen prepozno. Roki za vložitev predloga za rešitev spora iz osmega do desetega odstavka tega člena so zakonski procesni roki, saj določajo časovno obdobje, v katerem mora uporabnik opraviti določeno procesno dejanje, to je vložiti predlog pred agencijo. Glede na to, da je glede na ustaljeno upravno-sodno prakso določbo zakona, ki ureja splošni upravni postopek, o zavrženju strankine vloge mogoče uporabiti le, ko stranka zamudi materialni rok, se v enajstem odstavku tega člena dodaja pravna podlaga, po kateri bo agencija upravičena zavreči predlog za rešitev spora, ki ga uporabnik vloži izven predpisanih rokov.

Določba dvanajstega odstavka je v člen vnesena kot nespremenjena določba četrtega odstavka 94. člena obstoječega ZEKom (omejitev ali odklopitev zaradi razlogov na strani naročnika). Določba je bila vključena v člen, ki ureja pravico do ugovora in spora, ker se nanaša na situacijo, ko uporabnik vloži ugovor oziroma sproži spor glede višine zneska na računu.

K 143. členu

Agencija nadzira izvajanje določb poglavja o pravicah uporabnikov. Pri nadzoru določbe prvega odstavka 136. člena agencija nadzira le delovanje radijske ali telekomunikacijske opreme v delovanju, pri čemer sodeluje s tržnim inšpektorjem kot inšpektorjem, pristojnim za nadzor blaga in storitev na trgu.

XII. OBDELAVA OSEBNIH PODATKOV IN VARSTVO ZASEBNOSTI ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJ

Iz dosedanjega X. poglavja obstoječega Zakona o elektronskih komunikacijah (ZEKom) »Zaščita tajnosti, zaupnosti in varnosti elektronskih komunikacij ter hramba podatkov o prometu elektronskih komunikacij« se v posebno (naslednje) poglavje izloča del, ki se nanaša na hrambo podatkov skladno z Direktivo o hrambi podatkov, ki se v pravu EU doslej še ni spremenila. Zato so predmet tega poglavja o obdelavi osebnih podatkov in varstva zasebnosti elektronskih komunikacij le določbe, ki se nanašajo na prenos spremenjene Direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah (kot je bila le-ta spremenjena z direktivo 2009/136/ES).

K 144. členu

Prvi odstavek tega uvodnega člena ohranja posebno definicijo uporabnika za potrebe tega poglavja iz dosedanjega 101. člena ZEKom, ki ima v tem poglavju drugačen (ožji) pomen glede na definicijo uporabnika, ki izhaja iz 3. člena tega predloga zakona. Takšna ožja definicija uporabnika izhaja iz 2. člena Direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah. Skladno z navedenim je torej uporabnik za potrebe tega poglavja le fizična oseba, ki uporablja javno komunikacijsko storitev v zasebne ali poslovne namene, čeprav ni nujno, da je naročena nanjo.

Drugi odstavek hkrati pojasnjuje, da to poglavje ureja obdelavo osebnih podatkov v zvezi z zagotavljanjem javnih komunikacijskih storitev v javnih komunikacijskih omrežjih, kar je skladno z Direktivo o zasebnosti in elektronskih komunikacijah. Ker pa spremenjena določba 3. člena Direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah poudarja, da se določbe glede varnosti in zasebnosti uporabljajo za obdelavo osebnih podatkov v zvezi z zagotavljanjem javno razpoložljivih elektronskih komunikacijskih storitev v javnih komunikacijskih omrežjih, vključno z javnimi komunikacijskimi omrežji, ki podpirajo zbiranje podatkov in identifikacijske naprave, je bilo potrebno v drugem odstavku tega člena vključiti tudi te. Naprave za radiofrekvenčno identifikacijo uporabljajo radijske frekvence za zajetje podatkov iz enoznačno prepoznavne oznake, ki jih je nato mogoče prenesti po obstoječih komunikacijskih omrežjih. Široka uporaba takih tehnologij lahko prinese velike gospodarske in družbene koristi ter tako predstavlja velik prispevek k notranjemu trgu, če je njihova uporaba za državljane sprejemljiva. Uvodna izjava št. 56 direktive 2009/136/ES pojasnjuje navedeno določbo direktive in posledično določa, da je za doseg tega cilja treba zagotoviti varstvo temeljnih pravic posameznikov, vključno s pravico do zasebnosti in varstva podatkov. Če se take naprave priključi na javno dostopna elektronska komunikacijska omrežja ali če se uporablja elektronske komunikacijske storitve kot osnovno infrastrukturo, se morajo uporabljati ustrezne določbe Direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah, vključno z določbami o varnosti, podatkih o prometu in lokaciji ter o zaupnosti. Definicija telefonske storitve pa v tem poglavju ni več vsebovana, ker je uporabljena le v poglavju o hrambi podatkov, kamor je bila ustrezno prenesena.

K 145. členu

Vsebina tega člena je skladno s spremembami Direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah dopolnjena vsebina 102. člena obstoječega ZEKom. Določa obveznost izvajalcev javnega komunikacijskega omrežja sprejeti ustrezne tehnične in organizacijske ukrepe za zagotovitev zavarovanja svojih storitev. Če je potrebno za zagotovitev zavarovanja svojih storitev v delu, ki se nanaša na varnost omrežja, mora sprejeti ustrezne tehnične in organizacijske ukrepe skupaj s ponudnikom javnega komunikacijskega omrežja. Tretji odstavek tega člena sledi določbam spremenjenega 4. člena Direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah ter posledično dodaja nov odstavek, ki določa, da morajo navedeni ukrepi vsaj zagotavljati, da ima dostop do osebnih podatkov le pooblaščen osebje za z zakonom dovoljene namene; da morajo navedeni ukrepi varovati shranjene ali poslane osebne podatke pred nenamernim ali nezakonitim uničenjem, nenamerno izgubo ali spremembo ter nepooblaščen ali nezakonito hrambo, obdelavo, dostopom ali razkritjem ter da morajo navedeni ukrepi zagotavljati izvajanje varnostne politike pri obdelavi osebnih podatkov. Tako se posledično poskuša uporabnikove osebne podatke kar najbolje zavarovati. Omenjen odstavek podrobneje pojasnjuje tudi uvodna izjava št. 57 direktive 2009/136/ES, ki se glasi: »Ponudnik javno razpoložljive elektronske komunikacijske storitve bi moral sprejeti ustrezne tehnične in organizacijske ukrepe, da zagotovi varnost svojih storitev. Brez poseganja v Direktivo 95/46/ES bi bilo treba s takšnimi ukrepi zagotoviti, da bi imelo dostop do osebnih podatkov le pooblaščen osebje za pravno dovoljene namene, in da so shranjeni ali preneseni osebni podatki ter omrežja in storitve zaščiteni. Poleg tega bi bilo treba določiti varnostno politiko za obdelavo osebnih podatkov, da bi odkrili pomanjkljivosti sistema, poskrbeti pa bi morali tudi za redno spremljanje in izvajanje preventivnih, korektivnih in blažilnih ukrepov.« Pristojni organ za izvajanje občasnih pregledov ukrepov ponudnikov storitev in morebitno izdajo priporočila o najboljših praksah glede ravni varnosti, ki bi jih ti ukrepi morali doseči, je agencija.

K 146. členu

Vsebinsko gre za področje, ki sta ga predhodno urejala tretji in četrti odstavek obstoječega 102. člena ZEKom. Iz razloga jasnosti in preglednosti pa se tematika sedaj obravnava s posebno določbo. Le-ta določa obveznost obveščanja naročnikov s strani izvajalca storitev pri posebnem tveganju za varnost omrežja o takšnem tveganju, če pa tveganje presega obseg ukrepov, ki jih izvajalec storitve lahko sprejme, pa tudi o vseh možnih sredstvih za odpravo le-tega, vključno z navedbo verjetnih stroškov, naročnikom pa mora tudi omogočiti hiter in učinkovit dostop do zaščitnih ukrepov. S tem členom se v zakon prenaša 4. člen Direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah, ki jo podrobneje razlaga njena uvodna izjava št. 20, ki določa: »Ponudniki storitev morajo sprejeti ustrezne ukrepe za zagotovitev varnosti svojih storitev, če je treba, skupaj s ponudnikom omrežja, in obvestiti naročnike o vseh posebnih tveganjih za kršitve varnosti omrežja. Takšna tveganja so zlasti možna pri elektronskih komunikacijskih storitvah v odprtem omrežju, kot sta internet ali analogna mobilna telefonija. Za naročnike in uporabnike takšnih storitev je zlasti pomembno, da jih njihov ponudnik storitve v celoti seznani z obstoječimi varnostnimi tveganji, ki so zunaj obsega ponudnikovih možnih sredstev za ukrepanje. Ponudniki storitev, ki ponujajo javno dostopne elektronske komunikacijske storitve prek interneta, morajo obvestiti uporabnike in naročnike o ukrepih, ki jih lahko sprejmejo za zagotovitev varnosti sporočil, na primer z uporabo posebnih vrst programske opreme ali tehnologij šifriranja. Zahteva po obveščanju naročnikov o posebnih varnostnih tveganjih ne razrešuje ponudnika storitve njegove obveznosti, da na svoje stroške sprejme ustrezne in takojšnje ukrepe za odpravo vseh novih, nepredvidenih varnostnih tveganj in da zopet vzpostavi običajno raven varnosti storitve. Zagotovitev podatkov o varnostnih tveganjih za naročnika mora biti brezplačna, razen morebitnih nominalnih stroškov, ki jih naročnik lahko utрпи pri sprejemanju ali zbiranju podatkov, na primer z nalaganjem sporočila, poslanega po elektronski pošti. Varnost se ocenjuje z vidika člena 17 Direktive 95/46/ES.«

Drugi odstavek tega člena določa, da v primeru zlorab s strani tretje osebe, ki niso nastale po krivdi naročnikov ali uporabnikov, izvajalci javnih komunikacijskih storitev prevzamejo stroške, ki nastanejo kot posledica zlorab. Domneva pa se, dokler seveda ni dokazano nasprotno, da zloraba ni nastala po krivdi naročnika ali uporabnika, kadar je le-ta uporabil vse razumne ukrepe za zaščito ter spoštoval navodila, o katerih je bil obveščen s strani izvajalca javnih komunikacijskih storitev. Se pa po drugi strani šteje, da je zloraba nastala po krivdi naročnika ali uporabnika, kadar je le-ta uporabil javno komunikacijsko storitev na neobičajen način in je zloraba posledica takšne neobičajne rabe. Pri tem je dodatno potrebno pojasniti, da je drugi odstavek tega člena (četrti odstavek 102. člena obstoječega ZEKom) nastal na podlagi poslanske pobude kot odziv na problematiko zlorab s programi za samodejno klicanje, ki so v nekaterih primerih povzročili račune v višini do milijon takratnih tolarjev. Zlorabe so bile posledica ravnanj neznanih storilcev iz azijskega področja, naročniki pa so bili kljub temu dolžni plačevati visoke telefonske račune. Vlada je v zvezi s problematiko spletnih klicalkov (»dialerjev«) v letu 2006 zavzela stališče, ki je šlo v smeri, da je v tem primeru izključena odgovornost uporabnika za škodo, nastalo z delovanjem programa za samodejno klicanje. V določenih okoliščinah pa je po mnenju vlade za nastalo škodo odgovoren tudi operater.

Ker je izvajalec storitev v tem položaju nasproti naročniku praviloma močnejša, bolj prava in tehnike večja stranka z boljšim ekonomskim položajem kot posameznik, je zato njemu tako lažje prevzeti morebitne stroške takšne zlorabe ter sprožiti morebitno

povračilno tožbo zoper tretjo osebo. S tem namenom je tudi v drugem odstavku tega člena vsebinsko ohranjena določba omenjenega četrtega odstavka 102. člena ZEKom.

K 147. členu

Člen je vsebinsko nekoliko izboljšana določba 103. člen obstoječega ZEKom. Kot iz njegove vsebine izhaja morajo operaterji uporabniku z namenom uresničevanja svobode komuniciranja in izražanja zagotoviti zaupnost komunikacij, ki se nanaša predvsem na vsebino komunikacij, podatke o prometu in lokacijske podatke o tej komunikaciji in na dejstva ter okoliščine neuspešnih poskusov vzpostavljanja zvez. Pri tem je komunikacija vsaka informacija, ki se izmenja ali prenese med končnim številom strank s pomočjo javno dostopne elektronske komunikacijske storitve. Ne vključuje pa informacij, ki so javnosti prenesene kot del radiodifuzijske storitve prek elektronskega komunikacijskega omrežja, razen v obsegu, v katerem se da informacijo povezati s prepoznavnim naročnikom ali uporabnikom, ki jo prejme. Zaupnost komunikacij mora biti varovana med in po njenem trajanju, informacije o njej pa morajo biti izbrisane brž ko je to mogoče.

S petim odstavkom tega člena je nekoliko izboljšana vsebina petega odstavka dosedanjega 103. člena ZEKom, ki sedaj določa, da so vse oblike nadzora oziroma prestrezanja, kot so poslušanje, prisluškovanje, snemanje, shranjevanje in posredovanja komunikacij s strani tretjih oseb, ki niso uporabniki, brez soglasja zadevnih uporabnikov prepovedane, razen izrecno določenih izjem. Ob tem še pojasnjujemo, da je neupravičeno snemanje kaznivo dejanje po 137. členu Kazenskega zakonika (Uradni list št. 55/2008, 66/2008 popr. 39/2009 in 91/2011; KZ-1). Zaupnost komunikacij se nanaša na telefaks sporočila, elektronsko pošto, elektronske predalet, glasovno pošto, storitve SMS, MMS, telefonske pogovore ipd. Novost je tudi določba šestega odstavka tega člena, ki kot izjemo, navedeno v njegovem petem odstavku, določa prepoved snemanja in shranjevanja komunikacij brez predhodne privolitve udeležencev komunikacije tudi uporabnikom, kadar gre za komunikacije, kjer takšna obdelava podatkov ni običajna in je udeleženci komunikacije zaradi njene narave ne pričakujejo in ne morejo vnaprej pričakovati. Izjema je bila vključena na podlagi mnenja Informacijskega pooblaščenca, ki utemeljuje, da določba petega odstavka posredno sporoča, da so vsa ravnanja, ki so po petem odstavku prepovedana tretjim, avtomatično dovoljena uporabnikom. Hramba prejetih SMS ali MMS sporočil ter sporočil, ki so puščena v telefonskih predalih, na telefonskih tajnicah, poslana po telefaksu ipd., pri katerih tudi klicatelj oziroma pošiljatelj zaradi tehničnih značilnosti prenosa komunikacije ve in pričakuje, da bo posredovano sporočilo posneto oziroma shranjeno, ni problematična. Ko pa gre za »navadno« telefonsko komunikacijo ne klicatelj ne klicani ne pričakujeta, da se komunikacija snema in/ali nadalje obdeluje (shranjuje, posreduje ipd). Zaradi navedenega je primerno obdelavo osebnih podatkov (kar glas definitivno je) pri komunikacijah, kjer snemanje in shranjevanje nista običajna, omejiti tudi uporabnikom (tudi vsebine takšne komunikacije, pri kateri uporabniki niso vedeli in niso mogli pričakovati zmanjšanja zaupnosti v smislu nastanka posnetka in možnosti razpolaganja drugega uporabnika z njim).

Sedmi odstavek kot izjemo od splošne prepovedi snemanja iz petega odstavka pod navedenimi pogoji dovoljuje snemanje komunikacij in z njim povezanih podatkov o prometu v okviru zakonite poslovne prakse z namenom, da se zagotovi dokaz o tržni transakciji ali katerikoli drugi poslovni komunikaciji. Zakonska definicija termina »katerakoli druga poslovna komunikacija« bi bila preobširna, saj zakon kot tak ne more predvideti vseh poslovnih komunikacij, ki se pojavljajo v praksi. Je pa iz roka hrambe, ki je določen kot »najpozneje do izteka dobe, v kateri se posel lahko zakonito

izpodbija«, jasno razvidno, da se lahko snemajo le tiste »poslovne komunikacije«, ki pripeljejo do sklenitve (spremembe, prenehanja) določenega poslovnega razmerja. Pomembna je določba, da je stranke potrebno obvestiti o snemanju, o njegovem namenu in trajanju hranjenja posnetka, kar je skladno z 19. členom Zakona o varstvu osebnih podatkov (Uradni list št. 94/2007; ZVOP-1). Nova je tudi določba osmega odstavka, ki določa, da mora biti obvestilo o snemanju dano preko istovrstnega medija oziroma v enaki obliki kot poteka snemana komunikacija. To pomeni na primer, da v primerih, ko se bo komunikacija snemala preko telefona, bo moralo biti sporočilo o snemanju izključno dano le preko telefona, kar je pomembno z vidika boljše zaščite pravic snemanega uporabnika. Snemanje vsebine komunikacij in pridobivanje povezanih podatkov pa je dovoljeno v okviru organizacij, ki sprejemajo klice v sili, zaradi njihove registracije, identifikacije in reševanja.

K 148. členu

Vsebinsko gre za dopolnjeno ureditev iz 110. člena obstoječega ZEKom, ki določa katere podatke lahko operaterji zbirajo o svojih naročnikih, s kakšnim namenom in kako dolgo jih smejo hraniti. Zbrane podatke lahko izvajalci storitev uporabljajo le za sklepanje, izvajanje, spremljanje in prekinitev naročniške pogodbe; zaračunavanje storitev; pripravo in izdajanje naročniških imenikov v skladu s tem zakonom ter na podlagi naročnikovega soglasja tudi za druge zakonite namene. Izboljšana je ureditev iz tretjega odstavka 110. člena obstoječega ZEKom, ki zdaj natančno določa rok hranjenja teh podatkov, in sicer jih izvajalci storitev po prenehanju naročniškega razmerja lahko hranijo do popolnega poplčila storitev, vendar najdlje do preteka zastaralnega roka za svoje terjatve za izvajanje storitev, razen v primerih, ko je s tem zakonom določen daljši rok hrambe glede notranjih postopkov (149. člen), glede posredovanja prometnih in lokacijskih podatkov v primerih varovanja življenja in telesa (153. člen), glede sledenja zlonamernih ali nadležnih klicev (155. člen), glede zakonitega prestrežanja komunikacij (peti odstavek 160. člena) in glede posredovanja hranjenih podatkov (peti odstavek 166. člena).

K 149. členu

Podlaga za ta novi člen predloga zakona je dana v spremenjenem 15. členu Direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah (njen nov 1.b. odstavek), ki ga je kot takšnega potrebno prenesti v zakon. Člen vpeljuje obveznost ponudnikov storitev vzpostaviti svoje notranje postopke in triletno neizbrisno evidenco o odzivanju na zahteve za dostop do osebnih podatkov uporabnikov ter obveznost poročanja Informacijskemu pooblaščenцу informacij o notranjih postopkih, podatkov o številu prejetih zahtev in vlagateljih, o pravni podlagi teh zahtev in o svojem odzivu nanje. Izvajalci storitev morajo pri tem zagotoviti, da ima dostop do osebnih podatkov le pooblaščen osebje za z zakonom dovoljene namene; varovati shranjene ali poslane osebne podatke pred nenamernim ali nezakonitim uničenjem, nenamerno izgubo ali spremembo ter nepooblaščenim ali nezakonitim shranjevanjem, obdelavo, dostopom ali razkritjem, in zagotavljati izvajanje varnostne politike pri obdelavi osebnih podatkov.

Pri tem je potrebno poudariti, na kar nas je opozoril tudi Informacijski pooblaščenec, da so organi, ki vodijo inšpekcijski, predkazenski ali sodni postopek pooblaščen za pridobivanje in nadaljno obdelavo osebnih podatkov že po postopkovnih zakonih (torej po Zakonu o inšpekcijskem nadzoru, Zakonu o kazenskem postopku, Zakonu o pravnem postopku ipd.). S tem razlogom smo iz tega člena črtali predvidena prvi in

drugi odstavek (ki sta bila prvotno zasnovana v predlogu zakona vse do vključno druge faze medresorskega usklajevanja). Informacijski pooblaščenec nas je še opozoril, da bi omenjena prej predvidena odstavka lahko med naslovniki ustvarjala zmedo o tem, kakšno novo pooblastilo prinašata in v kakšnih primerih se uporabita ter ne bi prispevala k preglednosti zakona. Morda bi celo ustvarila vtis, da so operaterji organom dolžni posredovati le te (ozko navedene) podatke, kar pa ne drži, ker je treba upoštevati specialne podlage iz področnih zakonov, saj nacionalni organi v Republiki Sloveniji že imajo ustrezna pooblastila za opravljanje svojih nalog v področnih zakonih, ki jih pa ZEKom (skladno z Ustavo RS) omejuje – v primeru ko gre za t.i. prometne podatke, za katere velja obveznost hrambe.

K 150. členu

V tem členu gre za dopolnjeno vsebino iz 111. člena obstoječega ZEKom. Imeniki so vsem dostopni in javni. Pravica do zasebnosti fizičnih oseb in legitimni interesi pravnih oseb zahtevajo, da lahko naročniki sami s predhodnim soglasjem odločijo o tem, ali bodo njihovi osebni podatki objavljeni v imeniku in če bodo objavljeni, kateri bodo ti podatki. Ker je prvenstveni namen imenika ta, da vsebuje telefonske številke naročnika v povezavi z njegovim imenom, priimkom in naslovom, se v primeru naročnikove odločitve za vpis v imenik vanj vpišejo vsi navedeni podatki. Naročniki lahko preverijo vpisane podatke, zahtevajo njihovo spremembo ali zahtevajo izbris teh podatkov. Ker pa se čedalje bolj pogosto srečujemo s številnimi oblikami ponujanja blaga in storitev, naslovljenih neposredno na posameznika (v obliki elektronskih sporočil, telefonskih klicev ali sporočil na naše stacionarne in mobilne telefonske številke), ki so velikokrat posamezniku le v breme, je kot novost v tretjem odstavku posameznikom dana možnost omejitve uporabe njihovih osebnih podatkov za namene izvajanja klicev, ki imajo komercialni ali raziskovalni namen. Pojasnjujemo, da gre za različico preprečevanja nezaželenih klicev, za katerega se najpogosteje uporabljata izraza »Do not call register« ali »Do not call list«, ki je v nekaterih državah že nekaj časa uveljavljena. V Sloveniji sicer lahko posameznik v skladu z določbami 73. člena ŽVOP-1 prepove uporabo svojih osebnih podatkov za namene neposrednega trženja, vendar mora to storiti pri vsakem ponudniku posebej, kar posameznika, ki želi, da se njegovi osebni podatki v imenikih uporabljajo zgolj za namen običajne (nekomercialne ali neraziskovalne) komunikacije, lahko preveč obremenjuje. Zato navedena rešitev stremi k razbremenitvi posameznika v teh primerih.

K 151. členu

Pri tem členu gre za nekoliko dopolnjeno vsebino iz 104. člena obstoječega ZEKom. Podatki o prometu so katerikoli podatki, obdelani za namen prenosa komunikacije po elektronskem komunikacijskem omrežju ali zaradi njegovega zaračunavanja. Operater jih mora izbrisati ali spremeniti v nerazpoznavne takoj, ko niso več potrebni za prenos sporočil, razen taksativno naštetih izjem. Operater lahko do popolnega plačila storitve, vendar najdlje do preteka zastaralnega roka, hrani in obdeluje podatke o prometu, ki jih potrebuje za obračun in za plačila v zvezi z medomrežnim povezovanjem. Ti podatki se namreč hranijo za potrebe reševanja morebitnih reklamacij računov.

Zakonsko taksativno naštevanje prometnih podatkov, ki se lahko obdelujejo, ni primerno, ker mora biti zakon kot tak tehnološko nevtralen; še toliko bolj danes, ko se skoraj dnevno soočamo z novimi tehnološkimi napredki na področju elektronskih komunikacij in temu pripadajočo izmenjavo podatkov. S tem razlogom je ta opredelitev prepuščena izvajalcem storitev, ki morajo v svojih Splošnih pogojih zaradi seznanitve

naročnikov in uporabnikov navesti katere prometne podatke se bo obdelovalo in koliko časa.

Tretji odstavek določa, da operater lahko obdeluje prometne podatke za lastno trženje ali za izvajanje storitev z dodano vrednostjo pod pogojem, da uporabnik v to privoli po tem, ko je bil obveščen o vrstah podatkov o prometu, ki se obdelujejo, namenu in trajanju takšne obdelave. Uporabnik lahko kadarkoli umakne svoje soglasje. Te prometne podatke je dopustno obdelovati le v obsegu in v trajanju, ki ga zahteva namen obdelovanja. Podatke o prometu smejo obdelovati le pooblaščen osebe, ki izpolnjujejo v petem odstavku določene pogoje. Za namene reševanja sporov v zvezi z medsebojnim povezovanjem ali zaračunavanjem pa mora operater pristojnemu organu posredovati te podatke o prometu.

K 152. členu

Vsebina tega člena je enaka vsebini 106. člena obstoječega ZEKom. Lokacijske podatke, ki niso hkrati prometni podatki, je za izvajanje storitev z dodano vrednostjo dovoljeno obdelovati le v anonimni obliki ali pa s soglasjem uporabnika, ki ga lahko uporabnik kadarkoli prekliče. Ob tem še pojasnjujemo, da termin »storitev z dodano vrednostjo« vsebinsko že vključuje možnost ugotovitve lokacije telefonskega aparata ali odtujenega vozila v katerem je mobilna naprava za sledenje tega vozila s strani uporabnika, kar je bilo opozorilo prakse. Na podlagi soglasja uporabnika tako lahko pristojni organ (Policija) brez odredbe sodišča od operaterja pridobi potrebne lokacijske podatke. Preden da uporabnik soglasje mora biti seznanjen z možnostjo zavrnitve soglasja, vrsto obdelovanih lokacijskih podatkov, namenom in trajanjem obdelovanja ter z možnostjo posredovanja podatkov tretji osebi zaradi izvedbe storitve z dodano vrednostjo. Lokacijske podatke, ki niso hkrati prometni podatki, je dovoljeno obdelovati le v obsegu in trajanju, ki ga zahteva namen obdelave. Pri tem ima uporabnik pravico, da kadarkoli na enostaven ter brezplačen način začasno prepreči obdelovanje teh podatkov. Te podatke smejo obdelovati le osebe, ki so pod nadzorom podjetja, ki zagotavlja javna komunikacijska omrežja ali izvaja javno dostopne komunikacijske storitve ali tretje osebe, ki izvajajo storitve z dodano vrednostjo, pri čemer mora biti njihov dostop do teh podatkov omejen na obseg, ki je potreben za izvajanje storitev z dodano vrednostjo. Pri klicih na enotno evropsko številko za klice v sili (»112« in »113«) pa mora operater pristojnim organom vedno posredovati lokacijske podatke.

K 153. členu

Vsebina tega člena je enaka vsebini 104.a člena obstoječega ZEKom in je po dosednji praksi in zatrjevanjih pristojnih organov odlična pravna podlaga za posredovanje le-teh v primerih, kadar je ogroženo življenje posameznika. Policija lahko pridobiva podatke o lokaciji posameznika z ugotavljanjem lokacije mobilnega telefona, ki ga ima pri sebi neposredno ogroženi posameznik oziroma pogrešana oseba ali otrok. V tem primeru ne gre za situacije iz 134. člena tega predloga zakona, ko posameznik sam pokliče na številko za klic v sili (operater mora v tem primeru ustreznemu organu med drugim posredovati tudi podatek o lokaciji kličočega), in tudi ne za situacije, ko so dani razlogi za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti in je mogoče pridobiti odločbo sodišča. Gre za primere, kot so samomor, razne nesreče, zasutje pod plazom, gorske nesreče, izgubljene dementne osebe, pogrešan otrok, katerega starši so prijavili kot pogrešanega ipd., ko je življenje dejansko ogroženo oziroma je pogrešano osebo potrebno najti. Prav nezmožnost pridobivanja podatkov o lokaciji v teh primerih je lahko razlog, da policija prepozno ugotovi, kje je

ogroženi, ali pa tega sploh ne ugotovi, kar lahko vodi celo v izgubo življenja ogroženega posameznika. Predlagana zakonska rešitev enako kot doslej omogoča pridobitev podatkov s strani policije v primerih, ko obstaja utemeljena verjetnost, da je neposredno ogroženo življenje ali telo osebe in je pridobitev teh podatkov nujna, da se prepreči smrt ali hujša poškodba te osebe oziroma ko je pridobitev podatkov potrebna zato, da se najde oseba, kateri je poslovna sposobnost omejena oziroma ima ugotovljene zdravstvene težave, in je bila prijavljena kot pogrešana, kakor tudi v primeru, ko je pridobitev podatkov potrebna, da se najde otrok, ki je bil s strani staršev ali zakonitih zastopnikov prijavljen kot pogrešan. Za pridobitev podatkov o zadnji lokaciji opreme za mobilno komunikacijo morajo imeti osebe pri sebi opremo za mobilno komunikacijo. Operater je dolžan zahtevane podatke poslati vlagatelju zahteve takoj oziroma takoj ko je to tehnično možno, saj je čas pridobitve podatkov o lokaciji posameznika lahko potencialno življenjskega pomena. Ker ne gre za prikrita preiskovalne ukrepe, je policija dolžna osebo, za katero je zahtevala in pridobila podatke o lokaciji, o tem tudi pisno seznantiti, razen če bi to škodovalo interesom samega posameznika ali interesom drugih, njemu bližnjih posameznikov, dokler traja takšno stanje, vendar ne več kot eno leto.

Inšpekcijski nadzor nad obdelavo prometnih podatkov iz tega člena opravlja Informacijski pooblaščenec najmanj enkrat letno.

K 154. členu

Vsebina tega člena izhaja iz vsebine 105. člena ZEKom, ki je s tem členom spremenjena. Zaradi preglednosti določba tega člena ne vsebuje več vsebine iz sedmega in osmega odstavka dosedanjega 105. člena ZEKom. Sledenje zlonamernih in nadležnih klicev namreč vsebinsko zahteva ureditev v posebnem členu; to je v besedilu 155. člena ZEKom-1. V 154. členu je torej sedaj določeno, da je treba, kjer se omogoča prikaz identitete kličočega priključka, zaščititi pravico kličočega, da zavrne prikaz identitete priključka, s katerega kliče, in pravico poklicanega, da zavrne klice iz neprepoznavnih priključkov. V posebnih primerih je prikrivanje prikaza identitete kličočega priključka upravičeno, saj nekateri naročniki želijo zagotoviti anonimnost svojim kličočim. Kar zadeva prikaz identitete priključka v zvezi, je treba zaščititi pravico in legitimne interese poklicanega, da zavrne prikaz identitete priključka, na katerega je kličoči dejansko priključen, zlasti v primeru preusmeritev klicev. Operaterji morajo v svojih splošnih pogojih obvestiti svoje naročnike o možnosti prikaza identitete kličočega priključka in priključka v zvezi, in o vseh storitvah, ponujenih na podlagi prikaza identitete kličočega in priključka v zvezi kot tudi o možnostih zasebnosti, ki so na voljo. To omogoča naročnikom, da ozaveščeno izberejo med možnostmi glede zasebnosti, ki jih bodo morda želeli uporabiti. Možnosti v zvezi z zasebnostjo, ki so ponujene za posamezno linijo, niso nujno na voljo kot avtomatična omrežna storitev, ampak se dobijo na podlagi enostavne zahteve, predložene operaterju.

K 155. členu

Nov člen je nastal zaradi preglednosti in jasnosti ureditve zlonamernih ali nadležnih klicev, ki zaradi pomembnosti varovanja zasebnosti naročnikov zahtevajo posebno ureditev v ločenem členu. Doslej je to problematiko urejal 105. člen ZEKom v svojem sedmem in osmem odstavku. Novejša ureditev pa poleg posebne ureditve v novem členu prinaša še določitev roka, v katerem sme operater beležiti izvor vseh klicev na telefonsko številko naročnika, ki je sedaj omejen na tri mesece ter možnost razkritja identitete domnevnega nadlegovalca (to je njegovo ime, priimek in naslov), vendar le v

primeru, ko naročnik izkaže pravni interes za zaščito svojih pravic pred sodiščem (gre za podobno možnost kot jo v drugem odstavku opredeljuje 22. člen ZVOP-1, s katero nas je seznanil Informacijski pooblaščenec), o čemer pa mora operater zaradi preprečevanja zlorabe te možnosti obvestiti tudi kličočega naročnika in Informacijskega pooblaščenca, kar je v tem primeru varovalka nasproti zlorabam navedenega razkritja identitete (npr. za vigilantstvo, povračilna dejanja). Potrebno je poudariti tudi, da mora operater morebitne podatke, ki razkrijejo identiteto kličočega naročnika, na zahtevo izročiti tudi pristojnim organom v kolikor imajo za njihovo pridobitev pravno podlago v področni zakonodaji (glej tudi obrazložitev k 149. členu).

Podatke, pridobljene na podlagi tega člena, morajo operaterji skladno s petim odstavkom hraniti za obdobje treh let ob upoštevanju določb tretjega odstavka 145. člena tega zakona. Obdelava osebnih podatkov v nasprotju z določbami tega člena se obravnava kot kršitev po zakonu, ki ureja varstvo osebnih podatkov, po Kazenskem zakoniku ali po drugih zakonih.

Pristojnost za nadziranje izvajanj določb tega člena ima Informacijski pooblaščenec. Z vsebino tega člena je tako omogočeno uveljavljanje pravice nadlegovanega v primerih kaznivega dejanja razžalitve (158. člen KZ-1) in obrekovanja (159. člen KZ-1), ki se skladno s 168. členom KZ-1 lahko preganja le na podlagi zasebne tožbe. Potrebno je poudariti, da v primeru sprožitve morebitne zasebne tožbe s strani nadlegovanega zoper domnevnega nadlegovalca lahko nadlegovani prosto razpolaga s tožbenim zahtevkom; torej lahko po najavi tožbe dejansko toži ali pa ne, saj si lahko glede na pridobljene podatke tudi premisli. Lahko pa tudi tožbeni zahtevek umakne (npr. po opravičilu nadlegovalca, če je nadlegovalec njemu bližnja oseba, nadlegovanje iz šaljivosti ipd.).

K 156. členu

Naročnikom je potrebno zagotoviti zaščito pred nadlegovanjem, ki ga lahko povzroči avtomatično preusmerjanje klicev drugih oseb. Razen tega mora biti v takih primerih naročnikom omogočeno, da prekinejo preusmerjanje klicev na njihove terminale s preprosto zahtevo, naslovljeno na operaterja. Vsebina člena je enaka vsebini prvega odstavka 108. člena obstoječega ZEKom, katerega drugi odstavek je bil s spremembo Direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah črtan.

K 157. členu

Potreba po novi ureditvi poseganja v terminalsko opremo naročnika ali uporabnika je odraz zahtev spremenjenega tretjega odstavka 5. člena Direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah. V želji po preglednosti in sistematičnosti ureditve smo zato iz dosedanjega 103. člena ZEKom izločili njegov osmi in deveti odstavek ter posledično oblikovali nov člen o piškotkih (cookies). Shranjevanje podatkov ali pridobivanje dostopa do podatkov, shranjenih v terminalski opremi naročnika ali uporabnika, t.i. piškotki, je bilo po dosednji ureditvi v ZEKom dovoljeno pod pogojem, da je bil naročnik ali uporabnik samo obveščen o upravljavcu in o namenih obdelave podatkov, imel pa je možnost kadarkoli zavrniti takšno obdelavo ali pa izraziti soglasje, t.i. »opt out« opcija. S spremembami Direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah pa se za poseganje v terminalsko opremo t.i. piškotke uvajajo strožji pogoji, kar je v tem členu tudi ustrezno upoštevano. Shranjevanje podatkov ali pridobivanje dostopa do podatkov, shranjenih v terminalski opremi naročnika ali uporabnika, je tako sedaj dovoljeno samo pod pogojem, da je naročnik ali uporabnik v to privolil potem, ko je bil

predhodno jasno in izčrpno obveščen o upravljavcu in namenih obdelave teh podatkov skladno z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, t.i. »opt in« opcija. Spremenjena določba je torej bolj stroga, njen namen je še bolj zaščititi zasebnost naročnika ali uporabnika s tem, ko se zahteva predhodno soglasje za obdelavo/dostop do navedenih podatkov. Izjema od prepovedi samovoljnega obdelovanja podatkov je tehnično shranjevanje podatkov ali dostop do njih izključno za namen opravljanja prenosa sporočila prek elektronskega komunikacijskega omrežja, ali če je to nujno potrebno za zagotovitev storitve informacijske družbe, ki jo naročnik ali uporabnik izrecno zahtevata. Pomembna novost pa je tudi določba, da lahko uporabnik izrazi svojo privolitev z uporabo ustreznih nastavitev v brskalniku ali drugih aplikacijah, kar izhaja iz uvodne izjave št. 66 direktive 2009/136/ES. Privolitev uporabnika ali naročnika pomeni osebno privolitev skladno z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov. V četrtem odstavku je določeno, da se v primeru kolizije med določbo tega člena ter ZVOP-1, ko gre za kršitev pravil o obveščanju in privolitvi posameznika, uporabljajo določbe tega zakona. Ob tem še pojasnjujemo, da pomen terminalske opreme izhaja že iz področne zakonodaje, in sicer iz Pravilnika o radijski opremi in telekomunikacijski terminalski opremi (Uradni list RS, št. 17/2009), ki ima podlago v Zakonu o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (Uradni list RS, št. 17/2011). Za inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb tega člena je pristojen informacijski pooblaščenec.

Pojasnjujemo, da je pri izvajanju te določbe pomembna samoregulacija s strani oglaševalske industrije, ki pa mora biti skladna z določbami Direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah. Potrebno je predvsem doseči uresničitev vseh osnovni ciljev te direktive (kot so transparentnost, da potrošniki točno vedo vse bistvene lastnosti; poštenost, da potrošniki niso prisiljeni k delitvi svojih osebnih podatkov in pravica do izbire na enostaven in učinkovit način izbrati, kaj naj drugi vedo o njih). Navedeno podpira tudi podpredsednica Evropske Komisije Neelie Kroes za digitalno agendo, saj bo s tako samoregulacijo pridobivala tako oglaševalska industrija kot tudi posamezniki.

Posledično je zato v prehodni določbi (251. člen ZEKom-1) določen rok za prilagoditev novim obveznostim iz tega člena, ki je 5 mesecev po uveljavitvi tega zakona. Z uvedenim prehodnim obdobjem bo imela oglaševalska industrija možnost implementacije zahtev, samoregulacije in končanja standardov za brskalnike. Po informacijah, pridobljenih v fazi javne obravnave ZEKom-1, industrija programske opreme – brskalnikov s tem v zvezi pripravlja celovito rešitev, ki bo po napovedih na razpolago v letu 2012.

K 158. členu

Področje neposrednega trženja je v slovenskem pravnem redu trenutno urejeno v več zakonih glede na področje, ki ga urejajo. Poleg ZEKom neposredno trženje na svojem področju urejajo še Zakon o varstvu potrošnikov (Uradni list RS, št. 98/04-UPB2, 46/06, 126/07 in 86/09 – ZVPot), Zakon o elektronskem poslovanju na trgu (Uradni list RS, št. 96/09-UPB2 – ZEPT) ter delno tudi ZVOP-1. Navedeno je posledica trenutne ureditve sekundarne zakonodaje EU, kjer je področje neposrednega trženja za različne namene različno urejeno v vsaj štirih različnih direktivah. Kljub drugačnim predlogom nekaterih organov (Tržni inšpektorat RS- TIRS), da naj se ob spremembi ZEKom enotno uredi vprašanje neželenih komunikacij s sistemskim zakonom, ob tem pa naj se uredi tudi enotno izvajanje nadzora, kjer so sedaj pristojnosti razdeljene med več različnih organov (TIRS, Agencija, Informacijski pooblaščenec), pojasnjujemo, da te

problematike do harmonizacije različnih direktiv s področja neposrednega trženja ni mogoče urediti v enotnem zakonu ne da bi hkrati prišlo do kršitve katere od relevantnih direktiv EU. Problematiko neposrednega trženja z vidika regulativnega okvira EU na področju elektronskih komunikacij ureja le Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah. Z ZEKom-1 v delu, ki se nanaša na problematiko neposrednega trženja, nameravamo torej zagotoviti le pravičen prenos te spremenjene direktive.

Obstoječi ZEKom je »neželene komunikacije« urejal v 109. členu enako kot jih je Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah v svojem 13. členu. Je pa s spremembo te direktive (z direktivo 2009/136/ES) prišlo tudi na tem področju do določenih sprememb, ki so v tem členu ZEKom-1 ustrezno upoštevane.

Prvi odstavek tega člena določa, da je naročnikom treba zagotoviti zaščito pred vdiranjem v njihovo zasebnost z nenaročenimi sporočili prek neposrednega trženja, zlasti s pomočjo avtomatičnih klicnih naprav, telefaksov in sporočil po elektronski pošti, vključno s sporočili SMS in MMS. Pošiljanje te oblike nenaročenih komercialnih sporočil je po eni strani precej enostavno in poceni, po drugi strani pa lahko prejemniku naloži breme oziroma mu povzroči stroške. Poleg tega lahko v nekaterih primerih njihov obseg povzroči tudi težave v elektronskih komunikacijskih omrežjih in na terminalski opremi. Zato je v takšnih primerih upravičeno zahtevati, da se izvaja le, če naročnik ali uporabnik da za to predhodno soglasje.

O neželenih elektronskih sporočilih pa govori tudi direktiva 2000/31/ES, ki je prenesena v ZEPT, in ki določa podobne pogoje za pošiljanje komercialnih sporočil (privolitev) ter v 2(f) členu jasno določa, da je »komercialno sporočilo vsaka oblika sporočila, namenjena neposredni ali posredni promociji blaga, storitev ali podobe podjetja, organizacije ali osebe, ki opravlja trgovsko, industrijsko ali obrtno dejavnost ali zakonsko urejeni poklic. Naslednje samo po sebi še ne predstavlja komercialnega sporočila:

- podatki, ki omogočajo neposreden dostop do dejavnosti podjetja, organizacije ali osebe, predvsem ime domene ali elektronski naslov,
- sporočila v zvezi z blagom, storitvami ali podobo podjetja, organizacije ali osebe, ki se zagotavljajo neodvisno in brez finančnega nadomestila.«.

Iz te določbe in določbe, prenesene v ZEPT (3. člen), je razvidno, da neželena sporočila oziroma »komercialna« sporočila niso vezana samo na komercialni namen v smislu prodaje izdelkov in storitev, pač pa je to lahko kakršna koli oblika sporočila namenjena neposredni ali posredni promociji. Direktiva 2000/31/ES v uvodni izjavi št. 14 še jasno napotuje na direktivo 95/46/ES (o varstvu osebnih podatkov) in glede izvajanja pravi, da bi njeno izvajanje in uporaba morala biti popolnoma usklajena z načeli o varstvu osebnih podatkov, predvsem glede nepovabljenih komercialnih sporočil in odgovornosti posrednikov.

Direktiva 95/46/ES pa v uvodni izjavi št. 30 navaja, da lahko države članice prav tako določijo pogoje, pod katerimi se osebni podatki lahko posredujejo tretji stranki v namene trženja, bodisi da se slednje izvaja komercialno ali da ga izvaja dobrodelna organizacija ali katero koli združenje ali ustanova, na primer politične narave, ob upoštevanju določb, ki omogočajo posamezniku, na katerega se osebni podatki nanašajo, da brezplačno in brez navedbe razlogov ugovarja obdelavi podatkov, ki se nanašajo nanj. Iz navedenega je nedvomno razvidno, da neposredno trženje ni omejeno na okvir komercialnih komunikacij, pač pa na kakršno koli trženje, torej promocijo, ne glede na to, ali je komercialno in ne glede na entiteto, ki ga izvaja.

Izjemo od splošnega pravila opredeljuje drugi odstavek, ki določa, da lahko fizična ali pravna oseba, ki od kupca svojih izdelkov ali storitev pridobi njegov elektronski naslov za elektronsko pošto, ta naslov uporablja za neposredno trženje svojih podobnih izdelkov ali storitev, pod pogojem, da kupcu nudi jasno in izrecno možnost, da na brezplačen in enostaven način zavrne takšno uporabo svojega elektronskega naslova takrat, ko so ti kontaktni podatki pridobljeni in ob vsakem sporočilu, v primeru, da kupec ni zavrnil takšne uporabe že na začetku. Takšno možnost je treba ponuditi tudi pri vsakem poznejšem sporočilu v neposrednem trženju in to brezplačno, razen za stroške pošiljanja te zavrnitve.

Nadalje tretji odstavek tega člena določa, da so druge oblike neposrednega trženja, ki so dražje za pošiljatelja in ne prinašajo finančnih stroškov naročnikom in uporabnikom, kot na primer osebni telefonski klic, dovoljene le, če s tem soglaša naročnik. Pomembna je prepoved pošiljanja elektronske pošte za namene neposrednega trženja v taki obliki, da se prikrije identiteta pošiljatelja in brez veljavnega naslova, kamor se lahko pošlje zahtevo za prenehanje takega pošiljanja.

V izogib kolizije med ZEKom-1 in ZVPot glede pošiljanja komercialnih sporočil preko elektronske pošte, je zato posledično v šestem odstavku določeno, da kadar se pošiljajo komercialna sporočila preko elektronske pošte v nasprotju z določbami tega člena ter gre hkrati tudi za nezaželeno elektronsko pošto v skladu z ZVPot, se uporabijo določbe ZEKom-1.

V sedmem odstavku tega člena smo skladno s spremenjenim 13. členom Direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah vpeljali določbo, da ima ne glede na morebitni postopek nadzora zaradi kršitev določb tega člena, pravni interes za vložitev civilne tožbe oziroma začasne odredbe zoper kršitelja določb tega člena vsaka s kršitvijo oškodovana fizična ali pravna oseba, vključno z izvajalcem storitev, ki ščiti svoje poslovne interese in interese svojih strank. Njen cilj je zaščititi interese prizadetih strank in olajšati postopke, saj se jim avtomatično prizna pravni interes.

K 159. členu

V spremenjeni določbi 4. člena Direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah so dodani novi odstavki, namen njihove vsebine pa je zaščita varstva osebnih podatkov posameznika. Posledično je v tem predlogu zakona dodana vsebina tega novega člena, ki predvsem določa, da mora izvajalec storitev v primeru kršitve varstva osebnih podatkov o tem nemudoma obvestiti agencijo, v primeru škodljivega vpliva na osebne podatke in zasebnost pa o takšni kršitvi tudi zadevnega naročnika ali posameznika. V petem odstavku so navedene obvezne sestavine, ki jih tako obvestilo mora vsebovati. Potrebno je poudariti pomembnost takšnega obveščanja, na kar opozarja tudi uvodna izjava št. 61 direktive 2009/136/ES: »Kršitev varnosti osebnih podatkov namreč lahko, če se ne obravnava ustrezno in pravočasno, zadevnemu naročniku ali posamezniku povzroči veliko gospodarsko izgubo in družbeno škodo, vključno z zlorabo identitete. Zato bi moral ponudnik javno razpoložljivih elektronskih komunikacijskih storitev, takoj ko ugotovi, da je prišlo do takšne kršitve, to sporočiti pristojnemu nacionalnemu organu. Naročniki ali posamezniki, pri katerih bi take kršitve lahko negativno vplivale na njihove podatke in zasebnost, bi morali biti o tem nemudoma obveščeni, da bi lahko sprejeli potrebne varnostne ukrepe. Za kršitev bi morale veljati, da negativno vpliva na podatke in zasebnost uporabnikov ali posameznikov, kadar lahko pripelje na primer do kraje ali zlorabe identitete, fizične škode, resnega ponižanja ali škodovanja ugledu v

zvezi z zagotavljanjem javno razpoložljivih komunikacijskih storitev v Skupnosti. Obvestilo bi moralo vsebovati informacije o ukrepih, ki jih je za obravnavanje kršitve sprejel ponudnik, in priporočila za zadevnega naročnika ali posameznika.« V šestem odstavku je agenciji dana možnost, da lahko za izvrševanje določb tega člena izda splošni akt glede okoliščin, v katerih morajo izvajalci javnih komunikacijskih storitev izdati obvestilo o kršitvi varstva osebnih podatkov, oblike takšnega obvestila in načina obveščanja. Izvajalci storitev imajo obveznost hranjenja popisa podatkov o kršitvah varnosti osebnih podatkov, kar agenciji omogoča preverjanje izpolnjevanja določb tega člena.

K 160. členu

Zakonito prestrezanje komunikacij je postopek, odrejen na podlagi zakona, ki ureja kazenski postopek, ali zakona, ki ureja slovensko obveščevalno- varnostno agencijo, pri katerem operater zbira vsebino, okoliščine in dejstva, povezana s komunikacijami na določeni točki v javnem komunikacijskem omrežju, kar je bilo doslej urejeno v 107. členu ZEKom. Vsebina 107. člena se s tem členom ohranja, razen spodaj omenjenih sprememb. Ta člen tako določa, da mora operater na svoje stroške zagotoviti ustrezno opremo v svojem omrežju in primerne vmesnike, ki v njegovem omrežju omogočajo zakonito prestrezanje komunikacij. V primeru prestrezanja komunikacij v mednarodnih elektronskih komunikacijskih omrežjih so stroški opreme in vmesnikov izjemno visoki ter nesorazmerno bremenijo operaterja, zato lahko operater na svoje stroške zagotovi ustrezne prenosne poti do nadzornih centrov pristojnega organa ali zagotovi prenosne poti do nadzornih centrov pristojnega organa preko izročilnih vmesnikov ali prenosnih poti drugih operaterjev. Operater je dolžan omogočiti zakonito prestrezanje na način, v obsegu in trajanju, kot je določeno v prepisu izreka odredbe; izjemoma pa mora to omogočiti na podlagi ustne odredbe. Pojasnjujemo, da pogoje in okoliščine za izdajo ustne odredbe trenutno opredeljuje 149.a člen Zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS št. 32/2012- ZKP). Sprememba glede na obstoječo ureditev 107. člena ZEKom, ki se s tem členom predloga zakona vpeljuje je nova določba, da je potrebno pisni odpravek ustne odredbe operaterju dostaviti čim prej po njegovi izdaji; da je potrebno namesto trajne neizbrisne registracije zakonitega prestrezanja komunikacij zdaj zagotavljati le tridesetletno neizbrisno registracijo in da je namesto stopnje tajnosti najmanj ZAUPNO sedaj omogočeno, da se zbrane podatke hrani v skladu z oznako stopnje zaupnosti prepisa odredbe. Slednji spremenjeni določbi sta primernejši od dosedanje zahteve po trajnem hranjenju in trajni neizbrisni registraciji, saj bi moral v primeru nespremenjene določbe operater vzdrževati tehnična sredstva, ki ne bi sledila tehničnemu razvoju, kar bi lahko dodatno povečalo njegove stroške. Poleg tega pa je predlagano obdobje dovolj dolgo, da omogoča uporabo sporočenih podatkov za namen zaradi katerega so bili zahtevani v odredbi pristojnega organa. Nadalje je tudi v praksi oznaka stopnje tajnosti prepisa odredbe, ki jo pošlje pristojni organ operaterju, velikokrat stopnje »INTERNO« in ni potrebno, da bi se sporočeni podatki hranili z oznako stopnje »ZAUPNO«. Ta sprememba je upravičena še toliko bolj, ker so glede na predpise o varovanju tajnih podatkov različne tudi zahteve glede obveznosti zagotovitve strožjih standardov varovanja, kadar je stopnja tajnosti hranjenja višja (npr. več obveznosti glede ureditve prostorov, posebne omare, varovanje), kar pa lahko v določenih primerih po nepotrebnem obremenjuje operaterje. Velja omeniti, da je bila podobna zaščita podatkov že doslej zahtevana v zvezi s hrambo podatkov. Enaka ureditev v tem členu, glede na podobnost in povezanost problematike, se zato zdi smotrna in ekonomična. Izboljšana je tudi formulacija petega odstavka. Informacijski pooblaščenec je namreč opozoril, da so roki hrambe zakonito prestrežanih podatkov že določeni v področnih predpisih, ki urejajo delo pristojnih organov – organov, ki lahko določijo nadzor komunikacij. Tako npr. ZKP v 154. členu natančno določa roke hrambe

podatkov, pridobljenih z izvedbo prikritih ukrepov (med katere sodi tudi zakonito prestrežanje komunikacij) in napotuje na uporabo pravil, ki veljajo za hrambo kazenskih spisov – Pravilnik o izločanju dokumentarnega gradiva. Dodatno je še opozoril na dejstvo, da se po ZKP v primerih, ko se tožilec odloči, da ne bo začel kazenskega pregona, gradivo, pridobljeno s posebnimi ukrepi, pod nadzorom preiskovalnega sodnika uniči. Upošteva ZEKom-1, konkretno peti odstavek tega člena v nespremenjeni formulaciji kot jo je vseboval šesti odstavek 107. člena ZEKom, pa bi se hranilo tudi gradivo (podatke o komunikacijah), na podlagi katerega kazenski postopek niti ni bil izpeljan.

K 161. členu

Nadzor nad določbami poglavja o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti elektronskih komunikacij je razdeljen med agencijo in Informacijskega pooblaščenca. Taka ureditev je nujna zaradi dvojnosti nadzora in sicer subjektivnega okvira nadzora operaterjev ter vsebinskega nadzora ustreznosti varstva osebnih podatkov. Prvega kot pristojni neodvisni regulativni organ zagotavlja agencija v skladu z ZEKom-1, medtem ko je za drugega v slovenskem pravnem redu pristojen Informacijski pooblaščenec v skladu z Zakonom o informacijskem pooblaščenju (Uradni list RS, št. 113/2005 in 51/2007). Agencija tako v okviru svojih pooblastil izvaja nadzor nad določbami tega poglavja, razen določb o zahtevah za dostop do osebnih podatkov in notranjih postopkih; o posredovanju prometnih in lokacijskih podatkov v primerih varovanja življenja in telesa; o sledenju zlonamernih ali nadležnih klicev ter o piškotkih. Inšpekcijski nadzor nad naštetimi določbami izvaja Informacijski pooblaščenec.

XIII. HRAMBA PODATKOV

Spremembe regulativnega okvira za področje elektronskih komunikacij iz leta 2009 ne posegajo v področje ureditve hrambe podatkov. Določbe Direktive o hrambi podatkov zaenkrat ostajajo nespremenjene. V fazi pripravljanja ZEKom-1 smo bili večkrat soočeni z vprašanji javnosti o potrebnosti obvezne hrambe podatkov in z dilemo o uporabni vrednosti teh podatkov kot dokaznega materiala v kazenskih postopkih. Pojasnjujemo, da je instrument hrambe podatkov po mnenju drugih pristojnih organov RS pomembno orodje za odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj. Kot dodatno pa opozarjamo, da se je dne 31. 5. 2012 EK odločila pred Sodiščem EU začeti s postopki proti Zvezni Republiki Nemčiji zaradi neprenosa Direktive o hrambi podatkov z visokimi predlaganimi kaznimi – 315.036,54 € dnevne kazni za vsak dan po odločitvi sodišča, vse dokler bodo njihove nacionalne določbe ostale v nasprotju z evropskimi predpisi. EK šele pripravlja reformo Direktive o hrambi podatkov, kar pa bo kasneje lahko sprožilo zakonodajni postopek v EU, s tem v zvezi je EK še dodatno opozorila, da morebitne spremembe direktive na obveznost prenosa obstoječe direktive ne vplivajo.

Obstoječi ZEKom področje hrambe podatkov ureja v členih 107.a do 107.e. Z vidika jasnosti ureditve, saj gre za prenos dveh različnih direktiv (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah ter Direktiva o hrambi podatkov), se v ZEKom-1 uvaja novo poglavje, ki se nanaša le na prenos Direktive o hrambi podatkov, kot je to bilo sicer že zagotovljeno v sklopu X. poglavja (»Zaščita tajnosti, zaupnosti in varnosti elektronskih komunikacij ter hramba podatkov o prometu elektronskih komunikacij«) obstoječega ZEKom. Določbe tega novega poglavja so pretežno enake določbam 107.a do 107.e člena obstoječega ZEKom, razen malenkostnih sprememb, ki v nikakršni meri ne vplivajo na vsebino navedenih členov ZEKom.

K 162. členu

Zaradi jasnosti smo definicije določenih pojmov za potrebe tega poglavja pojasnili v tem uvodnem členu. Direktiva o hrambi podatkov namreč v 2. členu navaja definicije »podatki«, »uporabnik« in »telefonska storitev«, ki se razlikujejo od definicij iz 3. člena predloga tega zakona.

K 163. členu

Člen, enako kot 107.a člen ZEKom, opredeljuje splošne določbe o hrambi prometnih in lokacijskih podatkov, pridobljenih ali obdelanih v zvezi z zagotavljanjem elektronskih komunikacijskih omrežij ali storitev, in prevzema splošna določila in zahteve Direktive o hrambi podatkov glede subjektivnega okvira obveznosti hrambe ter načina dostopa. Zavezanci so v skladu s 1. členom Direktive o hrambi podatkov vsi operaterji elektronskih javnih komunikacijskih omrežij in izvajalci storitev, ki jih 3. člen ZEKom-1 določa s skupnim pojmom operaterji. Namen uporabe pa direktiva prepušča nacionalni zakonodaji. Pri tem velja ohraniti način dostopa, ki je v slovenske pravnem redu že uveljavljen in sprejet. Tega pa opredeljujejo, če gre za namen pregona kaznivih dejanj, zakon, ki ureja kazenski postopek (v nadaljnjem besedilu: ZKP), če gre za namene obrambe države zakon o obrambi (v nadaljnjem besedilu: ZObr), če gre za namene nacionalne varnosti in ustavne ureditve pa zakon, ki ureja Slovensko obveščevalno-varnostno agencijo (v nadaljnjem besedilu: ZSOVA). Skupna značilnost vseh ureditev je, da je dostop do podatkov pogojen s predhodno sodno odredbo pristojnega sodišča. Tako je zagotovljena vnaprejšnja sodna kontrola vsakršnega dostopa do hranjenih podatkov, kar je utemeljeno z dejstvom, da gre za elementaren in hud poseg v ustavno zagotovljeno pravico do komunikacijske zasebnosti. S tako ureditvijo so izpolnjeni tudi veljavni standardi varstva človekovih pravic kot jih določa Evropska konvencija o človekovih pravicah ter uveljavljena sodna praksa Evropskega sodišča za človekove pravice, kar je prav tako ena od zahtev Direktive o hrambi podatkov. Drugi odstavek 163. člena bolj natančno opredeljuje, kdo je zavezan hraniti podatke o prometu v javnem komunikacijskem omrežju. Obveznost hrambe ima tisti operater, ki pridobiva ali obdeluje podatke iz 164. člena ter se sedež družbe ali podružnice oziroma oprema za izvajanje javne komunikacijske storitve ali za zagotavljanje javnega komunikacijskega omrežja nahaja v Republiki Sloveniji. Obveznost hrambe vključuje v skladu z Direktivo o hrambi podatkov tudi obveznost hrambe podatkov o neuspešnih klicih, vendar le pri tistih izvajalcih storitev ali operaterjih omrežij, kjer se ti podatki pridobivajo ali obdelujejo in hranijo ali beležijo, kar je tudi skladno z drugim odstavkom 3. člena Direktive o hrambi podatkov (za definicijo slednjih je potrebno pogledati tudi obrazložitev k 3. členu ZEKom-1). Pojasnujemo, da gre v tretjem odstavku tega člena za direkten prenos drugega odstavka 3. člena navedene direktive, kjer je bil pri prevodu besedne zveze » where those data are generated or processed« upoštevan uraden slovenski prevod v besedno zvezo »kjer se ti podatki pridobivajo ali obdelujejo«. S tem v zvezi poudarjamo, da je skladno z načeli jezikovne razlage potrebno pri prevodu angleškega termina »generated« upoštevati tudi prevode drugih jezikovnih verzij ter ob upoštevanju namena zakonodajalca (tako evropskega kot tudi slovenskega) prevod tega termina v besedo »pridobivajo« uporabiti v smislu tujke generirajo.

Določba, da lahko operaterji hrambo zagotavljajo tudi skupaj, je namenjena stroškovni racionalizaciji sistema hrambe. Hramba se tako lahko zagotavlja tudi na ravni transportnega omrežja za več operaterjev skupaj. V zvezi s tem je pomembna določba,

da lahko agencija operaterju z odločbo naloži, da mora zagotavljati hrambo tudi za druge operaterje, če je to glede na medsebojni poslovni odnos operaterjev primerno in potrebno, kar je upravičeno tudi s konkurenčnopравnih vidikov, saj predstavlja zagotavljanje hrambe relativno večje breme za manjše operaterje. Z odločbo agencija odloči tudi o upravičenih stroških operaterja, ki je s hrambo obremenjen. Kot rok hrambe je glede na določbe 6. člena Direktive o hrambi podatkov mogoče izbrati obdobje med 6 in 24 meseci. Člen določa rok hrambe za podatke v zvezi z javno dostopnimi telefonskimi storitvami za obdobje 14 mesecev od dneva komunikacije ter 8 mesecev od dneva komunikacije v zvezi z drugimi podatki. Šesti odstavek prevzema določbe 12. člena Direktive o hrambi podatkov v posebnih okoliščinah in po predhodnem obvestilu Komisije. Sedmi odstavek prevzema določbo 7. člena Direktive o hrambi podatkov, ki določa obveznost uničenja podatkov z izjemo tistih, do katerih je bil odrejen dostop in so bili posredovani pristojnemu organu.

K 164. členu

Člen, enako kot 107. b člen ZEKom, določa kategorije podatkov, ki se hranijo in prevzema t.i. tehnično listo opredeljeno v 5. členu Direktive o hrambi podatkov. Operaterji elektronskih komunikacijskih omrežij in elektronskih komunikacijskih storitev v skladu s tem zagotavljajo hrambo podatkov, potrebnih za odkritje in prepoznanje vira komunikacije; podatkov, potrebnih za prepoznanje cilja komunikacije; podatkov, potrebnih za ugotovitev datuma, časa in trajanja komunikacije; podatkov, potrebnih za ugotovitev vrste komunikacije; podatkov, potrebnih za razpoznavo komunikacijske opreme uporabnikov in podatkov, potrebnih za ugotovitev lokacije opreme za mobilno komunikacijo. Vse navedene kategorije hranjenih podatkov so tudi podrobneje opredeljene v skladu z Direktivo o hrambi podatkov.

K 165. členu

Člen, enako kot 107. c člen ZEKom, določa zagotavljanje varnosti in kakovosti hranjenih podatkov in prevzema določbe pretežnega dela 7. člena Direktive o hrambi podatkov. V skladu z navedenim morajo operaterji zavarovati hranjene podatke skladno z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov. Hranjeni podatki so osebni podatki, zaradi česar je smiselno zagotoviti tudi sicer sistemsko identičen režim zagotavljanja njihove integritete. Ta se med drugim kaže tudi skozi obveznost, da morajo operaterji vsak zase ali skupaj sprejeti primerne tehnične in organizacijske ukrepe, s katerimi shranjene podatke zaščitijo pred uničenjem, izgubo ali spremembo, nepooblaščenimi ali nezakonitimi oblikami hrambe, obdelave, dostopa ali razkritja. Določba je pomembna, saj omogoča operaterjem združevanje pri izvajanju hrambe in tako zniževanje stroškov hrambe. Predvsem se je treba izogniti nevarnosti nepotrebnega podvajanja stroškov. Hranjeni podatki morajo biti poleg tega enake kakovosti kot podatki v omrežju; zanje pa v skladu z Direktivo o hrambi podatkov veljajo tudi enaka določila o varnosti in zaščiti podatkov v omrežju. V primeru skupne hrambe morajo biti ti pogoji ustrezno zagotovljeni pri vsakem operaterju, ki zagotavlja hrambo enako, kar pa je prav tako prepuščeno in dano kot možnost njihovi lastni pobudi. Dostop do podatkov tako zavezuje izključno glede rezultata, ki mora biti skladen z izrekom odredbe, medtem ko so ostale modalitete dostopa in posredovanja prepuščene operaterjem, upoštevajoč veljavne zakonske omejitve. Razumljivo je, da operaterji hranjenih podatkov ne smejo niti sami pregledovati, obdelovati ali drugače uporabljati bolj kot je nujno za zagotavljanje hrambe. Edini razlogi, ki omogočajo dostop do hranjenih podatkov so opredeljeni in posebej urejeni v ZKP, ZObr in ZSOVA. To pomeni, da je uporaba hranjenih podatkov izključena tudi za poslovne namene samih operaterjev in tudi

ustrezno prekrškovno sankcionirana. V 4. odstavku 166. člena je dana pravna podlaga za sprejetje splošnega akta, ki naj podrobneje predpiše način zavarovanja hranjenja podatkov in način izvajanja 166. člena, da lahko tako operaterji natančneje vedo, kako naj hranijo te podatke.. Splošni akt o tajnosti, zaupnosti in varnosti elektronskih komunikacij ter hrambi in zavarovanju hranjenih podatkov je agencija v letu 2008 že sprejela in nadzira njegovo izvajanje.

K 166. členu

Člen, enako kot 107.č člen ZEKom, opredeljuje operativne vidike dostopa in posredovanja hranjenih podatkov, pri čemer se navezuje na veljavno ureditev pri operativni ureditvi izvajanja zakonitega nadzora elektronskih komunikacij, kar je glede na enakost udeležencev tudi smiselno. Dostop do podatkov in njihovo posredovanje temelji na dveh pravno relevantnih dejstvih. Prvič je nujna sama odredba za dostop do podatkov, ki jo v skladu z veljavno zakonodajo v vseh primerih izda pristojno sodišče. Odredba daje pravno podlago pristojni osebi operaterja, da sploh dostopi do hranjenih podatkov kot oblike evidence osebnih podatkov. Potem ko dostopi do podatkov, pa mora operater oziroma od njega za to pristojna oseba, pripraviti zahtevane podatke v natančno tistem obsegu, ki ga določa prepis izreka odredbe. Po taki pripravi podatkov je nato treba te podatke posredovati pristojnemu organu, kar je drugo pravno relevantno dejstvo, saj se le navedeni podatki hranijo deset let in se le o dejstvu njihovega posredovanja opravi desetletna neizbrisna registracija. Zakon zaradi navedenega tudi ločuje pojma same odredbe za dostop ter dejstva posredovanja podatkov. Sam dostop do hranjenih podatkov je pri tem tehnološko in izvedbeno manj zapleten postopek kot izvedba zakonitega nadzora elektronskih komunikacij. Operater je dolžan posredovati hranjene podatke takoj oziroma brez nepotrebnega odlašanja od trenutka, ko prejme prepis tistega dela izreka odredbe pristojnega organa, v katerem je navedba o vseh potrebnih podatkih o obsegu dostopa. Prepis odredbe opravi organ, ki je odredbo izdal, operater pa mora do podatkov dostopiti in jih pristojnim posredovati v obsegu, kot je določeno v prepisu izreka, pri čemer zagotovi desetletno neizbrisno registracijo dostopa in posredovanja. Kot novost glede na ZEKom pa je dodan četrti odstavek, ki vsebuje obveznost, da operater osebam, ki jih odredba iz prvega odstavka tega člena zadeva, ali tretjim osebam ne sme razkriti te odredbe ter da je ali da bo hranjene podatke na podlagi tega člena posredoval pristojnemu organu. Potrebno je še posebno poudariti, na kar smo bili opozorjeni tudi s strani Informacijskega pooblaščenca, da omenjena določba ne omejuje pravice posameznika do seznanitve z lastnimi osebnimi podatki, ki so jih operaterji dolžni hraniti na podlagi določb 163. člena ZVOP-1, temveč omejuje seznanitev posameznika le v delu, ki se nanaša na podatke iz odredb in na podatek o dejstvu posredovanja.

Pravica posameznika, da se seznani, ali je bila zanj s strani operaterja npr. izvršena kakšna odredba za posredovanje prometnih podatkov oziroma ali se je nad njim izvajalo zakonito preiskovanje namreč pomeni možnost oviranja procesa preiskave, poveča pa se tudi možnost števila zlorab posredovanj podatkov s strani operaterja nepooblaščenim osebam. Zato je z novim 4. odstavkom tega člena uvedeno, da se izključi pravica naročnika do vpogleda v te podatke, posredovanja izpisa podatkov ter seznama uporabnikov, katerim so bili posredovani ti podatki ter kdaj in na kakšni podlagi ter za kakšen namen so bili posredovani, vendar izključno takrat, ko se jih zbira za namene iz 163. člena ZEKom-1. Potrebno je poudariti, da bi bilo razkritje omenjenih podatkov tudi v neskladju s četrtim odstavkom 149. b člena ZKP, ki določa, kar je v interesu zagotavljanja neoviranega kazenskega postopka, da operater elektronskih komunikacijskih omrežij svoji stranki ali tretji osebi ne sme razkriti, da je ali da bo določene podatke posredoval preiskovalnemu sodniku ali policiji. Podobno določa tudi

36. člen ZVOP-1, ki kot izjemo priznava, da je pravice posameznika iz tretjega in četrtega odstavka 19. člena, 30. in 32. člena tega zakona mogoče z zakonom izjemoma omejiti iz razlogov varstva suverenosti in obrambe države, varstva nacionalne varnosti in ustavne ureditve države, varnostnih, političnih in gospodarskih interesov države, izvrševanja pristojnosti policije, preprečevanja, razkrivanja, odkrivanja, dokazovanja in pregona kaznivih dejanj in prekrškov, odkrivanja in kaznovanja kršitev etičnih norm za določene poklice, iz monetarnih, proračunskih ali davčnih razlogov, zaradi nadzora nad policijo in varstva posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, ali pravic in svoboščin drugih.

Nadalje je v petem odstavku tega člena določeno, da morajo operaterji zagotoviti desetletno neizbrisno registracijo vsakega sporočanja hranjenih podatkov, ter pri tem pridobljene in izročene podatke v skladu s predloženim prepisom odredbe pristojnega organa hraniti 10 let od dneva, ko so jih sporočili pristojnemu organu. Prepis odredbe pa naj določa oznako stopnje tajnosti oziroma naj se podatki hranijo v skladu z oznako stopnje tajnosti predpisa odredbe. S tem se preprečuje možnost zlorab, saj omogoča ustrezno revizijsko sled in posledično verifikacijo zakonitosti izvedbe ukrepa. Izvedbena ureditev je podobno kot v primeru izvajanja ukrepa zakonitega nadzora, zaupana ministru v soglasju z vsemi drugimi udeleženci, ki so minister za notranje zadeve, minister za obrambo in direktor Slovensko obveščevalno-varnostne agencije.

K 167. členu

Direktiva o hrambi podatkov ureditev stroškov hrambe v celoti prepušča državam članicam, kar, enako kot 107. d člen ZEKom, povzema ta 167. člen ZEKom-1. V zvezi s tem ta člen določa, da morajo operaterji zagotoviti vse potrebne tehnične in organizacijske ukrepe za hrambo podatkov v skladu z določili tega zakona na lastne stroške. Predlagana ureditev je primerna z vidika javnega interesa, ki nedvomno dopušča neodplačnost dostopa do hranjenih podatkov.

K 168. členu

Na podlagi 10. člena Direktive o hrambi podatkov je, enako kot s 107. e členom ZEKom, določena obveznost vzpostavitve statistike hrambe. Glede na dejstvo, da je vsak ukrep pogojen s predhodno sodno odredbo pristojnega sodišča je smiselno, da se statistika zagotavlja na ravni sodišč, kamor je tudi treba nasloviti vsakršno zahtevo za dostop in posredovanje podatkov o kateri sodišče naposled tudi odloči s sodno odredbo. Statistika mora v skladu z zahtevami direktive obsegati število zadev, v katerih je bil odrejen dostop do shranjenih podatkov; navedbo dneva ali časovnega obdobja, za katero so bili podatki zahtevani, dneva, ko je pristojni organ izdal odredbo o dostopu do podatkov in dneva posredovanja podatkov ter število zadev, v katerih odredbe za dostop ni bilo mogoče izvršiti. Glede na to, da je v Direktivi o hrambi podatkov določena tudi obveznost držav po poročanju Komisiji, je operativna zasnova izvajanja poročanja opredeljena tako, da Ministrstvo za pravosodje do konca januarja zbere statistična poročila vse pristojnih sodišč in do 20. februarja za preteklo leto pripravi skupno poročilo, ki ga pošlje ministrstvu, pristojnemu za elektronske komunikacije, le- ta pa ga nato posreduje Evropski komisiji. Na predlog MPJU pa je dodana diskrecijska pravica ministra, pristojnega za pravosodje, da lahko po predhodnem mnenju predsednika Vrhovnega sodišča RS, izda navodilo z obrazci za poročanje po tem členu.

K 169. členu

Nadzor nad poglavjem o hrambi podatkov vrši Informacijski pooblaščenec, razen določb glede zavarovanja hranjenih podatkov. Taka ureditev sledi tudi določbam 9. člena Direktive o hrambi podatkov, ki izrecno navaja, da lahko nadzor nad izvajanjem države zaupajo neodvisnim organom za varstvo osebnih podatkov, torej Informacijskemu pooblaščenču.

XIV. AGENCIJA

Predlog zakona v primerjavi s trenutno veljavnim ZEKom na novo postavlja celotno poglavje o agenciji. Gre za Agencijo za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljevanju agencija). V času od sprejetja prvega ZEKom 2004, novele ZEKom-A leta 2006, novele ZEKom-B leta 2009 ter novele ZEKom-C v začetku leta 2011 do danes se je namreč pokazalo, da so določbe o agenciji precej nepregledne in nedoločne, zato jih je potrebno spremeniti in dodelati, hkrati pa spremembe narekujejo tudi dve novi direktivi, Direktiva 2009/140/ES ter Direktiva 2009/136/ES, ki spreminjata direktive, ki so bile prenesene z ZEKom in njegovimi novelami. Ob tem je bilo potrebno upoštevati, da so se medtem pristojnosti agencije še razširile na izvajanje pristojnosti na področju železniškega prometa, kar je bilo potrebno upoštevati pri splošnih določbah o delovanju agencije in tudi pri imenu, ki je sedaj bolj nevtralen glede na področje urejanja.

Skladno s spremenjeno Okvirno direktivo je bilo treba okrepiti neodvisnost in samostojnost nacionalnega regulativnega organa, v našem primeru agencije, da bi se zagotovila učinkovitejša uporaba regulativnega okvira, hkrati pa je bilo treba povečati pooblastila agencije ter predvidljivost njenih odločitev. Da je agencija pri izvajanju nalog iz svoje pristojnosti samostojna in neodvisna pomeni, da je pri opravljanju nalog iz svoje pristojnosti zavarovana pred zunanji posegi ter tudi pred morebitnimi političnimi pritiski, ki bi lahko ogrozili neodvisno presojo zadev, ki jih obravnava. Njena samostojnost in neodvisnost se kaže tudi skozi določbe o imenovanju in predčasni razrešitvi direktorja agencije. Predvsem slednja se lahko pokaže za sporno, če razlogi za razrešitev niso v naprej izrecno določeni in ozko omejeni. Za prednostno zagotovitev omenjenega cilja je bilo poskrbljeno že z ZEKom-C, ki je na novo postavil natančne in jasne razloge za razrešitev, s čimer so že bili odpravljeni dvomi s strani Evropske komisije v neodvisnost agencije.

Predlog tega zakona pa povsem na novo ustanavlja svet agencije kot nov organ agencije z določenimi nadzornimi nalogami, ki daje soglasje k statutu, predlaga imenovanje ter razrešitev direktorja agencije ipd. Član sveta agencije mora izpolnjevati podobne pogoje za imenovanje kot direktor agencije, prav tako pa so zelo restriktivni tudi razlogi za razrešitev člana sveta agencije, saj to narekuje spremenjeni evropski regulativni okvir v zvezi z zahtevo po povečani samostojnosti in neodvisnosti agencije.

1. Splošne določbe

1.1 Splošno

K 170. členu

Agencija je pravna oseba javnega prava, ki je bila ustanovljena s Sklepom o ustanovitvi Agencije za telekomunikacije in radiodifuzijo Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 60/01, 52/02, 80/04 ter 35/11; v nadaljevanju: Sklep o ustanovitvi). Predlog zakona v prvem odstavku tega člena določa, da je ime agencije, ki izvršuje pristojnosti in naloge po tem zakonu, Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije. Poimenovanje agencije je po novem izvedeno na pomensko nevtralen način, brez naštevanja posameznih področij, za katere je agencija pristojna. Tako se v imenu uporabijo nadpomenke za posamezna področja - »komunikacijska omrežja« kot nadpomenka za elektronska komunikacijska omrežja, poštno omrežje, železniško omrežje in »storitve« kot nadpomenka za telekomunikacijske, poštno in medijske storitve. Na ta način bo namreč v prihodnje mogoče ohraniti prvotno poimenovanje in ne bo potrebno ob morebitni nadaljnji spremembi pristojnosti agencije spreminjati tudi njenega imena. Skladno s prehodno določbo 249. člena se bo z novim imenom uskladil tudi Sklep o ustanovitvi.

Agencija je pravna oseba javnega prava, s čimer je zagotovljena njena pravna ločenost in funkcijska neodvisnost od vseh podjetij, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja, opremo ali storitve, kot to nalaga Okvirna direktiva v drugem odstavku 3. člena. Ustanovitelj agencije je vlada, ki izvršuje pravice in obveznosti ustanovitelja, kar je skladno tudi z zakonom, ki ureja javne agencije. Zaradi potrebe po okrepitvi neodvisnosti agencije kot nacionalnega regulativnega organa, pa predlog zakona že v tem členu izrecno določa njeno samostojnost pri izvajanju nalog iz svoje pristojnosti.

K 171. členu

Ker gre za splošno poglavje o agenciji, ki zajema vsa področja njenega delovanja, je v prvem odstavku tega člena določeno, da agencija izvaja naloge, ki so določene s tem in drugimi zakoni s področja njenega delovanja, ter na njihovi podlagi sprejetimi podzakonskimi akti in drugo veljavno zakonodajo. S tem pa zasleduje razvojne cilje, ki izhajajo iz strateških dokumentov Republike Slovenije s področja njenih pristojnosti.

Zaradi potrebe po okrepitvi neodvisnosti agencije kot nacionalnega regulativnega organa, pa predlog zakona natančno in izrecno določa nepristranskost, preglednost ter pravočasnost izvajanja nalog agencije, kar je v duhu zakona, ki ureja javne agencije ter skladno s spremenjeno Okvirno direktivo, ki se prenaša s tem predlogom zakona. S tem se namreč zagotavlja učinkovitejša uporaba regulativnega okvira ter se povečajo pooblastila agencije in predvidljivost njenih odločitev.

K 172. členu

Predlog zakona vsebuje nov člen z naslovom akti agencije, ki pa vsebinsko sledi določbam obstoječega ZEKom. Razlika je le, da predlog zakona določa, da agencija izdaja splošne akte o vprašanih s področja svojih pristojnosti (prvi odstavek tega člena), direktor pa jih sprejema (tretji odstavek 184. člena predloga zakona), v obstoječem ZEKom pa je določeno, da akte izdaja direktor, agencije pa v tej zvezi ne omenja. Ker predlog zakona vsebuje posebne določbe o direktorju, njegovih pristojnostih, njegovem imenovanju ter razrešitvi, je zdaj izdaja splošnih aktov »postavljena« v pristojnost agencije, sprejemanje pa v pristojnost direktorja. Ne glede na to pa takšna ureditev ne pomeni nobene vsebinske spremembe, gre le za bolj sistematično in natančno ureditev.

Agencija v okviru svojih regulatornih pristojnosti izdaja priporočila, s katerimi naslovnikom na nezavezujoč način priporoča določena ravnanja (tretji odstavek). Enako

kot je spremenjena ureditev v prvemu odstavku tega člena, da splošne akte izdaja agencija, je tudi pristojnost izdajanja priporočil sedaj podeljena agenciji, pristojnost sprejemanja pa direktorju. Tudi v tem primeru ne gre za nobene vsebinske spremembe, kot je bilo pojasnjeno zgoraj. S priporočili, ki so pravni akt sui generis in nimajo zavezujočega značaja, lahko agencija operaterje vnaprej seznani s svojimi stališči in jim da možnost, da se jim prostovoljno prilagodijo. Tak pristop lahko zmanjša uporabo postopkov reševanja sporov in operaterje vzpodbuja k dogovornemu reševanju morebitnih sporov. Agencija lahko s priporočili prispeva tudi k dvigu standardov na področju varstva končnih uporabnikov ter varstva zasebnosti in osebnih podatkov v zvezi z uporabo elektronskih komunikacijskih storitev, saj lahko priporoči višje standarde od zakonskega minimuma. Priporočila lahko agencija uporabi tudi za napoved obveznih aktov regulacije trga (npr. glede načina oblikovanja cen), po drugi strani pa zaradi svoje neobvezne narave priporočila operaterjev v ničemer ne bi prikrajšala za pravno varstvo. Priporočila bi posledično služila kot pomembno dopolnilo prisilne regulacije trga, vzpodbujala bi samo regulacijo operaterjev in prispevala k partnerskemu odnosu med agencijo, končnimi uporabniki in operaterji.

V petem odstavku predloga tega člena je določeno, da se statut ter splošni akti agencije za izvajanje javnih pooblastil objavijo v Uradnem listu Republike Slovenije, priporočila pa na spletni strani agencije. Namen diktacije je predvsem ta, da se na enem mestu določi, kje se objavijo akti agencije. Ker so statut in ti splošni akti zavezujoči, priporočila pa nimajo statusa zavezujočih pravnih aktov, se slednja objavijo zgolj na spletnih straneh agencije, medtem ko za statut in splošne akte za izvajanje javnih pooblastil še vedno velja dolžnost agencije, da poskrbi za pravočasno objavo v Uradnem listu Republike Slovenije.

K 173. členu

Predlog zakona povsem na novo določa nov organ agencije, to je svet agencije. Gre za organ agencije, ki ima določeno nadzorstveno vlogo v smislu sveta javne agencije, kot jo določa Zakon o javnih agencijah (Uradni list RS, št. 52/02 in 51/04 – EZ-A; v nadaljnjem besedilu: ZJA). Svet agencije je treba razlikovati od Sveta za elektronske komunikacije Republike Slovenije, ki ima vlogo dajanja strokovnih mnenj, priporočil in predlogov, vendar le glede zadev s področja elektronskih komunikacij, in je obstajal že do sedaj ter se s predlogom tega zakona povečini ne spreminja.

Navedenemu členu sledijo konkretnije določbe v zvezi s svetom agencije, in sicer so določeni sestava in imenovanje članov sveta agencije, mandat in pogoji za člane sveta agencije, nezdružljivost, pristojnosti sveta agencije, predčasna razrešitev člana, sklic seje in odločanje sveta agencije ter pravice in obveznosti članov sveta agencije.

1.2 Svet agencije

K 174. členu

Predlog zakona v tem členu določa sestavo in imenovanje članov sveta agencije. Svet agencije ima pet članov (razen v primeru iz šestega odstavka tega člena), od katerih je eden predsednik sveta agencije, ki ga člani sveta med seboj izvolijo tajno in z večino glasov. Člane sveta agencije po vzoru ZJA imenuje ustanovitelj agencije, torej vlada. Za člana sveta agencije pa se skladno s petim odstavkom tega člena brez razpisa imenuje predstavnik Sveta za elektronske komunikacije RS, če izpolnjuje pogoje, ki jih mora izpolnjevati član sveta agencije in je član sveta agencije do izteka njegovega mandata v

Svetu za elektronske komunikacije RS. Izbrani predstavnik je praviloma predsednik Sveta za elektronske komunikacije RS. Če nihče od članov Sveta za elektronske komunikacije RS ne izpolnjuje pogojev za imenovanje v svet agencije, potem svet agencije sestavljajo le štirje člani.

K 175. členu

Člani sveta agencije se imenujejo za dobo petih let z možnostjo ponovnega imenovanja, v čemer predlog zakona sledi ureditvi ZJA. Drugi odstavek predloga tega člena določa pogoje, ki jih mora izpolnjevati oseba, da je lahko imenovana za člana sveta agencije. Gre za primerljive pogoje kot so bili uvedeni za imenovanje direktorja z zadnjo novelo ZEKom-C, le da je nabor pogojev za imenovanje članov sveta agencije ožji, prav tako pa se za člana sveta agencije zahteva manj delovnih izkušenj (pet let) z zahtevano izobrazbo v primerjavi z imenovanjem direktorja, kjer mora imeti kandidat za direktorja deset let delovnih izkušenj z zahtevano izobrazbo.

Za člana sveta agencije je tako lahko imenovana oseba, ki je državljan Republike Slovenije. Gre za osnovni, splošni in temeljni pogoj, ki ga ni potrebno posebej obrazložiti.

Pogoj poslovne sposobnosti - sposobnosti veljavno sklepati pravne posle – je kot pogoj za imenovanje osebe za člana sveta agencije dodan v povezavi z določbo predloga zakona, ki ureja predčasno razrešitev člana sveta agencije. Predlog zakona v 178. členu med drugim določa, da je član sveta agencije predčasno razrešen, če niso več izpolnjeni z zakonom določeni pogoji za njegovo imenovanje. To pomeni, da je v primeru izgube poslovne sposobnosti član sveta agencije lahko razrešen še preden mu poteče mandat. Smisel te določbe je jasen: če član sveta agencije izgubi poslovno sposobnost, ne more več opravljati tekočih poslov, zato je najprimerneje, da je razrešen, v svet agencije pa imenovan nov član, s čimer se zagotovi nemoteno nadaljnje delovanje agencije.

S prehodom na t.i. »bolonjski« način študija je bil univerzitetni (štiriletni) študijski program postopoma ukinjen, hkrati pa glede stopnje pridobljene izobrazbe izenačen z drugo t.i. »bolonjsko stopnjo«, kar izhaja iz prehodne določbe 15. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 94/06 – ZViS-E). Navedeno je bilo treba upoštevati v diktiji novo oblikovanega pogoja - član sveta agencije mora tako imeti najmanj izobrazbo pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe druge stopnje, oziroma raven izobrazbe, pridobljene po študijskih programih, ki v skladu z zakonom ustrezajo izobrazbi druge stopnje, ustrezne smeri. V praksi bo to pomenilo, da predlog tega zakona za kandidate za člane sveta agencije upošteva oboje – tako diplomante dosedanjega univerzitetnega študijskega programa, kot diplomante druge stopnje iz 33. člena Zakon o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 100/04-UPB-2, 94/06, 64/08 in 86/09; v nadaljnjem besedilu: ZViS).

Prav tako mora imeti oseba, ki je imenovana za člana sveta agencije, najmanj pet let delovnih izkušenj, na delovnem mestu, ki zahteva izobrazbo iz prejšnje alineje in biti strokovnjak na področju delovanja agencije.

Pogoj nekaznovanosti je med pogoje za imenovanje člana sveta agencije podobno kot za imenovanje direktorja dodan zato, da bi se k sestavi sveta agencije pritegnilo resne in ustrezne kandidate. Ker so razlogi za razrešitev člana sveta agencije enako kot za direktorja zelo omejeni, je toliko pomembnejša integriteta kandidatov že v fazi

kandidiranja. Član sveta agencije mora torej izpolnjevati pogoj, da v preteklosti ni bil pravnomočno obsojen zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, na nepogojno kazen zavora v trajanju več kot šest mesecev.

K 176. členu

Predlog zakona v tem členu določa nezdružljivost »funkcije« člana sveta agencije z določenimi drugimi funkcijami oz. položaji. Da ne bi prišlo do navzkrižja interesov, član sveta agencije ne sme biti član vodstva politične stranke, poslanec v državnem zboru, državni funkcionar ali funkcionar v samoupravni lokalni skupnosti ali javni uslužbenec v državnem organu. Član sveta agencije tudi ne sme biti zaposlen oziroma biti član upravnega ali nadzornega organa pravne osebe, ki opravlja dejavnost na področju, ki ga je pristojna urejati agencija oziroma imeti lastniških deležev v pravnih osebah, ki imajo lastniški delež v takih pravnih osebah. Prav tako ne more biti član sveta agencije oseba, katere zakonec, zunajzakonski partner ali partner v skladu z zakonom, ki ureja istospolno partnersko skupnost, ter sorodnik v ravni vrsti do vključno drugega kolena je član upravnega ali nadzornega organa pravne osebe, ki opravlja dejavnost na področju, ki ga je pristojna urejati agencija, oziroma ima lastninske deleže v pravnih osebah, ki opravljajo dejavnost na področju, ki ga je pristojna urejati agencija, ali v pravnih osebah, ki ima lastninski delež v takih pravnih osebah.

K 177. členu

Določba tega člena navaja pristojnosti sveta agencije. Svet agencije med drugim opravlja »interni« nadzor nad poslovanjem agencije. V zvezi s tem lahko svet agencije predlaga direktorju izboljšave na tem področju. V primeru, da svet agencije opazi nepravilnosti glede poslovanja, o tem pozove agencijo oziroma direktorja, naj se nepravilnosti odpravi. V kolikor teh predlogov agencija oziroma direktor ne upošteva, pa tudi brez predhodnega opozorila, lahko svet agencije o tem seznani pristojne organe, kot so na primer Računsko sodišče ali organi pregona. Pri tem je potrebno opozoriti, da se predlagane izboljšave sveta agencije ne nanašajo na vsebino odločb, ki jih izdaja agencija, saj je za nadzor nad pravilnostjo odločb agencije pristojno le sodišče, kar je skladno tudi z neodvisnostjo agencije kot nacionalnega regulativnega organa.

K 178. členu

Določbe tega člena določajo razloge predčasne razrešitve člana sveta agencije ter pristojnosti vlade in samega sveta agencije.

K 179. členu

Svet agencije dela in odloča na sejah, ki jih sklicuje predsednik sveta agencije. Svet agencije se mora sestati vsaj štirikrat letno. Odločitve sprejema svet agencije z glasovanjem po načelu absolutne večine.

K 180. členu

Določbe tega člena sledijo ureditvi zakona, ki ureja javne agencije. Dodana je le določba, da sredstva, pogoje za delo in informiranje zagotovi agencija, kot to velja tudi za delovanje Sveta za elektronske komunikacije RS.

1.3 Direktor agencije

K 181. členu

Predlog zakona glede imenovanja direktorja vsebuje popolnoma enako določbo, kot je bila v obstoječi ZEKom dodana z njegovo zadnjo novelo (ZEKom-C). Kot je bilo že omenjeno gre za določbo v zvezi z zahtevo spremenjene Okvirne direktive, po okrepitvi neodvisnosti nacionalnih regulativnih organov, da bi se zagotovila učinkovitejša uporaba regulativnega okvira ter povečala njihova pooblastila in predvidljivost njihovih odločitev. Hkrati sledi zahtevi omenjene direktive, da se vnaprej določijo ozka pravila o razlogih za razrešitev vodje nacionalnega regulativnega organa, da se zagotovi njegova večja neodvisnost ipd., zaradi katerih je treba natančno določiti tudi pravila o imenovanju direktorja. Poleg navedenega so določbe predloga zakona o imenovanju direktorja zdaj prilagojene tudi ureditvi iz ZJA ter ureditvam, ki jih poznajo druge, po pristojnostih podobne agencije.

Direktorja agencije imenuje vlada na predlog sveta agencije po predhodnem javnem natečaju. Določba je skladna z ureditvijo, ki jo pozna ZJA. Drugi odstavek določa, da se javni natečaj objavi v dnevnem tisku, Uradnem listu Republike Slovenije ter na spletnih straneh agencije in mora biti objavljen največ 90 dni in najmanj 60 dni pred potekom mandata trenutnega direktorja agencije. Določba je namenjena zagotovitvi obveščenosti širše javnosti, da poteka javni natečaj za imenovanje direktorja agencije, kar nedvomno prispeva k večji preglednosti postopka. Prav tako se s to določbo zagotovi dovolj časa, da se javni natečaj korektno izpelje in da se v postopku izbere primeren kandidat, ki lahko mesto direktorja zasede takoj, ko v prejšnjem mandatu imenovanemu direktorju preneha funkcija. Podobno določbo vsebuje tudi tretji odstavek 6. člena Sklepa o ustanovitvi, pri čemer določa (le) objavo v dnevnem tisku in Uradnem listu RS, medtem ko predlog zakona določa tudi na spletni straneh, kar je določal že ZEKom-C.

Tretji odstavek določa, da javni natečaj izvede posebna natečajna komisija, ki jo imenuje uradniški svet. Uradniški svet je bil ustanovljen z Zakonom o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07 in 65/08; v nadaljnjem besedilu: ZJU) in skrbi za izvajanje izbire uradnikov na položajih iz četrtega odstavka 60. člena ZJU ter daje vladi in državnemu zboru mnenje o predpisih, ki urejajo uradniški sistem in položaj uradnikov. Na podlagi četrtega odstavka v zvezi s petim odstavkom 60. člena ZJU in prvega odstavka 5. člena Poslovnika o delu posebnih natečajnih komisij z dne 11. 1. 2010 ter na predlog pristojnih predlagateljev uradniški svet na sejah določi sestavo posebnih natečajnih komisij za izvedbo posebnih javnih natečajev, kar skladno s predlogom tega zakona velja tudi za imenovanje direktorja agencije.

Zoper odločbo o imenovanju ni pritožbe, zagotovljeno pa je sodno varstvo v upravnem sporu, pri čemer pristojno sodišče o tem odloča prednostno. Skladno s 1. členom Zakona o upravnem sporu (Uradni list RS, št. 105/06 in 62/10; v nadaljnjem besedilu: ZUS-1) se v upravnem sporu zagotavlja sodno varstvo pravic in pravnih koristi posameznic oziroma posameznikov in organizacij proti odločitvam in dejanjem državnih organov, organov lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil, na način in po postopku, ki ga določa ta zakon, če za določeno zadevo ni z zakonom zagotovljeno drugo sodno varstvo.

Peti odstavek določa primere, ko vlada imenuje vršilca dolžnosti direktorja. Vlada imenuje vršilca dolžnosti direktorja do imenovanja novega direktorja, brez javnega natečaja. Vršilec dolžnosti direktorja je lahko imenovan najdlje za šest mesecev,

izpolnjevati pa mora vse pogoje, ki se zahtevajo za direktorja. Določba je podobna določbi petega odstavka 19. člena ZJA, prav tako pa je tudi čas imenovanja vršilca dolžnosti v predlogu zakona sedaj usklajen s sistemsko določbo ZJA. Namen instituta vršilca dolžnosti je, da se lahko za ta čas, ko agencija dejansko ostane brez vodstva, na mesto direktorja imenuje oseba brez javnega natečaja (saj ravno ta »zavleče« ves postopek), ki delo direktorja opravlja kot vršilec dolžnosti direktorja. Ker pa v tem času ta oseba zastopa in predstavlja agencijo v pravnem prometu običajno kot direktor (ima vsa pooblastila), mora izpolnjevati vse pogoje, kot se sicer zahtevajo za imenovanje direktorja.

Šesti odstavek je specialna določba glede na peti odstavek in ga je bilo treba dodati zaradi nove ureditve v že z ZEKom-C dodanemu 116.č členu oziroma v predlogu zakona v 186. členu, ki ureja možnost začasne odstranitve direktorja od njegovega dela za čas do prenehanja tega ukrepa (določen v petem odstavku 116.č člena obstoječega ZEKom, v predlogu zakona peti odstavek 186. člena). V teh primerih je namreč treba zagotoviti, da bo vršilec dolžnosti direktorja lahko ves čas trajanja takšnega ukrepa izvajal naloge direktorja, saj agencija ne sme ostati brez vodstva. Zavedamo se, da ureditev v tem delu ni sistemska glede na ZJA in glede na določbo prejšnjega odstavka tega člena. V teh primerih bo torej čas, ko bo vršilec dolžnosti direktorja izvajal naloge direktorja, lahko precej daljši od sicer določenih šestih mesecev. Ne glede na navedeno pa je takšna ureditev potrebna, saj direktor agencije glede na svoj položaj vodje nacionalnega regulativnega organa ob v Okvirni direktivi izpostavljenem načelu neodvisnosti takšnega organa, ki se kaže tudi v neodvisnosti od zunanjih vplivov (vključno politike), brez pravnomočne obsodbe v kazenskem postopku s strani neodvisnega sodstva, ne sme biti kar razrešen, četudi bi njegov delodajalec sam predhodno ocenil, da ima z njegove strani storjena kršitev vse znake kaznivega dejanja. Ne nazadnje predvidena rešitev upošteva tudi ustavno načelo sorazmernosti in predpostavko nedolžnosti. Ob tem tudi možnost dolgotrajnih sodnih postopkov ne sme biti v škodo neodvisnosti nacionalnega regulativnega organa in s tem v škodo njegovemu vodji, to je direktorju agencije, saj so razlogi za morebitne sodne zaostanke v vsakem primeru na strani države. Navedene rešitve so bile torej že vnesene v obstoječo zakonodajo z ZEKom-C.

K 182. členu

Predlog zakona vsebuje enak člen kot obstoječi ZEKom (116.b člen), v katerem so taksativno naštetih pogoji, ki jih mora izpolnjevati oseba, ki je lahko imenovana za direktorja agencije. Že ZEKom-C je prinesel rešitev, ki na enem mestu ureja pogoje za imenovanje direktorja, kar prispeva k večji preglednosti in večji transparentnosti postopka.

Oseba, ki je imenovana za direktorja, mora biti državljan RS, kar ni novost v predlogu zakona, saj ta pogoj vsebuje že sklep o ustanovitvi. Ker je pogoj državljanstva osnovni, splošni in temeljni pogoj, je po predlogu agencije ta pogoj naveden kot prvi.

Poslovna sposobnost – sposobnost veljavno sklepati pravne posle – je kot pogoj za imenovanje osebe za direktorja dodana v povezavi z določbo predloga zakona, ki ureja predčasno razrešitev direktorja. Predlog zakona v tem členu, natančneje v na novo vstavljenem 116.c členu, med drugim določa, da je direktor predčasno razrešen, če pogoji za njegovo imenovanje niso več izpolnjeni. To pomeni, da je v primeru izgube poslovne sposobnosti direktor lahko razrešen še preden mu poteče mandat. Smisel te določbe je jasen: če direktor izgubi poslovno sposobnost, ne more več opravljati tekočih

poslov, zato je najprimerneje, da je razrešen, v novem postopku pa izbran nov direktor, ki zagotovi normalno vodenje in delovanje agencije.

Pogoj univerzitetne izobrazbe ustrezne smeri je bil za direktorja agencije določen že v sklepu o ustanovitvi, enak pogoj pa za imenovanje direktorja Agencije za zavarovalni nadzor določa tudi Zakon o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 109/06, 9/07, 102/07, 69/08, 19/09, 49/09, 83/09 in 79/10, v nadaljnjem besedilu: Zavar). V predlogu tega zakona pa je bilo treba upoštevati tudi spremembe v zvezi s študijskimi programi, ki jih ureja ZViS. 33. člen ZViS je študijske programe za pridobitev izobrazbe namreč razvrstil v tri (t.i. »bolonjske«) stopnje:

»a) prva stopnja

- visokošolski strokovni študijski programi,
- univerzitetni študijski programi,

b) druga stopnja

- magistrski študijski programi,
- enoviti magistrski študijski programi,

c) tretja stopnja

- doktorski študijski programi.«

Ker je bil s prehodom na t.i. »bolonjski« način študija univerzitetni (štiriletni) študijski program postopoma ukinjen, hkrati pa glede stopnje pridobljene izobrazbe izenačen z drugo t.i. »bolonjsko stopnjo«, kar izhaja iz prehodne določbe 15. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 94/06 – ZViS-E), je bilo navedeno treba upoštevati v diktiji novo oblikovanega pogoja. Direktor mora tako imeti najmanj izobrazbo pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe druge stopnje, oziroma raven izobrazbe, pridobljene po študijskih programih, ki v skladu z zakonom ustrezajo izobrazbi druge stopnje, ustrezne smeri. V praksi bo to pomenilo, da predlog tega zakona za kandidate za direktorja agencije upošteva oboje – tako diplomante dosedanjega univerzitetnega študijskega programa, kot diplomante druge stopnje iz 33. člena ZViS.

Prav tako mora imeti oseba, ki je imenovana za direktorja, najmanj deset let delovnih izkušenj na delovnem mestu, ki zahteva izobrazbo iz prejšnje alineje in biti strokovnjak na področjih, ki so v pristojnosti delovanja agencije ter imeti vodstvene, organizacijske in mednarodne izkušnje. Slednje so kot pogoj navedene tudi v sklepu o ustanovitvi (3. alineja prvega odstavka 8. člena). Navedeni pogoji torej v predlogu zakona niso novi, ampak smiselno podobni že uveljavljenim, le nekoliko bolj razširjeni in natančnejši.

Pogoj, da ima oseba, ki je lahko imenovana za direktorja, višjo raven znanja vsaj enega svetovnega jezika, je bil vpeljan z novelo ZEKom-C v 116.b členu. Sklep o ustanovitvi tega pogoja posebej ne vsebuje, smiselno pa je že pred ZEKom-C izhajal iz zahteve po mednarodnih izkušnjah direktorja. Predlog glede znanja jezikov je sicer podala tudi GZS, ZIT in smo ga upoštevali na način, kot je razviden iz določbe. Aktivno znanje vsaj enega svetovnega jezika je na delovnem mestu direktorja agencije, kot je Agencija za komunikacijska omrežja in storitve RS, ki prihaja v stik z regulatorji z različnih drugih držav, ne le pomembno, pač pa tudi nujno potrebno za normalno vodenje in delovanje agencije.

Pogoj nekaznovanosti je med pogoje za imenovanje osebe za direktorja dodan zato, da se k razpisu privabijo resni in vzorni kandidati. Četudi pri imenovanju direktorja ne gre za imenovanje v naziv v smislu ZJU, je potrebno, da se tudi za imenovanje direktorja agencije zahtevata podobna pogoja, kot sta določena v 2. in 3. točki drugega odstavka 88. člena ZJU (glede kaznovanosti in glede kazenskega postopka, ki je v teku). Hkrati je

glede na pomembnost izvajanja nalog vodenja agencije in glede na široke pristojnosti direktorja razumno in potrebno, da so takšni pogoji za imenovanje za direktorja agencije strožji. Ker so tudi razlogi za razrešitev direktorja zelo omejeni, je toliko pomembnejša integriteta kandidatov že v fazi kandidiranja. Kandidat za direktorja mora torej izpolnjevati pogoj, da v preteklosti ni bil pravnomočno obsojen zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot šest mesecev oziroma ni bil pravnomočno obsojen zaradi kaznivega dejanja zoper uradno dolžnost in javna pooblastila. Iz enakega razloga je potreben tudi pogoj, ki ga mora izpolniti kandidat, da tudi v trenutku prijave na razpisan javni natečaj zoper njega ni uveden kazenski postopek zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti (torej z vložitvijo obtožnice ali obtožnega predloga s strani državnega tožilca).

Zadnji pogoj za imenovanje direktorja se nanaša na zahteve iz tretjega odstavka 116. člena obstoječega ZEKom. Glej obrazložitev k 183. členu.

Direktor je imenovan za dobo petih let in je lahko ponovno imenovan po predhodno izvedenem javnem natečaju (drugi odstavek). Določba je podobna določbi ZJA, enako rešitev pa vsebuje tudi ZZavar, ki določa postopek ter pogoje za imenovanje direktorja Agencije za zavarovalni nadzor. Smisel določbe je v tem, da je oseba, ki je že bila imenovana za direktorja, lahko direktor še naslednje mandatno obdobje, vendar se mora kljub temu predhodno izvesti javni natečaj, s katerim se ponudi možnost prijave in sodelovanja tudi ostalim morebitnim kandidatom.

K 183. členu

Z namenom zagotovitve čim večje neodvisnosti agencije od operaterjev je v predlogu zakona vsebovana določba, ki direktorju, njegovim namestnikom, njihovim zakoncem, zunajzakonskim partnerjem ali partnericam ali partnerjem v skladu z zakonom, ki ureja istospolno partnersko skupnost, ter sorodnikom v ravni vrsti do vključno drugega kolena prepoveduje, da bi sami kot fizične osebe opravljali dejavnost na področju, ki ga je pristojna urejati agencija, da bi bili člani upravnega ali nadzornega organa pravne osebe, ki opravlja dejavnost na področju, ki ga je pristojna urejati agencija, da bi imeli lastniške deleže v pravnih osebah, ki opravljajo dejavnost na področju, ki ga je pristojna urejati agencija, ali v pravnih osebah, ki imajo lastniški v takih pravnih osebah ter da bi imeli lastniške deleže v pravnih osebah, ki so dobavitelji blaga ali storitev pravnim osebam, ki opravljajo dejavnost na področju, ki ga je pristojna urejati agencija oziroma sami kot fizične osebe opravljali tako dejavnost dobavljanja. V primeru, da je katerakoli od navedenih oseb na primer član upravnega organa pravne osebe, ki opravlja dejavnost na področju, ki ga je pristojna urejati agencija, potem oseba ne more biti imenovana za direktorja agencije ali njegovega namestnika. Enako velja tudi za vse ostale prepovedi iz tega člena.

K 184. členu

Predlog zakona delno na novo (delno pa je bilo za to poskrbljeno z ZEKom-C) postavlja člene v zvezi z direktorjem agencije, njegovim imenovanjem in razrešitvijo. Razlog za navedeno je bolj sistematična ureditev pristojnosti direktorja, natančno določeni pogoji za njegovo imenovanje ter taksativno naštetih razlogi za njegovo predčasno razrešitev. V zvezi s slednjim so bile v predlogu zakona upoštevane zahteve Okvirne direktive po neodvisnosti nacionalnih regulativnih organov pred zunanji posegi ali političnimi pritiski. Ti posegi oziroma pritiski bi namreč lahko ogrozili neodvisno presojo zadev, ki

jih obravnava agencija, zato je potrebno glede na Direktivo 2009/140/ES vnaprej določiti pravila o razlogih za razrešitev vodje nacionalnega regulativnega organa (torej direktorja agencije), da se odpravi kakršenkoli dvom v neodvisnost tega organa in v njegovo neodvisnost od zunanjih dejavnikov.

Direktor vodi, predstavlja in zastopa agencijo, vodi postopke in daje pooblastila za vodenje, izdaja posamične akte, sprejema splošne akte in priporočila iz pristojnosti agencije, sprejme statut agencije. Direktor lahko za posamezna področja imenuje svoje namestnike. Gre za pristojnosti direktorja, ki so v predlogu zakona navedene vse na enem mestu, v obstoječem ZEKom pa so bile smiselno enake določbe o direktorju in njegovih pristojnostih razpršene v različnih členih. Ureditev iz predloga zakona je tako bolj pregledna in racionalna. Pri svojem delu je direktor dolžan varovati poslovne skrivnosti agencije, le-tej pa tudi odgovarja za škodo, ki jo je povzročil s svojim nevestnim oziroma protipravnim ravnanjem, po splošnih pravilih odškodninske odgovornosti. Določba šeste alineje prvega odstavka in določba drugega odstavka sta skladni določbam ZJA (tretji in četrti odstavek 20. člena ZJA). Namen omenjenih določb je v tem, da so pravila glede agencije in predvsem glede direktorja napisana čim bolj določeno, natančno in nedvoumno. Ker v razmerju z ZJA, ZEKom velja kot *lex specialis*, se uporabljajo njegove določbe pred določbami ZJA. Tako bo prišlo do uporabe ZJA le v primerih, ki s tem zakonom niso urejeni. Da bi bilo teh primerov čim manj, predlog zakona vsebuje nove določbe o agenciji, ki le-to še bolj natančno opredeljujejo in določajo. Le na tak način je mogoče zagotoviti popoln prenos Okvirne direktive ter zadostiti vsem zahtevam, ki jih postavlja.

K 185. členu

Določbe o razrešitvi direktorja so v predlogu zakona enake kot v trenutno veljavnem ZEKom, razen izboljšanih dikcij z vidika jasnosti in pravne varnosti v šestem in sedmem odstavku. Bistvene spremembe (zaradi prenosa spremenjenega 3. člena Okvirne direktive) je namreč prinesel že ZEKom-C. Ta je določil novosti predvsem v zvezi s pogoji za predčasno razrešitev direktorja, ki so določeni v prvem odstavku tega člena. Drugačni pogoji za razrešitev direktorja so posledica sprememb Okvirne direktive, ki v novem 3a odstavku 3. člena določa, da se lahko vodja nacionalnega regulativnega organa (v našem primeru direktor agencije) ali njegov namestnik razreši le, če ne izpolnjuje več pogojev, ki so potrebni za opravljanje njegovih dolžnosti, ki so vnaprej določeni v skladu z nacionalno zakonodajo. Že ZEKom-C je natančno določil pogoje za predčasno razrešitev direktorja. Republika Slovenija je bila sicer tudi s strani Evropske komisije obveščena o »sumu«¹ kršitve zahtevanega prenosa sekundarne zakonodaje v nacionalno ureditev z obrazložitvijo, da so pogoji za razrešitev direktorja, kot so bili določeni v takrat veljavnem ZEKom (pred novelo ZEKom-C), napisani preveč široko in nenatančno in zaradi katerih je postopek razrešitve preveč restriktiven, vlada pa ima v njem preveč diskrecijske pravice. Skladno z navedenim že ZEKom-C ni vseboval več določenih pogojev za razrešitev direktorja, kot so: »če direktor svoje delo opravlja nevestno ali nestrokovno ali če se izkaže, da po delovnih strokovnih kvalitetah ni primeren za opravljanje dela na položaju direktorja«, »če agencija ne dosega zadovoljivih delovnih rezultatov«² ter »če je direktor pri opravljanju svoje funkcije kršil določbe tega zakona in predpisov, sprejetih na njegovi podlagi«, ki so bili določeni v ZEKom pred sprejetjem novele ZEKom-C.

Prvi odstavek predloga zakona določa pogoje za predčasno razrešitev direktorja. Hkrati je v drugem odstavku dodana možnost razrešitve direktorja, če Računsko sodišče v skladu s svojimi pristojnostmi po Zakonu o Računskem sodišču (Uradni list RS, št. 11/01 in 20/06 – ZNOJF-1; v nadaljevanju: ZRacS-1) poda poziv za njegovo razrešitev.

Pogoji za razrešitev iz prvega odstavka predloga tega člena so izčrpno naštet in le v teh primerih (poleg določbe drugega odstavka tega člena) se lahko direktorja agencije razreši, kar izključuje kakršnokoli dodatno širjenje razrešitvenih razlogov z drugimi zakoni ali njihovo uporabo. S tem je jasno izključena tudi uporaba prvega odstavka 23. člena v povezavi z osmo alinejo 50. člena ZJA. Slednja je namreč za agencijo določala uporabo razrešitvenih razlogov iz prvega odstavka 23. člena poleg razrešitvenih razlogov specialnega zakona. Ker je šlo za prehodno ureditev, je bila ta v vsakem primeru presežena s specialnimi predpisi (ZEKom). Ne glede na navedeno pa se z določbo prvega odstavka tega člena predloga zakona jasno izključuje uporabo razrešitvenih razlogov iz drugih predpisov, kar je tudi skladno z omejitvijo razlogov za razrešitev iz Direktive 2009/140/ES, ki so bili v celoti že izkoriščeni v okviru določb tega predloga skladno s prehodno ureditvijo v noveli ZEKom-C, ki se je sprejemala prav iz razloga ureditve tega področja.

Po prvi alineji prvega odstavka je direktorja mogoče predčasno razrešiti, če sam to zahteva. Enak razlog za predčasno razrešitev je vseboval že ZEKom pred spremembo in dopolnitvijo ZEKom-C v 1. točki četrtega odstavka 116. člena, njegov namen pa je v pravici direktorja, da lahko da predlog za razrešitev iz osebnih razlogov.

V drugi alineji prvega odstavka je določeno, da je direktor razrešen, če ne izpolnjuje več pogojev za imenovanje iz 182. člena, razen pogoja iz devete alineje 182. člena. Gre za pogoje, ki jih mora izpolnjevati oseba, ki je lahko imenovana za direktorja in (večinoma) za primer, ko je oseba v trenutku imenovanja te pogoje izpolnjevala, pozneje, med trajanjem mandata, pa ne več. Izjema od tega pravila je le pogoj iz devete alineje 182. člena, to je obstoj pravnomočne obtožnice zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti. Pričetek kazenskega postopka v času trajanja mandata direktorja namreč še ne more biti razlog za njegovo razrešitev glede na načelo sorazmernosti in tudi glede na predpostavko nedolžnosti. Glede na ozko razlago 3a odstavka 3. člena Okvirne direktive s strani služb Evropske komisije, s katero smo bili pred sprejemom ZEKom-C neformalno seznanjeni, bi vključitev takšnega razrešitvenega pogoja lahko bila sporna tudi z vidika navedene direktive. Ne glede na to pa velja, da je lahko direktor, ki med mandatom izgubi poslovno sposobnost ali pa je pravnomočno obsojen zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, na nepogojno kazen zapor v trajanju več kot šest mesecev, predčasno razrešen, saj ni več izpolnjen eden izmed pogojev za njegovo imenovanje. Odvzem poslovne sposobnosti je razlog za predčasno razrešitev direktorja tudi po obstoječem ZEKom. Neizpolnjevanje zahteve iz 182. člena ZEKom (in s tem pogoja za imenovanje) je pomemben razrešitveni razlog, saj je povezan z zagotavljanjem neodvisnosti delovanja direktorja in s tem agencije.

Trajna izguba delovne zmožnosti za opravljanje dela na delovnem mestu direktorja je razlog za predčasno razrešitev direktorja po tretji alineji prvega odstavka tega člena predloga zakona. Tu gre predvsem za zdravstvene razloge na strani osebe – direktorja, zdravstvena nesposobnost pa je vedno bila razlog za razrešitev.

Možni razrešitveni razlog po katerem Računsko sodišče v skladu s svojimi pristojnostmi po ZRacS-1 poda poziv za razrešitev direktorja, je dodan v drugi odstavek tega člena ob upoštevanju ZRacS-1. Računsko sodišče namreč revidira poslovanje uporabnikov javnih sredstev, uporabnik javnih sredstev po ZRacS-1 pa je tudi pravna oseba javnega prava (prvi odstavek v povezavi s 1. točko petega odstavka 20. člena ZRacS-1), kar je agencija glede na določbo prvega odstavka 170. člena ZEKom. Do poziva za razrešitev po ZRacS-1 pride le v primerih, ko je v porevizijskem postopku iz 29. člena ZRacS-1 glede na predhodno mnenje Računskega sodišča iz revizijskega

poročila po 28. členu ZRacS-1 in glede na odzivno poročilo revidiranja ugotovljeno, da gre za hude kršitve obveznosti dobrega poslovanja, ali za onemogočanje izvedbe revizije, ali za nepredložitev zahtevanih listin s strani revidiranja. Računsko sodišče le v takšnih primerih izda poziv za razrešitev odgovorne osebe in sporočilo za javnost (enajsti odstavek 29. člena ZRacS-1). Takšen poziv Računsko sodišče poda organu, za katerega oceni, da lahko izvede ali začne postopek razrešitve (v primeru direktorja agencije torej vladi ali ministru pristojnemu za elektronske komunikacije). Računsko sodišče je v razmerju do drugih državnih organov samostojen in neodvisen organ (1. člen ZRacS-1), pri čemer je njegova neodvisnost tudi ustavna kategorija (150. člen Ustave RS), kar je pomembno tudi z vidika zagotavljanja neodvisnosti nacionalnega regulativnega organa skladno z določbami 3. člena Okvirne direktive.

Četrty in peti odstavek tega člena predloga zakona določata obveznost obveščenosti direktorja o razlogih za predčasno razrešitev, možnosti zagovora ter obveznost izdaje upravne odločbe o razrešitvi, v kateri morajo biti obrazloženi razlogi za razrešitev. Določbi sta skladni z novim 3a odstavkom 3. člena Okvirne direktive, ki določa, da se sklep o razrešitvi vodje nacionalnega regulativnega organa (agencije) ob razrešitvi objavi, razrešeni vodja pa prejme utemeljitev razlogov za razrešitev.

V šestem odstavku tega člena predloga zakona je določeno, da zoper odločbo iz prejšnjega odstavka ni pritožbe, zagotovljeno pa je sodno varstvo v upravnem sporu, pri čemer pristojno sodišče odloča prednostno. Razlika z obstoječim ZEKom je bila v tem delu dodana na predlog Ministrstva za pravosodje in javno upravo. Iz šestega odstavka sedaj jasno izhaja, da sodišče odloča prednostno. Določba je podobna določbi iz 25. člena ZJA. Poleg navedenega pa ima razrešeni direktor (skladno s sedmim odstavkom) pravico zahtevati, da vlada odločbo, s katero je bil razrešen, v celoti javno objavi, kar je skladno z novim 3a odstavkom 3. člena Okvirne direktive, kjer je določeno, da ima vodja nacionalnega regulativnega organa pravico zahtevati objavo utemeljitve razlogov za razrešitev, če do tega sicer ne bi prišlo, in le-te se v takem primeru tudi objavijo. Taka določba je tudi razvidna iz sedmega odstavka, ki določa, da informacijo o razrešitvi direktorja vlada javno objavi v skladu s poslovnikom vlade. Vlada sicer objavlja vladna gradiva, ki jih obravnava na svojih sejah, vendar pa je lahko končna odločba drugačna od objavljenega vladnega gradiva, zato mora razrešeni direktor imeti pravico (skladno z določili 3a odstavka 3. člena Okvirne direktive), da zahteva njeno objavo vključno z utemeljitvijo razlogov za razrešitev.

Osmi in deveti odstavek tega člena predloga zakona določajo postopek, ki sledi postopku razrešitve. Tako se v primeru, ko je direktor razrešen, razveljavi imenovanje in odpove pogodba o zaposlitvi za delovno mesto direktorja. V primerih, ko je direktor razrešen, ker je sam to zahteval ali zato, ker ne izpolnjuje več pogojev za imenovanje iz 182. člena (razen pogoja iz osme in desete alineje) ali zato, ker je trajno izgubil delovno zmožnost za opravljanje dela na delovnem mestu direktorja, se ga razporedi na prosto delovno mesto v agenciji, ki ustreza njegovi usposobljenosti za čas, za katerega je sklenil pogodbo o zaposlitvi. Če takšnega delovnega mesta ni, mu vlada v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja, odpove pogodbo o zaposlitvi v skladu z določbami o redni odpovedi. V primeru, če direktor ne izpolnjuje več pogojev za njegovo imenovanje iz osme ali desete alineje 182. člena predloga zakona, gre za razrešitev iz krivdnih razlogov in za odpoved pogodbe o zaposlitvi iz krivdnih razlogov v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja. Ta dva razloga sta namreč povezana z njegovo integriteto in neodvisnostjo delovanja, kar je tudi z vidika Okvirne direktive, pomembno zagotoviti.

K 186. členu

Ta člen predloga zakona je skoraj povsem enak 116.č členu obstoječega ZEKom (sprejet z novelo ZEKom-C). Z določbo je bila uvedena možnost začasne prepovedi opravljanja nalog direktorja. Določba sicer nekoliko odstopa od obstoječih sistemskih ureditev, vendar je bilo to vprašanje že z ZEKom-C potrebno specialno urediti za področje delovanja te agencije in njenega direktorja s tem zakonom, prav zaradi ozkosti in omejenosti možnih razrešitvenih razlogov iz 116.c člena skladno z določbami 3. člena Okvirne direktive. Takšna ureditev je torej nujno potrebna, saj direktor agencije glede na svoj položaj vodje nacionalnega regulativnega organa ob v Okvirni direktivi izpostavljenem načelu neodvisnosti takšnega organa, ki se kaže tudi v neodvisnosti od zunanjih vplivov (vključno politike), brez pravnomočne obsodbe v kazenskem postopku s strani neodvisnega sodstva, ne sme biti razrešen, četudi bi njegov delodajalec sam predhodno ocenil, da ima z njegove strani storjena kršitev delovnih obveznosti vse znake kaznivega dejanja. Ne nazadnje predvidena rešitev z uvedbo instituta začasne prepovedi opravljanja nalog direktorja upošteva tudi ustavno načelo sorazmernosti in predpostavko nedolžnosti. Hkrati predlagana ureditev upošteva, da v primeru uvedbe kazenskega postopka za določena kazniva dejanja, ki bi jih direktor storil v zvezi s svojim delom (gre za nekatera kazniva dejanja zoper uradno dolžnost in uradna pooblastila in sicer za kazniva dejanja zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic, oškodovanja javnih sredstev, jemanja podkupnine ali za sprejemanje koristi za nezakonito posredovanje) v interesu zakonitosti oziroma nepristranskosti delovanja agencije kot tudi v primerih pravnomočne obtožnice zoper direktorja zaradi hudih kaznivih dejanj (gre za naklepna kazniva dejanja, ki se preganjajo po uradni dolžnosti, za katere je kot glavna kazen predpisana zaporna kazen najmanj šest mesecev) z vidika integritete vodstva agencije, ni mogoče dopustiti, da bi v takšnih primerih direktor začasno še naprej sprejemal odločitve in vodil agencijo. Sicer pa tudi zakonodaja na nekaterih drugih področjih, kjer je poudarjena neodvisnost, pozna delno podobno ureditev (npr. institut začasne odstranitve iz sodniške službe, kot je ta urejen v zakonu, ki ureja sodniško službo).

V drugem odstavku tega člena je določen način izvajanja ukrepa začasne prepovedi opravljanja nalog direktorja, pri čemer je upoštevano načelo sorazmernosti. Praviloma se direktorju začasno odvzamejo pooblastila, hkrati pa se mu ponudi sklenitev pogodbe o zaposlitvi za drugo delovno mesto v agenciji. Le v primerih, ko ni mogoče drugače zagotoviti zakonitosti poslovanja agencije oziroma nepristranskosti njenega odločanja, se namreč direktorju začasno odvzamejo pooblastila direktorja in se mu hkrati prepove delo v agenciji. V tretjem odstavku pa je določen čas trajanja začasne prepovedi opravljanja nalog direktorja. V tem času agencijo skladno s šestim odstavkom 181. člena predloga tega zakona vodi vršilec dolžnosti direktorja (glej tudi obrazložitev k tej določbi). O ukrepu začasne prepovedi opravljanja nalog direktorja odloči vlada na predlog sveta agencije. Direktor ima v postopku vse procesne garancije, saj ima zagotovljeno možnost izjave, kot tudi sodno varstvo v upravnem sporu.

V šestem odstavku tega člena so urejene pravice direktorja glede prejema in višine plače v času trajanja ukrepa začasne prepovedi opravljanja nalog direktorja. V sedmem odstavku pa so urejene njegove pravice v primeru, da se postopek pred kazenskim sodiščem pravnomočno konča tako, da ni podlage za razrešitev direktorja po tem zakonu.

1.4 Delovanje agencije

K 187. členu

Ta člen predloga zakona ureja položaj agencije glede zaposlovanja, pri čemer določa, da agencija za izvajanje svojih pristojnosti v programu dela določi ustrezno število zaposlenih glede na njene potrebe dela. Določba je v predlog zakona dodana zaradi spremembe tretjega odstavka 3. člena ter dodanega novega 3a. odstavka 3. člena Okvirne direktive, iz katerih izhaja, da morajo države članice zagotoviti, da imajo nacionalni regulativni organi (agencija) ustrezne finančne in človeške vire za opravljanje dodeljenih nalog, ter, da države članice zagotovijo tudi, da imajo nacionalni regulativni organi ustrezne finančne in človeške vire zaradi dejavnega sodelovanja in prispevanja pri BEREC-u.

K 188. členu

S predlogom tega člena je določeno, da za plače zaposlenih v agenciji veljajo predpisi, ki urejajo sistem plač v javnem sektorju. Gre za Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09-UPB13, 13/10, 59/10, 85/10, 94/10 – ZIU, 107/10, 35/11, 110/2011 – ZDIU12 in 40/12 - ZUJF) ter podzakonske akte, izdane na njegovi podlagi. Omenjen zakon ureja sistem plač funkcionarjev in javnih uslužbencev v javnem sektorju, kamor sodijo tudi zaposleni na agenciji. Namreč, agencija je pravna oseba javnega prava, ki ima statusno obliko »javne agencije«, te pa ureja ZJA.

K 189. členu

V tem členu predloga zakona je določeno, da se agencija financira izključno s prihodki od plačil, ki so določena s tem zakonom ter z drugimi zakoni s področij njenega delovanja. Določba ni nova, z njo je že v obstoječem ZEKom (128. člen) predpisana finančna neodvisnost nacionalnega regulativnega organa, kot to zahteva Okvirna direktiva.

K 190. členu

Ta člen predloga zakona, razen določbe petega odstavka, ne vsebuje nič novega. Vse določbe so že znane, saj se nahajajo tudi v trenutno veljavnem ZEKom. Razlika je le v tem, da so določbe v trenutno veljavnem ZEKom razpršene po različnih členih, v predlogu zakona pa so zbrane na enem mestu, v enem členu.

Prvi odstavek tega člena predloga zakona določa, da statut agencije potrdi vlada. Smiselno enako določbo vsebuje tudi obstoječi ZEKom v drugem odstavku 117. člena, njen namen pa je v tem, da statut, ki natančno ureja organizacijo in poslovanje agencije potrdi vlada, saj le-ta v imenu države izvršuje pravice in obveznosti ustanovitelja (skladno s tretjim odstavkom 5. člena ZJA ter tretjim odstavkom 170. člena predloga tega zakona).

V drugem odstavku tega člena je določeno, da vlada poda soglasje tudi k programu dela in finančnemu načrtu agencije. Enako določbo vsebuje tudi trenutno veljavni ZEKom v prvem odstavku 122. člena, sicer pa je določba skladna tretjemu odstavku 8. člena ZJA, po kateri ustanovitelj (v imenu države izvršuje pravice in obveznosti le-tega vlada) daje soglasje k programu dela in finančnemu načrtu ter k letnemu poročilu in drugim poročilom javne agencije. Dodan pa je še dodatni pogoj, in sicer, da vlada da soglasje k

programu dela in finančnemu načrtu agencije šele po pridobitvi pozitivnega mnenja sveta agencije. Svet agencije namreč po 177. členu daje mnenja k programu dela, finančnemu načrtu in letnemu poročilu. Glede na to, da svet agencije opravlja interni nadzor nad poslovanjem agencije (glej obrazložitev k 177. členu), je predpogoj pozitivnega mnenja smiseln.

Agencija mora voditi računovodstvo ločeno po področjih urejanja skladno z zakonom, ki ureja računovodstvo, in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi. Računovodske izkaze in poslovno poročilo agencije mora pregledati računovodski revizor. Popolnoma enaka določba velja že sedaj, skladno z drugim odstavkom 122. člena obstoječega ZEKom. Agencija mora vsako leto pripraviti tudi letno poročilo (ki je sestavljeno iz poročila o delu in poslovnega poročila), h kateremu vlada da soglasje in z njim seznaniti Državni zbor RS.

V petem odstavku tega člena je določeno, da nadzor nad zakonitostjo dela agencije opravlja ministrstvo, na delovnem področju katerega deluje agencija. Določba je v predlog zakona umeščena, ker so se v praksi pokazale nejasnosti in pomanjkljivosti obstoječega ZEKom v povezavi z ureditvijo po ZJA. Hkrati je bilo potrebno upoštevati, da agencija izvaja pristojnosti na različnih področjih dela, katerih zakonodaja spada v resor različnih ministrstev. V petem odstavku je sedaj določeno, da nadzor nad zakonitostjo dela agencije opravlja ministrstvo, pristojno za posamezno delovno področje, na katerem deluje agencija. Ta nadzor ne zajema možnosti poseganja v vsebino splošnih ali konkretnih pravih aktov izdanih s strani agencije v zvezi z izvajanjem njenih pristojnosti na podlagi tega ali drugih zakonov s področij njenega delovanja. Slednje je zelo pomembno, saj že Okvirna direktiva v svojem novem 3a odstavku 3. člena poudarja, da nacionalni regulativni organi delujejo neodvisno in ne smejo prositi nobenega drugega organa za navodila v zvezi z opravljanjem nalog, ki so jim bile dodeljene po nacionalni zakonodaji (posebej je poudarjena neodvisnost pri ex ante regulaciji trga ter reševanju sporov). Samo pritožbeni organi, ki so ustanovljeni v skladu s 4. členom Okvirne direktive, so pristojni, da odložijo izvršitev ali razveljavijo odločitev nacionalnih regulativnih organov. Pri nas je kot pritožbeni organ, ki je neodvisen od udeleženih strank, predvideno upravno sodišče.

Šesti odstavek tega člena predloga zakona določa, da nadzor nad zakonitostjo, namembnostjo, učinkovito in uspešno rabo sredstev agencije opravlja računsko sodišče. Določba je sicer novost predloga zakona, vendar jo kot tako vsebuje ZJA že od njegove uveljavitve leta 2002. Njen namen je v tem, da je poraba sredstev javne agencije preverjena s strani neodvisnega in strokovnega organa, kot je računsko sodišče.

V sedmem odstavku je, kot je bilo do sedaj v petem odstavku 122. člena obstoječega ZEKom, določeno, da nadzor nad izvajanjem predpisov v upravnem postopku, izvaja ministrstvo, pristojno za upravo.

K 191. členu

Člen predloga zakona, ki določa postopek pred agencijo, je vsebinsko pravzaprav 118. člen obstoječega ZEKom ter četrti odstavek 117. člena obstoječega ZEKom (drugi odstavek predloga člena). Nov je le četrti odstavek tega člena, ki pa je dodan zaradi jasnosti glede odločanja organa, pristojnega po nadzorstveni pravici ter vlade v upravnih postopkih.

Pri določbi, da sta odločba ali drug posamičen akt agencije, izdana v upravnem postopku, dokončna, če ta ali drug zakon ne določa drugače, gre za prenos dela novega

3a. odstavka 3. člena Okvirne direktive, ki med drugim določa, da so samo pritožbeni organi, ustanovljeni v skladu s 4. členom, pristojni za odložitev izvršitve ali razveljavitve odločitve nacionalnih regulativnih organov (pri nas je to sodišče). Iz enakega razloga je dodana določba četrtega odstavka predloga člena, ki dovoljuje le tista izredna pravna sredstva v okviru upravnega postopka, za katera je pristojna agencija. S tem je izvzeta pristojnost poseganja v vsebino odločb ali drugih posamičnih aktov agencije s strani organa, pristojnega za nadzor agencije (npr. ministrstva) ter tudi vlade, saj mora biti agencija skladno z Okvirno direktivo zavarovana pred političnim pritiskom, ki bi lahko ogrozili neodvisno presojo zadev, ki jih obravnava. Hkrati se s tretjim odstavkom tega člena predloga zakona delno prenaša tudi spremenjeni 4. člen Okvirne direktive, ki v drugem pododstavku določa, da odločba nacionalnega regulativnega organa velja, dokler ni znan rezultat pritožbe, razen če so v skladu z nacionalno zakonodajo sprejeti začasni ukrepi.

V petem odstavku je določeno, da agencija sama opravlja upravno izvršbo svojih izvršljivih odločb in lahko pri tem izreka ustrezne denarne kazni in uporablja prisilne ukrepe, ki so predpisani z zakonom o splošnem upravnem postopku. Upravno izvršbo denarnih obveznosti opravi davčni organ po postopku, predpisanem za izvršbo davčnih obveznosti. Omenjene pristojnosti agencije izvirajo iz njene neodvisnosti in samostojnosti, določene v tretjem odstavku ter 3.a odstavku 3. člena Okvirne direktive.

K 192. členu

Zoper dokončne odločbe ali druge posamične akte agencije je enako kot do sedaj zagotovljeno sodno varstvo v skladu z zakonom, ki ureja upravni spor (prvi odstavek). Določba je nekoliko spremenjena, vendar smiselno enaka določbi prvega odstavka 119. člena obstoječega ZEKom. Ta določa, da je zagotovljeno sodno varstvo v upravnem sporu, predlog zakona pa določa, da je zagotovljeno sodno varstvo v skladu z zakonom, ki ureja upravni spor. Določba predloga zakona je tehnično gledano bolj pravilna.

V drugem odstavku je določeno, da se tožba v upravnem sporu zoper akte, ki jih izda agencija na podlagi tega zakona, vložijo pri Upravnem sodišču Republike Slovenije v Ljubljani. V sporu odloča Upravno sodišče s sedežem v Ljubljani. Določba predloga je nekoliko spremenjena glede na trenutno veljavno določbo, saj se želi poudariti, da gre za tožbo (le) zoper tiste akte, ki so izdani na podlagi tega in ne morda na podlagi katerega drugega zakona, po katerem ima agencija prav tako pristojnost izdajanja aktov.

K 193. členu

V predlaganem členu je na novo določena obveznost upravnega sodišča zbiranja določenih podatkov glede tožb in postopkov v zvezi z elektronskimi komunikacijami. Zbrane podatke Upravno sodišče posreduje ministrstvu, pristojnemu za pravosodje, ta pa prejete podatke posreduje Evropski komisiji in BEREC-u na njuno utemeljeno zahtevo. Gre za novo določbo predloga zakona, ki pomeni prenos novega tretjega odstavka 4. člena Okvirne direktive, ki določa, da države članice zbirajo informacije o splošnem predmetu pritožb, številu pritožb, trajanju pritožbenih postopkov in o številu odločitev o začnih ukrepih, ki so jih sprejele države članice. Države članice te informacije posredujejo na utemeljeno zahtevo Evropski komisiji in BEREC-u.

2. Cilji agencije na področju elektronskih komunikacij

K 194. členu

S tem členom je v predlogu zakona določeno novo podpoglavje poglavja o agenciji z naslovom Cilji agencije na področju elektronskih komunikacij. Določbe predloga zakona, ki se nahajajo v členih tega poglavja niso povsem nove, ampak jih vsebuje že obstoječi ZEKom. Novost je pretežno le v tem, da so omenjene določbe v predlogu zakona zapisane v več členih, obstoječi zakon pa te določbe vsebuje v svojem 120. členu. Z razčlenitvijo omenjenih določb smo prispevali k njihovi večji preglednosti in razumljivosti. Poleg navedenega predlog zakona bolj kot veljavni zakon sledi zahtevam Okvirne direktive, ki v 8. členu določa zahteve po sorazmernosti ukrepov s cilji, ki se zasledujejo, tehnološki nevtralnosti ukrepov ter spodbujanju kulturne in jezikovne raznolikosti ter pluralnosti medijev.

Ukrepi, ki jih agencija sprejema, morajo biti čim bolj tehnološko nevtralni. Takšno zahtevo vsebuje že obstoječi ZEKom v tretjem odstavku 120. člena. Težava se pojavi pri upravljanju s spektrom, saj sedanje upravljanje spektra in distribucijski sistem na splošno temeljita na upravnih odločitvah, ki niso dovolj prožne za sledenje tehnološkemu in gospodarskemu razvoju, zlasti hitremu razvoju brezžične tehnologije in vedno večjemu povpraševanju po širokopasovnih storitvah. Nova Direktiva 2009/140/ES poudarja, da je s tehnološko in storitveno nevtralnimi odobritvami treba povečati prožnost upravljanja in dostopa do spektra, da bodo lahko uporabniki spektra izbrali najboljše tehnologije in storitve za uporabo v frekvenčnih pasovih, ki so opredeljeni kot razpoložljivi za elektronske komunikacijske storitve v ustreznih nacionalnih načrtih za razporeditev frekvenc v skladu s pravom skupnosti. Upravna določitev tehnologij in storitev bi se morala uporabljati, ko gre za cilje splošnega interesa in bi morala biti jasno utemeljena, treba pa bi jo bilo tudi redno pregledovati. Kljub vsemu navedenemu predlog zakona pri spektru dopušča možnost odstopanja od omenjenega načela, vendar le v tistih primerih, kjer je z določbami tega zakona ali na njegovi podlagi sprejetega podzakonskega predpisa, ki ureja radiofrekvenčni spekter, drugače določeno.

Agencija mora v okviru svojih pristojnosti prispevati k uresničevanju usmeritev, ki so namenjene spodbujanju kulturne in jezikovne raznolikosti ter tudi pluralnosti medijev (tretji odstavek). Določba pomeni prenos prvega odstavka (tretjega pododstavka) 8. člena Okvirne direktive. Enako določbo vsebuje tudi obstoječi ZEKom v drugem odstavku 120. člena.

K 195. členu

Ta člen predloga zakona enako kot obstoječi ZEKom v četrtem odstavku 120. člena določa obveznost agencije pospeševanja učinkovite konkurence pri zagotavljanju elektronskih komunikacijskih omrežij, elektronskih komunikacijskih storitev in pripadajočih zmogljivosti. Agencija pospešuje učinkovito konkurenco na omenjenih področjih zlasti tako, da:

- poskrbi, da uporabniki, vključno z uporabniki-invalidi, starejšimi uporabniki in uporabniki s posebnimi socialnimi potrebami v največji možni meri izkoristijo ugodnosti v smislu izbire, cene in kakovosti;

V skladu s cilji Listine EU o temeljnih pravicah in Konvencije združenih narodov o pravicah invalidov je treba zagotoviti, da imajo vsi uporabniki, tudi končni uporabniki invalidi, prav tako pa tudi starejši uporabniki in uporabniki s posebnimi socialnimi potrebami (obe kategoriji sta bili v določbo dodani na podlagi dopolnjenega 8. člena Okvirne direktive), enostaven dostop do cenovno ugodnih visokokakovostnih storitev.

- zagotovi, da v sektorju elektronskih komunikacij, vključno s prenosom vsebin, ni izkrivljanja ali omejevanja konkurence;
Konkurenčen trg uporabnikom zagotavlja veliko izbiro vsebin, programov in storitev. Nacionalni regulativni organi (agencija) spodbujajo sposobnost uporabnikov, da dostopajo do informacij in jih razširjajo ter da uporabljajo programe in storitve.
- spodbuja učinkovito uporabo radijskih frekvenc in številskega prostora ter zagotovi njihovo učinkovito upravljanje;
Radijske frekvence moramo obravnavati kot redek javni vir, ki ima pomembno javno in tržno vrednost. V javnem interesu je, da se radijski spekter z gospodarskega, družbenega in okoljskega vidika uporablja kar najbolj smotno in učinkovito ob upoštevanju pomembne vloge radijskega spektra za elektronske komunikacije, ciljev kulturne raznolikosti in medijskega pluralizma ter družbene in teritorialne kohezije. Zaradi navedenega bi bilo za njegovo učinkovito uporabo treba postopno odpraviti vse ovire.
- spodbuja gradnjo in razvoj omrežij ter storitev.
Slednja točka je novost in ima namen spodbujanja gradnje. Tako skupna gradnja (soinvestitorstvo) kot tudi skupna uporaba lahko občutno izboljšata konkurenčnost podjetij in znižata njihove finančne in okoljske stroške postavitve elektronske komunikacijske infrastrukture.

K 196. členu

V tem členu je popolnoma enako kot do zdaj v petem odstavku 120. člena obstoječega ZEKom določena naloga agencije, da spodbuja razvoj notranjega trga, pri čemer so primerjalno naštetih načini, kako agencija to počne. V tretji točki je poleg sodelovanja agencije z drugimi pristojnimi regulativnimi organi držav članic EU in sodelovanja z Evropsko komisijo v predlogu zakona dodana še naloga sodelovanja z BEREC, ki je bil v obrazložitvi k členu že večkrat omenjen in ki ima skladno z zahtevami spremenjene Okvirne direktive precejšnje pristojnosti predvsem na področju sodelovanja in medsebojnega dajanja pomoči in mnenj.

K 197. členu

Določba tega člena predloga zakona je v pretežni meri enaka določbi šestega odstavka 120. člena obstoječega ZEKom, pri čemer med primeri, kjer našteva, kako agencija podpira interese državljanov v peti točki, kjer določa, da obravnava potrebe posebnih družbenih skupin, zlasti uporabnikov-invalidov, dodaja še starejše uporabnike ter uporabnike s posebnimi socialnimi potrebami (enako kot v prvi točki 195. člena). Hkrati je določbi dodana nova 7. točka (prenos nove točke (g) četrtega odstavka 8. člena Okvirne direktive), ki določa, da agencija spodbuja možnost dostopa in razširjanja informacij ali uporabe programov in storitev po lastni izbiri končnih uporabnikov ter nova 8. točka, ki določa, da agencija vzpodbuja ohranitev odprtega in nevtralnega značaja interneta. Slednja točka je iz razloga jasnosti dodana zaradi nove določbe o nevtralnosti interneta (glej obrazložitev k členu 203).

K 198. členu

Člen predloga zakona z naslovom regulativna načela je popolnoma nov, pomeni pa prenos novega petega odstavka 8. člena Okvirne direktive. Le-ta določa, da agencija pri uresničevanju političnih ciljev iz 194., 195., 196. in 197. člena tega zakona uporabi objektivna, pregledna, nediskriminacijska in sorazmerna regulativna načela, nato pa

eksemplifikativno našteje primere v šestih točkah, pri čemer sta iz razloga jasnosti pri regulativnem načelu zaščite konkurence v korist uporabnikov vključena tako vzpodbujanje ohranitve odprtega in nevtralnega značaja interneta kot tudi spodbujanje konkurence na področju infrastrukture.

Regulativna predvidljivost ter enako obravnavanje oseb, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja in storitve, v podobnih razmerah predstavljata pravno varnost in prispevata k boljšem delovanju na trgu in k razvoju konkurence. Konkurenca se lahko najbolje spodbuja z ekonomsko učinkovito ravnanje vlaganj v novo in obstoječo infrastrukturo, ki so po potrebi dopolnjena z urejanjem, da se doseže učinkovita konkurenca maloprodajnih storitev. Hkrati s konkurenco pa je potrebno sočasno spodbujati tudi učinkovite naložbe, da se povečujejo inovacije, gospodarska rast ter možnosti izbire za potrošnike.

K 199. členu

V tem členu predloga zakona je posebej poudarjena neodvisnost delovanja agencije kot nacionalnega regulatornega organa. Že Okvirna direktiva v drugem odstavku 3. člena določa, da države članice zajamčijo neodvisnost nacionalnih regulativnih organov tako, da zagotovijo njihovo pravno ločenost in funkcijsko neodvisnost od vseh organizacij, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja, opremo in storitve. Države članice, ki ohranijo lastništvo ali nadzor nad podjetji, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja in/ali storitve, zagotovijo dejansko strukturno ločitev regulativne funkcije od dejavnosti, povezanih z lastništvom ali nadzorom. Neodvisnost nacionalnega regulativnega organa je tako v predlogu tega zakona skladno z Okvirno direktivo dodatno okrepljena tudi iz razloga zagotovitve učinkovitejše uporabe regulativnega okvira ter povečanja pooblastil agencije in predvidljivosti njenih odločitev.

3. Pristojnosti agencije na področju elektronskih komunikacij

K 200. členu

Predlagani člen ohranja vsebino 127. člena obstoječega ZEKom, hkrati pa dodaja še uradne evidence imetnikov radioamaterskih dovoljenj. Doslej namreč agencija ni imela pravne podlage za vodenje javnega registra o imetnikih radioamaterskih dovoljenj.

K 201. členu

Določba tega člena je v predlogu zakona v pretežni meri ostala enaka določbi iz 126. člena obstoječega ZEKom, s katerim je določena obveznost vseh fizičnih in pravnih oseb, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja oziroma izvajajo elektronske komunikacijske storitve, da agenciji na podlagi njene pisne zahteve dajo na voljo vse podatke in informacije, s katerimi razpolagajo, vključno z listinami in finančnimi podatki, ki jih agencija zahteva za izvrševanje svojih pristojnosti za namene, ki so točno določeni v prvem odstavku tega člena v sedmih točkah. V prvem odstavku so tako primeroma navedeni razlogi oziroma pristojnosti agencije, za katere agencija potrebuje podatke in informacije, ki so glede na obstoječi ZEKom deloma razširjeni, prav tako je dodan novi drugi odstavek tega člena. Poglavitni razlog za takšno rešitev je predvsem v spremembi prvega odstavka 5. člena Okvirne direktive, katere prenos je zagotovljen s tem členom predloga zakona.

Namen celotnega člena je namreč vzpostavitev enega izmed pogojev za učinkovito opravljanje regulativnih nalog agencije. Podatki, ki jih mora agencija zbirati, morajo tako vključevati tudi računovodske podatke o maloprodajnih trgih, ki so povezani z veleprodajnimi, pa tudi vse podatke, ki agenciji omogočajo oceno možnega učinka načrtovanih posodobitev ali sprememb topologije omrežja na razvoj konkurence ali na proizvode za veleprodajo.

K 202. členu

V predlogu tega člena gre za prenos 17. člena Okvirne direktive, po katerem morajo države članice EU spodbujati uporabo standardov in specifikacij, ki so podlaga za spodbujanje usklajenega zagotavljanja elektronskih komunikacijskih omrežij, elektronskih komunikacijskih storitev ter pripadajočih naprav in so objavljeni v Uradnem listu EU. Standardizacija naj bi sicer ostala tržno usmerjen proces, vendar se vseeno lahko pojavijo razmere, v katerih je primerno zahtevati skladnost s posebnimi standardi na ravni EU za zagotovitev medsebojnega vzajemnega sodelovanja storitev. Tako agencija in drugi pristojni državni organi spodbujajo uporabo standardov in specifikacij, ki ga sestavi Evropska komisija, pa tudi standardov in specifikacij Evropskega odbora za standardizacijo, Evropskega odbora za elektrotehnično standardizacijo ter Evropskega inštituta za telekomunikacijske standarde. V primeru, da ti ne obstajajo, agencija kot tudi drugi pristojni organi spodbujajo uvedbo standardov in priporočil kot navedeno v tretjem odstavku predloga člena.

K 203. členu

Uvodoma pojasnjujemo, da je definicija pojma »nevtralnost interneta« razvidna iz 37. točke 3. člena predloga zakona povzeta po definiciji, ki jo je sprejel BEREC. Nevtralnost interneta pa se ne nanaša na zagotavljanje prenosne pasovne širine za lastne storitve operaterja na osnovi IP v lastnem omrežju (npr. IP TV), ki jih ne ponuja preko interneta.

Določba člena o nevtralnosti interneta sicer temelji na »Izjavi Komisije o nevtralnosti omrežja« (Uradni list EU, L 337 z dne 18. 12. 2009, str. 69), ki je dodana spremenjenim direktivam s področja elektronskih komunikacij in s katero Evropska komisija daje velik pomen ohranitvi odprtega in nevtralnega značaja interneta, kot sama navaja upoštevajoč voljo obeh (EU) sozakonodajalcev. Evropska komisija poudarja, da je zagotavljanje nevtralnosti interneta ključno za zaščito omrežnih svoboščin uporabnikov interneta in da bo pri obravnavi morebitnih protikonkurenčnih praks uporabila svoje veljavne pristojnosti glede konkurenčnega prava.

Nevtralnost interneta je skladno z zgoraj navedeno izjavo cilj in regulativno načelo, ki naj ju spodbujajo nacionalni regulativni organi, kar izhaja iz določbe člena 8 (4) g spremenjene Okvirne direktive. Cilj je v tem predlogu zakona razviden iz prvega odstavka, po katerem agencija spodbuja ohranitev odprtega in nevtralnega značaja interneta ter možnost dostopa in razširjanja informacij ali uporabe aplikacij in storitev po lastni izbiri končnih uporabnikov. Kot regulativno načelo pa je v predlogu zakona iz razloga jasnosti izrecno vključeno v 3. točko 198. člena, ki govori o zaščiti konkurence v korist uporabnikov.

Hiter razvoj vseprisotnega interneta in njegovi daljnosežni vplivi na življenje posameznikov in na celotno družbo, v veliki meri temeljijo na enakopravni obravnavi internetnega prometa v javnih komunikacijskih omrežjih, neodvisni od vsebine,

aplikacij, storitev, naprav, vira ali cilja komunikacije. Ponudniki lahko ponujajo, uporabniki pa uporabljajo katerokoli internetno storitev, ne da bi jo operaterji omrežij ali izvajalci storitev dostopa do interneta omejili ali razvrednotili, kar bi bilo tudi v nasprotju s tem predlogom zakona. Enakopravna obravnava internetnega prometa je hkrati ključni pogoj za razvoj novih inovativnih storitev, zato je v interesu nadaljnjega razvoja nujno potrebno ohraniti odprt in nevtralen značaj interneta. Katerakoli storitev dostopna preko interneta ne sme biti omejevana v nasprotju s tem zakonom, tudi če je konkurenčna storitvi operaterjev omrežij ali izvajalcem storitev dostopa do interneta.

V skladu z navedenim ima agencija kot nacionalni regulativni organ ustrezna pooblastila za preprečevanje neupravičenega omejevanja, zadrževanja ali upočasnjavanja internetnega prometa na nivoju posameznih storitev ali aplikacij ali njihovega razvrednotenja v javnih omrežjih elektronskih komunikacij.

Prvi odstavek tako določa, da mora agencija (v skladu z usmeritvijo podpiranja interesov državljanov) spodbujati možnost dostopa in razširjanja informacij ali uporabe aplikacij in storitev po lastni izbiri končnih uporabnikov, in s tem vzpodbujati ohranitev odprtega in nevtralnega značaja interneta.

V drugem odstavku je posebej poudarjeno, da mora agencija cilje iz prvega odstavka člena še posebej upoštevati pri izvajanju nekaterih svojih pristojnosti iz poglavja o pravicah uporabnikov. Gre za določbe 3. in 4. točke drugega odstavka 132. člena, tretjega ter četrtega odstavka 133. člena in 2. točke prvega odstavka 129. člena predloga, ki pomenijo prenos določb Direktive o univerzalnih storitvah, na katere posebej opozarja Izjava Komisije (gre za člene 20 (1) (b) ter 21 (3) (c) in (d) ter člen 22 (3) Direktive o univerzalnih storitvah). V naročniške pogodbe morajo biti tako vključeni podatki o omejevanju dostopa do storitev in aplikacij, minimalni ravni kakovosti ponujene storitve, o postopkih za izogibanje preobremenitev omrežnih povezav in podatki glede omejitev uporabe terminalske opreme. Agencija lahko s splošnim aktom operaterjem predpiše obveščanje naročnikov o pogojih, ki omejujejo dostop ali uporabo storitev in aplikacij, in o postopkih zagotavljanja kakovosti storitev.

V tretjem odstavku so določena načela delovanja operaterjev za ohranitev nevtralnosti interneta ter dovoljene izjeme v primeru nujnih ukrepov za zagotavljanje nemotenega delovanja omrežij in storitev (npr. izogibanje zgostitvi prometa), nujnih ukrepov za ohranjanje celovitosti in varnosti omrežij in storitev (npr. odpravljanje neupravičenega prekomernega zasega prenosnega medija – kanala), nujnih ukrepov za omejevanje neželenih komunikacij, ki morajo biti v skladu s 158. členom tega zakona in v primeru, da tako nalaga odločba sodišča. Pri navedenih nujnih ukrepih morajo operaterji enake vrste prometa obravnavati enakovredno, sorazmerno upoštevati vlogo terminalske opreme uporabnika in po potrebi za nujne posege pridobiti predhodno soglasje uporabnika. S tem namenom je dodana določba četrtega odstavka, po kateri morajo biti ukrepi iz prvih treh točk tretjega odstavka sorazmerni, nediskriminacijski, časovno omejeni in v obsegu, ki je nujno potreben, da se doseže namen ukrepa.

V petem odstavku je določeno, da storitve operaterjev omrežij in izvajalcev storitev dostopa do interneta ne smejo temeljiti na storitvah ali aplikacijah, ki so nudene ali se uporabljajo preko storitev dostopa do interneta. Ponujanje storitev dostopa do le dela interneta ni dovoljeno. To pomeni, da ni dovoljeno ponujati storitev dostopa do interneta z dostopom do le določenih spletnih strani, storitev ali aplikacij (npr. e-uprave, e-zdravja), medtem ko so druge blokirane ali drugače cenovno ovrednotene. Cene storitev dostopa do interneta se ne smejo razlikovati glede na omogočene hitrosti dostopa do posameznih spletnih strani, storitev ali aplikacij, ki so nudene ali se

uporabljajo preko storitev dostopa do interneta. Storitve dostopa do interneta oziroma njihove cene se lahko razlikujejo npr. po količini prenesenih podatkov (v mobilnih omrežjih) ali priključnih hitrostih dostopa do interneta.

Agencija za izvrševanje določb iz tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena lahko izda splošni akt, če oceni, da je to potrebno.

4. Javnost dela na področju elektronskih komunikacij

K 204. členu

Člen z naslovom »vpliv javnosti« je v predlogu tega zakona umeščen v poglavje o agenciji, v obstoječem ZEKom pa v poglavje o pravicah uporabnikov. Gre za 95. člen obstoječega ZEKom in prenos 6. člena Okvirne direktive. Pomembno je namreč, da se agencija kot nacionalni regulativni organ, pa tudi drugi državni organi posvetujejo z vsemi zainteresiranimi strankami o predlaganih aktih in predpisih glede oblikovanja politike na trgu elektronskih komunikacij pred njihovim sprejetjem.

K 205. členu

Predlog člena ohranja ureditev prvega in drugega odstavka 121. člena obstoječega ZEKom, dodane pa so tudi nove določbe, ki sicer vsebinsko niso nove, so pa sedaj eksplicitno zapisane. Določba, da se na spletnih straneh objavijo program dela agencije, njen finančni načrt in letno poročilo, je skladna tudi z zahtevami Okvirne direktive po preglednosti delovanja agencije, predvsem pa z zahtevo iz 3a odstavka 3. člena Okvirne direktive, ki izrecno določa, da se morajo letni proračuni nacionalnih regulativnih organov (finančni načrt agencije) objaviti.

K 206. členu

V predlogu tega člena je naštet minimalen nabor zadev, v zvezi s katerimi mora agencija na svojih spletnih straneh objavljati določene podatke in informacije. Poleg naštetih je agenciji dopustno objaviti tudi druge podatke kot to izhaja iz področnih predpisov oziroma nalog, ki jih je pristojna opravljati. Agencija mora poskrbeti tudi za objave na drug način, če to določa drug zakon (npr. v Uradnem listu, v javnih občilih ipd.). Pri katerikoli objavah podatkov in informacij pa je agencija dolžna upoštevati prepoved razkritja poslovnih skrivnosti ter osebnih podatkov.

Poleg navedenega mora agencija na svojih spletnih straneh ozaveščati uporabnike o obstoju in pomenu številke za klice v sili ter drugih telefonskih številke z dodano vrednostjo. S tem se prenašajo določbe 26. člena ter 27.a člena Direktive o univerzalnih storitvah. Države članice morajo namreč ustrezno obveščati o obstoju posebnih številke, ki se začenjajo s »116«, pa tudi enotne evropske številke za klic v sili »112«.

Določba petega odstavka predloga tega člena določa, da mora agencija spletne strani in portale, ki jih upravlja, oblikovati skladno s priporočili za dostopnost vsebin. Spletne strani agencije so namreč premalo informativne, zato je predpisano, katera priporočila mora agencija pri njihovem oblikovanju upoštevati. Pri tem so mišljena predvsem priporočila za dostopnost spletnih vsebin mednarodnega konzorcija W3C (World Wide Web Consortium).

5. Sodelovanje agencije z drugimi organi

5.1 Vloga Evropske komisije in BEREC

K 207. členu

Gre za prenos drugega odstavka 19. člena Okvirne direktive, ki določa, da morajo države članice zagotoviti, da nacionalni regulativni organi pri opravljanju svojih nalog v največji možni meri upoštevajo priporočila o usklajeni uporabi določb direktiv s področja elektronskih komunikacij. Prav tako je v Okvirni direktivi določeno, da če se nacionalni regulativni organ odloči, da priporočila ne bo upošteval, mora o tem obvestiti Evropsko komisijo z navedbo razlogov za svoje stališče. Namen te določbe Okvirne direktive je poenotiti izvajanje regulativnih nalog nacionalnih regulativnih organov držav članic zaradi učinkovitega prispevanja k razvoju in dokončnemu oblikovanju notranjega trga (trg EU).

K 208. členu

Iz enakih razlogov kot so navedeni pri prejšnjem členu mora agencija v največji možni meri upoštevati mnenja in skupna stališča BEREC, kakor izhaja iz 3b in 3c odstavka 3. člena Okvirne direktive.

5.2 Sodelovanje agencije z drugimi regulativnimi organi, Evropsko komisijo in BEREC)

K 209. členu

Določbe od 209. do 212. člena prenašajo natančno ureditev postopka posvetovanja in sodelovanja z drugimi regulativnimi organi, Evropsko komisijo in BEREC iz 7. in 7a člena Okvirne direktive.

Z namenom skladne uporabe evropskega regulativnega okvira za elektronske komunikacije ter da se zagotovi, da sklepi na nacionalni ravni ne bodo negativno vplivali na enotni trg ali druge cilje Pogodbe o delovanju Evropske unije, mora agencija obvestiti Evropsko komisijo, BEREC in druge nacionalne regulativne organe o nekaterih osnutkih ukrepov in jim tako zagotovi, da lahko ti izrazijo svoja stališča. Osnutki ukrepov, glede katerih se je agencija dolžna posvetovati, so naštet v drugem odstavku 209. člena predloga zakona. Pred posvetovanjem na ravni EU mora agencija izvesti javno posvetovanje na nacionalni ravni v skladu z določbami 204. člena tega zakona z namenom, da se mnenja zainteresirane javnosti lahko vključijo v posvetovanje na ravni EU ter se tako izogne drugemu posvetovanju na ravni EU, ki bi bilo potrebno, če bi bil osnutek ukrepa spremenjen na podlagi javnega posvetovanja iz 204. člena. Postopek iz členov 209 do 212 daje Evropski komisiji možnost, da od agencije zahteva umik predlaganega osnutka ukrepa v zvezi z opredelitvijo trga in določitvijo operaterjev s pomembno tržno močjo, kar še dodatno prispeva k enotnemu pristopu pri določanju razmer, v katerih je mogoče uporabiti ex ante ureditev. Namreč neskladja bi pri uporabi sredstev za izboljšanje položaja s strani nacionalnih regulativnih organov lahko ogrozila notranji trg na ravni EU na področju elektronskih komunikacij.

Ker je pomembno, da se regulativni okvir izvede pravočasno, so tako določeni tudi roki, v katerem je potrebno Evropsko komisijo obvestiti o spremenjenem ukrepu v primeru njene zahteve po umiku osnutka ukrepa oziroma ob izrazitvi njenega dvoma o združljivosti ukrepa z veljavno zakonodajo EU. Agenciji pa je dana tudi možnost (212.

člen) sprejema začasnega ukrepa iz razlogov takojšnjega varstva konkurence ali pravic uporabnikov.

K 210. členu

Glej obrazložitev k 209. členu.

K 211. členu

Glej obrazložitev k 209. členu.

K 212. členu

Glej obrazložitev k 209. členu.

5.3 Sodelovanje agencije in drugih pristojnih državnih organov ali organizacij javnega sektorja

K 213. členu

Določba je nacionalna in določa, da morajo agencija ter drugi državni organi med seboj sodelovati in se posvetovati, kar pa ne pomeni, da lahko drugi državni organi vplivajo na odločbe in druge akte agencije. Določba prispeva k večji učinkovitosti agencije kot tudi drugih državnih organov v primerih sodelovanja, saj ima agencija na področju elektronskih komunikacij določena znanja, medtem ko ima na primer organ, pristojen za varstvo potrošnikov specifična znanja na tem področju, ali gradbena inšpekcija posebna znanja s področja graditve objektov ipd. Enako velja seveda tudi za druge državne organe.

K 214. členu

Kot izhaja že iz obrazložitve k prejšnjemu členu je potrebno tudi sodelovanje agencije in organa, pristojnega za varstvo konkurence. Pri tem pa je vloga organa, pristojnega za varstvo konkurence še dodatno poudarjena, saj je sodelovanje med nacionalnimi regulativnimi organi in nacionalnimi organi, pooblaščenimi za izvajanje konkurenčnega prava, določeno posebej v četrtem odstavku 3. člena Okvirne direktive (pa tudi v drugih členih Okvirne direktive), ki se prenaša v našo nacionalno zakonodajo s tem členom.

K 215. členu

Navkljub neodvisnim in samostojnim položajem Informacijskega pooblaščenca je dodana določba, da lahko Informacijski pooblaščenec v postopkih, ki so po tem zakonu v njegovi pristojnosti, zaprosi agencijo za sodelovanje. Informacijski pooblaščenec namreč po določbah tega zakona opravlja nadzor nad izvajanjem določb o sledenju zlonamernih ali nadležnih klicev (155. člen) ter določb v zvezi s »piškotki« (157. člen predloga zakona). Skladno z določbo o sodelovanju ima Informacijski pooblaščenec diskrecijsko pravico, da se odloči, ali potrebuje pri opravljanju svojih pristojnosti na podlagi tega zakona pomoč oziroma sodelovanje agencije, ki je ravno tako neodvisni organ, ali ne.

K 216. členu

V poglavju VII »Varnost omrežij in storitev ter delovanje v izjemnih stanjih« je predvideno strokovno sodelovanje s vsemi tistimi obstoječimi organizacijami, ki se že sedaj dnevno, aktivno in uspešno ukvarjajo z varnostjo in celovitostjo omrežij. V okviru javnega zavoda Akademska in raziskovalna mreža Slovenije (ARNES) že vrsto let deluje Slovenski center za posredovanje pri omrežnih incidentih (SI-CERT), katerega temeljna naloga je koordinacija razreševanja varnostnih incidentov v slovenskih omrežjih, zato je v predlagani določbi predvideno sodelovanje z njim, prav tako pa se predvideva sodelovanje agencije tudi z morebitnimi drugimi organizacijami, ko bodo le-te ustanovljene in če bodo hkrati izkazovale zadostno raven strokovnosti in usposobljenosti za namene, predvidene v tem členu.

XV. REŠEVANJE SPOROV

Poglavje o reševanju sporov zajema določbe o pristojnosti agencije za reševanje sporov, določbe o postopku reševanja sporov ter reševanja čezmejnih sporov ter določbe posredovanja agencije za mirno rešitev nastalega spora. Okrepljeno pa je tudi načelo neodvisnosti agencije, ki mora pri izvajanju svojih nalog glede reševanja sporov delovati neodvisno od drugih državnih organov skladno z določbami 3a odstavka 3. člena Okvirne direktive, kar je enako kot na področju ex ante regulacije.

K 217. členu

Določbe tega člena določajo pristojnost za reševanje sporov. Spore na trgu elektronskih komunikacij v Republiki Sloveniji rešuje agencija. Predlog zakona zaradi spremenjene Okvirne direktive uvaja novo vrsto sporov in tako zdaj loči med tremi vrstami sporov in ne več le med dvema, za reševanje katerih je pristojna agencija. Spore med fizičnimi in pravnimi osebami, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja in storitve ter končnimi uporabniki, če se spori nanašajo na pravice in obveznosti, ki jih določajo ta zakon ali na njegovi podlagi izdani predpisi, ter pravice in obveznosti iz pogodb o zagotavljanju elektronskih komunikacijskih omrežij oziroma storitev, ureja Direktiva o univerzalnih storitvah. Spore, ki so določeni v drugem odstavku tega člena pa določa Okvirna direktiva (skupaj z medoperatorskimi spori iz prve alineje prvega odstavka) v svojem 20. členu.

Tretji odstavek določa, da reševanje sporov iz prvega in drugega odstavka ne posega v morebitno sodno pristojnost, iz česar je razvidno, da je postopek reševanja sporov pred agencijo popolnoma ločen od postopka na sodišču. Agencija je pri izvajanju nalog reševanja sporov neodvisna in ne sme prositi ali sprejemati navodil s strani drugih organov, kar pa ne vpliva na možnost posvetovanja agencije z organom, pristojnim za varstvo potrošnikov ter organom, pristojnim za varstvo konkurence, kjer to oceni za primerno. Določba pomeni prenos novega 3a odstavka 3. člena Okvirne direktive, ki določa, da morajo nacionalni regulativni organi, pristojni za reševanje sporov (kar agencija nedvomno je), delovati neodvisno in ne smejo prositi oziroma sprejemati navodil nobenega drugega organa v zvezi z opravljanjem nalog, ki so jim dodeljene na podlagi nacionalne zakonodaje, s katero se izvaja zakonodaja EU. Prav tako ne smejo tovrstnih navodil sprejemati, kar pa skladno s četrnim odstavkom 3. člena Okvirne direktive ne vpliva na možnost posvetovanja agencije z organom, ki je pristojen za varstvo potrošnikov ter organom, pristojnim za varstvo konkurence, kadar to oceni za

primerno. Postopek sodelovanja je določen v poglavju o agenciji, v členu o sodelovanju.

K 218. členu

V tem členu predloga zakona je določen postopek reševanja spora. Glede na določbe veljavnega ZEKom predlog zakona v tem delu razen manjših dopolnitev ne določa nič novega. Novost je ta, da je 129. člen obstoječega ZEKom v predlogu zakona razdrobljen na tri člene, in sicer na prejšnjega, ki določa pristojnost za reševanje sporov, tega, ki določa postopek reševanja ter naslednjega, ki ureja postopek reševanja čezmejnih sporov. Takšna ureditev je preglednejša.

Enako kot do sedaj velja, da si mora agencija primarno prizadevati k mirni rešitvi spora, kot je to določeno v 220. členu predloga zakona. Podlaga za to določbo je v drugem odstavku 20. člena Okvirne direktive, ki določa, da lahko države članice od nacionalnih regulativnih organov zahtevajo, da zavrnejo rešitev spora z zavezujočo odločbo, kadar obstajajo drugi mehanizmi, vključno z mediacijo, ki bi bolje prispevali k pravočasni rešitvi spora v skladu z določbami 8. člena te iste direktive. Iz določbe prvega odstavka tega člena predloga izhaja, da si agencija prizadeva rešiti spor s posredovanjem, nato pa v primeru neuspešnega posredovanja nadaljuje postopek reševanja spora in o njem odloči z odločbo.

V drugem odstavku tega člena je določeno, da v primeru, če katera od strank nasprotuje posredovanju agencije ali to ne pripelje do poravnave oziroma sporazuma med strankami ter o zadevi ni bil sprožen sodni postopek, agencija nadaljuje postopek reševanja spora in o sporu odloči z odločbo. Tudi iz te določbe je razvidno, da agencija uvede postopek reševanja spora le v primeru neuspešne mirne rešitve. Poleg navedenega pa je pogoj tudi, da hkrati ni začeta pravda pred pristojnim sodiščem. Slednje je nujno zaradi zahteve Okvirne direktive, ki izrecno določa, da omenjeni postopki ne smejo imeti vpliva na morebitno sodno pot uveljavljanja pravic, kar dejansko določa alternativno reševanje sporov. Tudi v primeru, da je med postopkom reševanja spora pred agencijo o isti zadevi začeta pravda pred pristojnim sodiščem, je posledica enaka in se postopek reševanja spora pred agencijo ustavi. To je smiselno, saj se v primeru litispendence ob uveljavitvi postopek reševanja spora pred agencijo niti ne bi mogel začeti. Nujno pa je, da seveda sploh gre za sodno pristojnost in je tožba, po predhodnem preizkusu, že predložena nasprotni strani. Torej zgolj vložitev tožbe še ne zadostuje, saj obravnavana zadeva morda sploh ne sodi v sodno pristojnost in v tem primeru ustavitev ne bi bila upravičena. Hkrati je iz določbe drugega (in prvega) odstavka tega člena jasno razvidno, da je posredovalni postopek opredeljen kot del postopka reševanja spora in se po neuspešno končanem posredovalnem postopku zadeva samodejno nadaljuje v postopku reševanja spora. Takšna razlaga je bila hkrati s spremembo besedila omenjenega odstavka tega člena sprejeta že z ZEKom-B.

Tretji odstavek določa, da se v postopku reševanja sporov s strani agencije uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek, kadar s tem zakonom ni drugače določeno. To dejansko pomeni, da lahko stranke vseskozi v teku postopka reševanja spora uvedejo sodno pot, ki izključi upravno odločanje pred agencijo. Vendar pa je v primeru, da je agencija odločbo že izdala v upravnem postopku in jo vročila, ta odločba dokončna in v skladu z direktivo za stranke zavezujoča, o morebitni tožbi pa odloča upravno sodišče. Tudi v tem primeru prav tako skladno z Okvirno direktivo ni izključena morebitna sodna pristojnost, odpravlja se samo negotovost in nesprejemljivost položaja, v katerem bi o dejansko isti stvari odločala tako upravni organ kot sodišče in bi s tem implicirala dvojne pravnih varstev.

Agencija skladno s šestim odstavkom tega člena izda odločbo v najkrajšem možnem času vendar najkasneje v štirih mesecih od uvedbe postopka. V primerjavi z določbo šestega odstavka 129. člena obstoječega ZEKom, predlog zakona v sedmem odstavku tega člena ne določa več posebnega roka dveh mesecev za spore končnih uporabnikov (v veljavnem zakonu imenovani uporabniški spori). Prvi odstavek 20. člena Okvirne direktive namreč določa, da izda nacionalni regulativni organ zavezujočo odločitev za rešitev spora brez odlašanja, najkasneje pa v štirih mesecih, razen v izjemnih primerih. Omenjena direktiva torej nikjer ne predvideva krajšega roka za rešitev sporov končnih uporabnikov.

Osmi odstavek določa, da mora agencija odločiti na podlagi zakona, podzakonskih predpisov in splošnih aktov ter skladno s cilji, ki jih na podlagi členov 194 do 197 tega zakona, zasleduje na trgu, zlasti glede zagotavljanja učinkovite konkurence in zaščite interesov uporabnikov. V postopku reševanja sporov morajo stranke polno sodelovati z agencijo. Fizične in pravne osebe, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja oziroma storitve, oziroma druge stranke v sporu so v skladu s 4. točko prvega odstavka 201. člena tega zakona dolžne agenciji na njeno pisno zahtevo dati na voljo vse potrebne informacije, s katerimi razpolagajo.

V devetem odstavku je posebej določena javna objava odločb, ki se nanaša na medoperaterske spore ter spore iz drugega odstavka tega člena, v obliki, ki preprečuje objavo poslovnih skrivnosti (skladno z zahtevo Okvirne direktive) ter objavo osebnih podatkov ali poslovnih skrivnosti v primeru spora končnih uporabnikov.

K 219. členu

V tem členu predloga zakona je posebej določena dolžnost sodelovanja agencije z regulativnimi organi drugih držav članic EU ter na novo tudi pravico posvetovanja BEREC.

Prvi odstavek enako kot deveti odstavek 129. člena obstoječega ZEKom določa, da v sporu med subjekti na trgu elektronskih komunikacij, ki nastane v različnih državah članicah EU in za katerega so poleg agencije pristojni še eden ali več drugih regulativnih organov, mora agencija uskladiti prizadevanja za njegovo rešitev skupaj z njimi in skladno s cilji, ki jih pristojni organi na trgu zasledujejo. Poleg navedenega pa ima agencija po novem tudi pravico, da se posvetuje z BEREC zaradi konsistentnosti rešitve spora skladno s cilji sekundarne zakonodaje EU. Ena od pomembnih nalog, dodeljenih BEREC je sprejemanje mnenj o čezmejnih sporih. Nacionalni regulativni organi imajo pravico zaprositi za mnenje ter potem dolžnost, da ga v čim večji meri upoštevajo.

Tretji odstavek je v primerjavi z obstoječim ZEKom nov in določa, da lahko agencija v primerih iz prvega odstavka, še preden sprejme ukrep za njegovo rešitev, od BEREC zahteva, da sprejme mnenje o ukrepu. V primeru, da je v zvezi z rešitvijo spora agencija ali katerikoli regulativni organ zahteval mnenje BEREC, agencija nanj počaka in ga v čim večji meri upošteva. Ne glede na to lahko po potrebi sprejme nujne ukrepe.

Nov četrti odstavek tega člena predloga zakona določa, da si mora agencija, če je pristojna za reševanje spora, prizadevati spor rešiti s posredovanjem skladno z določili iz 220. člena tega zakona. Pri tej določbi gre za prenos tretjega odstavka 21. člena Okvirne direktive. Ta določa, da lahko države članice predvidijo možnost, da pristojni

nacionalni regulativni organi skupaj zavrnejo reševanje spora, če obstajajo drugi mehanizmi, vključno z mediacijo, ki bi bolje prispevali k pravočasni rešitvi spora.

Prav tako je nov tudi peti odstavek tega člena, ki prav tako kot prejšnji prenaša tretji odstavek 21. člena Okvirne direktive. V njem je določeno postopanje agencije v primeru, če bi katera od strank nasprotovala posredovanju agencije ali pa to ne bi pripeljalo do poravnave oziroma sporazuma med strankami, prav tako pa o zadevi ni bil sprožen sodni postopek.

K 220. členu

Določbe tega člena v svoji vsebini sledijo že obstoječi ureditvi v 130. členu obstoječega ZEKom. Agencija tako v osmih dneh od prejema predloga za rešitev spora s strani ene od sprtih strani ali v primeru 90. člena predloga zakona po uradni dolžnosti, pisno obvesti sprti strani o uvedbi posredovalnega postopka ter pogojih za reševanje spora z zavezujočo odločbo agencije iz drugega odstavka 218. člena. Agencija ima v posredovalnem postopku vlogo posrednika. Agencija lahko v posredovalnem postopku razpiše posredovalni narok, na katerem uradna oseba, ki vodi posredovalni postopek, odprto razpravlja o dejanskih in pravnih vidikih spora, opredeli sporna in bistvena vprašanja ter preuči možnosti za mirno rešitev spora. Če se stranke niti na njem ne uspejo poravnati, se šteje, da posredovalni postopek ni uspel in agencija pod pogoji iz drugega odstavka 218. člena takoj prične postopek reševanja spora z ustno obravnavo skladno z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek.

Četrty odstavek določa tudi možnost zaključitve posredovalnega postopka in njegove pospešitve. Glede na prakso namreč operaterji velikokrat po pozivu agencije končnemu uporabniku predlagajo sporazumno rešitev spora (npr. v obliki dobropisa, popusta pri mesečni naročnini ...), s katero se končni uporabnik pogosto strinja. Toda velikokrat se zgodi, da končni uporabnik, ko mu agencija pošlje operaterjev predlog sporazumne rešitve, v sporu postane nedejaven, saj zadevo šteje za urejeno in končano. Agencija v tem primeru ne more poslati povratne informacije, da končni uporabnik pri zahtevku ne vztraja več oziroma da njegove vloge ni treba več obravnavati. Zaradi tega se postopek formalno ne more končati, saj se sklep o ustavitvi postopka glede na predpise, ki urejajo splošni upravni postopek, lahko izda le na podlagi izjave predlagatelja, da zahtevo umika (135. člen Zakona o splošnem upravnem postopku, Uradni list RS, št. 24/06 – UPB2, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08 in 8/10; v nadaljnjem besedilu: ZUP), ali pa na podlagi t. i. zakonske domneve (136. člen ZUP). Pri tem pa je pomembno, da agencija v poslanem predlogu sporazumne rešitve opozori končnega uporabnika na posledice nedejavnosti, zato da lahko temu primerno ravna.

Pri postopku posredovanja gre tako dejansko za obliko javne sheme alternativnega reševanja sporov, smisel pa je zagotavljanje hitrejše, cenejše in učinkovitejše rešitve spornega razmerja. Ne gre torej za arbitražni postopek, saj stranki v tem pogledu ne skleneta posebne arbitražne pogodbe, niti se ne odrečeta sodni pristojnosti, kar tudi ne bi bilo skladno z direktivo.

XVI. NADZOR IN ODLOČANJE O PREKRŠKIH

Poglavje o nadzoru in odločanju o prekrških ohranja strukturo in v pretežni meri tudi vsebino XIV. poglavja obstoječega ZEKom (Nadzor in odločanje o prekrških). Predlagana ureditev se usklajuje zlasti z nekaterimi spremembami Direktive o odobritvi

ter upošteva prenos preostalih pristojnosti za nadzor s pristojnega inšpektorata (IEKEP) na agencijo.

K 221. členu

Predlog člena, ki določa pristojnost za nadzor, ohranja koncept iz 141. člena obstoječega ZEKom. Nadzor izvajanja določb tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov ter splošnih aktov opravlja agencija. Izjema so primeri, ki spadajo v pristojnost informacijskega pooblaščenca glede nadzora nad nekaterimi določbami poglavja o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti elektronskih komunikacij. Ob tem je treba opozoriti, da ni predviden nadzor nad izvajanjem določb poglavja o razlastitvi in omejitvah lastninske pravice (z izjemo sedmega odstavka 20. člena in drugega odstavka 22. člena predloga zakona), saj gre pretežno za civilnopravna in upravnopravna razmerja, ki ne zahtevajo nadzora agencije.

S predlagano ureditvijo se pristojnost za opravljanje nalog nadzora, ki jo je v manjšem delu skladno z obstoječo ureditvijo še imel IEKEP, prenaša na agencijo. Takšna ureditev je skladna z zahtevami relevantnih direktiv, zato se iz razloga racionalnosti poslovanja predlaga prenos vseh pristojnosti na agencijo in posledično prehod zaposlenih IEKEP na področju elektronskih komunikacij na agencijo (kjer bodo delovali kot pooblaščenec osebe agencije).

Nadalje agencija opravlja tudi nadzor nad izvajanjem vseh posamičnih aktov oziroma ukrepov, ki jih sprejema na podlagi tega zakona in na njegovi podlagi sprejetih predpisov ter splošnih aktov.

Vsebinsko se ohranja tudi določba, ki je bila vnesena z novelo ZEKom iz leta 2006, in sedaj, nekoliko izboljšana z vidika jasnosti, v tretjem odstavku določa pristojnost agencije za nadzor nad izvajanjem določb Evropske unije s področja elektronskih komunikacij, ki imajo neposredni učinek v pravnem redu RS, če določajo nadzor in sankcioniranje na ravni držav članic. Ta splošna določba se je že izkazala za uporabno in potrebno na primer v zvezi z zahtevanim nadzorom izvajanja Uredbe (ES) št. 717/2007 EP in Sveta o gostovanju v javnih mobilnih komunikacijskih omrežjih v Skupnosti, kot je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 544/2009 ter kasneje Odločbe Evropskega parlamenta in Sveta Evropske unije št. 626/2008/ES o izbiri in odobritvi sistemov, ki zagotavljajo mobilne satelitske storitve, pri čemer tudi niso izključeni novi sedaj še ne predvideni podobni primeri s področja elektronskih komunikacij.

K 222. členu

Predlog člena ohranja določbo 142. člena obstoječega ZEKom ob upoštevanju prenosa pristojnosti z IEKEP na agencijo. Agencija in informacijski pooblaščenec so tako dolžni sodelovati in se obveščati o izvedenih ukrepih nadzora, drug drugemu zagotavljati podatke, potrebne za izvajanje nadzora in medsebojno strokovno sodelovati, kar je skladno tudi z zakonom, ki ureja inšpekcijski nadzor.

K 223. členu

Predlog člena ohranja nespremenjeno vsebino 143. člena obstoječega ZEKom. Določa se subsidiarna uporaba določb zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor, in uporaba določb zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov, v postopku nadzora.

K 224. členu

Postopek nadzora fizičnih oziroma pravnih oseb, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja oziroma storitve, se v primerjavi z obstoječo ureditvijo bistveno ne spreminja. Skladno s spremembami 10. člena Direktive o odobritvi pa se uvaja nekaj sprememb v posameznih fazah postopka. Ukrepi nadzora, začasni ukrepi nadzora, roki ter postopek so sicer določeni skladno z zahtevami navedene direktive ter možnostmi, ki izhajajo iz zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor.

Če agencija pri nadzoru fizične oziroma pravne osebe, ki zagotavlja elektronska komunikacijska omrežja oziroma storitve, ugotovi nepravilnosti, to osebo o tem pisno obvesti in ji da priložnost, da se o zadevi izreče v razumnem roku. Če agencija pri nadzoru ugotovi kršitev, lahko zahteva njeno ustavitev takoj ali v razumnem roku ter hkrati sprejme ustrezne in sorazmerne ukrepe za zagotovitev odprave nepravilnosti. Z odločbo, izdano v postopku nadzora, ki vsebuje ukrepe in razloge za odpravo nepravilnosti ter razumen rok za izpolnitev naloženih ukrepov, lahko agencija naloži tudi prekinitev ali odložitev zagotavljanja storitev ali paketa storitev, ki bi lahko v kolikor bi se nadaljevale, zelo škodile konkurenci, vse dokler oseba ne izpolni obveznosti dostopa na podlagi analize trga, ki se izvede v skladu s členom predloga zakona, ki določa analizo upoštevanih trgov.

Skladno s spremenjenim tretjim odstavkom 10. člena Direktive o odobritvi je dodan nov šesti odstavek, ki agenciji omogoča, da v primeru kršitve osebi izreče globo za prekršek za obdobje kršitve, četudi je bila kršitev morebiti kasneje odpravljena.

K 225. členu

Vsebina tega člena je dodana zaradi dopolnitve šestega odstavka 10. člena Direktive o odobritvi, ki določa, da začasni ukrepi veljajo največ tri mesece in se lahko v primeru, če izvršilni postopki niso bili zaključeni, podaljšajo za nadaljnje tri mesece.

K 226. členu

Predlog člena, ki določa potrebne pogoje, ki jih morajo izpolnjevati pooblaščen osebe agencije pri opravljanju nalog nadzora, ter njihova pooblastila, popolnoma ohranja vsebino 145. člena obstoječega ZEKom.

K 227. členu

Predlog člena v pretežni meri ohranja vsebino 146. člena obstoječega ZEKom ob upoštevanju, da glede na prenos pristojnosti z IEKEP na agencijo ni več potrebno določati pravnega varstva zoper odločbo, izdano v postopku nadzora s strani pristojnih inšpektorjev. Glede na navedeno se določa le uveljavljanje pravnih sredstev zoper odločbo agencije in zoper odločbo Informacijskega pooblaščenca.

K 228. členu

Predlog člena v pretežni meri ohranja vsebino 147. člena obstoječega ZEKom. V izogib morebitnim težavam pri interpretaciji v praksi se iz razloga jasnosti dodaja, da se prekrškovni postopki na podlagi tega zakona rešujejo v skladu z zakonom, ki ureja prekrške, po hitrem postopku. Navedeno sicer izhaja že iz 52. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 29/2011 – UPB8; v nadaljevanju: ZP-1), ki določa, da se o prekrških vedno odloča po hitrem postopku, razen v primerih, določenih s tem zakonom, ko hitri postopek ni dovoljen, za kar pa v primerih, ki jih določa ta predlog, ne gre.

XVII. SVET ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE REPUBLIKE SLOVENIJE

Določbe poglavja o Svetu za elektronske komunikacije Republike Slovenije ostajajo glede na določbe XV. poglavja obstoječega ZEKom v pretežni meri enake. Manjše spremembe in dopolnitve, ki so dodane členom, so razvidne iz obrazložitve v nadaljevanju.

K 229. členu

Predlog člena (kot tudi celotno poglavje) v bistvenem ne spreminja določb o Svetu za elektronske komunikacije RS (v nadaljevanju: svet) iz obstoječega zakona (148. do 150. člen obstoječega ZEKom). Svet je ustanovljen kot svetovalno telo agencije na področju elektronskih komunikacij. Njegove naloge glede spremljanja in svetovanja pri usmerjanju elektronskih komunikacij vključujejo tudi varstvo interesov potrošnikov na področju elektronskih komunikacij. Delno se spreminja sestava sveta glede na obstoječo ureditev. Svet ima tako kot sedaj 11 članov, ki jih za dobo pet let imenuje Državni zbor, pri čemer so štirje imenovani izmed predstavnikov potrošniških, invalidskih in izobraževalnih institucij, kot je smiselno veljalo že doslej. Novost pri tej določbi je zgolj to, da se te štiri člane (število teh članov je enako kot v obstoječem zakonu) imenuje tako, da je imenovan najmanj po en predstavnik iz vsake organizacije, kar pa bo glede na prehodno določbo 251. člena upoštevano pri naslednjem imenovanju članov sveta.

Dodana je tudi nova določba šestega odstavka predloga člena, po kateri ima svet sekretarja, ki pomaga predsedniku sveta pri pripravi in izvedbi seje ter opravlja ostale naloge določene v tem odstavku. Določba se na tem mestu smiselno zgleduje po ureditvi, ki velja za Agencijo za trg vrednostnih papirjev skladno s četrtem odstavkom 475. člena Zakona o trgu finančnih instrumentov (Uradni list RS, št. 108/10, 78/11 in 55/12) in za Agencijo za zavarovalni nadzor skladno s četrtem odstavkom 252. člena ZZavar.

K 230. členu

Določbe o delovanju sveta se glede na 149. člen obstoječega ZEKom ne spreminjajo, razen v tretjem odstavku, kjer je določeno, da sejam sveta prisostvujejo tudi predstavniki ministrstva, pristojnega za elektronske komunikacije, namesto državnega funkcionarja, odgovornega za elektronske komunikacije, saj je ta popravek potreben glede na potrebe delovnega procesa v praksi, hkrati pa ne gre za kakšne pomembne politične odločitve, ki bi nujno zahtevale prisotnost državnega sekretarja.

K 231. členu

Svet je organ za svetovanje pri usmerjanju razvoja elektronskih komunikacij. Njegove naloge so predvsem dajanje mnenj, priporočil in predlogov glede zadev na področju elektronskih komunikacij, vključno glede varstva potrošnikov, invalidov in uporabnikov s posebnimi socialnimi potrebami na tem področju. Pri tem sme zahtevati določene informacije od agencije, državnih organov in drugih akterjev na področju elektronskih komunikacij. Glede na obstoječi ZEKom pa je dodana določba, da lahko agencija svet zaprosi za mnenje glede zadev s področja elektronskih komunikacij. Ker pa je agencija samostojen neodvisni organ, mnenja, priporočila in predlogi sveta za agencijo niso zavezujoči, ne glede na to, ali jih svet posreduje agenciji na lastno iniciativo ali pa po predhodnem zaprosilu agencije same. V vsakem primeru pa se mora agencija do njih opredeliti.

Prav tako je dodana določba (drugi stavek drugega odstavka predloga tega člena), ki je glede na obstoječi zakon manjkala, da svet pri uporabi zaupnih informacij ohranja stopnjo njihove zaupnosti (naj gre za poslovno skrivnost ali osebne podatke).

XVIII. KAZENSKÉ DOLOČBE

V tem poglavju zakon skladno z obstoječim ZEKom predpisuje kazni za kršitev njegovih določb. Kazni za prekrške so razdeljene v pet skupin glede na težo prekrška in status kršitelja. Ohranja se sistem stopnjevanja kršitev po členih, najhujšim kršitvam sledijo srednje hude kazni; na koncu poglavja so navedene najmanj hude kršitve. Prav tako se ohranjajo zneski glob v razponu, le pri najmanj hudih kršitvah se spreminjata spodnja in zgornja meja globe. K posameznim prekrškom oziroma razponom so skladno s spremenjenimi in dopolnjenimi določbami predloga zakona umeščeni novi prekrški, nekateri že obstoječi prekrški pa so glede na oceno teže prekrška premeščeni v drug (mylejši) razpon kazni.

K 232. členu

Ohranja se koncept kazenskih določb, kot je bil uveden že z ZEKom-B iz leta 2009. Ta je sankcije za operaterje, ki jim je bil z odločbo agencije določen status operaterja s pomembno tržno močjo na upoštevem trgu, uredil v okviru možnosti in razpona skladno z novelo ZP-1, pri čemer je določil nižjo zgornjo mejo globe, to je do 5% letnega prometa. V primerjavi z obstoječim ZEKom je bil iz tega člena v naslednjega premeščena sankcija za kopičenje radijske frekvence z namenom omejevanja konkurence na trgu, saj gre za kršitev, ki jo lahko stori tudi operater, ki nima statusa operaterja s pomembno tržno močjo. V tem primeru z letnim prometom določene meje globe ne predstavljajo primerne kriterija za določitev globe. Ta kršitev je bila tako premeščena v 233. člen.

K 233. členu

Razpon kazni ostaja nespremenjen v primerjavi z obstoječim ZEKom. Glede na spremenjene določbe so določeni tudi nekateri novi prekrški.

K 234. členu

Razpon kazni ostaja nespremenjen v primerjavi z obstoječim ZEKom. Glede na spremenjene določbe so določeni tudi nekateri novi prekrški, npr. za kršitev obveznosti nevtralnosti interneta (tč. 41).

K 235. členu

V primerjavi z obstoječim ZEKom se spreminjata spodnja in zgornja meja globe, in sicer z 2.000 EUR na 1.000 EUR in s 5.000 EUR na 20.000 EUR, s čimer se več razpon za določitev višine kazni. V ta člen so bile premeščene tudi nekatere kršitve, za katere je bila v obstoječem ZEKom predvidena višja kazen (npr. pošiljanje nezaželenih sporočil, kršitev določb o »piškotkih«).

K 236. členu

Predlog člena pretežno ohranja vsebino 155. člena obstoječega ZEKom. Na novo je dodan prekršek, ki ga stori posameznik oziroma društvo ali zveza društev, v katere se združujejo radioamaterji, če uporablja radijske frekvence, predvidene za radioamatersko in radioamatersko satelitsko storitev brez veljavnega radioamaterskega dovoljenja CEPT, oziroma če uporablja radijske frekvence, predvidene za radioamatersko in radioamatersko satelitsko storitev v nasprotju z določili splošnega akta.

XIX. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

K 237. členu

V tej prehodni določbi je določeno, da fizične in pravne osebe, ki so fizično obvestile agencijo o nameravanem zagotavljanju javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanju javnih komunikacijskih storitev, nadaljujejo z opravljanjem dejavnosti v obsegu, na način in pod pogoji določenimi v tem zakonu. Operaterjem, ki skladno z ZEKom že zagotavljajo javna komunikacijska omrežja oziroma izvajajo javne komunikacijske storitve, tako ni potrebno ponovno obveščati agencije.

K 238. členu

Glede na to, da se plačila agenciji na podlagi obvestila, za uporabo radijskih frekvenc in za uporabo elementov oštevilčenja, odmerjajo vnaprej za tekoče koledarsko leto, prehodna določba določa začetek uporabe določb o plačilih s 1. januarjem 2013. S tem se upošteva optimalen čas za uveljavitev sprememb glede financiranja agencije.

K 239. členu

Določba se v določenem delu prenaša iz obstoječega ZEKom že iz leta 2004, v katerega pa je bila smiselno prenesena že iz ureditve po ZTel-1. Popravljen je sklic v drugem odstavku tega člena, prav tako pa sta izpuščena tretji in četrti odstavek 164. člena obstoječega ZEKom, ki določata ravnanje operaterjev v primerih obstoječih elektronskih komunikacijskih omrežij v javnih cestah. Ta dva odstavka sta bila izpuščena na predlog Ministrstva za infrastrukturo in prostor, saj sta delno v neskladju z določbami Zakona o cestah (Uradni list RS, št. 109/10 in 48/12, v nadaljnjem besedilu: ZCest-1), delno pa sta ustvarjala nepotrebno podvajanje in zmedo, saj je pogoje iz soglasja, danega na podlagi ZCest-1, potrebno upoštevati. Prav tako je bilo ocenjeno, da določbi tretjega in četrtga odstavka 164. člena obstoječega ZEKom, nista materiji prehodne ureditve.

S predvideno prehodno določbo, ki vsebinsko povzema rešitve iz prvega in drugega odstavka 164. člena obstoječega ZEKom, je predvidena možnost nadaljnje uporabe zemljišč za potrebe gradnje oziroma postavitve, vzdrževanja in obratovanja elektronskega komunikacijskega omrežja, če so lastniki zemljišč ali njihovi pravni predniki pisno izrazili strinjanje s takšno uporabo.

K 240. členu

Po drugem odstavku 14. člena predloga zakona morajo lastniki javnih komunikacijskih omrežij Geodetski upravi RS sporočiti podatke o zmogljivosti omrežne priključne točke za vpis v Zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture. Glede na to, da je ta določba (drugi odstavek 14. člena) nova, je potrebno določiti prehodno obdobje, v katerem bodo zavezanci za vpis pristojnemu organu (GURS) sporočili podatke o zmogljivosti obstoječih omrežnih priključnih točk. To obdobje je eno leto od uveljavitve tega zakona.

K 241. členu

Prehodna določba določa, da agencija in informacijski pooblaščenec že začete postopke nadaljujeta po določbah tega zakona.

K 242. členu

Prehodna določba se usklajuje s spremenjeno določbo prvega odstavka 17. člena Direktive o odobritvi ter določa obveznost agencije, da v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona po uradni dolžnosti pregleda obstoječe odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc in odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja glede skladnosti z določbami novega zakona (brez upoštevanja načel tehnološke in storitvene nevtralnosti pri radijskih frekvencah).

Če agencija ugotovi, da je zaradi uskladitve z določbami tega zakona, potrebna sprememba obstoječe odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc ali elementov oštevilčenja, agencija to odločbo razveljavi. Glede na to, da se s tem zakonom spreminja pristop k uporabi spektra od individualnih odločb o dodelitvi radijskih frekvenc k splošni avtorizaciji povsod, kjer je to možno, bo agencija v določenih primerih lahko zgolj razveljavila obstoječo odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc, nova odločba pa ne bo potrebna. V primerih ko bo potrebna nova odločba, jo bo agencija izdala, pri čemer pa nova odločba ne sme biti v škodo njenega imetnika.

K 243. členu

Prehodna določba v skladu z 9.a členom Okvirne direktive določa, da se odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, ki so bile izdane na podlagi obstoječega zakona štejejo za veljavne ne glede na morebitno neskladje z načeli tehnološke in storitvene nevtralnosti. Agencija pa je do 25. maja 2016 (rok, ki ga določa direktiva) dolžna obstoječe odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc in svoje splošne akte uskladiti z načeli tehnološke in storitvene nevtralnosti, kot sta določeni v 28. in 29. členu zakona. Če bo potrebno, bo morala agencija razveljaviti obstoječe odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc in imetniku izdati spremenjeno odločbo, ki pa ne sme biti v njegovo škodo.

K 244. členu

Predlog člena vsebuje prehodno določbo, ki omogoča podaljšanje odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za zagotavljanje javnih komunikacijskih storitev, veljavnih na dan uveljavitve tega zakona. Prehodna določba je potrebna zaradi izvedbe t.i. »spectrum refarminga«, to je sprememb v razporeditvi oziroma dodelitvi radiofrekvenčnega spektra, kar je obveznost, ki izhaja iz evropskih dokumentov in velja za celotno področje Evropske unije (gre za strateško planiranje radiofrekvenčnega spektra na ravni EU). Navedeno pomeni, da je potrebno določene radiofrekvenčne pasove izprazniti in jih ponovno prerazporediti za drug namen. V časovnem obdobju do nove razporeditve spektra s splošnim aktom agencije in izdaje novih odločb o dodelitvi radijskih frekvenc pa je treba končnim uporabnikom zagotoviti možnosti za neprekinjeno delovanje javnih komunikacijskih storitev. Glede na to, da skladno s 54. členom predloga zakona za vnaprej tovrstnih odločb ne bo več mogoče podaljševati, se v prehodni določbi določa izjema, in sicer bo agencija obstoječe odločbe lahko podaljšala za obdobje, ki je nujno potrebno, da se izvedejo spremembe v razporeditvi oziroma dodelitvi radiofrekvenčnega spektra, in se hkrati neprekinjeno zagotavljajo javne komunikacijske storitve končnim uporabnikom, v vsakem primeru pa najdlje do 25. maja 2016 (rok iz direktiv). Namen zakonske določbe je torej, da bi agencija čim prej izvedla potrebne javne razpise za dokončanje postopka »spectrum refarminga« ter bi bilo tako podaljšanje odločb o dodelitvi radijskih frekvenc obstoječim imetnikom čim krajše. Navedeno pomeni, da mora agencija čim prej pričeti z aktivnostmi za pripravo in izvedbo ustreznih javnih razpisov ter čimprejšnjo izdajo ustreznih odločb na njihovi podlagi. Pri tem je treba pojasniti, da izdaja novih odločb na tej podlagi vključuje možnost izdaje odločb z odloženim učinkom ob upoštevanju dejanskega roka, do katerega so bile prejšnje odločbe podaljšane. Pri odločanju o podaljšanju mora agencija upoštevati načela objektivnosti, preglednosti, nediskriminacije in sorazmernosti in cilje iz 194. do 197. člena tega zakona, ki odgovarjajo ciljem iz 8. člena Okvirne direktive.

Zaradi učinkovite rabe radiofrekvenčnega spektra, ki predstavlja omejeno naravno dobrino, se glede na pripombe, prejete v okviru medresorskega usklajevanja, in pripombe druge zainteresirane javnosti na javno objavljen predlog zakona pri podaljšanju odločb predvideva naložitev plačila določenega zneska nadomestila za učinkovito rabo omejene naravne dobrine, ki je prihodek državnega proračuna. V zvezi s tem smo preučili tudi stališča Evropske komisije v sicer še odprtem postopku predhodnega odločanja pred Sodiščem EU v zadevi C-375/11 Belgacom, v skladu s katerimi je ponovna naložitev plačila v primeru podaljšanja odločb ob strogih pogojih in iz razloga učinkovite uporabe omejene naravne dobrine dopustna.

Višino nadomestila določi agencija po predhodni pridobitvi soglasja Vlade RS. Pri določitvi višine zneska se upošteva kriterije iz osmega odstavka 60. člena tega zakona (ponudba in povpraševanje po razpisanih frekvencah, razvitost trga, na katerega se nanašajo razpisane frekvence, višino tovrstnih plačil v drugih državah EU; višina zneska pa ne sme ovirati razvoja inovativnih storitev niti konkurence na trgu). Dodatno mora agencija upoštevati tudi dolžino obdobja, za katero agencija imetniku podaljšuje veljavnost njegove odločbe.

Pri tem morajo imetniki odločb vlogo za podaljšanje vložiti najmanj tri in največ dvanajst mesecev pred iztekom njene veljavnosti.

K 245. členu

Glede na to, da je agencija že doslej izdajala radioamaterska dovoljenja z identično vsebino, kot izhaja iz 32. člena predloga zakona, je z vidika preprečitve prevelikega

administrativnega bremena tako za agencijo kot imetnike veljavnih radioamaterskih dovoljenj, smotno, da se v prehodni določbi določi, da imetnikom dovoljenj do izteka veljavnosti obstoječih dovoljenj ni treba zaprositi za pridobitev novih dovoljenj.

K 246. členu

Glede na to, da ta zakon med številke za klic v sili na novo vključuje tudi enotno evropsko telefonsko številko za prijavo pogrešanih otrok 116 000 ter posledično operaterjem nalaga tudi nove obveznosti, ki so vezane na številke za klic v sili, je primerno operaterjem omogočiti prehodno obdobje, v katerem morajo storiti vse potrebno za prilagoditev svojega delovanja novim obveznostim. Predlog člena določa trimesečno prehodno obdobje od uveljavitve zakona dalje.

K 247. členu

Skladno s tretjim odstavkom 112. člena tega zakona agencija izda splošni akt, s katerim določi razvrstitev programov, za katere je izdala dovoljenje po zakonu, ki ureja medije. Ker bodo operaterji javnih komunikacijskih omrežjih, ki so namenjeni za distribucijo digitalnih televizijskih storitev morali prilagoditi programsko shemo določbam tega splošnega akta agencije, ki pa bo glede na obstoječo ureditev nov, je v predlogu zakona določeno prehodno obdobje treh mesecev od uveljavitve splošnega akta, v katerem bodo operaterji morali prilagoditi svojo programsko shemo.

K 248. členu

Prehodna določba iz razloga pravne varnosti imetniku odločbe o imenovanju izvajalca univerzalne storitve podaljšuje veljavnost odločbe do izteka njene veljavnosti.

K 249. členu

Zaradi preprečitve neenakopravnega obravnavanja naročnikov, ki so oziroma bodo sklenili naročniško razmerje, pred začetkom veljavnosti tega zakona, in novih naročnikov, so operaterji dolžni svoje splošne pogoje prilagoditi določbam tega zakona v roku štirih mesecev. Navedeno vključuje tudi ustrezno prilagoditev splošnih pogojev glede na novo določbo o obveznih sestavinah naročniške pogodbe (kot jih določa prvi odstavek 129. člena predloga zakona).

K 250. členu

Zaradi prilagoditve operaterjev na spremembe glede posredovanja informacij o lokaciji kličočega za klice na številko policije 113 skladno s četrtem odstavkom 134. člena (iz »pull« modela glede na obstoječi ZEKom v »push« model) se predvideva prehodno obdobje treh mesecev od uveljavitve tega zakona. Do tega datuma morajo operaterji posredovati informacije o lokaciji kličočega za klice na številko policije 113 na način, kot je določen v obstoječem ZEKom.

K 251. členu

Predlog člena določa rok za prilagoditev obveznostim iz 157. člena tega zakona o piškotkih, ki se nanaša na shranjevanje podatkov ali pridobivanje dostopa do podatkov, shranjenih v terminalski opremi naročnika ali uporabnika, ki je pet mesecev po uveljavitvi tega zakona. Glej tudi obrazložitev k 157. členu.

K 252. členu

Predvidena je prehodna določba po kateri Agencija za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije po obstoječem ZEKom nadaljuje z delom kot agencija po določbah tega zakona. Enako velja za direktorja agencije imenovanega po obstoječem ZEKom kot tudi njegove namestnike.

Glede na to, da se spreminja ime Agencije za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije v Agencijo za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije, da se z določbami tega zakona uvaja nov organ agencije – svet agencije, ter iz razloga drugih sprememb, kot je razvidno iz določb (in obrazložitev) tega zakona glede na obstoječi ZEKom, je potrebna tudi sprememba statuta agencije kot tudi Sklepa o ustanovitvi agencije.

K 253. členu

Glede na to, da je s predlogom tega zakona na novo ustanovljen organ agencije – svet agencije, katerega člane imenuje vlada, je potrebna zadevna prehodna določba, po kateri vlada v roku šestih mesecev po začetku veljavnosti tega zakona imenuje člane sveta agencije.

K 254. členu

V tej prehodni določbi je določeno, da s strani Državnega zbora RS že imenovani člani Sveta za elektronske komunikacije nadaljujejo z delom do izteka obdobja, za katerega so bili imenovani. Državni zbor bo torej določbo 229. člena tega zakona glede imenovanja različnih predstavnikov, kakor je določeno v tej določbi, uporabil pri naslednjem imenovanju.

K 255. členu

Glede na to, da se bodo z dnem uveljavitve tega zakona prenesle pristojnosti, ki jih na podlagi obstoječega zakona opravljajo inšpektorji, pristojni za elektronske komunikacije, na agencijo, je dodana prehodna določba. Skladno s prvim odstavkom tega člena agencija prevzame javne uslužbence na IEKEP s področja elektronskih komunikacij na delo kot pooblaščen osebe agencije, vključno s sredstvi za delo, pravicami in obveznostmi, nedokončanimi zadevami in arhivom. Prevzem teh javnih uslužbencev je predviden s 1. januarjem 2013, kar je z vidika financiranja plač in sredstev za delo najprimerneje. IEKEP je namreč organ v sestavi Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport ter se financira preko Proračuna Republike Slovenije, agencija pa se na področju elektronskih komunikacij financira neposredno preko plačil operaterjev. Zaradi lažje uskladitve financiranja teh javnih uslužbencev, je tako predviden prevzem s 1. januarjem 2013, prav tako pa mora agencija v 30 dneh po uveljavitvi tega zakona uskladiti akt o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest agencije, saj mora v aktu predvideti nova delovna mesta za te »nove« zaposlene, ki postanejo pooblaščen osebe agencije.

Ker bodo na podlagi tega zakona z njegovo uveljavitvijo na agencijo prenesene tiste pristojnosti, ki jih na podlagi obstoječega ZEKom opravljajo inšpektorji, pristojni za elektronske komunikacije, do prevzema teh javnih uslužbencev pa še ne bo prišlo do 1.

januarja 2013 je bilo v četrtem odstavku potrebno urediti izvajanje teh nalog v vmesnem obdobju, to je do 1. januarja 2013.

K 256. členu

Predlog člena določa rok za izdajo podzakonskih aktov, ki so po tem zakonu obvezni, in sicer največ šest mesecev od uveljavitve tega zakona.

K 257. členu

Skladno s prvim odstavkom prenehajo veljati v njem navedeni podzakonski akti, sprejeti na podlagi ZEKom in ZTel-1. Ti podzakonski predpisi pa se še naprej uporabljajo do izdaje podzakonskih predpisov na podlagi tega zakona.

K 258. členu

Prehodna določba v prvem odstavku našteva podzakonske predpise, ki se z dnem uveljavitve tega zakona razveljavijo (v primerjavi s predpisi iz 256. člena se tem predpisom ne podaljšuje uporaba), saj so v nasprotju s tem zakonom oziroma tudi s spremenjenih regulativnim okvirom elektronskih komunikacij, ki ga ta zakon prenaša.

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati tudi 9. člen Zakona o digitalni radiodifuziji (Uradni list RS, št. 102/07 in 85/10, v nadaljevanju: ZDRad). Zadevna določba ZDRad namreč ureja skupno uporabo infrastrukture, primerne za digitalno radiodifuzijo, ki pa je povzeta po ureditvi skupne uporabe v obstoječem ZEKom. Glede na to, da se s predlogom tega zakona določbe o skupni uporabi bistveno spreminjajo, seveda skladno z Okvirno direktivo, je potrebno v izogib napačnega prenosa te direktive črtati 9. člen ZDRad. S tem dosežemo, da se glede skupne uporabe uporabljajo določbe tega zakona, saj se skladno s 4. členom ZDRad za zadeve s področja elektronskih komunikacij, ki niso posebej urejena v ZDRad, uporablja zakon, ki ureja elektronske komunikacije.

K 259. členu

Ta člen določa začetek veljavnosti zakona. Sicer gre za sistemski zakon, vendar zaradi nujnosti njegove čimprejšnje uveljavitve ni mogoče določiti daljšega roka za uveljavitev kot 15 dni po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

Ne pride v poštev.

Iz razloga jasnosti ureditve in upoštevanja pravil nomotehnike je pripravljen predlog novega področnega zakona o elektronskih komunikacijah in ne morebitna novelirana oblika obstoječega zakona.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM POSTOPKU

V skladu s prvim odstavkom 143. člena Poslovnika Državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07- uradno prečiščeno besedilo in 105/10) predlagamo, da se predlog tega zakona sprejme po nujnem postopku, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države.

10. septembra 2012 sta nam bili namreč že vročeni tožbi zoper RS pred Sodiščem EU, ki se vodita v zadevah C-406/12 in C-407/12, zaradi nenotifikacije vseh sprejetih predpisov, ki so potrebni za prenos Direktive 2009/136/ES in Direktive 2009/140/ES. Navedeni direktivi namreč državam članicam nalagata, da do 25. maja 2011 sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s tema direktivama ter besedila teh predpisov takoj sporočijo EK, pri čemer pa bo prenos obeh navedenih direktiv v slovensko zakonodajo v celoti zagotovljen šele s sprejemom tega zakona. EK je hkrati predlagala Sodišču EU dnevno kazen za RS v skupni višini 13.063,68 EUR, če zakonodaja ne bo sprejeta do izreka sodbe Sodišča EU. Zaradi preprečitve nastanka težko popravljivih škodljivih posledic za proračun in s tem za delovanje države kot celote je potrebno obravnavani zakon sprejeti po najhitrejši možni poti. Cilj je namreč doseči sprejem novega ZEKom-1 in njegovo notifikacijo EK še pred izrekom sodbe Sodišča EU. V tem primeru se RS namreč plačilu kazni še lahko izogne. S tem je predlog za obravnavo po nujnem postopku utemeljen.

VI. PRILOGE

– osnutki podzakonskih predpisov, katerih izdajo določa predlog zakona

Ne pride v poštev.

Pri tem pojasnjujemo, da glede na vsebino, ki jo urejajo podzakonski predpisi, ki skladno s tem predlogom zakona prenehajo veljati, vendar se še naprej uporabljajo kot skladni s tem zakonom do izdaje novih podzakonskih aktov (po 256. členu predloga ZEKom-1), menimo, da ni manjkajočih podzakonskih predpisov, katerih izdajo določa predlog tega zakona in ki jih sprejmeta pristojno ministrstvo ali vlada.

V zvezi s splošnimi akti agencije, ki se s tem predlogom ZEKom-1 določajo na novo, ob vsebini splošnih aktov, ki skladno z 256. členom ZEKom-1 prenehajo veljati, vendar se še naprej uporabljajo kot skladni s tem zakonom do izdaje novih podzakonskih aktov, pa pojasnjujemo, da je agencija neodvisen regulativni organ, zato pripravljavec gradiva oziroma predlagatelj ne more določati osnutkov teh aktov.